6.7.

A. J. 6574 1

Wolbero super Cantica Canticorum

Hs 6574 2

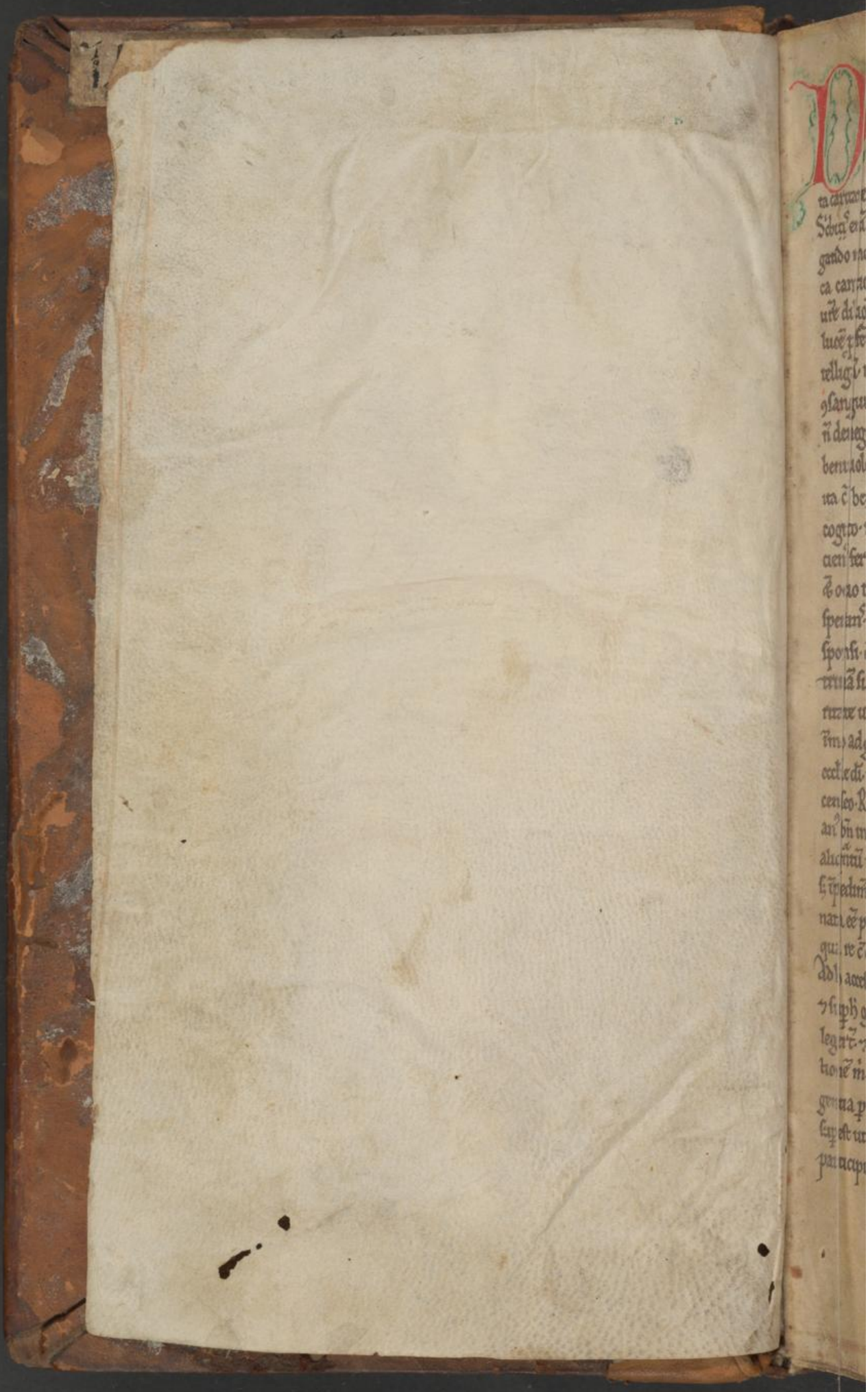

Dño uenabili ⁊ intime amabili ⁊ sci pantha
leonis abbi fr̃ e rodhensis cenoby dict̃ abbs. ñ in
cellarium s. ⁊ cubiculum sponsi introductum inebriari ⁊ suma
ta caritate ab ubertate domus di ⁊ torrente uoluptatis ipius potari inestimu.
Scbiq; enim ⁊ familiari omnibus sapia spe uirtutib humilitate to
gando monetis. ⁊ monendo rogatis. ut opus uirtutum sup canti
ca canticorum remota penitus omni captatione benuuolentie
uite diligentius ⁊ studiosius quicquid in michi uideat. sed sue
lucem preferendum sentiat. ut abscondendum ⁊ deponendum in
telligat uos septo crucifixe qa nulli me meis credatis. q & ⁊ sanguinitas stingat ad benuuolentiam. ⁊ sapia correctionis
ñ deneget sententiam. & qdem sic ñ n his duobus prudentia &
benuuolentia oiis intelligens recognosce cta generi iudicia
ta c benuuolentiam cto adeem prudentiam abeem ñ sn dolore re
cogito. illum secum q orabat dicens. ut sciat qd desit m. ñ suffi
cien ferre oni qd imponit. ñ imito subterfugio. Ver c h omnium
& ocio torpentium sit excusatio. & in cdes. ⁊ ame id si posse
speram. uam caritas face moneat. ñ ut iudex s. ut uoto amici
sponsi. dum audio uocem ipius sua cordi uito i ubertate spe doc
trinam subministrat. ad uocem sponsi uos uirtutis p organo. ca
ritate uitati ⁊ gaudenti ⁊ gaudeo. ⁊ op istud ñ abolendum
imo ad gliam di. glia enim reuelare sermonem ⁊ ad utilitatem
ecclie di. illaq; instructionem qb scbtis manifestando omni modo
censeo. Reuera & fide catholicum ⁊ moribus instruendis omnis xpi
ani bn in domo di uuie disponens. iudicab apustolimus. ⁊ molestie
aliqntum uos accepisse compi. qd codice subito plectum ñ remisi
s. impedimento fuerit aliq. tum qa nulla re festinata simul & exami
nata esse potest. qd ⁊ auobis dici c in nonum pene psletum annum.
qua re c diligentia septum c negligentia ñ iudicaui legendum
ad h accessit qd fis mihi et uoluntate qdem uam. s. me uolente
⁊ suph gaudente certatim hunc rapuerit ⁊ sedulo ⁊ diligenter
legerit. ⁊ studio lctionis ⁊ indabile reddiderit. s. ita tum ipius lc
tionem in & nolenti aliqndiu subduxerit. s. nunc u ⁊ ñ sn dili
gentia plectum uobis omnibus in xpo legere ⁊ iuuicandum remuto.
supest ut cum labore iudicastis pticipandum ñ negetis fructus
participium. ⁊ Vale.

Dilectissimis sororib⁹ · in insula renu do &
beate marie multarum⁹ · xv · peccator ·
Dū mecū sepi⁹ tractare · ⁊ in ancipiti animo
frequenter⁹ revolvere · quidnā dulce · quid iocun
dū · q̄d utile · uterioribⁿ sc̄ē karitatis vrē auribⁿ o fēlissime
sorores decantare · cui⁹ dulcedine ⁊ iucunditate · ad maiorē
celestis uite amorē · ur̄ erigerer animi occurrit repente
animo meo illud cantabile sponsi & sponse epithalamū ·
q̄d ⁊ psiu excellencia dicit̄ canticū canticorū · Hoc nēpe genus
cancionis · ualde cōpetit diguitati uīre pfessionis · q̄a
hec omnū p̄cellit ordine pfessionū · sic illud omne
genus cancionū · Tria q̄ppe sūt genera pfessionū · unū
coniugatorū · alīd uiduarū · tertū uirginū · Legimus aut̄
q̄ ē canticū laudis · canticū leticie · canticū nouū ·
Ponam⁹ g q̄si q̄bdā gdib⁹ canticū laudis cōiugatis ·
canticū leticie uiduis · canticū nouū virginib⁹ · q̄d
nemo potest dicere · n̄ hi q̄ sequūt agnū q̄cunq; ierit ·
Canticū q̄ppe laudis cantant coniugati · q̄ uinculū aliq̄d
religionis ⁊ bone conuersationis accepēt · si in di tribulatione carnis euasēt · canticū ū leticie cantat
uidue · q̄ aliq̄d alti sūt assecute · maiori p̄stantes religione · et erpta iā tribulatione carnis absolute · ac
ꝓpter ea possūt ⁊ laude ⁊ leticiā canere · Porro uirgines
cantat canticū nouū · q̄ sūmū retinēt gdū · nūq̄ p̄dicta carnis tribulatione expte · atq; ido potentes canere ·
⁊ laude · ⁊ leticiā · ⁊ nouitate singlare · ac ceteris mediocribus · S; ualde attendendū · his q̄ue uirgines dicunt ·
cui⁹ partis sint · in duas q̄ppe partes hanc pfessione
dis diuisit · hoc ē in uirgines prudentes ⁊ stultas · q̄a
hoc nouū canticū n̄ possunt dicere · n̄ q̄ sūt ex parte
prudentū · Prudentes aut̄ sūt · q̄ ⁊ corpore ⁊ mente uirgines sūt · stulte ū · q̄ q̄mūs uirgines sint corpore · corrupta tam uuum mte · Tales mmurū n̄ possūt cantare canticū nouū · s; neq; ultime pfessionis canticū ·
q̄ nec ad ipsi⁹ ptingt meritū · q̄a n̄ habent in uase

Tria genera pfessionū

Canticū laudis ·

Canticū leticie ·

Canticū nouū ·

oleū · q̃n mmo ꝑ hac neglegentia sui · n̄ intrant thalamū sponsi.
Quo circa valde attendere · sollicita ēe debet karitas uirā · q̃ estis
uirgines cōpore · ut etiā sitis mte · q̃ nichil uob ꝛnfert uirginitas
carnis · si iam mte nupsistis. Si q̃ recta uirginitat ꝑfessionis nor
mā teneris · singlare canticū · et ut ita dicā · n̄ simplicē canticū
sic ꝛnuigatq̃ et uidue · s; canticū canticorū cantatis · qd solū possibi
le ē illis cantare · q̃ stā ante thronū dī sine macula · q̃ n̄ inq̃naue
rt uestimēta · i · cōpora sua · Auctoritate lane harū tū ꝑfessionū
in sacē repperit scptura · q̃ castitas ꝛnuigat ꝑdicat in elisabeth ·
sciminoma induat in anna · ꝑfectio uirginat · in beata dī genit
ce maria. Singlarium aut meritū · ipse dns in euglo demons
trat · ubi dicē · semē cecidisse in tram bonā · et fructū fecisse · ali
ud tgesimū · aliud sexagesimū · et aliud centesimū · Trigesimus
namq; fructus · ꝛnuigatorū ē · caste iuuentutis · qs h numo ostendit
ꝛnpot digitorū · ubi index pollici ꝛnuinct? Legitimos ipsorū ꝛn
uigatorū exprimit amplexus · Tricenarius aut duplicat sexagenariū
efficit numerum · altius a ꝛnuigatis · et q̃si duplex iuduarum insinuans
meritū · ubi in ꝛnpoto digitorū · indice pollici supposito · pondē tbulatio
nis et depssionis ipsarum indicat iuduarū · sustentatione et ꝛnsolatio
ne uitli destitutarū · Porro numerus centenarius q̃ ꝑ pfectiōē ponit ·
pfectione scarum demonstrat uirginū · q̃ de sinistra ad dexterā tris
lat · uincta simitate indicis ad simitate pollicis · coronā exprimit
uirginitatis. Pensate q̃ ꝑfessionis hui excellentia · cui ē primū · fruc
tū centuplicat · cui ē meritū · ducere canticū nouū · cui dignitatem mari
me ꝛngruunt ꝑ specialē diuinē grē ꝛnunctione · ista q̃ uob ꝑ mo
dulo nro canere intendimus cantica canticorū · Ne q̃dē uobiscum q̃ cūq̃
uere uirgines estis · hec cantica n̄ dico canere · s; nec suspirare possū ·
q̃ longe a uā scitate differo · s; sic aliquis q̃ scientiā alicui artis
n̄ bo tantū insinuare potē · actu ū exprimere n̄ potē · ita et ego q̃uinis
hec uobcum cantare culpa obstante n̄ possim · tēptabo tam cū dī ad
uiciio aliq̃s dicere · unde possitis hōr excellentiā · et singulare dig
nitatē canticorū aliq̃ten ꝛnoscere · Ergo ut dicit genit poeta · fingar
uice cotis · acutum reddere q̃ nouit ferrū · ex ors ipsā secandi · et q̃ n̄ li
cet cantare · liceat saltē cantandi ꝛnsiliū dare · Nam et sēs moyses cum
q̃ ds facie ad faciē loquebat · gēt ꝛnsraēl sui uiri genit · ꝛnsiliū audi
uit et fecē · cū ipse plen ēet sapientia et scitate · iste ū longe valde abo

Castitas
inuigatis.
Castitas
uiduatis.
Castitas
uirginalis.
Numerus
tgesimus.
Sexagesimus.
Centesimus.

d R A
V I V S.

distarer gemitare et uere gemitare. S; hoc q. ds dedit uelle. det etiam posse.
Scio eqdem multos indignum fore q. ueterum tumi septa suscipiunt. mihi q. m
tantum in qd libitum sacium. qd p. dicta maiorum q. firmant auctoritas. me
as qq. ineptias impudenter deteverim. s; uta me apd eos excusabit dilectio
fratri solum pposui satis facere desidio. Quod si nimis simplice p causse
maiestate reprehendunt oratione. meminerint qm instructio tabernaculi fuit tantum auri argenti. bysso purpura. s; etiam pulli capri fuerunt oblati. et magis a dno laudata fuerunt duo parua uidue minuta. qm omnia diuitum donaria. Et si impositione uobis calumniantur. causa tamen matrie ueneniunt. et temeritate orationis sue impositionis excusent. matrie dignitas. et deuote supplicationis obediens karitas. Nam et plurimos metrica arte impositos libros inecti habemus de uigiliis. sancti gestis. humili stilo et simplici oratione. q. tamen ppter matrie dignitatem. optimuerit iam auctoritatem. Unde aratore actus apicos septum duce. Leuiuo sermone qdem. s; pinguia gesta sepissime. ac pelagi pondere gutta fluit. Nemo g. simplicitate mea impinat. q. cum simplicibus sermocinatio mea. qn potius eo magis nobis peccatis indulgeat. qd plerique libuit aliquid amius simplicitate sebere. quam inani otio tempere. cum etiam hoc opus nusqm p dire uelim. s; cum solus tantum qbus missum e scis detrescere sororibus. n fore alicui benignitatis intuitu placuerit hoc ad congendum suscipere. et de infecmi et molli compositione. aliqd pulchrum et masculum opus elaborare. Susciptte itaq; hanc mee paruitatis opam. in qua n piguit me laborare. gratia dilectionis uere. in uri qdem emoluimentum. in mei u penne monimentum. qtenus cum hec aspicitis et legitis memoresmetipsis. et p me siue uiuo siue mortuo omnipotentem dnm exoretis.

Prefatio in Cantica canticorum.

In sacra scriptura multa dicuntur cantica. q. diuisa causarum genere differentia. nec generaliter. nec specialiter. p loco et tempore fuerunt decantata. loco. q. t in patria t in aliena terra. tempore. q. t in pace t in captiuitate. Dicitur enim canticum moysi. canticum anne. canticum abbacuc pphe. t alia huiusmodi. s; hec omnia simpliciter cantica. hic autem dicuntur cantica cantorum. eo qd omnia canticorum genera. mystici intellectus maiestate p cellunt. Et alia qdem cantica habent causam. qre fuerunt decantata. sicut moyses decantauit canticum laudis p victoria celebrata. qndo submersus e pharao cum curribus et equitibus suis in mari rubro. anna qq. canticum

do cecinit. p collata fecunditate. sublato sterilitatis opprobrio. ex hechas
qq. canticu decantant. p reddita sibi sanitate. q canticu singula cuiq;
fuerit giaru actio. p beneficio sibi a do collato. Istud u canticu siuiq illi
us p fectq. karitatis repsentat armonia. q sopitis omib rerum mundana
curis. anima qq. fidel caori suo. uelut sponsa sponso. ineffabili amo
ris dulcedine iniungit. in cui omplexib tanta pacis et qetis suauita
te omnoat. ut nichil sit. qd pter eu cupiat. nichil qd ta magni
fice gre pponat. q. nichil certe e. qd spiu resistat. q calcato carnis
bello cu subiugata sibi carne eade. felici oncordia i xpo sabbatis het. Sabbatis
Magna qppe pax et optabile sabbatu. i. requies e. qndo caro ni oneu nitis.
piscit adus spm. s; sedato uitioq tumultu. tanta uitiq tiqllitatis
dulcedine mens pfruit. ut nichil aliud q dm desidans. uelut pos
sit canticu canticoq. dicere. hoc e uia et pfecta karitate habere. Omib enim
uirtutib supeminet karitas. sic canticu canticoq oma sup gdit canticorum.
Ascensiones aut in corde sit disponende. ut q si qb da gdib puenat ad can
tanda cantica canticoq. ut sic q ingdit sca. ad huc multa habet necessa
ria. ut possit ingdi sca scoq. et q celebrat sabbata. longe altioib indi
get. ut puenire possit ad sabbata sabbatoq. sic q canit cantica. ad ma
iora semp debet pficere. ut possit cantare cantica canticoq. Septe qppe Septe
cantica. in diuina repiunt pagina. quoq decantatoq cause. mystice cantica.
nob quasi p qsda qd indicant animę pfect. q regunt p gratiam septi
formis spe. Cu eundu naq e de egypto hui mundi et transeundu
mare rubru p baptismu t p lacrimas penitentię. ut submso uitioq
satellite. primu decantem canticu cu moyse. Cantem dno. glose
enim honorificat e. equu et ascensorem iecit in mare. Deinde re
licto selanum negotioq tumultu. pabulanda e spiual solitudo. do
nec inueniam puteu qm fodert patres. quoq doctrinis et exemplis
informati. ad rectę inuiendi modu. secdm oneinam canticum.
qd cecinerit filii israel p inuento puteo. Ascendat oneineba puteu
us qm fodert principes. et parauerit duces multitudinis in datore
legis et baculis suis. Cuq. ad uicinia tię repmissionis uenerint.
ad possidendi ipsam beata tiam nos pparantes. et nobcu spiuales
et carnales mutantes. tunc cu moyse decantem canticu. ad
tende celi. et loqr. et audiat tia uba ex ore meo. S. ut hanc tia
spiualiter inhabitare possim. depugnandi sit hostes animę. contra
qs tota intentione militandu nob e. ut his effugatis. qrtu eum

debbœa meriam canticiū saluatę sū reliquę ppli dnis in sceni dimeaunt.
Supatis ū hostib q̃ mū cū ds canticū ꝓpuasione et libatione nrā dno
decamen qd̃ indelicet canticū dd̃ cecinit q̃ndo libat ē de manu omiū
inimicę suę et de manu saul et dixit. Dnis pet̃ mea et robur meum
et saluator mis et reliq̃. Postq̃ ū repssis spualiū adūsitatiū motib omi
b q sclariū rerū p positis curis optata tandē mris quete potiti fueri
mus surgendū et ꝓpandū ē pfectib animę ad pmerendos illius
celestis sponsi aplexus cui intentionis canticū seyto loco cū ysaya
cantabimus. Cantabo dilecto canticū patruel mei uineę suę.
Cessū ū hui anglicę mūsationis cū in tanta celstudine pennis
sę meplationis euolauerimus ut iā in ipsius sponsi aplexib om
mœantes cū aplo dicere possimus nrā aut musatio in cel ē. te de
mū septimū decantabimus canticū. qd̃ n tantū canticū canticoꝝ
dr. q̃ndo ab omi ope sclari feriantes cū ipso sponso iugi qete
sabbatizare cepimus. Tria aut sidanda sū in hoc libro. o atia.
Intentio. finalis causa. O atia ē. sponsalia xpi et ecclę. suae cuiq.
fidel animę q̃ stant uera et pfecta ei dilectione. q̃ indelicet
dilectio demonstrat̃ mœrificatione uitioꝝ et delectatione uir
tutū. atq obseruatione ipsius mandatoꝝ. Intentio ē. legentes
et audientes hortari ut studeant ita xpo p k. arctate adunari
ut digni sint sponse uocabulo nuncupari. finalis causa ē. sūmū inde
sequi bonū. qd̃ ds ē. de q̃ bono scrib̃t. q̃ nec oculus uidit. nec auris
auduit. nec in cor hoīnis ascendunt ea q̃ ꝓparauit ds diligentib
se. Attendendū ū in hoc libro nichil secdm litam carnalit̃ intelli
gendū. s. totū ad spuale sensū referendū. q̃ litta occidit. spe aut
uiuificat. Hā q̃ ds p se humano cordi loquens capi n potest. peng
mata mi sedū mouet et reuocat. et p res significatas latent̃ ei amore
rerū in significatę insinuat. ut dū allegorię allo q̃ndū eet. p eritia
q̃ ignoscerent. intelligeret uitioꝝ. q̃ amare et seruare debet. Hā
hic q̃si amoris corporei ūba ponunt̃. ubi oscula. ūba. genę. femora
nominant̃. ut a corpore suo anima p sermones sueros discussa reca
lescat. et p ūba amoris q̃ infra est. excitet̃ ad amorem q̃ sup̃ est. In
q̃ n irridenda neq stupenda ē descptio sac. s. musedia di sidanda
in hoc etiā aplioꝝ. q̃ ut nos ad amoris sac aplex accendat. usq ad
infirmitatis mę ūba se inclinat. S. unde se locutione humiliat.
unde nos intellectu exaltat. q̃ ex sermone hui amoris discimus.

Materia.

Intentio.

Finalis causa.

qlit in diuinitatis amore feruean. Valde aut sollert intuendu e. ne
cu extrica audim. adipsa extrica sentienda remaneam. et machina
q ponit ut leuet. ipsa mag oppimat et gnet. Debem g mubis extrio
rib qcqd e int querere. et loquentes de cœpace. ext cœp fieri. de
bem ad nuptias sponsi et sponse. cu intellectu karitatis. i. cu ues
te nuptiali uenire. ne si ista caream. in extricaes tenebras. i in cecita
te ignorantie repellam. Sciendu preterea. qd salemon. iii. edidit
libros. primu publice. secdm ecclasten. tertium cantica canticor. q sin
gli singulis tb philosophie supponunt partib. uidelicet physy
ce. ethice. logice. hoc e natali. morali. rationali scientie. In eccle
siasten nepe de naturali rerum statu disputat. in pubus de morum
honestate porat. in canticis canticor. de rationabili diuinq mys
terior dispositione decantat. Hus enim trib modis. quasi qb dag
dib mus pfect ducit. hoc e naturalitate. moralitate. rationalitate.
Naturalitas e. rerum ordinabilit ordinarum spectabit uariatio. moali
tas. honestie uite informatio. rationalitas. spual diuineq scientie
optabit assequutio. Sane ex naturalitatis ordinatione. du attendit qn
te pulchritudinis. qnte utilitatis. q decent. q rationabilit. et qm
ordinabilit creata sit disposita. q immutabilit loco et tepore uis
sas seruet uicesitatis ppendi potest. qt et qnt. qua speciosie. qm subli
mie. q potentie. ac ido q iuste colend. q digne adorand sit ipsius crea
tuie ordinie ds. Vnde apls. inuisibilia inquit ei a creatura mundi pea
q facta sit intellecta ospiciunt. sepitina aut ei uirt et diuinitas ita ut
sint inexcusabiles. Non g excusari pote homo. q huiusmodi ostitio
ne deducit ad ognitione creatoris. et fide q credit uera ee q pmittit
ds iustis. et immittit iustis. atq ex hoc pus timore ompungit. p
amore. Primo namq timore. surgit ad moralitatis honestate. donec pos
sit ostationis. ipsa moralitas assumit p karitate q fuas mittit timorem.
Cu enim homo omni trena creata excellentie sit. ipsa aut creata tan
te ut diuini pulchritudinis sit. minimu ppende pote. q longe pul
chrior futur sit. si p moralitatis decorem creatori suo adhesert. ds
imagine qppe et similitudine di facta e homo. q ex duab substantiis
hoc e anima et corpore ocret. similitudine habet di ex eo qd uiuit
et int reliqs creaturas ualde bon dir. ipsa corporis habitudine ad
celestia suspicienda et trena calcanda. originalit euec t. t qe sic
ipse ds nec crescentib creaturis crescit. nec decrescentib decrescit.

Physica.

Ethica.

Logica.

Naturalitas.

Moralitas.

Rationalitas.

Homo ad similitudine di.

Ad imaginem dei.

Ingenium.

Ratio.

Intellectus.

Justitia.

Virtus.

Honestatem.

Triplex anime profectus.

cum tam in omnib' sit. sic et anima nec minutis membris minuit. nec
adauctis augetur. et tam e in omnib'. Porro imaginem dei habet ex
meliori portione scilicet anima. q' uiget ingenio. ratione. intellec
tu. in quib' perfecto dei ostendit imago. q' ei format' p moralitatis
honestatem. ut sic portantes imaginem trem trina diligendo. po
tet et imagine celestis. celestia arcient exquirendo. et exercendo.
Si enim puerilit' cogitandu qd ds q' incorporat' et in omp' hensibil' e. aliq'
b' corporalib' limamur omp' hendi possit. ut imagine habeat ad q' fac
t' sit homo s; imago ei e ratio humane mti insita. q' differt ipse homo
ab irrationabilib'. qq. discernit iustu ab iniusto. honestu ab inhonesto.
utile ab inutili. q' denq' repmit bestiales animi mot'. ne corrupat mi
tis integritate. qd si fragilitate aliq' impellente corrupuit. denuo duce ea
de ratione p sce moralitatis studiu reformare possit. Quo studio mo
ralit' homine instituto. rationalitatis illum grā dignant' p uehit.
q' siu ipsius et di ognitione accipiat. siu qd e qua ppendat qd sit.
et unde donu qd accipiat qd n suo merito s; di grā saluat'. in libta
te gle filioq' di assumptus sit. porro di. q' intelligat. nichil melius.
nichil potentius. nichil sublimius do. qm solu iure timere. ue
nerari. diligere et colere tota anima iurare debeat. Et hec est
sapientia q' n intr in maliuola ammā. nec habitabit in corpo
re subdito peccatis. q' spe scs disciplinę effugiet. fictu. et auferet
se a cogitationib' q' st' sine intellectu. et corripiet' a supueniente
iniquitate. Vt' g' moralitatis assimilat gram rationalitatis.
q' mens q' do p disciplinę honestate appropiat. mag' scientię ipsius
subtilitate. sicut. iuxta iacobi uoce. qui suos auditores hortat' di
cens. Appropinquate do. et appropinq'bit uob'. Hunc triplice animę profectu
psalmista poeta' dicens. Bonitate et disciplina. et scientia doce me.
Primo naq' bonitate. deinde disciplina. trio loco ponit scientiam.
Dis enim naturalit' bon' existens. homine naturalit' bonu ordinit' qn
ad imagine et similitudine sua fec. data ei ratione. q' posset discer
nere bonu et malu. S; ipse hoc. altum. bonu. n a se s; a do posse in
telligens. bonitate se doceri postulat. naturalitatis bonitate affec
tet sce moralitatis disciplina. p q' p ficere possit ad ulta omp' hen
sibile et diuina rationalitatis scientia. huiusq; profectu' ordine to
to mtis desidio semp flagitans. pclamat. bonitate inquiens et
disciplina. et scientiam doce me. Ac si aliis ubis dicat. Quiame

dine dñi naturalitē bonum ꝯ dicitur. q̄ lit̄ ipsum bonū natē n meo uitio corrū
patur. s; tua grā ꝓ pagēt docē. q̄tēn hoc m̄ uelim et possim tuo adiuto
rio rectē uiuere. et rectē uiuens tuq; mysteriq; arcana mtis acie
penetrē. Hunc igit̄ tcię partū q̄ rationa lnatē diuinū. iste lib̄ sub
scribit̄ ꝓpt̄ excellentiam sāctitatis. q̄ in xpo et ęcclā. siue in q̄liciq;
do dilectā amma mihi decantant̄. q̄ et merito inscribit̄ hoc nomi
ne qd ē cantica canticorū. q̄ omīb̄ canticis ꝓfectiōr et sublimiōr. qsi
q̄dā ꝓuilegio spuāl armonię insignit̄ mystica uiuonat. Nā si sub
tilius ꝯsideres. omā fere xpi et ęcclę sacramēta in eo decantari intel
ligēs. Nempe ut ūbi grā dicam. in ipso cantici ꝓncipio dñi dr ex
ꝓsona ęcclę. osculet̄ me osculo oris sui. aduent̄ xpi p carnē optatur.
quasi alius ūbis ęcclā eādē dicat. Quia m̄ q̄ndā p ora ꝓphārū tuq; ce
teriq; patrum loquut̄ es. iā nē teipsum ꝓsentialit̄ sēdm carnem
natus offer. et ꝓpo ore mandatorū tuorū decreta m̄ pairige. Passio
nē q̄q; xpi et resurrectionē eo loco denotat. ubi dilecta loquit̄.
fasciculus murrę dilectus mihi m̄. uitē uba mea ꝯmmorabit̄. ac subinde
botrus cypri dilectus mihi m̄. ubi p myrrā amaritudo passionis. p
botrū dulcedo resurrectionis exprimitur. Et alibi. fuge inquit di
lecte mi et assimilare capreę aut hinnulo ceruorū sup montes
bethel. p capream hinnuliq; ascendentis in cęlū dñi potentiā insi
nuans. In grege detonsarum ascendente de lauacro. ꝓplis baptisatorū. one
ra peccatorū deponentiū accipit̄. in gemellis fęnis gemma karitatis in
ocul ū dentib̄ genis. capillis. cerisq; q̄ ibi nominant̄ mēbrorū ꝯmposi
tionib̄ spuāl ornat̄ et ꝯmpositio sce ęcclę. siue cuiuslibet sce am
mę. pulchre describitur. Hereticorū ibi puritas. doctorū suauitas. de
notat̄. et ut totū ꝯmprehendam. q̄cq̄d in sca ęcclā genāliter t specia
lit̄ agit̄. t ac tū celebrat̄. pulcherrimis allusionib̄ decantatur.
ut merito tali nomine q̄d ē cantica canticorū iste lib̄ ꝓ sui excellen
tia appellet̄. Igit̄ nrm in hoc opę ꝓpositū ē. ipsorū sacramētorū
rationalitatē ut possim̄ inuestigare. maxime ū ad edificationē
uram sce sorores mōalitatē inspicere. et urm in amorē sponsi
uri dñi ihu xpi ammū excitare. Totū ū librū in uii diuisim̄
thomos. ꝓpt̄ uii prochārū. i recapitulationū subdistinctiones.
q̄ signant capitulo hoc rtio repetito. aduiu uos filię irlm pca
preas ceruosq; camporū. ne suscitetis. neq; euigilare facitis di
lectam. q̄ adusq; ipsa uelit. Harū q̄ prochārū ꝓma ē. ab eo q̄d

Thom.

Prochoro.

Quadriga euanglica.

quadriga moralis.

Quadratura kartatis.

art. osculet me osculo oris sui. usq; aduero uos filie urlm. secta ab eo qd dixe-
uer dilectus meus. ecce iste ueni saliens in montib. insiliens colles. usq; uide.
Aduero uos filie urlm. iii. pluria q sic incip. Que e ista que ascendit p de
sertum. usq; ad iiii aduocationem. Aduero uos filie urlm. iiii. q e ista q ascen
dit de deserto. delicias affluens. usq; ad finem. Harum sane partium decantatio
nes. in iii distinguimus libellos. t ppter quadrigam aminadab euglicam. siue
moralem sqm sponsa turbata exposuit. t ut moneat animi moralitatis studio
q dicat esse debere uirtutib. ut sic q dratum q cunq. uirtutum stat. sicut ille nec eleue
tur p spis. nec deficiat adusis. s. uelum lapis q dicit in edificio dni positus.
mortificatione unie carnis. x passionis infomet. crucis suie baculo. ut pos
sit imphende cum omib. scis. q sit longitudo. latitudo. sublimitas et p
fundum. Cui imphensionis uirtus sola pfectio e. qui in karitate radica
ti. fundati ita creaturi suo inherent. ut canticum canticorum amplitudi
ne karitatis uigit decantent. in qb. hec qdratura karitatis insistit.
Longa enim inscis e karitas. q in hoeaia. s. pseuerans. y ortuma. lata.
q etiam usq; ad inimicos extenditur. alta. q ppter spem et remunerationem
uite eterne habet. pfunda. q etiam dei secreta penetrat. nemo enim ig
nouit q sit ~~spe~~ dei. n spe dei. p qm ipsa karitas. in scorum cordib. diffundit.
In ipso quoq. capite uero exemplum nro dno. i. x. huius qdratie puli
tudo delectabiliter refulget. figurata in passionis suie igne. crucis
uidelicet specie. A summitate qppe crucis usq; de cesum. longitudo kari
tatis ei exprimit. de q uobis dic. q cum dilexisset suos q erant in mundo
in finem dilexit eos. Latitudo u adexit in sinistrum porrecta. ad dilectionem
inimicorum. ptendit. p qb. supplicans. pater ignosce illis. q nes
ciunt qd faciunt. sublimitas in titulo inscriptione adtendit. uix
enim insidari potest altitudo benignitatis ei. q nos regit. fouet. et
custodit. pfundum. p partem trie infixa. q cuncta sustinet. abyssum iu
dicioq dei occultat. q cum tanta dis egerit y passus sit p salute hoi
num. cur hic assumat. illum repellat. inscrutabile et inuestigabile
est. Vos igit o dilecte sorores cum dno crucifixe mundo. discite comphen
dere cum omib. scis longitudinem. latitudinem. sublimitatem et p fundum ka
ritatis. quem in thalamum dni uni. sponsi uiri. cum accensis lampadib.
hoc e bonis opib. introducite. canticum illud nouum. canticum solis uirgi
nib. cantandum. uere canticum canticorum. ualentis uigit ante thronum dei
decantare. Sed ne adipsum serie libri uenam. hoc pmonentes.
ut sicqm mouet. qd ult misura sermo porrigat. et explanationis

modū sup effluat oratio. nouit nos n̄ tantū explanande qua id op
assūpsisse. s; hac potius intentione. ut inde nob̄ matriam sumem̄.
unde scārum socrū religioso desidio. q n̄ potum ūbis saltē satisface
m̄ sc̄pras. Incipit commentū in Cantica canticorū.

LIBER PRIMVS.

SCVLETVR OSCVLO ORIS I

Si filius dī ūbū dī ē. de q̄ dic̄ iob's. in p̄ncipio erat ūbū. et ūbū erat ap̄d dm̄. et ds erat ūbū. p fec̄to et os dī. q ore ūbū p ferit. idē filius dī n̄ absurde accipit. Osculū aut n̄ inuenient spm̄ sc̄m accipe possum̄. q pax et karitas que p osculū significant. p spm sc̄m dant. in q̄ fit remissio peccatorū. p q̄m reconciliam dō. p q̄m dat distributio donorū q̄ iungūt dō. S; pat's et filius spūs sc̄i. sic in diuisa ē substantia. tta q̄q. et indiuisa operatio. et in tota trinitate q̄muis sit in p̄sonis distinctio. una tm̄ et eadē ē uoluntas et operatio. Osculans ḡ. et os. et osculū. ta unū operant. idē karitatē in cordib̄ ex q̄ hoc osculo participant. q ut dixim̄ una ē operatio pat's. f. spūs sc̄i. et osculū oris. id ē ūbū. q̄d ē filius. osculū ē etiam osculantis. id ē pat's. q spūs sc̄s ē pat's et filius. et osculū ē gra et pax. et karitas hui indiuiduę trinitatis. Et osculū ḡ oris osculantis. i. p spm sc̄m pat's et filius. quorū ē una substantia. una maiestas. una iust̄. una potentia. una uoluntas. una operatio. p mū q̄d ē dat peccatorū remissio. osculo pacis. osculo reconciliationis. deinde donorū distributio. osculo karitatis. osculo replētionis. Hoc ḡ geminatę grē osculū ordine suo unūsaltē sc̄a eccl̄a. siue particularit̄ quelibet sc̄a anima expetit a dno creatore suo. p pendens et considerans. creatorē trinitatē. quę ubiq; p̄sens ē p diuinitatis potentiam. n̄ adeē p inhabitationis gratiam quę ubiq. n ē. n p dilectionē. p q̄ agnoscit̄ in habitatio diuinitatis. et economiso p inhabitationē diuinitatis. dilectio. atq; ido postulat sibi p̄arigi osculū. p̄mo ut dixim̄ reconciliationem p remissionē peccatorū. ut deinde p̄mereri possit osculū gremplationis p gratiam donorū. S; eius p̄batio dilectionis exhibitio sit opis. p fectio p exhibitionē opis. agnoscit̄ inhabitantis gra diuinitatis. q dilectio operans. et operatio diligens. ē osculū oris osculantis. i. ē tota trinitas inhabitans gra trinitatis. Vnde dic̄ dns in euglio. Siquis diligit me sermonē meū seruabit. et pat̄ m̄s diliget eū. et ad eū ueniem̄. et mansionē ap̄d eū faciem̄. Dic̄ ḡ. Osculet̄ me osculo oris sui. Nesi alius ūbis

Osculans pat̄. os filius. osculū spūs sc̄s.

Geminatę grē osculū

dicat. Ipse creator mis. p gram sua ad hoc cor meu accendat.
ut eu diligã. diligens. opatione placeã. placens. inhabita
tione ei digna efficiar. Siue ut ad sola filii psona refera
m. mysteriu incarnationis ei ecla exoptat. qtenus p seipsu
logmte audiat. que hactenus p ora patru audierat. Verbu
qppe incarnandu. primo poeptoq siue sacramtoq suoq archa
na. i lege 7 pphis pmisit. q p modu uenens pse impleuit.
7 immutabilit obseruanda. qsi man sue appositione signa
uit. Vnde pppham dic. Spu hoc sciet ppls mis nom meu
i die illa. qa ego ipse q loquebar. ecce assu. Locutio sane
illa q logbat p lege 7 pphas. qsi p instrumtu. obscura 7 in
determinabilis fuit. si ipso uenente 7 p se logte. determinabilis
7 plana e effecta. qa psente uerbate. necesse erat ubra cessare.
Si qa pcedens locutio. siue p anglm. siue p hominem. siue
p alia aliq creatura. multis modis facta e. hoc e. ul uoce.
ul signo. ul opatione. ul usione. ul solo tactu cordis. sequisq
ipsu mediatore di 7 hominu. dic eni apls. qa multifaria mul
tisq modis dns olim loquens patribus in pphis. nouissime diebus istis loqua
tus e nobis in filio quem 9stituit heredem uniuersq. p quem fecit et sic artu
fex longe melioe e instrumto. sic ista nouissima loquutio qm
ipse p se filius di protulit. longe dignioe et optabilioe e illa lo
quutione q in patribus uelut in instrumtis utebat. nouissima
dico. qa p illa n potuit nec potuit firmius t certius aliquid
dici. t scribi. Hinc q loquutionis suauitate utpote uera ue
ritatis uentate. suo sensu reuelanda. toto animi ardore
sca flagrans ecla pclamat. osculet me inq ens osculo oris sui.
Osculu aut pacis siue dilectionis e signu. Et de hoc uero
pacifico dno ihu xo scptu e. qa uenens euglizauit pace.
his q longe et his q ppe erant. Qua u pace. Humanu il
la q dissoluit inimicitias int dm et hominem. q sca pphe
annunciauerat qde. si dare n potuerat. hic aut magnus si
lu angls et pnceps pacis et annunciauit. et dedit. Vn
de merito eius psentia. alloquutione et affabilitate sca
suspirans ecla. ipsius collqo qsi pacifici oris osculo. pace
uera et integm ferentis et dantis. uotis omib optat p
frui dicens. osculet me osculo oris sui. acsi dicat. ipse

Locutio indeterminabilis i lege 7 pphis.

Determinabilis i euangelio.

Modi locutionis diuine.

in p se exhibeat. qd sci pat exhibendu. olim dic tis. scptis. et
signis firmauerat. Et qre mag hoc optet. subdit causa. q mehoa
ft ingens uba tua uino. hoc e nutrita euglice lenitatis. meliis
et ciciis salutis mee ysulta. q legalis sententie austeritas. t phy
losophoy tumens et in amis loqcitas. Mealit u dulcita do
anima. adepto iam illo nobili et incomparabili celibatu. in spon
si sui creatoris et redeptoris sui secta. et humane mtis inaccessibi
lia sea scoy intimissa. letabunda pclamat. osculet me ingens
osculo oris sui. Vnde aut hec tanta. tal. ta fidem et sublim
ter psumens pclamatio. Numru de puro cde e et yscientia
bona. et fide n ficta. Hec enim e assequnde pfectionis ratio. Maceria.
scire. qd. q lit. qre. id e. matiam. intentione. utilitate ope
randi. Considandu qppe magnope e. qd agas. q intentione. Intentio.
q fructu. Na omis actio corde yapit. intentione nutitur.
fide pficit. Siqd e siqd boni inchoas. ipsius boni intentio uiteras.
uidet erit. q si oculus tuus fuerit simplex. totu cpus tuu lucidum
erit. si aut neqm. tenebrosu erit. Porro ipsu opus fides. aut de
struit. aut puebit. Credit enim aut n credit do pmittenti suo
cultoi. ea q nec oculus uidit. nec auris audiuit. nec in cor ho
minis ascendere. Qui enim infidelis e. infideliter agit. et q fidelis
e fideliter agit. Na infidele p fide karitas opatur. porro ipsa fi
des. aut i karitate pficit. aut a karitate defice. yl fic si uera e.
defice. si ficta. Potest enim fides tfaria diuidi. ut dicat fides Fides mortua
mortua. ficta. pbata. Mortua fides dici potest. q secdm apli
sine opib e. q insensibilis q si anima n habens. id e karitate. ficta. pbata
ad nullu opus bonu uegetat t mouet. ficta u e. q i karitate
n radicata. uicta uoce clinca. in tepore credit. et i tepore
teptationis recedit. q uera n e. s; ficta. yl bata u fides e. q
nullis tribulationibus. nullis adusitatib defice. eo qd i karita
te firmit radicata sit. S tudeat q fidelis anima et prudes
fide n ficta seruare karitate de corde puro. et yscientia
bona. qd e intentionis habitus pfectuu. qm habitu sola effic pfectuu.
karitas. ea q pfecta foras mittit timore. q appbant hec
ta. cor puru. yscientia bona. fides n ficta. q tam ex ipsa
karitate pficiscunt. Quis enim omi custodia seruat cor suu.
ut habeat bona yscientia. n ex karitate. Quis u fidem

fumū et inconcussa seruat. n̄ ex karitate. Sed g̃ hec ta karita
tis probatio. ipsa u̅ karitas. hoc effectua. Hec sit in euangelio. oleū
vasa. lampades. quib̄ ornate uirgines. n̄ fatue s; prudentes. sponsi
sui dn̄i ihu x̄ p̄stolant̄ aduentū. ut cū eo intrent ad nuptias nup
tiarū. Quid enim ē oleū. n̄ op̄ bonū. Quid aut̄ uasa. n̄ scientię.
ipsa scilicet op̄ gestatoria. Quid u̅ lampades. n̄ ipsa op̄ feruoris
et splendoris. Sic enim sci uiri feruent karitate. splendent eri
bitione. ut iudentib̄ sint p exemplo. op̄ib̄ p luce. Oleū g̃ inuia
sissius cū lampadib̄ fert. q op̄ bonū in scientia leta et secuare
gt̄. ea intentione. ut et laude humana n̄ qrat̄. et p primis exem
plū bene opandi p̄beant. De corde g̃ puro et scientia bona
et fide n̄ fictā. dilectā. d̄ anima. scala sibi erigat. in q̄ ascen
siones disponat. quib̄ de uirtute in uirtute. ad illud sūmū bo
nū q̄d ē d̄s. p karitatē p̄ficiat. forma accipiens ab ipso sponso
suo ihu x̄. qui excelsus d̄ns sup omēs gentes. humilit̄ uenit inter
gentes. ut nos doceret p humilitatē ascendere. unde p̄mi paren
tes mi p̄ supbiam descendant. Humilitas enim ducit ea p̄ca
tatē. ad illa d̄ctatis uisionē. q̄si ad tertiū celū. ad q̄d se raptū
assent apl̄s. et audisse ineffabilia uba. q n̄ licet homini lo
qui. Ponam̄ ut q̄si p̄mū sit celū humilitas. secdm karitas.
tertiū. ꝓtemplationis sublimitas. Cū g̃ subleuata mens ad hu
militatis uirtute q̄si ad p̄mū celū surgit. despectis ia calca
tisq. omnib̄ mundi uoluptatib̄. p karitatē q̄m ag multe
n̄ possit extinguere. fortis enim ut mors dilectio. ad secdm ascendit
celū. ciuq. in tantū p̄fecerit ut nichil aliud cogitet. nichil aliud
desideret q̄ dn̄m. p ꝓtemplationē ad tertium subleuat celū. ubi sup̄ sepo
sita. et diuine sapientie occulta demorans. dic. Secretū meū mihi.
secretū meū mihi. In q secreto. iam torrente illius in effabile uolupta
tis debriata. lota facie. et purgatis labiis carbonib̄ desolatoris.
desidatis sponsi sui amplexib̄ immoratur dicens. Osculet me os
culo oris sui. S; q ē hec ꝓfidentia. ut ta repente osculū oris dn̄i
sui expetat. q̄si sine ordine et g̃du aliq. ad ta p̄cipuū et sūmū
accedere ratio n̄ admittat. Vnde ꝓsidandū. q et illa p̄ius inse
riora g̃da oscula p̄cesserit. p̄mo quidē osculū redēptionis. dein
de osculū reconciliationis. ad sūmū u̅ osculū dilectionis. Et osculū
id̄ē redēptionis ē q̄si osculū pedū dn̄i. osculū reconciliationis

Primū celū humilitas.

Secdm karitas.

Tertiū contemplatio.

Osculū redēptionis.

qsi osculu manuu osculu u dile; tioms. qsi osculu oris. P pe
des qppe qb de loco ad locu mouem. saluatoris humanitas desig
nat. cui humanitatis dispensatio. uidelicet sc̄ onat. passus
mortuus et sepult e et resurrexit. in motu et tnsitu fuit. xpe
enim resurgens ex mortuis/mors illi ult n dnabit. q scilicet
dispensatio. totius humani generis fuit redptio. qp p hanc acap
tuitate diaboli in libtate exuit. et uirta ppham. oputu
it uigu a facie olei. Qua enim gte oleos latine miscdia dr.
et nata olei e omb sup ferri liqrib miscdia aut di sup oma
opa ei. qndo ds mundu miscdit respex. uigu captuitatis ei
in aduentu saluatoris omputiuit. Pedes aut redptoris nri.
te osculam. qndo humanitatis ei mysteria. fide ꝗ deuotione
aplectim. humilitatis qq; ei. patientie ꝗ obedientie uestigia.
in qntu possum imitam. Ablata aut captuitate. nuqd
priu homo do ciungi meruit. Sua enu culpa p libm ar
bitiu. i captuitate diaboli deuenerat. qp diu natura bo
n condit eet. ppo ad malu lapsus e uicio. Qua q uolun
tate ꝗ ope do rebellauerat. ꝗ obhoo longe a gra ei recess
erat. reculiatione op habebat. Recesserit aut ministri
di sci patres nri. hui reculiationis causa agentes. pdi
cando. exhortando. docendo. ꝗ pcepta ei freqnt annun
tiando. ꝗ eu ab errore qdo libare. si; pfecte n potuerit
libtati donare. Successit ipse p se creator ei. assumens
mortalitate illi. ut ei sua immortalitate daret. & destruc
to medio pariete. soluens inimicitias in carne sua p san
guine. libtati donauit. osculo redptionis. deinde moe
eundo cunxit sibi osculo reculiationis. q de illa diuini
tatis sue altitudine se deorsu inclinans. dirupto uetusto
peccati cyrografo. scribebat in tra nouu pacis ꝗ reculi
ationis hui testantiu. p baptismi sacramtu. in q data qsi
manumissionis gra. pfecta restituit libtate. ꝗ adoptans
eu i filiu. que pri nec dignat fuerat habe seruu. ppt
uoluntariu peccati uigu. dedit ei manuscriptu heredi
tatis hui modi. qm nec oculus uidit. nec auris audiuit.
nec i cor hominis ascendit. Hoc aut testantiu. siue
manuscriptu. tenet no ꝗ tenebit sca ecla. siue q libet

O soulu recu
liationis.

O soulu de
loco omis.

O soulu
pedu.

O soulu
manuu.

O soulu oris.

fidelis anima · ut si uerū patrē dīn cognoscere · habē · ya
mare ñ desisterit · de tali hereditate semp secura sit ·
Manib' g dīni osculū porrigim · qndo hui reēciliationis
pactū · siue decretū · fide ⁊ opē obseruam · atq; m hui utte
ra · adūsario mro · hoc ē di ūbo ēsentientes · ppetuā cū eo
pacē · iuste & pie uiuendo habem · Post reēciliationē ū ·
qsi securitate accepta · libi ⁊ iocundi homo diuinitati appp
qre cepit · ⁊ uxta qd' Jacob dicē · appp̄nqte dō · ⁊ appp̄nqua
bit uobis · q plus dō p studiū boni opis ppnquit · tanto sibi
ppnqorē dīn p cōtēplationē fecit · ita ut ppositis omib'
mundi negocius · trenisq; calcatis desideris · cū moyse mon
tē ēscendens dicat · dne ostende m faciē tuā · m cui usi
one delectabilitē herens · usq; adeo ardore diuinę kari
tatis pcedat · ut osculū oris ei expetat dicens · osculet me
de repente · osculo oris sui · Jg ñ derepente · si paulatī · ⁊ qsi qbdā gdib' ad
mesabilē illi sumę karitatis dulcedinē · uelum ad osculū
oris dīni puenit · ita ut pmi sit gdus · osculū redēptoriū ·
sodis · osculū reēciliatoriū · tertius · osculū contēplatoriū ·
Hoc enim ē etiā tertiū celū · q aplis raptū se asserens · specialis
scientię grām · ab isto principali oris dīni osculo accepit ·
omib'q; p orbē ecclis · eidē osculi suauitatē · pdicando ·
⁊ ad tamę scītatis pfectionē exhortando porrexit · Hui
sane trifariā osculi grām · mulier illa i euangło · officioso
signauit obsequio · qndo pimū ad pedes dīni deuote pcū
bens · osculando · lacrimis rigando · crine tergendo · peccatorę
uenia optinuit · qsi dato sibi osculo redēptorio · dū
audiuit · remittunt tī peccata tua · Moxq; qsi acceptis a
manu dīni pscriptę tabulis libratis · osculo donat reēci
liatorio · dū p remissionē peccatorę reēciliatę dō dr · ua
de in pace · Deinc pcessu bone ūersationis · tamq kari
tatis ardore adhesit dno · qsi osculo oris ei · osculo contē
platorio · ut ipsi dīni laudata sit pconio · dicentis · Maria
optimā partē elegit · q ñ auferet ab ea · Possum qq; ñ ab
surde hoc iplex osculū accipe · fidē · spē · karitatē · ut fi
des sit qsi osculū pedū dīni · spes manuū · karitas oris · fi
de enim saluam · spe subleuam · karitate glorificamur ·

Osculū pre
deprorium ·

Osculū reēcili
atorium ·

Osculū ēte
platorium ·

fide pedes dni. i. humanitatis ei sacramta aplectim. qd pti
net ad salutē. spe manū dni ctingim. qb ad celestia pmissa
speranda ducim. qd pinet ad patientiā. si enim q n uidem
speram. p patientiā expectam. karitate u qsi ori dni oscu
lū porrigim. dū ab eo etna beatitudine donam. qd pinet
ad remunerationē. Dicat g generalit tota ecclia. vt speci
alit sca qlibet anima. osculet me osculo oris sui. Osculo in
qt oris. n ut pus pphariū. vt alioq quoqlibet doctoq. s; siu.
q ipse m sua doctrina ⁊ exēplo formā uiuendi instituit.
p quā ipsi aduitorio repulsis ⁊ abiectis omib hui mundi
obstaculis. ⁊ pfecta ia libitate adepta. osculo dilectionis
illi ingit adherea. doneo assupta qndoq; immortalitate &
incorruptione corporis ⁊ animo immutabilit ⁊ insepara bi
lit illi cuingar. dicaq; uerac it. osculet me osculo oris sui.
ut qd nc uideo p speculū in enigmate. tc uidea facie ad
facie. cū erit ds omia i omib. Hoc itaq; desido. hoc gro.
hoc uotis omib exopto. Quare. Quia meliora sunt ube
ra tua uino. Quena st ista ubera tua. Remissio
peccatoq. distributio donoq. Hec me flentē cōsolant. hec me
parua nutriunt. ⁊ in uirile robur pducē. Hec me uocant.
attrahunt. mulcent. q m p euangliū tuū clamant. peni
tentia agite. appnqbit enim regnū celoq. Porro uinū mo
dacis legis. austeritate sua me tret. auertit. ⁊ exaspat.
q clamat. oculū p oculo. dentē p dente. ⁊ qsqs hec vt il
la fecerit. morte moriat. Heo inqm ubera tua. ualde
me inuitant. animant. ⁊ cfortant. ppt nimia pietatis
tue habundantia. ⁊ donoq progatiua. S; cū ex uno istoq
uberū tuoq pfluat remissio peccatoq. ex alto distribu
tio donoq. ordo ē. ut pus det remissio peccatoq. deinde
distributio donoq. Verū magnitudo pietatis tue. id qd
posteri ē. hoc ē distributionē donoq. et qd pus ē. hoc ē
remissioni peccatoq. n nūqm i qbdā peurrere facit. ob
hanc uidelicet causā. ut magis suscitent. ⁊ allaborent
uocantū grē tue. ad pcipiendā remissionē peccatoq.
Qd exempli gtia i cornelio centurione cōsiderari potest.
in q pcessit donū grē tue i generib ingitarū. q magis

Duo ubera. remissio peccatoq distributio donoq.

animat. ⁊ qsi certificat. pmptior accederet ad percipendū
fidi sacramētū in remissionē peccatorū. In paulo q̄q; aplo.
ide donū grē tue p̄cucurrit ī munere intellect ⁊ dis
cretionis. ad quē cū ananias missus uenisset. saule mor
fr. misit me dnis ihc q̄ apparuit t ī uia q̄ ueniebas. ut
uideas. ⁊ implearis spū sco. Hūqd istud ei uidere solūm
prauit ad illuminationē corporalium oculorū. ⁊ n̄ potū ad
illuminationē mtis. q̄ uideret ⁊ cognosceret ueritatē q̄m
impugnabat. Nonne ⁊ hoc fuit impleri spū sco. Ad hoc enī
ei spm scm ndū baptizato dedisti. ut seiret discernere
int ūbrā legis q̄ defendebat. ⁊ ueritatē euangelii q̄ impug
nabat. relictaq; ūbra. ad ueritatē percipendā ī remissio
nē peccatorū. eide spūs sci adiutorio. alacrior ⁊ feruentior
accederet. Hec ḡ ubera tua euanglica. q̄ trahunt ad
salutē. ppter suā lenitatē. meliora sūt illis legalib institu
tis. q̄ detrent a salute. ppter suā asperitatē. Verū ut al
ū aliqd cōsideremus. que etiā o dilecte sunt ista ubera tua.
ī illorū celestiū secretorū tuorū ineffabilis dulcedo & glā
de q̄ dicit psalmista. saciabor dū apparuerit glā tua.
In hoc ḡ mirabile secretariū tuū p̄q̄m munere grē tue
p contemplationē ascendero. nullis neq; allicientiū prosperi
tū blandimtis. neq; deterrentiū adūsitatū flagellis. ab am
plexib tuis auelli potero. q̄ meliora sūt ubera tua uino.
meliora sūt. immo incōparabilia. paradysus ille uolup
tatis tue. ⁊ manifestatio glē tue. hui scli uoluptatib.
⁊ transitorius honorib. Qualia aūt sunt hec ubera tua.
fraglantia unguentis optimis. N ā hec unguen
ta. ī quorūcūq; uberū. si tuorū sunt signa. tanta certe
suauitate redolentia. ut ipso odore suo. q̄. ⁊ cui sunt.
fiant cognoscibilia. S; q̄ sūt hec unguenta. Himirū q̄
cōposuit ⁊ cōponit ille tuus pstantissim unguentarius
siue pigmentarius spūs scs. Que aūt sūt spes. qb hec un
guenta cficiunt. Profecto ille. qs aplis qdā loco enu
merans. spūales fruct appellat. fruct mqens spūs sūt.
gaudū. pax. patientia. bonitas. benignitas. fides. man
suetudo. obedientia. cōtinentia. castitas. Quā bona.

Ista duo ubera. di dulcedo et glā.

Odor

Odor

Odor

Species unguentorū.

⁊ utilis arbor in ortu dni. tales fructuũ spes pducens. et
p suu fecunditate gtulabunda pclamans. Ego aũt sic oliua
fructifera ĩ domo dni. Hui certe arboris cultor sps scs ē.
q tales sibi fruct assumit ad cõponenda unguenta. qb fra
glent dilecti ubera. q illis eferunt. q his fuerunt delibuti
unguentis. ⁊ posset dicere cũ aplo. xpi bon odor sumus deo omi
loco. qa talib dat remissio peccatorũ ⁊ distributio grarũ.
Verũ ad huimodi unguentorũ suauitatẽ ex pdictis uirtutũ
spib conditorũ. nulla humana ratio sine adiuuante gra p
ficit. qa nichil scm. nichil rationabile. homo qmuis rationis
capax. ceptu vl pficit. n efficiente illo ipsorũ unguentorũ
cõpositore spu sco. sua interiori unctione. sic de eo iohes
suis auditorib dicẽ. Et unctio ei docet uos de omib. Nepe
talis unctio. uera uitiorũ hominũ ẽ medicina. ⁊ fortissimũ
contra morbos anime antidotũ. q peccati uulnere saucia
sanat. ⁊ uegetat. mte illuminat. ⁊ ad munera diuine gre
pmerenda excitat. postremo tanta hui dulcedinis uigore
plustrat. ut posteriorũ obluuscens. ⁊ mante se extendens.
se sup se erigat. dicens cũ aplo. nra aũt cuersatio ĩ celis ē.
ubi ab omni miseria libitate adepta. saciet ab uberib cõsola
tionis di. ⁊ epulet ab intimitu gle ei. Posset qq; n incueni
ent accipi hui dilecti ubera. doctrina ⁊ opatio dni nri
ihu xpi. qb in humanitate sua mundo innotuit. opti
mis uirtutũ unguentis. ⁊ te. ⁊ ne redolentib. te q de pmu
tias noue fidi doctrine lacte nutriens. ⁊ opationis uirtu
te cõfirmans. ne aũt ipsi fidi plenitudine. qsi solido cibo
~~do cibo~~ doctrine roborans. ⁊ opationis exemplo. ad honeste
uite pfectione informans. Que pfecto ubera tanto pie
tatis ⁊ gre unguento redolentia. longe meliora sũt uino.
i austeritate legaliũ cerimoniarũ. siue rerũ gestarũ.
utpote ueritas umbra. sps uiuificans. litera occidente.
Nichil enim ut ait aplus ad pfectũ adduxit lex. si omia in
figura cũgebant illis. scripta sũt aũt ad correptionem
nram. ĩ qs fines sclorũ deuenerũ. Siue meliora. vl potius
incõparabilia sũt uino. idẽ uoluptate sclariũ dogmatũ.
q cũ auditores suos unguento carnalis delectationis infi

Cõpositor unguentorũ.

spus scus.

diuinorũ.

Tres duo ubera. doctrina ⁊ opatio xpi.

cuunt. ad mortē animę ptrahūt. ⁊ tta ab opposito. q̄mtū
ō dilecte tuoꝝ uberū cōsolatione. ad tuā grām anima
pficit. tantū ab ipsa tua grā. istoꝝ exciali cōfectione
deficit. Oleū effusū nomen tuū. Mirant me
4 uirgines. ō dilecte. qd̄ te sic laudo. qd̄ tanta pietatis ⁊
dulcedinis tuę grām pdico. qd̄ tuū multū. tuos amplexus.
tanta auditate desido. ⁊ scire optant. cui nominis. cuiue
sis dignitatis. quē tanti estimo. tanti iudico. q̄b̄ ne se de
ignorantia excusent. eoqd̄ nom̄ tuū ñ sit eis annuntiatū.
dico qd̄ nom̄ tuū ñ ē occultū. ñ ē absconditū. ⁊ ⁊ pot̄ num
festū. ⁊ q̄si oleū effusū. cui natura ē. ut cū effunditur. ma
gis dilatetur. Cum ḡ effusū ⁊ dilatatū ē nom̄ tuū. Non ut
q̄ndā tantū ī iudea notū es. ⁊ tantū ī isrl magnū nom̄ tuū.
⁊ sic p aliū ꝓphām dicis. ab ortu solis usq; ad occasū mag
nū nom̄ tuū ī gentib̄. nom̄ qd̄ ē sup omē nom̄. tta ut in
nomine tuo omē genu flectat. celestiū. terrestriū. ⁊ infernoꝝ.
⁊ ñ ē aliud nom̄ sub cęlo datū hominib̄. p qd̄ oporteat nos
saluari. Et ut eos mecū ad altiora ptrahā. ut intelligant.
⁊ noueriunt. cur tantopę osculū tuū desiderē. cur ubum
tuoꝝ suauitate delecter. audiant adhuc aliud. ⁊ ꝓpen
dant. q̄re dixerī nom̄ tuū oleū effusū. Oleū q̄ppe. omib̄
supferet liq̄rib̄. Qd̄ ḡ p oleū. ñ karitas accipit. q̄ cunctas
excellit uirtutes. Nempe nulla uirt̄ sine karitate dici
cē potest. q̄a ubi karitas ñ ē. uirt̄ nulla ē. Si ā si linguis
hominū loq̄r ⁊ angloꝝ. karitatē aut̄ ñ habeā. factus sū ue
lut es sonans. aut cymbalū tinniens. Et si habuero ꝓphiā.
⁊ noueri mysteria omia. ⁊ omem scientiā. ⁊ si habuero fidē.
tta ut montes transferā. karitatē aut̄ ñ habeā. nichil m̄ p
dest. Et si distribuero ī cibos paupum omis facultates meas.
⁊ si tradidero corp̄ meū. tta ut ardeā. karitatē aut̄ ñ habeā.
nichil sū. Ecce q̄ntę uirtutis. q̄ntę excellentię putatis ka
ritas ē. ut absq; illa. neq; ꝓphia. neq; scientia aliq̄. neq;
fides. neq; elemosyna. neq; martyriū aliq̄d̄ sint. Que aut
ē ista karitas. Humilū tu ō dilecte. sic testatur ille tuus di
lectus. osculo tuo pio inherens. ⁊ ī pectore tuo recūbendo.
dulcedinē uberū tuoꝝ hauriens. ille inq̄m cęlestis aq̄la.

Oleū effusū. dilatatio nominis.

Oleū karitas.

Oscula

Oscula

Excellentia karitatis.

in ipsa secreta tua · pennis scē contemplationis uolans · ⁊ in te so
lē iustitiē nimis acie intendens · Et q̄d dic̄: ds karitas ē · Tu ḡ
karitas diceris ⁊ es o dilecte · q̄a karitas te fecit carnē assu
mere · ⁊ in hō mundū uenire · ⁊ p humana salute usq; ad
mortē crucis humiliari · ⁊ ppt̄ nimiā karitatē suā q̄ dilex
it nos ds te filiū suū misit ī similitudinē carnis peccati ·
ut de peccato dāpnares peccatū · fact̄ ppt̄ nos maledictū ·
ut nos a maledicto libares · Qualit̄ aūt hoc nom̄ tuū · nom̄
karitatis effusū ⁊ dilatatū ē · Sic unguentū ī capite · q̄d
descendit ī barbā barbā aaron · q̄d descendit ī horā ues
timēti eī · Tues aaron · i · mons fortitudinis · in q̄ · scilicet ca
pite nrō · specialit̄ habundauit hui insigne karitatis ·
q̄a unxit te ds ds tuus oleo exultationis p participib̄ tuis · illi
uidelicet exultationis · q̄ exultasti · ⁊ tamā karitatis tuē
habundantiā ostendisse · ⁊ ordinē redēptionis nrē implesse · Cui capitis barba fuerit apli · siue aplici uiri · in q̄s un
guentū hui grā adeo pfluxit · ut ī tāq̄m barba capitis · scē
karitatis ardore usq; ad mortē firmit̄ adhererent · Q̄d un
guentū descendit ī horā uestimēti tui · q̄d neuerit fideles tui · a pma etate mundi · usq; ad istā in q̄ nō sum̄ nos iq̄s
fines sēlōq; deuenerit · q̄ hora · i · finis hui uestimēti tui sum̄ ·
in q̄b̄ omib̄ · uidelicet ⁊ p̄ oribus · ⁊ pseniib̄ · ⁊ futuris · isti unguen
ti · i · karitatis fortitudo · laborauit · ⁊ laborat · ⁊ laborabit ·
etiā in ipso fine sēli sub pfecutione antxpi · p nomine tuo ·
Nom̄ q̄ tuū ē oleū effusū · q̄a karitas tua diffusa ē ī cordib̄ nrīs p spm̄ scm̄ q̄ dat̄ ē nob̄ · Ideo adolescentule dilexerunt te nimis · Quia inq̄t tanta ē dulcedo uberū
tuōq; · tanta karitatis tuē copia · ut magis inuenant̄ inte
lentias q̄m asperas · magis fouens clementia · q̄m ferens sen
tentia · idō adolescentule dilexerit te nimis · Quenā ū
ri iste adolescentule · Profecto fideles animē · a lacte
q̄dē infantiē submotē · ⁊ necdū solidiratē pfectionis ēsē
cutē · idōq; adhuc imbecilles · ⁊ diuino adiutorio sustenta
ri indigentes · ac ppter ea ualde te o dilecte dilexerit ⁊ di
ligit · q̄ hoc inter attendit · q̄d neq̄q̄m refugiant · ⁊ unde
magis magisq; ad pfectionis sublimitatē q̄ndoq; ēualescant ·

Nouerunt.

Quae ado
lescentule.

Solent autem in sca scriptura p incrementa corporis designari
incrementa mentis. qa sic in maiores etates p naturam proficiunt
homines. ita ad maiores animi virtutes. p gratiam proficiunt
fideles. Vnde ad infantiam. i. innocentiam vitae. petrus suos
hortat auditores. dicens. Quasi nunc genniti infantes. ratio
nabile sine dolo lac concupiscite. ut in eo crescatis in salutem.
In euangelio qq; saluator discipulos ad puritatem / simplici
tatem vitae exhortans. nisi mutati conversi fueritis / efficiamini
sicut parvuli. non intrabitis in regnum celorum. Et apls. malicia
mutati parvuli estote. ut sensibus profecti sitis. Psalmista qq;
iuventutem animae suae renouari optans exemplo aquilae. reno
vabitur inquit ut aquilae iuventus tua. quem veterem exuens ho
minem cum actibus suis. induat novum. qui secundum deum creatus est.
in iustitia / sanctitate. Et in libro sapientiae. moris quintus se
nectute mitis exprimitur. cum dicit. Senectus venerabilis est non diu
tina. neq; annorum numero computata. canities est enim sensus hominis.
/ etas senectutis vita immaculata. Potest quoque incrementum binari
a diuidi. ut dicatur incrementum naturale. incrementum affectiua
le. Et naturale quidem incrementum asseribitur omni corporali crea
turae. quae vitali vegetatione iuxta suam propietatem naturaliter
mouetur. porro affectuale soli rationali creaturae iuxta mo
dum donantis gratiae. in presenti vita tribuitur. cui gratiae adiutorio.
contra iuicia carnis fortitudine spiritus. ad bona. / de bonis ad me
liora promouetur. Plerique aut in diuina scriptura. naturale
incrementum affectualis significatiuum est. sicut psalmista. et place
bit inquit deo super vitulum nouellum. cornua producentem / ungulas.
Nam si secundum litteram intelligas. quae cura deo de irrationali iumen
to. cornua / ungulas naturaliter producente. Si; si alter iuxta mysti
cum sensum consideres. vitulum nouellum accipere potes intentem ad dei
nouitatem conversam. / flore bonae actionis pullulantem. quem apls
nouum hominem appellat dicens. induite nouum hominem. eum qui
renouatur. in agnitione. secundum imaginem eius qui creauit eum. cui
hominis partes constitutiuas infra enumerans. induite inquit vos
sicut electi dei. viscera misericordiae. benignitatem. humilitatem. mo
destiam. patientiam. sustinentes inuicem / donantes vosmet
ipsis. Cornua autem huius vituli nouelli. i. hominis nouitas. non absur

Senectus mitis.

Incrementum naturale.

Incrementum affectuale.

Partes constitutiuae.

de ut arbitror posse accipi. animi constantia. ⁊ fortitudo spis.
siue spis fortitudinis. resistens uitiis ⁊ peccatis. ⁊ hui nouu
hominis uemulans aduersarios. Porro ungulas ei qb tra exco
riat. nichil impedit. si accipias ctepiu scli. ⁊ amore di. qb
trena omia abiciens. corp suu in seruitute redigat. spiu
subiciendo. ut ei p csensu coopet ⁊ collaboret i bonoꝝ opum
disciplina. qten in futura renouatione. sic fiet laboris. ita
⁊ remunerationis particeps fiat. qd e ipsu nouu homine
duplici stola corporis uidelicet ⁊ animę felicitate donari. duplex stola.
Siue hui uituli cornua ⁊ ungulas intellige sublimes ⁊ speci
ales theoretice uite excessus. qa sic cornua ⁊ ungulę de car corporis ⁊ ani
ne qde pdeunt. s; carne excedit. ita uir theoric cu sit in carne. mę beatitudo.
carnales tam affectu mte transcendit. dicens cu aplo. i carne
qde ambulantes. n secdm carne ambulam. ⁊ itum. nra aut
conuersatio i celis e. ⁊ alibi. siue sobrii sum uob. siue mte ex
cedim deo. S; adhuc uitulus iste cornua ⁊ ungulas indu ha
bens. s; pducens. nouellus e. ⁊ necdu in taurina fortitudi
ne pfecit. qa cuiq; credentis anima. ia rudimta sce nouita
tis arripiens. necdu aut scoꝝ patru pfectione csecuta. n ad
olescens. s; p diminutione adolescentula dr. eoqd p imbe
cillitate siu. ad pfectionis sublimitate assurgere nequeat.
primos aut bone opationis flosculos qntu pualet pducat.
donec paulatim succrescendo. plenos ia ⁊ maturos uirtutu
fructu ostendat. dicat q sponsa. ido adolescentulę dilexe
rit te nimis. qa credentiu mtes. adhuc in fide p gram diati
pficientes. ualde pietatis tuę dulcedine o dilecte diligit. qm
illa p siu suauitate. tuo munere assequi possit. Tuo inqm mu
nere. qa sine te nichil possum facere. idoq; pclamo ⁊ oms
te diligentes. mecu pclamare inuito. Trahe me post te. 6
currem in odore unguentoꝝ tuoꝝ. Vnde aut ta
lis credentis anime ⁊ ad dm suspirantis pclamatio. siue pos
tulatio. Hinc ru ex infirmitatis suę csideratione. qse ppen
dit sine aduuante gra sibi sufficere neqqm posse. qa secdm
aplm. n uolentis. neq; currentis. s; miserentis e di. Qua sen
tentia n destruit libum arbitriu. s; potius ostendit. libo ar
bitro diuine gre aduutoriu omium necessariu. sine q omis

uoluntas bene opandi semp mefficax iacebit. Siqdē ex
libo arbitro ad dim uenendi quis habet uelle. ñ qdē qd
ipsū uelle a seipso sit. cū nec cogitare qd' mū ē qm uel
le. aliqd' aliob' qsi ex nob' sufficientes simū. Verba sc̄ apli.
q onīe qd' boni potest ēe. idē cogitare. uelle ꝯficere. p
bona uoluntate. attribuit dō. ñ suo arbitro. Si g dst tria
hec. hocē bonū cogitare. uelle. pficere. opat in nob. p
mū pfecto sine nob. sed in nobcū. tcū p nos facit. Siqdē
immittendo bona cogitationē. nos puenit. immutando
etiā mala uoluntatē sibi p cēsensū uoluntariū iungit.
ministrando cēsensui facultatē. vl' facilitatē. foris p aptū
op' mrm intīn' opifex innotescit. Ig ñ uolentis. neq; curren
tis. sz; miserentis ē dī. qndo gtuito munere intī opamur
grē. habem' uelle. moueri aut ad cursū. sine ipsa adiu
uante grā ñ possum'. cūq; i cursu fuerim'. iterū miseren
tis grē erit. ut puenire possim'. Ista g tractio q. sponsa
postulat. ñ ē animē dim seq nolentis cōpulsio. sz; potī uolen
tis deductio. qm pphā i psalmo pcat. deduc me inqens
i semita mandatorē tuorē. qa ipsa uolui. Acsi aliis ūbis di
cat. Quia dono tue grē. bene opandi habeo uoluntatē.
deduc me eidē grē adiutorio i actionē. ut puenire possi
ad pmissionē. Talis sane tractio. qtuor modis fit. hocē p
pdicationē. p infirmitatē. vl' adūsitatē. p euidentissima
miracula. p pfecutionē. vl' pcussionē. hoc benigno patre
intendente. ut faciat uoluntarios. ñ saluet inuitos. qm
dū de malo mutat i bonū. uoluntatē tinferat. ñ auferat
libertatē. Hemo qppe saluat inuit'. Hā qd' legit i euangelio.
nemo uenit ad me. nisi pat mis traxerit eū. ite i alio loco.
cōpelle intrare. nichil impedit. qa pfecto qmoscūq; t'
here vl' cōpellere uideat ad salutē. pius pat q omīs uult
saluos fieri. nullū tam iudicat salute dignū. que ante
ñ pbauerit uoluntariū. Hac sane dignitatis diuinē progē
tiua rationalē singlarē creaturā cditor insignuit. qd
quēadmodū ipse sui iuris erat. suēq; ipsi' uoluntatis ñ ne
cessitatis erat. qd' bon' erat. ita ylla qq; sui qdam iuris in
hac parte existeret. qtem ñ i sua uoluntate. aut mala si

Ira nota
bita co
gitare.
uelle.
pficere.

Qtuor modis tra
hat ho
minē.

eret. ⁊ iuste dãpnaret. aut bona maneret. ⁊ merito salua
ret. ñ qd ei ppa sufficere posset uoluntas ad salutẽ. s; qd
eã nullatenus sine sua uoluntate ōsequeret. Trahi g spualiter.
ad dm tendens anima optat ⁊ orat. ñ sic mutuo aliqs tra
hit. s; que admodũ cecus aut fessus eũ trahit. ñ ctristat.
imo potius trahenti. quasi se subleuanti ⁊ adiuuanti grãs
agit. ita ⁊ hec grãs dõ agens. postulat ut q dedit uelle det
& posse cũ ei adiutorio ad id q tendit peuenire. Trahe me.
p te. curremus in odore ung. t. Siue pnuncians sic. trahe
me p te ⁊ ibi distinguens. subinferas. curremus. i. o. u. t. siue sic.
trahe me. ut ibi distinguas. deinde subiungas. p te curremus. i. o.
u. t. eande um sensus tit. ut dicat p xpm uel currere p ipsum
hoc sit seq uestigia ei. credendo et opando. Curremus inqit.
Quis ut qualis iste cursus e ut ee debet. Profecto ñ motus
corporis s; animi. ñ pedũ pgressio s; mox. de q uidet pgressione
cũ de beatis in domo dni habitantib. q in hac ualle lacrimarũ
ascensiones in cordib suis disponit. psalmista loqueret. ibi
inquit de uirtute in uirtute. Et q s hui cursus siue pgressionis
fruet. Videbit ds dox uisyon. Que e eni hui cursus remu
neratio. ñ uita et ętna beatitudo. Qd aut uita ⁊ ętna beati
tudo. ñ illi sumę ⁊ ecęitnę ⁊ e substancialis tritatis ore placio.
Non g sola curra. s; te ondente ihu dextera mea tenente. theme.
⁊ deducente. ⁊ si mecũ currente. curremus. Et quia uia. Per te
ipsũ utiq; q duxisti. ego sũ uia. ueritas. ⁊ uita. Et te eni curram
ad te; ppter te. Et te qes uia curra. pmpta. ad te qes ueritas. ertã
secura; ppter te qes uita. curra leta. Ha ido pmpta curra. q te
adiutore habeo. ido secura. q de pmio ñ dubito. ido leta. q te
sere ⁊ habere. hoc meũ ee pmiũ agnosco et credo. Sic g curra
ñ quasi incertũ. s; ut cophenda. Inestimabilis ptũ iuum est.
qd inhiũ utę stadio. p te. ⁊ ad te. ⁊ ppter te curremus. pmisisti
qd iudelicet ppplum tuũ clamas huiusmodi ee. qd nec oculus
uidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit.
Curremus g inqit. s; qm. In odore unguentorũ tuorũ. Cui plurima
⁊ diuisa. atq; ido ñ uno eodẽ q; in redolencia unguentorũ spon
si sunt odoramenta. qd est qd singlari numero in odore. deinde
pluralis unguentorũ dicit. eũ poei potuisse diuersis odoribus

p te.

ad te.

ppter te.

Q. singlariter in odore. pluraliter unguentorũ

unguentorꝫ tuorꝫ. Non nihil ut reor attendit. qꝫ qm̃ ut aquib̃
ipsa odoramta spargant diligent consiclauit. Quis enim iste pci
piuus. singlaris odor ē n̄ karitas. Omis aut uirt̃ si sine karitate
est. ia n̄ est uirt̃. quin poci dapnabile uicium. qꝫ omis uirtutes
ex radice caritatis pdire debent. sic meuangelio dnis ostendit.
ubi qualit uirt̃ abstinencie tenenda sit. ammonuit. dicens.
Tu aut cū ieunas. ungue caput tuū. faciē tuā laua ne uide
aris hominib̃ ieunans. s; patri tuo q̄ est in abscondito. pater
tuus qui uidet in abscondito reddet t̄. Quid ē caput unguere.
n̄ pnecipale mtis in bono ope pkaritatis suauitate fouere. Qd ū
faciē lauare. n̄ uitiosis hominis habitū ex leticia bonꝫ operum
festiuū et letū pkaritatis dulcedinē exhibere. Ergo nec abstinen
cia. nec castitas. nec obediencia. nec humilitas. nec aliq̄ uirtus
sine karitate aliq̄d est. aut ēe potest. qꝫ quā uis specie uirtutis
pretendat. n̄ ex dilectione di aut pxmi pcedat. n̄ solum uirt̃ n̄ ē.
s; ceiā coā dō uicium detestabile. ac phoc dū q̄s laude solum̃
humanā exinde captat. semet dnm mis̄ mercede priuat.
S; hui dubie uirtutis manifestacio in ultimo fiet iudicio. qndo
uiuta ueritatis uocē in ipsi iudicii nocte h̄ est tribulacione.
duo erunt in lecto uno. due molentes simul. duo mag̃. quoꝫ
duorū uno assiupto ad uitā. alt relinquet ad mortē. In sanc
rerū nominib̃. h̄ ē lecti. molē. ag̃. tria pfessionū gnia st denotata.
quia st aliq̄ qui rege mtis cū dilecto sabbatizant. plenq; aut
actualis uite laborib̃ occupant. n̄ nulli ū uerbo uite audien
cium corda excolunt. s; in unaquaq; pfessione. sepe exit diuse
intencionis apparet. In uno nāq; lecto. i. rege cōtemplatiue uite
que illoꝫ maxime ē. q̄ a mundi curis segregati soli dō uacant
studio oracionis. ut sacre meditacionis. ista gemina n̄ nūquam
inuenit intencio. dū sunt aliq̄ q̄ hoc p solo humano fauore. ut
timore exhibent. aliq̄ ū solo amore ut timore di exercent. Sic et
in actiua uita q̄sdā laborare ut mundi fauor. ut di cōpellit
amor. sūbo pdicationis insistere. ut uicium iactancie tamꝫ
etiā uite ducit plerosq;. Vnde beat augustin cū de caritate
loqueret quē n agit ppeia. quē hui gemine intencionis uidet
est. Videte aut. quanta opa faciat superbia. Ponite in corde quā
similia faciat. et quasi paria karitati. Pascit esuriente karitas

Qd significent. loco hui. mola. a grec.

Augustin.

pascit et superbia. karitas ut ds laudet. superbia ut ipsa laudetur.
Vestit nudu karitas. uestit et superbia. Jeunat karitas. ieunat et
superbia. Sepelit mortuu karitas. sepelit. ⁊ superbia. Omia opa bona
que uult facere. ⁊ facit karitas. agitat. ⁊ ia superbia et quasi ducit
equos suos. S; mtior est karitas. tollit locu male agitate superbie.
Et post pauca. Noli inquit attendere qd floret foris. s; que radice
e. Intra radicata e cupiditas. Species potest ee bonoq; factoq; uere
opa bona ee n possunt. Radicata e karitas. secur esto. nlh mali
pcedere potest. Jnomi g ope bono cuiq; mens karitatis igne flagre
debet. ut uirtutib exea quasi aromatib accensis. fumu suauissimi
odoris emittat. Tali igne karitatis psalmista ardebat cu dicebat.
Concaluit cor meu intra me. ⁊ i meditacione mea exardescet ign.
Vnde et i lege pcipit ut ignis in altari uigit ardeat. Et cu e altare.
n cor nostru. mq do puntencione offerim qcqd boni facim. ut in quo
nosmetipsos mortificatione uiciq; ⁊ uirtutu exercitio immolamus.
In hoc g altari uigit ignis ardere debet. qm op bonu n ex karita
tis ardore pcedat. nullu uigore habet. Jn alio qq; loco pcipit. ut
oleu semp in domo dni sit ad eoemandas lucernas. Poleu quippe
qd ceunetis liqrib excellit. karitas accipit. que ceunetis sup emnet
uirtutib. plucernas u opa bona intelliguntur. sic dns die in euangelio.
⁊ lucene ardentes in manib uris. Dom aut dni siue tepli. corpus. ut
mens cuilib; sci est. deq; ⁊ deq psalmista. sem e inqit templi tui mira
bile in equitate. ⁊ alibi domu tua decet sctitudo. Apls qq; ad ereden
tes templu inqit di sem e. qd estis uos. Et alibi. Mesetis qm corpora
ura tepli e spis sci. Jn domo g dni oleu ad eemandas lucnas esse
debet. qm fidelis qsq; q dom ut tepli di e. karitate debet habere
materia. qua pietatis studia accendantur. Apte g dilecta sponso
suo loquit dicens. currem in odore unguentoq; tuoq; qm profecto
incursu bonoq; operu qui uis frustra laborat. si odore karitatis
minime fraglat. QUATUOR MODI CURSUS.
Verum in hu modi cursu. quatuor st considanda cursori beato.
uidel. modus. qualitas. intencio. utilitas. Cursus u ute n est
aliud qua uita sci cuiq;. Modus aut pfect currendi. hoc e utuen
di talis cuiq; deb; ee. ut nhil sup. nihi infra. s; media karitate
sint omia estrata. uicta pcedencu uestigia patru. qd admodum
scriptura pcipit. ne transgrediaris ingens terminos qs posuerunt

Dom dni.
ut tepli.
copp ut
mens cuilibet
sci.

Qtuor cstanda
i cursu spuale.
Cursus. uita
cuiq.

patres tui. de quib' dicit psalmista. qe nouit dn's uia iustoe. ac si dicat.
qm uia illoe d̄o nota ē. ⁊ placet q̄ extra discretionē nihil facientes
eq̄ iusticie libramine uitā suā tenent. Hi enī qui supra. i. plus iusto
aliq̄d uolunt. aut agunt. p̄cipit apl's. n̄ plus sapere quā oportet. sape
s; sape ad sobrietatē. De his ū q̄ infra deficiunt ut repescunt scriptūē.
Maledict' omīs. q̄ facit op' dīi negligenter. Media ū karitate ⁊ strata
bint studia. q̄ueluti quatuor illa animalia oculati ante et retro.
quorū pedes. pedes recti. duab' pennis gemine karitatis. dī uidelicet
⁊ proximi. ⁊ subleuant. ⁊ corpora sua ad opa mutuunt. ut neq; p̄ contē
platiuā uitā a dilectione proximi recedant. neq; p̄actiuā a karitate
dī deficiant. Vtrobiq; tā discretū uiuendi modū tenent. ut q̄quid
sup' ul' infra fuerit. p̄fecta iusticie regla n̄ recipiat. Vnde q̄dā hui'
mundi sapiens dicit. Est mod' in reb' sunt certi denq; fines. ultra
q̄s ettiaq; nequit ⁊ sistere uerū. Quia ḡ d'o displicet omne pondus
mai' ⁊ min' tali equitate uita sua cuiq; libranda ē. ut neq; sub nu
mio pondere corruat. neq; sub p̄modico negligens et desidiosus appareat
Qualitas uero huius cursus siue cursoris attendenda ē. uidelicet ut
talis sit. quale deseribit apls. in omīb' inquiens exhibeam' nosmetipsos
sic dī ministros. in multa patientia. in tribulacionib'. in necessitatib'. in
angustiis. in plagis. i carceribus. i seditionib'. i laboribus. i uigiliis. in castitate.
i scientia. i longanimitate. i suauitate. i spu sco. i karitate
n̄ ficta. in uerbo ueritatis. in uirtute dī. per arma iusticie. a dextris. ⁊ si
nistris. per glam ⁊ ignobilitatē. per infamiā ⁊ bonā famā. ut seductores.
⁊ ueraces. sic qui ignoti ⁊ cogniti. quasi morientes. ⁊ ecce uiuim'. ut
castigati. ⁊ n̄ mortificati. quasi tristes. sēp autē gaudentes. sic egentes.
multos autē locupletantes. tāq; nihil habentes. ⁊ omnia possidentes. hoc
qualib' animi motib' cursus iste exp̄mit. q̄ utriq; hominis. hoc est cor
poris. ⁊ spīs labore p̄fiert. ut post ipsū expletū cursū. sic uiuitq; fiat
labor et passio. sic uiuitq; fiat quandoq; requies. ⁊ solacio. qd est
duplicis stole beatitudo. Dicunt autē hui' seli sapientes. quatuor esse
qualitatis species. quarū p̄ima sit habit' et dispositio. q̄ cū sint una spēs
qualitatis. in hoc differt qd dispositio ē habit' facile mobilis. habit'
ū dispositio durissime p̄manens. Sed ā ū spēs qualitatis ē. quę fit
sedm potenciā ⁊ impotenciā. sedm potenciā quidē qd facile possit
in qd lib; accidens naturaliter flecti. sedm impotenciā ū qd n̄ possit
in aliud qd lib; leuiter non flecti. Tercia ū spēs ē. quā dicit passibilem.

Quatuor spēs qualitatis.

qualitatem ⁊ passionē · quę duo sic mutua spe discernit · ut dicant qd passio sit · quę ad tēp' exorta facile cōmutet · passiua ů qualitas · sedm qq'les dicim' ppetuo pseuerer · Quę quidē spes pme similis ⁊ quasi eadē esse uidet · s; in hoc differt qd passio ē alicui' accidentis montanea suscep tio · dispositio ů quā etiā affectionē dicunt · ē ipsi' accidentis aplificata passio · porro habt' cū plurimis reb' ⁊ ordine quo dā pficiat' augm tata affectio dr · passibilis ů qualitas subito mutata ⁊ pmanens passio · Quartā ů speciem posuerunt · in figuris et formis · figuā dicentes · quędā rerū mutantur · formas ů ipsōrū mutantur · pulchritudines et formositates · hę ů qualitatis spes mutuī cuiq; utrę cursu ēsidāntur · sedm diuisitatē uoluntatis et ꝓpositi · in quo ētinent' qualitas ad aliqd op' animū q̄ eiq; m applicandi · ꝑ dispositionē q̄ppe siue affectionē transeunt aliq̄ in habitū · q̄ndo aliq̄ ex occasione ut necessita te quędā bona opa mcepta ꝓcessu cōuersacionis in ēsuetudinē uertunt ⁊ q̄dā delectacione uirtutū sēp capiunt mercēta · sic desei dr · ibi de uirtute uirtutē · porro sedm potenciā ⁊ impotenciam nemo ē q̄ in hoc bene ēstituendę utrę cursu · ñ habeat posse pēcessę racionis bonū · ⁊ grām adiuuantē liberū arbitriū · cui grię assentire et allaborare nisi ñ posse · Sedm terciā ů speciem hē passionē et passibilem qualitatē · st' plerq; q̄ eū uerbū audiunt de pena malo ⁊ glā bonō ad tēp' compunguntur ⁊ amore boni opis mcalescunt · s; q ista karitas mcis ñ est radicata · tēpore tēptacionis refrigescunt · St' ů ñ nulli q̄ eū semel ūbū dei audiunt · ad usū boni opis accen dunt' ⁊ q̄ ī karitate radicati ⁊ firmati st' · a semel ēcepto amore ñ deficiunt · s; usq; ad finē utrę sēp boni opis gressū tendunt · Siue di cam' passionē · q̄n mens ad horā quasi patit' · humilitate · pacientia · obediencia · siue ñ alienę uoluntati reluctando · s; h rarissime ⁊ passibilē ů qualitatē q̄n pmanenti passione uoluntarię mę tificationis · ꝑ scriptas siue alias quas ulr; uirtutes cotidie attent' · nullis hui' seli uoluptatib' ēseneiendo · At sedm quartā spem q̄ ponit in figuris ⁊ formis · potest hec qualitas utrę ēsidāri · que uirta exemplū ⁊ formā alicui' utrę instituit' · quē ad modū petrus monet discipulos dicens · exemplū accipite fr̄es laboris et patiencię, ꝓphas · q̄ locuti st' uobis in nomīe dni · ⁊ paulus · imitatores mēt mei estote sicut ego xpi · la g qualitas · q̄ omnis affectio transit in habitū · ⁊ q̄ pdi graciā uelle ⁊ posse adiacet · ⁊ q̄ in bono ope ñ montanea nec horaria · sed

Iacobus

Affectio transit in habitū.

ppetua ē · ut quę formā accipit p̄cedentiū patrū · omī bene currere no
lenti · siūnope attendenda ē · ut sēdm eā honestatis ⁊ disciplinę qd dā
fiat speculū · quo lucerē ⁊ suū laboris p̄miū · & tmitanciū salutē ac
utilitatem ꝓximoꝝ. Intencio autē eo m̄ currendi · hē rectę
opandi ista erit ut nulla animū uanę glę cupiditas irrepat · ſ; dī di
lectio · siue amor utrę ętnę · causa sūt huiūmodi laborīs ⁊ uigilancię
Est autē ipsa intencio q̄si q̄dā mtis oculus · deq; saluator dicē meū aglio.
Si oculus tuus fuerit simplex · totū corp̄ tuū lucidū erit · Si autē neq;
fuerit · ⁊ corpus tuū tenebrosum erit · Et in hoc eodē cantico cantico
sponsus sponsę loq̄t · Ecce tu pulchra es amica mea · ecce tu pulchra
oculi tui columbarū · Non nūquā fiunt aliqua opa quę ī mala parte
interp̄tantur abhis q̄ ignorant · eequa intencione ꝓficiscantur · sic e ꝓtrio
quędā in bona parte ēsidantur · quę a sup̄no inspectore imphantur · eo
qd mala intencione ꝓferantur · quę ñ solum ñ remunerantur · ſ; poci
dāpnantur · sic et illa quę abignorantib̄ dāpnacione digna iudicantur.
a iusto iudice magis remunerantur · Vnde ⁊ de rep̄bis dic dns ꝓpheta.
Pop̄lus hic me labis honorat · cor autē eoꝝ longe ē a me · Omīa q̄ bona
sēdm he intencionis oculū dirigunt · ut digna sint ut remuneracōe
vt dāpnacione · remuneracione · ſ; pdo · dāpnacione · ſ; pfatiore hu
mano gerant. Que ū sit utilitas cursus ut laboris huī ꝓpo
nit apl's dicens · Non sūt ēdignę passiones hui tēporis ad futurā glām
que reuelabitur in nob · Et dns in euanglio talit̄ currentib̄ clamat
dicens · Venite ad me omes q̄ laboratis ⁊ onerati estis · ⁊ ego uos req
escere facia · Apl's q̄q; ñ in anit se cucurrisse intelligens · p̄q̄ laboris
siu cursū denunciat dicens · bonū certam certaui · cursū ēsumaui ·
fidē seruaui · sub seq̄t · ipsi' laboris fructū ēsident sibi p̄mittens · de
cętero reposita ē m̄ corona iusticię · q̄ reddet m̄ ī illū die iust' iudex.
Vtilitas q̄ magna et iestimabilis ē ipse fructus utrę ętnę · q̄ pdo laborantib̄
in futa uita sine aliq̄ defectu ętnaliter tbuit. S; qr ecclę siue alicui
fideli animę · utilitatis hui fructum in p̄senti q̄q; uita ēceditur p̄gustare
seq̄t dicens · Inducit me rex in cellaria sua. Non parū dignitatis sit
ista inductio · sirite ēsideret ⁊ psona inducentis ⁊ loc ⁊ modus
inductionis. Neq; enī q̄libet ſ; rex ē et ñ tantū rex · ſ; et rex regū qui
inducit · nec in domū tantū ſ; & ī cellaria · neq; quasi ex abrupto · ſ; eo
petenti racionis modo fit ista inductio · Nā multi sē q̄ regis hui
domū · i · ecclam intrant · ſ; pauci admodū q̄ in cellaria possint habe

Intencio · quādā mtis oculus.

Psona · loc · ⁊ modus.

mirotu. Aliq̃ ante fores istoꝝ cellariorꝝ excubare possunt. intuspicere
ualent. ſ; ingredi n̄ ꝑualent n̄ eo introducente. q̃ sit clauis dauid. q̃
aperit. ⁊ nemo claudit. claudit. ⁊ nemo aperit. Considerandum q̃ quena
sint ista tanti regis cellaria. Omnis diuina sc̄ripta que in duo diuidit
testamenta in lege uidet et euangelio. diuiciarum regis huius reposi
toriu est. siue apotheca. hec autem trifariam diuidit. hoc est in historia.
allegoria. ⁊ moralitate. Et enim rex iste. sapiens. clemens. ⁊ magna
benignitate et prudencia suos regens et fouens. eum modum suae
diuiciarum statuit. ut in his esset. qd̃ uiuta diuisq̃ sensuum capaci
tatem. ⁊ fortes appeterent. ⁊ infirmi n̄ refugerent. Multi enim
historia delectantur. plerique allegoria pascuntur. n̄ nulli moralita
te instruuntur. Verum qs̄ tanta sint gratia rex iste dignatur ut eis omnium
istoꝝ cellariorꝝ introitum concedat. ut uidelicet de historica scientia.
intrent in allegorica. ⁊ de allegorica in moralem. qua pinguis dulcedi
ne isti pascuntur. q̃ torrente uoluptatis dni debriantur. Talibus
nempe dnis pp̄pham pollicetur dicens. Ecce ego mittam uobis frumentum
uinum. ⁊ oleum. ⁊ replebimini ieis. desiderabilia sane huiusmodi
cellaria. in q̃b̃ harum spierum delicie continentur. ut panis cor hominis
confirmet. uinum cor hominis letificet. oleum faciem exhilaret. frumentum
q̃ppe a dno accipimus. qn̄ in uiuetis obscuriorib̃ subducto tegmine
litterę. p medullam spiritalis legis intima sentimus. Vinum siuum dnis nobis pos
tat. cum septem suę alta p̄dicatione nos debriat. Oleum q̃q; siuum nobis
tribuit. cum p̄ceptis apertiorib̃ uitam nram blanda lenitate disponit.
Lib; adhuc amplius ſ; reuerenter adtendere. cur has magis species.
diuiciarum apothecę contineant. Si enim illud unum frumenti granum. qd̃ in
terra mortuum multum attulit fructum esideres. ⁊ numerose segetis ex
eo glorose pullulantem multitudinem attendas. uidebis q̃ magnifica
signum opum exempla ex historicis apothecis refulgeant. q̃ dulces
misteriorꝝ medullę ex allegoricis cellariis redoleant. q̃ utilia pre
ceptorꝝ documenta ex moralib̃ repositoriis eluceant. Pulcherrima
comparatio xpi. m̄gno frumenti. In m̄gno q̃ppe medulla folliculo
tegitur. Qd̃ q̃ p folliculum in caro xpi. qd̃ p medullam in diuinitas
eius figuratur. In m̄gno q̃ medulla folliculo tegitur. ita xpo diuinitas carne
occultatur. Folliculus ⁊ medulla unum granum efficiunt. caro ⁊ diuini
tas una psona xpm dm ⁊ hominem efficiunt. Cum q̃ omnia que erga
hoc frumenti granum hi ex xpm dm ⁊ hominem gesta sit pspexeris.

Trifaria scriptura diuina.

historica.

Allegorica.

Moralis.

Frumentum.

Uinum.

Oleum.

Comparatio xpi in gno frumenti.

uidelicet qualit̃ ꝗ granũ de celesti horreo descendens · intrã · recidit.
⁊ mortuũ ē · deiñ resurgens · ⁊ in cetũ ascendens · ĩ aplis cetisq; credentib̃ multiplicatũ · fruñto fidi ⁊ iustitie totũ repleũt mundũ · qlit̃
uno p̃dicationis redundante · austeritate correptionis delinq̃ntes
cohercuerit · oleo aut̃ karitatis · ⁊ misedie penitentes leuiert · hẹñ
m̃ ist̃ q̃ulatines incideratasamaritano illo eũ aglico curatus ē ·
cũ g̃ hec omia · alia q̃dē historalit̃ · alia allegorice · alia ũ moralit̃ ·
nec q̃dē separati · nec insimul ꝗ eodē ꝑplici m̃ legeris · ⁊ intellexeris ·
atq; alius eodē eodē m̃ administrare gra dī potueris · sine prauo
tibi beneficio collato gratanter dicere potis · introduxit me rex in cellaria
sua · Que ũ uirtutũ insignia magis · ⁊ p̃fecto quã inhligno · ⁊ in hoc
dnico homine fulsert · Hēpe q̃q̃d̃ inseis de uiscerib̃ pietatis · q̃q̃d̃
de mansuetudine sp̃s · q̃q̃d̃ de zelo rectitudinis · q̃q̃d̃ de custodia
humilitatis · q̃q̃d̃ de feruore karitatis ē · hoc ab ipso fonte misedie
ab ipsa radice mansuetudinis · ab ipsa uirtute iustitie · hē ab ipso
mediatore dī ⁊ hominũ · dno dō traxerit · Magis g̃ · ⁊ si p̃cipalit̃
hę tres spes indicis habent̃ apothecis · q̃ q̃q̃d̃ ex uetis ac nouo
testam̃tu habundancia redolet · aut ē tricũ · q̃d̃ p̃fectos in fide et
uirtutũ exercitio roborat · ⁊ ē firmat · aut ē uinũ · q̃d̃ ul̃ scos ęlestiũ
p̃missionũ suauitate demulcet · ut peccatores diuini iudicii austeritate detret · aut ē oleũ · q̃d̃ ut in cordib̃ scorũ p̃karitate diffundat̃ · ut penitentes p̃misediam ēsolat̃ · Vn sca ęcelia · siue q̃q; fidel ⁊ dilecta dō anima · huiũmodi thesauros sponsi siu · regis ⁊ dni siu omi p̃ciosa suppellectili cunctoꝝ regũ · ⁊ p̃cipũ mente melioris cōsiderans · ⁊ que i eis mistia siue sacramta ꝛ tineant̃ intelligens · recte decantare potē · animi uoce letabunda · introduxit me rex in cellaria sua · Et talis q̃dē introductio satis ē cōmodabilis a persona et loco · modo aut̃ huiũmodi ĩtroductionis iste ē · ut hec ñ fiat ad horas · cũ iure possidendi · ⁊ uelut̃ subdotis ēsceptione · ut tante gre collacio · sit spualis · ⁊ seissime dotis assignatio · q̃ cōfirmet̃ diuine ⁊ humane mtis copulatio. Hac g̃ amirabili introductione celebrata · sequit̃ cōpetens p̃ collato munere grarũ actio · q̃m agit mens dō cōiuncta et designatis sibi a eo bonis participans · utriq; hominis motu · exultabim̃ in gens et letabim̃ inte · m · u · t · s · u · videlicet aliq̃m differre int̃ se exultacio et leticia · ut talis utriq; desceptio · qua dicit̃ leticia ē · animi solum̃ mot̃ exultacio ũ corpis ⁊ animi ·

Magis ⁊ p̃cipa
lit̃ tres spes.
hē · frumtũ ·
uinũ · oleũ ·
ĩ ānoi sha
bent apothe
cas.

de corporeo
exultatione

Sca g anima dona inse diuine grie sencienſ debet ea suscipere
et seruare cũ leticia et exultacione. ⁊ qd sentit mte ope exercent.
Quia enim pbacio dilectionis exhibicio e opis. numiru mens do p
karitate uincta diu letat unti decollata sibi itellect gia debet
⁊ foris sec exultare aduersitatiũ opa. Vnde ⁊ isimilitudine puerq
i foro ludenciũ clamant apli ad eos q ad pdicationẽ eq nulla
bona opa facere uolebant. Cantauim uobis et n saltastis. Saltaci
one q ppe sipsi auditores suos habere optabant. ut ostenderent
fide sine opib ociosam ee. Hanc g religiosa saltacionẽ do rex p
figurabat cora area dni ludendo ⁊ subsiliendo. q inspu longe
piudebat prepm excarne sua nasetiuru. illud n manu factu
s celeste dni scificiũ fide ⁊ opib qndoq; instruendu. hc enim
pulcherrimũ sertatis ludiũ iste mirabilis ppha suo pferebat
pludio ⁊ egrue decent q; pranta fute honestatis gia g prepm
suu sedm carne filiũ erat administranda ⁊ efirmanda. letaba
t ⁊ exultabat cora illo typico dni scificio. Et q rector et dux
ppli di erat. uitali suo facto pdocebat rectores eclariũ qui sibi
subiecti ubo et exemplo pre ee debent cora area dni. q e ecclesia
ipsi saltare debere saltacione spuali motu uidet animi et
corporis. ut sedm apli exhibeant corpora sua hostia uiuentem
scam do placente hostia q de existentes mortificatione uiciq
uiuentes aut exhibicione opũ bonq. Et h cora area dni. h est
ecla dni ut uideant opa eq bona et glificent patre suu q in
celis est. Quia g corde credit ad iusticia ore aut cofessio fit ad sa
lute. qd e moueri animo et corpore certũ est. alterũ sine altero
ee n posse. Vnde ppha hortat leuate iqens corda iua cũ manib
ad dm. Corda q ppe cũ manib leuare e credere ⁊ opari. Illaqui
credit ⁊ n opat cor q de leuat s; man n leuat. Qui u opat fidem
aut n hit man q de leuat s; cor n leuat. Igit pulla gracioſa gre
di introductione ad meffabile diuinq misteriq sublimitate. ama
sca xpiq; sponsa debita do debet pendere grariũ actionem
cordis ⁊ oris iubilacione et opũ exhibicione. qd e oleũ cũ lapadib
accipe ⁊ sponso obuia exire dicendo exultabimus et letabimur
in te. q leticia bonq opũ in coscientia gestam. et hoc in te qndo
omne bonũ qd agim n nisi uirtib s; tue grie asscribimus.
Oy emores ubium tuoq sup uinũ. recti diligunt te.

Ludus ⁊ leticia.

Saltacio

sp5.

Ludus

sertacij.

Post introductionem illa glose celebrata, pqua gras egit exultando et letando. subdit causa huiusce exultacionis et letitie. memoria scilicet uberum diuinorum desiderabilium super uinum. Hempe quid esset illa exultacio siue leticia religiose mentis. digna deo cogitantis. opantis. sin haberet memoria uberum istorum. uberum super uinum. hi e super omne mundi uoluptate dulciorum. Quorum autem uberum. Numerum siue duorum testamentorum. quibus tota diuina estat septa. siue duorum preceptorum karitatis. in quibus tota lex pendet et ppheie. Sane meditacio diuinorum septarum memoria parit diuinorum mandatorum secus quam recte uiuendi regla estat. ad cui rectitudinem uita cuiusq; dirigit. In iustificationibus tuis inquit psalmista meditabor. non obliuiscar sermones tuos. Quomodo enim iustus quisq; ee. ut dici potest. nisi memor sit eorum que preceptis dis. maxime autem uberum istorum uidelicet duorum preceptorum karitatis di et proximi. sine qua sic dicit apls. nec mutta linguarum. nec ppheia. nec noticia omnium mysteriorum. nec fides. nec elemosina. nec martyrium. nec aliqua uirtus potest cuiquam prodesse. Siquis tota lege seruauerit. offendit autem uno preceptorum karitatis factus e omnium reus. Quo circa uolens ostendere sponsa xpi. tota uite siue rectitudinem circa huiusmodi estare memoria. subsequit dicens. Recti diligit te. Acsi dicat. Probacio rectitudinis est dilectio. qui si recti sit te diligit. si non diligit nec recti sit. Sed quia hanc rectitudinem ex memoria quidem tuorum preceptorum accipiunt ex amore autem tuo perfecte assumunt. dicat recte. qui memores uberum tuorum super uinum recti diligit te. Potest enim non absurde hec media particula oracionis que e memores uberum tuorum super uinum. ad partes alterius sec positas psubdistinctione cuungi. ut ut hinc preferat. exultabimus. letabimur inte memores uberum tuorum super uinum. hic subdistinguendo. subsequat. recti diligit te. ut hinc exultabimus et letabimur inte. hic subdistinctione facta. subiferat. m. u. t. s. u. recti diligunt te. Memoria quippe habentes mandatorum di. et secm ea uite siue modu estituentes recti fiunt. nnn recti diligere possunt. neq; recti sit. nisi diligentes. Preterea non parum delectat mentioris nri hominis oculos considerare. pulcherrimum huius canticci processum. abeo loco ubi dr. trahe me post te. usq; ad istam oracuunculam recti diligit te. quia isti processus ordo. quidam fit flagitati osculi consecutuum.

Duo uba duo testa mta. vt duo pcepta karitatis.

Pulcherrim canticci p cessus.

istic nempe ille benigni septiformis spe · quasi quibdam cordis ascensionib septenas sue dignationis munuit gras · qb anima sca xpi sponsa · paulati excurgat · donec ad inestimabile dni sui regis ⁊ sponsi sui thalamu · et na ei karitate copulanda pficiat · Primo qppe trahit miseracione dni · deinde quasi pedem adcursu movens · pmicias bone intencionis offert · mox q; adhibito studio meret ut icellaria dni introducatur · cuq; ingressa fuerit intelligendo exultat ⁊ letat credendo et operando · porro ab hac actuali uita transit ad qdam pnciplu contemplatiue uite meditacione ⁊ memoria pceptoe dni · ad quoe linea sicet ei adhuc tortitudinis [illegible] est dirigens · rectitudinis pfectione assequitur · sicq; demu post [illegible] postris omib curis et negocius pcontemplacione dno inherent · adeo ei arden ti karitate preim fit · ut possit dicere · osculet me · osculo oris sui · Nigra su sed formosa filie iherusalem · sicut tabnacula cedar · sicut pellis salemonis · Nolite me esidare qd fusca · s · q · d · m · s ·

Vniuersaliter quidem tota ecla et particulariter single ecclesie · singlariter qq; unaqq; dilecta dno anima adusa prulerit et pferit aetraria parte · eo qd bonoe maloe q; sibi opposite sint qualitates · qnduusa et etraria studia diuiduntur · quarum partiu ima dei ciuitas celestis · alta terrestris · ima dni · alta diabboli · Harum autem typu gesserit due mulieres · una liba · q fuit sara · alta ancilla q fuit agar · mater ismahel · cui filius fuit cedar · q interptatur tenebre · cui nigredo illa assimilatur q secdm ecla siue unaquecq; sca anima habet · secdm iudicium male iruencium · cum hanc ipsa recta esidacione · nnigredinem s; formositatem poci decernat · Que e autem ista nigredo · Persecutio plane q iferit filius libe · a filiis ancille · que idem a puersis ⁊ futa bona n credentib putat nigra · et grauis et molesta · et patientes ea quasi abiectos et miseros faciat · cum illi magis fiant gtosi · ⁊ intrinsec ppter spe pmioe futuroe · pulchri et formosi gaudio spuali · filios enim ciuitatis illi q psara · q fuit liba signat · psecuntur filii alterius ciuitatis q pagar ancilla ostendit · ne qdem corporaliter mala ifligendo · ne autem spualiter animam pmalicia affligendo · Denq; iudiu illu qui agebat inter filiu libe ⁊ filiu ancille · apls psecutione uocat · sic i qt is q secdm carne natus fuerat · psequebatur eum q secdm spm · ita et ne ·

Differencia duarum ciuitatum spualium ·

quia nimirũ filios libẹ psecutur filii ancillę, ntantũ psecutiõe
carnali s; ⁊ spuali quia eos conantur illa uera libertate priuare.
qua eos xpc liberauit ne seruiant peccato quẽ admodũ uti qsi
filii ancillę, quę pfecto psecutio tanto grauior ẽ omi corporali
psecutione. quanto melior ẽ illa spualis porcio carnalis anmi
uidelicet corpore. Vnde sup tali psecutione ui dignata illa libũ
⁊ mat liberęq. eice inqt ancillã et filiũ eius. ñ enim heres erit filius
ancillę cũ filio libę. qq pfecto ad illã hereditatẽ cęlestẽ ñ pti
nent serui peccati. ad quã ptinent libi iusticię. ꝗ cęlã g siue
quelibẹ sea anima huiusmodi psecutionẽ parui pendens. ut pot
sup petrã fidei stabilita solus ęctiq psecutionũ procellis sepe
concutitur. s; non deicit patienciã habens. ⁊ expectans glõm
⁊ honorẽ. ⁊ m corruptionẽ inuitã ętnã. Dicat g nigra sum
s; formosa. nigr qdẽ de me estimantib; ppt tẽporalẽ afflictio
nẽ. s; uobis o filię ierusalẽ. quę fuitã bona cognoscitis et creditis.
formosa. q quanto tẽporali afflictione humilior. tanto maiori
uirtutũ pulchritudine exaltor. S; qm nigra estimor. Sicut
tabnacula cedar. Cedar filii fuit ismahel. de q diuina uox. hic
inqt erit fer homo. ⁊ man omiũ contra eũ. ⁊ e regione fim
suq figet tabnacula. Cur autẽ ñ dicẽ sic tabernacula ismahel.
s; cedar. Quia uidelicet ismahel intpretatur exaudicio di. cedar
ũ tenebrę. ⁊ h nom tenebrarũ magis egrum opinioni illoq. qui
putant lucẽ tenebras. ⁊ tenebras lucẽ. ⁊ secdm similitudinem
patris ei. h ẽ ismahel. qfer erat. m int fis s; e regione fim suq
figebat tabernacula. quancta fertitatẽ ⁊ ꝗtrarietatẽ estimant
hui mundi abiectionẽ ⁊ uere philosophię laborẽ. Qualit uero
formosa. Sic pellis salemonis. formosa inqt sic pellis ñ eiusq
alti ppotentis. s; salemonis. Salemon qppe sic omib; sui tẽporis
hominib; sapientior ⁊ dicior erat. ita etiã tentoria sua pul
chriora ⁊ ornaciora excelectis ⁊ oposis pellib; habebat. Pelles
autẽ mortuq animaliũ st. S; qd st pelles mortuq animaliũ
ñ uirtutes ⁊ exempla pcedenciũ patrũ. ex uirtutib; ũ et
exẽplis secq patrũ pcedentiũ. quasi expellib; uaria pulchri
tudine nitentib; ego quasi in una pellẽ cõpacta. oposita mei
regis. ueri uidelicẽ salemonis. i. pacifici dni nri ihu xpi sangui
ne suo pacificantis oma quę icelis ⁊ intris st. ergo tentoriũ

ismahel ex audito di.

Cedar tenebre.

ut de me pgrãm di digne dici possit. hẽ tabnaculũ qd fecit
ds et ñ homo. formosa g sũ sic que sũ et dicor pellis ueri
salemonis. qd uos filie iherusalem bene nostis. que eandem
formositatẽ meã ad laudẽ di cui grẽ ẽ ipsa formositas. qtidie
pdicatis. Quocirca nolite me cõsiderare qd fusca sũ. q deco
loraũ me sol. Nolite inquã cõsiderare affectionẽ et habitum
meũ exteriorem. quẽ cõtraxi in excustione solis. hẽ estu tẽptacio
nis. ⁊ afflictionis mundane. siue ex arridescente karitate ueri
solis de q septũ ẽ. uobis autẽ timentib nom meũ oriet sol iusticie.
q me tanto feruore sui amoris excussit. quasi inseparabili
accidenti. ut nec tribulacio. nec angustia. nec psecutio. ñ fames.
nec nuditas. ñ periculũ. nec gladi possint me separare a karitate
ei. Talis nẽpe decoloracio magna ⁊ glosa ẽ interioris mei homi
nis formositas. et exornacio. ampliuS. Non niquã aliqua
ses homo facit. que male discernentes in sinistrã partẽ int
prant. eũ ignorent intencionẽ operantis. quia sol ds iudicat.
St enũ uie recte que uidentur hominib prauie. sic econtrario.
prauie. que uidentur recte. q oculũ illũ intencionis ñ aduer
tunt. secdm quẽ omne op aut dirigit. aut deprauat. Dicat g
uxta hẽ modũ fidelis anima. nigra sũ s; formosa. ac si dicat.
nigra q de uideor. i aliq actu meo. ab his q simplicẽ oculum
ñ habentes. in ẽtrariã partẽ recipiunt. eũ magis sim formosa
ppt siplicẽ meũ oculũ ex q totũ corp meũ lucidũ est. sic ⁊ uos
o filie iherusalem iudicatis. que me siplici et colũbino oculo
aspicitis. Nolite g me ẽsiderare qd fusca sim q decolorauit me
sol. hẽ nolite putare corp meũ. i op meũ ee tenebrosũ. q pro
fecto qd ex ueri solis luminosa pcedit gia. totũ lucidũ ẽ. non
habens aliquã partẽ tenebrarũ. Ampli Que lib; anima p
penitencia ad dm cõuersa. uidet q de expeditencie austeri
tate. quasi nigra. ppt habitũ tristẽ et luguberẽ. s; q tristicia
hec secdm dm ẽ ⁊ penitencia in salutẽ stabilẽ opat. et beati
q lugent. qm ipsi cõsolabunt. formosa ẽ. habens in spe. qd iuxta
pphm accipiat actio coronã. pcinere. oleũ gaudii. pliciti
pallũ laudis. pspu meroris. Et sic qdã sapiens die. cor quod
nouit amaritudinẽ anime suie. in gaudio alii ñ miscebit
extraneus. Dicat g talis. nig. s. s. f. i. s. t. e. s. p. s. q ex nigdine

Inseparabile accidens.

penitencie uideor primo pertinuisse ad filios ancille · quorum opa sunt
tenebrarum · s; primodum ipsa penitencia tale mi contulit formositate ·
ut ia pertinea ad filios libere · q mortificatione carnalis uite uen
salemonis tentoria seruunt · ⁊ cōponere · ⁊ cē · Qua ppter nolite me
cōsiderare qd fusca sim q decoloraui me sol · h est nolite penitencia
mea despicere · q ut hanc suscipere · fec ille uerus sol · q cor meum
radiis gre sue ⁊ misericordie penetrauit · ⁊ illuminauit · ut illud bo
num generalissimum · ipsum uidelicet dm · que peccando amiseram ·
penitendo reciperem · Presentis decantacio cantici · ad uos scis
sime sorores q sponse xpi estis · ⁊ cē debetis · n incōgrue respicit
ppqualitate ppositi · ⁊ ordinis uri · q despectum quidē cultum
in exterior habitu pferetis · s; formosum dō q; acceptum ut credim
interiori mtis habitu conseruatis · Vnde ecordi et suaui
concentu cordis et oris · sce societatis uire unuisitas pclamet · Hig
sum s; formosa · f · i · s · t · e · s · p · s · n · m · e · q · f · s · q · d · m · s · Qd est aliis
ubis expssi dicere · Quia spectaculum facte sum huic mundo et
anglis · ⁊ hominib · nigras nos et deformes decerni filii seli hui
sic tabnacula cedar · i · sic gentes que ingredine malce suce ma
tue st · ⁊ dō · ⁊ mundo · porro nos neq; fauore neq; glam mundi
querentes s; oleum in uasis nris · h e leticia bonce opum in cōscien
cis gestantes · i oclis sponsi mi formose et pulchre existimus ·
sic pellis salemonis · i · sic que mortificatione ihu in corporib
nris circumferentes · dilecta ei tabnacula icorclib nris estrum
de qb dicere possit · i habitabo in eis ⁊ i ambulabo · Nolite q
nos considerare qd fusce sum · qd seli hui transitoria et deforme
pulchritudine n habem · q h effecit ille uer sol q lume nob pgran
sua feruore ualido sui amoris · ut spreta omni hui corruptibilis
uite pompa · magis eligam ei actu ⁊ habitu placere q mundo ·

Filii matris mee pugnauerunt cont me · posuerunt me custodem
uineam meam n custodiui · Post qua ecclesia sue q lub; sca anima de i uno
coloratione sua exteriore · decolorationis q; causa premisit · omis
enim q in xpo pie uoluntuuere · psecutione patient · subdit
ne aggrauacione psecutionis · qd ea n tantum ab extraneis
uerum etiam a frib qd graui e ppessa sit · et ppetiat · Minorem
q ppe dolore ingerit ea mala que ab extraneis inferunt · plus
u ea tormenta deseuuunt · que ab illis inferunt · deque mtribus

Benegalissimum bonum

presumebatur. Videt aut huius particule decantacio. n simplice m
exposcere sensu. q et sinagoga. y ecclā. y iherusalē supna bonitas siue
potencia creatoris. matris nomine possunt ēquoce nuncupari. eadē
q; ēquocatio nomine filiorū. aplōs aplōrū q; successores. iudeos. heretico.
aduersarias q; potestates cōplectit. pugna q; ipsa taliū filiorū nuni
formis. q et ibonā et imalā partē accipit. Singlē ū partes. singlas
habere debent expositiones. Primitiua nāq; ecclā que ex iudeis erat.
psecutionē paciebat abeis q n crediderant iudeis. sic legim macabi
aplōrū. q repleti zelo iecerī man maplōs. y posuerī eos ipublica
custodia. y alio loco. cesis aut denunciauerī ne in nomine ihu loq
rent. y in psecutione illa in qua stephanus passus e scribit. q facta e psecutio
magna iecclā que erat iherosolimis. et dispersi sunt omis pregiones
samarie. pter aplos. Cū g utraq; pars credentiū iudeis. n creden
ciū filii essent sinagoge nata ut gne. infideles aut. fideles. ppter
fide ihu xpi psequeri non potuit plane pars ista credentiū. que
ecclā xpi tē tēporis erat dicere. filii matris m. p. e. m. p.
m. e. m. e. iv. u. m. n. e. Ac si aliis uerbis diceret. Cū dnis precepisset
dicens. in uia gentiū ne abieritis. et iciuitates samaritanorū ne in
trauerritis. s; poci ite ad pditas dom israhel. ego h preceptū adim
plere cupiens. filius matris mee fide quā ad no accepi et pquam
saluari deberent. pdicauī. s; illi pdicationē meā paruipendentes.
pugnauerunt contra me. uerbis et factis. atq; de finib sui me
ppellentes. posuerī me custode in uineis. i. in ecclis gentiū. q uerbu
fidei cū gaudio suscepunt. qb cū laboris et custodie mee diligentia
ipendere. uineā meā h est gentē meā custodire neglexī. eo quod
custodiā meā despicerent. y ubi salutis suscipe renuerent. sic
eis q dā meo dix. Vobis q de oportebat loq uerbū di. s; q repellitis
illud et idignos uos iudicatis ētnē uite. ecce conuertimur ad gentes.
Sā sic ide alibi dic. illo delicto. salus gentib uit illos emulent.
y subinde. Holo uos ignorare fres mysteriū. ne sitis uobisipsis sa
pientes. q cecitas ex parte cōtigit israel. donec plenitudo gen
cium intraret. y sic omis israel saluus fieret, sicut he g cōtemptum
sine custodia relinquendā uineā ita ppha pdix. et derelinquet
inquiens filia syon ut umbraculū in uinea. y sic tugurū in
cucumerario. sic ciuitas que uastat. Et hec q de dicere potuit
primitiua ecclā. cui mat secdm carne erat synagoga. sic et ecclā

quocatio.

.iiii. modi

expositionis.

.i.

Ecclā

y synagoga.

ii mod.

Apt.

y ecclia.

Partis de qua dicē · qd filu matris siq; pugnauerunt contra eam.
Porro unuūsalis ecclia potuit et potest dicere de aplis eorq; sucessoribus:
filii m·m·p·c·m·p·m·c·i·u·uineā meā ñ custodiui. Supna quippe
ierlm mat est ecclia ppt spē · fidē · y karitatē · quā ad eā habent ·
qui dū spant et credit · ei beatitudinis sē participes efficiri · cui participes
facti sūt pcedentes sci opant et laborant p karitatē q tantum
bonū diligt · ut ad illā supnā patriā puenire possint; Pqua sēc et
iuste ēuersari · qd ē aliud · quā ab illa ad illā spualit generari ·
hui qq; filii fuerūt apli · aplicq; uiri · qdū phac glosissima pata pme
renda · multis laboribus afficiebant · y ad mortē usq; fatigabant · pfecto
spando · credendo · y diligendo · ad illā ipsi nascebant · y nmin abilla
que hui eorq; laboris causa erat · quasi matno affectu gnabantur.
Tales g filii contra ecclam pugnabant · qn ea aberrore suo de pug
nare intendebant · sic et adhuc omnē fidelē anima de uicius ad
uirtutes · ubis y ex eplis · qtidie depugnant. Nonne hm uni ecclie
contra ecliaē pugnabat · qn uni earū dicebat · qd uultis · uuirga
uenia ad uos · an in spu mansuetudinis · Omino audit int uos
fornicatio · y talis fornicatio · qualis nec in gentes · ita ut uxorē
patris qs habeat. Ecce qualit conti istos primo pugnabat · qsp q
increpando · ab hoc peccato debellauerat · consolatoria releuat epla ·
sic tristaui uos in gens in epla · ñ me penitet · y si penitebat uidens qd
epla illa · y si ad hora uos ē tristauit · nē gaudeo · ñq ē tristari estis ·
s; q cōtristari estis ad penitenciā · Contistari enim estis secdm dm · ut
in nullo det mtū pacientiā ex nobis · Alii qq; ecclē scribens · o insen
sati galathē · quis uos fascinauit ueritati ñ obedire · dū cōt eam
hm pugnat · ab infidelitate expugnat. S; qd ē · qd isti filii eos qs
tali m impugnat · y auciis expugnant · in uineis custodes de pu
tant · ñ qd docent · y suadent · ut uirtutū germina fructus q;
custodiant · Et illi uineā suā ñ custodiunt · q ad tantā uirtutū
custodiā illoq de pugnacione pfecerūt · ut iā p sēc cōsuetudinis
errores custodire neglegant · qn immo eos pdi grām a se longi
spū fortitudinis repellant. Vnde ppha ex taliū psona dicit ·
Sup custodiā meā stabo. Stat sup custodiam suā · q p solleritū
disciplinē · trenus desideriis ñ succūbit · s; superminet · ut dū sēp
iii mod.

Ad hucalio m ecclia qq; clamat prebellantibus sibi falsis fribus

hereticis· et scisinaticis· q̃ quãdiu in ecclia erant· et eisdẽ sacramentis
participabant· filii putabantur· illi ecclesiis· iherusalẽ q̃ est mater
fidelium· ꝓtinere ad ciuitatẽ dei· s; p̃ quã in diuinitatẽ· humani
tatẽ xpi blasphemare uisi sunt· ꝯ unitatẽ scam scindere· de here
ditate filiorꝫ eiecti sunt· ꝯ pbatũ est· q̃ uere filii ñ fuerint· s; pocius
adulteri· qualib̃ dicẽ apls· q̃ si extra disciplinã estis· cui participes
facti sunt omes filii· q̃ adulteri· ꝯ ñ filii estis· De his q̃q; iobis dicẽ· quia
de nobis exierunt· s; ñ erant ex nob· nã si fuissent ex nob· pmansissent
utiq; nobiscũ· Et dns ꝯ pham· filii in q̃t mei exierẽt ame· et ñ subsis
tunt· Tẽpore q̃ illo q̃ filii qui ñ legitimi s; adulteri· illos q̃ recte
filiacionis erant; pdiuisa fidei assercione ipugnabant· cũ heretici
pncipes puerse fidei assertoribus fauerent· sci et catholici uiri de sedi
bus suis pulsi· dapna· ꝯ exilia multaq; picula passi sunt· eo qd̃ rectũ
fidei dogma pdicarent· ꝯ hereticis cõmunicare nollent· Cũ itaq;
utriq; ecclastici officii insigniti essent· eadẽq; sacramenta tenerent·
et ob hoc ad uni matris gremiũ ꝯtinere crederentur· ꝯ ppter solã diui
sitatem fidei diuisi sunt· ꝯ illa prauꝫ societas· psequebatur catholicã
societatẽ· cui psecutionis estu ifecta sã societas ista nigrũ se dicit·
eo qd̃ eã decolorauerit sol ille; p̃q̃ decertabat· ut equalis patri
in diuinitate· ꝯ uni cũ eo substancie· potencie· ꝯ uoluntatis diceret·
in humanitate aut uer homo crederet· qd̃ cõtraria pars ñ ita et
blasphemabat· Subdit q̃ causam decolorationis sue pars catholica·
et unigens· filii· m· m· p· c· m· Et q̃m talib̃ filius ñ legitimis· s; adulteris·
hẽ hereticis psequentib̃· pars sane fidei cõpulsa e ad alias demigre
sedes· ꝯ ppas relinquere ciuitates· addit· q̃ posuerẽt· m· c· i· u· u· m·
ñ c· Multe enim ecclie tẽ temporis ꝯ pastore destitute· ab heretici
puso dogmate maculabantur· ꝯ sci sacẽdotes exiliati· alienis in locis
ubi fidei dissemnabant· qd̃ in suis facere tẽporũ necessitate ꝯ
hibebantur· Aliter· Cum omnis creature mat sit bonitas·
et potencia creatoris· bonitatis q̃ppe ei fuit qd̃ nos cũ non essemus
condidit· potencie q̃ omã q̃ uoluit potuit· iomni aut creatura
due sunt racionales· angls· ꝯ ho· ppter racionis cõmunionẽ· et q̃
ab eadẽ bonitate ꝯ potencia utq; edite sunt· q̃si quandã finitatis
societatẽ habere uidentur· ut eidẽ matris filii nuncupentur·
s; q̃ pars illa anglorꝫ que cecidit humanã creaturã ad eã glam
de q̃ eiecta fuerat· pdi grãm assurgere uidens· ꝯ uidens· modis

Catholici
ꝯ heretici·
a
uii modus·
angls
ꝯ homo·

omib' psequebat. ⁊ pdere laborabat. dicat ipse homo expsona infir
maceum. filu. m. m. p. c. m. p. m. c. i. u. u. m. i custodiui. Bu ingt
isti sps rationales filu matris meę pugnarent aduersu me. co
pulerunt fragilem mte mea actiones trenas diligere. ⁊ animę
meę custodia deserere. Puneas qppe quarū op' sub dno e. exiq;
actionū occupationes designari possunt. Quanto enī mens cir
ca trenas actiones psensus exiores foras dispgit. tanto anima
a sui custodia int' negligit. Cū enī inuisibilis sit anima. neq; quā
corporearū rerū delectacione tangit. nq; inherens corpori. si
quedā egrediendi foramina eide sens' corporis habet. Vtsus qppe
audit'. odorat'. et tact'. quasi quedā uię mtis sunt. qb' foras ueni
at. et ea que extra ei st substancia cōcupiscat. P hos etenū sensus
corporis. quasi pfenestras quasdā exiora queq; anima respicit.
respiciens concupiscit. hinc ieremias ait. Ascendit mors per
fenestras uras. ingressa est dom' uras. Mors qppe pfenestras
ascendit et domos ingredit'. cū psensus corporis cōcupiscentia uenen.
habitaculū mtis initiat. Adūsarię g potestates mte trenis actib'
occupata. faciunt siumet neglegente ee. dū pdissolucione exiq;
opum. cogt ea i animę siue custodia minime stare. ut merito pos
sit dicere. filu. m. m. p. c. m. p. m. c. i. u. u. m. n custodiui. Qua
ū in omib' adūsitatib' siue piculis. n tantū ab extraneis quantū
a fib' sibi illatis. ecla uniūsalis. siue particularis. siue quelib;
anima fidelis. qdā dubietatis estu affligit. eo qd' multa fidem
nominetenū teneant. ⁊ nsit facile discernere quere fideles sint ad
dnm sponsū q; sui conuertit'. cui' adiutorū pgra discretionis
huimodi flagitans. subsequit'. oracione deprecatiua dicens.

Oratio deprecatiua.

Indica m quē diligit anima mea. ubi pascas. ubi
cubes in meridie. 12

Tribus modis dicit' d' indicare.
uidelic. re. intellectu. uoce. Re quidem. qn dubię mti qd' eligendū
ul' qd' tenendū sit. alicui' uirtutis siue signo manifestat. sicut hm
ut pplm seduciosum amurmure cōpesceret. cū int' xii uirgas.
quas de singlis tribub' accipi. et in tabnaculo federis poni iu
sit. sola uirga aaron in tribu leui floruit. ⁊ fructū ptulisset.
in psagū fuit nobilissime successionis. ex q illa singlaris nati
uitas p ARIAO uirgine administranda erat. q ipsū aaron
cū sua subole in sacdociū elegit. q specialit' ad offerenda sac

Quot modis ds in dicit.

fenestre

anime.

qnq;

sensus

corporis.

ficia dō appinquaret · ⁊ in sca sce introiret · hi signo indicauit.
Porro intellectu indicat quando mte alicui occulta inspiracione
tangens · qd meli agendu eligat · ei intellectu reuelat · Vnde
cū dauid rex nemine pmonente · cogitaret domū dno edificare · n
displicuit dō · s; pocius placuit · qq quā uis eū hi suo tepore face
phiberet · eo qd uir sanguinū eet · causam tam nmphauit · qn
immo tanto pmio et reuerencia digna iudicauit · ut ei pmitteret
filiū susceptaturū · que tante pacis · innocentie · ⁊ sapiencie · progatiua
sublimare deberet · ut ad tale op pagendū idoneus existeret ·
In sup hanc ei bona et sibi placita uoluntate dns remunerare uo
lens · pdicens ingit pdico t · qd domū t edificabit dns · Vt g deus
ostenderet qd hi sibi placeret · qd ei p intellectū indicass; · n solum
hi qd cogitauit nphibuit · uerū etiā ut ipsa dom magne estima
cionis et uirtutis in toto mundo fieret · sua gra adiuuit · Voce
aut dns indicat · nc pse ipsū · nc palios · pse ipsū quide · sic ad habra
ham · ⁊ moysen · ceros q; prophas locutus e · palios u · uelut cū per
ipsos pphas pmo · deinde paplos · ceros q; credentes · qb sua pcepta
alius annunciando comisit · qd suę uoluntatis · qd eq salutis eet
indicauit · Rursus secdm hos modos quadruplicit dr dns indica
re · iudel · aliqn re · ⁊ intellectu · intdū re · ⁊ uoce · plerūq; intellectu
⁊ uoce · n nūquā u simul ⁊ re · ⁊ intellectu · ⁊ uoce · Re qppe ⁊ intellec
tu indicat · qn scilic aliqd rerū ostensione psignat · s; qd nā sit
qd psignat · ei cui hoc ostendit stati p intellectū esignat · hinc
est qd cū daniel diuisitates · ⁊ qualitates fuitq; regnoq; pdnūsas
similitudines bestiarū ostenderent · quedā n anglo docente n
intellexit · qdā u post resuisas stati pse intellexe · sic qdā loco · p
ostensas sibi rerum similitudines · stati subdit · et ego inquiens
intelligebam · Et alio loco · Verbu reuelatū est daniel cog
nomo balthasar · ⁊ uerū uerbu · ⁊ fortitudo magna · intellexit q;
sermone · Re aut ⁊ uoce dr indicare · qn aliqd re pnunciat · et
qd significet · uoce pnunciat · sic cū petro stupendā piscū cap
turā dedit; · causam ptm hui miraculi aperuit · ⁊ oli inquiens timere
ec hi iā homines eris capiens · Porro intellectu ⁊ uoce indicat ·
quando alicui uoluntate sua dat intelligere · qq hoc sua in
tellexerit inspiracione · apta cōpbat uoce · hinc e qd iacob in
egiptū descensur cū intellexiss; · qq n sine uoluntate ⁊ dispo

Quadruplicit dr indicat p modos.

stione di actu esset. ut ioseph pmutaret. n consulto phoc dō sicut
scriptura refert, profectus e cu omni domo sua. venit ad puteum
uiuentis. mactatis q; ubi uidetur dō patris siu. audiu eu pulsione
dicente sibi. Iacob iacob. Qui respondet. Assum. Ait. descende me
gipti ne timeas. facia q; te ibi in gente magna. Ecce qd iste intel
lexerat diuine uoluntatis ee. diuina q; q; uox attestata e. sed hoc
p intellectu indicasse. Simul u. re. intellectu. uoce idicare
uidet. qn aliqd aliq pcedente signo insinuat. eiu subiecti signi
causam. capabilis uidentis sensus psp in intellectu pensat. qua ipsi
auctor cause. uoce q; subsequente efirmat. Denq; esaias eu officiu
pdicationis suscipe metuens dicere. ue mi q tacui. quia pollutis
labis ego sii. in medio ppli polluta labia habentis ego habito. signo
sibi adō dato. qd ostendit dicens. uolauit ad me un de seraphin.
in manu ei calculus que forcipe tulerat de altari. tetig labia mea.
dicens. ecce tetigi h labia tua. auferet tniqtas tua. peccatum
tuu mundabit. gre uocantis in se dignatione intellee. eu dicet
dns. que mitta. q si sibi nob. uoluntati diuine reuerent attendit.
mox q; se humilit. officiose admittens. ecce ego inqt. mitte me.
at dns. qd pre psignauerat. p intellectu apuerat. uoce q; epbau
it ad pdicandi officiu, ppham instituerat. vade inquiens. dices
pplo huic. audite audientes me. nolite intelligere. uidete uisione
nolite cognoscere. Aliq g in pscriptoe modoe postulat ecclia
siue quenis dō placens anima. indicari sibi pgram necessane
discretionis. ubi possit. debeat agnoscere placita mansione diui
ne dignationis. Indica inqt in que diligit anima mea. Non passi
inqt. n leuit. quasi modicu pensi habeat accipiendu e ō dne hoc
tuu indicare. idō n culib; s; in que te diligo. hui gre mun con
cede. q ad sensu hui subtilitatis. sola uis psic cōtemplatorie ka
ritatis. et qd indicabis. Videlic ubi pascis. ubi cubes in meridie. Quia
si qs pascit ds. n hi qsipse deduxit. in uirtutu exponit.
ubi diuisas scitatis spes collugant. quaru salubritas. animę sa
nitate coferat. morbos depellat. ad ome op bonu efficacem
hominē constituat. S; que sunt iste spes tanti uigoris. ut tam
forte. ta pulchru. ta glosu hominē pficiant. Luce clarius est.
uidelic humilitas. patiencia. obedienciа. castitas. mundicia
corporis. anime. mentis incorruptio. carnis mortificatio.

contempt' seli · ⁊ timor di · postremo karitas ipsa di ⁊ primi · sine qua
nulli' erit efficatię · omniu' istaru' cōfectio sp'ru' · Jnducio st' hęc · scire
cupienti · q̄ et quales sint · q̄s pascit ds · qd' ei' scilic' ueri pastores oues st'.
de q̄b' ipse dic' · oues meę uoce mea audiunt · ⁊ ego d'ns agnosco eas ·
ut has oues suas cōpbet · q̄ uoce ei' audiunt · ndō oues sint · q audiu'.
quaru' tale audire · ⁊ ee · st ei' agnoscere · sic e cōtrario · q̄ n audiunt ·
nec oues q̄q; sint · cū magis sint sub uestimētis ouiū lupi rapaces ·
de q̄b' dic' · q̄ a fructib' eōr cognoscetis eos · quōr n audire · nec esse ·
est ei n agnoscere · sic ipse talib' dic' · n non noui uos · discedite a me
maledicti in ignem etn'u · Locus g ubi pascit · q̄s pascit ds · st prata ·
siue uirecta uirtutu' spualiu' q̄q; pascua doctrinaru' · ubi inueni
unt' ⁊ agnoscunt' · q̄ sint oues d'ni · ⁊ qui n sint · q q̄ secdm spm st ·
quę st' sp's sentiunt · animalis aut' non percipit ea quę st' sp's det ·
hęc aut' pascua in quibus pascit ds q̄ seū q̄; pascit · n uniformia, ppt
duplicē modu uiuendi scilic' ⁊ docendi · quā uis utrobiq; pse quidē
sint eadē · nā una dicit' bona uita · alta bona scientia · in subiectis tm
in q̄bus sunt · ⁊ de q̄b' predicant' · diuersa st' ppt diuersas grāru'm
distributiones · q̄ uni' quidē pdicat' humilis · alt' mansuet' ut mitis ·
iste patiens · ille obediens · alius castus · atq; alius misericors · t larg' ·
siue aliud aliq̄d huiūmodi · qd' ad modu bene uiuendi pertinet ·
Alta u' in parte quę e bona scientia · de hi q̄ de subiecto pdicantur ·
q bon' orator · siue pdicatore · de illo u' q bon' int'pres · siue expositore
est · de alio · q pert' ar tiu liberaliu est · siue aliud aliq̄d · qd' attinet
ad modu bene docendi · Jpsa q̄q; particulart' pdicata · suscipiunt
magis ⁊ min' · diu ex hac parte · alius alio e humilior · ali' alio patienciore ·
alius alio castior · siue qd lib; aliud qd honeste uite magis et minus ·
accidere potest · porro ex alta parte · ali' alio doctior · ali' alio eloq̄n
cior · ut eruditior · siue aliud qd lib; · qd' etiā sensibili animę magis
⁊ min' accidere potest · Q uā uis g in hui'modi pascuis in q̄b' pascit
ds · q̄s pascit · n simplicit s; multiplicit · ea quā dicim' sit diuersitas ·
in ipsa aut' diuisitate magis ⁊ min' accidat · hi tam qui pascuntur
lic' ppt' donōr diuisitate ⁊ mensura · n equalit' pascant' · oues tam
d'ni omis st' ⁊ dicunt' · q sic stella ab stella cū differt in claritate ·
omis tam stellę sub uno cōtinent firmamto · ita multę q̄ de sēcū
st' differentię · ppt' differentes quę ieis st' uirtutes · omis tam ad
unu' di regnu' pt'nere noscunt' · Vnde cū d'ns pppham diceret

Duplex modus uiuendi ⁊ docendi.

Particulart' pdicata suscipiunt magis ⁊ minus.

ecce ego ipse requiram oues meas. & uisitabo eas sicut pastor uisitat greg
sium in die cum fuerit in medio ouium suarum dissipatarum. subdit paulo
post. in uiis. & in cunctis sedibus terre. & in montibus israel erit pascua eorum.
Qui ex fontibus perdeunt. pascua uero terre humilia. montium sublimia sit.
Qui g priuos. in quedam facta. & dicta. qui ex magnis patribus quasi ex
fontibus profluunt. Qui autem pro pascua terre. in leuiora diuinorum preceptorum
documenta. quod uero pro monetum pascua. in sublimia diuinorum mysteriorum
sacramenta. Proposuit itaque. dis ouibus suis magnis. & paruis. infirmis et
fortibus. pascua utrisque competencia. iuxta utriusque capacitatem. quem
& paruuli firmi habeant. unde ad eternam uitam nutriantur. & efortentur.
magni uero et fortes. uim proficiant. & sanentur. Hinc alibus sane ouibus
suis. qui. in quibus hoc non pascit dis. ipse sibi requiem parat. ut eis sue in
dignationis gratia cubet. & requescat. in quibus te cubare. & requescere dicitur.
quando eorum piis actibus delectatur. Vnde pprham. super quem inquit requescam.
in super humilem. & quietum. & trementem sermones meos. Quo etiam inproborum
mentibus laborare dicit. quando eorum prauis actibus quasi fatigatur. Vnde
cum quibusdam puerisis pphta diceret. Laborare fecisti dnm in sermonibus
uris. illi responderent. in quibus eum fecimus laborare. in eo aut. quod dix
isti. omnis qui facit malum bonus est. in eo spectat dnm. & tales ei placent.
Diuinitas g. que a cordibus prauorum puerisis eorum actibus exasperata. et
quodam modo lassata repellitur. ipsis eum sese sicut scriptum est. disciplinam effu
giet fictum. & auferet se a cogitacionibus quas sunt sine intellectu. et
corripietur a superueniente iniquitate. cum repulsio illorum est abiectio.
ea nimirum. in seorum mentibus. quorum piis actibus inuitatur. & suscipitur. suauiter
& quasi delectabiliter cubat. & requescit. cum suscepcio illorum est electio.
Rogat g ecclam uel sancta anima. indicari sibi. ubi pascat. & ubi cubet
sponsus. & hoc non quoquo tempore. si. in meridie. Cum hoc loco
meridies. iuxta anagogen solum non accipi debent. primo esse dicitur
libet. quot quibus modis dies dicatur. & quot quoque partes sint diei.
ut his pcognitis. que sensum expedicioremque significatio diuersa et
meat. alueo relinquam iudicio. Videtur autem dies non simpliciter
dici. propter diuersas significationum formas. ut propter nominis comu
nionem. racionis aut sine diffinicionis diuersitate. uel equiuocati
onis optineat. Ponam g ut quatuor sint diei forma. quarum prima
quidem dicatur dies naturalis. sequens uero ad poris constituta formam.
non absurde nuncupetur dies actualis. tertia uero que sola racionis luce

Anagogen.

Dies non sim
plicitur dicit.

Dies natu
ralis.

constat · nũ congrue appellet dies intellectualis · porro ultima quę
nũquã deficit · & sola tẽpore caret · mq; sui immutabilitate fixa pstat ·
ẽgruentissime scribat dies ẽternalis · Et una q̃dẽ est utrę humanę
subsidium · atq; componendę utrę exemplũ · tẽia discernendę
utrę speculũ · quarta quę · ultima · bene cõsũmatę utrę premium ·
Constituam ut harũ quęq; tres diuidat in partes · uidelicẽ in mane ·
meridiem · & uespã · excepta sola ultima quę sẽp temporis expers
fuit · et est · & erit · esse quippe ei · & incõparabile decus · ipse est ds ·
Et pma quidem quę est natalis · nihil ad psentẽ attinet locũ · nisi
qd ceteę duę tantũ · ultima q̃ppe ut dixim sine tempore est · ad ei
cõstituunt formã · In natali igit die · mane ẽ prim solis exortus ·
q̃paulatim ascendendo succrescens · meridiẽ efficit extra mediã diẽ ·
quę fit in eo loco · ultra quẽ sol ꝛ̃ pgrediens · quasi in centro figitur ·
atq; inde iterũ descendendo decrescens · uespã efficit extra finem
diei · q̃ est totis solis occasus · Ad hui aut diei formã · instituit ille
quẽ appellaum actualem · ab exordio mundi usq; ad finẽ ei · cui
mane fuit temp illud ante legẽ · q̃ tantũ natali lege homo utre
bat · meridies aut sub lege · & gra · quando · & natali · & scripta lege ·
instruebat · porro uespa tẽp ultimi iudicii · qn · & p natali · & pscpta
lege iudicabit · siue ad uita · siue ad morte · Ante legẽ q̃ppe · p
natalẽ legẽ · mane habebat · idẽ pn cipũ qd dã discretionis · duce
racione · qua uidere · & agnoscere posset · quantũ brutis animalib
pstaret · quando bonũ · & malũ discernere nosset · ad sũmũ autẽ
cõsiderare · & intelligere · nullã creaturã se ipsam posse creare · s; ee
qd dã increatũ · qd oma quę facta sit uisserit fieri · et qintũ ex
cellenci illud · & glosi eet omib creatis · excepsi creaturę pulchritu
dinę · & utilitate aduertẽ · atq; obhoc ĩexcusabile fore · si honorẽ
creatori debitũ creaturę deferret · Sed cũ lex illa naturalis in
quib dã obruta eet cõsuetudine peccandi · lex scripta ẽ data · quę
phiberet et cohiberet peccantes · exequa meritũ cuiq; constaret ·
dũ aut obseruatio ei causã eet remunerationis · aut pũaricatio ·
causã dãpnationis · In q̃b dã ũ adeo uiguit ipsã lex naturalis lu
mine rationis · ut scripta lege ĩ indigerent · dũ ipsi sibi lex eent ·
& ostenderent op legis scriptũ in cordib suis · & sine lege existentes ·
ea quę legis sit facerent · testimoniũ reddente eis cõscientia ipsoꝝ
in die quo iudicabit ds occulta hominũ · Vbi aut ad legem

dies actualis ·
Dies intellectualis ·
dies ẽternalis ·
diuisa significatio
mane
meridies
& uespere ·
dierũ diuisoꝝ ·

naturalem accessit lex scripta· post mane facta est quasi meridies·
quia hi quib' sol iustitie iā exortus erat· dato sibi mandato· siue
uetis· siue noue legis· tanto feruore karitatis erga dn̄m utrobiq;
accensi sunt· ut magis eligerent mori· quā pscriptę sibi· adeo
legis honestatē preuaricari· hoc uidere licet in illis feruentissimis
utriusq; legis emulatoribus qui fortissimū zelū habuerūt· siue p
defendenda· siue p̄seruanda lege sca· quorū exempli grā un' fuit
mueti lege fines filii eleazari· quindecim legē occidendo eos qui
p̄uaricatores legis extiterant· mathathias q̄q; et filii ei' q̄ legē
defendebant· ⁊ septē fres q̄ magis elegerūt obseruando legē mori·
quā p̄uaricando uiuere· Q̄d ḡ dicem' de illis gloriosissimis ⁊ fortis
simis pugnatorib' in noua lege· aplis uidelicet· ⁊ eorū sequacib'·
inquib' tantus erat feruor diuinę karitatis· tant' zelus recti
tudinis· ut p fide· p iustitia· p ueritate· omnia aduersa pferre·
omnium moriū genera subire· postremo ipsa morte occūbere
n̄ dubitarent· ⁊ de quib' apls· sei inq̄t· ludibria ⁊ uerba expti· m
sup ⁊ uinculis ⁊ carceres lapidati sūt· secti sūt· tēptati sūt· in cedisioe
gladii mortui sūt· Hi q̄d omis isti sub lege· siue sub grā· in meridie
non fuerunt· quando tantū ardorē tēptacionis in corpore et eo
de ptulerūt· ⁊ Magn' nimirū estus· illi' meridiei dupliciū estuan
tis· quia et mens illorū estuabat feruore sce karitatis· ⁊ corpus af
flegebat estu multę tribulationis· Vespa q̄q; quę ē tēp' ultimi
iudicii· decernere debet hui'modi emeritis tyronib' pro estu
laboris refrigeriū· ⁊ regem· q̄b' a rege celesti p eui' amore desuda
uerunt· dabit ętnę remuneracionis donatiuum· uidelicet illud
gnalissimū· indeficiens· ⁊ incomutabile bonū· qd ē ipse dns deus·
Hā hoc ē di remunerare· se ipsum electis suis dare· Porro ille
intellectualis dies· eisdem quas supra posuim' partib' in con
uenient constat· et in eui q; sensu· q̄ splendore et calore uirtutū
uiget· quasi qd dā mane est boni opis inchoatio· meridies aut
bene inchoati opis p merenita ⁊ p fectū sēctatis p fectio· uespa u·
bene inchoati· meli' p fecti opis· optima ad finē usq; cōpletio·
Dies iste in uno q̄q; sapiente· ipse intellect' est· q̄ ea quę circa
se sunt· siue in cogitacione· siue in ope diuidicat et discernit·
et illuminne est· ⁊ uidere potest· q̄d sibi sit agendū· q̄d uc uitandū·
qui aut in tenebris ambulat· nesciat q̄ eat· et tenebre excecauerūt

Duplex estus.

Ni ⁊ corporis.

De intellectuali die.

oculos eius. ido q; opera eius. opa sunt tenebrarū. qui quoniā
diem istū. idē intellectū non habet. parū distare abirracio
nabilibus dicit. ppt irrationabiles. ⁊ quasi bestiales quosdam
motus actuū prauoq. huiꝰ intellectualis diei quasi p̄mordia
lucis sunt. p̄ma honestatis opa. ad huc parua. ⁊ tenuia. s; eū
assiduitate perueniunt. ⁊ quendā exeis calorē animū cōcepit.
ipso calore paulatim augmentum capiente. tota diuine kari
tatis exardescit plenitudinē. tāquā huiꝰ diei meridiem.
quando clarior lux intellegencie aperit. ita ut iā nihil inter
renis lubeat. s; totus in di amore feruescat. Vnde psalmista
ut huiꝰ diei mane. meridieq; describeret. dicit. Concaluit
cor meū intra me. et in meditacione mea exardescet ignis.
Ac si patenter dicat. Iam p̄dē p desideriū boni opis meus
mea cōcaluit. s; q uigi meditacione mandatoq; dei.
abimus ad supna cotidie p cōtēplacionē ducit. n iam
tantū calet. s; tota i amorem conditoris siu igne karitatis
ardet. Vespa aut huimodi dicit. ē boni opis usq; ad finem
uite ēsumatio. nec q̄equā p̄cedentes partes ēferre poterit.
si hec ultima defuerit. Qui enī pseuerauit usq; in fine. hic
saluus erit. Vnde psalmista. eleuatio manuū mearū in g̃t
sacrificiū uesp̄tinū. Ac si alius uerbis dicat. Principiū
siue, pfectꝰ opum meoq. tē est do sacrificiū. sim ex studio die
clausero extremū. Et p̄cepto legis. cauda hostie i sacrificio
iubet offerri. In cauda q̄ppe finis est corporis. Et ille bene
immolat. q sacificiū boni opis. ad finē debite pducit acti
onis. Hinc ioseph int reliquos fis. thalare tunicā habu
isse describit. Tunica q̄ppe usq; ad thalū. ē. opus bonum
usq; ad ēsumacionē. Est igit intellectualis diei. mane. Inchoatiua.
uirtus inchoatiua. meridies aut perfectiua. uespa. uirtus
cōtēplatiua. Suscipit aut huicemodi dies magis. ⁊ minus. Perfectiua.
uixta tplicē tēporalis inerentiū in homine qualitatem.
In puericia enī minor ē intellectꝰ. in iuuentute maior. Contēplatiua.
in senectute maxim. Nam qd reliquū fuerit i multis
deficit. uelut i decrepitis. q aliquando sensu repueriscere
uidentur. Est aut puericia. siue adolescentia q̄dā mane.
quasi solis exortus. iuuentꝰ quedā meridies. quasi solis

altissimus ascensus · ⁊ feruentissimũ tempꝰ · sicĕ et ea ętas maximi
caloris ē et roboris · senectꝰ autĕ quędã uespa · quasi solis ab alto
axe descensus · ⁊ caloris defectus · sicĕ et illa ętate homo a calore
iuuentutis deficit · Siue g̃ intellectus distinguat̃ pętatũ
mõnta · siue in ipso ĩtellectu distinguãt̃ opũ incrementa ·
dies intellectualis n̄ absurde dici potest · ut hi sit qd̄ psalmista
diĕ · uespe · ⁊ mane · ⁊ meridie · narrabo · ⁊ annunciabo · a si
dicat ⁊ in puericia · ⁊ in iuuentute · ⁊ ĩ senectute · siue ętatis ·
siue ĩtellectꝰ · tãquã mane · meridie · uespe · docendo · ⁊ opando ·
recte uiuendi reglãm annunciabo · Vtrina sane forma
diei quã ętnalĕ diximꝰ · istarũ triũ partiũ solã habet meri
diĕ · meue emꝰ pse quidĕ nullũ · ſ; in illis q̃ ea participant ·
aliqd̄ ante resurrectionẽ q̃dem in sola anima · quando ad
eã felicit̃ moriendo nascuntur · in resurrectione uero · ⁊ anima
et ĩ corpore · q̃ndo ad eã felicissime resurgendo renascuntur ·
quã felicitatẽ corporis et animę · scriptã sãã duplicĕ appellat
stolã · simplicĕ autĕ soli animę beatitudinẽ · Qd̄ g̃ uiciũ aliqd̄
habet beatitudinis etiã nĕ anima · ⁊ nĕ in corpore simul
et anima · in participantib̃ mane qddã est · sicut dictũ est ·
in sui uero natã et ꝓprietate · quę immutabilit̃ fuit · et est ·
et erit · nũquã mane fuit · quia ipsa beatitudo deus est ·
cui immutabilitati · immutabiles effecti · participant · Porro
uespã nec uisĕ · nec ĩ participantib̃ habere ullom̄ potuit uel
poterit · quia cũ illo ętnalit̃ fixi stabunt · cui naturali ętnitati
p grãm cõuneti sunt · Meridiẽ autĕ semp et in se · ⁊ participan
tib̃ habuit · ⁊ habebit · ĩ se q̃dẽ ppt̃ speciale pulchritudinis ·
claritatis · ⁊ q̃ etis pstanciã · in participantib̃ ũ ꝓpt̃ ardentissimũ
diuine karitatis feruorẽ · quę ĩ illa uita tanto feruentior ē ·
ea quã in hac uita habere possunt · quanto constat · qd̄ illa
longe est felicior · ⁊ ĩ comparabilior ista · Vnde ppha · uuit
inquit dñs · cui ignis est in sion · et caminꝰ ei in ihrlim · Plus ē
caminũ ēe quã ignẽ · q̃ ignis ēe et paruus potest · ĩ camino
autĕ uastior flãma succendit̃ · Sion ũ speculacio · ihrlim
autĕ uisio pacis dicit̃ · Pacẽ ũ nrãm · hic interĩ speculamur ·
ut illic post modũ plene uideamꝰ · Ex amore g̃ dñi in sion
ignis est · ĩ ihrlim caminꝰ · quia hic amoris ei flãmis aliq̃tenꝰ

Be die et nate.

ardem· ubi aliq̃d de illo cõtemplam· ſ; ibi plene ardebim· ubi
plene uidebim· quẽ amam· O meridiẽ g̃ ſolã habet iſta dies ẹtnlis
longe clariorẽ ⁊ feruentiorẽ ꝓſcriptoꝝ dierũ formaliũ· ſiue natã
liũ meridieb· quẹ tam ſecdm merita participantiũ ſuſcipit mg̃
et min· quia cũ ipſa ꝑſẽ una eadẽ q; ſit· ea tm participantes· diſ
ſimilit participant· Jndomo eni patris mansiones multẹ ſunt·
q̃ in uno p̃mio diuerſa ẽ gloria electoꝝ ſic et miſeria rẹpboꝝ·
uẹta utrorũ q; meritũ· hoc ita q; loco nec p̃mẹ· nec ultimẹ· diei
meridies· ſ; int hos medioꝝ ſcilicet actualis et intellectualis cõ
ſideranda ẽ· q̃ uel in actiuẹ ⁊ in ẽtẽplatiuẹ uitẹ ſtudio debet
pendere unicuiq; recte uiuentis intencio· Jgit q̃m multi ui
dent· in feruore diuinẹ karitatis ẽe· ſiue ĩ actiua· ſiue ĩ cõtem
platiua uita exiſtentes· q̃ ſimplicẽ oculũ ñ habent· q̃ bona ñ
recta intencione agunt· dũ hẹc ñ pdõ· ſ; proĩani glã· uel p̃ triẽo
lucro oſtentant· quos ab his q̃uere dm amant diſcernere· ual
de eſt difficile· poſtulat eccla ſiue aliqua ſca anima ſponſũ ſuũ·
ut ei indicet aliq̃modo ſupra poſitoꝝ modoꝝ· p̃ſpm diſcretionis·
q̃nã ſint illi q̃ ñ ſimulate ſ; ueracit illũ diligant et ſequantur·
in q̃b ipſe paſcat dulcedine mandatoꝝ ſuoꝝ et in q̃b cubet et
q̃eſcat delectabili quiete uirtutũ· in meridie· id ẽ in feruore
karitatis ſuẹ· ſic ipſe dicit· Siquis diligit me· ſermonẽ meum
ſeruabit· ⁊ pat m̃s diliget eũ· ⁊ ad eũ ueniem· ⁊ mansionẽ apd
eũ faciem· Qui eni ſermones di obſeruat· phat ſecdm diligere·
q̃ q̃dm diligit· dign· eſt di mansione· Quare aut hui· donum
diſcretionis poſtulet· ſubdit cauſam dicens· Me uagari ĩcipiã
p gregeſ ſodaliũ tuoꝝ Sodales xpi aliq̃ ſt· aliq̃ putant· et quia
uitẹ qualitatẹ differunt· recte ñ grẹx· ſ; greges dicunt· Alter
eni dicunt qui ſunt· alit q̃ putant· q̃ hi q̃ ſt· ueracit xpm imi
tant· ſiue ſint plati· docentes et iſtruentes ſubiectos uerbo et
exemplo· ſic xpe diſcipulos· ſiue ſint ſubiecti· audientes· ⁊ int
rogantes ſe iuicẽ· ſic de xpo ſcriptũ eſt· q̃ inuenerit eũ int ẽplo·
inter doctores· audientẽ· ⁊ interrogantẽ eos· qui aut putantur
tantũ ſ; ñ ſint· ſimulantes ſe xpm ſeq̃· ſolo nomine p̃ ſint· et
nec ũbo nec exemplo ſubiecti· p̃ ſint· ſubiecti aut int ſe ut iti
ſint fratres ficta karitate iungunt· et idõ ñ agnoſcunt· Tales
g̃ ſodales ſponſi ſint et putant· ſt· q̃ueri· putant· quia ficti·

53 Sodales xpi aliq̃ ſt. aliqui putant.

Quo circa necessaria sibi postulat discretionem ut quia supra primi
serat qd etiam filii matris siue pugnauerint contra se. ⁊ ideo dubium
sit q sint fideles q infideles data sibi discretionis gra possit
agnoscere. qb se debeat cuungere. qb docentib credere. aquibus
recte uiuendi forma assumere ut n sit ei necesse uagabundam
circuire. ⁊ ignorant fortasse abi errores sodaliu simulatoriu.
Cui talit postulanti. dns quasi obuirgando eir aliqua tepta
cioe de ei adiutorio diffidat. eui pmagna consolatione diuisu
gre siue mun contulerit respondet. Si ignoras te o pulchra
inter mulieres egredere ⁊ abi p uestigia gregu ⁊ p. h. t. i. t. p.

14 Paulo superius ubi quadriforme descripsim die. intellectuale
siue actuale particularit in aliq constitum sapiente intellec
tualem qde. ppt racione int lucem et tenebras hoc e uirtutes
⁊ uicia recte diuidentem actuale u ppt discretionem ea que
recte pspexerit in opa lucis pferentem. ne u nil phibet uniusalit
qq; uniuoqq; homine intellectualem tantu constituere diem
ppt natalit sibi insite racionis uiuacitatem. Ponam g ad simili
tudinem natalis diei qui integer diuidit in die et nocte. hui qq;
intellectualis diei iuniusali homine secdm pluacionem ⁊ habitu
duas porciones hoc e cognicionem sui ⁊ ignorancia sui quam
por pdie sequens pnocte repiret. Est enim qdam animi habit
iustitia quando explena sui cognicione quandam assimit ho
nestatis formam qua affect siue ad qua disposit p adiuuamine
se gram uiantu pficit ut huimodi affectio siue disposicio transeat
in habitu atq; ex hoc tot homo ille iustus pdiceet. hui aut habit
pluacio e iustitia quando ipse animi aut niquam admisit aliq
pietatis formam aut si habuit amisit diuina se deserente gra
uel alieui deformitatis attrahe iuciu eui affectio siue disposicio
similiu transit i habitu pori cotrariu ut sic participacione
iustitie iustus. ita participacione iniustitie dicat iust. qd est
secdm habitu secdm pluacionem u qd uel ipse caret iustitia ul qd
iniusta e pluacio iustitie uixta descriptionem mali qd dicitur
malu n ce aliud qua pluacio boni. boni aut spes est iustitia sic
e contrario mali iniustitia. S; q hec spes boni nascit ex ea parte
que e cognicio sui sic ⁊ spes mali ex ea parte que e ignorantia
sui dicendu e qd sit se ipsum cognoscere et ignorare. Se ipsu

affectio
siue dispo
sicio.

quippe ueracit̃ cognoscit̃. quisquis subtili indagacione ppendit.
quantũ ꝑstet omni uisibili creatẽ meo qd̃ ad similitudinẽ dĩ
creatus ē. que similitudo ñ in corpore ſ; in mente attendit̃ secdm
ꝓgatiua racionis intelligentis & discernentis. qualit̃ ipsa
q̃q; creatura eĩ utilitati seruiens ei subiecta sit. qd̃ ei corporea
substancia sursũ porrecta sit. quasi qdd̃ cõmonitoriũ mentis
que debeat terrena despicere. ⁊ ad celestia se subleuare. qd̃ tantũ
eĩ natura dĩs dilexerit. ut pea redimenda sanguinẽ suũ fundere
dignat̃ sit. postremo qd̃ eande natam ad tantã glam ꝑdesti
nauerit. ut sue eũ immortalitatis immutabilitatis. ꝛnitatis.
quandoq; participẽ facere decreuerit. atq; idõ omnis honestatis
uirtutis ⁊ disciplinę ꝑceptibile fecit̃. sicq; ex hac sui cognitione.
quasi ex cuĩdã diei luce ducit̃ ad desidãdã ⁊ optinendã iusti
ciam. sic̃ ecõtrario ad iniusticiã trahit̃. quadã cecitate mentis
quasi cuĩdã noctis tenebris. q̃ndo omnia illa ꝑscripta. nec
scit̃. nec potest. in se ẽsidãre. qd̃ est se ipsũ ignorare. Est g̃ cog
nicio sui. quasi qdd̃ iusticię bonũ dispositoriũ. sic̃ ⁊ ignoran
cia sui. qdd̃ ipsius iusticię malũ ꝑuatoriũ. Sponsã igit̃ suã
sponsus. hoc ex ꝑpe ecclam. sue quãlibet scam animã. que con
questa fuerat. quia ñ tantũ ab extraneis. uerũ etiã affinibus
ꝑsecutionẽ pateret̃. ⁊ ideireo ualde difficile cet̃ discernere
int̃ sodales sponsi. qui sint ueri. q̃ falsi. obuiganꝭ ꝑpt̃ huiusce
modi pusillanimitatẽ. ⁊ qd̃ quasi destituta cet̃. gr̃ę dĩ in se
largitatẽ non attenderet. si ignoras te inq̃t ꝓpulchra inter
mulieres egredere. Si inq̃t considãcionẽ tuã minime capis
& ignoras q̃ ad similitudinẽ meã facta es. qd̃ te racionis capa
cem feci. ut intelligas. qd̃ appete. qd̃ refugere debeas. qd̃ te meo
sanguine redemi. ⁊ int̃ diuersos dogmatũ synagogas. siue ce
teras animas. solã sine macula. ⁊ ruga pulchrã feci. ⁊ baptisma
tis ablutione. ⁊ specialis sacramentorũ meorũ donatione. nec ñ diuer
sarum gr̃arũ distributione. qd̃ hoc in tale te feci. ut merito
ñ debeas tbari. nec aliquib̃ aduersitatib̃ frangi. sed magis
cõfortari. et mmo (tbari) dũ impossibile sit te omnimodis destitui.
quã tanto in gr̃ę et misericię mecę dignatione cõsecrauĩ. si h̃
inquã ignoras. ⁊ scire detrectas. egredere. hoc est exi foras a meo
contubernio. ⁊ a secreti mei consortio. quia omnis ignorans.

qd̃ sit cogni
tio sui. ⁊ o
ignorantia
sui.

ignorabitur. et nulla participacio luci ad tenebras. Et abi p̄uesti
gia gregū. hoc est unitate actus ꝓpl̄ꝰ. q̄ n̄ sunt unꝰ grex. neq; unū
ouile. q̄ n̄ ē illis unꝰ pastor. q̄m abunitate fidi se p̄cidentes. diuisos
sequūt multiplicū errōꝝ magistros. Et pasce hedos tuos. hoc est
nutri. ⁊ fouē not̄ tuos carnales. ⁊ luxuriosos siue hedos tuos.
idest peccatores. tuo uerbo ⁊ exemplo putidos. ⁊ mundicio ad
sinistram ponendos. Iuxta tabnacula pastōꝝ. hoc ē iuxta ēuenti
cula erranciū magistrōꝝ. q̄ multa h̄nt tabnacula. q̄ diuersas
ēstituunt sinagogas. ꝓpt̄ uarias doctnarū sectas. recedentes
abillo uno meo tabnaculo. inq̄ est unꝰ dn̄s. una fides. unū bap
tisma. nullū q; ē in catholica unitate scisma. hēc aut̄ uox sposi
n̄ p̄cipientis ē. s; p̄dicentis. q̄ iuxta ipsi uocē. nemo potē duob
dn̄is seruire. hoc ē dō ⁊ sclō. neq; simul diligere dn̄m ⁊ seculū.
Et iobis uoce dr̄. q̄ omis q̄ diligit mundū. non ē karitas patris
illo. Quo circa si mundū diligere. n̄ est dn̄m diligere. dn̄m
aut̄ diligere. est uistū esse. p̄fecto mundū diligere. ē iuustū
esse. Duo aut̄ contraria. uno eodē q; tempe. in uno eodē q;
simul ēe n̄ possūt. ut aliq̄s possit ēe simul uistus. et iuustus.
Rursus in uno eodē q; diuersis tam̄ tempib̄ possibile ē duo ēe
contraria. ut n̄ē aliquis boni aliquid faciens. uist̄ predicet.
alio ū tēpore peccans. iuust̄. Porro definite simul dici uistus
et iuust̄. uno eodē q; tempore. nemo potest. sicut iā dicimus.
qd̄ ex uerbis euanglii docet̄. ubi q̄b̄dā dicit̄. Aut facite arborē
bonā. ⁊ fructū ei bonū. aut facite arborē malā. ⁊ fructū eius
malū. Acsi dicat. Quia utrūq; simul definite dici boni et
mali n̄ potestis uno eodē q; tēpore. necesse ē ut unū istōꝝ iuob
existens. alterū p̄nat. hoc ē uel bonitas maliciā. t̄ malicia bo
nitatem. Hoc quidē dictū sit iuxta inf̄ioris hominis statum.
q̄ semp̄ aut in bono aut ī malo cōstituit. s; si totū hominem
q̄ ex anima ⁊ corpore ēstat ⁊ sideres. hēc regla dialecticōꝝ
deficit. q̄ possunt uno eodē q; tēpore. in uno eodē q; simul
duo cōtraria ēe. Contraria enī sunt bonū ⁊ malum. duo
ū st̄ homo et peccator. Et homo quidē secdm substanciam
bonū q̄d̄ā est. omia enī que fecē ds erant ualde bona.
peccator ū homo q̄d̄ā malū ē. qd̄ ipse hō fecit. Et hēc
duo contraria sunt in uno eodē q; tempe. q̄ q̄ homo ē

duo cōtraria
uno eodē q;
tēpore. ī uno
eodē q; simul
ēe n̄ posse.

bonum est. qd peccator malũ. Sponsus g sponsam seuerĩ alloqt.
quasi uagabunda. ⁊ incertã. ⁊ minus confidentẽ. et qd dã in
mediatum ostendens. ex una hac ꝓposicione. q dicit. si ignoras
te ō pulchra inter mulieres. egredere ⁊ abi p uestigia gregum.
docet alterũ de duob necessario eligendũ. uidelicet. ut aut
cognitione sui. uisticie bonũ assumens. specialiter dõ adhereat
cõtemplatoria karitate. aut ignorantia sui. mi uisticie malũ
incidens. abeo recedat selm diligendo ꝓuatoria actione.
Inuisticie enĩ malũ priuat hominẽ uisticie bono. dicit itaq;
sponsus sponse. idẽ xpe cuiq; fideli anime. ut si se ipsam in
tanta cordis cecitatem depresserit. ut nec uelit nec possit ag
noscere. quã gracioso. ea pceteris pulchritudine mentis
ds dotauerit. ad esidandũ ⁊ intelligendũ. diuine insẽ boni
tatis ꝓpositũ. egrediat de mitis sue secreto. ⁊ abeat platam
⁊ spaciosam uiã erraticũ pplex. ubi carnales nutriat motus
selm doctrinã magistrorũ cõtraria docentiũ. neq; uolentiũ habe
illud dni tabnaculũ. mq sunt. urna aurea habens manna.
et uirga aaron. ⁊ tabule testamti. quia ea pdicant. ⁊ ueneran
tur xpi diuinitas. ⁊ humanitas. ⁊ sacdotalis dignitas. ⁊ man
datorũ diuinorũ sublimitas. Heretici enĩ siue scismatici multa
habent tabnacula. ppter uarias doctrinas qb seducunt suos
sequaces. ⁊ putant suũ cõuentiũ ecclam ee. cũ sint synagoga
sathane. Hullus autẽ loc salutis est extra catholicã ecclesiam
neq; st alie ecclie dicende pter hanc unã. que quãuis in mul
tas particulares diuidat ecclas. tamẽ ppter unitatẽ fidei una
est sca uniuersalis ecclã. Vnde et i hoc codẽ cantico dñi sponsi
diceret. quia lxx sunt regine. ⁊ lxxx cõcubine. ⁊ adolescentu
larũ ñ est numrus. subiecit. una est columba mea pfecta mea.
una est matris sue. electa genitricis sue. hinc est qd ipse pmus
pastor eidem ecclẽ. non dñi pfectã ad eptm scientiã. cõspecta
in monte qlã dñi. dñi diceret. bne bonũ est nos hic ee. faci
am hic tria tabnacula. t unũ moysi unũ. ⁊ helie unũ. ñ est
audit. neq; appbatũ e tale ei consiliũ. quia neq; in lege.
neq; in pphia. erat seorsum aliq constituenda ecclã. s; noui
testamti mq lex. ⁊ pphe receptulant. sola et una erat. ptotũ
orbem sca et uniuersalis suscipienda ⁊ ueneranda ecclesia.

(q qd lex ⁊ ppha

Nichil enim est aliud euanglin quã lex ⁊ ppha futurũ rebus
⁊ uerbis denunciat. ia factũ euanglin representat. Vnde eze
chiel in uisione glę di aspectus in qt rotarũ ⁊ opa uelut sisti ita
in medio rote. Rota q̃ppe in medio rote ē nouum testamentum.
int testamentũ uetus. q qd testamentũ uet ꝓsignauit. hoc testa
mentũ nouũ exhibuit. et expositio testamenti uetis. ē testamentũ
nouum. Vnũ nãq; sunt ⁊ inuicē se cõtinent. uet ⁊ nouũ testam
tum. quia qd illud in figura istud repsentat iuentate. ⁊ qd
illud faciendũ istud indicat ia factũ. ut sunt unũ di tabnaculum.
lgit ecclia di non debet neq; potest ignorare se ipsam. q̃ tama
misteriorũ ⁊ sacramtorũ pulchritudine decorat. cui omne peco
nium est. ipsa uarietas decentissima uenerabiliũ sanctionum.

Porro singlariter que lib; anima ñ debet se ignorare. nedum
in se cõditoris sui dona minime pensat. pulcrita defluendo
abeo aliena fiat. Verũ si qua in se bona ꝑ grãm ei considerat.
debet ea gratanter ⁊ decenter attendere. ⁊ studio bone actionis
extendere. ne pdefosso talento arguat. qn poci pmultiplicato
etiãe renumerationis pmio donetur. Proinde et uos seissime
sorores que in domo disciplinę estis coadunate. nolite uos ignorare.
si; poetis diligenter circuspicite. ⁊ qd uel quales uos sponsus uri
fecerit attendite. qualiter uos a cetis hominib uelut triticum
a paleis segregauit. qli singlaris uos ē uersacionis pulchritu
dine specialiter sibi aptauit. quã multiplici uirtutũ ornamto
decorauit. quando hinc inde alternantib studiis. nec pudicitia.
nec continencia. nec obedientia. nec humilitate. nec oracionum.
ac uigiliarũ frequencia. delectabile dõ ⁊ seis ei spectaculum
facitis. Cũ q̃ tales uos ꝑ grãm di aspectis. nolite margaritum
uri in ante porcos mittere. ut cõculcent ea. hoc ē nolite exire
de illo ē templatuio ⁊ tutissimo sponsi uri secretario. ⁊ abire
post selartũ actionũ strepitũ. ubi carnalia desideria cõplentis
secũ doctrinã hominũ impiorũ. de quorũ tabnaculis fugere
debetis. ne uos terra selaris conuersationis absorbeat si; poetis
cũ uos recte agnouerritis. gras diuine dignacioni cui hi mine
estis referre. ⁊ de bonis ad meliora psingloi dies pficere. omnimodis
satagite. quatenus de hoc psenti tabnaclo. ad illud celeste transim
grare possitis. dicentes cũ psalmista. Quã dilecta tabnacula

tua dñe uirtutū cōcupiscit ⁊ deficit anima mea in atria dñi.
Sequitur. Equitatui meo in curribus pharaonis assimilaui 15
te amica mea. Post quā dñs generalit ecclām siue specialit
deuotam sibi animā redarguit. eo qd in aliqua aduersitate
de eius adiutorio dubitauerit. cui grā bonorū multaq; benefi
cia pmeruerit. cū magis adūsitatib; phara forcior ēe debu
erit. ingredit ipsi ostendere. qd seipsā debeat agnoscere.
ut grē di bonū qd in se ignorat. ipso demonstrante sibimet
manifestū fiat. atq; ex hoc incipiens aduersis constancior
existat. Ait g. Equitatui meo in curribus pharaonis assimi
laui te amica mea. Primo dicendū quis fuerit iste equi
tatus dñi. q̄ue currus pharaonis. deinde quę sit istorū
duorū oppositorū significatio. que etiā rerū significatiuum
et significatarū pporcio. Equitatus dñi fuit ille exercitus
israeliticī ppli. quondā d̄o accepti. quē eduxit de egipto.
in manu potenti ⁊ brachio excelso. decē plagis percussā egip
to. cui decime plagę tribilis ostensio. agni q; paschalis ad
uespam immolatio. fuit ipsius ppli cita liberatio. Sic et
dicit scriptura. quia cū percussurus dñs esset egyptū hac
ultima plaga. morte scilicet omnium primogenitorū. pcepit
filiis israel ut pfamilias suas immolarent agnum ad
uespas. cui sanguinē ponerent sup utrū q; postem dom.
⁊ insuplimnarib; domorū in qb; illū comederent. ut uiso
hoc signo. angls percutiens transiret. nemine i domo illa leso.
Qd cum fecissent. nocte illa dñs omē primogenitū in terra
egipti percutiens. omi tam domo salua. que fuerat sanguine
agni respsa. egressus e omis equitatus ille dñi de terra egypti.
que cū psequeret pharao cū curribus ⁊ equitib; suis. submersus
est in mari rubro. ipso equitatu mare ide sicco pede trisgressio.
post quā moyses illud uirga percutiens impio dñi siccauerat.
Si mentis oculos adhibeam. ppulchrū est considerare. qd in se
misteri contineant. exitus ille de egypto. immolatio agni
uesptini. ēspersio sanguinis i postib; ⁊ suplimnarib; domorū.
pseciutio pharaonis. ⁊ submersio ipsius. ppli q̄q; liberatio. ⁊ ad
postremū in terram repmissionis introductio. ⁊ quantum
ad ecclām uniuersalē horū omnium pertinet assimilatio

simul etiam inspicere libet. quomodo ipsum populum dei praecessit in die
per columnam nubis. et in nocte per columnam ignis. et quid urna illa praetulerit.
quae tot signorum effectrix. diuino impio extitit. Ad hui quod simultu
dinem equitatus. quae in figura praecessit. disposita est. siue disponitur mu
bilis ille equitatus dei. in quo militauerit. et militant. primo quidem apli
et martyres. deique sacerdotes. et diuersae professionis ordines. de
inde illorum successores. induti armatura dei. hoc est loricea iusti
ciae. scilicet fidei. et gladio spiritus. quod est uerbum dei. Quis quidem equitatus
iste. Nimirum sancta uniuersalis ecclesia. inquit quae quod te in re tamen
praecessit. ne in sacramento et re sacramenti. quidem pagina. Illa quidem est
immolacio agni ad uespam. nisi passio xpi in fine seculorum.
Cui agni sanguis. siue utrum quod postem ponitur. quando passio
nis xpi sacramentum. et ore ad redemptionem sumitur. et ad imitaci
onem intentia mente cogitatur. In superliminaribus quoque domorum
sanguinem agni ponere est. et intencionem mentis. in qua peccata
cionem habitam. ad imitacionem dilectae passionis dirigere.
et corporis in quo uiuendo habitam frontem. signo ipsius
passionis munire. Ille quidem antiquus dei equitatus pimmola
tionem agni abegipta seruitute liberatus. transito
mari rubro. submersis hostibus. post data et accepta ihere
mo legem. tram repmissionis intrauit. hic uero nouus dei
equitatus. per passionem xpi iugo diabolicae diuacionis ex
cusso. per baptismi ablucionem. submersis animae hostibus. hoc est
uitiis et peccatis. per fidem et obseruationem euangelii. terram
repmissae eternae hereditatis accepit. hic equitatui suui dis pre
cedit in die per columnam nubis. in nocte per columnam ignis.
quia scilicet quod per diem intelligunt. mitem et mansuetum se prebet
lenitate misericordiae. peccatoribus uero quod per noctem accipuntur.
tribilem se exhibet terore iudicii. Sane mirabilis et gloria
sedin misterium fuit illo equitatu urge. deportacio. per quam
dominus in populo suo prodigia et signa potentiae suae ostendisse me
moratur. Nonne satis conueniunt phane urgae prefigurari
potuit lignum dilectae passionis. quae est unica spes. et summa
totius uitae salutis. Plane ecclesia dei. quae huic equitatui ipsius
uoce assimilatur. hoc mirabile crucis signum. in omnibus officiorum
suae ordinacionibus. omnium sacramentorum et mysteriorum

equitatus dei et ecclesia

dignitatibus omnium sacrandarū rerū utilitatib' uenerabiliter
preferr nihil q; potuit in eis ē ratū uel sem nisi qd fuerit huius
signi prelibacione confirmatū. Ipsius nēpe ecclie. quę etiā ęq
tatus diu ñ incōgrue dr. quasi antesignan' xpe est passus. q hoc
victoriosę mortis suę signo cā uigil precedit. contra illos primarios
pharaonis equites. curr'. contra eī omis prauę suggestionis
impetus. miquę machinationis incursus. Illā iste primarius
ut dixim' pharao qui ē capd' miquę. cui' captis mbra sunt
omis iniqui oppositi. contrarius est illi primario ducis et auc
tori huius equitatus xpo dno. qui est capd' omium electorę.
et cui' captis mbra st omis electi. atq; ido isti duo equitatus.
dei uidelicē. diaboli. semp sibi repugnant. ut pote duas
ciuitatū sibi contrariarum. Ciuitas di est congregatio fidelium.
quę ab abel iusto usq; ad ultimū tendit electū. q ñ habent
hic manentē ciuitatē. s; futurā inquirunt. porro ciuitas
diaboli synagoga infidelium. quę a cain reprobo usq; ad ultimū
reprobo determinabit. qui sicut cain q prim' ciuitatē edificauit.
frena querunt. diligt. ecclesia autē parupendit. Ciuitates
autē dicunt' co' locutionis. q ponit' id qd continet. phoc
qd continet. ñ qd edificiū cōtineant'. s; quia locales. circum
scripti sunt. ista receptu beatitudinis illa miserię. disposita
utrobiq; triuna cadēq; re. siue beatitudine. siue miseria. multi
plici retribucionū disparitate. p diuersa meritorę qualitate.
Ista ū ciuitas quę pśens ecclā accipit' pmixta est bonis et mal'.
s; spe et certitudine. futurę discussionis secernit'. ut ideo duę
ciuitates in hac una dicant'. qr pars bonorę ptinet ad illum
receptū beatitudinis. quę supna iherusalē. idē uisio pacis.
interpłat'. pars ū malorę. ad illū receptū miserię q̄ babilon
id ē cōfusio nuncupat'. Illa sane ciuitas quę ē cōgregatio iustorę
equitat'. curr' di st. de q̄b' dicit'. curr' di decē milib' mul
tiplex. milia lętanciū meis. in q̄b' curribus sunt eq̄ illi de quib'
bō ppham dicit'. qui ascendis sup equos tuos. eqtat' tuus
sanitas est. Ęqui enī ex sci quib' psidet ipse. qui apto sigillo p mo
hoc est reuelato incarnationis misterio. exiuit in ęquo albo
corpore scilicē candido. ī maculato. ut pote de uirgine
ñ humano more. s; sps sci uirtute cōcepto. nato. huius

antesignan'. xpe.

Ethono mico s.

equitatus sui dux fuit intepte uerbo ⁊ exemplo. futurus post
completa militia remunerator ei sine tepte. inedicibilis boni pmio.
et etn sui regni participio. Nimiru pcessionis hui glia mlaudē
ipsi preeuntis ducis in toto celebrat mundo. qualit spis sei huc
cina ipso duce psonante. uti equi incitru di postri audacter
prexerit in occursu prauitate & infidelitate armatis. tta ut iomem
tiam exiret soni eox. ad quax pdicationis sonitu quotidie de
omib mundi finib ceurrunt ad fide uenientes. ⁊ huic equitatui
se sociantes. clamant cui ppha. A finibus tre laudes audiuimus.
glam iusti. At contra ab opposito cuuitas illa que e synagoga
infideliu. curt ⁊ equitat st pharaonis, diabolu. sub cui turru st
eq illi rufi. nigri. albi ⁊ uariu. rufi quide sanguine seox qs occide
runt. nigri peccatox deformitate. albi ficta fide ⁊ opatione.
uariu. doctnariu ⁊ sectariu diuisitate. qb omib psidet ille. qapto
sigillo quarto. hoc e passione dnica instante. exiuit ineq pallido.
psecutionis uidelicet siue mortis signo. ut pugnaret pereos
qui mortui erant do. contra eos q uiuebant do. sic ⁊ ibi subdit.
q infer sequebat eu. ⁊ data e ei potestas sup quatuor partes
tre. occidere ⁊ interficere gladio ⁊ fame. ⁊ morte. ⁊ bestiis terre.
Equitatui enim ei recte infer coparat, ppt insaciabile crudelitate
que pquatuor mundi partes p passione dni deseuit. quatuox
supra dictis afflictionu speb. uidelic gladio. fame. morte. bestiis
tre. in cui miserabili equitatu. pmi et notiores fuert peuntis du
cis sequaces. in passione qde illi ducis supra i albo equ uenientis.
herodes ⁊ pilat ⁊ p eos plures romanox imperatores. equitatu illu
seissimu glosi ducis duisis morcui gnib pomis mundi partes
inficientes. p qs ultim omium antixpe maiori contra hunc
insania mouebit. quia i eo pncipalit psidebit ille pallida eq
sessor. ad seducendos inhabitantes tra. atq; ⁊ si fieri potest elec
tos. Na de hoc homine extollente se supra ome qd dr ds aut qd
colit. sciendu. q sic incarnata ueritas in pdicatione sua. exequi
tatu suo. paupes. idiotas. ⁊ simplices elegit. sic ectra ille ad p
dicanda falsitate sua astutos ac duplices. atq; hui mundi sapi
enciam habentes. electur est. Vnde p ysaiam dicit. Ve terre
cimbalo alariu. que e transflumina ethiopie. que mittit
in mare legatos. et in uasis papiri sup aquas. Terra quippe

Quatuor afflictionu species.

cui ue dicit. ille principalit homo e. damnatus. qui alarum
cimbalii uocat. qr hi q psuphia inattitudine cogitacionis
euolant. eunde puersum hominem pdicando sonant. Que
uidelicet tia recte transflumina ethiopie ee phibet. ethio
pia enim nigrum poplm mittit. omne homine mundo iste qr
peccatore pfert. quasi nigrum ethiopia pplm partit. S; terra
cui ue dicit. transflumina ethiopie ee phibet. qr damnatus
ille homo tanta pusitate iniquus e. ut omnium peccantium
peccata transcendat. Que mittit imare legatos. qr pdicato
res suos insecta spargit. de quib recte subditur qualit mutant
diu dicit. Inuasis papiri sup aquas. Ex papiro ipse carta est.
Ed nacq; ppapirum in selaris scientia designat. Vasa ergo
papiri sit corda selarium doctore. Inuasis igit papiri sup aquas
legatos mittere e. pdicationem sua insapientium carnalium
sensibus ponere. et defluentes ad culpa pplos uocare. Iste ergo
equitatus quo principe qua cohorte sit dispositus. ezechiel ppha
insinuat cum dicit. Ibi assur. omnis multitudo ei. in circuitu
ei sepulchra illi. Cuius enim assur supbi regis nomine expmit.
nisi ille deq scriptum est. qr ipse e rex sup omnes filios supbie.
Vbi autem assur. ibi omnis multitudo ei. qr mundum omne corpus
reprobe capti suo adheret. quando ei puersis legib se costingen.
milli se milicia exhibet. Et in circuitu ei sepulchra illius.
Sepulchra. mortuoe cadauera tegunt. Que q sit illi sepulch.
nisi puerso corda. que illum abetne uite beatitudine moe
tum. in se pdesideria carnalia sepeliendum recipiunt. In cir
cuitu q ei sepulchra illi sunt. quia mq se mtib ne pdesidia
sepelit. hos sibi p modum tumulum pro mita coungit. Cuius u
fruct sit huiumodi equitatus. idem pplm paulop denuntiat
dicens. Cui descendit ad infermum cum armis suis. Arma pec
cantium sit mbra corporis. qb mala desidia que inte recipiunt.
exequnt. Vnde ppaulum dicit. Non exhibeatis mbra ura arma
iniquitatis peccato. Cum armis q suis ad iferna descendere
est. cum ipsis quoq; mbris quib desidia uoluptatis expleuerit.
etnum iudicium tormita tolerare. Huius q pharaonici equitatis oppos
cione dnicus ille equitatus agnoscit. quia sinum quia bon fuit
que maloe prauitas nocuerunt. merito ad he dni equitatum

siue ad hanc dñi ciuitatem pmnere censebunt. qui illi oppositi
sibi equitatui. siue cotrariam ciuitate. duci suo constanter adhe
rentes. patientia. & spu fortitudinis obpugnant. tanto se
humiliatis. patientie. longanimitatis aliarum q; uirtutum de
core pornantes. ut sponsa dñi sui. & uniuersalis tota ecclia. & singli
ritt quelibet sca anima conueniente pdicent. De qua uidelicet
uniuersali ecclia. iohes in apocalipsi. uidi inqit ciuitate sam ihe
rusalem nouam descendentem de celo. ado parata. sic sponsa ornata
uiro suo. Dicit g huic sponse sue dñs. qd merito n debeat timere
hanc oppositam & cotrariam sibi diaboli ciuitatem. siue equitatum.
eo qd eam assimilauerit equitatui suo i curribus pharaonis. ut sicut
ille qndam equitat de egipto libat. post immolacionem agni. post
transitum maris rubri. p submersionem hostium. & mno laudis pro
uictoria celebrato. pdata & seruata in deserto lege. tra repmissi
onis intrauit. sic ipsa ex egipto hui mundi libanda. p baptismi
siue compunctionis gram. p susceptionem corporis & sanguinis dñi.
p mortificationem uiciorum. & diuine legis obseruacionem. triumphato
dem tum omni diabolice oppressionis equitatu. cum gratarum actione pmpesa
sibi tanti muneris largitate. ex hui uite solitudine ad eterne
repmissionis hereditatem cet intratura. Non aut abre e ad in
citandos animos spiritui bellatorum in hui modi equitatu esidant
que sit pportio siue coparatio int uertitatem et figuram. tum q;
int utrius q; pugnam & pugne causam. int uictorem et uictum.
Hempe secdm similitudinem quam posium int significans et
significatum. potest qdem ee coparatio aliqua. s; secdm dignitatem
rei prsitis nulla. Est aut ista pportio int ea que posium. ut
sicut se habet uertitas ad figuram. ita se habeat uictor ad uictum.
sic quoq; pugne causa ad pugnam. ut sit quasi pportio centu
narii ad unitatem. uidelicet centupla. Nam hec est pmissio dñi
in euanglio. ut q reliquerit domum. aut patrem. aut matrem
aut filios. aut agros. ppter nomen eius. centuplum accipiat. n qd ip
sas res que reliqt. centuplicatas recipiat. s; qd coparatione
et merito sui ita sint. quasi paruo numero centenarius coparetur.
quam uis & ppfectione centenari accipi soleat. ut secdm qd dicitur
tante sint dignitatis uertitas ad figuram. causa pugne ad pug
nam. uictor ad uictum. ut melioris partis pfectioni et alteri

Pportio int uertitatem & figuram. int pugnam & pugne causam. int uictorem & uictum.

impfectionu · nulla prs sit cõparatio · Pugna enim ē uita hominis
sup tiã · causa ũ pugnę · ē ęnia · ⁊ ĩmutabilis uita · pq impsenti
uita tota uirtute animi pugnandu et laborandum est ·
Vict. diabol. · ei ęqtat. uictor · ipse diaboli & ei ęqtat. tuphate
figura ē res pt sacmtũ · uertas res eũ sacmto · Illa enim antiqui
di ppli circũcisio · ⁊ tinsit pmare rubrũ · siue eib marme · uel
legis lacio · siue carnalit pugnanciũ fuga et uictoria · figura
erant earũ rerũ q ne agunt insacramto baptismi · ⁊ corporis
sanguinis q; dni · atq; obseruacione ęuanglicq pceptorum ·
bellis q; ⁊ hostes animę spualit pugnanciũ dni bellatorq ·
Cõpirem g utriũq; ęqtatũ dni · significantē et significatũ · eũ
qē sedin carnē · ⁊ q sedin spm · eaq; pportionē dicam ce inter
eos · que ē int carnē · ⁊ spm · int corruptionē et incorruptionē ·
int temporalitatē · ⁊ ętnitatē · tantũ q; pporcior ē uertas
figura · quantũ spis carne · ĩ corruptio corrupcione · ętnitas
tēporalitate · Extit q; ũ parte · hē figura & uertate longe sit dissi
miles · pugna et pugnę causa · uictor · ⁊ uict. · In illa enim h ē in
figura · pugnabat carnalit, pre carnali corruptibili · ⁊ tēpo
rali · ĩ ista hē uertate pugnat spualit, pre spuali · ĩ corrupti
bili · ⁊ ętnali · Ibi expugnau uictor carnalis uictũ carnale ·
hic ũ expugnat spual spuale · ibi fortitudine corporis · hic
fortitudine mtis · Pporcio g uertatis ad figurã · cõparacioe
et merito siu · potest ce qsi centenariu aduntatē · idē centu
pla · siue ppt pfectionē siu · q p centenariũ significat · siue
q centenari desinistra ad dexterã tis lat. coronã ęxpmit
beatitudinis · q ē pmiũ fortissimoq ĩ h dni ęqtatu bellatoriũ ·
Proposita ũ pugna · ⁊ pugnę causa · ĩhuũ biformis ęquitatis
intencione · ⁊ tria · ēsidandu · q ui · ⁊ fortitudine int; pars
armet · ut exhuũmodi affectione loc argumti sumat · si sit
questio · qs in dni · qs in aduersariu agmine sit deputandus ·
Oirim aut · q pugna sit uita hominis cuiq; · sic in iob sep
tũ est · milicia hominis uita ei · s; uita ipsa ⁊ statuit · sedin
affectionē · q afficit animũ · sec quē tota uis ⁊ fortitudo
pugnanciũ ⁊ sistit · Ponam g ut uis illa q afficit animũ ·
ęqtatu dni pugnantis · sit dilectio di · Omis enim q pusti
cia ⁊ uertate laborat et pugnat, pea re laborat ⁊ pug

nat q̃ diligit. Justicia aut̃ & uerittas. ds est. Bm̃ g̃ diligit. Amplius.
Qui pnta ęt̃na adipiscenda laborat ⁊ pugnat, pre q̃ habe desi
derat laborat ⁊ pugnat. q̃ d̃ desidat. diligit. Vita ęt̃na aut̃
ipse ds est. Om g̃ diligit. Et q eu diligit. habe desidat. idō q,
peo laborat ⁊ pugnat. Quo circa si querim̃ qd sit dm̃ diligę.
ex hui̇modi cognosem̃ diffinicione. Om ē diligę, puiticia et
uerittate ⁊ ęt̃na adipiscenda uita. toto animo laborare et
pugnare. Diffinicio ęql ē rei q̃ diffinit. Conitit̃ enī. Hā, pui
ticia ⁊ uerittate ⁊ ęt̃na adipiscenda uita. toto animo labo
rare ⁊ pugnare. dm̃ diligere ē. Loc g̃ sumat̃ a diffinicione,
ut, pbem̃ eu ē in ęqtatu dni. cui animi p grām tanta dilech
one di affect ē. ut, puiticia ⁊ uerittate ⁊ ęt̃na adipiscēda
uita etiā mori ñ refugiat. Maxima enī, pposicio ē. eu defi
nicio ad ē. id q̃, ad ē qd definit. Diffinitū q̃ppe ē. hē dm̃
diligere, puiticia ⁊ uerittate & ęt̃na adipiscenda uita laborare
& pugnare. Cui aut̃ ad ē puiticia ⁊ uerittate & ęt̃na ad
ipiscenda uita laborare & pugnare. ad ē q̃, id qd definitū
est. uidelicē dm̃ diligere. Jungunt̃ g̃ iseparabilit̃. dilectio
di & ęqtatis dni. cū ⁊ ster nemīnē d̄o militare. ñ q̃ pbatur
eu diligere. neq; ⁊ ster dm̃ diligere. ñ q̃ pbat̃ ei militare.
Contrarius aut̃ huic ęqtatu dni ē ęqtat diaboli. iq ea uis
q̃ afficiť animi in hac parte militantis. ē iuidia. q̃ iseparabilit̃
q̃; suo adheret subiecto. Hā in hac parte ⁊ tria. sēp ē iuidia.
& ē ūso ubi iuidia. ibi hec pars ⁊ tria. Sumat̃ g̃ ⁊ hic locus
argumti a diffinicione. si q̃rit̃ q̃s in hac parte merito sit cōpu
tand. Jnuidere eu ē. aliena felicitate torq̃ri. & ē ūso. aliena
felicitate torq̃ri. ē iuidere. ut diffinicio sit ęql rei q̃ definit.
Tale g̃ argumtū pponit̃. ut dicat̃. omīs q̃ iuidet. ñ diligere. p̄ximū
q alienū bonū nollet ēe. ñ aut̃ diligere, primū. hē ñ diligę
dm̃. Cū q; dm̃ diligę. ⁊ ster ęqtatu ei ēe. primū au ñ diligere.
sit ut dictū ē dm̃ ñ diligę. iuidē g̃ ē in parte ⁊ tria. hē ęqtatu
diaboli ēe. Et g̃ sibi ⁊ tria. sic ęqtat. sic ipsi ęqtat. & affectio.
& causa diuisa. Affectio enī in una parte ē dilectionis. in alta
iuidie. causa, pq̃ pugnat̃. in una parte uita ęt̃na. in alta uita
tristicia. Heut̃ aut̃ pars ita in altera transire potē. ut uno eo
deq; tēpore. unū idēq; simul ēe possint. Non enī ⁊ sequens est.

bona eterna · mundia enim diaboli mors intrauit morbem
terrarum · qui u pugnat, punta etna · uult secum ducere, premum
cui ut uere diligens · quasi sibi ipsi cupit bona etna · ut im
pleat hoc qd dicit · qui audit · dicat uem · Qui enim de bonis
pennib aliqd audiens et intelligens, premo qq, suo eade docen
do & exhortando communicat · ostendit qd uere eum diligat
que secum ad ipsa bona intelligenda & pmerenda mutat · hoc qq
considerant quatuor ntia · duo bona · duob malis opposita ·
Quoe racio ut euidenci appareat · sic ea quadrata formula
disponat · ut linea supior e regione duo contineat · & linea
inferior e regione duo similit habeat · Sicq; apparet intrisq;
lineis eoe pma fronte contrarietas · Intrisq; aut lateribus
inuenunt que se mutuo sequnt · hinc duo bona p gram ·
superi dilectionis · inferi equitat dni · inde duo mala ·
supi mundie · inferi equitatis diaboli · Angularit u
sic utrinq; repugnant · ut simul esse nequeant ·

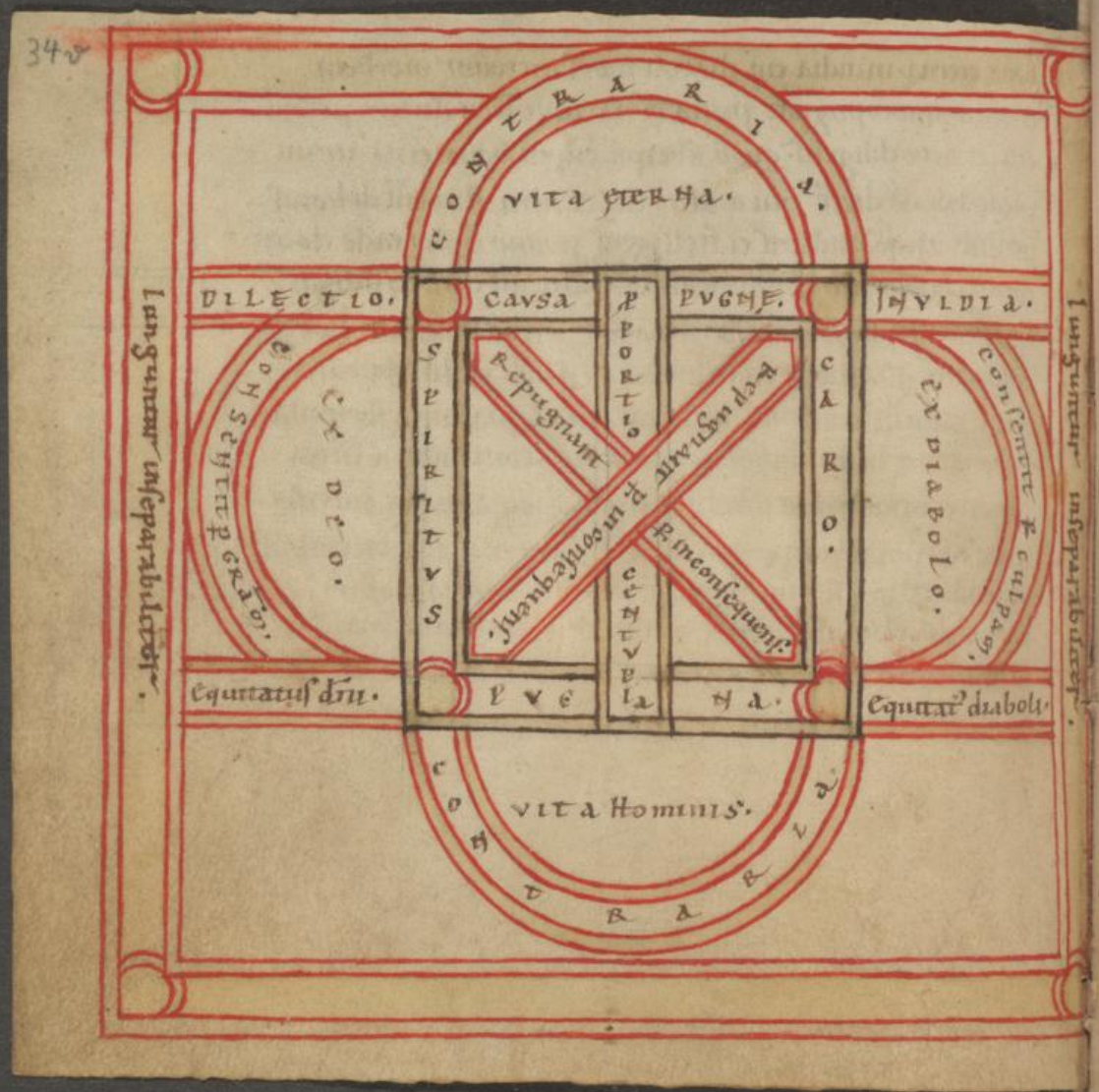
contrarietas
vita eterna.
dilectio.
causa
pugne.
invidia.
ex deo.
ex diabolo.
spiritus
caro.
repugnant
repugnant
inconsequentia
inconsequentia
pacis
centrum
pax
equitatis dñi.
equitas diaboli.
vita hominis.
contrarietas
languntur inseparabiliter.
languntur inseparabiliter.

ut q̃ mundie morbo tabescit. ieqtatu dni ee possit. ⁊ q̃ dilecti
one di impellit. ineqtatu di uboli cõpiret. s; q̃ pugnat
puta transitoria. uult q; secũ trahere. primũ. ciu non
cupit. 8. Pulchre ſt gene tue sic turi. Adhuc ampliori 16
gre sue ostensione. sponsus sponsam. ad cognitionẽ siu adducit. ∴ collũ tuũ
dũ ei nẽ pulchritudinẽ pdicat. cui ante fortitudinẽ pdica sicẽ monilia.
uerat. ut hui gemine uirtutis cõunctionẽ talẽ insinuet. qõ
altera sine alta ee n possit. cũ una sit custodiende ute munimitum. alta custodite ornamentũ. fortitudine enim spis op est.
ad integritatẽ ute custodienda pulchritudine. ad ipsam ute
gritatẽ opib bonis exornanda. Nichil enim est castitas sine bono
ope. nec op bonũ est aliqd sine castitate. Premissa g uirtute
fortitudinis. subdit. necessaria uirt pulchritudinis. ut demon
stret nemine incinetis officiosi animi studiis. aliqd fortũ
egisse. si adhuc constiterit eum pmundicia mentis. ⁊ corporis
n pulchre aiuisse. Verũ pulchritudo ista geminata ptendit
gra. dũ gralit uno quidẽ nomine pulchritudinis specialit.
alia pulchritudo genarũ. alia colli describit. quarũ differencia
ererũ quib coparant qualitate colligit. Nam cũ in hac enun
ciatione. duo sint subiecta. unũ predicatũ. subiecta q̃ppe sunt.
gene ⁊ collũ. pdicatũ. qd pulchra sunt. n potest tam hoc in
loco uno eodẽ q; m equalit in ee duob subiectis. unũ pdicati
accidentis natura. Potest quidẽ pgram di unũ predicatum
plurib in ee subiectis. ut iudelicet pulchre sint gene. pulchrũ
sit collum. s; alio m ut dictum pulchritudo genarũ. alio modo
pulchritudo colli describit. cũ tam de iuriq; pulchritudo
pdicet. atq; ido hoc loco duo subiecta. susciptum qdẽ s; n eq
lit. unũ predicatũ. S; si diuersitates pulchritudinis huius
colligere uolum. inspiciende sit res. quarũ similitudo in
ducitur. turt scilicet ⁊ monilia. ut ex earũ siue natali siue
matiali qualitate discernant. Natualis enim pulchritudo
est in turte. matialis in monilib. De turture tradit physiologi
tria nature isigna. unũ. qd tante castitatis sit. ut pdita
cõiuge. altera uiti n reqrat. alterũ. qd p cantu gemitũ
habet. teiũ. qd secreta loca petens. amica gaudet solitu
dine. ibi nidũ cetruens. & pullos educans. ubi nulla

Geminata pulchritudinis gra. una genarũ. altera colli. ubi duo subiecta. unũ pdicatũ.

aduersancium sit inuuria · dum uix aut nũquã ei poterunt in
uenuri refugia · Qd g ptuurtuẽ · q castitatẽ diligit · q pcatu
gemit · q secreta petit · nisi castitatis · cõpunctionis · et cõtẽplationis ·
pulchritudo exprimitur · Hec enũ mirabilis pulchritudo ge
narũ · huiũmodi triplici distinguit m · sedm triplicẽ huius
animalis naturã · ut cũ unũ sit subiectũ · tria pdicata · ipsa
tria · ⁊ insubiecto sunt · ⁊ de subiecto pdicentur · quando pdei
grãm pulchre sunt gene · ⁊ castitatis · & cõpunctionis · ⁊ cõtem
placionis uirtute · habent enũ hec singla genarũ insignia ·
pbabilia siue pulchritudinis signa · Castitatis nẽpe decorem
denotant gene · rosei pudicitie pudore uernantes · ⁊ obstipo
capite figentes lumine terrã · cõpunctionis ũ grãm loquunt ·
salubri lacrymarũ fonte madentes · contẽplacionis q; uirtutẽ
denuntiant · iejunio · uigiliarũ · ⁊ scarũ meditacionũ studio
⁊ labore pallentes · S; cũ ut supra positum · alia sit pulchritudo
genarũ · alia colli · genarũ quidẽ pulchritudinẽ · intres
diuisum species · castitatẽ · scilicet cõpunctionẽ · & cõtemplationẽ ·
ut his quasi sub altius generib positis · rursus alia fiat subdiuisio ·
dicat q; castitas alia uirginalis · alia uidualis · alia cõiugalis ·
compunctio · alia recõciliatoria · alia amatoria · cõtẽplatio · alia
naturalis · alia intellegibilis · tẽia intellectibilis · Castitas enũ
uirginalis · semptina est animi ⁊ corporis integritas · castitas
ũ uidualis · animi deuotacio · ẽtinencie decore laudabilis ·
porro castitas cõiugalis ẽ animi corporis q; copulatio fidi et
puditicie grã cõmendabilis · Compunctio ũ recõciliatoria ẽ ·
quando quis supna uisitat grã ex recordatione peccatorum
addolorẽ cõpungit · et dũ planctu penitencie afflig · dõ quẽ
offenderat · recõciliat · Prius enũ mens timore cõpungit · post
amore · Vnde pars alta cõpunctio amatoria · ĩ incongrue non
cupari potest · quando mens tanto addm amore succendit ·
ut que prius flebat neduceret ad supplicũ p modũ flere a
marissime incipiat · quia differt a regno · Cui duplicis cõpunc
tionis grã · bene in sacra uetaci q; historia · figurata narratione
describit · ubi axa filia chaleb · sup asinã sedens · a patre suo
irriguũ inferi · ⁊ irriguũ supi · petisse memorat · axa q ppe
super asinã sedet · cũ irrationabilib carnis suę motib

Tria pdicata ⁊ i subiecto sẽ. ⁊ de subiecto pdicant.

Psius.

Diuisio pulchritudinis. ⁊ subdiuisio. ⁊ subalterna genera.

Descriptiones triũ pulchritudinũ animę.

anima presidet. Quę suspirans apatrie terrā irriguam petit.
quia a creatore nro cū magno gemitu querenda est grā lac
marū; a quo irriguū supi anima accipit. cū sese in lacrymis
celestis regni desidio affligit. Irriguū ū inferi accipit. cū
inferni supplicia flendo ptimescit. S; cū iste duę sint spes
cōpunctionis. tam ipsa cōpunctio quatuor distinguitur
qualitatib. quia iusti uiri anima in cōpunctione uehemēt
affligit. cū aut malę suę reminiscit. cōsidans ubi fuit. aut
iudicię di sentencia metuens. secū querens cogitat. ubi
erit. aut cū mala uitę psentis sollerter attendens. merens
cōsidat ubi est. aut cū bona supnę patrię cōtemplat. quę
quia nec dū adipiscit. lugens conspicit ubi n est. Tercia ū
species idē cōtemplacionis. siue speculationis pma pars ē illa
quę dicit naturalis. quę circa corpora. atq; ex scientia cognitione q;
uersat. quā greci physiologia appellant. quę naturas corporū
passiones q; declarat. Sed ā ū pars ē intelligibilis. quę omniū
celestiū supnę diuinitatis opū. q̄ q̄d sublunari globo. beaci
ore animo atq; puriore substancia ualet. postremo humanę
animarū. mirabilē dispositionē. cogitacione. atq; intelligentia
cōprehendit. Porro tcia pars dicit intellectibilis. quando men
extra uisibilia supra se ad illud inuisibile ducit. q̄d unū atq; idē
ipse uppria semp diuinitate cōsistens. nullis unquā sensibus
s; sola mte intellectu q; capit. hac enī ad speculationē di. atq;
animi incorporalitatē cōsidationē q̄ quere philosophię in da
gatione cōponit. quā partē greci theologia nominant. S ante
in his diuisiuis partiū partibus cōsidandū. q̄d si inuicē sibi cofe
rant. una alta pportior ē. ut ita excellentiore altatę pulchri
tudinis dignitatē. Castitas nāq; uirginalis pportior ē castitate
uiduali. coniugali. dū ei soli pfessionis sit meritū. canticum
nouum dicere. agnū q̄ eūq; ire sequi. Porro cōpunctio illa
pstancior est quę ex amore. quā illa quę ex timore gnat. quāq
prior ad illā pueniat. sicut filius pcedit seruo. quia timere
est seruę. diligere filię. Contemplationis ū illa pars quę
dicit intellectibilis. ad duas reliquas incōparabilis ē. dū ista
speculatio circa creatam uersat. illi aut ultra creaturam
purificatę mtis oculo subleuata in ipsū creatorē. quā uis

Quatuor qlitates cōpunctionis.

Tres partes speculationis.

Altitudo pulchritudo.

Proportiones pulchritudinū inuicē.

non pfecte · quantū tam pgram ei possibile fuerit · suspendit.
qua uir sēs quasi adeps acarne separat · nihil exteri quert.
aut cupit · s; ardenti desiderio dm sicens · cū psalmista pro
clamat · Sicut cervus desiderat ad fontes aquarū · ita desidat
anima mea ad te ds · sitiuit anima mea ad dm uiuū q̄ndo
ueniā & apparebo ante faciē di · hanc partē tertiū celum
apls appellat · inqd die se raptū audisse inefabilia que
non licet homini loqui · Triplicē autē istam speciē pulchri
tudinis · familiari ut credim uestrū sem collegiū possidet.
dilectissime sorores · quas beata solitudo ab omī sclārū inq
etudinū strepitu seposuit · ut quanto remociores amundo
estis · tanto liberius castitatis decorē seruare · cōpunctionis
grām querere · & inscē cōtēplationis culmine stare possitis.
Hempe ipsa ura solitudo · delectabilis dni ort est · ubi respi
rant · rosa · & lilia · uirginitatis · & martyrū testimonium.
martirii uidelicet illi · qs sine sanguinis effusione potest ēe.
et inmite · pexercitia uirtutū · ubi fit scē conpunctionis nri
qua · ubi surgunt · florent · & fructificant · supne cōtempla
cionis arbuscula · ubi sunt omia ita honesta · ita cōposita · ut in
eis sint grata et electa ipsi sci · de ambulatoria · dicentis · inhabitabo
meis · & inambulabo · & ipsi erunt in inpoplin · & ego ero eis in din.
S; ualde cauta circūspectione uobis attendendū ē · ne tanti
boni priuilegiū · aliqua sclārtate · uel mani leuitate pdam.
ne ille uir · dulcissim & potentissim inhabitator · de ambulatio
ritat · a uobis refugiat · dicens qd n̄ habeat ubi caput
reclinet · Quia ū supra dixim aliā ēe pulchritudinē genæ
aliā colli · pulchritudinē autē genarū uixta modulum
nrm iam descripsim · restat etiā ne dicere de colli pulchri
tudine · que etiā induo diuidit. hoc ē in pdicationē · & in
corporationē · ac primo de pdicatione dicendū · p de incor
poratione · In collo guttur ē · p quū aut uox exprimitur.
Cibus quoq; cū dentib cōmolit fuerit · p quū inuentrem
traicit · Per collū g pdicatores sci n absurde accipiunt · inqb
est gemina ista pulchritudo · uidelicet pdicationis · & in cor
porationis · Pulchritudo g pdicationis in collo decore cisdat.
qua in collo uox ē · et p uocē predicatio agit · & sic uox est

Gemina pulchritudo colli · pdicatio & incorporatio.

animi nota · & tacentis cordis expressio · ita seq̃ predicatio · est
omni homini expetenda · honesta rei publicę demonstratio ·
Rem enim publicam hic dico · quę psui honestate publice potest
& debet assumi · scientia · uolumtate · actione · ut omne illud bo
num · cui priuatio malum est · Nam castum esse · humilem · patientem ·
modestum · uel quicqd aliud e · qd uirtutis nomine notatur:
bonum esse manifestum est · cui boni negatio · hoc est non esse castum ·
non humilem · non patientem · non modestum · malum esse consequens est ·
Cum autem alterum hoc consequens sit · idest esse aut non esse · affirmati
onis hui simplicis quę pponet castum · aut humilem · aut pacien
tem esse · simplice negationem quę dicit non esse · sequitur affirmatio
priuatoria · que dicit incestum · aut superbum · aut impacientem esse ·
Idem enim est dicere non esse pacientem · qd e dicere impacientem ·
& malum illud qd est impatiencia · priuacio e boni illi qd di
patiencia · eodemq; modo de reliquis · Fit q̃ quedam res publica
uirtutum apparatus · rector autem & administrator hui rei
publicę · est imperator ille cui · a quo bona cuncta procedit & sine
quo non potest aliqd bonum dici uel esse · Hanc q̃ rem publicam
docet et ostendit seq̃ predicatio · pquam pars altera quam incorpo
rationem dicim confiteur · qua sic pgunt cibus inuentrem
traicit · ita ppdicationem seq̃ aliquis peccator a prauitatis
sue grossitudine efiact · peconuersionem ecclę incorporatur:
Vnde et ipsi ecclę in figura beati petri · qui linteum de celo
uidit mitti · plenum diuersis animantib · multitudine generum
pfigurantib dicit · macta et manduca · idem a peccato eos
in quo male uiuunt interfice · & a se ipsis intua illos imbra uite ·
Sed cum gemina sit ut dicim pulchritudo cordis · predicatio scilicet
& incorporatio · utraq; psubdiuisionem triplici distinguit m ·
quia predicatio · alia fit uerbo · alia exemplo · alia & uerbo et
exemplo · incorporatio u alia peconuersionem · alia psatisfactionem ·
alia & peconuersionem simul et satisfactionem · Predicatio fit solo
uerbo · quia sunt aliq in ecclia · qui hoc habent ex di munere ·
ut possint alios uerbo exhortacionis edificare · si infirmitate
obstante non ualent adeo uirtutum exempla dare · Fit etiam solo
exemplo · quia fit plerique; q donum porandi in ecclia non habent ·
et siquid senuerunt · pala pferre nequeunt · tantis tamen

Priuatio boni malum ·

Simplex affirmatio & negatio ·

Affirmatio priuatoria ·

Res publica uirtutum apparatus ·

Triplex subdiuisio predicationis & incorporationis ·

spiualium opū documētis nitent. ut adsiu imitacionē. miran
dis uirtutū exemplis. mirancū animos puocent. & qd illi
uerbis: iſti loquunt gestis. meliq; iſti tacendo. quā illi de
clamando philosophant. De qua gemma qualitate pdica
tionis dicit apls. quia alii dat sermo sapientiē. alii sermo
scientiē. quia alii sunt ut dicam. q in sermone mandatoq;
diumoq; obseruando pintellectū racionis sapientes sunt.
si; inferendo pingenii tarditate diserti nō sunt. alii u. ipsū
sermonē quē scientia capacis ingenii cōprehendit. affluen
cia eloquentiē potent effundit. Item predicatio utroq; fit
in. hoc est uerbo et exēplo. quando sei doctores ex diuina ha
bent grā. ut qd ore pdicant. factis ostendant. & que docent
uitanda. in suis quoq; factis indicent ñ agenda. In quorū
psona psalmista ad dm loquens. cū premitteret. et loquebar
in testimoniis tuis in conspectu regū. & non cōfundebar.
adiecit insequentib. & leuaui manus meas ad mandata tua
que dilexi. & exercebar in iustificationib tuis. Acsi patent
diceret. Legē mandatorū tuoq; quā palā et cōfidenter
pdicando pnunciaba. opū quoq; executione cōpbabam.
ut auditores mei & in uerbis meis audirent. & i factis meis
uiderent. que psiu utilitate & salute agere deberent.

Sine necessarium doctorib ecclē hoc tercū pulchritudinis hui
pdicantū. quia frequent illoq; pdicatio cōtempnit. quoq; uita
abono ipsi pdicationis aliena cognoscit. Et ualde ante omi
potentis di oclos delinquunt. qui concessa sibi pdicand
grā. nulla ppt taciturnitate animarū aequirunt luera.
Vnde mueteri testamento precipit. ut sacerdos tabnaculū
ingrediens. in sumitate uestimentoq; tintinnabula habeat
inserta. ne moriat. quia magnū doctoris pericū est. si
ecclam di sine sonitu predicationis ingredit. Vestimenta
autē sacerdotis. st opa iusticie. sicut dicit psalmista. sa
cerdotes tui induantur iusticia. quib uestimentis tin
tinnabula inherent. ut uiam uite cū sonitu linguē.
ipsa quoq; opera sacerdotis clament. Alia u pars pul
chritudinis in collo que ē incorporatio fit peconversionē.
quia sunt aliq qui de gentilitate ad dm conuersi. p

Gemma q. intras pdicationis.

fide & baptismi grām. ecclē incorporantur. sic de cornelio legim. qui intuentibus p di grām bonorū operū meritis p currente
spīs sēi dono. dignus ostensus ē. ecclē corpori continngi. Nam
cū ab his qui excreūcisione credidant quasi immerit repel
leret. necessari sup eū adhocat ceciderit spīs sēs. eum dignati
on placuit ostendere. quia et hē dīs uellet p fidē & baptis
mū siue incorporari ecclē. Alii q̄q; p satisfactionē ecclesie
incorporantur. qui diu primo quidē de corpore ecclē sunt p fidei
unitatē. culpis tam suis exigentibus. uitiis ab ecclē corpore
sententia pemptoria p cidunt. s; resipiscentes. p satisfactio
nem tūm ad corpus unde p cisi fuerant. sententia reconci
liatoria cōiunguntur. Vnde & apls corinthiis scribens. cū
qui erat ppetrauerat. p cipit tradi sathane in interitum
carnis. ut spīs salutis sit in die dni. quē p satisfactionē post
ea emdatū rursū iubet ecclē incorporari. ne habundanci
ori tristicia absorbeat. Per conuersionē ū simul et satisfactionē
aliq̄ incorporantur. qui et fidē credendo suscipiunt & crimina
sua cōfitendo p penitenciā & baptismū corpori ecclē cōiun
guntur. Hinc est qd petrus infectoribus xpi p dicans. penite
mini inq̄t & cōuertimini. ut deleantur uīa peccata. ostendens
p p̄missionē confusionis & satisfactionis. remissionē cōsequi
peccatorū. quē sola fit in catholica ecclia. quia ipsa remissio
est plane ecclē incorporatio. S; cū in p̄ oribus modis quos sup
separati posuim. dicentes incorporationē fieri. nē p̄ uersi
onē. nē p satisfactionē. utrobiq; possit ē & cōuersio & satis
factio. tam ppt maiorē & euidenciorē alterutrē partis
exhibicionem eos distinximus. Nam quilibet sēs eū ñ una s;
pluribus ornetur uirtutibus. ea tam magis de eo uirtus p dicatur.
quē in eo pporcior ē agnoscitur. Vnde & apls cū diuisiones grāe
describeret dixit. quia alii datur sermo sapientie. alii sermo
scientie. alii fides. alii grā sanitatū. alii pphia. alii discretio
spīuū. alii gna linguarū. alii interpretacio sermonū. ñ quod
nīb aliarū grārū quarūlibet habeat. qui una habuerit.
s; quia eā grām magis dr habere. quē in eo forcior et
habundancior cognoscitur esse. Et cū in cornelio nulla de
preterita uita satisfactionē legim. s; quia ab angło dictū

Triplex modus incorporationis

est ei oraciones & elemosinas ei esse exaudiras. atq; idcirco uiberur
mittere post petrū. cui doctrina ad fidē informat. p conuersio
nem fieret ecclē membrū. Qui ū ad fidē conuersus ē. si; aliq exculpa
p excomunicationē ab ecclā separat. satisfactione op habet. ut
recipi mereat. quā uis. ipsa satisfactio possit dici pristini er
roris conuersio. Quia uero pulchritudinē colli duplici dis
tinxerim m ipsos q; modos in alios subdiuisim. restat ne dicere
cur ipsa pulchritudo monili coparet. Monile ē ornamentum
pectorale matronarū. dictū a muniendo eo qd pect earum
muniat. ne aliquis ad ulti pudicitie pudorē in aliquo ledat
Monile autē n qd libet. si; qd opose accurati artificis manus
expmit. ex auro. gemis coponit. ita ut mauiscula gemma
in medio posita. alie a bea equaliter distantes gemule cingant.
Qd autē pauru n sapientia. qd p gemas. n uirtutes expmit.
ex auro q & gemis monile coponit. quia ex intellectu sapi
entie. uirtutū decore. qd ita spuale et necessariū anime
ornamtū efficit. qd ita pectoris nri secreta muniat. ut
nulla malicie siue manū antiquus hostis ei, in mittere audeat.
foramina ū quedā fiunt in ipso artificiali ornamto. qb gēme
includunt. Quid aut fi hec foramina. n sensus nri ectiores.
qui fi quasi instrumta quedā actuū nrōr. Nam oculorum
demissio. honesta siue disciplinata multi coposicio. gema
est pulcherrima. uirtute humilitatis fulgida. auris uero di
et platōr. preceptis obediens. gēmā prefert obedientie. porro
minarib gema sce discretionis rutilat. os ū gēmā triplici
uirtute radiantem demonstrat. uidelicet abstinencie.
taciturnitatis. honeste ac utilitatis platōr locutionis. man
ū gēmā duplici fulgore li ē continencie. munificentie
respersam. spectabiliter assignant. Int has medio loco posita.
maior et pclarior sce karitatis gēma principaliter in pectore
fulget. que tantū hui ornamti decore supplet. ut nihil
pulchritudinis absq; ea habere pbet. Hempe sine karitate
nulla uirt uel esse. vt dici potest. quia in duob preceptis
di uidelicet. primi. unius lex pendet. pphe. pulchre
q monilib. ex auro gemarū q; matia constantibus collū
sce ecclē. siue fidelis anime coparat. quia pp dictionē

Quid monile.

Quid foramina q includunt gemmas.

Gemme diuersa p uirtutū.

et unanimitate scorum · sensus nros ex sapiencie claritate · & uirtutum
sectate · ita componere debemus · ut quedam nobis ornamentum anime
quo sponsus ille celestis delectetur constituam. S; quia eiusdem
ecclesie predicatoribus necessaria et utriusque testamenti pagina · ex qua
accipiebant predicationis sue ordinem · & modum subditur ex per
sona ipsius sponsi · sive illorum per quos ecclesie scriptura ipso inspi
rante edita est · quorum quedam eodem tempore erant · quhec salemon
loquebatur · quedam per futuri erant. Murenulas aureas faciemus
cum uermiculata argento. Murenula est quedam genus ornamenti · 17
uelut catenula ex auro contexta · & argenteis uirgulis distincta
uirgulis · in modum uermiculorum · dicta ob hoc murenula
quod instar murene lenta · & flexuosa sit sive inuoluta. Nam
murena diu capitur · induusa se flectit et inuoluit. Per mure
nulam ergo auream argento uermiculatam · sacram accipimus scripturam.
cuius interior sensus · propter eminentiam et dignitatem sui comparatur. auro
eloquium uirtutum quo ipse sensus exprimitur · propter claritatem · & luculen
ciam argento designatur. Sacra quippe scriptura aurea est
quia fulgore sapientie resplendet · argentea · quia eloquium
claritate nitet. S; quia hec eadem scriptura in duo diuiditur.
hoc est in uetus · & nouum testamentum · ideireo pluraliter dicitur · mu
renulas aureas faciemus cum uermiculatas argento · ut osten
dat utriusque testamentum · & fulgore interioris sensus aureum · et
nitore eloquencie argenteum esse. Que duo testamenta mure
nule dicuntur · quia in diuersos modos exposicionum flecti
possunt · multis inuoluta sententiis · tantum ut nihil fidei con
trarium sonent. Que cum ut diximus aurea sint appreciatione
precellentis scientie · eloquium tam claritate distincta argento
uermiculata memorantur · quia ipsius scientie fulgore · nec
humilitas · nec mediocritas · nec sublimitas intonant · nec uero
historia · nec ipsius historie allegoria · nec moralitas · nisi sum
plicem · S; multiplicem explicant. Vnde et in ezechiele
dicitur · quod eunti animalibus · ibant pariter · & rote sequentes
ea · et cum stantibus stabant · & cum eleuatis pariter eleuabantur.
quia nimirum sacre scripture · iuxta indagantis · & intelligentis
sensum stant · sive mouentur. Stant quippe · quando iuxta
litteram simplicem intelligunt · mouentur autem quando iuxta

Diuersi modi flexionum huius murenule secundum sacre scripture.

spuale sensum · siue allegorice · siue moralit exponunt · a quo
subtilius cosidant · eo alei cui intellegentius sensu eleuantur:
Qua g n uniformit · s; diuersos modis sensuu pulchra uarietate
apdicatorib ecle · ne allegorice ut dixim · ne moralit inflec
tunt · atq; hec uxta capacitate audienciu · ne humilitet.
ne sublimit pferunt · recte murenule aurea argento uer
miculate sponsi uoce ecle pmittunt · que quasi de collo
ei dependeant · quando sc p dicatoq · scientia · eloquuio
ornat. Non aut nihil racionis habet · supiora breuit reca
pitulare · qualit ista inferiora ad illa continent cosidare.
Supi eu dixisset sponsa · nigra su s; formosa filie iherusalem
eande formositate pfecte non agnouit · unde e querit · qd
tant eam tptacionu estus affecerit · ut si fres sui cotra ea
pugnauerunt · S; hanc ei pusillanimitate sponsus arguit.
docens qd n recte collata sibi formositatis gram attendent.
que formosam quide se dixerit · s; ipsi formositatis qmitate
et qualitate pfecte n agnouerit · quo circa posse cotingere.
ut eu diffidere cepit · a cosorcio sponsi sui egrediat · uarios
mundi errores psequatur · Unde sponsus soluta pietate eam
ad se ipsam reducens · enumeratis cocesse formositatis par
tibus cofortat · ut ipsa se recognoscens · quom et quantu
formosa sit pfecte agnoscat · atq; ex hoc ardenci sponso
inhereat · Est aut ista formositas · ut tta ea definiam · bene
constitute mtis habit · cui partes sunt · fortitudo · pulchri
tudo · scientia searu scripturarū · quas ia ipse sponsus enu
merauit · fortitudine quide eo loco · ubi dic · equitatui meo
in curribus pharaonis assimilaui te amica mea · pulchritudine
u n uniforme · s; sic supra distinxim dicu dic · pulchre sunt
gene tue sic turtis · collu tuu sic monilia · scientia u scrip
turarū ubi dicit · murenulas aureas faciem · uermiculatas
argento · Sunmaxima aut principuli pposicione qd in est
partib · toti inee necesse est · Supto ergo argumento a partib.
pbat ea uere formosam ee · quia si species formositatis sie
fortitudo · pulchritudo · scientia searu scriptarū · bene
constitute mtis st habit · ide ee nece e · ageri · quod est
formositas · ac pinde eu se dixerit formosa · n debere time

Diffinitio formositatis.

Argumentum principalis pposicio.

aduersa· quam tale sponsi effecerit gra· Qd si tale se p. gram
esse ñ agnouerit· ad sponsi cõsortiũ ñ pertinebit· dũ hoc efficiat
causa ignorancie· ut foris p desidiã ⁊ neglegenciã egrediens·
a sponsi contubnio cogat aberrare· Et est loc ab efficiente
causa· ut pbet· omis qui collate mise gra bonũ ñ intellexerit·
ipsi mise boni ex ignorancia neglegente ee· neglegente aut
sui· do primũ ñ ee· sponsam igit se ipsam ignorante· a spon
si consortio recedere· ⁊ exteriora necessario querere· Reducta
q ad se· qualit se agnouerit· ⁊ gre silri cõcesse utilit attendit·
subdendo demonstrat· dicens· dũ esset rex i accubitu suo·
narduſ mea dedit odore suũ· Accubit regis e omniũ te
poraliũ xpi actionũ dispensatio· qua dignat e de illa sua
ineffabili diuinitatis sublimitate se humiliare ⁊ p humana
salute ad humanitatis infirmitate se inclinare· primo q de
matere virginis nascendo· deinde i cruce moriendo· in
sepulchro iacendo· ⁊ ad inferna descendendo· p de ipsa in
clinacione sua se erigens resurgendo et ad celos ascendendo
Jn hui ũ dispensacionis tepore· maxime adiuritiũ incrementa
succrescens ecclia pcepto et exemplo xpi· et ita docta est passioib
ipsius ppacientia comunicare· dũ vitanta ei karitate pfecisse·
ut nec ipsam vita amori ei pponeret· dicens· dũ esset rex in
accubitu suo· narduſ mea dedit odore suũ· Narduſ fruticex
est aromatica· radice grauis· crassa· breuis· nigra et fragilis·
folio paruo· densoq; oui caeumina i aristas se spargit· idoq;
pigmatarii gemino dote nardi spicas· ac folia celebrant·
Vnde in euanglio narrat mulier ad unctione dni attulisse
unguentũ nardi spicati preciosi· Quid ũ p nardũ· nisi virt
boni opis designatur· Radix ũ boni opis caritas e· quia
sic de radice omis herbarũ virt ⁊ vigor nascit· ita ex
sola karitate· omis boni opis virt gnat· Dictũ est aut·
in radice nardi· diuersas nature cõsistere qualitates· quas
possum ad multiplices caritatis referre virtutes· Karitas
enim grauis e· quia omib pponderat virtutib· quã ex
cellentiorem viã apls appellat· dicens· adhuc excellentio
rem viã vobis demonstro· Crassa ũ est· ut pote vinaciorũ
succi· iuxta intiorem mentis vigorem· que ceteris virtutibus

Locus ab
officiente
causa·

18

effectu prebet sitatis · dū sine ea omis uirtus quasi sicca et
arida remaneat · Cui pinguedinē psalmista desidans · qui se
ad dm sicienti desiderio uigilare, pnuntiabat · sic adipe
ingt & pinguedine repleat anima mea; Breuis est · qua de
ea scribit · qd uerbu cosumatu · ⁊ adbreuatu faciet dns sup
tram · Verbu cosummatu et adbreuatu · karitas est · qa ea
omium uirtutu · pfectio cosistit · ⁊ una hec dictio · e hui sce unitatis
coclusio · Cosummatu est uerbu karitatis · q plenitudo
legis e · dilectio de qua dic psalmista · omis cosumationis uidi
fine · n fine qua id qd est · n esse faciat · si; qd qd n est esse
faciat · ⁊ ad pfectione adducat · Adbreuatu est · qua oma
legis pcepta in h uno instaurantur · diliges dnm dm tuu ex
toto corde tuo · ⁊ pximu tuu sic te ipsum · In his duob pre
ceptis · tota lex pendet ⁊ pphe · Qua breue uerbu · tribus
constans sillabis · ⁊ septem literis · si; omne cotinens plenitu
dine sitatis · Ds enim karitas est · q est trium ipsonarum distinc
tione · unu immaiestatis equalitate · et septiformis e spi sci
gra · p quē ipsa karitas iscorum diffundit corda · Si ergo
ds karitas est · nihil aut boni sine do ee n potest · q caritate
que ds est n habere counectu, peuldubio bon n ee coducit.
Nigra qq; ee dicitur radix nardi · qua karitas que e radix
ut dicimus omniu uirtutu · psecutionu · ⁊ aduersitatu omiu
nigredine · libenter pdo et frm salute sustinet · qua sicut
scriptu est · karitas pacien est · fragilis u est · ppter nimiam
tenerrtudine fine copassionis · qua copellit puiscera miscdie
tribulari cu tribulantib · infirmari cu infirmantib · flere
cu flentib · dolere cu dolentib · tristari cu tristantibus · Scrip
tu est enim · karitas pacien est · benigna est · Tanta enim benigni
tatis dulcedine karitas affluit · ut omne pximi necessitatem
sua putet · folio paruo densoq; e · qua karitas sep humilitate
exhibet · dū omium uirtutu copiosa densitate habundet
In aritas sparguit · qua mens sca diuini amoris incremento
succrescens · intelligencie acumine ⁊ subtilitate ince lestia sub
leuat · hec q septe · in radice nardi naturalia possit n absur
de accipi · hec que posum ex septiformi gra pcedentis cari
tatis pconia · quia sic ex radicula nardi · foliorūq; et spicarum

karitas
uerbu tris
sillabu · vii
literaru qa ds
unu i maiestate
tru i psonis.
soptenari i
donis.

adiectione · pciosissimi fit unguenti confectio · ita ex karitate q̃ est
radix omniũ bonorũ · ex diuisis uirtutũ specieb̃ electissima spiu sco
opifice · fit sctatis cõpositio · qua sca ecclã · siue quelibꝫ sca anima
quasi delibuta · suauissimũ de se mittit odorẽ opinione · ⁊ fama
bone actionis · de quali odore dicit apls · qua xpi bonũ odor sumus
do omni loco · ⁊ quidã sapiens · fama inq̃t bona impinguat ossa ·
quia omis uirtus anime eneruat · nisi huiusmodi cõpositionis pin
guedine repleat · huiusmodi q̃ odorẽ dicit se dare ecclã · siue
sca anima · ex hac nardo pistico · idẽ fideli · qua delectet ille
rex sponsus celestis · in accubitu suo · hẽ in illo medicibili sinu
patris secreto · hoc est enim ei accũbere · in sinu patris esse · peande
essenciã · et peande diuinitatis potenciã · est etiã ei accũbere
ut supra positum · ad humane infirmitatis naturã se idimare ·
p admirabilem cõsimate dispensacionis ordinẽ · est q̃q; ei accũbe.
in sce mitis cogitacione habitare · plurgissimã multiplicis gre
sue dignacionẽ hui nardi pistici pciosi odorẽ · mulier illa
euanglica que dnm unxisse scribitur · inre · ⁊ sacramto exhibu
it · in re sedm historiã · in sacramto sedm tropologiã · q̃ pedes
dni unguere · fuit incarnationis ei misterii credere · ⁊ adorare.
caput uero unguere · fuit diuinitatis ei celsitudinẽ mentis
subleuacione · quã uis pspeculũ · ⁊ ĩenigmate cõsidare · Capt q̃
et pedes dni unguere est · diuinitatẽ · ⁊ humanitatẽ ei credere
et pdicare · Vnde et de eade unctionis uirtute · qua ⁊ maria
dnm unxit · scribit · qua impleta est dom̃ exodore unguenti
dom̃ q̃ppe ecclã est · que hui unctionis odore cõpletur.
qua xpm dnm et hominẽ credit · ⁊ cõfitet · huiq; fidei ⁊ cõfes
sionis rectitudine ptotã mundi latitudinẽ diffundit.
P hanc domũ idẽ ecclẽ innuisitate · iohes euanglista odoris
hui suauitatẽ de capite · ⁊ de pedib̃ dni respgit · de capite
quidẽ cũ dicit · in principio erat uerbu · et ũbu erat apd dm ·
⁊ dis erat uerbu · de pedib̃ ũ cũ dicit · uerbu caro factũ est · et
habitauit in nob̃ · Potest q̃q; ⁊ hoc in intelligi unctio capitis
et pedũ dni · ut q̃ uestigia sequit xpi · pactiue uite studiũ
pedib̃ ei bene uiuendo pcũbat · sicq; ad meliora diebus idie
pficiens · pcõtẽplatiue uite uirtutẽ · quasi ad capt xpi do
mugit inherendo erigat · Vnctio q̃ pedũ · est uirtus opatoria ·

Exhibitio nardi à maria in pro ⁊ sacramto.

porro unctio capitis· uirtus cõtemplatoria· fit eni suauissimi
odoris oblatio· bonę actionis· ⁊ sce meditacionis exercitacio·
qua delectat in accubitu suo rex sponsus ille celestis· expectans
et desidans· tali odore fragrantes· secu collocare in etno ipsius
sin accubitus reclinatorio· S; ut adustu ei etnu accubitum
puenire possit sca ecla siue fidelis anima· iusto teporalis
ei dispensacionis accubitu· q pro ei salute nascendo et mori
endo accubere uoluit· humilitatis· pacientię· atq; obedi
entię ei exempla sectando· in sua ei nite· uirtutu odore
redolente· accubitu paret· quatenus ipse p modu ea uelut
sponsus sponsam· immaculatus immaculata· in regni siu
thalamu siue accubitu introducat· ut sic nc mea requi
escit teporalit pgrarum diuisitate· ita ipsa deinceps req
escat in illo etnalit pglam sempitna· Vnde psubsequen
cia indicat eade sponsa· hanc ptxa clementis sponsi ee sen
tencia· ut qui passionib ei ppacientia comunicat· regno
qq; ei etno pconsolacione participet· Iam sequit.

19 Fasciculus myrre dilect meus mihi· inter ubera mea comorabit.

Per myrram quippe amaritudo passionis· pbotru dulcedo
resurrectionis expmit· Ibi uigt sponsus mis ⁊ rex mis· q regente
est in bonis ⁊ uelle ⁊ posse· accubuisset in passione crucis· et
usq; ad morte obediens factus· in sepulchro ia eet depositus·
ego que antea querebar· qd magna essem· eo qd n tantu eet
nei· s; et fris mei pugnarent contra me· quasi quada pciosis
sima nardo· exardentissima ei karitate· humilitatis quoq;
patiencie ⁊ obediencie· ei exeplo cõposita· odore bone opi
nionis ptotu respsi mundu· n tantu una morte· s; mille
mortium gnib pei amore succubere parata· ita ut nsit
mihi dilect mis sola mirra· s; fasciculus mirre· diuino gne
mortis· qua prme suscepit· multaru ⁊ diuisaru mortium
cupio colligere fasciculu· Quis na est iste fasciculus. ⁊
Pericula fluminu· picula latronu· picula exgnie· picula exgen
tib· picula incuitate· picula insolitudine· picula imari·
picula in falsis frib· labor et erupna· uigilie multe· fames
⁊ sitis· ieunia multa· frigus et nuditas· ludibria ⁊ uerba·
uincula et carceres· lapidacio· sectio postremo gladii occisio·

Bonus

⁊ pre

dilect

mis mi

i uiscer

engrata

⁊ fasciculu myrre.

fecit fasciculus mirre. S; quia duplex est martyrium. unum in
corpore. aliud in mente. diuidamus hic fasciculum et ponamus
alium esse fasciculum mirre. id est corporalis passionis. alium fasciculum myrre
mentualis. Et corporalis quidem passionis fasciculum supra enu
meramus. porro fasciculus mentualis mirre. id est passionis est
uirginitas carnis. abrenunciatio seculi. et omnis mundanae uo
luptatis. siue multimodae labor continentiae. Isti geminum fasci
culum causa. est mihi dilectus mis mgr ecclia. siue sca anima.
quia pei nomine. et amore. huic fasciculo ferendo supposui
humeros mentis. et corporis. mentis quidem mortificatione uiciorum.
corporis uero. diuersarum tolerancia passionum. Cur hoc? Quia et
ipse dilectus pse quoq; factus est in fasciculus mirre. quando pme
in corpore suo. flagella. sputa. alapas. irrisiones. potum fellis. cru
cem. confossiones manuum. pedum. et latis. ipsam denq; mortem.
suscipiens. quasi fasciculum multimodarum collegit passionum.
Talis uero fasciculus dilectus mis mihi factus. inter ubera mea comora
bit. quia hec omnia signa passionis eius mente quotidie recolo.
et diu horum memoriam habeo. ego quoq; pei dilectione mearum
passionum fasciculum ardenci colligo. hinc in corporis. inter ubera
utrinsecus constituta. pectus est positum. ideo comoracionem
fasciculi mirre inter ubera. recte accipimus ea que in pectore debet
esse memoria passionis dinice. Siue ponamus ubera esse duo testa
menta. uetus uidelicet et nouum. et inspiciamus. quia et mihi dilectus
comorat. comemoracione sue passionis. priore testamento ipsam
passionem futuram predicente. sequente iam factam presentante.
inter ubera mgr mea comorabit. quia in duobus testamentis. mihi
ad noticiam eius et ad salutem meam ppositus. fasciculum mirre eius
colligo. inueni quidem testamento pfigurat pfignate. in nouo
autem psalutiferum etiam redempcionis sucum tote mundo exhibuit.
Sucus enim mirre fertur multis mederi infirmitatibus. et hum
dinice mirre sucus. omnem anime mee morbum depulit. et
ppetue sanitatis medicinam in toto mundo constituit. Siue
inter ubera mea comorabitur. hoc est inter duos pplos in meo
corpore excudens. et gentibus constituitos. qui hic fasciculum
mirre dinice fide suscipiunt. moribus secuntur. et eius quotidie
comemoracionem in sacramento faciunt. mente recolunt.

fasciculus myrre in .xpo.

Vbera duo testamenta.

vt duo ubera. duo popli.

vt duo uba duo latrones.

et ore ad suā ppetuā salutē sumunt. Vel unt ubera mea.
hoc est unt duos latrones. unt quos dilectus meus suspensus
fasciculū passionis sue cōposuit. q̄ eos dē duos poplos signa
uerunt. unū credentē. alterū crucifigentē. unū electum.
alterū reprobatū. Vbera aut mea fuerunt. ille ppt naturalē. & scriptam
legem. iste ppt solā naturale. ita nutriūtur racionis utriq; haben
tes. ut sint inexcusabiles. Et iste quidē pdilectū meū in medio
cōmorantē. & fasciculū sue mirre prendentē. nouā sup assum
sit legē. naturalē illuminantē. ille u occulto diuudicio. s;
iusto. p data legē. amisit & naturalē. ppt incredulitate. Vnde
& ipsi dilecto in cruce pendenti murratū optulit uinū. cuius
amaritudo in ipsum transfusa ē. dū diceret sanguis ei sup
nos. & sup filios nros. & quia hui medelā suscipe noluit. botri
dulcedine caruit. idō q; dilecto nec cōmortuus est peccato.
nec cōresurrexit iustitia. Illichi autē que maiō poplō ad
fidē uenientē. passionis ei sacramēta suscipio. ueneror. & adoro.
botrus cypri factus est. quia cū ipse a morte resurrexit. meq;
spe dulcedine future resurrectionis animauit. Ipse ē enim
botrus. de tria lacte & melle manante deportatus a duobus
exploratoribus ipsos duos poplos significantibus. qui de o ARIA
matre. dulcedine & pinguedine sci spsi fluente generatus.
putriq; popli salute in cruce est suspensus. S; sic mos est por
tancū ut uni pceedat. alī subsequat. ita prior fuit populus
iudaic do pobseruancia legis cognitus. sequens ppls xpianor.
pnoue legis religione assumpt. Sic aut pceedens. id qd portat
ñ uidet. & quasi dorsi auersione post ponit. sequens uero
sep in facie habet. sep custodit obtutib. & quasi corporis u
cinitate potit. ita uidaic popls. xpm in lege portans. ñ in
telligit. s; quasi auersando & repnit. xpian u ppls intelligit.
portat in fronte & in mente. & custodit colendo & mandatis ei
obediendo. Ille popls hic botrū in cruce pendentē. ppter
maledictū legis abhorret et cōtepnit. iste ppls in prelo crucis
expssum. salutiferū suscipit ipsi sanguinis testamentū. biberis
cū spuali dulcedine unicū corporis & anime remediū. in spe
u futurū post generale resurrectionē eidē gemme substancie
corporis scilicet et anime optabile et incōparabile gaudium.

huſto ergo poplo · nã ego ſum iſte popls ſponſa di · eccla di · botr
cypri dilectus mis m · quia cui faſciculus murre fuit mpaſſionis
amaritudine · erit botrus mreſurrectionis dulcedine · Et cui
ego cauſa faſciculi mutarũ collegi paſſionũ · a corpore mte ·
ille m erit botrus mẹtia anime refectione · huũ laboris
ſuauiſſima recopenſatione · Vnde botr cyp recte dicit · Cipruſ
enim triſticia ſiue meror interpratur · Botrus g cip dicit · quia
ipſe e uera et dulcis conſolatio omis mei meroris triſticie ·
Et ſic botr cyp omniũ terrarũ botros pcellit magnitudine ·
ita dilect mis pat miſediarũ · d's toci cõſolationis · omnia
que ſunt i celo ita pcellit dignitate ſua gra · Vbi autem
botr cyp factus e iſte dilect · In uineis engaddi · Engaddi
dicit uicus eſſe pmagn in iudea · iuxta mare mortuũ · ubi
ſunt uinee · in quibus uinũ · ſ; balſamũ arbuſculẹ · que idcirco
uinee appellantur · quia i uineariũ more ſuſtollunturr · Et balſa
mo aut mixto cũ liquore oliue · crisma cõficit · quo maiora
quedã ecclaſticarũ cõſecrationũ pagunt inſtituta · Illã meo
baptiſmatis lauacrũ cõſecrat · ſacerdotalis ſiue impialis dig
nitas cõfirmat · eccliarũ ſiue altarium · ſacramentaliũq; uaſorũ · ſpe
cialis quedã ſcitas aſſignatur · Typice aut m huiũmodi liquoris
punctione · ſpualiũ dona karismatũ deſignant · quib corda
fidelũ ſci ſpc gra · duuntur mniſterius fuunt apta · Engaddi
ũ fons hedi interpratur · Quis aut eſt fons hedi · niſi baptiſmus
ſiue grã lacrimarũ · hedi ũ ſt peccatores a ſinuſtris ponendi ·
oues aut uſti a dextris ſtatuendi · Vinee g engaddi · id e fons
hedi · ſt dona ſpualia · que his tantũ tribuunt · q fuerunt ſacro
baptiſmate · ſiue placrimas penitencie · a peccatorũ ſordibus
abluti · fons q ppe hedi baptiſm e · quo abluunt peccatores · id e
hedi · fiunt uſti · id e oues xpi · uel ſi p baptiſmũ lapſi fuerunt
ad peccatũ · pgrã lacrimarũ · quaſi p ſecdm baptiſmũ · in pſti
num reparantur ſtatũ · botrus mqt cip dilectus mis m · in ui
neis engaddi · quia multos pfecto fit mihi cib · potus · cõſola
cionis · ſalutis · q pbaptiſmi grã digni facti ſunt ſuſcipe
diuinorũ · ſacramentorũ ſcientiã · ſpualiũ donorũ affluentiã · uel
qui lacrimarũ fonte · peccatorũ merent abſolutione · mortu
peccatis · reſurgunt ad uitã ſalutis eterne · ut ſi ſecdm apoſtolũ

Excellentia qui mans.

conplantati facti sunt similitudini mortis xpi · fiant simul
et resurrectionis ei · Notandus sane ordo quatuor istarum pdica
mentorum · uidelicet odor nardi · fasciculus mirre · botri cipri
uinee engaddi · Eodem quippe ordine q hic se inserunt uerborum
sequuntur · in cuius xpo impleta narrantur · quando ante
passionem a maria unctus est nardo spicato pciosso · et dom
impleta est ex odore unguenti · in passione u uino mirrato
potatus · et post passionem mirra ceius q; aromatum speciebus
delibutus · in sepulchro positus est · unde p triduum resurgens
spualis botri dulcedinem · principali resurrectionis gaudio
credentibus optulit · quibus post paululum · spis sei gratiam omnem
habentis uirtutem · uelut balsamum muneris engaddi infudit
dans eis potestatem paqua · et spm · siue iposicione manum · remis
sionem dare peccatorum · et de hedis oues facere xpi · S; que hm
secdm historiam intre pcesserunt incaptue possunt qq; umbris
ei secdm moralitatem in figura pari ordine exhiberi · ut pcedente
odore uirtutum · consequentur subsequatur mortificatio uiciorum
quia afflictio corporis · et mundane glie contemptus · instrumenta
sit mortificationis hui · Nonne hui mortificationis instrumenta
sine materia sit · fames · sitis · nuditas · vigilie · et oraciones com
mune · Principalis autem · et maxima ppositio est · ubi instrumentum
de est · causa qq; instrumenti de ce · et ubi materia n est · id qq; qd
ex materia fit n esse · et ideirco consequens ee · ubi uirtutes de fit
uicia dinari · quia ante cedente constancia uirtutum subsequitur casus
uiciorum · Vnde aplus · duo sibi aduersantia · scilicet carnem · et spm
describens pmittit · spu ambulate · ac deinde · et desidia carnis
n pficietis · ut ostendat fortitudine spis carnem subiici · et nisi precedat
uirtus · uicium n posse succumbere · In isto q ordine admiracionem
captus idem xpi membra ipsius · hoc est sei · primo nardum · deinde
myrram offerunt · quia prius debent habere opa sentatis · quam
uirtute mortificent opa carnis · S; quia dicit idem apostolus
si spu facta carnis mortificaueritis · uiuetis · cogruo mirrum
ordine · mortificationem spualem sequitur resurrectio spiritualis
ut q comortui sunt xpo · moriendo peccatis · coresurgant ei
uiuendo iustitie · cui eodem aplo dicentes · si comortui · et conui
uemus · Sic enim gemina mors est animae scilicet et corporis

Q. de mu. · palcanitatis · Instrumenta · spualis mortificationis.

sic et gemina utrius q; resurrectio · ut qui ne punitificationem
resurgt de morte anime · in futa resurrectione resurgant pm
corruptione a morte · et corporis · et anime · Unde in apocalipsi dicit
iohes · Beatus et sanctus qui habet partem in resurrectione prima · in
his secda mors potestatem non habet · Que quidem resurrectio bonorum
nomine designatur · ut quia adtenp amaritudinem quandam passi
sunt carnem spualiter mortificando · p modum etiam aliqm suauitatem
gaudii recipiant ineffabilem · hic quidem a corruptione mortis
ubi aut et anime · et a corporis corruptione spualiter quiescendo ·
Placuit sane conuenens et decens ordo q; iste dispositrici gratie ·
ut nardo sue opinionis redolentes · omnia intime mortificati
onis hostia sibi mutua iam existentes · atq; p hoc rum spualiter de
briamur · nouitate resurgentis a morte peccati anime letificatos · et p
eum carnis superiores effectos · spes sci dignos iudicauerit
aduentu · p dulsaru gradu dulsama · q gignit spualiter engaudi ·
hoc est fons bedi · baptismi scilicet bisormis lauacri · et epunctionis ·
quo abluunt bedi idem peccatores · et efficiunt oues xpi · hgt p quia
sponsus arguit sponsam · pignoranciam sui · ppter quam merita a sponsi
consorcio esset fuisse prius a repulsam · sponsa u salutori eius ob
iurgacione tandem semetipsam recognoscens · que pri se pse
uera esse posse diffidebat · plena iam fide usq; ad mortem pei
amore in tribulacionib n deficere didicit · tali ei pfectu sponsus
congratulans · ma pulchra decernens · hui modi ei laudu p conuo
blandit · ut ex hoc ad maiora uirtutum opa proiciat · tu columbarum ·

Ecce tu pulchra es amica mea · ecce tu pulchra · oculi 20

Quia ingt primo te ipsam considans · ppter uarios tentacionum est
nigra te · et fusca dixisti meum q; adiutorium qd tamen t n decerat ·
adhuc modice fidi existens · pclamasti · p modum u me ostendente
te ipsam recognoscens · tanta fortitudine spes pfecisti · ut n solu
passionis mura · s; fasciculu mirre in n dubitares offerre ·
ecce denuncio t · quia ia pulchra es · et quia pulchra · ido amica
mea · et e conuerso · quia amica mea · ido pulchra · in semel pul
chra · s; tm pulchra · repetcio quippe confirmatio e · quia tta
pfecte pulchra es · ut in gemmata placeas pulchritudine ·
fidei scilicet · et opacionis · siue anime · et corporis · Pulchro autem
ordine · in duo pulchritudinis pdicata alternatim posita ·

Gemmata pulchritudo fidei et operationis.

unum subiectū medio constituit in loco · quia ipsum medū
a duobus accipit ē · ita ut si unū e duob' duplicet utrobiq;
disposite pulchritudinis desit · uidelicet ut sit fides sine opib'.
uel opa sine fide · sine sit castitas corporis · sine castitate mtis.
vt mtis sine castitate corporis · nulla dō anima spualis amicitie federe copulat'. Nam cū scriptū sit · fides sin' habeat
opa mortua ē in semetipsa · et cū ite adno insipiens dicat'
anima · que lampades sine oleo gestat · sponso obuiā pessima
manifestū est has geminatas utrobiq; pulchritudinis par
tes · cōstitutiuas esse · scilicet huī amicitie · Non enī parue
estimacionis · apd' di omipotentis iudiciū est · tanta di pfectū
esse grā · ut sua eū dignetur amicitia · pspeciali munere ut
tutum · di mneipari amicū · magnū certe preconium est.
Vnde dns ad aplos · iā n dicā inq̄t uos seruos s; amicos · quia
omia quecūq; audiui a patre meo nota feci uob · Signū q̄ppe
huī amicitie est patris reuelacio secreti · que specialit ē collata
ipsum diligentib' · huī amicitie fide seruantib' · cōtemplatiue
dignitatis excellentia · S; quia supi' a sponsa sodales sponsi ori
untur · eo loco ubi dicit · ne uagari incipiā pgreges sodalium
tuorū · nec ū ipsius uoce sponsi · sponsa uocatur amica · cū sicdānbū
que nā sit inter sodalem · amicū distancia · Sodalis est · q̄ nobis
ad aliq̄d nobiscū agendū sociat'. amicus uero ē · q̄ sui utre
similis · pio · fideli amore nob cōiungit · Sodales q̄ sponsi fr.
qui ei paliqua bona opa quasi sociari uident'. s; ex ei' rerū
pbat · qua id intencione fecerunt · dū humane laudis cupidi
ostendunt se a amore illi' ualde alienos · que n simplicit
et pie · s; p suo tēporali cōmodo · imitari uidebant'. Amici ū ei'
fr · q̄ p sola spe etne bone fidelit ei cōiungunt' · dū nulla
pspitate · nulla aduersitate a eo separant' · ostendit quanto
ei amore ferueant · cui nil omino pponere curant; sp̄ hui'
modi utre qualitate · ecclā · vt quelib; sca anima · que uestigia
sequt' xpi · quando ista de ea pulchritudo pdicat · amice no
mine meretur appellari · S; quia ipsa pulchritudo ceritis
speculatione · quasi ex q̄dā facie refulget · subdit causā · quare
dixerit pulchra · oculi inquiens tui columbarū · O culi
ecclē fr sci doctores · quia sic oculi nobis ine fr duces · ita sci

fides
opatio · estimacionis · diuine amicitie.

Differencia inter sodalem · amicū ·

doctores· uā uite nobis demonstrantes· sī nos uerbo ⁊ exēplo
quasi duplici oclō pcuntes· Moralit q̄q; quelib; anima mīte·
hoc ē mīnoris hominis capite· duos habet oclos· intellectum·
⁊ discretionē· Intelligit enī et uidet· qd sibi agendū sit· deide
qualit ipsā actio disponi debeat· discernit· ut uno oclo qlitatē
actus sui aspiciat· in alto modū· Bene enī uidet q̄ende debeat·
q̄ et tenende uite qualitatē cōsidat· ⁊ ipsam qualitatē· ploco
et tēpore· nec intendendo· nec remittendo· fortes et īfirmos in
format· ita tamen· ut ipsa intencio siue remissio· certo et com
petenti fine cōstituat· Causa q̄ est qd pulchra dicē· idelicet·
quia ocli eī sī colubarū· quę cōparatio ppt septēplicē colūbinę
natē· ⁊ simplicitatis uirtutē· recte ppōsita ē· Colūba quippe·
caret felle· nemīnē ledit· grana meliora legit· pullos alienos
nutrit· īforaminib petre nidificat· gemitū pcantu habet·
sup aquas sedere consueuit· ut aduentū accipitris pūidere
possit· ⁊ ppt hec septē natē insignia· colūbe cōparatur sponsa·
ut si hec colūbino oclō· ad moralē retulerit formā· digne ap
pellet pulchra· dū hoc nitit habere ex grā· qd colūba habet
ex natura· Felle caret· q̄ spualit q̄q; sponsa xpi carere debet·
ut sedin aplm· omis amaritudo· ⁊ ira· ⁊ clamor· ⁊ blasphemia·
tollat ab ea cū omi malicia· Nemīnē ledit· xpi q̄q; sponsa nullū
nocere debet· nec uerbo· nec ope· s; sedin aplm cū omib pacem
habere· Grana meliora legit· sic etiā xpm diligens· ex diuina
scriptura meliores debet sentencias colligere· qb ⁊ suā uitā
honeste ac utilit scias instituere· ⁊ primo docendo ⁊ agendo
ad sui exemplū informare· Pullos alienos nutrit· ecclā q̄q;
eos qui ñ sī de corpore suo· sicut hereticī et puersi xpiani· ac si
pprios filios in sinu suo colligit· ⁊ eos ammonendo· corripiendo·
beneficiis attrahendo· corpori suo cōiungere satagit· ⁊ hoc q̄
lib; anima quę uere sponsa xpi ē· facere debet· ut extraneos
ac sibi contrarios· quasi domesticos prpo diligat· ⁊ foueat· ut
sēp malū in bono uincat· In foraminib petre nidificat· ut
serpentū morsus euadat· sic q̄q; ecclā uel dō cōiuncta anima
in xpi passione debet refugū querere· xpc enī petra ē· cui
passionis foramina uulnera sī fortissima cōtra insidias ma
lignorū spuū munimina· Gemitū pcantu habet· et in hac

Duo oculi ī mte. intellec t⁹ ⁊ discretio.

Septēplex colūbe natura.

temporali uita. dñm diligenti gemitus, peccatu esse debet. hoc est
pselari loco et letitia. ea que secdm dñm est tristicia. que peni
tencia insalutare stabile opatur. uidelicet ut sep pius et fratrū
delictis ingemiscant. Scriptū est enim. quia beati qui lugent
qm ipsi cōsolabunt. et econtrario. ue uobis qui ridetis nūc. quia
plorabitis et flebitis. Sup aquas sedere consueuit. ut aduentū
accipitris p uidere possit. sic et fidelis anima supfluenta di
uinarū scripturarū mente cōmorari debet. ut ex his intelligat
et discat. qualiter antiqui hostis insidias p cauere ualeat.
Pulchra ui p dicat sponsa. ppter has septē columbine supliciam
partes. quas quia simplici mentis oculo quasi oculo columbino
cercerct. tantū oculis sponsi placet. ut ea nisi semel. si bis quasi
confirmando pulchra denunciet. et gemina in his partibus
amore di uidelicet et proximi insinuet. Ham ni urasci ipassionis
xpi sacramenta spare. p peccatis suis. uel p dilatione celestis regni
gemere. sacre scripture animū intendere. diuini amoris est
signū. porro nemini ledere. alienos ac si suos suscipere et fouere.
firme karitatis indicium est. Sed quia spiritus sancti. p quem
karitas di diffundit in cordibus nris. eadem caritas e gemina
dilectionis parte constans. dicit enim iohes. ds karitas est. consi
derem in his septē innocentie partib. septiformem ipsi spiritus sancti
gratiam. uidelicet spm sapientie et intellectus. spm cōsilii et fortitu
dinis. spm scientie et pietatis. spm timoris dñi. Sapientie q ppe
e. animi motus reprimere. dū sapientia considerat. quia ira uiri
iustitiam di ni opatur. hinc salemon. stultus ingit statim indicat
ira sua. qui autem dissimulat iuriam callidus e. et iterū. graue
saxū et ponderosa harena. sed ira uiri utroq; grauior. ira ni hi
mis media. nec erupens furor. Vnde quidā gentilium dicit.
qui ni moderabitur ire. insecutū uolet ee. dolor qd suaserit. et
mens. dū perit odio perire festinat multo. et ut ostendat
sapientie ee. scire animi regere. subdit. ira furor breuis est.
animū rege. q nisi paret. impat. hunc frenis. hic tu cōpesce
catenis. Spu q sapientie inordinatos animi repmendus est
motus. quia p hoc sapientia declinantur mala. que plerūq; ta
grauia inde generantur. ut uix aut minqua sopiantur. Spiritus q;
intellectus e. nec sibi nec alius nocere. et pracionis discretione

grauis.

intelligere · equū esse · ut qd̄ sibi ñ uult fieri · alī ñ faciat · Si; q
omis lesionis iniuria dupliciter fit ab inferente · scilicet uerbo
& actione · dupliciter suscipit a sufferente · hoc ē animo ⁊ corpe ·
duplex quoq; intellectus opponendū ē remediū · ut ppendat
quia et fine karitatis integritas corrupit · et diuine pietatis
seueritas, puocat · qd̄ est et sibi ⁊ aliis nocere · Innocentia enī
uera ē · que nec sibi nec aliis nocet · quia q̄ diligit inquitate
odit animā suā · ⁊ memo ñ pri insē · quā in alterū peccat ·
Magnū plane hui intellectū donū · quo q̄sq; tale sibi inuendi
constituit modū · ut ⁊ dō et hominib placeat · & hoc sit uere
innocentie signū · dīn diligere ⁊ pximū · qd̄ est inuiuersē
sēctatis pfectum · Porro spu cōsilii · q̄ uis sēc intentionis sti
dium habens · meliores ⁊ utiliores scārū scriptārū sententiā
colligit · ex quarū sensu · uelut ex quodā auditorio sibimet
consulendo · quendā suē qualitati cōpetentē · conuersandi
inueniat statū · ⁊ hoc diuersē sententie collectiuū · fiat bene
constituende uite cōsiliū · At ū spi fortitudinis ualde roborat
ñtē · passionis xpi uirtute cōfidentē · quando ipsi passionis
signaculo · contra omnē diabolici incursus impetū ⁊ exteri
munit in corpore · ⁊ interius firmat in mente · hoc et enim
spu fortitudinis moyses egiptios hostes debellauit · quando eos
multiplici plaga punīā pstrauit · ⁊ poplin di de eōē seruitute
liberauit · insinuans qd̄ ipse dīs fortis & potens in prelio · eru
cis suē ligno · toti succurrere deberet mundo · hoste uiuū salu
hoc est diabolo · passionis suē uirtute pstrato · Hoc etiā spu
fortitudinis gedeon hostes de uenit · cū trecentis · formā eruci
pferentib in caractere numeri hui · qui primu litterā notat ·
et ezechiele nullus peccat · q̄ hae litā quasi crucis forma
signatus inuenit · Spiritus uero scientie est · scārū serie scriptū
tenaci memorie cōmendare · ex quib sacre fluenta doctrinē
diffundat · que tali discretione diuidere sciat · ut ⁊ si plices
habeant unde eruciant · ⁊ docti · unde exercean · Qualē
ū omib offerre karitatē · et inimicos eque ut amicos pdeo
diligere · ⁊ sed in aplin omib omia fieri · ut omis lucri faciam ·
pfecto spi pietatis est · q̄ certe spu ducit · quecūq; primo
in omi necessitate siue corporis · siue anime, p posse et uti

dīn diligere ⁊ pximū · inuiuersē sēctatis pfectū.

posse subuenire · nisi ignis studet. Porro ingemiscere duplici compunctionis modo · hoc est uel recordacione peccatorum ut uirtuosi dni sicientis animę desiderio · ex spu timoris dni est · quem uel ppeccatis dampnari · ut hereditate pii patris priuari.

Sed cum sint quattuor timores · uni seruilis · alii mundani · tertii mercialis · quarti filialis · duo extremi referuntur ad spm timoris dni · quorum uni quidem hoc est timor mercialis · ni est sine karitate ni dico pfecta · si inchoatiua. Vnde iohannes in epla sua cum diceret · pfecta caritas foras mittit timorem · ostendit · quia licet nondum pfecta · tamen karitas est in timore mercialis. In alio uero qui filialis est · sola constans dilectione · pfecta est caritas · de qua dicit psalmista · timor dni sanctus permanens in secula. Timor mercialis est ille de quo dicitur · initium sapientie timor dni · quando homo incipit sape et gustare dm · ubi timor · spes se mutuo comitantur · sicut legitur · timor ni est sine spe. Et quanto plus bona uoluntas crescit · id est karitas · tantomagis timor pene decrescit · ut exclusto timore mercialis · quo timet puniri · qs imperfecta est · quandoq; pficiat ad timorem filialem · quem timet puniri · si separari · qs pfecta est. Duo uero qui imprecedenti posuimus timores · hoc est seruilis · mundani · ni pertinent ad spm timoris dni · quia a casto timore separantur. Seruilis quippe est · cessare a malo · ppena ab homine instante · retenta tamen uoluntate mala. Mundani est · cessare a bono · ppter penam que timetur ab homine. Hos ~~timores~~ · scilicet seruilem · mundanum · prohibet xpe dicens · nolite timere eos qui corpus occidunt · animę autem non habent qd faciant. Post de mercialis timore supponit dicens · Sed potius timete eum · qui potest corpus · animam pdere in gehenna. Quem non timet nisi in eo karitas · si nondum pfecta est. Et notandum qd aliquando in diuina scriptura · iste timor appellatur seruilis · quia seruili est affinis · quia · ubi timore pene cessatur a malo et hic. Sed ille timor facit cessare a malo opere · in uoluntate · iste et opere et uoluntate. In spu qui gemitum timoris dni · hoc est mercialis · siue filialis · quem sancta anima gemitum pcantu habet · qui presentis uite gaudio · lugubrem gerit animum · uel quia timet dampnari ppeccato · et qm timet separari a do. Itaq; ut dixerim ppter septem plicem uirtutis & innocentię columbinę qualitatem · sponsa oculos

Ps. xxx. timores.

habere colibarū aspersō memorat. quia hoc exhibet actione.
qd ipsi sci grā utile ⁊ honestū uideant. recta uidet intencione.
Verū quia omne bonū si qd habet ñ a se s. ado se habe intellegit.
omne collate sibi pulchritudinis grām ipsi creatori ac redep
tori suo asscribit. cui graciose respondendo. idē pulchritudinis
p̄conū reponit dicens. Ecce tu pulcher es dilecte mi ⁊ decor.

Tu mgr o dilecte essencialiter pulcher es et decorus. ego quicqd
pulchritudinis habeo. accidentaliter tui participatione uirta
modū ate m̄ impensi grē. ecce habeo. quia tu ut creator
capabilis existis p̄ inhabitantē grām. ego ut creata capax
existo. ipsi grē, put ipse concessisti participando. Et hoc qdē
uirta diuinitatis tue potencia. porro uirta humanitatem
secdm exteriorem homine. speciosus forma p̄ filiis hominum
fiusti. secdm interiorem ū. soli ⁊ unigenito ñ adm̄ sinā dat ds
spm. cui tu participes ad m̄sinā eū accipiant. alius quidē
sic. alius ū sic. Omne autē pulchritudine et decore anime.
ate qui uere et naturaliter pulcher es et decorus habent. quia
qcqd mansuetudinis. qcqd pietatis. qcqd iustice. qcqd
patientie. humilitatis. qcqd postremo unqua uirtutis
et scitatis ce potuit aut potest. uite singlariter sco homine.
quasi ī sūmo exemplari attendunt ⁊ accipiunt. Premissa ergo
hac dictione. ecce tu pulcher es ⁊ decorus. ipsi pulchritudinis
e decoris aliquas exequitur partes. dū subiungit. Lectulus nr̄
floridus. tigna domoꝝ nr̄arū cedrina. lagaria nr̄a cypressina.

Quarvo qui dē. partū prima. id ē lectulus nost floridus.
et ad capd ⁊ ad capitis m̄bra referri potest. due ū reliquē.
ad sola m̄bra. de ipso tam capite participatione pulchritudi
nis ⁊ decoris ei pendencia. S; p̄mo de p̄ma parte dicendum.
quom ⁊ ad capd ⁊ ad capitis m̄bra aptetur. ad capd quidē.
uel uirta diuinitatis omia regentis beneplacitū. ul uirta
humanitatis mundū redimentis sacramētū. ad m̄bra ū uirta
participatione ut dicim diuine grē. mentē cuiq; sci hominis
inhabitantis. et sue inea dignationis dona opantis. Lectuli
nomine requies duplicit designat. hoc ē uel corporalis uel
spualis. Quom enī post laborē corp requiē querit. ita anim
qq; qbdā p̄turbacionū laboribus defatigat. requiē appetit.

Quid lectulus.

S; hoc loco lectulo requies spualis intelligi debet. quia ad capd.
& ad capitis mbra diuinu referendu. Veritam primo indecii
de requie capitis. que nullo m illi substancie necessaria. uel
comoda ee credi debet. qui nullo subiacet accidenti. et apd
que n est ulla comutacio. nec uicissitudinis obumbratio.
s; requies capitis. salus est corporis. Ha que admodu ds se
laborare dicit. quando malorum prauitates tolerat. ita et
requescere se dicit. qndo bonorum uirtutib delectat. De labore
equidem suo q puerse ad huc uiuentes tolerat. ppham die.
Laborau sustinens. Non enim sustinendo dns laborat. cuius
dignitatis potencia nulla fatigacio cotingit. s; uerbis hu
manitatis loquens. ipsam sua erga nos pacientia labore
uocat. Porro de rege qua in bonis delectatur die. Super
que requiesca nisi sup humilem et quietu. & trementem sermones
meos. Ac si aliis uerbis dicat. Hic mihi unse requie parat. q
in humilitate. & quiete preceptorum meorum regula seruat. Reges
g di. nostru est comodu. sie econtrario labor illu. nm est
dapnu. Ad hui ergo capitis mbru hoc est aliqui fideli. & sem.
huice lectuli significatio. qua requie diuinu aptat. quia
sic poppositu. repbis hui mundi requies et oblectacio. est
in futuro ppes anime labor. & fatigacio. ita electis huius
mundi labor et fatigacio. e in futuro etna anime requies
& consolacio. Sci eremi uiri lectulus. contemplatiue uite est
silencii et cultu. qui quanto e amundo remocior. tanto do
est uicinior. & quanto plus laborat in diuinorum preceptorum
obseruacione. tanto maiore habet requie in diuinitatis
contemplacione. Cu q; do coungit in amore contemplationis.
quasi in uno lectulo fit. ds pgram inspirans. moderans. et
seruans. homo pgram inspirante. moderante. & seruante.
uolens. agens. pficiens. ds gra participabilis. homo gre
participans. dicunt g mbra capitis hui. lectulus noster
floridus. quia cu predicto m quasi in una fit rege participant
& participans. hoc e capd & mbru. in marcescibilia pullulant
uirtutu germina. ut merito lectulus ille dicat floridus.
hoc e bonorum opum uario decore coposit. Loquit itaq; sposa
ad sponsu. lectulus n tuus. s; nr floridus. quia phonestate

Qd sci uiri lectulus.

ute sentate florentis cogitacione uoluntate actione dō adherere
est quasi in uno cū eo thalamo quiescere aliqn nichil pfiert
anima sine conquiescente gia. Porro uerta humanitatis sacē
mitum dilecti lectulus beate Marie uirginis interius qmirabilit
floridus ē et uirginitatis pulchritudine singularis natiui
tatis mestimabili et ienarrabili pfpm sem opacione. Sed mi
mqt lectulus quia tuus qdē est pmcarnationis electionem
mis pipsius incarnationis fidē tuus ppt multiplices unite
uirginis et matris inhabitatis pporcionis grē tue donationis
mis ppt imitandū pposse ei magnifice sentatis exemplū et
adorandā sine exemplo nouitatis nouitatū excellentiam.
Lectulus qq dilecti sepulchrū est ei q post passionē fuit re
conditus quidō floridus quia ex hac sepultura efloruerī
glose resurrectionis insignia. Ste qq lectulus ñ tantū tuus
mqt si mi quia tu de hoc lectulo idē sepulchro surrexisti et
mihi spē resurgendi dedisti cui spei certitudo ē mihi quasi
lectulus mq securus totū pstudiū meū opantis grē tue
rejesco quia ñ dubito de future resurrectionis gaudio
sempiterno transitoru laboris pmio. Seq ncū ū partium
pulchritudo et decor quib dilect adilecta pulcher et decor
pdicat que sit tigna domorū nrarū cedrina laquearia
cypressina specialit ad ipsius spectant mbra quorū tam
mbrorū uirtutes et grē illius pulchritudini decori asseribus
cui est totū qd bona et honesta dicunt. Primo tam inspicien
dum quarū domorū sunt hec tigna laquearia. Secundū
uniuersalitatē magna domus dilecti hui idē dñi nri ihu xpi
sca uniuersalis eccla est. sedm particularitatē ū domus qq eius
dicunt singulē eccle quē infra hanc uniuersitatē continent.
Harū ū domorū tigna laquearia sunt angli idē rectores
et doctores singularū eclarū qui in singlis sibi commissis
ecclis suo quq tepore loco fuerī pmuniito ornanito
uerbis et exemplis qetia longe lateq odore sentatis doctrine
sue spargentes ipsam qq uniuersale eccla munierunt
ornauerī muniunt et ornant munient ornabunt.
quorū memoria ē in benedictione in sēm seli. Sq hec tigna
dicunt esse cedrina laquearia ū cypressina. Cedrus autē

Quid tigna. et qd laquearia.

tria habet nature sue memorabilia, p certitudinem odorem
imputribilitatem. Que numerum recte scis doctoribus egrium
quia diuinitatis contemplacione subleuantur. doctrine et
bone actionis odore circumquaq; spargunt. nulla infide
litatis uel prauitatis putredine corrumpuntur. Est etiam
quartum insigne nature cedrine. qd odore suo dicitur fugare
serpentes. hanc numerum uirtutem doctorum qs designat osten
dens. qd doctrina sua malas cogitaciones occulte i cordib
serpentes. ualent repellere. et easdem suggerentem. antiquum
serpentem hoc est diabolum cum ipsis cogitationibus fugare.
Cypressus qq; nisi a natura duas suprascriptas habet gras. unde hic
odoris & incorruptionis. Que etiam doctoribus conueniunt. ppter
uite & doctrine odorem. & fidei incorruptionem. Possit tamen non in
congrue differentia intelligi tigna & laquearia. ut tigna acci
piam mecclam prelatos. laquearia u eorum subiectos. q tigna
supportant laquearia. sic prelati subiectos. diuersis pudent
necessaria. ut que admodum ex tignorum & laquearum cum ctione
pulchro domum uestitur decore. sic ex platorum & subiectorum
religiosa unanimitate. decenti & racionabili ecclam di orde
netur dispositione. Et bene utrumq; ut cedrus et cypressus
odorifera et imputribilia ee describuntur. quia et prelati
bono odore & incorruptione uite. doctrine. & fidei sublimantur.
et subiecti erudicione illorum ad easdem uirtutum gras qti
die puocantur. Vnde et cipressus que in subiectam ponitur
parte. hoc habet naturale. ut manu artificis runcinatum
decorum prestet aspectum. quia hoc bonorum subiectorum ppm est.
ut cum manu sce ammonicionis siue increpationis a prelatis
suis tacti fuerint. nipterue resiluant. s; cum comonicionib
hilari uultu & pacienti animo se obedientes subternant.
Vt autem hecomia generaliter inspiciamus. in uniuersali quoq;
ecclam. que est sponsi et sponse quasi quedam res publica.
ueneramur qtidie. & pdicantur ista ornatum domini in
signia. que principaliter continet capitis. id est xpe i suis gestis.
& preceptis. et post eum sua mbra. in quib est sup eminens
& singularis meritis beata uirgo MARIA. que floridi lectu
li significatione habet pulchetrima. deinde apostoli.

Duplex natura cypressi.

sine aplicis uiri · eorumq; auditores & sequaces · in ipsa domo dei
quasi tigna · & laquearia positi · quorum omnium tota erudicione ·
institucione · auctoritate · uenerabilitate confirmat · et ornatur
tota hec res publica dei · ita ut recte intuentibus · nihil honestius ·
nihil iocundius · nihil certe dulcius · in hui uite peregrinacione
possit estimari · Nam hec est future felicitatis quasi quedam uia
et cursio · & illi magne · & incomparabilis rei publice alonge
infide · spe · & karitate contemplacio · Verum hunc plosum · & mobi
lit institute ecclesiastici · adilluis consistere nutui qui dixit ·
sine me nihil potestis facere · idem ipse sponsus et rector eidem
faetur · ueritate ueritas confirmans · non qd' ma attestacione
indigeat · s; ut nos ad maiorem fidem erudiat · & ut nullus in aliq
bono de sua iustitia presumere doceat · Ego flos campi ·
Recte ingit o dilecta sentis · que omnem tuam & lilium cuallium · Cap. II dm
pulchritudinem mihi asseribis · quia ego reuera sum flos campi ·
hoc est honor et pulchritudo · & ornatus · tocius universalis
ecclesie · per totum mundum ceu latissimum campi diffuse et diuersa
spe sectatis · & gratie · eximea germinantis · & florentis donatione ·
Ego qq; sum lilium conuallium · idem emundatio · refectio · & medi
cina · humilium · sine aliq merore · & afflictione hui mundi
mei nominis causa de pissorum · Lilium quippe natura · ita habet Triplex lilii natura ·
in se delectabilia · candorem · odorem · medicinam contra adusti
onem · Ita quoq; in hac conualle lacrimarum · spu humiliato
et corde contrito excessus suos deflent · infirmos se recog
noscentes · & meum semp auxilium implorantes · sine dubio
emundacionem et candorem anime consequent · ac deinde
odore bone conuersacionis me inspirante · & adiuuante re
ficient · et contra omnia incentiua carnis · & contra adusti
onem affligentis · & quasi incendentis mundi · opposito
mee dilectionis · & spe future consolacionis refrigerabunt ·
Lilium qq; o dilecta ego sum flos campi · ille nimirum de q esayas 6
dicit · egredietur virga de radice iesse · & flos de radice eius
ascendet · Tu enim supra dixisti lectulum meum esse floridum ·
uidelicet matris mee ex qua mearnari uoluit uterum · s; ego
dico idem illum esse floridum · quia ego flos eius · de q flore
multi alii diuersi pcedunt flores idem gratie spuales · quas

memoratus ppha enumerat. et requiescet inquiens sup eu
haud dubiu qn flore. spi dni. spi sapientie. intellect. spis
consilii. fortitudinis. spi scientie. pietatis. replebit eum
spi timoris dni. Flos g sum campi. tre iudeie illi deq dicit.
ueritas de tra orta est. que ido camp nuncupat. qn scabrosa
neq tortuosa uideis. s. plana. equalis. ut pote uirtute altis
simi uimodu equoris ab omi morum inequalitate coplanata.
que me flore florum. id e sem seorum sine uirili semine prulit.
quem admodu camp sine semine diuisorum florum. herbarum
germina pducit. Lilium siu etia conuallium id est candor et
odor. salus. humilitate mee matris imitancium. et ni de
merito castitatis glanciu. Nam glantes et pruinano tamu
fauore se continentes. pfecto n habent lilii candoris uir
ginei. et interioris mundicie signu. quin poci mgredine
uane gle immundi sunt ante conspectu mundicie mee.
e ido eorum lilii nec sum. nec dici possum. Sed ex qu me
ulla imitant. ego lilium su pgre donu. illa lilii pceplu
quaten et ipsi fiant lilium pimitacione. Vnde sequitur.

Sicut lilium inter spinas. sic amica mea inter filias.

Sicut ego inquit inter iudeos quos expectaui ut facerent uiam.
fecerunt aut spinas. humilitate. mansuetudine. patiencia.
e multiplici uirtutu gia effulsi. cu ipsi uelutu spina com
me existentes. multis me uerborum. morum aculeis pungeres.
ita tu o ecclia sponsa mea. siue queuis me diligens anima.
esse debes inter filias hui seli. id e animas malicia et infide
litate spinosas. humilitate. patientia. ut cu me hoc modo
fueris imitata. uere mea pberis amica. sit q; uere amicitie
placio. talis mei imitacio. Vel sic mea sedim carne mater
MARIA. que e lilium candore uirginitatis. odore sitatis.
inter synagoge filias. que uelutu spine eam pungebant. impo
nentes ei maculia infamie. quia n credebant di uirtuti
e potencie. cu humilitate. patientia incedebat. quia dei
dispensacione pspm agnoscebat. et in se impleri sciebat.
que olim pppham. post Ezechiel audierat. ita q; ei exemplo
quecuq; anima in amica est pfide et dilectione. debet in
ter filias quas malicie. impietatis corruptio genuit.

humilitatem · paciencia · & honestate seruare · & abhis pptei
spem future renumerationis niquā deficere · Sue dicam
simplicit anima que se di amicia mult exhibere dignam-
mt pauos homines sic lilui int spinas debere sep cōsistere
ut sic lilui int spinas positū · candoris & odoris sui non pdit
dignitatem · sic illa int pauos mores · fidi & patiencie uel
alicui concesse sibi sentatis nō pdat integritate · sed magis
tolerando discat · quia quo plus eorū puersitate affligitur ·
tanto ei maiorū uirtutū merita cumulat. Nam ut dicit
beatus gregorius · quisq; malos intolerat · ipse sibi pintolerantiam testis est · quia bon ñ est · Hinc beatus iob de semetipso
loquit dicens · frat fui draconū · et socius struciorū · Et dnis
ad ezechielem · Fili hominis · incredulis et subuersores sunt
tecū · & cū scorpionibus habitas · Petrus q̄q; loth uiū appellat
dicens · Et iustū loth oppressum anefandorū iniusta ac
luxuriosa conuersatione eripuit · aspectu enī et auditu
iustus erat · habitans apd eos q de die in die animā iusti
iniquis opib cruciabant · hinc iohes pgami ecclie scribit
dicens · Scio ubi habitas · ubi sedes e sathane · & habes nom
meū & ñ negasti fidē meā · Paulus q̄q; discipulos laudat
& roborat dicens · In medio nacionis praue & puerse int
quos lucetis quasi luminaria in mundo · uerbum uite cō
tinentes · Istis auctoritatib satis constat · quante sit uirtu
tis pauos hominū mores tolerare · quando ex maiori
reprborū malicia · maiora electis crescunt merito · lucra ·
qua scriptū est · qd quanto plus pharao poplin di pmebat ·
tanto plus multiplicabatur · Quam sunt filie inter quas
ecclia siue sca anima sicut lilui int spinas cōmorari dicit
ex ipsa cōparatione colligit · quia que spinis cōparantur ·
constat qd maduersam parte recipiant · quicdō filiem
cupant · quia ex semine nequā puerse doctrine · siue ex
mala animi coceptione gnantur · At ecclia siue queuis
fidelis anima · que xpi pfide & opatione est sponsa · ut
lilui int spinas ee possit · se regenti et pregenti · graciosa
laude paliam cōparatione occurrit dicens ·

3 Sicut malus inter ligna siluarum · sic dilectus meus inter filios.

Dilectus inquit meus comparauit me lilio inter spinas uirtutem suam seruanti · qd quidem nil suo munere concesserit · tam ut hoc fiere, pprio me exemplo docuit · quia sicut malus arbor fructifera · tria in se habens utilia quibus reficit · hoc est · fructum odorem · umbram · inter ligna siluarum quo utiq; fructuosa sit · incomparabilis habetur · ita dilectus meus · fructu odore sertatis & iustitie · doctrine · atq; umbra protectionis sue · quibus in se credentes reficit · docet · defendit · inter filios · id est iudeos extitit · qui primo quidem filii fuerit · & ne ce uolunt · si non sunt · quia de eis ds dicit · filios enutriui et exaltauiipsi autem me spreuerunt · alibi · filii alieni mentiti sunt mihi · filii alieni inuetterati sunt · et claudicauerunt a semitis suis · q iactant se filios ce habrahe · si non sunt · qe opa habrahe non habent · ido sunt ligna infructuosa · et inutilia · atq; ob hoc succidenda · et in igne mittenda · Ham inter talia ligna etno incendio apta · in arbore crucis pependit · de q dulcissimum sui corporis · sanguinis fructum mihi profudit · quo sibi credentes qotidie reficit · ipsi autem quasi ligna siluestria · non solum nullum boni opis protulerunt fructum · sed etiam amarissimum sue malicie · impietatis profuderunt sucum · clamantes crucifige · crucifige · et sanguis eius sup nos · sup filios nros ·

4 Sub umbra illius quem desideraueram sedi et fructus eius dulcis gutturi meo.

Sub hui g arboris umbra · hoc e nouu testamenti refrigerio · et defensione consolatoria · qua desiderabia multo ia tempore · mantiquis patribus magno desiderio tepora tenuerunt et refrigerantur gre suspirantibus · iam tande post xpi aduentum · passione · resurrectione · ascensione · sedi · fide incocussa · stabili · lex enim estu quodam clementie · mutabilis pene quando dicebat · si qs hec uel illa fecerit · morte moriatur · me diu assecerat · gia u tale estum · umbra misedie · reme dio penitencie amouit · sub qua umbra desiderabili · non ambulauu · non steti · sed poci sedi · requieui · qe hoc pietatis decretum ipsius dni mei auctoritate confirmatum · immutabilitu tenendum suscepi · hec mirum arbor · lignum est uite · cuius umbra · e protectio diuina · quia fundunt ramu illius · rami honoris et gre · qudelic sit diuersarum oppositiones uir

tutum · contra mundanarū feruores tēptacionū · ut pote ōtē
superbiā · necessaria est humilitatis oppositio · contra iraā pacientie · contra luxuriā · castitatis ⁊ continencie · cōtra cōtumaciā · obedientie · contra auariciā largitatis ⁊ misericordie · contra lites et contencionēs pacis et concordie · contra invidiā et odium · dilectionis · ut q; breuit comprehendam · cont omis certe mundi hui obleectaciones ⁊ tēptaciones · opponenda est recordacio future miserie malorū · et gle uisorū · Talui nempe umbrarū effusiones · pregunt animā ab estu carnalium suggestionū ⁊ delectacionū · sub quib quia desidābi sedi · hoc est reqeiu · qm quidē gratiū et salubrē meis · pregentis grē refrigeriū inueni · et fructus eī · haud dubium qn illi mali idē xpi sponsi ⁊ dni mei · dulcis gutturi meo · quia utilitas et suauitas pceptorū eī · dulcis ⁊ placens est palato cordis mei · ⁊ capacitati intimis mee · Sine fructus hui mali pendentis marbore cruciis dulcis ē gutti meo · quia corporis et sanguinis xpi pceptio · dulcedinē et sanitatem infundit pectori meo · ⁊ ipsa plane ē perfecta corporis ⁊ anime mee refectio · Alter quoq; filii uni quos dicit sponsus cōmorari · sicē malus inter ligna siluarum · accipiunt electi q filii di principatiue dicuntur propter obseruantiā mandatorū eī · p quib etiē iure hereditate ab ipso patre suo celesti consequentur · Int qhos xpe uelut malus inter ligna siluarū morat · quia sicē malus omnia ligna siluarū pulchritudine ⁊ fructuū odore · ⁊ suauitate precellit · ita xpe omis scos · uirtutū decore · et doctrine dulcedine antecedit · sicē de ipso scriptū est · speciosus forma p filios hominū · diffusa e grā in labiis tuis · ppta unxit te ds ds tuus oleo exultacionis pparticipibus tuis · Sub cui umbra sedet ecclā · quia sive sacramentorū · sive mandatorū · sive donorū · illi ramus · prota mundi latitudinē diffusis · mirabilit pregit ⁊ consolat · ab omi estu tristicie et pturbacionis · secura et immobilis pmanens · pspe future retribucionis · Cui fructus dulcis est gutturi eī · quia omnia eloqorū eī mistica · sacramentorū q; uenerabilia instituta · que ex occulta diuinitatis sue ptulit sapientia · dulcia

Oppositiones uitiorū · contrariorum · contrariorum ·

Xpus malus · ligna siluarū eloqia ·

et grata sint mentis ea deuote complectenti et uenerandum ppt
eam que inde ei conferri salutem sine fine uegetante et refici
entem. Que u effectu huius fructus dulcedo suauitas habeat
qd sublimis perfecti parat subdendo manifestat. Introduxi
me rex in cellam uinariam ordinauit in me caritatem. Effectus
introductionis huius pcessit ex causa bene placentis et ideo
magno uitis studio suscepti fructus. quia quo plus dei p
cepta appetunt tanto amplius admaiora semp appetendo
amore diuino intromittunt. Fructu quidem illu qpfluent
ad hue pfluit de illa glosa excellentissima arbore dno
stro xpo nonomis equaliter accipiunt. quia alius istu. alius illu.
uera qd sapit et diligit accipit. Isti enim magis sapit placet
uirtus patientie. illi obedientie. isti humilitatis. illi commen
cie. istu magis oblectat sedulitas orationis. illu lectionis.
istu uigiliarum. illu ieiuniorum. intoto uirtutu quasi sub
quadam diuo latissime uiriditatu prato. diuersi diuersas
gratiarum diuino munere copantur species. Est autem qddam
singlare et quasi seorsum in qddam secreto consistens repositorium
qd cella uinaria pcipitur. psui quadam angustia. eo qd paucos
in suos admittat recessus. ubi e illu fruet dulcedo suauitas
recondita. que letificat cor hominis. et omne uiciorum
excoquit humorem. euangelicu indelebile pceptu de karitatis
utilitate. Qd uno nomine recte appellatur. quia sic unu
se purgando omne a se reicit pestiferu suo naturali calore
omne nocitu excoquit humorem. ita karitatis preceptum
omne acorde uiciorum fugat pestem. et omnes animi cpellit
passiones. quia nemo potest sine karitate habere. et mali ce
ri q. ido huius plena intelligencia merito uinaria cella
uinaria. Hui q qui sub illu salutifere arboris ramis delectari
requiescere. et dulcissimu sentatis fructu sine fastidio col
ligere. ad hanc quando q; pfectione puenient. ut sine ob
staculo cellam uinariam intrent. quia non e eis hec uia an
gusta. quibus obeliusa fundit est mundane uoluptatis uia
lata et spaciosa. Angusta enim est huius pcepti uia. qe difficil
iudicat. uitus laboriosa. cu dicit diligite inimicos uros.
benefacite his qoderunt uos. Sed quia a multis sanctis

Diuersa spiritalis fructus pcepto.

legimus obseruatu. non est difficile hoc preceptu. nisi his q
ñdiu pfecte gustauerit dulcedine fructuum ide mandatorum
dominorum. hec est q cella uinaria pfectis et angusta uiam
libere intrantib. suauit sapiens. et ob hoc peeptibilis dum
precepti intelligencia de karitatis excellentia. Verum quia
ipsa karitas in diuersa respicit. necessari est mea ordo atten
dendus. ut scire possit q loco sit ponendus quis affectus. et
quis prior. qs posterior accipiendus. Vnde cu premisisset.
introduxit me rex in cellam uinariam. subdit. ordinauit me
karitate. Iste enim est ordo sce dilectionis. ut primo deum.
deinde proximum. postremo ipsum inimicum diligamus.
Necessari nempe est ordo iste. quia impossibile est ut quis
diligat proximum. uel qd difficilius est. inimicum. ñ diligat
dm. dum istorum dilectionis causa sit dilectio di. fiat q. hoc m
possibile qd fuit impossibile. Qd enim necesse e esse. impossi
bile est ñ esse. qd necesse e ñ esse. impossibile est esse. Est autem
necesse. esse amore di. ubi est amor proximi. quia nemo diligit
proximum ppter dm. nisi diligat dm. Necesse est autem non esse
amore di. ubi ñ est amor proximi. iuxta iohannis uocem. quia
q ñ diligit fratrem suum quem uidet. dm quem ñ uidet q modo
potest diligere. Non uero semp necesse est ñ ee amore di.
ubi ñ est amor inimici. quia potest contingere ut diligat
dm. ñ habeat inimicum. quem diligat ppter dm. Si autem hi
tum necesse e ñ esse amore di. ubi ñ est amor inimici. quia
phat se diligere dm. q ñ uult diligere inimicum ppter dm.
Videt q ordo iste ut dictum est ee necessari. quando de ce
rtum impossibile esse dilectionem proximi. nisi pcedat dilectio
dei. sedm illum tam amorem. qui est sedm dm. ñ q sedm
seipm. Amor q ppe seipm est absq; amore di. quia ille sedm
carnem. iste sedm spm. Est autem duplex modus dilectionis.
sedm carnem. uim qui omino contra dm est. sic est malo
rum iniquitatis communione mutuum se diligentium. alter uero
qui non est contra dm. sic est parentum. cognatorum. amicorum
eum tam amori pponendus est semp amor di. et ppter dm
amor eiusq; proximi. Sed primus modus sedm carnem.
omino apresentis alienus est loco. quia non amatus est.

Ordo karitatis.

Duplex modus dilectionis.

totius. dō q; contrarius. Alit porro qui ñ est contra dim. apre
sonti ñ abhorret loco. si tam̃ sit ordinat̃. quia si plus in
eo diligit̃ homo quā deus. tunc est inordinat̃. Potest
aut̃ non absurde accipi. ut dicam̃ geminū esse ordinem
karitatis. unū in dō. alterū in proximo. Scriptū est. quia
ds caritas est. In hac aut̃ karitate que ds est. ordinem
debet discere. scire. ⁊ intelligere eccla. siue quelibet
sca anima. ut primo loco dicat patrē. quasi uocē. sēdō
filium. quasi ex uoce uerbi. tercio spm sēm quasi ex uoce
et uerbo pcedentē racionē. Non aut̃ eo sensu dicat. quasi
aliquis sit gradus inter unitate. qd impiū est dicere. s; ut
karitatē illa idē dim. quē debet diligere ex toto corde. tota
anima. tota uirtute. unū idē q; in substancia. distinguat
in psonis isto ordine uocabulorū. Ipsa ū dilectio hoc ordi
ne distinguit̃. ut primo toto corde. deinde tota anima.
postremo tota uirtute ds diligat̃. Toto corde diligatur
credendo. tota anima. confitendo. tota uirtute opando.
In primis ū dilectione. psingla pcepta legalia q sequunt̃.
karitas ordinat̃. Nam ñ adultari. ñ homicidiū facere. non
falsum testimoniū dicere. honorare patrē et matrē ⁊ cetā
pordinē decalogi. ordinata suo queq; loco karitas est. Quo
m etiā uel q affectu. diuerse in eccla psone diligi debeant
karitas ordinat̃. quia alio ordine diligi debet fidelis
amicus. alio ordine karissim̃ filius. alio ordine parentes.
alio ordine frat̃ german̄. alio ordine conuiuē. alio ordē
a dno seruus. alio ordine a seruo dns. alio peregrin̄. alio
agnitus. alio sacerdos. alio ppinquus et proximus. Nam
largiri necessaria egentibus. uisitare infirmos. uel carceri im
ripatos. consolari indigentes. et iniusto iudicio oppressos.
sepelire mortuos. corrigere praue agentes. adiuuare mala
q labore fres. erudire min̄ scientes. uel si qua alia utilitati
proximorū sunt necessaria impendere. omia pfecto sunt
ordinabilia sce karitatis officia. Verito q mens sca a rege
sponso q; suo in cella introducit̃ uinaria. hoc ē diuinorum
pceptorū intelligenciā. quando dulcedine gre ipsi debri
ata. intelligit tā multiplicit̃ ordinata impendende ka

Geminū ordo karitatis.

ruatis diligenciam. Vnde cum tanta huiusmodi ebriamur fortitudine affecta est. ut ab omni mundana delectacione quasi insensibilis remaneat. et permisso taliter ordinate karitatis desidio non tantum obstupescat. sed etiam languescat. quidam sibi solacium huiusmodi languoris ideoque efflagitans. sub sequitur dicens. **Fulcite me floribus. stipate me malis. quia amore langueo.**

Quid floribus. id est mala.

Quid sunt flores. nisi animae bonis operibus primordia proferentes. et celesti desiderio redolere incipientes. Quid uero sunt mala. nisi animae de uiciis bonae operum diuinae gratiae nutrimento perfectionem iam tenentes. quasi de floribus ad fructum proficientes. Quae quia amore diuino languet. quaerit fulciri floribus. stipari malis. quia cum non diu eum quem tam ordinate toto corde. tota anima. tota uirtute. hoc est fide confessione. operacione diligit. uidere sicuti est non praeualet. magna ei tamen consolacio est. quod primorum nunc inchoantium. nec perfectorum piis praecibus laetatur. Habet enim sancta ecclesia quosdam in se minores. qui eruditi uerbo et exemplo. ut sunt quasi flores. primicias sanctitatis arripientes. habet etiam quosdam maiores a quibus eruditi. quae doctrinis et exemplis quotidie edificentur. qui sunt quasi mala. maturitate iam perfectione bonorum operum complacentes. Tales quoque scilicet minores. maiores huiusmodi studio pietatis succrescentes. ualde sanam ecclesiam consolantur. quae certe cum magna letitia cordis uidet hoc suos filios paruos. magnos rudes et profectos diligere quod ipsa uehementer diligit. hec magna est languoris sui consolacio in huius peregrinacionis exilio. ad hoc eos secum exedesidio tendere. ad quod se credit quando quoque ex premio peruenire. hoc etiam in quilibet sese quia amore dei languet. potest dicere. fulcite me floribus. stipate me malis. quando magnum huiusmodi languoris estimat remedium. quod uidet in bono opere suorum quos modo diligit profectum primorum. horum quidem ad pia studia pullulantium. illaque iam in ipsis studiis fructificantium. Nonne ille quali amore languebat ut diceret. cupio dissolui et esse cum xpo. premoque tamen utilitatem desiderabat dicens. manere autem in carne necessarium propter uos. Quorum proectum uidere. pmagno interim repputat consolatione. quando dei faciem quem tantopere desiderat uidere nondum

perfecte prualet comprehendere. licet ualde cupiat dissoluī & cū
xpo esse. Hūc qd' iste q̄ diuino amore languebat. hoc qd' ama
bat. q̄ idoq; cosequi ñ posse timebat? Vnume. s; hoc dispen
sacione di fiebat. ut huī primi dilacio. maior uirtutū fieret
exercitacio. amplior qq; pex qs diligebat [illegible] utū ē, utilitate
laboris remuneracio. Iam q̄ dissoluī cupiebat. utiq; de primo
certus erat. sicē ipse alibi dicit. Scimus qm si terrestris domus
nra hui habitacionis dissoluat. qd edificacione ex dō habemus.
domū ñ manu facta ētnā celis. Quo enim dilacionis huius
pena leui ferebat. qr eos qs diligebat. ad idē primū percipendū
secū tendere gaudebat. Vnde quibusdā suis discipulis consola
toria mittit uerba dicens. Grās ago dō meo sēp pro uobis in
grā di que data est uobis in xpo ihu. qr ī omnib' diuites fac
ti estis in illo ī omni uerbo. & omni scientia. sicē testimonium
xpi confirmatū est in uobis. ita ut nihil desit uobis in ulla
grā. expectantib' reuelacionē dni nri ihu xpi. Ecce q̄ dissoluī
et cū xpo esse cupiebat. quantū gaudebat. & grās agebat. qd
qr hoc ñ dū sequi poterat. filios tamen qs in xpo genuerit
perfectib' ualde hui dilacionis incōmodū releuabat. Alio
qq; in utilitatē & perfectū filiorū ecclā desiderat. p fide et
opacionē. ut te dicat' fulcri floribus. quando ornat' credentiū
fide. que ē religionis exordium. & quasi primo exsurgens flos
sentatis. s; qr fides sine opib' mortua est. stipari dicit' malis.
quando ipsa credentiū multiplicē fructificantiū pius gau
det opib'. quasi maturis iā fructib'. Cūq; hec duo ita sibi iungant'.
ut alta sine alta utilis ēe ñ possit. scriptū est enim. qr sine fide
impossibile ē quequā dō placere. fides autē si ñ habeat opera.
mortua ē in semetipsa. magna certe & solacio languentis in
amore di animę. quando uidet proximos perfecte fide. et opa
cione. Verū qm hec sponsa xpi. que amore illo tā magnifice
ut diximus ordinato. debilis et languida efficit. ñ solū perfectu
a utilitate proximo cōsolat'. uerū etiā re pseneū bonā & spe
futurorū subleuatur. subiungit dicens. Leua eius sub
capite meo. & dextera eius amplexabit me. Leua xpi id est
sinistra. sū bona tēporalia. dextera ū ei. bona ētnalia. Quedā autē
bona tēporalia in hoc mundo p expectacione futurorū bonorū

fides pm
flos sentatis.

ds suis concedit electis ut dii ei pseneia munera susceperunt. ardeci
et securi ad etna appetenda pparant. S; leua xpi sub capite ei e.
q hec ipsa tporalia bona sumu amoris intencione pmit. ut hec
quasi inferiora aspiciant. ⁊ etna bona sep supiora attendat. Sub
capite eu id est sub mte nisupra debent omia hec tporalia esse.
indelicet ut nuquam ista amori diuino pponat. s; ita eis utat ut ni
ad uoluptate. s; ad necessitate poci. racionabili mtis equitate
moderet. ⁊ ea magis sep que sup mte ee debent. amando et
suspirando miret. hec e dexta ei que eu amplectat. indelicet bona
illa pemia. q eu adepta fuerit. secura beatitudine. et beata
securitate requescere possit. Dic q leua ei sub capite meo ⁊ dexta
illi amplexabit me. q omia q mereatis ad mea ordinauit
utilitate. habebo in cogitacione. pgratarum actione. ea u ppt que
hec m ad tep prestita sunt. tota mtis deuocione. ut pote etnalit
mecu mansura. diligere. et optare studebo. Sue leua ei sub ca
pite meo. q qd nat & passus e. qd resurrex ⁊ i celu ascendit. in
monoria mea erit. ⁊ dexta illi amplexabit me. q istox memoria.
ad future resurrectionis ⁊ glie insignia. me (m) q mabit diligenda.
et appetenda. Sue sinistra di est ei in hoc seto parua quedam
cognitio. dexta u illi p hanc uta plenaria et uera ipsi cognicio.
S; sinistra sub capite mo e. dexta u illi amplexabit nos. q iudem
ne q de pspeculu in enigmate. te aut facie ad facie. Sinistra
eu sub capite e. q cedit nob in hac uita aliqd de do cogi
tare. ⁊ mte iude. dexta u illi amplexabit nos. q i futa uita
tanta nos sui coplebit ⁊ circudabit uisione. ut quale hoc sit.
nec ocls uidere. nec auris audire. nec i cor hominis possit
ascendere. hec q insponsa ordinatis gre dignatione kari
tas ordinata. capiti leua supponit. ⁊ dexta sua ea amplex
atur. ut omib tporalib domis. sedo loco positis. pncipalit
meme utre desidio requescat. sit q; hoc m psencu cessio
et future certitudo. mtis in amore di debilis et languide
consolacio. Et uos dilecte xpo sorores. q mundu ⁊ tepniendo.
amore di languetis. tale signu huimodi dilectionis dare
debetis. ut fulcte sitis floribus credendo. stipate malis ope
rando. Leua xpi sit sub capite uro. et dexta illi amplexet
uos. ut tporalia bona a do uob aliqm concessa. qsi inferiora

Triplex expo sitio

leue le dextere dilecti.

eterna ū quasi superiora semp attendatis. Longitudo q̃ppe dierū in dextera eī. in sinistra eī diuicie et glia. qm in hac p̃sentī uita nī
uiquā concedit electis suis diuicias bonitatis sue p̃gustare. in futura ū uita ēternalit sine fine possidere. Delectaciones i dextera
eī sunt usq; in finē. quas p̃fecto adipisci potestis. si in eī amore
ita languetis. ut i eo firme ac stabiles usq; in finē p̃seueretis.
Dextera nempe eī amplexabit uos. qua nī ex parte ut nē. s; in
tegra et p̃fecta sui dabit cognicionē. et p̃breui ⁊ transitorio
labore. concedet uobis regem et uitā. ⁊ longitudinē dierum.
in seculum seculi. a o ⁊ ꝯ.

Tomus II

QVOMODO inquit psalmista cantabimī
canticum dni in ūra aliena. Qd ū est canticum dni. Primo ut sipliciū dicamī canticū
dni est. q̃ cōcordi modulacione sensuū et
uerborū. cōponimī. scribimī. et dicimī. Canticū dni
est. tota uteris et noui instrumēti pagina. quā bene
decantamī. qui hanc recta ⁊ plena fide
annunciamī. nē rerum gestarū seriē. nē ipsarū rerū significa
tionē in dni exponentes laudē. S; huiusmodi canticū potest
q̃libet cantare p̃ scientie ñ tantū in sua s; et i aliena terra.
q ñ auferet loī corporalis potestatē cantandi. licē auferat uo
luntatē ⁊ uoluptatē. ppt aliquā tristicie passionē. sic illi ppl
captiuitatis merore cōstituto. quib eū diceret. ymnū cantate
nob de canticis syon. responderunt. Quomī cantabimī canticū
dni in ūra aliena. Sicde ut in figura accipiamī. illorū ñ posse
cantare canticū dni in ūra aliena. fuit nos ñ posse dni p̃fecte
laudare. i loco pegrinacionis nre. q̃ est nob quasi ūra aliena.
qua ñ habemī hic manentē ciuitatē. s; futura inquirimus.
que ē patria nra. et ūra ēne hereditatis nre. Hā di opera
narrare. mandata eī edicere. scribere ⁊ exponere. ē ut dicimī
q̃ddā canticū dni cantare. ⁊ hoc etiā possibile in isto loco
pegrinacionis nre. dū dicat psalmista. cantabiles mi erant
iustificationes tue i loco pegrinacionis mee. Verū ut aliquis
aliqd considerem. ē et aliud canticū dni. qd ñ ē possibile

intra aliena cantare. Qd nã ů est illud? Numerũ qd modulat
sps ses sua septiforme gia. quasi psepte uocũ diserimina. qe
alti resonat uox illa interioris hominis. pspm sapientie. alti
pspm intellectũ. alti pspm consiliũ. atq; alti pspm fortitudinis.
alio ů in pspm scientie. ⁊ alio pspm pietatis. alio qq; pspm
timoris dni. his enim giarũ distributionib̃. quasi quibusdam
diuisis uocib̃. cstituit tota modulacio. cantici dni. cantici
illi dulcissimi. qd canit uirtutũ fidib̃ intra honesta. sancta
do placens. ⁊ pfecta. Nulla qppe ibi est dissonantia int carne
et spm. qua ta concordit succinit caro spiu. ut pfecta con
struant armonia. spualis cantici. qd est in loco pegnacionis
nre. optimũ genũ cantici diuini. S; istud canticũ n potest
cantari intra aliena. hoc e in corpore subdito peccatis. qd
te est tra aliena. quando peccando in potestate existens
diaboli. indignũ est habitacione xpi. siue a nob te alienat
quando spiu ⁊ mtis racioni male agenti reluctat. Aliena
est tra. homo trena semp diligendo. e ob hoc alien a do. atq; ido
impotens cantare canticũ dni. animalis homo n percipit q sti
spis di. S; quorsũ ista. ad hoc plane ut ostenda uob sciissime
sorores. supra uires meas ee hoc qd in inuentutis officiũ. quia
diu nihil ut parũ apt sum cantare canticũ dni longe minus
aptus ero cantare canticũ dni canticorũ. huiusmodi enim matia
debet ee oratorũ. eloquentũ. ⁊ sapientũ declamanciũ. quorũ est
officiũ dicere apposite ad psuadendũ. finis ů. psuadere dic
tione. S; cũ mme sint neq; sapiencia. neq; eloquentia. cui
deest officiũ apposite dicendi. min pfecto ad e finis dictioe
psuadendi. Te enim uob utilit scribere. si ea que dico ut dic
tum sum. tra apposite dicere. ut uob adunte honestatem.
e anime utilitate psuadere possem. Nam tra mea aliena e.
repugnans spiu. seruiens dno peccati. atq; ido nsu idone
mea cantare canticũ dni. quanto min canticũ canticorũ.
S; ut qd dic. liceat spare timti. ut q pparatate seris mei
tam sublime matiam timeo psequ. spem tam poracionis
uias ad ea q cepi exequenda. pio diuinitatis respectu ad
IGITUR dilectus dilecte delectat dormicione. ⁊ inuiari.
cui capiti. id e mti. sinistra sua. hoc e tepoale utilitate

Modulacio interioris hominis. p septiformẽ spis sci gratiam. ⁊ p vii. discretiones uocũ.

Officiũ oratorũ dicere apposite ad psuadendũ. finis ů. psuadere dictione.

Lucan.

sub posuerat · dextra ꝗ sua · hoc est etne utte dilectione aplexu
fuerat · talit filias ihrlm · hoc est animas fideles alloquitur.

8 Adiuro uos filie ihrlm per ceas cerui q; camporum · ne
suscitetis neq; euigilare faciatis dilectam · quoadusq; ipsa
uelit. Que est ista tam suauis taq; salubris dormitio
ut ppter eam talis fiat dilecti adiuratio? Nonne illa e · mq
dulci et optabili quiete dilecta requescens · supra dicerat
leua eius sub capite meo · et dextera illius amplexabitur me.
Omnia enim temporalia post posuerat · etnalia ꝗ et idefi
cientia bona · illo etemplatorio concupiscibilis anime oculo
intendebat · ymhac desiderabili mtis uisione · delectabilit
quasi dormiebat · Non enim potest leuit huiusmodi pruenire dor
mitio · nisi mte ia omnib curis exoccupata · et magna sibi qere
in amore di constrata · Vnde ppsalmista monens ds · uacate
inqt ⁊ uidete · qm ego sum ds · Due iste dictiones · mlt ppositio
sunt inseparabiles · qe nequaquam potest qspiam intime etepla
tionis oculo · ditatis essenciam uidere · nisi primo studuerit ab
omni exteriori impedimento uacare · Premisso q · uacate · subdidit
uidete · quatenus insinuet pri uacandu mente abomni mun
danarum rerum cogitacione · ut deinde fiat possibile · qsi clauso
mentis oculo · pspicatiori et subtiliori uisione · iduuinitatis
amore dormire · S; cum nsit equalit aduenientis et manentis
hui dormitionis gra · quando ostat alium maiori · alium minori
etemplationis uirtute subleuari · plus enim ⁊ maria · petro · ut
iohe · isti aut plus alio qlibet seo · indumina pfecerit uisioe
certum est · diuiso seos qlsq; m dormitionis hui habere scitate
ppter multiplice qeris disparitate · ut suo quisq; loco uirta
collata sibi qeris gram · speciale in cotemplatiua uita habeat
dormitione · Vnde ppha in psona unicuiq; fidelis · hoc m
dormientis dicit · Quiescam et cisdabo in loco meo · desi parent
dicat · Quia iste e ordo dormitionis · ut nliceat pri dormire
qua quiete habere · quiescam · hoc e · omis ame trene sollicitu
dinis causas auferam · et te demum mte ab his dormiendo · diuine
cotemplacioni adherebo · in loco collate m specialit gre · hoc q
qeuq; m uel loco dormiente dilecta · adiuratit adilecto filie
iherlm · ne suscitent eam · neq; euigilare faciant · qadusq; ipsa

Inseparabiles duo dictiones uacare ⁊ uidere ꝗ ppositio unie dormitionis.

Non eqlit aduenientis ⁊ manentis hui dormitionis gra.

Ordo dormitionis.

uelit. Que ū ſt filie iherlin. in anime ad ſupne pacis uiſione
tendentes. ſi ad hue ꝓpediente mitis infirmitate. min puenire
ualentes. Qd aut dilecti ē adurare. in ꝓceptis ſuis decretali con-
ſcripto obligare. Porro ipſa ꝓcepta que ſt. niſi ueluti capree.
ceruiq; capis. ad celeſtia ſubleuantes. alacresq; fortes in bono
opere facientes. doctrine ſcarū ſcriptarū. Siue ꝑ capreas ceruos
intelligere poſſum patres uetis. nouī teſtamti. quae igenia.
uirtutes et ſtudia. hoc animalū natali geſtione denotantur.
Quatuor enī natiue notabilia dicūt habere caprea. qd eū uulne
rata fuerit. guſtato dictano ſanat. qd herbas ſalubres uiſ acumīe
diſcernit. qd ruminat. qd in montuoſis paſcit. et ſemp altiora
petit. Et hec eſt uita et doctrina ſcōr. exceſſus ſuos humili cō
feſſione ſanare. ſententias meliores ſcarū ſcriptarū ſens ſui
acumine diſcernere. diuinorū mandatorū cibaria legendo ſumere.
et tenaci memorie cōmendando reſumere. de uirtutibus ad
uirtutes ꝓfectu q̄tidiano aſſurgere. Inceruo qq; tria atten
dunt. natie pbabilia. qd ſcilicet ſerpentē deglutiens. potato
fonte. cū pilis uel corporis. omne uenenū deponit. qd acanth
agitatus. in denſiſſimis ſiluis. uia ſibi fugiendi cornib aperit.
qd in mutandis paſcuis facto agmine alt alti dorſo capite
impoſito. iuuēcē ꝓpt pond cornuū ſuſtentant. hec qq; fidelib
conuenit agere. et docere. ut q aliq peccati ueneno infect fue
rit. ad fontē miſericie xpi recurrat. cui pietatis et gracie
infuſione. poſſit a illo peccato. et ceteris animi uitiis carere.
Si amaligni ſpiritib ueluti quib dia canib. in ſiluis ſecularium
negociorū. q plena ſt peccatis et uitiis animo agitat. uiam
ſibi aufugiendi ea faciat. forti repulſione ſpi. ſiue abrenun
ciatis omnib humanōdi occupationib. ſoli dō uacare ſtudeat.
i contemplatiue uite amore. qd eſt etia cornib uia ſibi ſalutis
aperit. Cornu q ppe cū de carne naſcit. carne excedit. ille
qui cōtemplatiue uite inheret. quatenus in carne ſit. extra
carne tam mite ſubleuat. Infirmitates mox ſine corpore
ſtudeant mitte equanimiter tolerare. et officioſa ſibi obſequ
karitate. ſicut dic apls. alt alti onera portare. et ſic adim
plebitis legē xpi. Adurant q aſponſo filie iherlin. hoc ē
obligant animē pacē ſequi cupientes. ꝑ capreas ceruoſq;

Quatuor notabilia in natura cappe.

Tria in equo.

Adurare di è precepis suis obligare.

Capere corpus capere sentire scripturarum.

camporum. hoc ē ppcepta et documenta scarum scriptarum. siue pecepla
sororum patrum. ne suscitent neq; euigilare faciant dilectam. hoc ē ne
inquietent. apposito hui intime quietis dormicionis. donec ipsa
uelit. h est donec et aspiret ille ei intimo habitator. cui pamore
colligat. ut uelit primorum infirmitati mediu condescendere. et
eorum necessariis utilitatib pudere. hoc enim uelle mei cuncta
pudentis est dispositione. qei occultam inspiracionem manifestat.
quando sit utile et honestum contemplacioni inherere. qn primo
necessitatib pudere. loco tempore. Denq; hui aduracionis
talis est usus. qua estringunt filii obedientie. ut exhibeant plan
sius honestate reuerencie. qe scriptum est. obedite ppositis uris.
et subiacete eis. ipsi enim puigilant quasi racione reddituri panab
uris. Inde ē. qd n audent eos suscitare. quasi uicarios xpi offi
cio. sponsas u sce conuersacionis studio. ne pturbent eos. sicpel
lant eos aliqua sui impbitate. siue importunitate. abuim
quietis secreto auelli. et frequenci exterioribus occupari. Ipsi qq;
subiecti. hui aduracionis uerbi inter se mutuo suscipere debent.
ne pia fim studia iquietent. siue inlectione. siue moracione.
siue maliq spiuali officio. quadiu eos in hoc detinet diuinitatis
inspiracio. Verum hui contemplatorie dormicionis quiete dilecta
semp flagrans. gaudeat se confirmari et defendi tali aduratione
dilecti. et quasi iure n debeat inquietari securior facta. pclamat.

9 Vox dilecti mei. Vox inqit pdicte aduracionis. n est uox
alicui pphe. n legislatoris. n doctoris. quasi ex semetipso aliqd
annunciantis. uel docentis. s; poci ipsi dilecti. et pseipsiu et p
eos misteriorum et mandatorum suorum decreta constituentis. qm omis
diuina scriptura dilecti mei uox ē. spiu oris ei plata diuin
tatis ipsi digito i cordib nris descripta. Et ido hanc uocē non
parupendere debetis filie ierlim. ut me causa extinqe rerum
suscitetis. et frequenci euigilare cogatis. Na hec ē etia quedā
species uocis dilecti. uocis aduratiis. et quasi iudicialis. primu
querite regnu di. iusticiā ei. et hec omia adicientur uob. ut h
equu ee debeat. ipso dilecto dictante. quatenus do adherentib
necessari create consequi deseruiat usus. Docuit plane et co
firmauit. ppo ipse dilectus testimonio. quando hui mei coptare
studiu. tali extulit p como. o maria inquiens optima partem

Vox dilecti omis diuina scriptura.

Iudicialis.

elegit · que ñ auferet ab ea · Nempe et hec ē uox dilecti · ut merito
hoc mēe dormiciorū studiū ꝓponere debea omnū uigiliis negociōq;
S; q'd est qd ex hac uoce dilecti mei · hoc ē exsca ecclā scrptā audiui
et didici · qndo pmitis quietē mei contēplacione dormiui · Istud
numerū qd uobis nc o filie iherlm · de ipsi dilecti mei uirtute
narrabo · Ecce iste uenit saliens in montibus · transiliens 10
colles · Similis est dilectus meus capreę · aut hinnulo ceruorū
super montes bether · Ecce inquit iste uenit · Venire eius
dr ñ secdm diuinitatē · s; secdm humanitatē · Sue enī q secdm
diuinitatē incircūscriptus et illocalis ē · qm uenire diceret · 10
qui immobilis · ꝗ incomutabilis existens · sic sēp in se ipso unus
idēq; pmanet · ut nec loco mutet · nec aliq uarietate idiuisa
feratur · S; qeiens in corda scōrū uenire dr · h ñ secdm sui aliquā
mobilitatē · s; secdm illorū aptitudinē · quasi mn aut mgis
ei amori applicant · pnspiracionē suā uenire asserit · Secdm
humanitatē q uenit · eū passibilis ppt nos fact · patri uolunt
humanę cōsuetudinis localē translacionē · Hā ut uisibilis
fieret · de celo uenit · et humanā naturā assiupsit · mq passus · et
mortuus · resurrex · ꝗ celi ascendit · qd totū sunt mouerī · qsi
de uno ad aliud uenire · hoc itaq; m uenendi uenit dilectus
saliens in montib · qn in tēpore dispensacionis multis · magnificis
emicuit · saltib · isiblium uirtutū montib · Montes enī q dicā sūt
perpuę et eminentes uirtutes · mqb dilect iste salt fec · qndo
de uirtute in uirtutē quoscā pgressus fec · excels enī super
celos dns · ad tra humilis nascendo uenit · de q humilitatis
monte · i alū montē obedientię ascendit · fact ē enī obediens
dō patī usq; ad mortē · mortē autē crucis · quā suscipiendo in
montē patiencię saltū fec · de q postremo in montē glę con
scendit · ubi uictoriosę mortis triumphū resurgendo · ꝗ celi in
ascendendo collocauit · Iste q dilect uenit saliens in montibus
transiliens colles · qr q eqd sapiencię · ꝗ intellect · q eqd cōsilii et
fortitudinis · q eqd scientię et pietatis · q eqd diuini timoris ·
q eqd denq; alicui honestatis · iusticię et sctitatis · ee unquam
potuit uel potest · iusto dilecto · ueluti i capite · pomib eius · mbris ·
h est seis · q colles dicuntur · sublimi et pclari effulsit · Hoc ex
parte i libris euanglōrū aspicere q lib; intelligens potest ·

Ed sic uenire di.

qualiter iste dilectus saluerit in montib⁹. ꝗ ē in uirtutib⁹ uerbo
et exēplo. transiliens omnia sēcā exēpla et doctrina. suo fin
gl̄ari. ⁊ incōparabili opationis. ⁊ doctrine pdicatione. Exultauit
enim ut gigas ad currendā uiā. quia assumo celo egressio eius
et occursus eius usq; ad summū eius. vnde similis dicitur capre
aut hinnulo ceruorū. capree enim natale est. sēp ascens q̄rere.
Et cū sētis gratiarū distributio. diuisio tribuat̄ m. alii quidē sic.
alii u sic. soli unigenito ñ ad mensura dat d̄s spm. quia ipso
habitat omnis plenitudo diuinitatis corporalit. Sci enim in uirtutū studio
nē ascendit. nē ñ ascendit. q̄ in eōrū mētib⁹ grā illa quā habent.
nē opat̄. nē quiescit. quatenus hoc ens sit ad humilitatis custo
diā. qd ñ sēp in pmptu habent collatē uirtutis grām. Isti
aut dilecto ñ ad tēp. neq; pnt̄ualla. s; sine intermissione.
uirtutū constat grā. sic de eo scriptū est. q descendit sps
scs in eo lūbē spē. ⁊ mansit sup eū. hinnulo q̄q; ceruorū assimi
lat̄ ppt̄ uelocitatē. q sic hinnul⁹ ppt̄ uenustis corporis leui
tatem. multo uelocior ceruo ē. sic dilect⁹ iste quasi hinnulus
ceruorū. ꝗ est filius patriarcharū de quorū stirpe processit. longe
pstantior et agilior uirtutū efficacia. ⁊ uerborū sapientia est
ipsorū antiquorū patrū studiis. ⁊ doctrinis. Cū q̄ omis iste di
lect⁹ exhortando. ⁊ psiliendo ad uirtutū studia pnocet. qdā
aut ppossē suo sequant̄. qdā fragilitate obstante seq̄ se ppossē
desperent. ñ nulli peccatorū mole depssi ad ea resurgere
diffidant. aufert eis omnē occasionē diffidendi. dilecta.
pstendens dilecti hui pietatē in effabilē. omis ad sui grām
inuitat̄ mutuanē. Et subdit. Ecce ipse stat post parietē
nostrum. respiciens pfenestras. prospiciens pcancellos.

Vnus est paries gialis. peccati scilicet originalis. s; iste paries
in multos diffundit̄ parietes speciales. actualis peccati. Ex
originali nāq; peccato. quasi ex q̄dā massa. processerūt multa
et diuisa actualia peccata. q p quā poriginale peccatū pmi
homines lapsi sūt. gen infirmitatis hui. in posteros transfundi-
tur. unde ad peccata sēp ēē pniues. Verū iste gialis paries
destrui cepit ueniente pcarne di filio. cui sanguine tandē
submot̄ et dissipat̄ ē. quando soluens inimicitias int̄ deum
et hominē reconciliauit nos d̄o. ne possit reformari. q̄ridie de

Paries originalis peccati. in multa parietes actualis peccati.

structur in ecclia p gram baptismi. Specialis u paries in diuersis diuiso
constituit m. q i alio e uicium superbie. i alio auaricie. i isto luxu
rie. i illo impudicitie. i aliq inobedientie. in nullo impacien
cie. siue aliud qd eumq; uicii qd iuxta ipsi uicii qualitatem
e modi. ⁊ nimium fac qualecuq; parietem in homine et deum.
qq; uicii mai. uel crebri. siue numerosi e. in homine. eo grauius
⁊ immobilis pondus e in pariete. S. p istu parietem. siue qualem
peccati originalis. siue specialem actualis. stat dilectus iste. qua
parat e misericer suscipe. qeuq; aliq tali remoto pariete. i eo de
destruendo ppenitencia eis studuerunt reppriquare. Stare
qppe e adiuuantis. sedere iudicantis. Post parietem stat. q
dn ad nos p gram sua disponit uenire. obstante pariete pec
cati. quasi compellit stare. Primo naq; diu stetit ne uenire
ad amouendu illu parietem originalis peccati. ppter multa
actualia peccata. qb implicebat mundi prohibendo aduentu
ei. multis afflictionib ⁊ adusitatib. qb insequebat eos q
aduentu ei desiderabant ⁊ exspectabant. quemiente sciebant
hc parietem destruendu p sanguinem ipsi. ⁊ do se reconciliandos.
Stetit g hac de causa et uenire distulit. respiciens tm interim
p fenestras. p spiciens p cancellos. Qd enim erant fenestre i pariete.
nisi pphe. alii q; doctores legis diuine. quorum doctina et p dica
tione. quasi quosdam exitus respiciendi dis inuenire. p quos aliqd
gre siue lum pfunderet. qlumnatu et admonitu generis
humanu. desisteret retardare hui dilecti aduentu salutis
siue pfuturu. tante malicie quasi cuidam parietis mi posicione.
Cancelli u. id e anterior pars edificii. fuerit pcedentes antiqui
patres. in delice patriarche. ante lege xpm annunciantes. pqi longe
p uentur ex parte p spiciebat. signis ⁊ portentis. et qb dam racionu
documentis. admonendo ne impediret pariete malce suorum.
fuita tante salutis siue tempora. Tandiu g stetit post parietem.
nim. misericer p spiciendo ⁊ uobo. lege. signis atq; p digis con
sulendo. donec tandem primo afflictione suce crebro clamancii.
uenii die. ⁊ noli tardare. relaxa facinora plebis tue. compressis
omnium tirannorum motib. sub cesare augusto. ⁊ firmissima ueris
simaq; pace di ordinacione disposita. quasi concusso ia pariete
obstantis malicie. cepit desiderata diu facie dilectus iste nas

Specialis paries i diuersis diuerso modo.

Fenestre i pariete apti.

Cancelli antiqui patres.

cendo ostendere. atq; demceps p̃dicando. moriendo. resurgendo.
in celu ascendendo. sicq; ptotũ orbe euanglii suu legẽ spargendo.
diu oppositũ q̃tidie pgrãm baptismi destruere peccati origina
lis parietẽ. Porro fenestre & cancelli in pariete actualis peccati.
pq̃s q̃tidie pspicit dilectũ iste. sr euanglor et aplor cetor q;
scor patrũ documenta ⁊ exẽpla. ibi q̃dẽ fenestre. ubi scientie
& intelligencie lum cordib̃ nr̃is infundit. ut uidere possimus
qualit cuiq; peccati parietẽ int̃ nos ⁊ dm positũ amoueamus.
cancelli ũ eo loco. ubi exece scriptus. dm ad nos respicientẽ. p
contẽplacionis iurtutẽ. ex parte cognoscim̃. ⁊ ex parte ppham̃.
ut diu fuit utre glam uel penã attendim̃. peccati parietẽ adeo
nos separantẽ. q̃tidie destruere laborem̃. Amplius. Venie
ns incarne di filius. stetit p̃ parietẽ mortalitatis nre. pspicie
ns ad nos pfenestras ⁊ cancellos diuinitatis sue. qn̄ et ds clari
t. ex miraculorũ potencia. ⁊ tam latuit ex humane passibili
tatis natura. Qn enim pfenestras et cancellos pspicit. nec totus
uidet. nec tot̃ n̄ uidetur. Sic enim ⁊ redeptor nr̃ incarne
uenienis. dm se ex miraculis ostendit. ex passionib̃ ũ occultauit.
Post parietẽ q̃ humane passibilitatis stetit. q ex humanitate
occultus int̃ homines. n̄ ut ds uenit. pfenestras ũ ⁊ cancellos
pspex. quia miseracione diuina toti generi humano. penitentie
salutis dona dictauit. Et q dilectã quã int̃ misericordie sue intimu
attraxit. foris q̃q; p̃dicationis uerbo instruxerit. eade subdendo
manifestat. Et dilectus mis loquitur in. Surge ppera
amica. columba mea. formosa mea et ueni. iam enim
hiems transiit. imber abiit et recessit. flores apparuerũt
in tr̃a nostra. temp̃ putacionis aduenit. Vox turturis au
dita est in tr̃a nr̃a. ficus protulit grossos suos. uinee flore
tes odorem dederunt. Locutio ista dilecti. triplicit distin
guit̃. pulchritudine. ⁊ ordine. appellacionis. adhortacionis.
et causẽ. Appellacionis q̃dẽ. diu dic̃. amica mea. colũba mea.
formosa mea. adhortacionis ũ. diu dic̃. surge. ppera. ueni.
causẽ. diu dic̃. ia enim hiems transiit. ymber abiit et reces
sit. flores apparuerũt. temp̃ putacionis aduenit. Pulchri
tudo q̃ppe appellacionis ẽ. dicere amicã. columbam.
formosam. pulchritudo adhortacionis. surge. ppera.

Q'd fenestre ⁊ cancelli in pariete actualis peccati.

Distinctio triplex locutionis dilecti. pulchritudine ⁊ ordine.

uenu· pulchritudo cause· hiemē ⁊ umbrē recessisse· flores apparere·
tēp̄ putacionis ad cē· uocē turturis audita esse· ficus pro
tulisse grossos suos· uinee florentes odorē dedisse· Ordo ū nisine
cōsideratione disponit in hac appellatione· adhortacione & causa·
in appellacione q̄dē· diu primo die· amica· deinde coliba· postre
mo formosam· in adhortacione ū primo· surge· deinde ppa· postremo
uenu· porro i causa· primo loco· hiemps transiit· secō· ymb recessit·
flores apparuerē· q̄rto· tempus putacionis aduenit· Causa nāq; ad
hortacionis huius· qua monet dilecta· surgere· ppare· uenire· fu
hiemis· ⁊ umbris· recessis· florū apparicio ⁊ tēp̄ putacionis· uox
turturis ⁊ sic pferentes grossos suos· uinee q; florentes· S; uidēdū
unde locutio ista pcedat· Supra dixerat uox dilecti mei· quam
uocē scripturā scām dicim· tota enī diuina pagina· uox dei est·
pquā audit legendo dilecta dilecta salt· induti pariete mortali
tatis nrē· & loquentis ad se pfenestras et cancellos miraculorum·
⁊ doctrinarū· Nā quociens scripturas scas audim· uel legim· deus
ad nos· ut nobiscū loqt· hoc g m loquentē ad se dilectū· dilecta
idē ecclā· siue quelibet fidelis anima aduertit· quando diuine
dispensacionis ordinē· sacramentōq; religionē· pceptōq; diuinorū
utilitatē· audit· legit· intellegit· Verū ipse dilect· uelutī de
salute dilectē solliciti· in huiusmodi locutione assumit sibi offi
ciū boni oratoris· ut audientē trib attrahat modis· h est· ut faci
at attentā· docilē· benuolā· Nā diu nisemel s; t inclamitat·
dicens· surge· ppa· uenu· acsi dicat· ñ segnit s; celeriū ⁊ studiose
te offer· uelutī aliq̄d raru ⁊ insolitū audita· attentā fac· cū ū
uocabulo dilectionis ⁊ grē frequenti appellat dicens· amica
mea· coliba mea· formosa mea· benuola reddit· ut maiorem
pariat uoluntatē ppandi ⁊ audiendi· porro causam hui ad
uocationis cū docet distincte pnumerū dicendo· ia enī hiems
transiit· ymb abiit et recessit· flores apparuerī· tēp̄ putaciōis
aduenit· uox turtis audita ē in tra nra· ficus protulit grossos
suos· uinee florentes odorē dederī· docilē facit· ut agnoscat
tēp̄ magne salutis ⁊ gr̄e· qd debeat cū magna ueneracione
& gaudio suscipe· Et h est magne pietatis indicū· q̄ ad nos
frequenti intendit dilect· iste· pfenestras ⁊ cancellos infinite
clēntie sue· stans p pariete malorū nrōr· quasi nube ne

Ordo locutionis huius.

Tercio.

Quarto. vox turturis audita ē in tra.

Sexto. fic protulit g. s.

Septimo. uinee f. odorē dederī.

Officiū boni oratoris. audi torē trib attrahe modis. h ē facere attentū. docilē. benuolum.

transeat oracio oppositam · loquens quotidie et admonens · quatenus
istum parietem uel hanc nubem · ariete uirtutum · afflatu sui spiritus dissipem.
Qd g loqt dilectus dilecte · Surge inqt, ppa amica mea · columba mea
formosa mea & ueni · Surge · pfide, ppa pspe · ueni pkaritatem.
Siue surge p intencionem, ppa popicionem · ueni pcontemplacionem.
hec enim tocius tui cultus · religionis pfectio · credere · sperare · dilig
gere. Nam reliqua tria · uidelicet intencio · opacio · contemplacio · ex
his constituunt. Si enim recte credis · recte qq; ad bona agenda in
tendis · oportuit ut ppt spem primum consequendi · subtilius autem contemplaris
q magis addis pkaritatem subleuaris · Et si facere potis · si amica
fueris · si est · si abiecto errore infidelitatis · in pfide receptaris.
Si columba fueris · si est si simplicitatem uixeris · si nemini leseris · tuis
tantum contenta fueris · spe future remuneracionis · uel si fragilitate
aliqua compellente · de arca · si est de cecela · male agendo exeris
in mseto remaneas · si; citius reuitaris · ferens ramum oliue in ore.
hoc est spem habens misericordie · pcessionem · modum penitencie.
Si formosa fueris · si est si dilectione dei sola feruens · omnes
mundi curas · uel si qua pulchritudinem mitis tue inficere
possunt · p posueris · ut in ipsiente lue oculos · si; formosam
pulchra rachel facie habens · in illa supne beatitudinis
maiestatem · que dis est · purgato mitis oculo intendere possis.
Cur autem ad hec tantope te muto · Quia frigus infidelitatis
et tempestas cecitatis · ignorancie · que tota mundi obduxe
rat facie · recesserunt · et flores apparuerunt · ide mera bonorum
opum iam pullulare ceperunt · tempus putacionis aduenit.
si est esiliu · regla · uicia et peccata amputandi tempore
gre ia habet. Vox qq; turturis audita est · id est soni pdica
tionis · ex qua resonant esilia · pcepta · exempla · castitatis
solitarie conuersacionis · supne speculacionis · et penitencie.
que omnia expimit turtur castus · gemebundus amator solitudinis · mdificans in excelsis · ipso nag; principio
euanglice uocis · clamat turtur uerbis · moribus · siue ipse dis
ihe xpe · uirginitatis filius · siue ipsa eius genitrix beata uirgo
maria · siue pcursor ipsius beatus iohes baptista · denique ipse
dis de uirgine natus castitatis est premunitus · solitudinem
consecrat in deserto ducit · contemplacionis moner studenti

in monte orans· ad penitenciam hortat· quasi gemebunda uoce
pelamans· penitenciam agite· appropinquabit enim regnum celorum·
beata qq; dicentur· singlare est speculum castitatis· q solitaria·
et diuina contemplacione posita· ab angelo salutat· & xpi mater
futura predicet· moxq; dum ne ami aduersionis sentencia peniten
cia mutata denunciat· cui misericordia ei impgenes & pgenes
futura pelamat· Sed u iohes baptista· castitatis filius· mente
& corpore uirgo· q magis fuit ab hominib remot· tanto magis
deo p contemplacione extitit primum· fuit enim in deserto predicans
baptismum penitencie· & pelamans gemebunda turturis uoce·
facite fructus dignos penitencie· ficus qq; prulit grossos
suos· hi e uida hactenus sterilis· carnales cepit intelligere cere
monias· & corde credendo ad iusticiam· ore aut & fitendo ad
salutem· qd carnalit sapiebat· hi a spualit sapit· et fide atq;
ope· ostendere gestit· Vinee etiam florentes odorem dederunt· quia
gentes audito uerbo fidei· iam incepiunt boni opis ubiq; spar
gere odorem· Non g ordo locutionis hui· sine racione attendit·
inquiunt ista· fides· spes· karitas· siue alia tria· intencio· opa
cio· contemplacio & fidant· cum ista horum sit & sequencia· ut qui
credit· speret & diligat· & nemo spare & diligere possit· nisi
q crediderit· nemo etiam opat· ni pri intendat· qd· et quomodo·
& quando· & quare· opetur· subtilitate u contemplandi nemo
& seq possit· ni ad hanc bonae opu sublimitate profecerit.

Non autem erit ut credimus inepti· notare septenu causae nun
ut ostendamus· ipsius causae effectu· septiformis spis· sep fuisse digna
cione et beneplacitu· Nam hiemis idem infidelitatis transicio· Septenu
ymbris idem psecutionis recessio· flos idem bonae opu appartio·
uiciae amputacio· turturis idem euanglii pelamacio· grossae causae nume
ficu placio· idem legalium obseruacionum· inuentiate misteriorum
reuelacio· uinearu· idem geneum ad fidem & uersaru suauiter rum.
redolens opacio· qd sunt ni septiformis spis· beneplacitum
et dignacio· Causas enim huimodi & qd ex his efficiebatur
siue efficientes causis· hi est· credere· spare· diligere· opabatur
ab initio & adhuc opat quidem spis di· quia omis infidelitatis
& malicie remotio· fidi q; et salutis collatio· & stant ipsius
dono· q omnem misericordiam· equitatis· honestatis· & utilitatis·

puidet · cōponit et ordinat statum · Vnde hic sponsus cū loquitur
sponse · vox turturis audita ē · subdit intra nra · ut uidelicet in
sinuet · nullū effectū sacramētorū · nullā spē salutis ēe extra catholicā
ecclām · s; omnē euanglicē pdicationis uocē · inobseruacione pcep
torū · in ordine · reuerencia sacramētorū · in fia scām ecclām tenēdā
inqua dat et accipit ipse spūs sēs · In principio enī ut scriptū est ·
tra erat inanis et uacua · q antequā mens humana spū fecūdaret
diuino · nullo uirtutū flore uel germine cōponebat ·
S; pquā spūs dī ferebat sup aquas · hoc ē supfluentia et instabilia
hominū corda · tū demū lux ueritatis · fruct iustitie ptotum
effundit mundū · ut tra illa pmo inanis & uacua dī fieret
ecclā · inqua ipse pgrān suā inhabitaret · suā faceret terram
iā florentē et fructificantē · qddā uitale et racionabile ho
nestatis · disciplinę quasi hominis speciē pferentē · pgraciā
inhabitantē · Igit cū pprie salutis dilectus dilectā fecerit sollici
tam · primoq; qq; salutis neglegentē ñ ēe ammonet · ut hanc
uerā ēe insinuet karitatē · q tta primis sic et sibi studio pie
tatis puidet · quatenū merito · amica · columba · formosa · grē
uocantis · iustificantis appellatione honoret · Sequit enim
dilect · repetito supiori appellacionis numero · Surge
13 amica mea · speciosa mea · et uem · columba mea in fora
minibus petrę in cauerna macherię · Ostende mihi
faciem tuā · sonet uox tua in auribus meis · Vox enī tua dulcis ·
et facies tua decora · Quia inqit ad hoc mea grā pfecisti ·
ut tuimet curā gerere pos sis · mundū contēpnendo · et
meę dilectioni pcōtemplatiuę utę studū inherendo · debes
qq; uitādū pactiuę utę laborē primis pdesse · ūbo · ex emplo ·
quia cū te talē effecerim · ut habeas graciā docendi · opandi
ñ sine tuo piculo · de infosso reddes racionē talento · S; surge
ad laborē istū aliquando · de illo quietis tuę dulcissimo
somno · pcausa finę necessitatis · ppa docendo · ab hui
mundi amore primos retrahendo · ut ipsos qq; tecū in
illud solitariū quietis tuę deducas domicilū · hoc autem
facies uelut amica mea pfide · speciosa mea popationem ·
colūba mea · pspūs sēi infusionē · Et q te colūbe cōparau ·
colūba aut refugia sua hīt · in foraminib petrę i cauerna

macherie · que nã tua q̃q; erunt refugia · in quib̃ omnẽ salutis tue
spẽ ⁊ fiduciam · ut ab hui mundi multimoda tẽptacione confugiãs.
Hinurũ in foraminib̃ petre de qua scriptũ est · pet̃ aut̃ erat xp̃e ·
foramina eiũ ista sũt passionis mee uulnera · que sũt omnũ xp̃iano
quasi quedã in cunctis aduersitatib̃ refugia · Quinq; eiũ mea
uulnera · sũt q̃nq; tuorũ sensuũ tuta refugia · ut cũ hoc numẽo
signũ passionis mee p̃tenderis · in omnũ sensuũ tuoq; ĩtegritate ·
secura p̃sistere possis · hec nãq; integritas sensuũ necessaria t̃
erit docenti ⁊ opanti · q̃ si ea que doces · t̃ oparis in nomine meo ·
cũ honestate ⁊ utilitate · racionabilit̃ · ordinate · ⁊ moderate
p̃tuleris · audientiũ siue inspicientiũ animos · magis attĩere
ualebis · Pleriq; eiũ honestũ genĩ causẽ · si indigne p̃fertur ·
offendit · sic q̃ humile genĩ causẽ · int̃dũ si racionabilit̃ p̃fertur ·
part̃ honestatis optinebit · In passione q̃ mea · amica · speciosa ·
coliuba effecta es · q̃ ad hoc animã meã p̃te posui · sanguinem
fudi · ut te in exhiberem sponsam · glosã ñ habentẽ maculã · neq; rugam ·
Nam cũ fęda esses · p̃te ipsam · p̃te ipsã ñ sufficisti · neq; tota p̃te
sufficere potuit creatura · mea ũ passio · cui tot̃ ñ adeqũ mund̃
p̃te satisfecit d̃o · ut inde reconciliata · mq; conuincta · dicaris
amica · speciosa · coliuba · Siue foramina petre sũt quatuor euangelia ·
in q̃b̃ mea p̃spicuit̃ gesta et dicta · siue etiã uirtutũ studia · uide
licet humilitatis · patientie · obedientie · oracionũ · uigiliarum ·
lectionũ sacrarũ · cetarũq; que sũt · quasi q̃dã adit̃ ad me ueniendi
et regna celoq; intrandi · de q̃b̃ omnib̃ primus p̃dicare debes et
ostendere · q̃ sine his salutẽ ⁊ seq̃ ñ possit · Coliuba mea ĩ foraminib̃
petre · ĩ cauerna macherie · Xp̃e petra · xp̃e ⁊ macheria · Macheria
quidẽ ante passionẽ · q̃ adhuc ex humana infirmitate fragilis
⁊ passibilis erat · p̃ resurrectionẽ ũ petra · quando deposita omni
corruptione · impassibilis ex firmitate glorificati corporis facta
est · Columba ũ in foraminib̃ petre · in cauerna macherie · dilecta
ee debet · quia cũ multa uirtutũ opacionũ ⁊ doctrinarũ isignia ·
que ex fortitudine diuinitatis erant in xp̃o · ⁊ fidãt · specialit̃
tam̃ debet ⁊ fidare · illud karitatis insigne q̃d in sua exhibuit
carne · quã p̃ ei morti tradidit salute · Nam magne h̃ dilectionis
erga hominẽ ostendit indicũ · cũ peo redimendo ñ aliud quam
seipsũ uoluit offerre p̃ eiũ · Cauerna q̃ macherie · karitas ex p̃i

in carne morientis · in qua indelie karitate · ecclia quidē qualit.
specialit ū queuis sca anima colliba ē · qp karitate inuenit
locū manendi ī xpo · ubi spualit bonoꝝ opū pullos nutriat
et antiqui serpentis insidias effugiat · Scriptū ē enim · quia ds
karitas ē · ⁊ qui manet ī karitate · in dō manet · et ds in eo ·
Colliba q; ē in foraminib petre · in cauerna macherie · Colliba
autē p cantu gemitū habet · Et gemere debet anima fidelis ·
quando recolit passionē redeptoris · ppendens qd pea deus
fecerit · quando ille q peccatū n fec · nec inuent ē dolus in ore
eī · ppeccatorib mori uoluit · ⁊ qd homo debuit · ds ho exsoluit ·
bemat q; plius excessib · in foraminib petre · ⁊ ca in macherie · qꝝ aduocatū habet apd patrē ihm xpm iustū · et ipse ē
ppiciatio ppeccatis eī · q quotidie salutē confert omī penitēti ·
passionis suē sacramēto · ⁊ singlari karitatis hui exemplo ·
Quotidie nāq; nob redeptor nr sua renouat foramina ·
hi ē passionis signa ī corporis · ⁊ sanguinis sui immolacione ·
et cauna in qua pregam ab hostiū insidiis ostendit uitante
karitatis assignacione · Potest etiā macheria accipi doctrina
aplōꝝ · siue aplicoꝝ uirōꝝ · qꝝ sic macheria ex multis ēstruit
lapidib · ita doctina scōꝝ ex plurimis uirtutū ēstruit documentis ·
In qua ē cinq; fideli anime · cauerna · id ē uite custodia · qua
exeꝝ dictis · ⁊ scriptis discit · qualit peccata fugiendo · et
bonorū opū pullos nutriendo · maligneꝝ spuū insidias effu
gere possit · Monet q dilecta quiete cōtēplacionis mundum
relinquere · ꝗ adactiue uite laborē causa primorū exire · ut qd
ipsa p quiete ex diuinis p̄ceptis · ⁊ sōꝝ exemplis didicit · hi primoꝝ
mundi p̄dicando inferat · ⁊ sic ipsa voꝝ suauitate p cōtēplacionis
assiduitate affecta ē · ita q; primoꝝ animos ipsoꝝ desiderio
puritate p̄dictionis afficiat · Vnde et dilect ea amonēdo
subdit · Ostende m faciē tua · Que ē enim facies dilecte · nisi ex
cōsortio dilecti · quedā refulgens imago sēitatis · Nam quanto
diuine cōtēplacioni q̄sq; sedul inheret · tanto pulchrior ex sēita
tis iubare facies mentis resplendet · Hinc ē qd moysēs in monte
cū dno quadraginta dieb iusit · splendida facie scribit pti
lisse · ex sorcio sermonis dni · Qui enim in monte supne con
tēplacionis cōmorat fuerit · ab ipso spū dī · cū quo unū fit ·

quandā sēcīatis faciē pduerīt. Vnde aplis. Reuelata mq̄t facie
glīn dīi speculantes. in eandē imaginē transformamur. a clari
tate in clarītatē. tq̄ a dīi spu. Cui q̄ spū dī agunt. ab ipso spū
transformantur in imaginē xpi secūdm interiorē hominē. a cla
ritate in clarītatē. ut qui aliq̄d clarītatis exeo in faciē interioris
hominis traxerīt. qua eū lucidē agnoscant. quanto plus ei
appīnquant. cōtēplatoria karitate. tanto pl̄ clarītatis
sibi exeo trahant. pqua eū semp clarē ueri agnoscant.
Vnde et ezechiel cū scōr̄ animaliū uisionē deseribere
dix̄. Similitudo hominis mei. Quicq̄d enī iustitie et
mansuetudinis. q̄cq̄d modestie. humilitatis. q̄cq̄d pacī
entie et pietatis. q̄cq̄d postremo unquā sēcīatis habere
potuerīt vt possīnt. electi dī. ab illo singlāri homine dno
ihu xpo traxerīt. et ab illa pīncipali sēcīatis facie illustrātā
ipsi q̄; quandā suo m̄ sēcīatis faciē concepīnt. Tale inq̄t
dilect̄ faciē tuā a mea gīa spūalīt deductā. o dilecta osten
de m̄. hi ē ad laudē mei nominis in publicū pcede pulch̄
actionis et sermonis specie. ut pximi tui uidentes opera
tua glificent patrē tuū qui in celis ē. ipsi q; ex recte cōpo
sito actionis et sermonis tui uultu. siue q; mītis. intencionis
uultū eōponant. Sonet uox tua in aurib̄ meis. Tē in aurib̄
dīi uox pdicātis sonat. quando uoci mēs concordat.
ut qd foris ad aures hominū puocē sonat. hi indi auribus
pfidē loquīt̄. Et pulchre cū pmisisset. ostende m̄ faciem
tuā. subdīt. sonet uox tua in aurib̄ meis. ut ostendat
qi corde credīt̄ ad iustīciā. ore aut̄ fessio fit ad salutem.
per faciē enī noticia fidi. puocē ū sonī pdicationis expmīt̄.
Amplius. Ostende inq̄t m̄ faciē tuā. sonet uox tua in au
rib̄ meis. hi ē tali intencione. ex illo anglico scē solitudīn
tuē dormitorio. in publicū pcede. actione. pdicatione.
ut me solū conscientie tuē testē admittas. n̄ ut humanī
te exponas fauorib̄. s; ut meis tantū placeas. spectibus.
Vox enī tua dulcis. faciēs tua decora. Idō enī pcedere
debes. qi h̄ in pulchritudine morū. sermonū tuorum
dulcedine pximi tui attendere possīt. unde et suorum
morum prauitatē corrigant. recte fidi integritatē capiant.

PUERVO q; autē et ipsa multus habitū ostensio · uox quedam
mētis ē · ut q̄dā dic · sepe tacens uocē uerba q; multū habet.
Vnde de illa que tristiciā mētis multū diuisitare prendebat · post
ablatū sterilitatis opprobriū · scribit · q multū ei nō fit amplius
mdiuisa mutatū · Diuisitas q̄ppe multū diuisitatē animi osten
debat · s; ablata causa diuisitatis huī · rectū et cōpositū animū
rectū q; · cōpositū loquebat multū · S; hec uox honestatis in ex
terioris hominis multu · habitu cōstituite · te indi auribus
sonat · quando hanc, psola ętīnę uitę glā, pmerenda immu
tabilit seruat · Vox inq̄t tua dulcis · facies tua decora · Vox
inq̄t tua que uitī pres animi ē · uel moribū t lingua loq̄t.
pdicat enī et docet · siue bene agendo · siue bene loquendo.
hec inq̄t uox q ē dulcis · sonet in auribū meis · q ualde mihi
placet illa uita · que agit · docet bona · h in se dilectione
dī · pximū agente · ut · dō placeat · pximū ędificet · t facies
tua decora · q h ex intencione uel fide tua · que uitī q; mihi
soli cognita est, pficit · ut qd agis uel dicis · dignū sit laude
mee appbacionis · hac g̃ specie · pulchritudine tua · tende
psp · pcede et regna · ut q talī in uirtutū dote cōiungeris
sponsi tui q̄ rex est · nō in cōgrue regina dicaris · cū me regente
instruente · te ipsam racionabilit regere · alius regimen
animarū noueris impendere · S; q hanc suauitatē et pulchri
tudinē recte fidi · recte pdicationis · plerū q; heretici pusi
doctina deprauant · ut simplicū corda pueritant · uox dilecti
facit apostrophā ad ipsos fidi et pdicationis huī magistros · cū

14 Capite nobis uulpes parulas · que demoliuntur · subdit.
uineas · Nam uinea nostra floruit. Vlpes sūt heretici · ppter
dolositatē et astuciā qua decipiunt incautos argumentis ubq.
qui semp quert latebras inq̄b doceant ea que puerse sencunt
facientes seorsū · uerticula · ne ex prauitatē scā et catholica
deprehendat ecclā · Dicunt autē uulpes parulę · siue ppter
ipsorū hereticorū ficta humilitatē · siue ppt argutissime exqsi
tarū sentenciarū subtilitatē · q̄b maxime mentes demuran
cū · s; min intellegencū · prauis suis cogunt fauere doctrī.
Capite inq̄t nobis · Tē enī heretici dō capiunt · quando a
catholicis doctoribū · prectę racionis assercionē · q̄ nullis

argumentis destruere possit. dum una pcurrente grā. ad matris
sue sce ecclē sinū deq errando recesserant. reducunt. ⁊ fidē
quā prius impugnabant. uerb. ⁊ exēplis ⁊ firmant. Lapite inqt
nos uulpes parunlas. Ac si alius ubis dicat. Subtiles ⁊ callidos
recte fidi corruptores. ppis ⁊ uncite sententeus ⁊ pbabili raci
one. quā ñ possunt omino refellere. in mre partis cōpellite
transire contubniū. Comphendā enī sapientes i astucia sua
pdāq; sapienciā sapientiū ⁊ prudenciā prudenciū rephabo.
ut cū racionē recte uuuendi siue docendi agnouerunt. sua
eis sapientia displiceat. ⁊ qd pēā prius astruere nitebantur.
agnita uertate destruant. atq; cū meis fidelib unū fiant.
Vinea enī nra floruit. h ē. uel ecclā unuūsalis. t particularis.
vt aliqs fidelis iduiduus ⁊ singlaris intiū recte uuuendi
uel credendi arripuit. ⁊ ido remouendi ut capiendi sunt.
siq uit eos ñ recte uuuentes uel credentes suireceruit. ne
tenerā fidē. siue pullulancia pietatis opa. ⁊ prauo dogmate
ac prauis exēplis suffocent. Neq; absurdū ē ut credim. si unū
quāq. fidelē animā. uineā dni dicim. sic unuūsale uel par
ticulare ecclām. ppt ⁊ simile uirtutū ppagnē. ⁊ unū spuale
qd letificat cor hominis. que uno q; iduiduo fideli possit
exibare. pgrām spis sci. sic ⁊ unuūsali uel particulari ecclā.
Debet enī unqsq; cultro spualis exercitū. sarnitta uiciorū
pcidere. trā cordis siu. sarculo intime ⁊ sidationis eūtere.
et siqd tenū uel sordidū cogitacione vt ope admisit. radici
cordis inmemoria habendo circūponere. crebrisq; lacrimarū
fontib pentendo irrigare. omne bonū ppositi siu intencionē.
ad xpm. q ē lignū uite. ne itm ad terrena defluat alliga
re. atq; uiei sep adiutorio et sustentacione spare. siue i ligno
crucis xpi herere. mortificationē ei incorpore suo circū
ferendo. taliq; m spis sci grā. mens assidue culta. ac cuirita.
semp fructuosior fiat. dicat q; uirta ppham. uinea sorech.
qd electā et pulchrā sonat. Vnde dni in euanglo sententia
est. de uinea sterili. et de uinea fructū faciente. ubi se uite
ac discipulos palmites. patre ū agricolā uocat. Omne inquit
palmite mme ñ ferente fructū. tollet eū pat. t omne
q fert fructū purgabit eū. ut fructū plus afferat. Si q

saluator uitis est et nos palmites. Et ds pat agricola. quia diu
pceptis di seruam. semp excolim. et cultura nra purgacio est.
ut fructu plus afferam. Non enim est uolentis. neq; cuirentis.
sed miserentis di. cui adutorio semp indigem. ut ad fine boni
ppositi peruenianius. Dilectus meus michi et ego illi.
qui pascitur inter lilia donec aspiret dies. et inclinentur umbre. Nos simili m. neq; pari racione con
stituit dilectio diuina et humana. que quiauis equiuoce
dicat. diffinicionis tam racione ualde diuisa est. dii uti
huiusmodi affectionis carnis. ipsis. nulla prius sit comparacio.
Habet enim dilectio diuina. semp qdam relatiuum. porro di
lectio humana. nisi sep. et plerumq; diligens ni diligit. nec
est eadem utrimq; sequencia. Consequit enim. ut homo diligens
dm. diligat ado. dii nisi sit aliud dm diligere. quia iuste et
pie uiuere. sit q; sequens. ut iustos et pios ds iust et pius
diligat. quando talis affectio. ex ipsi gre pueniat dono.
Non aut sequit. ut homo diligens. semp abhomine diligat.
et licet plerumq; nitam sep istud relatiuum carnalis affectio
opat. Semp aut hoc opat diuinitatis affectio. iuxta salua
toris sentenciam qdicit. Qui diligit me diliget a patre meo
et ego diligam eum. et manifestabo ei me ipsum. Ha hui dilectionis
relatiuum conuitit. ut et diligit diligit. et et diligit diligat.
hoc opante in electorum cordibus pcedente gra. ut ardeant dilec
tione diuina. q ipsum noq; sua diligit dona. Vnde hic dilecta
loquit de dilecto. Dilectus mis m. et ego illi; ppium est enim rela
tiuorum ad inuicem dici. Qd enim pdicat de dilecto. e uerso
pdicat de dilecta. Ha dilect alicui dilect est. dilecta ali
cui dilecta. Fit ergo hi m ista relacio. ut dicat. dilectus
dilecte. dilect. dilecta. dilecti dilecta. dicit q dilect mis
m. et ego illi. ac si dicat. Quia hi m dilect sua stulit gracia.
ut ei placeam recta fide et opatione. ideireo m dilect e. et q
eum m liberum dederit arbitrium. uocanti gre obedio. pceptis
eius seruando. ido sum ei dilecta. Nisi enim me diligeret ex mi
sedia. ego eum diligere nipossem ex gra. ni eum diligere posse
ex gra. ipse me nidiligeret ex misedia. Siqde qeqd boni
m adiacet uelle. posse. agere. pficere. totum ex ei habeo

munere · Qui pascit inter lilia · fece causa cur ei sim dilecta · Pascit enim idem delectat candore · hi est mundicia · castitate mentis et corporis · et suauissimo odore uirtutum · que cum pgratiam suam ex meo respirant amore · idcō me dignata sua fec dilectione · Donec aspiret dies et inclinentur umbre · hi est donec die illo uero et eternali fruite beatitudinis clarescente · et nui mundane miserie et tribulacionis nocte recedente · cui erit ds omnia in omnib' plena et pfecta et incomutabile sue uisionis · in dabit remuneracione · ubi ipse in me suae pulchritudine donae · et ego ieo etna corporis et anime i corruptione pascam · Quia uero hec mutua qua posum dilectio · sep uenit cuiq; patri et filio · hi pprium est eae q dicunt ad aliqd · ut hi ipsum qd sunt aliae dicant · uel qm libet aliqd ad aliud · Quicqd enim in nata relacionis agnoscit · id cum alio necesse e considerentur · Nam cum dr pat · necesse est · ut sit filius · cui pat dicat · eodem q; in p visione dicendum de filio · Si q sci · filium fr di · pdilectionem et mandatae ei obseruationem · necesse e · ut ipse ds pat eorum dicat · pgratiam · podicione · et pgubnationem · et e uso · si deus pat · ipsi filium · Vnde et hic n absurdum e dicere · dilect mis in patrem · et ego illum in filium · uel filia · Hic enim ipse ds qdam loco de suis · ego ero illis in patrem · et ipsi erunt in mihi in filios et filias · Siue alio m dicam · ppe et simile uidet habere sensum relacionis · ut cum dr · dilect mis in · subaudiat adiutor · et rector est · et ego illi subaudiat obediens sum · hec q; sibi in uicem conferunt · ut qm in adiutor et rector est · idcō illi obediens sim · et qui illi obediens sum · ille in suum adiutorium impendat · Qui pascit inter lilia · qe delectat candore uirtutum · et mundicia cogitacionum et operum · sic dic qdam loco · et ego mundis inter sum cogitacionib' · et sic scriptum e · beati mundo corde · qm ipsi dm uidebit · tandiu gre sue in me opat pfectum · donec dies intelligencie et scientie spualis elucescat · fugato caligine ignorancie · uel carnalis intelligencie · Quo enim magis mens do uirtutum pfectib' iungitur · eo altior in diuine contemplacionis subtilitate eleuat · Siue donec dies hi est lux et splendor bonorum operum · q in mea mente pdiuine gre in habitacione effulsit · ad aliorum corda ubo et exemplo resplende

at. & ab eis omnem prauitatis ⁊ malicie umbram siue noctem
remouear. fructus enim lucis est in omni bonitate. et iustitia.
16 Reuertere dilecte mi. similis esto capree aut hinnulo ceruorum sup montes bethel. Dum pasceret
dilectus inter lilia candentis. & uirtutibus redolentis anime
tantum ipsam animam karitatis sue dulcedine refecit. ut
terrena despiciens. tota in celestib' suspenderet. nec tam sicut
est in ceu scriptam diuinitatem comprehendere posset. Vnde
cum omnem sensum excedentem. ⁊ quasi quandam fugientem dilectum
prosequi toto nitis conatu. q in comprehensibilis ⁊ ineffabilis est.
tam immense claritatis uibare repetitur. nec ultra eum prosequendum
estimat. quem nullorum comprehendi posse considerat. hinc enim
de seis animalib' scriptum est. quia cum fierent uox sup firmamentum
stabant. et submittebant alas suas. firmamentum quippe
nomine supne uirtutes designant. q alus angelorum cetibus
de celo cadentib'. ipse in amore di firmiter persterit. Vox uero
mente. est quedam sonus intelligencie. Sed uox alia fit sub firmamento.
alia de firmamento. atq; alia sup firmamentum. Seis quippe mentib'
de terrenis ad supna se subleuantib'. uox fit sub firmamento.
quando aliqua de uisibilium natura. ordine. qualitate. subtilit
intelligit. uox aut fit de firmamento. q illorum supnorum spiritum
ineffabilia et eterna gaudia pensant. uox u sup firmamentum
fit. q aliquid de diuinitatis celsitudine ⁊ replando cognoscant.
de qua nihil ad plenum sicuti e comprehendere possit. stanti
& ultra pgredi nualentes. humilit alas contemplacionis depo
nunt. ⁊ eum que incomprehensibile ee intelligunt. obstupescunt.
obstupescentes ueneranti. ⁊ expauescit. expauescentes diligit.
diligentes. quandoq; sicuti e ⁊ spiciunt. Quia q idiuinita
tis ⁊ contemplacione dilecta deficit. quasi ia auolante dilectum
diu ⁊ seq nipotest. reuocat. ⁊ uit satte humanitatis sue sacra
mita quoqm reuelare dignetur implorat dicens. Reuertere
dilecte mi. similis esto capree. aut hinnulo ceruorum super
montes bethel. Acsi alius uerbis dicat. Quam diuinitatis
tue sublimitate pfecte cape nualeo. uidem enim nec pspe
culum in enigmate. satte ⁊ cede mihi humanitatis tue seru
tari & intelligere ueritate. ueritatis racione. racionis

utilitatem · Veritatem in fide · racionem in causa · utilitatem
in cause fine · Credim enim te hominem factum · hac ratione ut salua
res gen humanum · cui finis · uita eterna est · Sed ihu modi cause
actione · similis tuisti capree aut hinnulo ceruorum · qe de stirpe
patriarcharum nat · uelut ceruoe hinnulus · uelocit humane
salutis ordine dispensasti · Nam p quam p dicare cepisti · trib et
semis annis · ta celebris et mirabilis fuisti · negocii uniuersale
bonum pegisti · passus u cito p triduum surrexisti · p qd quinquaginta
dies celos ascendisti · talis q; excursus & recursus · fuit qsi capre
aut hinnuli ceruorum saluentis in montib. Sed iste excursus siue
recursus · tuus fuit sup montes bethel · id dom di · qe eccla
cui pfect & institucio agebat in excursu · recursu isto · sup
eiusd montes · h e aplos cetos q; seos p dicatores quasi uelox
hinnulus, pmpto tue gre numere cucurristi · quando eos
repentino sps sci aduentu docuisti · ut qd alii plonga tepore
spacia uix capere possunt · isti uno monito attingerent · Quo
enim uelocior potuit saltus tuus sup hos montes esse · quam
una hora omnium linguarum scientiam dare · Harum g rerum
omnium sacramenta cede ut intellega · intelligens in his meditari
ualea · ab his fide · ope n recedam · fide credendo · ope p posse
imitando · Similis enim es capree aut hinnulo ceruoe in corde
meo · quando ista dispensationis tue sacramenta reuoluo · qm
scilic ad hee instituenda · de celo in uterum uirginis · de utero
in crucem · de cruce in sepulchrum · de sepulchro denuo in celum ·
quasi quibdam saltib cucurristi · Similitudo autem ista m appa
ret sup montes bethel · h e inscriptis quas tenet · ueneratur
sca eccla · que uidelic scripte montes sti ppter altitudinem sensuum ·
qui continentur in eis excellentiib preceptoe diuinoe · siue ex sacra
mentis · reb sacramentoe · Sed quia tota uis dilectionis huius
utrum dilectum & dilectam · pendet ex fide ipsorum sacramentoe et
obseruantia diuinoe mandatorum · omissa intencione illa
querendi · qua dm in sui natam comprehendere uoluit · s; minime
potuit · cepit intendere qualiter dm p fide et iusticiam compre
hendere posset · Si enim iuxta iohis uocem · ds karitas est · fidem
u & iusticiam habere · dm e diligere · pfecto karitatem ista habe
est dm habere · Qd autem karitatem ista dicum · in omne illud

bonum · qd potest animo concipi · corde credi · ore confiteri ·
ope exercere. Hempe omne istud nemo sequitur bonum · nisi quia profecto
diligit dm · & nemo diligit dm · nisi quia hoc consequitur bonum · sicut paulo
supi positum est · dilectus mis m et ego illi · Hoc etenim bonum · quidam
est uia · que ducit ad meliora comprehendenda · cui uie terminus
& clausula · est illud indeficiens bonum · sicut uita eterna · Verum quia
ni parua difficultas est huiusmodi bonum inuenendi · diu sunt pe
pauci · qui profecto di karitate habeant · subdit dilecta · enarran
ordine ingressionis et inuencionis hui ni facile prouenentis.

Cap. 3. In lectulo meo pnoctes quesiui quem diligit anima mea · quesiui
illum et ni inuenn · Surgam et circuibo ciuitatem · per uicos
& plateas quaerm quem dilexit anima mea · Quesiui illum
& ni inuenn · Inuenerunt me uigiles · qui custodiunt ciuita
tem · Num quem dilexit anima mea uidistis. Paululum
cum pertransissem eos · inuenn quem diligit anima mea ·
Tenui eum nec dimittam donec introducam illum in domum
matris mee · et in cubiculum genitricis mee. In lectulo
nomine · requies et tranquillitas · mentis designari potest ·
quia dm a secularibus strepitu pcogitacionum quiescentem · subtilius
appetendi bonum qualitatem et modum inuestigare possumus ·
cum bonum finem intelligere · dm est inuenire · finem autem
dicimus · ni quod desinat esse · si quod profecto incipiat esse. In lectulo
quod suo dilecta dilectum quesiit · quando mirequie mentis
sue · bonitatis · et disciplinae · & scientie · recta regulam intelli
gere cupit. Si pnoctes quesiit · quia in subtilium rerum & sidaciorum
mentis oculus caligat · ne statim pse quod quesiit uidere pualeat ·
Vnde dilectum quem quesiit · minime inuenit · quia ipsa
difficultas intelligendi · quandam efficit moram inuenendi · Quid
quod agendum est. Profecto ut a illa quiete mentis in qua sola pprio
sensu iacet · surgat ad studium · requirendo etiam aliorum sensus · actio
nes · & scriptiones · ut quod pse intelligere ni pualet · ex illorum
dictis & scriptis percipiat · Hoc est enim ciuitatem circuire & pucos
& plateas dilectum querere · ecclam percurrere · & secundum doctorum
sentencias pquirere · plata & angusta gradientes inuestigare ·
et siqua eis uestigia secretatis sint & siderare · quia ni nuquam sela
res aliquid de bono ope habent quod sit imitandum · sicut et sci ·

qd' sit mirandu ⁊ etiã ppossẽ imitandu · Lata q̃ppe uia ẽ sclarũ · angusta scõ · q multi ſt q̃ plata · pauci ũ q̃ p angusta iam gradunt. Circueuntẽ aut ciuitatẽ ⁊ uicos ⁊ plateas · uigiles inuenium · q studiose inter ecclẽ doctrina inuestigantes histo riã q; g̃ est lata uia · quasi · q apta et ad intellegendũ facilis · allegoriã q; g̃ ẽ quasi angusta uia · q subtilis et ad intelligẽdũ difficilis · inspicientes · et si qua in eis fidei et opacionis utilia ac necessaria sint p̃quirentes · sci doctores sententiis suis et auctoritatib' occurrunt · atq; dilectũ quẽ querebat · intelle gere · ⁊ imitari cupientes ostendit. Vigiles nãq; dicuntur · de quib' dns die meuangl'o · Beati serui illi · q̃s cũ uenerit dns inuenerit uigilantes · Sci q̃ppe doctores · constituti · in corpore · uigilabant ⁊ adhuc uigilant · doctrina ⁊ opacione · siue ⁊ primorũ utilitati · corpore uero exeuntes · uigilant et uigilabit · scriptis et exemplis · in sui q̃dẽ remuneracione · in pr imorũ aut salutẽ. Qui indeliẽ uigiles custodiunt ciuita tem · q sci doctores · scam uniũsalem ecclam · testimonio ⁊ exemplo · suo · racionib' ⁊ auctoritatib' · ⁊ firmant et p̃tegunt · ⁊ scẽ fidi hostib' inexpugnabile faciunt. Tales q̃ uigiles dilecta ciuitabunda scisitat' dicens: Hum quẽ dilexit anima mea uidistis? Nũ mq̃t in uiris scriptis et gestis potestis ostendere ⁊ pbare · din uos ita dilexisse · ut sane uitã iam et doctrinã imitari · dilectũ sit inuenire. S; quia effectũ inuencionis · ñ elongat pseuerancia inquisicionis · sub iungit · Paululum cũ p̃transissem eos · inueni quẽ diligit anima mea. Cũ enim scõs patrũ facta et scripta aliq̃ndiu per transit legendo seu audiendo · tandẽ dilectũ inuenit in telligendo et imitari cupiendo. Quia ũ id qd' intellexerit · quasi inuentũ dilectũ · fide atq; ope obseruare delibera t · subsequit' dicens: Tenui illũ nec dimittã · donec inducã eũ in domũ matris meę · et in cubiculũ genitricis meę. Qd' aut' cũ desiderio et audiatate studiose quert' inuentũ cari habet' et forci tenet'. Vnde dilecta id ẽ sca anima · p̃q ecclam circueundo · et scõs patrũ dicta et facta frequenter inspiciendo · recte uiuendi seu docendi normã · quasi ipsũ din intelligens · dilectũ inuenit · si q̃dẽ recte uiuere ⁊ docere

est diu habere · tenet firmit̃ in memoria · nec dimittit donec
alius q̃; eu docendo · et agendo insinuet · ⁊ ita sensum pfidē
et dilectione introducat · n qd p hanc introductione tenere
illu desinat · s; qd alius q̃; hui gr̃e participiu exuirtute dif
fuse inse pspm sem karitatis · secu septi nalit̃ oferri cupiat.
Hā dictio ista donec · n pdeterminacione · s; psepitino posita ē
intelligi debet · acsi dicat · tadiu illu tenaci memorie com̃
dabo · meo illu · ⁊ aliorū sensiu inserendo · donec ita firmet̃
in nobis · fide · et actione · ut ultra a mte nra decidere non
possit · Loca aut introductionis hui · n̄ piitandu · qd absq; raci
one · ita distinete & differenti ponant̃ · h ē dom̃ matris · et cubi
culu genitricis · Cu enī unusitas ecclē ppt̃ diuisitatē sensiu
et studiorū · intria diuidat̃ · h est · in paruos · mediocres · ⁊ mag
nos · dom̃ q̃ de omis recipit · cubiculu aut n̄ omis · s; magnos
tantū · ⁊ q̃ aliq̃d specialitatis differenci ab aliis cōsequunt̃
dom̃ nāq; q̃ euidencior & amplior loc ē · in qua intantum
dnis · s; et tota familia intrat · public unusalis ecclē locus est.
cubiculu u q̃ dā singlaris · & quasi p̄uat in eccla loc · ad que
nullis · n̄ ecclastica dignitate · ⁊ ordine sublimatis · patet.
accessus · et intrit · quorū ē pfessio · specialit̃ do adherere.
Homina u relatiua · ut pat̃ et mater · que hoc qd sunt alioq;
semp dicunt̃ · trib modis accipiunt̃ · h est · nata · affectu · ad
opcione · Quorū p̄mo omisso · duo reliqui modi ad hui loci
matrē uel genitricē aptari possunt · Mat̃ enī cuiq; fidelis
est scā eccla affectu · ⁊ adopcione · qr ei que sibi pfide adopta
uerit in filiu · sce et uiste uiuentis · semp siui pandit affectum.
Et ut aliq̃d hic distinguam · dicam genitricē q̃; ei ē secdm
hoc qd eu generat · ad sce uite honestatē & utilitatē inform
mando · ⁊ el sacre scripture paginis instruendo · sic q; iuiru
pfectū uirtute & scientia · iuxta insura que adutrici pla
cet gracie educando · Introducit q̃ dilecta dilectū in domum
matris sue · quando dm que agnoscit fide & ope · sce matris
sue ecclē filius · h est paruus · mediocrib ⁊ magnis ostendit.
et sce exemplis actuū · ⁊ diuinarū doctrinis scriptuarū
qs nē ad sola pfert litera · nē ad mysticū intrat̃ sensum
ut eas omis · h est paru · mediocres & magnu · psua q̃q; capa

citate attingant · paru quidem ad litterā tantū · mediocres ad
litterā · et ad mysticū sensum · s; ex parte · ⁊ n pfecte · magnū · et
ad litterā · ⁊ ad misticū sensū · n ex parte · s; pfecte · et qui ad huc
altiora · ⁊ alius quasi inscrutabilia inuestigare · ⁊ intelligere
possunt · Vnde eis tantū dilect⁹ in cubiculo genitricis ostendit.
q; eis subtilitas · ⁊ discretio p̄cepti · et quedā archana discussio
sacramentorū diuinorū exsecreto erudientis ecclesie aperitur.

Potest autē ista dilecte inquisicio · inuencio · et inductio ·
h̄ etiā m̄ accipi · ut ad p̄cedentē sensū · in q̄b⁹dā alit · i q̄b⁹dam
uniformit dicant · Alit enī lectuli nomine carnalis uolup
tatis dissolucio secura · et securitas dissoluta intelligi potest.
ubi q; peccati nox ē · x p̄s n inuenit · q̄ etiā de hac inutili et
misera quiete peccator pmpto animi studio surgat · ⁊ ut
uniformit iuxta superiorē sensū dicam · scam ecclam pia in
tencione peuiat · cui uigiles idest doctores p̄transiens le
gendo et audiendo discat · qualit mores corrigat · dm q;
quē in lectulo male securitatis inuenire n poterat · in uirtute
uirtutū inueniat · atq; tādiu pficiendo crescat · q̄usq; eum
inducat in domū matris suē · quā est alit dicere mundū
istū · q̄ est loc⁹ et habitacio humane ppaginis · uelum matris
uniuersale hominē pereuntis · Apte enī omib⁹ p̄dicat · q̄nta
sibi fecerit ds · et ad sui exemplū puocans · hortat · quatenus
carnali uoluptate ⁊ repta · obliuiscant dom⁹ hui matris suē.
scilicet relinquendo · Cūq; h m induxerit dilectū in domū
matris suē pactuā uitā · postremo tantū pficit · ut eum
inducat p̄ teplatiuā uitā in cubiculū · h ē in secreta soli
tudinis · siue heremi · siue monasterii · q⁹ est uniformit dice
genitricis id ē ecclē · que eū generat · nutrit et informat.
ad honestatē monasticē uitē · quā ipse p modū tanta uir
tutū excellentia p̄cellit · ut ei exēplo et doctina · magis
ipsa ecclā pficiat · quā ipse antea ei erudicione pfecerit.
hoc q; sit dilectū inducere · in cubiculū genitricis suē.
Cui studiū et ppositū diligens et laudans dilect⁹ filias
iherusalē · id ē simplices in ecclā animas allocūt · q̄ dicō di
cunt filiē n filiū · q; p infirmitate mtis · n diu posst ad ea
conscendere · ad que pfecti quiq; utilitate animi puenē.

2 Adiuro uos inquit filie iherusalem · per capreas ceruos q; camporum
ne suscitetis neq; euigilare faciatis dilectam · donec ipsa uelit. In cubiculo enim monastice contemplacionis quescentib mente
& corpore · sepe talis causa puenit · ut necesse sit illi contemplatorum oculum aliquantisp deponere · propter utilitatem vel
necessitatem in aliquib puidere · Sed quia sunt aliqui infirmi intellectu
que hoc appositis suis frequenti fieri uolunt · & magis ut
ad exteriora suscitent · euigilent · exigunt · quasi quibdam ad
uiracionib prohibentes · sententeis & auctoritatib patrum pla
titudines scarum scriptarum discurrentium · sed ut poci eorum
arbitrio relinquant · quia pspm discretionis intelligit · quo loco
et tempore · ad hoc officium debeant euigilare · Quasi enim quidam
capree & cerui sc · scarum sententeie scriptarum · siue ipsarum
auctores sententeiarum · qui diu trena relinquenda · celestia
appetenda proponunt · quasi quidam salt de terris ad celos osten
dunt · diuq; feruentes et solliciti in bono opere ce perpiunt
quindam mitis agilitate eis habendam prendit · Scriptum est enim
Que sursum sunt sapite · non que sup terram · que sursum sunt quime
ubi xpc est in dexteram di sedens · Et alibi · Hierusalem aut conuersacio
nostra est · Et in alio loco · festinate ingredi in illam requiem
sc iterum · festinantes et properantes in occursum dni · Et alibi ·
Sic currite · ut comphendatis · Et dns in euangelio · Currite
dum lumen habetis · ne uos tenebre comphendant · Et alibi · Le
uate capita uestra · quoniam appropinquat redempcio uestra · Et in
psalmo · Beatus uir cuius est auxilium abste · ascensiones
in corde suo disposuit in ualle lacrimarum · Ecce capree et
cerui · diuinorum camporum · que ostendit utilem esse in cubiculo
contemplacionis dormire · quam ad exteriora negocia uigilare ·
non quod omino ista omitti debeant · quin primorum exigit utili
tas uel necessitas · sed quod melior sit pars Mariae · quam martheae ·
his quoque alius quoque similib sententeis · quasi quibdam precantacio
nib · adiurat dilectas filias iherusalem · ne leuiter et sine
causa compellant primos · de intima quiete descendere
et ad exteriores actiones migrare · Vnde uos filie iherusalem
que uisione pacis uidetis · ita tamen si spiritu ambulatis · et
facta carnis mortificastis · caro enim concupiscit aduersus

spm. spſ aut aduerſus carne. quorū bellis carere. eſt uſione pacis
uidere. ſemp ſce contemplacionis ſecretū diligere. ſep dilectū iſtum
hoc eſt dnm ihm xpm in cubiculū mtis ure introducere ſtudere.
ut eū uos ſpſ diuine karitatis aſſiuſcerit. & omia terrena deſpicere
docuerit. audiatis eū ppha p uos uoce comotionis magne. bene
dicta gla dni de loco ſuo. Loc enī gle di eſtis. qndo eū p amore
ſectatis. in cordib uris ſuſcipitis. & ſicd uirtutis. ⁊ gre. phumili
tatem. pacientiā. obedientiā. & caſtitatē. alia q; pietatis opa
ex uobis reſpgitis. gla di eſt. exq. ⁊ pque id habetis. atq; ide ipſe
benedicit. in cui laude & glam pfic totū qd in uob honeſtatis
et diſcipline conſpicit. Hec e enī uox comocionis magne. qua
q p ſpm ſubleuant. tanta compunctionis gra comouentur.
ut grauib ſe lamentis afficiant. uel qd adhuc peccatis ſuis ob
ligant. uel qd tadiu a celeſtis urte gaudiis differunt. Poſt uo
qq; uoce comotionis magne audituis. qn hui ſeli tumultus
et gaudia fugitiua attendituis. ſ; ea amore etnor gaudiorū
animo p ponitis. atq; ea que ret ſunt obliuiſcentes. ⁊ iſtum
uos extendentes. ſequimini ad palma ſupne uocationis. ut
hui uocis audicio. ſit ura n parua conſolatio. dni dicitur.
benedicta gla dni de loco ſuo.

EGIDIUS in hiſtoria regum.

Tomus III

Qua cū heliſeus ppha interrogat eet a rege iſrl dicente.
quare egregauit noſ ds tres reges. ut traderet in manu
moab. p aliqua adducere uigt in pſalten. Cūq; caneret
pſalter. facta e ſup eū man dni & dixit. facite aluei torrentis
hui foſſas. ⁊ foſſas. Patet in hac ſpm pphecie. pphis n ſemp
ad ee. ido q; ppha deſcente in ſe ſpū. adduci fecit pſalten.
ut canente pſalte. ſpſ qui in eo qdam quieſcebat. concuſſus
ſuſcitaret. & uideret ſibi ſup q interrogabat. S; quorſū huius
exempli placio. Profecto ad uram o dilecte ſorores. ⁊ ad mea
ſpectat intencione. Na q humilitatē ure uidebat. qd ſpſ
ſce dilectionis in uobis requieſceret. ⁊ quaſi ocioſus eet. utile
ac neceſſariū iudicaſtis. alique uobis adducere pſalten.
q canente. ille q mente ura quaſi obdormierat ſpſ excita
ret. duplice ut reor ob cauſa. ſiue ut que admodū ſaulis
furore. dauid canens mitigauit. ita ſicd ſubito ieqlitatis

mentu ure surriperet. canentis dulcedine coponeret. siue siqd mu
feruoris induuna dilectione ur haberet anum. quada uirtuma
ui carminis accenderet. Cu g hec ura ect intencio. nescio qspu
mea paruitate nihi tale canere scientie adduxistis. & hui platus
m officiu inuuxistis. Qd agere. In una parte affect ur im
pellebat. i alta parte igenii mei pieulu repellebat. Tande
de aduitorio di & oracionu iurarū suffragio psumens. platus
ur ce. quauis indoct nrefugi. qm apd dilectione uram
excessu meu facile fore estimaui. & q uxta magu oratoris
sentencia. uirt quā kartas sept. minime repudianda est.
S; que e uirt mea. Parua certe. ; que pene nulli sit poten
cie. intantu officu arduo ope. Siqd tam aliqm pote. kartas
hoc amministrat. S; hec qde ura fuit intencio. porro mea
fuit intencio parere rogantib. et aliqd canere unde ur exerta
ret spis. Ecce aut impicia obstat benuolencie. du hoc petu
cantoris ce debeat. ut sciat. & pdesse. ; delectare. uxta illud
flacci. ome tulit punctu. qmiscuit utile dulci. fet selares
lite. qd qda orpheus cantu suo leniebat tygres et leones. psimili
tudine scilice. eo qd bestiales & siluestres hominu mores. racio
nabili oracionis siue sentencia edomuerit. Amphion qq; dicit
est. saxa mouere sono tes tudinis. ; pce blanda ducere q
uellet. eo qd duros. ; incopositos hominu mores. recto et
suaui racionis m copositiuerit. Magna g picia e canentis.
carminis sui m mutare animos audienciu. S; ego nestimo
hui mee i choate cantionis modu apd uram sectate ad h
ualuisse. n ppt uri ingenu tarditate. s; ppt mee insetie
densitate. Na impit cantor e. q nesciet pprietate uocu ; modo.
& cytharedus rideret. chorda qsep obertat eade. Unde paliq
decantata hui excellentissimi cantici parte. decreueram
poci silere. qua ult tantas meas inepcias detegere. S; qua
n nuqua ab impito artifice facta de eade matia formam.
pit artifex operose reformata fac quasi alteria. & pit cantor.
carminu dissono. ; quasi discolorato reddit integru. ; ppiu
colore. ego qq; ex hoc animat. causa dilectionis ure ad ca
que relinquere cogitaui cu aduitorio di reaccingar. ut si
aliqd de tortu & incopositu op fecero. doct aliqs. ; pitus

Orat.

materiam inueniat. unde ingenii sui. meliorem illi. utiliorem
siue uiuaciorem ad querendo formam & colorem exerceat. sicam ipsum
opus rasuram uel mentam effugerit flammam.

Que est ista que ascendit per desertum. sicut uirgula fumi 3
ex aromatibus myrre & thuris. et uniuersi pulueris
pigmentarii. Ego dilecta dilecti cubiculum intrauit.
iam aliquantulum osculo illius appropinquare cepit. qui a bille
cebris & curis uite secularis euolauit. a quibus fugiens. se elongauit.
et in solitudine sui corporis. et animi mansit. Solitudo autem
corporis est. quietum esse in loco sibi deputato. neq; uagari
exteriores sensus circa mundi huius negocia. uel locutione. & actione.
solitudo uero animi est. nullis exterioribus occupari. uel cogitacione.
uel uoluntate. Que uniuersum solitudo. magna est mentis ascensio.
Mirantur autem filie iherusalem mirabile dilecte ascensum per desertum.
qui infirme mentes ualde stupent & laudant. singulariter uitam
soli deo uacantium. et nulla curam mundialis honoris & commodi
habencium. Sed priusquam huiusmodi describam ascensum. considerem
quid. et quale sit desertum. per quem iste fit ascensus. primo quid intelli
gam. et ascensum. et desertum. utrumque equoce appellari. quamo
nomine diuisa significare possunt. Ascensus quippe est corporis.
ascensus & cordis. desertum ecclesie gencium. desertum synagoga iudeorum.
desertum mundi. desertum aliquis seposite loci. desertum excepto omnibus
mundi curis animi. Desertum autem dicitur a deserendo. eo quod dese
rat. et deserat. quia et deserit continentem. et deseritur a continente.
Verbi gratia. Quidquid deserit se continentem. quia nullorum potest
accedere sua affectione ad animam secum. omnia huius mundi pro
nihilo reputantem. Deseritur a continente. quia nulla racione
consentit anima secum mundi uoluptatibus uel actionibus communi
care. ne ab eo forte retenta. difficile aut nunquam possit euadere.
Continencia uero ista appellatur. et secundum quale corporis situm.
quid est bonum. et malum. & secundum animi situm. quid est specialiter bonum.
& specialiter malum. uxta affectionem boni et mali. Situs
corporis. locus est exterior. sicut animi locus interior. Et non nunquam prodest
uel obest locus exterior. loco interiori. Diximus autem paulo supra
desertum mundi. siue aliquem sepositum locum. siue excemptum
a mundi curis animum. Excepto autem a mundi curis animo.

obest mundus· ñ sedm substanciã sui· s; sedm malicie sue affe
tione· ꝑ dest ũ seposit locus· ñ sedm naturã sui· s; sedm qete
& mundani abeo strepit remocione· ꝑ dest q̃ sedm hoc· ⁊ obe.
locus certior· loco inferiori· Dicam q̃ quare singla illa que sup
posium deserti nomine nuncupent· Ecclia ꝓpe geneiũ
quãdiu in gentilitate mansit· desertũ q̃dã fuit· q̃ndiu
inea religionis alicui cult & sacrarũ legũ· vt sanctionũ
frequencia erant· s; quasi bestiarũ cubilia· ꝓpt bestiales
hominũ mores· in quib ipsa racio· ⁊ naturalis lex ita fuerant
sopita· ut ñ possent discernere q̃d honestatis ꝓpe utte· vt
q̃d reuerencie & subiectionis creatori deberent· De hi enim
deserto dicit psalmista· Pinguescent speciosa deserti· Quid
nãq; speciosa hui deserti· ñ sacrarũ legũ sanctionũ q; uenerabilũ
saluberrima & decentissima instituta· Que ꝛ pinguescere
cepert· quando scꝫ patrũ documtis ⁊ auctoritatib ad ma
iora honestatis & reuerencie ꝛ erecta ꝓfecert· Deq deserto
ꝑ ysaiam ds dicit· Pona desertũ in stagnũ aque· & tra sitiã
in riuos aquarũ· Desertũ q̃ppe in stagnũ aque· ⁊ tra sitiã
in riuos aquarũ posuit· qn gentilitati que p ariditate mis
nullos bonos opũ fructs ferebat· fluenta p dicationis dedit
et ad quã p aspritate sue siccitatis· uia p dicatorib ñ patebat·
doctrine p modũ riuos emanare fecit· Cui ⁊ i alio loco ꝑ
eundẽ ꝓpham repmuit dicens· Letabit deserta & inuia
et exultabit solitudo· ⁊ florebit quasi lilium· Letabit fide·
exultabit actione· florebit uirtutũ decore· ut quasi lilium·
odore bone utte redoleat· candore mundicie nitear· medi
cina itime salutis ualeat· Judã q̃; desertũ dr· a q̃b testamtũ
& legis lacio· ⁊ omes uis sacrificiorũ et cerimoniarũ migrauit·
ita ut tẽplo destructo· ⁊ ciuitate desolata· tota mens regalis
& sacerdotalis dignitas· omis q; rit sollẽpnis cessauerit· ipsi
aut pdiusas regiones dispsi· desolacionis hui signũ portes·
Qd dns ei in euangelio futurũ pnunciauit dicens· relinq̃t
uobis dom ura deserta· Et in heremia scriptũ est· Precipi
tauit dns nec pepcit omia speciosa iacob· destruxit in furore
suo· Qmd q̃; desertũ nuncupari potest· ñ corporalit· sed
spualit· q̃ quanto plus peccatorũ sordib cumulat tanto

plus diuine gre psentia desolat. Scriptu est enim. Terra in
solitudine religet. Terra qppe insolitudine religit. quia
mens tremis curis ⁊ uoluptatib occupata uirtutu conuen
tu desolat. Seposit q; loc deserti dr. qui ubi null secla
negocioq; uel forensiu actionu accessus e. illud queta soli
tudo n incongrue nuncupat. Vnde cu psalmista tribulaci
ones nunciq; ⁊ molestias migratu. et turbaciones cordi
tales pmitteret. ut ⁊ morte exinde formidaret. tandem
inse reusus. dixi mgt. Quis dabit mi pennas sic colube.
et uolabo ⁊ requescam. Demuq; salubri repto csilio. ecce
mgt elongaui fugiens ⁊ mansi insolitudine. expectaba
eu qsaluu me fec. a pusillanimitate spis et tempestate. Dns
p baptisinu ieunatur. in deserti duct est. ubi a diabolo
tptat. nras inse tptaciones triuphauit. ostendens eos q
uita quieta diligt. tptacionib quide fatigandos. s; di ad
uitorio pieuina ⁊ oraciones liberandos. Deserti q. e anim
ab omnib mundi curis remot. quia quanto min ea q mun
di st cogitat. tanto magis a carnalib desiderius cor solita
ru portat. Vnde dns in euglio. cu mgt orabis. intra in cu
biculu. et clauso ostio ora patre tuu. Oantes. qppe cubi
culu uirtum. qn insecreto cordis nri soli stam ⁊ do tantu
que rogam. sine uoce apum. Ostiu q; claudim. qn sensuu
mrq; exioq; aditu obstruim. ne p eos ad cor aliqd qd pces
nras impedire possit inducat. Et hec e solitudo animi.
uaide necessaria uniuq; dm quaerenti ⁊ iuenire cupienti.
Dixi ovs aut supi ascensu ee ⁊ corporis et mtis. S; h loco
solum de ascensu mtis considerandu. qn sit nisi p deserti.
Quadiu enim mens mundi huius curis ⁊ tumultib implicat.
ad altitudine uirtutu minime ualet ascendere. s; p mo
querenda e solitudo corporis ⁊ mtis. ut diu nulla exiori
uel intiori inquietudine mens abducat. libi ad studium
boni opis subleuet. Sca itaq; ecla. que ex duob pplis ex pre
pucio ⁊ circucisione uenientib collecta e. p deserti p fidei
ascendit. qn infidelib exut q; pplo infidia remanentib.
ipsa int eos. fide. spe. karitate. ad miranda uirtutu cul
mina excreuit. Et quanto grauiu eis psequentib contrita

et quasi cominuta est · tanto alei exsci spi igne fumu scitatis
rectitudine ⁊ rigore utte & doctrine pdiuē. Vnde subdtur.
Sic uirgula fumi ex aromatib⁹ myrre & thuris · ⁊ uniuersi
pulueris pigmtarii. Quasi uirgula fuit · qr recta ⁊ rigida
in fide ⁊ opacione pmansit. Virgula aut fumi fuit · qua
ipsa rectitudo ⁊ fortitudo · ex diuini amoris igne fumiuit.
Quena ū fuit matia · inqua iste diuin ēcaluit ignis. Nimi
rū · fides · spes · ⁊ karitas · que psp̄es signant aromatū murre
& thuris · ⁊ uniūsi pulueris pigmtarii. Myrra aut sucū
amarū habet · ⁊ ea & mortuoꝝ corpora cōdiunt · ne pu
trescat · thus ū in sacrificiū dō offert · porro ex uniuerso
puluere pigmtarū · pciosissimū ⁊ fictiur unguentū. Hōne
sci cū p orthodoxe fidi integritate seruanda · ab infidelibus
et hereticis · ipsi fidi corruptorib⁹ psecutiones · ⁊ mores mul
tas ⁊ uarias ppessi sunt · myrra fumantis fidi q̄si incelum
emisert. Ha ptotū orbe iste fidi ⁊ passionū fum ascendit.
q̄ incredulos & psecutores miraculoꝝ acerbitate excecauit · et
fugauit · credentes ū q̄si suaui odore ⁊ illuminaui · ⁊ firmaui.
Cū aut in cultu di · ⁊ sca religione feruentes · pstatu ecclesie
& padipiscenda quū spabant etna beatitudine · orationib⁹
uigil instabant · nine etia thus fumantis · ⁊ redolentis spe ptu
lert. Nisi enī firma spe fuisse bonoꝝ haberent · neq̄q̄ phis asse
quendis dō assidue supplicarent. Cū ū fide · spe · fortes · cum
aplo dicere poterant · certi sum · qd neq; uita · neq; mors · neq;
angli · neq; pncipat · neq; uirtutes · neq; instancia · neq; futa
neq; fortitudo · neq; altitudo · neq; pfundū · neq; creatura
aliqua · poterit nos separare a karitate di · nine uniūsi pulue
ris pigmtarii odore in sublime sparsert. Qd enī e karitas
n̄ uniūsis pigmtarii puluis. karitas nepe · uirt e uniūsalis
qr omis ex ei radice pdeunt uirtutes · atq; ido ubicūq; est
aliqua uirt · ibi e karitas. Quis ū e iste pigmtari · n̄ sp̄ses.
q̄ grā sua · he uniūsalem cōponit puluerem. karitas enī
si diffusa e in cordib⁹ nris · psp̄m sem q̄ dat est nob. Videam⁹
ad quanta subtilitate · q̄si in puluere apls redegit karitate.
dū ei partes enuim ans · karitas inq̄it pacien e · benigna e.
n̄ emulat · n̄ agit ppera · n̄ inflat · n̄ e ambiciosa · n̄ quert

que sua sit. ñ uirtuat. ñ cogitat malu. ñ gaudet sup iniqtate. cõ
gaudet aut uertitur. Omia sufferr. omia credit. omia sperat.
omia sustinet. Ecce inqt partes duusit karitate. qten phas
determinatas partes insinuet. qdquecũq; ultima. ⁊ de toto
corpore boni. minutissima fuerit uirt. hec sit karitati atho
mi. dicit omia sufferre. omia credere. omia spare. omnia
sustinere. Vbi aut omẽ dir. nih excipit. Omẽ q bonũ. kari
tas est. Igit sic unusus puluis pigmtaru. ex unusis pciosis
speb conficit. ita karitas ex unusis animi uirtutib cõponit.
ut ñ incõgrue unusi puluris pigmtaru significatione
notet. Vbi enũ aliqua uirt de ẽ. pfecta karitas ñ est.

VHAAVEQ; etiã dilecta do anima. pdesertũ hui mundi ascen
dit. qn spretis ⁊ ppositis omib ei curis ⁊ negociis atq; oblec
tamtis. ad celestia semp tendit. uirtutũ pgressib. et quãuis
in mundo detineat corpore. i celestib tam uersat mte.
P desertũ q; sepositi loci ascendit. ex quanto remocior est
a conuisacione hominũ est. tanto ppinqor do p cõtẽplaciois
uirtute efficit. P desertũ qq; animi ascensiones fac. quia
quanto animi min circa exterior occupat. ⁊ quanto magis
cogitacionũ inutiliũ frequencia deserit. tanto magis di
uinitatis amore. ⁊ bonorũ actuũ delectacione subuehit.
Et hoc sic uirgula fumi ex aromatib myrre ⁊ thuris. ⁊ unusi
puluris pigmtarũ. ut iuxta superiorẽ sensũ. ipsa q; uirgã
equitatis habeat. fide. spe. ⁊ karitate. pgram spis sci. In hac ⁊
ualle lacrimarũ. myrra laboris. ⁊ pacientie. mẽ spectu dei
fumet. ppendens. ex ñ sit cõdigne passiones hui temporis
ad futura glam que reuelabitur in nob. Thus q; purissimũ
oracionũ instancia icendat. cui suauis odore delectat deus.
benedictionis sue gram ei oferat. pquã ple uirtutũ crescat
et multiplicet. Vnusus ũ puluere pigmtaru redoleat. ut
spu humilitatis ⁊ animo contito. omẽ scitatis officiũ deo
exhibeat. Sacrificiũ enũ do spis ⁊ tribulat. Quasi enũ in minu
tissimũ puluerẽ cribrat. qn pualde humiliati cordis con
fractione. insimis uirtutib posit. ante di oclos extenuatur.
O inutissimo náq; hui confractionis. ⁊ humilitatis puluere.
sci spis igne succensis. dd fumigabat. cũ dicebat. ego sũ ũmis

et ñ homo · & cũ in alio loco · canẽ se mortuũ · ⁊ pulicẽ cõmemora
bat · Et in psalmo dr moyses stetisse in cõfractione in cõspectu di
ut auerteret irã ei · Quanta enĩ contrcione sps · ⁊ cõpassionis
uirtute contrebat · qn ppeccato ppli orans dicebat ad deũ
aut dimitte eis hanc noxã · aut si ñ facis · dele me de libro
tuo quẽ scripsisti · Paulus q; hui humilitatis derectione
cõminuit · minimũ se aplõx nominat · pietatis aut ⁊ cõpas
sionis ⁊ fractione cõtrit · optat pfrib anathema fieri · Ascẽs
aut iste sic uirgula fumi fuisse dr · fumi aut cũ ascendit · ita
paulatim ascendendo defic · ut omino uideri ñ possit · & tanta
est in scis ⁊ replatiue uite subtilitas · tanta scẽ cõuersationis
p deserti uirtime solitudinis sublimitas · ut magis effugiat
animos de mutanciũ · quã teneat ⁊ sidatione unitari cupi
enciũ · ut diu cõphendere sequendo ñ pualet · i ipsã siu cõsi
derecione deficiat · En lectulum salemonis sexaginta
fortes ambiunt · & fortissimus ist · omis tenentes gladios
et ad bella doctissimi · Vnuscuiq; ensis sup femur suum
ppter timores nocturnos · Nos repugnat ut reor raciõi
si lectulũ salemonis hui tplicit accipiam · siue unũ sale ecclam ·
siue sci cuiq; animã · siue scam utriq; testamti scriptura · nqd
locis cõphendat · qm ercũ scripti est · s; qd grarũ · & salutarũ
effectuũ ⁊ cessio ⁊ cseruatio · sit ipsi in aliquo sup dictõx · salnãs
custodiens · ⁊ gubnans · reqetio · A ecla nẽpe unũ salis · huius
salemonis · id ẽ ueri pacifici nri · dni ihu xpi lectulus est ·
& mea reqescit · psalutifera mandatõx suõx observanciam ·
& unificatricẽ sacramtõx suõx concorporacionẽ · qa ecclibet
sub spe sacmtalui rerũ · pacificans ea que i cęlo ⁊ intra sunt ·
ut fiat quasi una res publica hui magnifici imptoris · una
uidelicẽ ecclã · ⁊ que gaudet imputa · & q adhuc pegrinatur
intra · Caput enĩ ecle xps · ipsa ũ corp xpi · Et sicẽ corpus
sine capite ñ uiuit · nec aliqd potest · ita ecla sine xpo nec
uiuit · nec aliqd potest · et sicẽ caput ñ est uitale sine corpore ·
sic ⁊ xps nulli cõfert uitã · sine unitate corporis ecle · Vnũ q
fit · xps ⁊ ecla · & cũ capt a corpore suo sit induitũ · qsos pacẽ
& unitatẽ ecle ñ hit · nec xpm habet · Vnde ⁊ ipso sacmto
sacmtõx · corpore scilicẽ & sanguine xpi · capiti corp h est

4

xpo ecclā consacrāmentalis et concorporalis efficit. suo ⁊ illius
mysterio. quando mysteriū xpi unuersitate corporis siu suptū.
nullu pdest. ñ mysteriū ecclē. societatē scilicē ecclāsticā. eodē
sacramēto assūpsert. q cūsic dtrum xpc a corpore suo. h est
ecclā sit indiuisus. in sacramēto suo idē xpc ueracit sumi ñ
dicit. ñ sumat unūsus. suo ⁊ ecclē mysterio. eidē ecclē con
corporat. Ipse enī dicit. Qui manducat carnē meā. et
bibit sanguinē meū. in me manet. ⁊ ego ī eo. Vbi g magis
recesert xps quā in ecclā. quē quotidie corpori et sanguini ei
participando. ipsi concorporat. ⁊ quasi unū efficit. Vnde
qsē a unitate ecclē male uiuendo. uel praue docendo pre
cidunt. q i ecclā ñ manent. cū xpo et ecclā unū sunt. in xpo
ñ manent. atq; idō cū corpori et participant. sumunt
qdē eū uiuersitate substancie. s; ñ sumunt ad effectū salu
tis sue. hoc enī est eū ñ ueracit sumere. q ñ sumit unūs?
qm qdē cū in altari ecclā ut dictū est concorporalis ⁊ ecclāsta
mentalis sit xpo. uniuersum corp xpi. cap scit cū mbris non
sumit. qcū extra ecclām sit. se ipsū xpo ⁊ ecclē. in utriusq;
sacramēto ñ unit. Sumit qdē ipsū sacramentum sedm essen
cia siu. qd aliqb ad uita. aliqb ad exicū. puenit. sur tuta ū
et rē sacramēti ñ sumit. q cū h sit uirt et res sacramēti. ut in
uicē se diligendo. de unitate corporis ecclē sint. qcūq; de
eo participant. qd nulli ad exicū. s; omni credenti pficit
ad salutē. qcūq; tantē societatis cōformante ⁊ uiuente
xpo. uere particeps ñ fuerit. xpm ueracit ñ sumit. diu ñ
ad salutē siu. s; ad iudicū sumere cōpbet. Hā cū ipse xpc
pcipiat dicens. si offers munū tuū ad altare. ⁊ ibi recor
dat fueris. q fr tuus habet aliqd ad ūsū te. relinque ibi
mun tuū ante altare. ⁊ uade prī reēciliari fri tuo. et
tē ueniens offeres munus tuū. ostendit munī ñ accipien
diu. ubi offerentis animī. uinculū pacis et karitatis non
habuerit. Qd si hec unitas singlariter uiti cōmbra ñ seruā
ta offerencū munā repellit. quanto magis eoci corpori
ecclē unitatē deserens. nec munī offerre. nec oblato parti
cipari potit. ⁊ S; lectulus iste ē salemonis. id ē pacifici qui
dē. pacē meā do uobis. pacē relinq uobis. confederantis

que in celo fit ⁊ vera. quia cum unus sit corpus xpi ecclia. quam parti
in celo cum xpo regnat. parti adhuc pegrinat in corpore. qui
cumq; ab unitate huius pegrine partis recedit. illi supne partis
consorcium non meret. quinquide cum unus sint secdm uirtute et
ren sacramenti. hi e ecclastice unitatis quamuis non diu uno soci
ent loco. tamen uniguntur spu. ut quisquis una non hrt. alteram
non habeat. Vnde in lectulo isto huius pacifici. hi e in ecclia. mq
ad huc xpus psacramentorum uelamina regescit. quisquis ppenten
cia amissam recepit unitate. illi q; que insupnus e socari
meret. illo uniente & reincorporante. qui ecculiauit nos
do psanguine suo. Sanctum qq; cuiq; anima lectulus
est huius uiri pacifici nri. qe cum anima uisti dicat sedes sapi
entie. ibi numeru suauit quiescit ds. ubi sapient. racionabi
lit ⁊ honeste ipsa sapientia gubnante. eidem requecionis
disponit loco. Vbi mens pgram ita do copulat. ut cum eo
unus spus efficiat. cum unitatis sacramentum. omne confert salu
tis effectum. sic ipse saluator dicit. Qui manet in me ⁊ ego
in eo. hic fert fructum multum. quia sine me nichil potestis
facere. Cum enim ad omne bonitatis & disciplme fructum. mens
impotens sit sine coopante gra. tantum huius counctionis ei
⁊ fert uirtus. ut cum omnipotens sit cum punitate spus copulatur.
omnipus q; ⁊ ipsa pgram efficiat. sic ipse dic. Omnia possibilia
credenti. Si enim sci do ⁊ uncti. dii dicunt ille qdem essencia
lit. isti u uuncupatiue. non uidet in cosequens. ut cum omni
potenti punitatis sacramentum ⁊ corporent. omnipotencie q;
ei qdam suorum participes efficiant. quis possit cum aplo dicere.
omnia nos cum illo donau. Nam qbus omnia cum illo donau. quando
omnipotente tnt. nihil e qd in ipso ⁊ ipsum non possint. Talis
mens lectulus determinate dr salemonis. idem pacifici. quia
ubicumq; iste pacific pgre sue dignacionem qeuerit & man
sionem fecerit. omnis sopit carnalis affectionis spum repugnan
Porro lectulus iste salemonis huius. diuina aduersitas.
q; non absurde accipit scriptura. qe iea xpe regescit. ppcepta
suorum documenta ⁊ uirtutum exempla. ubi pclicat huius pacifici
testamentum. qd in morte sua confirmauit. uidelicet pacis et
dilectionis pceptum. cum dicit. mandatum nouum do uobis

ut diligatis inuicem sicut dilexi uos. Cui dilectionis plenitudo
gemma constat relacione. di uidelicet & primi in qua tota
lex pendet. & prophete. quia & tota utriusq; testamenti continet pa
gina. que nihil utile uel honestum absq; ea discernit. non im
merito sacra scriptura huius pacifici lectulus nuncupari potest.
Ibi enim alegente. & ea meditante inuenit xpus. ibi potest in
telligere. quid credere. quid spare. quid amare debeat. & hanc
triplicem uirtutem habere. dum eam habere. ad quem eternam
habendum fide. spe. karitate. ducit & confirmat. Ibi xpc
latens. & quasi descens. agnoscit. & suscitat. & in animibus
legentis. per quam intelligit. si fidei. & bonorum operum gressibus
animum mouet. quasi xpc descens suscitat. In euangelio
nam; scriptum est. quod xpc in fractione panis est agnitus.
quem in forma peregrini latebat. & scriptura diuina que est
celestis ille. & uiuus panis xpc. nisi intelligentibus pegna est.
si; cui fuerit per exposicionis confractionem distributa. xpc
qui in ea latebat intelligentis mente agnoscitur.

Sed uidendum quid sit. quod hic lectulii pacifici huius dicuntur
ambire sexaginta fortes. ex fortissimis israel. omnes tenentes
gladios. & ad bella doctissimi. Multi enim hic lectulum
dissipare. & istum pacificum auferre conati sunt. quia uanis
& irreligiosis cultibus. quia puerilis moribus. nimirum nulli prauorum
dogmatum erroribus. quibus isti fortes fortissime restiterunt.
factis. dictis. & scriptis. tenentes gladios uerbi dei. & ad
huiusmodi hostes debellandos doctissimi. primo quidem sci
apli atq; aplici uiri. deinde sci martyres dniq; sacerdotes.
qui omnes fuerunt ex fortissimis mente dei uidencium. & ex ipso
inuicte fortitudinis robur habencium. suo quoq; tempore
& loco hic lectulii ambientes. & custodientes. nequaquam ipsi
huic pacifico necessarii fuerunt. sed; quod ipse eis admodum
necessarium fuerit. quem timebant amittere. malorum peruer
sitate. quia fidem catholicam subuertere omnimodis laborabant.
Cur autem istorum forcium siue fortissimorum numerositas.
sexagenario numero determinatur. Non enim nihil racionis
habet. ut cum istorum forcium innumerabilis fuerit multitu
do. isto numero finito comprehendatur. Poterat quidem esse.

ut ille realis salemon plures haberet siu corporis custodes. uel
rerũ suarũ diuisis in locis repositarũ. suis q; officiis certos et
designatos tutores. s; cũ tantã ei pacẽ ds concesserit. ut nulla
ei tẽpore bella mouerentur. mirũ uidetur si uiuita litterã acci
piendũ est. cur ei solo corpori custodiendo. tot fortes depu
tari erant. Verũ q magis hec ad spuale sensiũ referri ratio
postulat. uideamus q ista numinis sexagenarius uinuat. Sexa
genarius naq; ex senario & denario altero pariterũ multiplicato
coponitur. Senarius aut q partibus suis insimul collectis nec mi
nuitur. nec distenditur. pfectionẽ significare dicitur. Denarius ũ
q ex quinario bis ducto coponitur. decalogũ legis insinuat.
p quo obseruato. uel contẽpto. ppt quinq; sensus corporis.
quorũ officio. siue ad bonũ. siue ad malum mens ducitur.
uniuersitas hominũ. in decẽ uirginũ. q nq; prudentiũ. et v.
fatuarũ ordine. uel remunerat. uel damnat. Senarius autẽ
q pfectionẽ significat. ⁊ denarius q decalogũ demonstrat.
in uicẽ se multiplicantes. ⁊ sexagenariũ pficientes. ostendit
istos lx fortes. ita pfecte in diuinis pceptis custodiendis
sensiis suos exercuisse. ut merito in q nq; prudoriũ
sorte coputentur. Solent autẽ hii. q arithmetice artis scientiã
habent. tale numerũ ut sit. lx. dicere supfluũ. quia cum
sint q dã numi. q ita pariũ suarũ collectione equantur.
ut nec min nec mai toto corpore recipiant. atq; ideo per
fecti dicantur. q dã q suarũ partiũ copositione toto corpore
min reponunt. diminuti nuncupentur. isti q partib ppis
insimul collectis. totũ corp aliqua numositate transcendũt.
supfluũ appellantur. S; nos q hc numerũ forciũ istũ ibonã
referrin partẽ transcensionẽ istã. n supfluitatẽ. s; spualis
lucri q deuirtute ad uirtutẽ pficit incrementũ accipere
debem. ut dicam fortes istos meredtis sibi q nq; sensuum
talentis. ita magnifice opatos fuisse psiu et premorũ uiri
tate. ut studio illorũ in bonis opib semp augmentũ capi
ente. de fortib fortissimi efficerentur. Videam autẽ q hui
numi sexagenarii partes apportent. ut cognoscere possi
mus. utrũ ad istorũ xpi fortiũ pfectionẽ pruineant. Sexa
genarii igitur numi alta pars. sunt. triginta. tria. uigintã.

quarta · quindecim · quinta · duodecim · sexta · decem · decima · sex · duodecim ·
quinq; · quintadecima · quatuor · uicesima · tres · tricesima · duo · sexa
gesima unum · Que partes simul collecte · centum · et octo com
plent · totum corpus sexagenarium · quadragesimo octauo nu
mero transcendentes · Que est autem omnium perfectorum re
muneracio · in omnis laboris eox centuplicem melior re
compensatio · in futura regnatione · quando in corporum
immortalitate renascent ad illam uitam octauae etatis
que nunquam finiet · Bene quoque istoxe forcium siue fortissimoxe
collectio · sexagenario comprehendit numero · cuius partes in
unum redacte · in centum et octo excrescunt · ut non hoc ad sup
fluitatem · si aduirtutum referamus augmentacionem · quando
recte agendo · et docendo · sui · aliox lucrati fuerit profectum ·
per quod consequentur perfecta beatitudinem · que centenario numero
designatur · et octauo ut diem etate sine fine mansura
complebitur · Isti quoque sexaginta fortes ex fortissimis israel
lectulum salomonis ambientes quid faciunt · Omnes mag
tenentes gladios · et ad bella doctissimi · Non dicit habentes · si tenentes · qui potuerunt quidem habere secreto quidem anime
scientis · et intelligentis repositorio · si non tenere publico quidem
predicantis uoce et opere gestatorio · Tenent quoque gladios · qui sep
parata gestant sententiarum et actionum documenta · quibus
uidentes · et audientes · ad spiritualia instruant certamina ·
Si quid sunt isti gladii · nisi sermones dei · Viuus enim sermo dei
· efficax · et penetrabilior omni gladio acuto · et pertingens
usque ad diuisionem anime · compagum quoque · et medullarum · et discretor
cogitacionum · Huiusmodi enim gladium diuidentem · et separantem
misit dominus mitia qui uenit separare hominem ad uisum matrem
suam · et nurum ad uisum socrum suam · et inimici hominis domestici
eius · Hoc nimirum gladio sermonis dei quod percipit fieri
separacio · et omnimoda discretio inter bonum · et malum · inter
uirtutes · et uicia · debent uti inclyti bellatores dei · quibus
propositum est · huius pacifici lectulum ambire doctrina · et opacione ·
siue hic lectulum ad ecclesiam referamus · siue ad populum cuiusque
sci mentis · in qua diuinitas gratie sue dignatione regescere
creditur · quem utrique ecclesiam ab infidelium defendat puritate ·

et seipsos amalignorum spuum suggestione uel deceptione tue
antur. Que u ste bella in qb tales debent dimicare. et ad que
doctissimi memorantur. Profecto uirtutum et uiciorum magna lis
et discordia. ubi in causa e repugnancia duorum. sibi adusanciu
uidelicet carnis et spis. caro enim concupiscit adusus spm. spis autem
adus carnem. Et recte n adbellu. s; plurali numo ad bella doc
tissimi pdicantur. q aliud e bellu humilitatis contra superbiam.
aliud castitatis ntra libidinem. aliud pacientie ntra ira. aliud
obediencie ntra cotumacia. aliud sobrietatis cotra luxuriam.
aliud auaricie. ntra liberalitatem. uel sicut uirtutis. que sibi
opposito reluctatur uicio. ad que bella feliciter pagenda. isti
sexaginta fortes doctissimi memorantur. q iecoris gestis et scriptis
est racio et cosiliu. ad apparatu istorum bellorum bene et honeste co
sumandorum. Vnde et subdtur. Omnicuiq; ensis sup femur suum
ppter timores nocturnos. Diuisorum enim uiciorum diuisa est racio rep
mendorum. q alio m repmitur superbia. alio m luxuria. atq; alio m
auaricia. singla q; uicia. singla exposcunt remedia contria.
ut iunoq; contrario. quasi ense pugnetur diuiso. Ensis autem est
uigilans mentis custodia. de qua scriptura peipit. omni custodia
serua cor tuu. Qui ensis sup femur ponitur. quando suggestio
delectantis carnis. uigilanti custodia reluctantis animi
repmitur. Dicam asimilu. In femore e seminarium ppagnis. dec
ceptione data. homo formatur. q singlis in uto discretis mbris.
tandem nascendo pducitur. paulatim q; petatu monita i homine
pfectu deducitur. Quid e autem iuinoq; homine delectantis
carnis suggestio. n quedam uicium subito irruentis concepto.
Que si n statim ense fortiter reluctantis animi compmitur. forma
in mente pdelectacione accipit. demde pcensiu qsi nascitur
sicq; pedetempti pactione crescendo. damnabile. mortiferam
pcosuetudinem uicium efficitur. Et ecem iuinoq; uicio ppagando
iste pgressionis partes. uidelicet suggestio. delectacio. consensus.
actio. cosuetudo. sic. in homine iste q; natalis et processionis
partes si est. conceptio. formacio. natiuitas. corporis pfectio.
etatis plenitudo. Ensis g uniciuiq; sup femur suum esse debet
ut preso capite male suggestionis. qsi qdam seminario con
prendere malicie debilitato. totum corp nascentis uicium pruliet.

Et quare hoc? Ppt timores inqt nocturnos. Qd nq; timent
nocte. q custodiunt ciuitatem uel domum. ni subito aut hostes
ciuitatem irruturos. aut fures domum irrepturos. Qui aut
et hostes aut fures. ni maligni spis. q thesauros animę nre pre
dari uel furari conant. hu nepe pnocte praue suggestionis
siue delectacionis. qua mte cuiq; inuoluunt. ne mali ipsius
piculu discernere possit. irruunt repente. ⁊ irrepunt. et
tantis tptacionu iaculis mte uulnerant. ut a siue rectitu
dinis statu ea quandoq; deiciant. Hoc aut ni in nocte facere
possunt. quando calore pu studiu recedente. frig torporis
⁊ neglegencie animu occupauerit. quando ieo sol iusticie
ppt desidia occubuerit. et lumine siue gre ni illuxerit. quia
te parant sagittas suas. ut sagittent paupere in abscondito.
Ppt hos g timores noctnos. hoc e occultas tptacionu insidi
as. debet unqsq; armis iusticie succinct stare. omsq; adtu
itioris dom siue ta uigilant obseruare. ut null utt eundi
loc hosti possit patere. Ostendit huimodi studiu. q sint for
tes. uel fortissimi. q ueri salemonis lectulu ambiendo custo
diant. ut custodire ualeant. ⁊ q doctissimi insei ppositi p
cuttu existant. tenentes semp prudencie. ⁊ pmptę uigilancie
gladios. ppt subitos irrepentis ueu timores noctnos. Verii
hui spualis milicie scientia. ⁊ audacia. ubi ⁊ aq isti fortissi
mi accipiant. sequencia insinuant. Nam subditur.

Ferculum sibi fecit rex salemon de lignis libani. colump
nas ei fec argenteas. reclinatorium aureum. ascensum
purpureum. media karitate constrauit. ppt filias
iherusalem. Ipse enim accipiunt ut fortes sint. nisi
a sce ecclę doctorib. quorum facta et dicta imitari cupiunt.
uel a scarum scriptarum canonicarum testimoniis ⁊ auctoritatib.
ferculu aut hui ueri regis salemonis. sca ecclia e. siue ipsi
ecclię tota canonica scripta. siue in iudicio iusti cuius q;
anima. Na cu ferculu aferendo dicat. numeru unuqdq;
istox ni absurde ferculu equiuoce nuncupat. ecclia quide
ppt diuinox quę ea continent sacrarum lectionę sca scripta.
ppt diuinox eloqox siue preceptox. quox misteria ⁊ utilitate
continet susceptione. iusti u anima. ppt diuine scientie

pquã honestatis et disciplinę capax efficit̃ p̃ceptionẽ que omnia
spiualiũ delicie st̃ epulariũ. Quom̃ ũ singlã m̃bra uniciuq; ea
pti eorũ que pposium̃ adherere possint̃ expedire tẽptabim̃.
hoc ẽ qm̃ colũpne argentee · reclinatoriũ aureũ · ascensus
purpureus · ~ istoq; medtũ karitate constratũ · siue ecclę · siue
canonicę scripture · siue iusti animę cõpetant · assignabim̃.
Primo tam̃ considerandũ · qualit̃ ex lignis libani · uniũqdq;
istoq; ferculoq; dicat̃ extructũ. Libanũ · candidatio int̃pretat̃.
Qd aut̃ p ligna libani · que natãlit̃ imputribilia ẽ memo
rant̃ · n̄ sci ~ selecti accipiunt̃ · q p ipsi fortitudinẽ · ~ munde
itte candorẽ · incorruptã cogitacione · locutione · ~ opere
seruauerẽt · ~ seruant sẽtitatẽ. ex lignis q̃ libani · re ~ silemon
ferculũ sibi instituit · q ex pc̃ excelsoq; suoq; uenerabilib̃ et in
corruptis gestis · ~ documentis · ę ecclam suã decentissime nob
ittauit · ~ scam̃ scripturã suã composuit · ~ cuiq; iusti animã
eruditur · ut uniũqdq; horũ celestiũ foret ferculũ epulaq;
~ fideliũ refectio animarũ. Argentũ ũ · ~ aurũ in singulis
cõpetent̃ intelligit̃ · ppt̃ elogioq; nitorẽ · ~ puritatẽ · atq;
sensuũ qui in ipsis fulgent elogiis maiestatẽ · Si enim ad ecclã
referas · colũne eiusdẽ argentee · q sci patriarche · et pphę · apli
q; siue aplici uiri · in pdicatione sua · uel utriq; testamti
exposicione · qua ecclam subleuant · ~ sustentant · q dicunt
uel scribunt · fideli · ~ luculento porant sermone · In q sermõe
reclinatoriũ est aureũ · q ipsa eoq; pdicatio uel expositio
pciosõ sensuũ fulgore rutilat · in q se q libet q pri ignorãdo
~ querendo laborabat · iã intelligens · quasi reqescendo re
clinat · ~ ad int̃ę refectionis epulas · quasi fatigatã igno
rancia m̃tem appodiat · Huiusq; ferculi ascensus purpu
reus · q altissima ẽ in ecclã pace pfessio · que ~ ntẽptu seli
mortificatione carnis · ~ ppę uoluntatis abiectione · my
rrio m̃tis purpuratũ disponit ascensũ · quando mens
se ipsã do offert hostiã uiuentẽ in odorẽ suauitatis. Hemo
q ppe n̄ ab omnib̃ mundi curis · ~ desideriis liber · ad summũ
diuinę karitatis gradũ · p contẽplacionẽ ascendere nalet.
quia cũ multi et diuisi secoq; uirtutib̃ ascendentiũ sint
gradus · sicẽ de eis scriptũ est · ibunt de uirtute in uirtutẽ.

altissim tam ut dicam ascensus e. ubi mens se sup se ꝛtemplatoria erigit karitate. In isto naq; ascensu purpureo. diuersi sunt gradus. q; alto alto est eminencior. plus est enim orare. ieunare. uigilare. quam meditari tantum. legere. plus e pusticia etumelias. obprbria uel qualescuq; psecutiones sustine. quam ab iniusticia tantum abstine. at tam uiorum huiusmodi ascensionum labor corporis. animi. ac uite continencia. qsi quedam preciosa mitis est purpura. S; hui ferculi media rex salemon karitate construxit; ppter filias iherusalem. q; in medio hor tam sublimium in ecclam meritorum multe numerum quasi fragilitate ac infirmitate constrate deponunt mentes. que quam uis mundum pfecte relinquere nuallant tam mundi contemptores diligunt. uenerantur. quam uis ppter dm laborare. ieunando. uigilando. ac orando. siue carnem mortificando n possint. tam hec i agentib dm diligunt. quasi sua efficiunt. et qd ipse in se pinfirmitate n habent. hoc i alius pkaritate hint. Tales utiq; ad hoc ferculu pruenit. suo m in hoc reficiunt. q; qd sci. pfecti in re ac uirtute. hoc iste sola karitate assequuntur. PORRO sicut canonice scripture corp respicias. columne ei argentee. reclinatorium q; aureum. sunt diuinor eloq; sententie. auctoritates. uerbor claritate pspicue. sensuum singlari excellentia fulgide. quarum lectio. suauissima e anime refectio. qm ibi fides sustentat. spes subleuat. karitas p contemplacione reclinat. Vnde et reclinatorium est aureum. q; fide. spe. maior e karitas contemplatoria. sic argento preciosior est aurum. sic cum exhuiusmodi ferculo legendo uel audiendo quisq; fidelis didicerit. qd credere. qd spare debeat. p positis omnib transitoriis. in solo di amore. quasi in qdam auro ꝛtemplacionis reclinatorio. p quiete mitis ad etnam uitam pascit. ac nutrit. In hoc ferculo ascensus e purpureus. q; in eo recitantur passio redeptoris. gloriosi triumphi martyrum. pipsi redeptoris amore morientium. in qb passionib aliqui fuerit ascensus. Nam ut ipso capite martyrum uidere possimus. primo flagellat. deinde spuitis illitus. alapis cesus. spinis coronat. postremo cruci affixus. quasi quendam purpureum in sua passione fecit ascensum. cui uestigia martyres secuti

multi modi laboris habuerunt ascensus · qui ludibria et uerbera
expti · insup uincula & carceres · lapidati sunt · secti sunt · temptati
sunt · ad ultimum in occisione gladii mortui sunt · ut phos passio
num ascensus · ad summum etne beatitudinis pingerent gdu.
S; hc ascensum cum legunt et audiunt · pie nitis imitari satagunt.
ut sic temporalium passionum · sic · ⁊ etnorum participes fiant co
solacionum · Media q; hui ferculi karitate constrata sunt.
qui in tota diuina pagina karitas quasi medium optinet locum.
dum ad eam uelint ad quendam optimum · ⁊ certum finem · omnis scae
respiciant sentencie scriptarum sic dicit apls · qui finis pcepti
karitas · de corde puro · ⁊ cscientia bona · & fide non ficta ·
& cum duo pcepta karitatis · di uidelicet · ⁊ pximi · ostenderet
dns · in his inqit duob pceptis tota lex pendet et pphete.
Id autem exq ceta omnia pendent · summum et pncipale qdam m
locum uidetur habere · Media g hui ferculi rex salemon karitate
ostruit · qui imedio scarum scriptarum · karitatis costituit
pncipatum · Et quare hoc? Ppter filias hierlm · id e ppter animas
ad celeste hierlm · id e uisione pacis pminentes · ut intellegant
neq; columnas argenteas · neq; reclinatorium aureum · neq;
ascensum purpureum · sine karitatis uirtute · aliqd pensi
habere · s; omnia ex karitate · tanquam multos ramos ex una
arboris radice debere pcedere · Apls enim dicit · qui si linguis ho
minum loquar · ⁊ angloꝝ qd est columnas argenteas habere
karitate autem non habeam · factus sum uelut es sonans · aut cymbalum
tinniens · Et si habuero ppheciam · ⁊ noueri mysteria omnia · et
omnem scientiam · qd est reclinatorium aureum ee · & si tradidero
corpus meum ita ut ardeam · qd e ascensum purpureum habere · kari
tate autem non habeam · nihil mi pdest · Ecce qm istud suum ferculum
rex nr salemon media karitate construit · cum ptorum corpus
sce scriptre · karitate quasi in qdam centro costituit · ut omnia
circa eam · ⁊ in ea reuoluantur · Et sic sol altissimum e · dum in centro
figitur · nec ultra pgreditur · sic sca scriptura dum de uirtutibus
disputat · altissima e in karitatis pdicamento · nec ultra eam
pgreditur alicuius uirtutis puidicio · Tertio uero loco · si
cuiq; uisum animam attendas · columne ei argentee sunt · quae
uirtutes cardinales · quarum omnes alie sunt appendices · uidet

prudentia · iustitia · fortitudo · temperantia · Sed quoꝫ argentee
Probate fidei puritate · & uera euangelice doctrine pdicatione ·
ab omni scoria heretice falsitatis excocta · de qua scriptum est ·
Eloqia dni eloqia casta · argentum igne examinatum · Vnde de
hereticis dicit ppha dns · Dedi eis argentum & aurum · ipsi
autem ex argento & auro fecerunt baal · Aurum autem admitte · argen
tum ad eloquium pertinet · Aurum quippe & argentum sce anime
tribuit ds · qn ei et sensum diuinum · & sapientiam & cedit habere ·
et id qd mte concipit · eloqi uenusta pferre · Que sensum qe
heretici deprauant · & depauatum docendo enunciant · qsi
ex auro et argento · idola falsitatis fabricant · Quibus uuult ·
ut uirtutes si quas habet sint columpne · que anime structam
sustineant · hoc satagere debet · ut sint argentee · qe in fidei et
doctrine puritate resplendeant · timdum ualde est · ne structam
ipsam portare nn ualentes · fortitudinis siue infirmitate
subsidant · Si cui columpne sint argentee · reclinatorium quod est aureum ·
qe ex habundancia cordis os loquitur · qm ubi habundat in
sensu sapientia · ibi laudabiliter foris pfluit eloquentia ·
Scriptum est enim · Sapientia regescit in corde uisti · & pruden
cia in sermone oris ei · Cui enim mens sapientie fulgore re
splendet · sequitur · ut id quod intelligit · pdentiter enunciet ·
Si qr mens uisti reclinatorium dr · Humilitas qe diuinitas in
mte que sibi placet · humilitatis · pacientie · castitatis
et obedientie pulchritudine · p aureum inhabitantis qre siue
donum dr se reclinare · Quo contra de repbos mtrib dicit ·
qe filii hominis nn habet · ubi caput reclinet · Quis u est
hui ferculi ascensus purpureus · Fides · & memoria passionis
dnice · qua credere · & in qua omne spem salutis siue costi
tuere · & ad eius formam se ipsum quoq; mundo uiciis · & concupis
centiis crucifigere · ut possit cum aplo dicere · mihi mundus
crucifixus est et ego mundo · peruldubio est p ascensum pur
pureum mente ascendere · Quom u hui ferculi media
karitate constrata sit ppter filias hrlm · Aplis hoc osten
dit q dicit · Facti sum infirmis infirmus · ut infirmos lu
crificarem · Vnde hoc nn ex karitate · Nam cum sit gemina
dilectio · di uidelicet · & proxim · et una ex alta pendeat ·

quisq; summis uirtutibus p̄dit̄ est. hoc debet habere medium,
ut cū necessitas uel utilitas fr̄na exegerit. a billa rigoris sui
altitudine paululū descendat. et primo mfirmitati cōdes
cendendo prouideat. Hoc enī m̄ n̄ diligat primū. mutume
pbat̄ diligere dm̄. cū una dilectio exalta constituat̄. Qui
enī n̄ diligit primū quē uidet. dm̄ quē n̄ uidet q̄m̄ potest
diligere. Siue ḡ ecclā. siue scā scriptā siue uisti cuī libet
anima. hui ueri salemonis ferculū dicat̄. sequentia n̄ repug
nant. q̄n uncuq; capitis m̄bra n̄ in conuenient̄ adhereant.
S; si diligent̄ mutis obtut̄ adhibeant̄. n̄ erit ut estimo tedi
osū. cōsidare. quā pulchre ultimū hui ferculi m̄brū. kari
tatis conclusione signat̄. Q'd enī est in ecclā religionis. q'd
rei sacramentalis. q'd uiuota diuina pagina scientie uel elo
quentie. q'd in sci anima sētatis. y uisticie. q'd totū p̄ncipū
siue finē. in karitatis respectu n̄ constituat. Q'd porro sunt
ecclē sacramēta. q'd toci sce scriptē eloqa. q'd ue est. q'd creē.
q'd spare. y diligere debet uisti anima. n̄ xpi incarnatio.
passio. resurrectio. y ascensio. atq; omnium que p humana
gessit salute rerū exhibitio. Q'd ū omnū istōr sca peonia
nisi diuine karitatis sē signa. y pt̄ nimia enī karitatem
suā qua dilexit nos ds. misit filiū suū in similitudine carnis
peccati. ut de peccato dāpnaret peccatū. facto ppt̄ nos
maledictū. ut nos a maledicto redimeret. Siue ḡ ecclā
dicat̄ hoc ferculū. siue sca scriptā. siue uisti anima. ubiq;
karitas ista medū tenet locū. q de ea cuncta pcedunt.
y ad illā cuncta respiciunt. Tota enī summa karitatis hui.
est ds tio facto. hoc q; totū est. q'd in ecclā. p diuinā sēptam
sci docent. uidelicet ut hui diuine karitatis et in se die
magnitudinē sumopere attendant. q p hanc sum amor
te libati. y ad etnā uitā. quā peccando amiseramus
reparati. Vnde nē insequentib filie syon admonent.
quatenus diuine bonitatis grām. n̄ tantū in re. sed etiā
in rei ipsius efficientia diligent̄ attendant. et admiran
dam salutis sue dispositionem aduertant. Egre
5 diuini filie syon. et uidete regē salemonē in diu
demate quo coronauit eū mater sua in die despō

sionis illius: et in die letitie cordis eius. Syon dicitur
speculacio. filie autem syon. id est speculationis. que fit. in anime
credencium. que per contemplacionis gratiam. celestium mysteriorum
secreta subtiliter speculantur. Quibus ut egrediantur dicit. quia minime
debent in carnalibus occupari. quia cupiunt in spiritualibus mentis
oculo detineri. Egredimini inquit et uidete. Non enim potestis
uidere. nisi prius egrediamini. Egredimini quoque. hoc est ex corpora
lium et uisibilium rerum ymaginacione exite. yndumini magnifi
centie gloriam. yni ipsa unius salis redeptionis causa. yntota
prius humane salutis incorporalitatem mentis intuitum
figite. Quare. Ideo uidelicet ut uideatis regem salemonem indu
ademate quo coronauit eum mater sua. Quo autem oculo uidere de
betis. Hymirum interiori magis quam exteriori. et si de corporalitate
ad incorporalitatem exire debetis. oportet ut spiritualiter in carni
liter ea que uidetis uel auditis intelligatis. Sic enim dicit uidere.
ac si dicat. intelligite. Vos igitur o filie syon que in filii propter
fortitudinem. si filie appellamini propter infirmitatem. et in dum
uirobur spiritualis intelligentie profecistis. qui quidem ferculum
uobis fecit rex salemon. ad cuius epulas cotidie residetis. ecclie
sacramenta prospiciendo. scripturam canonicam legendo. yaudien
do. seorsum quoque doctorum sentencias perscrutando. egredimini al
ciori sensu et uidete ipsum regem salemonem. indiademate quo
coronauit eum mater sua. Quid uel quale est hoc diadema regis
salemonis. quo coronauit eum mater sua. Possum quidem singlariter
dicere unum passionis signum. spinea scilicet coronam. quem irriden
do coronauit mater sua synagoga. que eum secundum carnem genuit.
si melius uidetur. ut istud diadema accipiamus. totam multiplicis
passionis summam. que sic diadema ex multis preciosorum lapidum
gnibus. ita ex multis diuersarum passionum signis composita est. quam p
quam in corpore suo pertulit. gloriam et honore quasi quodam diademate
coronatus est. sicut dicit apls. Videmus ihm propter passionem mortis gloriam
et honore coronatum. ut gratia dei pro omnibus gustaret mortem. Vnde
uos o filie syon. nolite considerare tantum exteriora et contemptibi
lia passionum istarum signa. hoc est. flagella. sputa. alapas. spinea
m coronam. crucem. sepulturam. si de hac consideratione egredimini.
et quid inde glie. yhonoris. remedii. ysanitatis. omni pereuerit

mundo · oculo mitis aspicite · hoc est enim ei diadema · quam mirari
et uenerari debetis · & hec principalitas karitatis · quam in me
dio ferculi sui constituit · tali q; diademate splendet excel
lencia sue circa uos misericordie · Homine gloria & honore coronatus
est · resurgens de hac corporis passibilis corruptione · impas
sibilitate · incorruptione · & corpori suo quod e ecclia · huius
gle · & honoris coronam imposuit · quando ei secum fuit in cor
ruptionis participium confirmauit in eternum · IVE istud
diadema dicam quod ualit totum humane dispensationis orci
nem · quod eum coronauit mater sua · beata scilicet uirgo MARIA
ex cui utero cande suscepit humanitate · racioni nimiet repug
nare · Nam in hui diadematis compositione · quod humanitas xpi
est coronata · quasi quedam insignium sit ornamenta gemarum · nati
uitas · circumcisio · baptismum · ieiunium · temptacio · passio · resurrec
tio · ascensio · que omnia includunt auro misericordie ei durum
enim omnibus metallis preciosi est · & miserationes dei sup omnia
opa ei · Ex auro quod fulgidissimo infinite misericordie dei · et ipsi
misericordie operibus signis que sup memorauimus · quasi quibusdam gemis
fabricatum est hoc diadema regis salemonis · ueri uidelicet
pacifici dni ihu xpi · qui reconciliauit nos deo · pacificauit omnia
que in celis sit & in terris · Vnde admonent filie syon · que gram
diuine contemplacionis habent · ut hec omnia sensu uitiori
perspicientes · quanta eis inde salus profluxerit intelligant ·
Quando autem tali diademate est coronata · In die inquit de
sponsacionis ei · et in die leticie cordis ei · Que nam fuit dies
desponsacionis xpi · in tempore incarnationis · quando processit de
uirginis utero · tamquam sponsus de thalamo · ad copulandam sibi ecclam ·
propter quam redimendam dignatus est incarnari · Sue poci dies de
sponsationis tempus fuit passionis ei · qui sanguinis sui pcio re
demptam exhibuit sibi ecclam sponsam gloriam · in habentem macu
lam · neq; rugam · Hanc enim isto inestimabilis ponderis pcio
subarauit · huic in dotem eternum patris sui regnum conscribi fec ·
a qua · ipse sponsalia exigit · fidei scilicet · iuriumque merita
sine quibus nulla deo copulari potest anima · quarum partes quas
paulo post in subsequentibus enumerat · Que quoque fuit dies leticie
cordis ei · Tempus profecto resurrectionis · quando superata

omni tristicia passionis & corruptionis. festiuum se & hilarem gla
et honore coronat. cum tropheo complete redeptionis exhibuit.
Non autem ista cordis affectio ita mihi cecidit. ut ante dubium qd
futurum erat nesciret. & tempus quasi dubietate submota leticiam
animo concepit. nullum enim diuinitati tempus asserbit. si huiusmodi
locutio humanitati eius tantum competit. q dicit propter gloriam resur
rectionis. & propositum atq; ordinem redeptionis expletum. diem
leticie habuisse. quia uis & hoc magis ad ecclam que est corpus
ipsius referri possit. uxta illum modum locutionis. q frequenter
in sca scriptura. qd de capite dicit. ad corpus refertur. sic econuerso
de corpore adcapd. propter concorporationem & unitatem. quinum
efficiunt xpc & ecclam. Xpi enim passio resurrectio. & ascensio
maxima & specialis est ecclie leticia. qn se meminit de capti
uitate adlibitate. de morte aduita. de corruptione adincor
ruptione. hoc mirabili transisse suffragio. Quia ut ad huius
desponsacionis mirabile spectaculum. totum respicit istud sponsi et
sponse epithalamium. qd hoc loco psiu excellentia. dicit canticum
canticorum. uideamus quam pulchre & iocunde alternancia. inuicem
sponsus & sponsa decantent sce dilectionis preconia. Supra
enim exposuit sponsa dignitatem & excellentiam sponsi sibi
spualiter copulandi. ilectuli reuerentia. iferculorum affluentia.
ornamentorum splendore et gla. & qd his omnibus maius est. insingla
ri karitatis progatiua. & adistarum nuptiarum pulchritudinem
pspiciendam. & de mirandam filiam syon egredi hortabatur. quem
et ipse ppossit suo his nuptiis sociari studentes. quem ne uide
rent pspeculum enigmate. pmodum penitus iam purgato mentis
oculo. facie ad faciem uiderent regem in decore suo. Cum mox occe
rit sponsus cantabili pulchritudinis testimonio. plurimas q;
ipsius pulchritudinis partes quasi psponsalibus sponse. sibi ob
latas enumerat. que tam exigua sit eidem sponsi dantis. & tide
accipientis. ut ostendat merito sibi copulandam. quam tot pul
chritudinum preconiis. suo munere fecerit gloriam. cum psignati
qq; lectuli & ferculi nomen aptauerit. & quam ornamentorum sibi
impositorum causam effecerit. Ait ergo. Quam pul (Cap. iiij.
chra es amica mea. quam pulchra es. Oculi tui co
lumbarum. absq; eo qd intrinsecus latet. capilli tui

sicut greges capraru· que ascenderu de monte galaad.
dentes tui sicu greges tonsaru que ascenderu de lauacro.
omis gemellis fetibus· et sterilis n est inter eas· Sicu uitta
coccinea labia tua· eloquium tuum dulce· Sicu frenum
mali punici· ita gene tue· absq; eo qd intrinsec latet.
Sicut turris dauid collum tuum· que edificata e
cum ppugnaculis· Mille clipei pendent ex ea·
omis armatura fortium· Duo ubera tua· sicu duo
hinnuli capreq gemelli· qui pascuntur in liliis· do
nec aspiret dies· & inclinentur umbre·

septiformis e gratia tuius inspiratione

Quoniam spis sci est gra· omis uirtutum benedictio· in ecclastico
pfluit agro· congrue ne sponsus sponsam· septenis pulchri
tudinum attollit preconiis· quas attendit i decore a gra oculoq;
capilloq;· dentium· labioq;· genarum· colli et uberum· q numerus expe
ecclam· suo iudicat consortio dignam· qua pgraru affluentia
omnium in facie mbroq; commendat elegantia· facies enim ecclie·
est ei publice conuentus· inq; sideranturur· disponuntur· percipi
untur· semp necessarie & utiles cause· qb informentur· ad iunta
tis decorem instituantur· ipsi mbra· ut nulla ineis deformita
tis macula appareat· siue in fide· siue i actione· siue in aliquo
canonicarum sanctionum constitucione· Ipse naq; publice eccle
conuentus· uaria distinguitur pfessionum· dignitatum· ordinum·
qualitate· q alia pfessio est monachoq;· alia clericoq;· alia laicoq;·
inhis autem alia pfessio uirginum· alia continencium· alia coniu
gatoq;· dignitatum u· alia imperialis· alia pontificalis· alia pfec
turalis· siue aliud qd qb dignitatis nomine appellari potest·
porro ordinum· ali sacerdotalis· ali leuitic· ali subleuitico· uel
ali qlibet ecclasticus ordo· que omia significant ille pscipue
septem particule· sponsi testimonio· in sponse corpore lauda
bilitu posite· Oculi enim ecclie· fi custodia & prudentia ppo
sitoq;· capilli numerositas subditoq;· dentes sacre scripture
expositores· labia pdicatoq; elegantia· siue lectoq;· diuinam
scripturam recitancium· gene uerecundia disciplinatoq;· collum
sublimis eloquentia doctoq;· ubia diligentia magistroq; mi
nores erudientium· quoq; omium distincta uarietate i corpore
ecclie psalmista collaudans· astitit inqt regina a dextris

tuis. uuestitu de aurato. circumdata uarietate. S; de his singlis
plenu suo loco dicendu. QUAM pulchra es inqt amica mea
quã pulchra. Quã dicit pulchrã. etiã appellat amicam.
ut insinuet alterũ altiũ ee effectiuũ. Hã que tot pulchritu
dinũ speb quas subinfert decoratur. merito amica efficitur.
æ que amica pbatur. pfecto pulchra iudicatur. Non enim uelitu
amicã secreti siu cõsciã faceret. ñ hanc uirtutũ pulchritu
dine placente sibi pgrãm copulassi. Repetita ũ laude pul
chritudinis geminata appbat uirtute fidei æ opationis. que
ita sibi inseparabiliter sociantur. ut una sine altera sep inutilis cõp
bet. Subdens autẽ pimũ septene pulchritudinis imbrũ. oculi
tui inqt colubarũ. absq; eo qd intrinsece latet. Sic sup pnota
umũ. oculi ecclie. fit custodia æ pudentia ppositi erga utili
tate subditi. qsic oculi dicesqdã. ⁊ custodes fit subiecto
corpori. cec enim in tenebris ambulat. ⁊ nescit qeat. ita plati
cura sua et uigilantia custodiunt sibi subiectos. æ ducit in recta
uia pdicatione æ actione. ubiq; speculatores posuit. ⁊ ad ani
marũ æ ad corporũ necessitate. ⁊ utilitate. S; isti oculi fit colubæ.
absq; eo qd intrinsece latet. qui innocenter ⁊ simpliciter carnalia pro
uident. ⁊ prudenter subditi piculiũ spualia amministrando
puident æ cauent. Hã cũ intrinsis aliqn psubditi utilitate
occupantur. ipsa trina ñ cognoscunt. s; colubino oculo intuentur.
qui absq; cupiditate æ carnali desidio. simpliciter psola necessitate
expetunt. ⁊ habent. de qb dicit ppha. Et quasi colube ad fene
tras suas. Qd enim fit fenestre nostre. ñ sensus exteriores p qs ad
ista uisibilia. uel ea cupiendo. uel parupendendo. pspicimus.
Sci autẽ quasi colube ad fenestras suas fit. qui qeqd interioribus
pensis corporeos capiunt. simpliciter æ innocenter suis usib expo
nunt. ruchi exhis cũ auiditate ⁊ delectacione rapiunt. s; tantũ
comune ineis suã suiq; necessitate attendit. Est g laudabile
hoc m tenere studiũ actiue uite. s; longe laudabili est. id qd
intrinsece latet habere. uirtute scilicet uite ⁊ contemplatiue. foris
enim exterioa honeste dispensant. s; diuine tantũ patet cog
nicionũ. qua intencione id faciant. dũ plerũq; abhumanis
oculis qi corda ñ iudicant. aliqi religiosi exterioa uitã dei tẽtante
iudicant. SEQUITUR secda pars septene pulchritudinis

qua dr. capilli tui sicut greges caprarum. que ascenderunt de monte
galaad. Capillis. ut prnotatum est. numerositas subditorum designatur.
qui quamuis perfectione maiorum consequi non ualeant. uentum tamen
ecclesie. sicut capilli caput ornant. capitibus suis. hi maioribus. pro suo
modo. et posse obediendo. et constitutam sibi legem seruando adherent.
Vnaquaque enim professione. suo quoque loco. et ordine. uxta prefixam
sibi a patribus communem. et usandi regulam. licet diuersorum deco
rant et ornant. Nam quamuis in ecclesia unum sunt siue particulari. non
omnes equaliter uiuant. non omnes equaliter suo quisque priuato officio.
constitutam obseruent regulam. et eandem plerumque excedant. publico
tamen et communi religionis. et ordinis tegunt ornamento. sicut e contra
nichil confert honoris aut honestatis toti corpori ecclesie unius
deuotio. si ipsa tota irreligiositatis deformetur instituto. denique
religiosa ei communitas. ipsius est pulchritudo et nobilitas. sic
et irreligiosa unanimitas. ipsius est turpitudo et ignobilitas. Vnde
et dicit. et capilli isti sunt sicut greges caprarum. et in singulis professionibus
sunt quidam greges. coadunate multitudines. greges quidem. quantum
ad ordinum diuersitates. siue ad ecclesias particulares. unum autem greg
emque ad fidei unitatem. et ecclesiam unum uiuentem. Greges uero sunt capre
et omnes ecclesiastice professiones. licet inter se differentes. propter uarias
ordinum qualitates. semper tamen pari intencione ad unum spectant
finem. dum omnes celestia appetentes. suo quoque modo adherent domino.
Qualium uero caprarum. Que ascenderunt de monte galaad.
Galaad dr. aceruus testimonium. Quis autem est iste aceruus testi
monii. nisi collectio quedam et summa diuinarum scripturarum. siue
institucionum ascisse patribus ad utilitatem et honestatem ecclesie con
scriptarum. Et enim e sacra scriptura. nisi quidam aceruus testimo
nii. ubique predicantis et testificantis de xpo. de eq testimonio
canitur in psalmo. testimonium domini fidele. sapientiam prestans
paruulis. Paruuli quippe. idem. humiles testimonium sancte scripture
intelligunt. eum dum credendo et bene uiuendo obaudiunt.
sapientes fiunt. Summa enim philosophia e optime uiuendi modus.
Institucio quoque sanctorum patrum quidam e aceruus testimonium. et dum
hec legitime obseruatur. obseruatoribus suis ad uite honestatem
testificatur. Capilli quoque sancte ecclesie sicut greges caprarum. que ascen
derunt de monte galaad. et multitudines subditorum

quotidie pficiunt testimoniis scriptuarū scārū a suis ppositis
institutis ad cōmune uiuendi ordinē sibi pfixis. Tercio
loco ponit dentes tui sicut greges tonsarū que ascendert de
lauacro. Omis gemellis fetib. ⁊ sterilis ñ est in eis. Dentes ut
pscriptū est ñ absurde possit accipi sacre scripte expositores.
qui sicut dentes cibos conterunt. ita sci expositores i diuinis scpturis
inte grossitudinē inspualis sensus redigt subtilitate. ut que in
superficie intelligi ñ poterant. phos dentes quasi cōmolita faci
li uiuentū intelligentie transeat. S; qr isti dentes sicut greges
tonsarū que ascendert de lauacro. Videlicet ppt expeditum
aseli negocii animū ⁊ a terrene actionis puluere diuini spc
fonte abluti. Heq; enim possit ad tante intelligentie subtili
tatē pficere. ñ hui mundi curis qsi qbdā oneribus depositis.
a toto corpore interioris hominis toto fonte illo diuinitatis.
de q dicit psalmista dō. torrente uoluptatis tue potabis eos.
qm apd te est fons uite. Et qd ista ablucio siue potacio cōferat
utilitatis insinuat. dū subdit. ⁊ lumine tuo uidebimus lumen.
Aesi patent dicat; te lumē nobis infundente scientie obscura
diuine scripte intelligēm. Dentes g sunt eccle. sunt qsi greges ton
sarū que ascendert de lauacro. qui sacre scripte tractatores.
q magis fuerint a terrenis actionibus expediti ⁊ lauacro diuine
inspirationis expurgati. eo forci frangere ⁊ subtili terere
ualent tota uetis a nouī testamēti soliditate lita. Allegoric
enim siue moralis sensus. cōpetent ⁊ utilit pfluens exlitali sup
ficie scārū scriptuarū. decens candor. a quasi allicens pul
chritudo. istae sunt dentium. Unde a subdit. Omis gemellis fetib.
et sterilis ñ est inter eos. Qd sunt enim istae gemelli fetus. ñ aut scārum
scriptuarū que expositione quasi efringunt. duplex sensus.
uidelicet allegoric ⁊ moralis. aut duae testamēti cognitio. aut
gemine karitatis exhibitio. Ha cū triplex sit sensus in toto
corpore scripte diuine. historic scilicet. allegoric ⁊ moralis. ubi
cuiq; historic exponit. in aliqua istarū duarū partium allegoria
scilicet aut moralitate resoluit. plerūq; uniuersarū q; partium
sensus uni eidēq; historie redigit intellectus. ita ut ñ nūquā
qd historia sonat. ñ ⁊ mystice intelligi debeat. De q triplici
sensu diuine scripte dr. Scribe ea triplicit in corde tuo.

Duorum u̅ testam̄ntorum quasi gemellis duam̄ fetib̄ q̄ q̄cq̄d exponunt.
uel de ueto uel de nouo testam̄to assumunt. Porro gemme karitatis fetib̄ multiplicam̄t. q̄ ad laborē exponende sacre scripte trahit eos amor di. quē in ipsa scriptura delectabilit̄ sapiunt.
amor q̄; proximi ad cui utilitatē hanc sibi occupationē libent assumunt. In q̄b̄ nulla ē hoc gemellorum fetuū sterilitas. q̄ omis
q̄s trene actionis pond̄ ñ grauat. ⁊ diuini spe fons salubrim̄
lauat. possit̄ delectabilit̄. hac gemina intencione. materia.
dilectione. i exponendorum librorum negotiis uacare. intencione
ad allegoriam et moralitatē. matria. ad uet̄ et nouū testam̄tū.
dilectione. ad dm̄ et proximū respicientes. QVARTVM
septenę pulchritudinis p̄dicam̄tū est. sic uitta coccinea labia
tua. et eloq̄ tuū dulce. Labia dici possit̄ duplici eloq̄ p̄dicatores. siue ipsa eloq̄a elegant̄ legendo vl cantando pnunciantes
et di pplm̄ sens̄ uel uocis suauitate. ad timorē ⁊ amorē diuinū
accendentes. Vnde et uitte coccinee cōparam̄t. q̄ sic uitta
capillos ne dispgam̄t cōstringit et cōponit. ita p̄dicatores sc̄i
siue i eccla suauit̄ cantantes ⁊ legentes. audientē pplm̄ un
culo pacis et unanimitatis cōiungunt. ⁊ sibi inuicē fidei et
dilectionis armonia cōsonare faciunt. Ha uitta subiectorū
a uitta sōrum p̄dicatorum quasi dissonat ⁊ discordat. q̄n nec recte
credunt. nec recte opam̄t. s; cū illorum p̄dicatione aduersitatem
et rectitudinē p̄ducunt̄. quasi eis fide ⁊ dilectione iungunt̄.
dū ide q̄d ipsi credit ⁊ diligit. atq; eis in lege di sentiunt.
Cū q; eande uersitatē pnunciantes uel pulchro cōcentu. ul pa
bili racionis assercione audiunt ⁊ attendit. pgam ⁊ punch
onis forci se i amore di ⁊ stringunt. Vnde ⁊ uitta cui cōparan
tur. dr coccinea ce. Cocc̄ q̄ppe ignei coloris est. Et q̄d ē karitas
ñ ignis. Qn eni aliq̄ de illo sumo bono q̄d ds ē audientes causa
ipsi bonī percipiendi ad bene agendū cōpunguntur. pfecto duplice
karitatis igne accendunt̄. Labia g̅ eccle. hoc ē sc̄i p̄dicatores
siue ipsa p̄dicationē officiose cōponentes. sic uitta coccinea
fit. q̄ animos audientū ipsarū rerū q̄s p̄dicant dignitate
et suauitate. ad eterne uite amorē succendit. Vn subdit̄ ⁊ eloq̄
tuū dulce. Lenioribus eni preceptis infirmi attrahunt̄. austerioribus
repellunt̄. In lege aut̄ peccantes puniri percipiebam̄t ⁊ nocentes

talionē accipiebant. qn̄ oculū pro oculo. dentē p dente dare uide
bant. S; intēpore grē. dulce ē eloq̄ū ecclē. q̄ peccatorib⁹ culpā
suas ostentib⁹ n̄ pēna s; misericordia p̄mittit. & nocentes si resipis
cant. n̄ talione multant. s; penitencia absoluunt. Siue ido
uuta coccinea sci p̄dicatores sūt. q̄ p̄dicatione sua superflua
cogitacionū & opū ostringūt. ut p̄scē operationis studiū diui
ne karitatis igne ardeant. & p contēptū seculi q̄dā mitis mar
tyrio rubeant. Cocc⁹ enī igne. & rube⁹ est. ꝗ q̄ diuina kari
tate feruent. omia p dō pati adiūsa n̄ timent. PORRO
quinta spēs septiformis pulchritudinis. disciplinatē in
ecclā uerecundiā p̄dicat. dū dr. Sicut fragm̄ mali punici ita
gene tue. absq; eo q̄d intrinsec⁹ latet. Mali punicū dr. eo q̄d
ex punica regione sit gen⁹ ei⁹ tūs latū. q̄d etiā dr mali gra
natū. q̄d multitudine in se cōtineat grana. fragm̄ autem
mali punici extr⁹ rubet. intr⁹ candet. & magis q̄ integrū redolet. fractū.
bene q̄ ecclē sic fragm̄ mali punici dicunt ēe. q̄ disciplina reli
giosē in domo disciplinē honestatis habitū p̄tendencū extr⁹
uerecundiā in facie. rosea p̄fert pulchritudine. que extrinsecus
p̄cedit mitis graciosē candentis opositate. Candor enī pudicitie
q̄ fulget in mite. ruborē uerecundie gignit in facie. qn̄ tale q̄d
tunet anima religiosa cōmittere. q̄d honestati sue deroget. vt
disciplinē. Vn̄ p contrariū reprehendit. & audacē peccare n̄ eru
bescenti. pp̄pham dr. frons mulieris meretricis facta ē t. ꝗ nolu
isti erubescere. Vult⁹ q̄ demissio. & glosa oculōr cōpositio. religiose
ꝗ pudice mitis ē signū. atq; ido ꝗ grue sic fragm̄ mali punici
dicunt ēe moribⁿ honeste cōpositi. q̄ decorē scitatis. quē intencōe
& cogitacione intr⁹ gestant. extr⁹ habitu ꝗ moribⁿ reuerent in
sinuant. Et cū extrior gest⁹ religiose cōposit⁹ laudabilis sit.
longe tam laudabilior ē ille intrior animi habit⁹. q̄ soli dō est
cognit⁹. dū uix aut nūquā sufficē sēa anima foris ostendere.
quanta int⁹ diuina ardeat karitate. Vn̄ cū de sponsa sponsⁿ
p̄mitteret. dicens. sic fragm̄ mali punici ita gene tue. subdi
dit. absq; eo q̄d intrinsec⁹ latet. Q̄d ē enī q̄d intrinsec⁹ latet.
n̄ uis karitatis que soli dō patet. & q̄cq̄d honestatis vt scitati
extrinsec⁹ uidet. ipsa intrinsec⁹ opat̄. Sce q̄ ecclē disciplinata
corda. q̄si fragm̄ mali punici ſt. absq; eo q̄d intrinsecus latet

q̃ candorẽ quidẽ uirtutũ quã utq̃ hũt ꝓdi grãm. hanc exti ex
hibent ꝓpatiencie ⁊ uerecundie formã. s; ipsã ui que tota mse
efficientiã uegetantẽ ⁊ firmantẽ sci spꝰ opatione continet
soli di iudicio relinquunt. dũ in magna q̃dẽ spe cõsistunt. s; in
ipsa sua spe. sine metu nisi. Vim equidẽ in se diuine karitatis
sentiunt. s; que ex ipsa karitate moribꝰ ⁊ uita ꝓdicant. q̃ apꝰ
dñm examine pensentur ignorant. Sexto ũ loco enumerat
pulchritudinis hoc ponit ꝓdicantiũ. Sicut turris dauid collũ tuũ
que edificata ẽ cũ ꝓpugnaculis. Mille clipei pendent ex ea
omnis armatura forciũ. Supi ꝓnotauim. ꝓ collũ significari sublime
doctrꝫ eloquentiã. que ideo tri cõparat. q̃ uerbꝫ ⁊ sensuũ
ꝓfunditate sublimat. S; hec turris dicit dñi. idẽ manu fortis. qua
uidelicet q̃cq̃d uenustatis uel sublimitatis in se continent doctrꝫ
eloq̃a. siue ũbo siue scripto. ipsi ꝓfecto gratie est. q̃ spualiter manu
fortis dr. q̃ ei est parcere subiectis. ⁊ debellare superbos. sicut deo sepe
est. q̃ superbis resistit humilibꝰ autẽ dat grãm. Jncorde enim humiliũ
requiescit. ⁊ siue eis scientie dona putat sibi placuerit cõpetentẽ distri
buit. alii q̃dẽ sic. alii ũ sic. Que ũ sit ꝓpugnacula. q̃bꝰ hec turris
est edificata. in fortiũ. ⁊ sublimiũ sententiarũ munimẽta. hac
fortitudinꝰ enim sententiarũ. q̃bꝰ doctores intonant. ecclã munit
⁊ roborat contra pũsꝫ dogmata. ⁊ gesta. ne supꝰ petrã fidei
fundata. ulla possit timere ꝓtrie. ⁊ aduse partis molimina.
Jn hac enim conspicuntur ꝓsilia ⁊ ꝓcepta uirtutũ. ⁊ mirifica sorꝫ
patrũ facta atq; miracula. Vn. ⁊ subdit. mille clipei pendent
ex ea. Qd enim millenario numero q̃ ꝓꝓfectione ponit. in uniuersi
designat. Mille nãq; clipei sit uniuersa uirtutũ documenta.
que nos muniunt. ⁊ ta oppugnantia uiciꝫ machinamẽta. Hi
si feruet auaritia miseroq; cupidine pectꝰ. sit ũlia. ⁊ uocet. q̃bꝰ
hẽ linire doloẽ possis. ⁊ magnã morbi deponere partem.
Laudis amore tumes. sit certa piacula. que te ꝑ pire lecto po
terit recreare libello. Jniuriꝰ iracundꝰ. inersꝰ. uinosꝰ. amator.
Nemo adeo ferꝰ est q̃ in mitescere possit. sim̃ cultuꝫ pacientẽ
cõmodet aure. Si enim te huius mundi glia delectat. audi aplm
iohem dicentẽ. Nolite diligere mundũ. neq; ea q̃ i mundo sũt.
Si q̃s dilexerit mundũ. in eo est karitas patris ipsius. Si uicio iaciꝫ
glie ꝑtaris. audi aplm dicentẽ. Non efficiam̃ inanis glie

cupidi. Si auaritia tẽptaris. audi eundẽ dicentẽ. q̃ hilarem
datorẽ diligit ds. Si lubidine tẽptaris. audi ĩtẽ dicentẽ. Nesci
tis q̃ corpora ura tẽpli spi sci. Si q̃s uiolauerit tẽplu hoc.
dispdet illu dns. tẽplu enĩ di sm ẽ. qd estis uos. Si ira animum
pulsat. audi qd dr. irascimini et nolite peccare. ⁊ q̃ ira uiri ius
ticiã di ñ opat. Si peccatũ inobedientie mtẽ corrupit. audi scp
tũ. q̃ melior ẽ obedientia quã uictime. ⁊ auscultare magis quã
offerre adipẽ arietũ. qm quasi peccatũ ariolandi ẽ repugnare.
⁊ quasi scelꝰ idolatre. nolle adq̃escere. Si supbia animũ inflat.
attende scriptũ. q̃ ds supbis resistit. humilib aut dat grãm.
Si impatiencia mtẽ grauat. audi scriptũ. q̃ pacienꝰ melior
est ⁊ expugnatore urbiũ. Ecce istꝰ clipei q̃ pendent ex turri
⁊ ppugnaculis eloquentissimoꝝ doctoꝝ. quoꝝ sententie et
auctoritates. fortissimũ sũt ecle munimẽtũ. pcepta ũ. ⁊ silla
sũt unicuiq; anime. contꝰ uicia ⁊ peccata. ⁊ documẽtũ ⁊ munimẽ
tum. Mille q̃ clipei pendent ex ea. q̃ nullũ est uicũ. contra
qd ñ inueniat munimẽtũ. ex innũmis dictis ⁊ scriptis scorum
catholicoꝝ patrũ. S; q̃ ieiscdẽ scriptis recitantur. ⁊ forcia scoꝝ
gesta. ⁊ diuine legis pcepta. ab ipsis ⁊ fantissime seruata
bene subdũt. omis armatura forcũ. Ibi enĩ inueniẽs. q̃ fortiũ
tra uicia ⁊ peccata armis mulicie spialis pugnauerunt. quoꝝ
armata fuit. diuinoꝝ mandatoꝝ obseruatio. ⁊ pcedentium
patrũ imitacio. Mille q̃ clipei. ⁊ omis armata fortiũ pendent
ex ea. q̃ q̃cq̃d fortitudinis uel defensionis ꝗ hostes anime
querere lib; i doctissimis patrũ sententiis. ⁊ magnificis
gestis inuenire lic. S; cũ idẽ officiũ habeant muruendi
ppugnacula. ⁊ clipei. in hoc tam differt. qd ppugnacula
immobilit sub sistunt. clipei ũ manu teneri ⁊ moueri possũt.
Qd aut dici possit ppugnacula. ñ scoꝝ miracula. qd ũ clipei
ñ scarũ uirtutũ cultꝰ eximiꝰ. Inscripta q̃ sacra. quã doctoꝝ
pferẽt ⁊ cõmdant eloqa. mirifica narrant scoꝝ miracula.
que nos qdẽ agere ⁊ quasi mouere ñ possumꝰ. opa ũ uirtutũ
exercere. ⁊ qsi manu tenendo. diuisis studiis mouere pmodu
lo uro qq; possumꝰ. si di amore ardemꝰ. Ex collo q̃ scẽ ecclesie
mille clipei pendent. ⁊ omis armatura fortiũ. q̃ in sacra
scriptã. quã doctoꝝ retegit ⁊ ornat eloquentia. gnaliter

contra uiciorum iacula. et pregentia tuta mita. et repellentia uenenat
armamenta. SEPTIMA ut predicate pulchritudinis tale pe
numest. Duo ubera tua sicut duo hinnuli capreae gemelli qui
pascuntur inter lilia. donec aspiret dies. et inclinentur umbre. Sicut
supra plibatum est duo ubera potest accipi diligentia magistrorum
minores erudientium. gemina pietatis et scientie doctrina. pie
tatis quidem. qui eos informant actiue. et contemplatiue utre honesta
te. siue di et proximi dilectione. scientie ut. qui eos instruunt ue
teris. et noui testamenti lectione. siue eiusdem scripture. historica et alle
gorica expositione. Quae duo ubera sicut duo hinnuli capreae gemelli
fiunt. quia ipsi eruditores minorum ecclesiarum parui fiunt in oculis suis. uera doc
trina maiorum agentes et docentes. nihil de propria scientia presumentes.
sicut patres. uita moribus. doctrina. uelut filii matres sequendo
ad supna tendentes. atque cotidie in genio et intellectu proficientes.
secum quoque eos qui docent ad altiora intelligenda et apprehendi ducentes.
Qui bene non absolute humiles sed gemelli parantur. propter eas dem sibi
inseparabiliter cohaerentes. geminas pietatis et scientie doctrinas.
ut uelut uno monito gaudere. neutra parte sui poterit existant.
Nam semper ecclesia xpi utriusque utre. hoc est actiue et contemplatiue alumnos
habuit. semper et di et proximi dilectione uiguit. semper utriusque testamenti
scientia claruit. Vtrumque autem testamentum ita sibi inseparabiliter et
iunctum. ut alterum alterum sit significatiuum. siue expositiuum. Nam
uetus nouum significat. nouum uetus exponit. Sic et dilectio di sine
dilectione proximi. nec proximi sine dilectione di esse ullatenus potest.
quia alta altis est plantata. Nam quia proximum diligit. dum diligere piaturum
quia ut proximum diligat. di amore incitatur. Neque contemplatiue uite amator
esse potest. quia actiua uita ignorat. neque actiua tenet. quia contemplatiua
non desiderat. Duo quoque uno tempore unum idemque facientes. quia sub
sistendi et segnitia conuertuntur. et segnes erunt. ut quia uetus intelligit
testamentum intelligat nouum. diu unum fit. hoc in figura. illud in
ueritate. et quia diligit proximum. diligat dum. et e conuerso. quod semper
simul esse oportet. contemplari autem dum non potest. quia bene agere nescit.
hec quoque duo. utrique in diuisiuo non existentes. quasi subiuncta quia
cione. gemelli dicuntur. et in duobus ubibus ecclesie. septimo et ultimo
pulchritudinis loco predicantur. Porro historica et allegorica
expositio non ita semper inseparabiliter uinguntur. que plerumque sola

pura historia est tenenda · ñ nūquā sola allegoria · qn pleraq; uera
literam stare possit · que uera spm munime possit · et uera spm qdā
intelleguntur · que uera literā nullom̄ accipiunt · Verū ubi simul
congrue uenium̄t · ñ incōueniēt pdicta gemellq; similitudo at
tendit · ut in duob̄ ubib̄ ecclē · quasi duo hinnuli capreē gemelle in
diuisue pdicentur · S; q omne pietatis studiū · ad certū spectat finem
mh enī bonū ñ pēna adipiscenda uita docet · ēdiscit · subdit · q
pascuntur inlilis · donec aspiret dies · et inclinentur umbre · Omnium
enī supī positarū sperū qualitates · que in pulchritudine uberum
ecclē pdicate st · in lilis pascuntur · hoc ē in candore ēodore uir
tutū nutriuntur · q nemo actiue · ⁊ cōtēplatiue uite honestate ·
siue di ēpximi dilectione · siue utrīq; testamti pagina pficit ·
ñ pmundicia mtis · ⁊ exercitiū bone actionis · Et quā diu donec
inqt aspiret dies · ēinclinentur umbre · h̄ est donec dies ētne
felicitatis illucescat · ⁊ nox hui mortalitatis deficiat · tūq; uide
ant pfecte in uerritate · qd hic uidebant̄ pspeculū in enigmate ·
ēqd hic tenebant̄ in spe · ibi sine fine teneant̄ in re · Ibi duo uba
illa que supra quadrifariā distinxim̄ · in illo die ētnali uide
bunt̄ · non ī labore · s; in pmio · qd significant diei aspiracio · et
umbre inclinatio · umbra enī laborē · dies pmiū significat ·
dictio ū ista · donec ñ pdeterminatione · s; psēptino ponit · ut
intelligam̄ tamdiu in hac uita laborandū bene opando · donec
ētnam comphendam̄ uitā felicit quiescendo · SEQVITVR

Vadam ad montem myrre · et ad collem thuris · Post ava
dilect in corpore dilecte hoc est ecclē · egregia uarietate distincta s
pulchritudinis enumerauit spēs · subdit gīalē omniū m̄bre de
core · que debent habere · q ad ei corp uolunt ptinere · S; istum
decore · dupliei distinxit m̄ · h̄ est carnis mortificatione · ⁊ deuo
ti spis postulatione · Hā q secdm carne ambulat · et spū facta car
nis ñ mortificat · ñ est de illo pulchro corpore ecclē · que non
habet maculā neq; rugā · Qui enī st xpi · carne sua crucifixerūt ·
cū uitiis · ⁊ concupiscentiis · Deuoti q; spis postulacio · exduuum spis
nascit afflatu clementissimo · sic dic apls · q ipse spis postulat p
nobis gemitib̄ inenarrabilib̄ · Postulat quippe dictū est · postu
lare fac · q cui m̄te replet · in ⁊ punctionis grām mouet ·
ut aut ex peccatorē suorē · considatione · aut pfuti regni dilatione

gemat · gemens exoret · exorans q̃n q; accipiat · siue peccatorum
uenia · siue desiderate beatitudinis coronam · Carnis g̃ mortificatio ·
p myrram exprimit · ppt laboris & passionis amaritudinem · porro de
uoti spis postulacio · p thus accipit · ppt q dicam fumigantem exigne
punctionis uel penitencie merorem · uel karitatis ardorem · ex q dirigi
tur ad dm pura mentis supplicantis oratio · S; cui utrq; uirtutes
uidelicet carnem mortificare · & frequenter orare · siue honestatis
& utilitatis sint in corpore sce ecclie · ea tamen excellentior · pbatur
que maiori labore animi & corporis adquirit · Quo circa ut earum
meritum distinguatur · myrra montis · thus collis nomine pdicatur ·
Dicit g̃ · Vadam ad montem myrre · & ad collem thuris · Ac si alius sub
apcuis dicat · Ad eos mites q ea intencione laborant ut seruciis
& peccatis mortificent · et hoc assiduis orationib̃ optinere student ·
uadam pcooperatricem et collatricem gratiam · ut pbem eas mea habitacione
dignas · quas harum pulchritudo uirtutum delectat · dum sum paratus
& subuenire laborantib̃ · et annuere supplicantibus ·

3 Tota pulchra es amica mea · et macula non est in te · Veni de libano
sponsa mea · veni de libano · veni coronaberis de capite amanis
de uertice sanir · et hermon · de cubilib̃ leonum · de montibus
pardorum ·

Quo magis te supi septenis pulchritudinum
cetulerim pconuis · ac deinde monte myrre colleq; thuris
inte dignantur attendere · magna ppe eminentia mentis est
mortificate carnis subiectio · un nascit liberi spis & replatoria
ad dm intrpellacio · s; mortificatione carnis · ita sopiuntur uicia
et peccata · ut nihil sit qd spiu repugnet · s; tanta e animi puritas
& equalitas · ut nullas in tuo corpore sordes possis admittere
que decoris tui gram ualeant oblitterate · tota g̃ pulchra es ami
ca mea · & macula non est in te · Macula inquam non e in te · hoc est
nullam habet essentiam · q & si aliqua parum p exhumana fragilitate
accesserit · cito cordis punctione · & humili cofessione atq; cotidi
ana oratione repellitur · Qua ppt veni de libano sponsa mea ·
veni de libano · h e q de uicia & mortificata omni carnis & cu
piscentia · cordis & corporis mundicia candida es effecta · veni
de libano · h e de hac candidatione tua · libani enim candidatio
intpratur · veni autem non semel s; iterum · q non tantum debes placere
cogitacione · s; & ope · veni inquam de hac candidatione tua ·

uenire q̃ppe non potes· n̄ sis candida· & uelut mea sponsa· q̃ iam
phane candidatione meis amplexib̄ es digna· in regni q̃q; mei
transi consorciũ ut immutabile deinceps teneas candidate
anime statũ & habitũ· Veni et teio· q̃ n̄ pdest tantũ placere
cogitacione ⁊ ope· n̄ ⁊ placeas ipsi bonĩ opis pseuerantia· q̃ est
future felicitatis certitudo recepensatiua· Siue ut fide sce
trinitatis denuncies· ueni p̃dicando patre· ueni p̃dicando
filiũ· ueni p̃dicando spm̄ scm̄· & unũ dm̄ in his trib̄ distinguen
do psonis sce religionis constituie sacramenta· totũq; orbem
hui fidi immutabili ueritate ⁊ firma· Siue ueni fide· ueni spe·
ueni karitate· h̄ est omne boni opis pfectione· fide assume·
spe repone· karitate amplectere· Siue corporis et sanguinis
mei sacramentũ· et re sacramenti· ueni fideliter credendo· ueni re
uerenter tractando· ueni salubriter sumendo· ut phoc unicũ anime
remediũ m̄ incorporata· uere mea dicaris sponsa et amica·
S; ad huiũmodi incorporatione uenire n̄ potes· n̄ de libano· h̄ est
uel candida baptisinate· uel si obculpa tua· de meo fueris p̃
cisa corpore· pstinui recipiens candore fonte penitencie· hec
aut omia ueritatis & fidi documenta· ptoci mundi sparge cli
mata· ut laus mea annunciet pte usq; in fines tre· h̄ est etiã
peccatores ⁊ trena querentes· mea sacramenta querant· agnos
cant ⁊ suscipiant· eq̃q; ꝯfio· tua fiat remuneratio· Hoc est
enim qd sequit· coronaberis de capite amana· de uertice sanir·
& hemor· de cubilib̄ leonũ· de montibus pardorum·

Per hec tria nomina montiũ· designantur tres spes altitudi
nũ mundanarũ· quarũ destructione sca ecclia pfecta cõse
cuta est pace· humiliatione ppetua pmeruit coronam·
Prima altitudo fuit in cultorib̄ idolae· q̃ cũ pbonũ insite sibi
racionis & usibiliũ rerũ pulchritudine· ipsarũ omniũ creatore
cognouissent· n̄ sic dm̄ glorificauerũt· aut gras egerũt· s; euanu
erunt incogitacionib̄ suis· & obscuratũ est insipiens cor eq̃· quia
comutarũt ueritate di in mdaciũ· & seruierũt crate magis quã
creatori· hoc q; m̄ dm̄ contepniere· quedã fuit altitudo superbie·
Altera altitudo fuit reporũ psecutio· q̃ do puersis moribus
contra dicentes· ueritatis & iusticie pcones· magnis psequeban
tur inuriis· multis affligentes penis· et ad mortẽ usq; cõpel

lentes · sic q; ipsi dõ mlectis ei repugnare · fuit etiã quedã atti
tudo superbie · porro tcia altitudo fuit hereticorũ pũsa locutio.
siue conscriptio · qua fide uerã destruere conabantur · phumanã
raciocinationẽ · & simplicitatẽ sacre scripture · qdã fastu dia
lectici sermonis corrũpere laborabant · q; dũ sapientes uideri
appeterent · stulti facti sũt · quadã mtis superbia · scientiã tan
tũ suã ostentare cupientes · Amana autẽ interpretatur nocturna
auis · sanctus · dens uigiliarũ · hemor anathema · Que significati
ones nominũ · primo q; de ipsi capitis omniũ uniquq; deq; scripturẽ.
ipse ẽ enim rex sup omnes filios superbie · aptari possit · ut dicatur noctur
na auis · & dens uigiliarũ · ⁊ anathema · Noctna q;ppe auis · q;
alio nomine noctua · uel lucifuga · dr · diabolus recte nuncupatur
q; odit lucẽ · idẽ opa bona · ⁊ diligit peccata · que fr opa tene
brarũ · & sic scriptũ est · dormit in umbra · i secreto calami · qua
mtes quas tẽptando circũuolat · dũ p ⁊ sensũ sibi sub uigat.
quasi in umbra peccati sibi reqem parat · Ipse & dens uigiliarũ
dr · q; de eo scriptũ est · qd taquã leo rugiens circuit quirens
quẽ deuoret · cui uigilare ẽ · nũquã amala uolunttate q;escere.
Anathema q; ñ incongrue dr · q; sequestrat & quasi excomunu
catus a ⁊ sortio bonq; spuũ · alios q; secũ in mtitũ trahere festinat.
ut sic ipse · tta illi q; ado fiant anathema · Que g capitis cõuenunt
ñ inconuenient & mbris uenire possunt · Dixim autẽ paulo supi.
trib his nominib monciũ significari posse tres spes altitudini
mundanarũ · quas ⁊ stitium in trib qualitatib hominũ pũsq.
uidelicẽ in idolq; cultorib ⁊ scq; psecutorib atq; hereticis · Sed
uidendũ q; in istq; nominũ int pretacionis talib conueniant.
Cultores nẽpe idolq; ñ absurde nocturna auis dici possunt.
ppter mtis cecitatẽ ⁊ leuitatẽ · cecitatẽ q; de · qd sic hec auis die
fugit · ⁊ nocte magis uagatur · tta ipsi lum uertitatis ⁊ fidi recipe
nolentes · tenebras infidelitatis magis amplectebantur · quã diu qua
di ab hac ignorantia ñ liberabantur · siue sic quelib; auis · si nocte
lumine luce offundatur · magis cecatur · ⁊ offendit · tta illi ante
temp usitantis grẽ · si eis lum uertitatis ũbo pdicationis infun
debatur · magis in errore prauitatis labebantur · porro ppter leui
tatẽ aui cõparantur · q; tanta erroris incertitudine uagabantur.
ut nih ueri · nih stabilitatis in suo cultu cõprehendere possent

Psecutores ū scōr. dens uigiliarū dici possūt. ppt̄ fertitatē & immanitatē psecutionū. ut dens ipsa sit fertas. uigiliē ū psecutiones quietē ñ habentes. Hā. ⁊ in heremia scriptū est. q̄ cū dixisset dns. q̄d tu uides iheremia. respondit. uirgā uigilantē ego uideo. & dns. bene inq̄t uidisti. q̄ uigilabo ego sup ūbo meo. ut faciā illud. Quom̄ g̃ hoc loco uirga uigilans accipit̄ correptio. ppt̄ peccata ppli ingescens donec cōpleat̄. sic potest dici dens uigiliarū fertas psecutionū. uigilans in pena & nece scōrum. At ū heretici dicunt̄ anathema. idē separatio adō. q̄ du ab eccle cōmunione ppt̄ fidi pūsitatē ferro abscisionis. hoc est excōmunicationis separant̄. q̄m q̄dē xpe est capd̄ ecclesie. ecclā ū corp̄ xpi. q̄n a corpore id ē eccla separant̄. pfecto a capite h ē xpo separant̄. Apls aut̄ dicē. Si q̄s uob̄ aliud p̄dicauerit. quā qd̄ a nob̄ accepistis. anathema sit. S; heretici aliud p̄dicauerūt. quā qd̄ ab aplis p̄dicatū fuerat. Ergo anathema fuerūt. ido q; anathematizati ⁊ excōmunicati ab ecclā proiecti st̄. Igit̄ sponsⁿ sponse ter uenⁿ clamitat. ut existorum montiū capite uel uertice t̄ coronandā ostendat. Coronaberis inq̄t de capite amana. de uertice sanir. & hemor. Quom̄ aut̄ coronaberis. Primo de capite amana. h ē de cultoribⁿ idolōr. q̄ ad p̄dicationē tuā ñ ūsio. ⁊ pfectⁿ tui pfecto fuit capitis ornatⁿ. Deū etiā coronaberis de uertice sanir. h ē de psecutoribⁿ scōr. q̄ tui exhortacionib̄ & miraclōr. t̄ roribⁿ. deposita fertitate. xpi se iugo submisert̄. quōr. ⁊ ūsio. ⁊ humiliatio. corone tue plabore est amplificatio. Tercio coronaberis de uertice hemor. h ē superba eloquentia hereticōr. q̄ p̄ quā tua racionabili ⁊ cū sapientia sane doctrine eloquentia. a siue falsē scientie prauitate demutati st̄. fidē quā prⁿ impugnabant̄. fortissima uertutis assertione defendebant̄. quōr. ad rectā fidē reformatio. tua ē corona. et laboris remuñatio. Et q̄m a triario sic annuisti sedes ē di. tta anima pūsi. habitacio ē spⁿ in mundi scīt̄. a cubilib̄ leonū. a montib̄ pardōr. Corda ñ ēpe pūsōr. q̄s sub truū montiū uocabulis distincim̄. recte dici potuerūt cubilia leonū. q̄ du ea sibi maligni spⁿ p̄ malitiā subdiderūt. ipsā i eis maliciā psuggestione suā. & ⁊ sensū illōr nutriendo. quasi

in quibus dã cubilib' quieuerũt. Leones nãq; maligni spi ft. ad
decipendũ humanũ gen' circũquaq; rugunt. sanguinẽ anime
sicientes. Hi est iurtutũ nutritiua auferre ab anima cupientes.
Sic enũ in sanguine hominis uita ipsi' est. ita minutitis iurtu
tũ uita anime est. Montes ũ pardorũ. ppt superbiã eadẽ ft corda
reproborũ. pardi aut idẽ ft spc maligni ppt ferocitatẽ. & multi
plices spes quasi uarios colores fraudũ mullenarũ. d cubilib' g
leonũ. & montib' pardæ ecclã coronat. q diu illæ mites q trens
& pusis actib' incubantes. cubilia demonũ fuerant. pdicatione
sua diuine gre effic sedes. illæ. & corda q psuperbiã qsi singlare
uitã uel scientiã prendentes. uarios sectarũ. & heresiũ colores
ptulerũt. diuina inhabitacione inspu humilitatis digna effic.
ex illæ numerũ usione. & pfectu maiore pũ laboris cumulat.

4 Vulnerasti cor meũ soror mea sponsa. uulnerasti. J fructu.
cor meũ in uno oculo tuo. & in uno crine colli tui.

Ad hue amplius sponsius sponse. hoc est xpc ecclie. siue cui'q fidel'
anime studiũ & pfectũ. & ipsi' pfect' decore et meritũ appbat
et mirat. ut cũ supi' septẽ pulchritudinis ei' partes quasi inte
riori ei' habitu pmo enumerauerit. deinde duplicẽ interioris' habi
tus qualitatẽ exposuerit. tertio triplicẽ ex aliis pfectib' coronã
obtulerit. inq'b' omnib' magnũ siue dignationis beneplacitũ ostendi
erit. ne inferat eminentiorẽ & quasi pceteris maximã pulchri
tudinis partẽ bipartita. in qua soror et sponsa pipsi' dignitatis
magnitudine. cor sponsi in eodẽ suo beneplacito ñ tantũ pmouit
si. & uulnerauerit. soror pfidẽ. sponsa psem & uerũ amorẽ. S. q' est
pars ista bipartita. Vnũ oculo. & uni crinis colli. Si in cui'q sensu
geminos taquã in uno corpore oculos attendim' unũ in dextra
alterũ in sinistra parte ponem'. S. sinistre partis oculs. ẽ omniũ
rerũ usibiliũ mirabilit & ordinabilit dispositarũ de miratio
ex quarũ considatione aliquã lic pspeculũ. & enigmate crea
toris colligat magnitudinẽ. pulchritudinẽ. atq; potenciã
et mãnutritacione earũ atq; gubnacione. sapientiã ei' et
bonitatem. Porro dextre partis oculs. extra hec usibilia supse
ducit. qn omũ hui' mundane cupiditatis. & tagio absolutur.
& in ipsã creatoris faciẽ contẽplatione karitatis intuitu de
figitur. Hoc g' uno oculo sponse cor sponsi uulnerat. q diu sca

mens tantū sibi pum duunc karitatis supnā grām copulauit.
ut seraphin·idē ardentis nom̄ acciperat·ex ipso suo ardore·unite
sibi duunitati quasi qdā amoris uuln̄ mportat·Jn uno uero
crine colli subtilitatē pdicationis intelligam̄·S; cū plures
sunt subtilitates pdicationis·que ē tam̄ una ⁊ singlaris eius
subtilitas·quasi uni crinis colli·Sed in partes fidei ⁊ uitinitatis
ditate·⁊ uixpi incarnatione·Quis ū im̄ crinus·in trinitatis
ditate·Vni ds intrib̄ psonis cui in cōpehensibile duunitatis
racionē credere uibem̄·discute ñ pmittim̄·Quis aut unus
crinis colli uixpi incarnatione·Ds homo fact̄·Quis enim
ullatenus inuestigare potest·qm̄ corporat̄ ubu·qm̄ sum̄·⁊ uuuifica
tor sps·intra utm̄ matris animat̄·qm̄ is q̄ uitū ñ habet existit
⁊ cipit̄·S; in hoc uno utbiq; crine colli cor dilecti uulnerat̄.
q̄ diu hoc q̄sq; credit·qd̄ humana ratione ñ colligit̄·ualde in
omipotentis di amore pfidi meritū colligat̄·fides aut ñ habet
meritū·cui humana ratio pbet exp̄mentū·Non enī fides contra
rationē·s; supra rationē·⁊ idō q̄ nihil uult credere·ñ qd̄ raci
one cōpendit·ut philosophi·ñ habet meritū fide sua·s; q̄ illud
qd̄ racioni ñ est ⁊ mariū·⁊ tam̄ supra racionē est·credit·Vnde
ait apls·Prope est ūbum i ore tuo·⁊ i corde tuo·hē uerbu fidei·
⁊ pe·q̄ contra racionē ñ est·s; supra racionē·Jn uno ḡ oclōr dilectio·
in uno crine colli fides exp̄mit̄·S; q̄ fides pdilectionē opans·
fundamētū est omū bonōr·sine dilectione aut ipsa fides nulla
uirt̄ est·demones enī credit et ⁊ tremiscē·atq; ob hoc duo hec
disiungi nequeunt·ubi pfecte uirtutis mitē dō ⁊ iunguntur·
uno ḡ speculatiue dilectionis oclō·⁊ uno crine·hoc est fidei
subtilitate·que duob̄ maxime ⁊ stat·mysterio scil̄ duunitatis·
⁊ sacramēto incarnationis·cor dilecti uulnerat̄·q̄ mitis fide
⁊ dilectione habundantis ui q̄dā m̄ ad magis cognoscendū pene
tratur·unde ñ semel·s; itm̄ repetendo dic·uulnerasti cor meū
soror mea sponsa·uulnerasti cor meū·Valde enī cōmendabile
est ante omipotentis di oclos·et fides pdilectionē opans·et
dilectio pfidē pficiens·fides nēpe toci boni fundamētū·dilec
tio supedificans·ipsi fundamēti decus et ornamentum·
A210 qq; m̄ intelligi potest·unū oclōr·et uni crinis colli·uide
licet identitas·⁊ immutabilitas·quantū ad animi statum

ingpposito boni · ut unuo oclo · sit cadē semp · et idēficiens spūalum
intencio actionū · unuo ū crine colli · idē semp · ⁊ pseuerans habet
humilitatis · et deiectio mentis · Vnde scriptū est · Homo cū in sapientia
manet sicut sol · stultus autē ut luna mutatur · Idem in accis arcā di portan
tib scriptū est · quibant indirectū · et uno tenere gradiebantur ·
⁊ non declinabant ad dexterā neq; ad sinistrā · Quid est enim arca di nisi
mens sancta · in qua pdiūsarū dona gratarū diuinitas tenetur · Sed quia
portat · necesse est ut anima iustitiae non declinet · ne pūso tenere gdi
ens · recedente gratia diuina ante · ita di arcā minime dicatur ferre ·
Vnū g oclo · una enim ita coram se recte gradientū · sicut de cis am
malib scribitur · quia unūqdq; ante faciem suā gradiebatur · Vnū oclo ·
idē est quia animi multus · semp ea que retro sunt obliuiscens · ⁊ ad ea q
sunt ante · se extendens · Vnus crinis colli · eadē semp humilitatis par
uitas et tenuitas tanta · ut cū magnū sit apd dm meriti
uir sanctus · tantū se apd homines deiciat · ut qd sit uix ise uiden
pmittat · sicut crinis uni cui aliqd sit · uix tamen uidetur · ⁊ tenetur ·
Vni crinis colli est · identitas mentis · do se pobedientiā humiliantis ·
in cui ppositi statu ita pseuerat · ut neq; eleuetur pspis · neq; demitur
adūsis · Et contra de repba mente dicit · quia ambulabat extento collo · et
erecta ceruice · Et de iudis do se pobedientiā in humiliantibus ·
dura ceruice · ⁊ id omabili corde · In uno g oclo · ⁊ uno crine colli ·
dilectus uulneratur · quia alde ei placet una eadē q; pseuerans spū
alū intencio et discretio actionū · una g · ⁊ stabilis semp humilitā
inclinate do pobedientiā mentis · Quam pulchre sunt
5 mamme tue soror mea sponsa · pulchra sunt ubera
tua uino · et odor unguentorum tuorum super omnia aromata

Considerandum diligenter · quae nam sit ista pdicabilis pulchri
tudo mammarū · siue uberū sponsae · idest ecclae · siue sanctarum
animae · Nam sicut in mammis siue ubib nutrimenta sunt paruae ⁊ nouae
creaturae corporū · ita possunt esse quedam spūalia nutrimenta · qb tenere
⁊ infirme adhuc animae incrementa aliq sentatis accipiant · ipse
a seipsis · vt alie ab ipsis · ipse a seipsis percercitacione · alie ab ipsis
perudicione · Primo autem iudendum · que sint iste mamme · siue hec
uba · deinde que sit earum pulchritudo · sic a sponso laudata · Non
puto racioni ⁊ triarum · si has mammas · siue hec uba dicam · cogni
tione uiritatis · ⁊ amore iuriturū · Sed cū due sint creature

una spiualis. alia corporalis. n abre ee credim. siutriq; duas increm
torū qualitates. quasi duas mamas. siue duo uba constituam.
Sic enī due sit create. sic iam dixim. una spiualis. alia corporalis.
ita duplex q; bonū create. aliud spiualis. aliud corporalis. Bonū
enī spiualis create. maxime cosistit i duob. que sup posuimus.
insignificatione mamarū. siue uberū. h est in cognitione ueri
tatis. et amore uirtutis. bonū u corporee create. uel in ipsa. l ect
ipsam. Bonū in ipsa. integritas est sensuū. et affectionū. secdm
qnq; sensus. bonū ect ipsa. ordinata distributio increturis.
Q cqd enī corrupunt uel emdant. phomine e. et qc cqd e bonū
uel malū. homini bonū est. t malū. Cūq; omia bona siue mti
ora siue ectiora di omipotentis sint dona. utrq q; pnatio.
di est ira. et hominis pena. sic e contrario illoq collatio. di e gra.
et hominis salus. Cognitio aut uertatis. et amor uirtutis.
si particularit esiderem. mina qq; anime sep accipiunt
incremta. quasi exqb dla exercitacionū mamis. et ubibus.
quipse exercitaciones. qd dla magis et min suscipiunt. magis
si pmanent. min sidesinunt. uidel ut magis vl min cognos
cant uertate. et ament uirtute. Hee enī duo sit sibi inuicē
ita colligata. q si in uno corpore natalit duo uba. qr n potest
amare uirtute. n quertate cognouit. et quertate cognos
cit. n potest n amare uirtute. Si u unuūsalit totū corpus
ecle inspiciam. quantū ad se in cognoscenda uertate. uel
amanda uirtute n suscipit magis et min. que ia pfectam
cognitione uertatis et amore uirtutis hab. qntū u ad alios
q s erudit in po. incremta illi qtidie scitatis ex cognitione
uertatis. et amore uirtutis accrescunt. Vtrobiq; aut pmo st
mame. dein uba. qr sic mame st puellarū que n du possunt
nutrita lactis habere. spe tam habendi tenent. ubera u
feminarū. que huimodi nutrita copia habent. ita et ecla
in his q s nutrit. uel unaqueq; anima in se ipsa. pmo qd habet
qnda spe phabilitate animi. ad bona se applicantis. ad melio
ora sep pficiendi. dein ia fide et dilectione q s adulta. tam
plena incipit habere cognitione uertatis. et amore uirtutis.
ut omis sens suos. intiores et ectiores enutrire. et ad pfectio
ne possit pdi gram deducere. Ectiores aut sens dicimus

hic nutriendos. nũ ut corporalit̃ melꝰ possint. s; spũalit̃. ne male
custoditi fiant instrumẽta peccati. sic ꝓpha de his peccatores
arguit dicens. Intrauit mors pfenestras uras. Triplicit̃ autẽ
ecclia. istæ uberũ suæ nutrimẽta porrigit. uidel. rebꝰ factis.
& dictis. Rebꝰ ut in sacramẽtis sine qbꝰ nulla potest anime p
uenire salus. factis. ut iscæ gestis. quæ ꝓuocat̃. & mult̃ exemplis.
dictis. ut in sacre scriptẽ. ꝓceptis. & monitis. qbꝰ cotidie ad uitã
nutrit̃ eternã. DIXI AVS qdẽ. qd sint mãne. siue ubera
sponse. nẽ dicendũ. que sit earũ pulchritudo. sic sponso lau
data. Pulchritudo ista ñ est accidentalis. que adẽ. & abẽ possit
pret̃ subiecti corruptionẽ. s; essentialis. que in sue nat̃ ꝓpetate
consistit. Hã cognitione ueritatis. & amore uirtutis pulchras ẽ.
qꝫ est aliud. quã earũ ẽ. Pulchrũ ẽ enũ ueritat̃ cognoscere.
& amare uirtute. sic pulchrũ ẽ. castũ ẽ. uel uistũ. siue humilem.
siue patientẽ. siue obedientẽ. & est quedã pulchritudo. castitas.
& iustitia. humilitas. patientia. & obedientia. et hec ut dicimus
ñ accidentalit̃. s; essentialit̃. qꝝ ipsã pulchritudo. ẽ earũ essentia.
accidentalit̃ qdẽ pulchre sũt in subiectis. que eis participant.
ꝑse autẽ essentialit̃. Hã si sũt. pulchre sũt. si pulchre ñ sũt. neq; sunt.
qꝝ dũ corrũpunt̃. nec pulchre sũt. qꝝ desinunt ẽ qd fuerũt. Castitã
enũ uel quelib. alia uirtꝰ dũ corrũpit̃. qm̃ pulchra ẽ. que iã ñ est.
cui corruptio malũ ẽ. Cũ g in duobꝰ ꝓcipue bonũ anime. sistat.
qbꝰ qsi abubibꝰ ad uitã nutrit̃ eternã. que sũt cognitio ueritatis.
& amor uirtutis. cognitionis corruptio ignorantia potest dici.
de qua dicit apls. qui ignorat ignorabit̃. amoris corruptio. cupidi
tas. que ẽ radix omnũ malorũ. Et quanto magis crescit hec igno
rantia. & cupiditas. tanto magis bonũ anime corrumpitur.
Anima enũ cũ sit incorporea substancia. secdm substanciã suam
corrũpi ñ potẽ. s; secdm bonũ qꝫ participat. qd tanto amplius
minuit̃. & minorat̃. quanto ãplius ipsã peccatis deformatur.
Pulchre sũt g mãne siue ubia. sce ecclie gialit̃. siue sce cuiq; anime
specialit̃. qꝝ hec in filiis suis. & illa in seipsã tã copiosã bonorũ
sensuũ ubitate refulgent in cognitione ueritatis. et amore
uirtutis. ut ex eis omnũ spũaliũ bonorũ nutrimẽta pfluant. naturã
lia & bona. ut sũt. racio. ingenuũ. memoria. magis uigeant.
atq; ita integra anime pulchritudo. hæ participatione in

formet. S; qd est. qd hec uba uino dicunt pulchriora. cu uino
sit luxuria. uinus aut ubib. sca. ⁊ sobria anime delectacio. atq;
ob hoc nulla prius istoe recta possit ee coparatio. Sane pfigura
tapinosin. que e magne rei humiliatio. dicunt hec uino pul
chriora. n qd in uino aliq sit pdicabilis pulchritudo. s; qd pre
dicta. scil cognitio ueritatis. ⁊ amor uirtutis. meliora ⁊ pulch
ora ppt utilitate ⁊ suauitate siu sint omi anime rationali.
quia omia mundi oblectamta que uino significant. cu hec cor
rupant animam siu participatione. illa reficiant. Eodeq; m qd
seqt. ⁊ odor ungentoe tuoe sup oma aromata. si odore unguen
toe accipim bona fama uirtutu. que coparatio spualiu et cor
ruptibiliu rerum. Siqde pote ee. ⁊ corruptio boni que fit in
spuali creata. ⁊ corruptio boni que fit i corporali creata. quia
cu sint due create spual ⁊ corporal. sic sup ia dxim. duo qq;
bona sit. unu in spuali. alteru in corporali creata. Bonu spualis
create. uirt e. bonu corporal create. ordinata distributio in
creatis. Corruptio g boni qd sit in spuali creata. sic in anima
peccatu est ⁊ culpa. q huiu incorruptione unum do. corrup
tione elongam ab eo. Corruptio u boni qd fit in corporali
creata. nec peccatu e. nec culpa. s; uel pena. t ad pena. Si ergo
incorruptione spualis boni unum do. incorruptione u corpo
ralis boni. n tantu n unum do. s; plerq; separam. qn ipsa eius
delectacione plerq; nri obliuiscim. ⁊ a bono ppositi abducimur.
corruptione aut illi diu affligim. n nuquam ad bona reducim.
que ⁊ paratio potest ee in tanta dissimilitudine. Ds; i hac copara
tione. argumtu est a minori ad maiu hm. Si corporalia bona.
h est odor aromatu tante sit suauitatis. quanto magis bona spu
alia id e odor uirtutu. Incoparabile g incorruptibile bonu.
corruptibilu. sic anima que est i corruptibil. corruptibilu cor
pori. Incorruptibile aut dico. animam sedm substanciam siu.
que simplex et incorporea est. sic incorruptibile bonu. qd in anima
consistit. dr. sedm substanciam. n sedm adiectione. Duob enu modis
dici potest bonu. substantiue. adiectiue. P se enu bonu n corrupt.
s; si adicit anime. corrupi dr. qn recedit ab anima. ⁊ in malu
pmutat. sic ⁊ ipsa anima pse n corrupt. s; puatione boni dr
corrupi. q puacio boni malu est. Dicit g. odor unguentoru

tuorũ · sup omia aromata · ac si dicat · fama & opinio tuarum
uirtutũ · melior · utilior t̄ est · quã omia huũ mundi delecta
mita · q̃ hec occidit · illa uiuificant. At si alio m̃ utrãq; par
tem · scilicet odorẽ unguentorũ · omia aromata · ad spiuale in
tellectũ referre uolumus · uidendũ · q̃s sit odor iste specialis un
guentorũ dilecte · quę sint omia aromata · q̃b ille odor tantope
ferat · Sicut omia aromata · omes uirtutes accipimus · quę erant
ille singlares uirtutes · quę uniuersitati uirtutũ pferantur.
Videt nob ñ absurdũ ee · si has uirtutes dicamus · fidẽ · spem ·
karitatẽ · Nempe absq; istis uirtutib ceteę omes uirtutes q̃si
ociose st · Scriptũ est enim · q̃ sine fide impossibile e · do placere.
Qd si nemo sine fide do placere potest · costat nulla bona opera
sine fide salutẽ posse oferre · Qui aut credens bene opat · pfecto
id fac spe futurorũ bonorũ · S; ea q̃sq; diligit · quę se spat adeptuũ
& q̃ q̃d bonũ opat · pdilectionẽ opat · q ñ diligeret, plus ẽ seqndus
ñ laboraret · Cũ g omia bona opa sine istis · h̃ est · fide · spe · kari
tate · ee ñ possint · merito hec cumctis uirtutib pferunt · atq;
ita dr · odor unguentorũ tuorũ sup omia aromata · ac si dicat
sup omes uirtutes · iste redolent · fides · spes · karitas · quę te pfecte
m̃ sponsam & dilectã efficiunt · S; quare hec dicunt unguenta.
Quia sic multe spes herbarũ · cũ in unũ collecte fuerint · ut
quandã cõpositionẽ unguenti efficiant · unde nomẽ ipsi unguen
ti sumunt · unde maiorẽ uirtutẽ h̃nt · ita pincipalit dicunt
unguenta ecclę · siue cuiq; sce anime · quecũq; bona opa · fidei
spei · karitatis · conducto fuerint cõposita · q ñ alit efficacia
ñ fuerint hoc adiectione denominata · ut dicat · hoc unguen
tũ · est fidei · spei · karitatis · cõpositum. Verbi gã · Aliq̃s habet
humilitatẽ · castitatẽ · pacientiã · obedientiã · aliasq; aliquas
uirtutes · quarũ cõpositio · q̃d dã spiuale dici potest unguentũ
s; omino erit inefficax · ñ ibi fuerint fides · spes · karitas.
Est iterũ aliq̃s · q̃ pdictas uirtutes ñ h̃t omes · h̃t aut alias · s;
nec iste de his, pbatũ potest habere unguentũ · absq; adiectione
harũ triũ uirtutũ · Qualescũq; g vl quantascũq; uirtutes
q̃lib; habuerit · oportet ut his trib nũquã careat · si salutis
siue efficientiã habere desidat · Cũ itaq; sint in ecclã · alii istis
alii illis · aliq̃ pluribus · aliq̃ pauciorib · pditi uirtutibus.

semp tam illis fide spe. & karitate coherentib. recte pote dici
in singlari numo odor unguenti. s. plurali numo odor un
guentorum tuorum. S. iste odor sup omia aromata. quistis inter
mixte uirtutes redolent. & ualent. carentes. & si redoleant.
inefficaces manent. Sequitur. Fauus distillans labia tua
sponsa. mel et lac sub lingua tua. & odor uestimentorum tuorum. sic
odor thuris. Quia labia sponse in pdicatione utriusq; testamenti
debem accipe. Sic enim in corpore labia ita st constituta. ut unum
supi alterum sit inferi. ita uet testamtum pri nouum est posterius.
Et quia labia sermo expmit. pdicatio horum duorum testamtorum plabia
in meo nomine accipit. S. quod est quod ipsa labia dicunt fauus dis
tillans. fauus nam q; mel in cera est. Quid aut est mel in cera nisi
diuinitas in humanitate. Predicatio u utriusq; testamti quod aliud
sonat. quam dm hominem factum. phumani gnis redeptione. una
pfigura significans. alta significatum inuentate repsentans.
Quid ergo aut ecclia de xpo pdicat. & de diuinitate. & de humani
tate ipsi est. Quis u nesciat quod mel dulce. cera mollis est. Xpc
aut pmiracula & pdicatione sua ex diuinitate dulcis fuit.
p corporis passione. ex humanitate. mollis atq; tractabilis.
Vnde & cophendi & occidi potuit. qui dis immensus incophensibilis.
& inuisibilis. phumanitate se uisibile & humile. & qsi cera molle.
atq; flexibile exhibuit. Quasi enim mel in cera fuit. qui dulcedine
misericordie & compassionis sue. de celo se ad tras inclinando. & uerita
tis sue luce ammnistrando. p totum distillauit mundum. fauus
q distillans. sce ecclie labia dicunt. qui omis diuine dispensatio
nis que cura gen humanum acta e. & ne quidem in sacramtis.
& reb sacramtorum agit. dulcedo & gra. ipsi pdicatione cognoscunt.
De qua adhuc subdit. mel & lac sub lingua tua. hoc e et in uoce
& in corde. quia dulcie mel forcium cib est. lac infantum. & hec in
pdicatione sua ecclia pnunciat. loquendo uel scribendo. quib
& fortes roborentur. & infirmi nutriantur. Et quia pdicatione sua m
bonis opib confirmat. ubo & explo filios suos instruendo. subdi
tur. Et odor uestimentorum tuorum sic odor thuris. Quid uestimenta
bona opa intelligi debeant. sacre scripture auctoritas docet.
Scriptum est enim. Beati qui custodit uestimenta sua. ne nud ambulet.
& uideant turpitudinem eius. Et in pueribus salemonis. Omi

tempore uestimenta tua candida sint. Custodire enim uestimenta e
bona opa habere. ne tpe iniudicio paciat repulsa. sinud uirtutu
tegmine apparat. q peccatoe suoe deformitate tegat. Candida
u uestimenta habere. e. opa sua uitioe sordib ni inficiare. q ante
di oclos ea uirtutu opa sordent. que uitioe comixtione fedaf.
Qd aut est odor uestimentoe. ni fama. y opinio bonaru actionum.
S; iste odor uestimentoe e sic odor thuris. q nulli efficatie ealiqs
op bonu. ni redoleat ecigne karitatis. Sic enim thus incensum
fumat. a redolet. sic mens alicui. sei ipsi igne accensa. fumat ecco
punctionis gia. siue peccata sua deflendo. siue ad supna patam
suspirando. Cuq; pcopunctionis gratiam. ptertia recognouerit
culpa. siue spe fituroe bonoe. hui uite breue optauerit moram
ardenti exequit luera pietatis. qm. y uiti magis ardet pkarita
tem. y ecti redolet pbona opinione. Du enim prum ei pficiunt
eceplo. illoe luera fae etia sua. qi iei actionib discunt unde
sibi bonoe opu merita adqrunt. Dic g sponsi sponse. hi e eccle.
siue fideliu anime. odor uestimentoe tuoe. sic odor thuris. ac si
dicat. ido m bon odor uirtutu placet. placet. q ecigne
karitatis mee incensus redolet. y ita ad me ille odor qsi quedam
oratio dirigitur. que ad modu thus m solu pdeuocione preci
incenditur et offertur. Hortus conclusus soror mea sponsa
ortus conclusus: fons signatus. Emissiones tue paradysus.
malorum punicorum. cum pomorum fructibus. Cyprus cum nardo.
nardus a crocus: fistula. y cinamomum. cum uniuersis ligni libanum
myrra a aloe cum omnib primis unguentis. Fons ortorum puteus
aquarum uiuentium. qui fluunt impetu de lybano. PER FIGURAM
metaphoram. que quatuor modus fit. id est ab animato ad ani
matum. ab animato. ad inanimatum. ab inanimato ad animatum.
ab inanimato ad inanimatum. psequit sponsus pdicare decore.
a pulchritudine sponse. duob modus supdicte locutionis.
uitimetus. id e. ab animato ad animatum. y ab animato ad inani
tum. Ha cum supi oculo a crine. mamis. siue ubib. y labiis. que sunt
partes animati corporis. odore qq; uestimentoe qd e pars inani
ti corporis. uaria sponse pulchritudine enuncuasset. ne pcum
solu modu q est ab ianimato ad animatum. alia qq; pulchritudinis
siue dignitatis ipsi pdicamenta enumerat. psimilitudines horti.

et fontis. & emissionū ipsi horti. quę pseptē species describuntur.
uidelicet cypri. nardi. ⁊ croci. fistulę. ⁊ cinamomi. myrrę. ⁊ aloe.
de qb singlis dicendū est. Cur autē ecclā dicit hortū? Nimirū ppter
assidue inea pullulantia uirtutū germina. q sicē idō dicit hortū.
eo qd ibi semp aliqd oriat. ita dicit ecclā hortū. q semp ibi ea oriunt
uirtutū opa. ppfectū filiorē eius. qs qtidie inbaptismo ad qurit.
⁊ infide nutritū. & oplb fidi pueritū. S; quare hortū iste cōclusus.
Vel ppter sacramentorē iuisibilē uirtutē. ⁊ singlārē dignitatem.
siue ppter scārū scripturarū mirabilē pfunditatē. seu ppter inex
pugnabilē diuinę defensionis firmitatē. Hā eū ex sacramentorū
inuisibili uirtute quotidie salus credentiū pullulet. ñ tamen
omnb patet. qm uiuno qq; sacramento. uirtutē ⁊ rē sacramenti uitī
opē spis sēs. quare ipsa sacramenta instituta sint. qm. et a quibus
cadē sacramenta danda ⁊ accipienda sint. quę fides. qd fidei
meritū. qs ordo. quę ordinis causa. quę postremo ipsorē sacramentorē.
reuerencia. quę ⁊ quanta irreuerencię culpa. quę omia q ita
sint occulta & clausa. ut nemini pateant. ñ his q possit dicē cum
aplo. nobi autē ea reuelauit ds. pspm suū recte ecclā inq h sacmta
continentē hortū conclusis dicit. Vn & ipsorē sacramentorē officiales. ñ
admittuntē inhortū huimodi. ñ pullu uitēant qdiē. pme siqs
uitierit saluabitē. S; q plures istorē sacramentorē officia pdignitatē
ecclasticas pcius cōsecuntē. quāuis ante humanos oculos he hortū
uideantē ingredi. tamē ante diuinos oculos omino eis obcludit.
Aliē dicantē officiales xpi. tm ñ sē. q ñ phostiū intrauerunt.
s; aliunde ascendert. Qd ū sint saluator docet. qcū dicet se esse
ostiū subiungit. qm intrat phostiū. s; ascendit aliunde. ille
furē & latō. Ecce qintū cōclusis ē hortū iste. ut nemini ad eum
ecclatē accessus. ñ p hostiū hē xpm. qū peū ñ accesserit. ille fur
⁊ latō. pdicet. Vnde Greg. Cur ñ ppendit. qd benedictio illi
imaledictionē ⁊ uitit. qad hoc pmouet. ut heretic fiat. Sacer
dotiū illic sub sistere ñ arbitror. Ergo talib hortū iste uere ēclu
sus ē. qū quāuis sacramenta ipsa habeant. rē tamē sacmtorē ñ hint.
q hec ñ ad salutē s; addāpnationē sui habere pbantē. atq; idō
qd ante humanos oculos ēc uidentē. ante diuinos oculos pdunt.
Ubi ppter scārū scripturarū pfunditatē ecclā dicit hortū ēclus
dicit. q nemini ieārū sensū plen patet igress. ñ illo it ducente.

qui habet clauē dāt: q̄ aperit. et nemo claudit. claudit. nemo aperit.
Qui ū pdi grām. in hc hortū meruerit ingressū. qt a quantas
4 salubres putas inuenet ī eo spūalū herbarū spēs. q̄b morbos
anime repellere. ⁊ sauciā mtē ualeat refouere. Iste hortus iudis
et hereticis cōclusus ē. q sacramta ī eo absconditta ñ intellegūt. s;
solā litterā attendūt. q̄b cōuenit illud esaye. Et dabit̄ lib scienti
litras. ⁊ dicet̄ ei. Lege. Ī respondebit. Ñ possū. Signatus ē enim.
Iste aut̄ lib. idē tota series diuine scripture. ī hoc horto ēclusa.
idē ecclā cōtinet̄. script̄ int̄ ⁊ foris. hoc ē litālī a mystico sen
su. signat̄ sigillis septē. h ē. vii. sacramtis. que fidēs ecclē ctinet
uidēt. natiuitate dni. circūcisione. baptismo. passione. resur
rectione. ascensione. iudicio futō. Conclus ē g hortus iste. plus
libri signata pfunditate. quē nemo aperire potest. ñ agni q occis
est. q̄ sol digni inuent̄ ē. soluere hc librū. ⁊ aperire. vii. signacula
eī. q ei soli grē ē. mystia diuine scripte. que illoe. vii. sacramtoe
uirtute pdicant. humano sensu aperire. Propter meripig
nabile aut̄ diuine ꝓtectionis firmitate ecclā hoc cōclusis
dici potest. q que diuino sēp munit̄ psidio. neqq malignoe
spiritū. siue hominū potūt labefactari incursu. Quā uis enim
multos. ⁊ frequentes ī eā impet̄ faciant. minime tam ueam
aliqua male uolūtatis siue potencia intrant. q ita diuine
ꝓtectionis cōcludit̄. septo. ut nulla penit̄ ad eā exaduersoin
trandi facultate inuenīant. Vnde magna securitate accepta
fiducialit̄ ī psalmo pclamat dicens. Dnis illuminatio mea
⁊ sal mea. quē timebo. Dnis ꝓtector uite mee. a q̄ trepidabo.
Et alibi. Dnis m̄ adiutor. ñ timebo q̄d faciat mihi homo. dnis mihi
adiutor. ⁊ ego despiciā inimicos meos. hortus g ēclus ē ecclā
sub ꝓtectione diuina. q tantū eā ds sua ēfirmauī gra ut
nec fidē eī pūsi corrūpere. nec sacramtoe istitucionēs auferre
neq; abitime pacis eā statu possūt deicere. Quib si ēcedūt
ad tēp eā extī affligendo tēptare. tēptacio hec ñ addāpna
tione eī puenit. s; ad coronā. Vnde a hortus cōclus ñ semel
s; iterū dr. q ñ tantū eā ds extī. s; ⁊ intī cōclusit. diuā
ita scificat. ⁊ custodit pōnia. ut integra corpore ⁊ anima
usq; ī diē dni nri ihu xpi cōseruet̄. hnc q̄dē tēporalit̄. post
modū ū ētnalit̄. Non solū aut̄ hortus conclus dr ecclesia

ſ; ita fons ſignatus · & ppt baptiſmi uniformitate · ⁊ ppt ſce p
dicationis puritate · Sic enim pfonte ſordes corporis abluuntur ·
ita pbaptiſmi ſordes animę · idem peccata lauantur · ⁊ ſic fonte
feſtiu corp reficitur · ita pdicatione ſca · deficiens adhuc anima rele
uatur · Vbi autem fons iſte ſignatur ſ; uidendum · unde · ⁊ aq · ⁊ qr · ſignatur ·
Vnde q ſignatur · In baptiſmo idem ſacramenti forma · re · ⁊ intencione ·
in pdicatione u · ueritate · ſuauitate · & utilitate · Vnde enim recte
ecclia in his duobus · h eſt baptiſmo · ⁊ pdicatione · fons ſignatus dicitur ·
q baptiſmus nihil aduuat · nisi ibi aſſit · ⁊ forma ſacramenti · h eſt
inuocatio ſce trinitatis · ⁊ res ſacramenti · h eſt uirtus & efficacia ſacra
mentii · intencio qq; · h eſt uoluntas catholice baptizandi · Porro p
dicatio nihil confert · nisi ſit uera · ut fide excitet · ſuauis ut attrahat ·
utilis · ut informet · His enim partibus ſacramenti qſi quibusdam ſignaculis
fons iſte recluditur · ut ſpecialis ei uirtus · ⁊ puritas · atq; ſalubritas
inſinuetur · Aq autem ſignatur · Hymnum aſpiu ſco · q eum ſigillo ſeptiformis
gratie ſue conſignauit · & exiſtimacione & uirtute ſacramentorum
& utilitate ſcarum pdicationum · pfluunt in ecclia omnium ſpualium
irrigua karitatis · Ibi enim accipit mens ſca · qdm · ⁊ qualiter
ſapiat · & intelligat · q ſilio · q fortitudine roboretur · q ſcientia
& pietate ornetur · que timore diu repleatur · Hęc pe iſtis ſpualibus
donis fons eccle ita e ſignatus · ut nullus ipſi fontis particeps
ee poſſit · q harum ſeptem gratiarum nullam habuerit · Qr u ſignatus ·
Quia nulli committenda ſt ſacramenta eccle · nisi fide habeat · et
opa · fide · ut ea que in ſacramentis ecti uiſibiliter agi conſpicit ·
uti inuiſibiliter ſalutem opari intelligat · ⁊ credat · opa · ut in ipſis
ſacramentis participandis · dignum ſe exhibeat · Nulli q; pdicandi officium committitur · nisi ei qbus ſcientie gratiam habere phatur · ſic dicit
apls · Quomodo pdicabit · nisi mittantur · Ille enim quasi mittitur · qbus
officii gratiam adhuc conſequitur · Qui autem horti iſte conclusus · et fons
ſignatus · tanta diuinitatis prudentia custoditur · emittunt ·
emiſſiones mqt tue · paradiſus malorum punicorum cum pomorum
fructuum · Mirabiles enim emiſſiones huius horti ee necee eſt · q tam
ſuauiter & ſalubriter fluentis · taq; cauite ſignati fontis irrigationem reddit fecundum · Ha conſtituit uelutti paradiſus ſpualiter
pdeuntibus · diuſarum uirtutum ceu florum & herbarum ſiue arborum
gloſis emiſſionibus · que cum pmultimoda aromatum ſpecies ·

uniuersitate uirtutum pretendentes infra enumerentur. induas tam
finales causas diuiduntur. propter geminam temporis qualitate. uidelicet
persecutionis. et pacis. Omnis quippe consumatio sanctorum aut in persecutio
ne in martyrio e celebrata. aut in pace confessione peracta. Vnde bene
hui horti id est sancte ecclesie emissiones paradysi dicuntur malique puni
corum cum pomis fructibus. qui uel martyrum. et confessionum gla. ubi q;
uiuerant. et redolent. sancta ei per conua. Qd enim pmala punica nisi
glosa martyrum purpura. qd pfructus pomis. nisi bonis actibus cades
uita confessis. O quante delicie hui paradysi. quinte habundant
et feliciter pfluentes uirtutum emissiones. ubi et fortes nutriuntur
et infirmi reficiuntur. quibi quinitari cupiunt. intrant per dicant
et uenerant. constancia martyrum. ibi quia martyres esse non possunt. attendit
appbant. et emulantur pbabile uita in pace gloste uiuentium sancte.
Vnde et sequitur hui horti conclusi. siue fontis signati. designata ue
nustas. salubritas. et utilitas. pseptem spes herbarum aromaticarum
non solum qualitas ei sanitatis emissiones. septiformis spis effic gra. ueru
et quia hoc septenario sperum numero. uirtutum uniuersitas expimitur.
In toto quippe corpore ecclesie. nulla uirtus potest dici esse. quam cum capti ecclesie
sit xpc. corpus autem xpi ecclia. quicqd scitatis. honestatis. et utilitatis
usqua esse potuit. et potest. et potitur. in unusquisque xpo. hi e capite et mbris
et fidare licebit. Inspiciam quoque ipsas spes per quas uniusitas uirtutum
ut dicim denotatur. et qd in partibus intelligunt. in toto intelligendum
sciam. Cypri inqit cum nardo. nardus et crocus fistula et cinamomum
cum uniuersis lignis libani. myrra et aloe. cum omnibus primis unguentis.
Cypri est arbor aromatica. significans spualis gre benedictionem
et uitiatur meroris uel tristicia. Cypri quoque in ecclia e. quemuis sancta amplec
tuit arbor aromatica. que habet ex di gra. ut mundi huius
transitoria. contempnet gaudia. habens ea tristicia. quia e sedim din
que penitencia insalute stabile opatur. memor illi euanglici
beati qui lugent. quoniam ipsi consolabuntur. et illi aplici. miseri estote
et lugete. risus uri in luctu conuertatur. et gaudium in merore. Hardus
frigus repellere dicitur. crocus autem ardentibus inferre refrigerium. Qs au
pnardum in kartas. qd per crocum in castitas figuratur. kartas nam
tepidos in bono ope suscitat. et ardentes fac. castitas uero mentem
ab estu male concupiscentie tempat et restringit. fistula e arbor
aromatica breuis et modica. diuri autem corticis. qui cotti bibitur

et sanat uuscera · Porro cinamomũ cinereũ hꝫ colorẽ · ꝓ diu retinet uũ suã · Pfistulã autẽ que ut dicam⁹ breuis ẽ · ⁊ modica · ñ uncon
grue humilitas accipit̃ · Ouro ũ cortice ei cõtto · ⁊ potato uuscera
sanant̃ · q̃ diu humilitatis uurtute · dura supbe carnis extollencia
frangit̃ · uulnⁿ anime · contritti ꝓ humiliati cordis medicina sanat̃ ·
P cynamomũ ũ que cinerei coloris ẽ · ꝓ diu uũ suã retinet · abiectus
penitencii habit⁹ designat̃ · q̃ posit̃ dicere cũ ꝓpha · cinerẽ tãquam
panẽ manducaba · ꝓ cũ beato iob · idcirco ipse me rephendo · et ago
penitenciã · in fauilla ꝓ cinere · S; hec abiectio uũ suã diu retinet · qua
uera ẽ ea penitencia · que sic ⁊ usi cordis rectitudinẽ seruat · ut ultⁿ
penitenda ñ admittat · Cũ unũsis lignis libani · hẽ cũ omnib⁹ utte
baptismo candidate · ⁊ recta fide solidate · bonisq; opib⁹ sublimate
uurtutib⁹ · Hã cũ pmitteret particularit̃ eas q̃s sup posum⁹ uurtute
ppnominatas arborũ species · uidelicẽ karitatẽ · castitatẽ · humilitatẽ ·
ꝛeptũ mundi · uerã penitenciã · subdit unũsalit̃ pomã lignis
libani omis uurtutes · ut intellegam⁹ hortũ dni hꝫ est ecclam · omniẽ q̃dẽ
cese emitte uurtutẽ · puariã secq; uitã · s; illas pnominatas · capita
cẽ omniũ uurtutũ · ita ut ceta uurtutũ mbra · sine his iaceant in
firma · Myrra ꝓ aloe · cũ omnib⁹ pmis unguentis · Subdit adhuc
duas septenariũ uurtutũ spes · uidelicẽ carnis mortificationẽ · ꝓ pacien
tiã · P myriã autẽ q̃ corpora mortua a corruptione ũmuũ ⁊ putredi
nis seruant̃ illa mortificatio carnis · q̃ putredo uiciq; · ⁊ carnalium
uoluptatũ restringit̃ · intelligi debet · P aloe · q̃ q̃dẽ suauẽ habet
odorẽ · s; gustũ amarũ ꝓ purgat stomachũ · pacientiã accipe possu
mⁿ · que q̃ ppt̃ fitã pernis uite bona · mundi sustinet mala · bene
q̃dẽ redolet excausã ppt̃ quã patit̃ · amara autẽ ẽ excausã q̃ patit̃ ·
sicⁿ ũ morb⁹ peccati animã grauat · ipsi⁹ malu qd patit̃ amaritudo
purgat · Cũ omnib⁹ uniq; pmis unguentis · hẽ pciosis ꝓ pbatis spualiũ
karismatũ donis · que apls enumat dicens · Alii q̃dẽ dat̃ pspm sermo
sapientie · alii sermo scientie · secdm eundẽ spm · alti fides · ieodẽ spu ·
alii opatio uurtutũ · alii ꝓpha · alii discretio spmũ · Alii gna linguarũ ·
alii uit̃ ꝓtacio sermonũ · Ecce hec dici posit̃ pma unguenta · que
duuma ẽficiunt̃ gã · q̃b ñ sine racione pmittunt̃ due supⁿ per
myriã ꝓ aloe psignate uurtutis spes · uidelicẽ mortificatio · ⁊ pacien
tia · ut intelligam⁹ eos tantũ his unguentis spualib⁹ unbuendos ·
q̃ carnẽ suã crucifixerit̃ cũ uicijs ꝓ ẽcupiscentiis · q̃ posit̃ dicere

cum aplo. & glam in tribulacionib. Lib. g hic attendere & mirari
hortu dni. phas emissiones suas. uere ee quasi pulcherrimu para
dysu. h est hortu deliciaru. ubi etna sal anime & omis suauitas
iugent. ubi omis pulchritudo & spualis delectacio florent. ubi
uita permis. & reqes septna manent. n qd hic in psenti uita ofe
rant. s; qd pillas quas sup dxtm uirtutu & graru emissiones.
ad ista puenuat. & ullarum teporalis exercitacio. istoe sit et nat
exhibicio. Vnde rectissime hort iste uel paradys eclis ee memorat.
Q nulla malignoru spiriu adusitate. sca ecla sipat. que spualiu
hu hortu emissionu gra confortat. Sed qm sic gralit ecclesia
hort dni dr. ita q; specialit sca queq; anima. que uirtutu ger
mine & graru multiplicu decore uernat. de appellari potest.
& sidandu tam cu ecla totu qdda sit. una u anima pars toes sit.
quantu differat pars a toto. Q d enu parti mest. toti mee necee est.
s; n conuertit. ut qd toti mest. parti qq; equalit mee necesse sit.
Ecla qppe unusalis unius partib. h est in singlarib & iduidus
hominib. quoru inuiu collectione constituit. totu qdda est.
q diu multi diuisis florent uirtutib. & n hac diusitate. omnes
uirtutu tinent spes. totu qde omis tinet ipartib. pars aute
n omis. s; qsda. Differt g in hoc totu & pars. qd totu longe tinen
ti e qua pars. diu oma simul fluant i toto. iparte u n omnia
s; queda. Ou g gralit sca unusalis ecla hort dni dicat. eo qd
infra ea omiu uirtutu germina celebrent. queuis q; sca anima
que aliq uirtutu pfert germina. hort dni dici pote. uita
alique suu modu. que ei diuina tulit gra. S; q qcuq; istruit
aut ubo instruit. aut exeplo. pars aut id qd habet. de toto hi
uba u & exepla. unusalit in toto sit. n absq; racione sequitur.
ut ille pincipalis hort dni. h est unusalis ecla. fons hortoe particula
ru. hoc e singlaru animaru dicat. Vnde enu est. qd discit. qd agit.
qd docent. n ex sce unusalis ecle doctnus & institutis. Vnde
aut ipse doctne. n ex sceoe aploe aplicoe iuroe ubis. septis et oe
emplis. Quo circa recte ecla fons dr hortoe istoe. h e scaru anu
maru. q qeqd sectatis uel honestatis habent expdicationis
eclastice irrigacione concipiunt & pferunt. omisq; eoe pfectus
est eclastice disciplne regla & status. fons enu egredit de paradiso.
dni. h e de ecla di. qd diuidit in quatuor flumina. h e in iiii euanglia.

que irrigant uniuersam faciem terre. hi est omnem intencionem. aridę
mentis. ut ex doctrina pdicationis debriata possit dicere cum psalmista.
dns dabit benignitatem. & terra nra dabit fructum suum. Hisi enim
benignitas di cor humanum inuisitauerit. nullum bonorum operum
fructum ferre ualebit. S; cum eadem ecclia omnibus istis hortis diuerse
fructificantibus ppter diuisas scientie & opum qualitates. comunitem
fons dicatur. q omnes irrigat. t scientie. t pu studiu ifusione. qbdam
tamen singlariter dr. puteus aquarum uiuentium. ppter latentem in eis
specialem diuine scientie pfunditatem. que ex ipsi ecclie emanat
fonte. fons qdem aperte sup terram fluit. aqua u puteis in terra occultatur.
q alia est scientia quam simplices & ifirmi psiu facilitate assequntur.
alia quam docti & fortes psiu subtilitate uiterrimantur. Ecclia ergo
omnibus electis fons e. s; non omnibus puteus est. q omnes qdem superficiem litterale
legunt uel audiunt. & intelligunt. s; pauci admodum absconditam in
trinsecus spualis sensus pfunditatem aspiciunt. S; puteus iste aquam
habet uiuentes. q ecclia diu pfunditatem diuinorum eloquiorum
legentibus siue audientibus aptat. & aprauitate eos corrigit. & ad bona
opa accendit. sicq; eos qui in peccatis suis mori debuerant. puritatem
doctrina quasi puiuentes aquas reficit. Qualium u aquarum. Que
fluunt impetu. de libano. impetu. Quis naq; e istarum aquarum impetus
nisi uehemens scarum scripturarum cum magna auctoritate pfluens
decursus. Qd u plibanum nisi sublimium doctrie scientia & uirtus
exprimitur. Atque g cum impetu de libano fluunt. q scie scripture
excsorum patrum scientia & uirtute. magna uim suie auctoritatis osten
dit. Necessari sane fuit ecclie impetus iste. q ab hereticis & puersis
hominibus fidei & sane doctrine cursus phibiti erant. nisi scorum doctorum
torrens eloquii obstancia falsitatis moliuntur uere racionis. & eloquentie impetu ppulasset. Quia u contra scam ecclam. uel
qualibet scam animam sep adusari gemina consistit acie. aut enim
minis aut blanditiis. ea temptat. ut a statu siu rectitudine de
ueniat. uolens ostendere sponsi qmtum ecclie temptacione pficiat.
pmissiuo m locutionis subdit dicens. Surge aqlo & ueni austr.
pfla hortum meum. & fluant aromata illius. Per aquilonem
quiuentus asp & frigidus est. asperitas minarum quie ex frigore
puse mentis descendit. intelligitur. p austrum u qd calidum est. blandi
mentis lenitas. que quasi ex suauitate quadam dolosi cordis

pcedit accipit. Cui g his duob modis ecclā siue aliq sca anima fan
gat ad maiora uirtutū exercitia erudit. ut qnto hosti fortius
insurgenti ipsa q; forti reluctat tanto glosi victoriā sponsi
siu amplexib conuingat. Hoc enī gemino bello martyrū costan
cia est pbata. hoc q; quotidie fideluū phat. ⁊ coronat conūsacio.
Que enī mens nī tēptet hui mundi psperitatib ⁊ aduersitatibus?
S; ea mens pbata coronat. que nec eleuat pspis nec deicitur
adūsis. Vnde in euangelio iohes adno laudat. que harundo
uento agitata nī ē memorat. harundo qppe diu uento impellit
inquālib; parte flectit. S; ille harundo uento agitata nī est.
q; in neutra parte scilicet ad dextam uel ad sinistra reflectitur.
q; nec trore cōcutit. nec blanditio seducit. Surgit enī aqlo.
qn detractione seu aliqua adūsitate impellit. uenit auster.
qn fauore. t aliqua psperitate tēptat. His aut hortū dni pflan
tib fluunt aromata illi. q; quantomagis ecclā siue sca anima
adūsitatib uel psperitatib tangit. tantomagis bono uirtutum
odore ppfectum replet. Hec enī qualitas utte; pbatiua ē sectatis
⁊ iusticie. ut merito hort dni dicat. q; talis uirtute patientie
humilitatis ⁊ longanimitatis decorat. Vbi fuerit hui boni
puacio. nī potest ē spūalis horti appellacio. Amplius.
PER aquilonem sepe diabolus. p austrū spis sēs designat. q; ⁊
ille constringit in frigore. ⁊ iste relaxat i calore. Ipsia enim
attestante diabolus dixisse phibet. Sedebo in monte testamī
in latib aqlonis. Suggerente aut ⁊ afflante diabolo. habun
dat iniqtas. ⁊ malitia in mundo. Veritate enī attestante ubi
habundaui iniqtas. refrigescet karitas multorū. Ippsia asserit
de uida dicens. Sic frigida fac cisterna aqua sua. sic frigida fec
malitia sua. At ū austri nomine spis sēs accipit. q; eius gra
tor por mtis relaxat. sic psalmista testat. Conuite inqt dne
captiuitatē nrām. sic torrens in austro. Captiuitas enī nra
que tor poris frigore. ad sequendū dni pigra remanserat. p
calorē spis sci relaxat. ut curat i amorē di. Sponsi g celestis
sponsa sua. hi est ecclam siue scam animā dignant uisitans.
aqlonē iubet recedere. ⁊ austrū uenire. q; pfecto uisi. ⁊ sequens
ē ordo. ut pri infidelitatis ⁊ malicie frigore depulso. sci sps
aduentu mens fidi. ⁊ bone opationis calorē suscipiat. Surge

mq̃t aq̃lo et ueni auster: pfla hortũ meũ: & fluant aromata illius.
Aesi alius uerbis dicat. Quia inmites in designatas: ñ potest uenire
gra spe sci: ñ fugato infidelitatis frigore: q̃cũq; torpor: quecũq; pig
cia: ipsis mtib' seu pignorantia: seu pneglegencia insedisti: surge
& recede: ueni sce spe: q̃ casde mites torpore constrictas: tui afflat'
calore resoluas: ut cepto bone uoluntatis: & pie intencionis iugo
re: pfluant scitatis fructib': & fructui odorib': longe late q;
manantib': ad siu sortui multos eu cũq; trahentib'. Porro ad ista
uoce sponsi: sponsa ia quasi animata: & q̃dam resuscitata: aspiran
ti gre: pmpto assurgit animo: & q; sequens sit: ut flante spu sco
fructũ bone opationis pducat: ostendit dicens: Veniat
dilect' mis in hortũ suũ: & comedat fructũ pomorũ suorum. Cap. V.
Benedicit dilectũ uenire in hortũ suũ: q causa aduentus
ipsi est: qd dilect' qd ei est hort'. Nisi enim diligeret: ñ uenire
deniq; in euangelio loq̃t' dicens. Siq̃s diligit me: mandata mea
seruabit: & pat' mis diliget eũ: ad eũ ueniem': & mansionem apd
eũ faciem'. S; q dicit se dim diligere: ope debet pbare. Ha h̃ hortũ
illi ee. Vbi enim duisi uirtutũ flores uernant: & fruct' exuberant.
ñ immerito hort' diu spualit' appellat'. tale q; hortũ ee. dim est
diligere. Venit q̃ dilect' in hortũ suũ: qn mite bonis actib' deditam
gia sue uisitacionis illustrat. In q̃ horto fructũ pomorũ sue come
dit: q delectat: pascit odore & dulcedine uirtutũ in mite q̃ sua
gia repleuerit. Vnde ipse dilect' quasi egratulando dilecte respon
Veni in hortũ meũ soror mea sponsa: messui myrram cum aromatibus meis. det.
Quid pmyrram: ñ mortificatio
carnis accipit'. S; q sic delecta cione carnis uicia mutuit'
ta mortificatione uirtutes gnant'. recte specialit' myrra ppo
nit. atq; pea gnalit' aromata subiungit. Nisi enim caro spiu p
mortificationem uiciorũ subiciat'. aduirtutes anim' ñ assurgit.
q̃ sua suggestione spe carni ñ ot' dicit. S; cũ semp spe carni re
sistit. aduirtutũ culmina. q̃nq; subiecta ia carne mens pficit.
Cũq; p cotidianũ boni opis pfectũ. ad quandam pfectionis mãi
tate pueniit. quasi ia ei tep' messionis uenit. Bona q̃ ei opa dilec
tus metit. quando ea atrene habitacionis agro. falce mortis
abscisam. in horrea regni celestis remunerandam colligit. Messio
q̃dem ista uel e anime a carne: t electorũ a reprobis separacio. Qui

aut metit · partē assumit · partē q; relinqt · In separacione ū anime
a corpore · anima assumit · & corp' relinqt · Porro electi di separant
a reprobis · ipsi q̄dē quasi bona seges ad uitā assumunt · at reprobi
quasi remanens stipula · et ēno incendio relinquunt · S; dilectus
mirrā metit · cū dicē · Venite ad me omes q̄ laboratis et onerati
estis · ego uos reficere faciā · Aromata metit · cū dicē · Venite
benedicti patris mei percipite regnū · qd' uob paratū ē a origine
mundi · Myrrā g̃ cū aromatib' metit · q̄n eos q̄ per tepta seli
& afflictionē carnis · ad uirtutū opa pfecerit · a malis cōsortio
diuidit · et ī regni sui conditorio reponit · Quos bene myrrā suā et
aromata sua dicē · q̄ eq̄d' bonū hnt · ex ipsi' grē munere possidet
fit ū messia uita ut dictū est · falce iudicialis sentencie · in hoc
tēpore · & presolucionē · & p̄ p̄destinacionē · Presolucionē quidē
cū anima quasi pars supior · & dignior ad celū assumit · corp'
ū · q̄si pars inferior · & uilior · in terra relinqt · Per p̄destinacionē ū
q · q̄s in p̄scientia sua hit ī bonis pseuerātos · ad ētnā uitā p̄desti
nando · q̄si segetē eligit · q̄s ū in malis p manentes · q̄si stipulam
terrenis actib' infixā · ad ētnā mortē p̄destinando relinquit ·
Bibat g̃ dilect' · veni in hortū meū · messui myrrā meā cū aroma
tib' meis · q̄ p' quā p grām meā · celām siue fidelē animā infiran
do · uirtutib' germinare feci · mundo mortuos · & pius actibus
deditos · in specialit aptaui · q̄s q · a reprobis p electionē separaui
in regni mei consortii annumeraui · Comedi fauū cū melle
meo · bibi uinū meum cum lacte meo · Comedite · & bibite
amici · & inebriamini karissimi · Adhuc ampli' dilect' ad gaudet
pfectu germinantis horti sui · in studiis · & uirtutib' electorū
eundē hortū mire decorantiū · In fauo mel & cera ē · Mel ū
dulcis · cera ē mollis · & flexibilis · luminis q; ministra · Porro in
uino ē austritas · in lacte ū candor & lenitas · Qd' aut in his
rerū speb' significari potest · n̄ diuīsa qualitas sermonū in sēs
p̄dicatorib' · ppt̄ diuīsas mīrū qualitates in auditoribus ·
Sic enī unū eorū quē ad p̄dicationē erudiebat dicē · apls · argue
obsecra · increpa · sēi doctores uī sue p̄dicationis tēpat · q̄n p̄sona
locū · tēp' considerant · atq; ubi · & q̄n · uel q̄s arguere · obsecrare · in
crepare · debeant · utilit pensant · Hā uerba diuīsitates mīrū
st · aliq · q̄ ubi sēē p̄dicationis mor ut audierint · libenter

suscipiunt. et sed nullus quod hoc nec audire nec suscipere uolit. porro sed
plerique quod hoc loco uel tempore audire et suscipere nolit. vt non possit. alio loco ꝛc pe
et sed et suscipiunt. Sed sed aliqui mites quomodo suauiu predicatione
emendant. aliqui uero que non nisi dura increpatione reprimunt. nonnulli
autem pia obsecratione admaiora uirtutum opa exercent. Pro hus
quidem qualitates animorum. uaide discreti in predicatione sua
debent esse doctores animarum. quando. quomodo. ubi. quibus predicent.
debent subditum pensare. ne uideant incassum uba iactare. cum quidem
delinquentes corrumpunt. quos molles et flexibiles uident. leni
et suauiu admonicione arguere debent. uerba dictum uiri sapi
entum responsum mollit fiangit ira. Eos autem quos duros. sicut rectabi
les aspiciunt. aspa increpatione et diuinae animadiuisionis terrore
debent ferire. bonis uero actibus deditos. ut imeliu sepe proficiant obse
crare. Cum quibus tribus modis plati subiectos instruere debeant.
profecto qui bonos pie exhortacionis dulcedine fouent. et celestis
regni suauitate predicando solantur. fauus cum melle est. qui uero de
linquentes. nec modesto sermone compescunt. nec dura increpatione
redarguunt. iferni penas annunciando uinum cum lacte sunt.
dilectius quam fauum cum melle suo comedit. uinum cum lacte suo bibit.
qui sec ecle ppositos. quos sua gia sup dictorum in predicatione componit.
sibi incorporando mbra sua effice. quae studiis. atque profectibus delectat.
et quasi reficit. Quos quoque de suo corpore esse phauit. peformacione
et unitate quasi bri eos incorporaui. ad eos qui eque doctrinis. exce
plis posset eruditi. hae apostrophia. dicens. Comedite et bibite amici
et inebriamini kmi. Ac si apte dicat. Quia uobis refectionem
animarum indictis. factis doctque pparaui. quos meo spiu repleui.
uos quorum doctrinis instrui debetis. quae abhis auditis et uidetis.
iuentre memorie reponite. et tanta mte uiam uirtutum suaui
tate replete. ut abomni uiciique motu insensibiles remaneatis.
amici quidem in pfide. et opatione. kmi pritima dilectione. Come
tio enim ista et bibitio. diuinae preceptique et aliqui cognitio. debriacio
uero ipsique preceptique plena peceptio. Vnde psalmista. de his qui hac
plenitudine debriantur. dicit. Inebriabuntur ab ubitate domus tue.
Quae est enim domus di. nisi ecclia. siue mens cuiuslibet iusti. Quae autem est
hui domus ubitas. nisi quedam plenitudo. diuinae preceptique. et saepentiae
qua replet et diffesert sca ecclia. siue sci alicui anima. S. ab

hac ubitate replent ⁊ iebriant q̃cũq; existtuciõne ecclẹ uel eruditione
sci cuiq; plenã percipiunt cognitionẽ in ipsõ p̃ceptõ et sacrãtõ
necessaria utilitate ⁊ honestate. hac ubitate replet erat q̃ dicebat.
Et sumpt sermone. n tam scientia. hui ubtatis plenitudinem
optabat psalmista. cũ dicebat. Sic adipe & pinguedine repleat
anima mea. S; q̃ sponsi hortantis uocẽ sponsa audierat ⁊ p̃ceptõ
ei suauitatẽ cordis palato gustauerat. atq; hui boni plenitu
dine. audiendo. legendo. cretendo. & opando iebriata fuerat.
quale effectũ hec plenaria ifusio habuerit. t q̃ inde utilitatis
consecuta sit. denunciat. dicens. Ego dormio. & cor meũ
uigilat. Actus hui dormitionis et uigilantie. si ad cetiora
respicias. minime potest ũno eodẹq; simul ẹ uno eodẹq; tẽpore.
q̃ nemo potest simul ⁊ dormire ⁊ aliq̃d uigilando cogitare. uno
eodẹq; mõnto uel tẽpore. Si ũ ad uitiora respicias. & uim huius
dormitionis ⁊ uigilantie attendas. ita sibi hec duo iseparabiliter
adherent. ut uno eodẹq; tẽpore. aut n ẹ. aut simul ẹ debeant.
Q̃d enũ est hec dormitio. n ab omib mundi curis & actionibus
exoccupatio & quasi quedã mtis reqes ⁊ pausatio. Q̃d aut est
cordis uigilantia. n ad dm cũ sinceritate uigt intendens.
amor cõtẽplatori. siue cõtẽplatio amatoria. S; dũ certũ sit
nullũ scẹ cõtẽplationis uirtutẽ possẹ habere. n studuerit ab
omib mundi negociis liber & expedit ẹ. ⁊ e cõuerso nullũ se
a mundi negociis expedire possẹ. n dm diligere & desiderare
icipiat. pura & simplici itencione. ⁊ stat hec duo ut dictũ est.
ita sibi adherere. ut uno eodẹq; tẽpore in uno eodẹq; aut
omino n ẹ. aut simul ẹ debeant. Hoc q̃ m simul dormire &
uigilare possibile ẹ. nec ulla ibi ẹ ntrarietas. ubi ista ẹ in affecto
animo habit identitas. Hã idẹ est uigilare hoc m q̃ dormire.
& idẹ dormire q̃d uigilare. q̃ ntẽplationi iherere. ẹ dormire
mundo ⁊ uigilare dõ. & n mundo dormiat. dõ n uigilat.
⁊ n uigilet dõ. n dormit mundo. S; queri potẹ cur dicat
sponsa. ego dormio et cor meũ uigilat. q̃si tot homo dicat.
dormire ⁊ pars hominis. h est cor uigilare. Ad q̃d dicendum
q̃ tot homo dr cor p̃ et anima. pars ũ aliq̃ tocẹ cor ẹ. Pars aut
ista. ad solũ hominẽ uitiorẹ respicit. h est animã. tot ũ homo.
ad hominẽ ẹtiorẹ simul & uitiorẹ intendit. Totus uero homo

dormire debet. quando pars ista scilicet cor in contemplatione uigilare studet. hoc e corpore et animo. quod est uoluntate et actione. ab omnibus exteriorib cessare. et quasi desecere. ut interioribus possit libi uacare. Quia et sponsa considerauit perfecte se uisioni celesti sponsi inherere non posse. nisi omnis sensus suos interiores et exteriores. liberos et expeditos habeat. recte dicit. ego dormio. et cor meum uigilat. Ac si alius uerbis dicat. patenter. Quia a terrenarum rerum strepitu. cogitacione et ope fundit desecio. idcirco subtilius in diuina et contemplacione mente uigilo. Ad superiora autem ita ut minus andiu e. ut et sponsus diceret de suis predicatoribus quos tanta eos sane doctrine suauitate et auctoritate replesse. ut eos sibi incorporatos nemo dubitare deberet. atque idcirco mere predicatione epulari et inebriari. utile ualde et honestum eet. sponsa quasi hoc monitu excitata fuerit. et sancte predicatione iubis et exemplis ualde iam profecerit. respondet. Cum inquit o dilecte tuis monitis te aspirando preuenente. et adiuuando prosequente paruum predicatore tuum doctrinis. fide spem et karitate. ita animum applicui. ut non solum quasi comedere et biberi. sed tota inebriata sim. ita sensus mea carnales hac ebrietate soporati st. quod ecce iam abominib presentis uite curis. et desideriis penitus dormio. et in sola diuinitatis contemplacione. puritatem amore corde uigilo. Vox dilecti mei pulsantis. aperi mihi soror mea. amica mea. columba mea. immaculata mea. quia caput meum plenum est rore. et cincinni mei guttis noctium. Ego quidem inquit licet sanctorum patrum dictis scriptis et gestis edocta. qualiter et inactiua et incontemplatiua proficere debeam uita. meliorem tamen partem elegi. quem incontemplatiua uita. toto corde et corpore do soli uacare deliberauit. Sed quia dilectus pregiam suam cibauit me pane uite et intellectus. et aqua sapientie salutaris potauit. ut ad predicationis officium idonea existere possim. pulsat et excitat. et ut non tantum mei soli in contemplacione desecendo sed et primo in predicatione laborando curam gerere impetrat. Aperi inquit mihi. Nam uulpes foueas habent. et uolucres celi nidos. filius autem hominis non habet ubi caput reclinet. Pretter paucos enim. quos fide suscepit sum. tot pene mundus uel incredulitate et fidei prauitate me repellit. iudeis quoque et paganis non credentib

hereticis ū fide orthodoxa depravantib⁹. Vnde in sub duo co
stituto cap rore pfundit. q diuinitas mea p ūsis sententeus
hereticorū. quasi de celo ppt sermonū elegantia cadentib⁹
s; ueritatis et recte fidi calore carentib⁹ inhonorat. Cincinnu
qq; mei pleni sūt guttis noctiū. q fideles q in quasi capiti suo
p fidem ⁊ opationē. adherere deberent. illorū p ūsis dogma
tib⁹. in noctib⁹ pravox sensiū cadentib⁹ inficiunt. ⁊ aueri
tatis amore frigidi efficiunt. Siue capt meū plenū e rore.
& cincinni mei guttis noctiū. q ab amore di ⁊ proximi
frigida sūt corda infideliū. P caput eni ds. p cincinnos. pri
mu possit intelligi. Apl g in. q in te pdicante & docente
in illox corda ñ potero intrare. Quo circa surge int dū de
illo dulci intīne solitudinis tue dormitorio. ⁊ officiū pdi
cationis assume. ut p quā tua edocti pdicatione. pistinos
errores abdicauerint. ⁊ siue in intis hospiciū recta fide
⁊ opatione p parauerint. libens int ea. & salutiferū eius
gre mee minū impendam. Soror inq mea. amica mea. columba
mea. immaculata mea. Qd sibi uult istarū quatuor appellationū plaio.
Nihil ne attendit spe ses. in hac qēnox. tā distincta positione
uocabulox. Omnino. Hā si intioris hominis oclos adhibeas
ñ otēpnendā in hoc numo appellationū racione. ⁊ racionis
utilitate p spicies. Forma qppe spualis quadrate. necessa
ria e omi anime in culmine pfectionis uolentis stare.
Quadratū eni qcūq; uertit stabit. Et hec debet ce pfectox costan
cia. ut nec elaiont pspis. nec deiciant aduersis. s; uno semp in
insci ppositi psistant ordine & loco. S; que e ista spualis qdrata.
Hinitū. fides. spes. karitas. & opatio. Fides eni sic dicit apls.
pdilectione opat. ⁊ fides si ñ habeat opa. mortua e in semetipsa.
karitatis aut pbacio. e opatio. Qui ū ñ credit. nec spat. quero
⁊ q ñ spat. nec habet. qd diligat. Porro q nec credit. nec spat.
nec diligit. qd est p quo opet. hec e tocī boni opis inuno qq;
intencio. ut hoc qd credit. spat. ⁊ diligit. quandoq; elecī
mereat. In mīsura aut quadri. ñ aliud lat mai est. atq;
aliud min. s; cuncta simul quatuor latera. equali spacio
tendunt. q ⁊ ipsas easde uirtutes quas dixim fide scilicet
spe. karitate. atq; opatione. quādiu in hac uita uiuimus

equales ee apd nosmetipsos inuenimur. Vnusquisq; enim quanactuue inte
exercitio uersatur tantum credit. quantum spirit. quantum credit. operatur.
et amat. tantum amat. quantum credit. spirit. & operatur. tantum operatur.
quantum credit. spirit. amat. Siue dicam ista q; animę quadratura
mq tuor & stare principalib uirtutib scil prudencia. fortitudie.
iusticia. tpancia. Iste enim uirtutes ita inquadro sit. ut una alia
n excedat. Magna qppe prudentia e. si; si mn e inpiculis forti.
mn inopacionib iusta. mn a uoluptatib tpans; pfecto mn
est prudens. Magna e fortitudo. si; si mn intelligit. que bon
custodiat. qb malis resistat. si mn tenet opa iusticie. atq;
aliquando iiusticie dnatione supat. si mn a uoluptatibus
appetitu tpat. si; uincit delectacione. mn est fortis. Magna est
iusticia. si; si mn qua debet int iusta et iiusta opa discernit. si
mn se contt adusa & fortat. si mn carne in delectacione tpat.
mn est iusta. Magna e tpancia. si; si mn intelligit unde se
tpet. si adusa sustinere pfortitudine mn ualet. atq; inti
more animu deiecit. si pp ciptacione sua aliqndo ad iusticie
opa prupit. mn e tpans. Sicq pfecte fideliu uita p quadru
msuret tantu habet lat unu. quantu lata singula. quisq;
tantu prudens e. qntu fortis. iust & tpans. tantu fortis. qntu
prudens. iust & tpans. tantu iust. quantu prudens. fortis.
a tpans. tantu tpans. quantu prudens. fortis & iust fuerit.
S; q doctor geneu die. castigo corpm meu & iseruituti redigo.
ne forte eu alis pdicauero. ipse repb inueniar. hoc studere
sep pdicator debet. ut recta que ore pdicat. ipse q; i suis actib
ostendat. Necessaria q est omi pdicatori. uirtutu istaru quas
posuim quadratura. scilie. ut fide. spem. karitate. atq; opationem.
ipse in se habeat. et alis habenda pdicet. prudentia q; fortitudie.
iusticia. atq; tpantia fulgeat. & ad hec q; alios docendo erudi
at. Quia q dilect iste dilecta in cotplacione secure gescente
ad pdicationis officiu excitat. quadriformis ea gre nomine
uocat. quatenus p hoc ei insinuet. qd isq ad pdicandu mittitur.
his sep quatuor uirtutib quadratus ee debeat. Sororem qppe
appellat. ppter fide. amica ppter spem. columba. ppter karitatem.
immaculata ppter opationem. Sca nepe ecclia. siue quelib; sca
anima. que sponse et dilecte nomi sortita e. credendo i omi

potestatem · conseqūt̄ ęt̄nā hereditatē · ut fiat heres di · coheres autē
xp̄i · q̄ filiationē di meret̄ p̄ gr̄ām · quā ille habet p̄ naturam ·
Sponsus g̃ iste cęlestis · dilectā sibi animā · sanguinis sui p̄cio redēp
tam · sorōrē nuncupat · q̄ qd̄ ipse essentialit̄ ē · hoc ipsa nuncupa
tiue · dici potē · Vnde enī iohēs in euanglio suo · q̄ q̄tūq̄ receperūt
eū · dedit eis potestatē filios di fieri · his q̄ credūt in nomine eius ·
qui n̄ ex sanguinib̄ neq; ex uoluntate carnis neq; ex uoluntate
uiri · s; ex dō nati sūt · De q̄b̄ ęt̄ ipse dns dicē · Quicūq; fecerit uolun
tatē patris mei q̄ in cęlis ē · ipse mis fr̄ · ⁊ soror · ęt mat̄ est · Amicā
nuncupat · q̄ dū ei archana quędā scientię sue · ⁊ unānimitatē
ineffabilis bonitatis sue manifestat · ī magnā eā spē fuīt̄ beatitu
dinis subleuat · Vere q̄ppe signū amicitię ē · secreti sui quę p̄ium
conscīū facere · Vnde dns discīplis · q̄b̄ diuinę uoluntatis myste
ria reuelauerat · Iā n̄ dicā uos inq̄t seruos · s; amicos · q̄ omnia
quę audiui a patre meo · nota feci uobis · Columbā nominat · qua
simplicē · innocentē · ęt pacificā · di q̄; ęt primi dilectione p̄ditā
ap̄pbat · sic̄ columba simplex ē animal · ⁊ inocens · ab omni se lanatu
abstinens · ⁊ n̄ nūquā alienos pullos tāquā suos fouens · Qui enī
uere inocens ē · karitatē di ⁊ primi habere dinoscit̄ · q̄ uera in
nocentia ē · quę sic diffinit̄ · Innocentia uera ē · quę nec sibi nec
alius nocet · Sibi nāq; nocet · dū dn̄ male agendo offendit ·
alius nocet · dū male actionis exempla p̄bet · Qui g̃ male opari
deuitat · dn̄ se diligere pbat · q̄ in semet ipsū seruat · unde
laborat · ne dn̄ p̄dat · ⁊ primū q̄; se diligē pbat · q̄ unde eū ad
bene agendū inuitat · unde se ipsū custodit · ne dn̄ offendat ·
Recta g̃ diffinitio ē uere inocentię · quę nec sibi nec alius nocet ·
q̄ phanc dilectio di ęt primi exp̄mit̄ · in qua tota plenitudo
legis ūsat̄ · Iā q̄d sit plenitudo legis · pulchre p̄gnātā speciem
diffinitionis · quę grece kataantuexin · latine adūbū dir ·
declarat̄ · q̄n id qd̄ quert̄ · uno ūbo ostendit̄ · hm̄ · Plenitudo
legis · dilectio · Si g̃ plenitudo legis karitas ē · karitas aut̄ non
agit p̄pū; p̄fecto q̄ karitatē habere dinoscit̄ · totā legē seruare
pbat̄ · et q̄ ipsa karitas in cordib̄ electorē p̄spm̄ sem̄ diffundit̄
consequens est · ut q̄ karitatis bonū possidet · sei spē donis se illus
tratū ofirmet · Sicūt nulla uirt̄ sine karitate ualet · karitas
aut̄ p̄spm̄ sem̄ cōferī · numerū q̄ karitatē habet · spm̄ sem

habere probat. unq omnium uirtutum dona tribuunt. Vnde nunc
recte sponsus sponsam quam ad predicationem inuitat. columba nuncu
pat. ut ei insinuet. quam karitatem habere debeat. que prsum sem
dat. quia columbe spes uis esse astruit. Immaculata uocat. ut
quoquo opatione ostendere. pura in intencione facere meminerit.
non ut laude humana inde recipiat. sed ut soli diuinitati
placeat. quia coram deo sordent illa opa que pro mundi fauore fuerunt
exhibita. Siue ideo immaculata nuncupat. ut munditiam
mentis et corporis diligendam insinuet. siue ut ea promoneat. quatenus
in predicatione sua. omne heretice prauitatis maculam diligenter
Porro propter quatuor uirtutes principales. quibus pul
cerrima mentis quadratam consistit. quatuor istis nominibus
dilectus dilectam appellat. ut quam ad predicationem surgere hortatur.
prudentem. fortem. iustam. et tempantem esse debere demonstret.
ut pote sororem. amicam. columbam. et immaculatam. Qui enim proficit
integritatem. ad suum patris festinat hereditatem. prudenter
numerum intelligit. quod uel quale esse credit. Quum diuinorum
preceptorum et sacramentorum mysteria deo reuelante cognoscit. dum
fortiter adusa pro deo tolerat. dum etiam fortiter blandimenta mundi
gaudia contempnit. profecto quod spem ostendit. Et quia spem sci gracia
plenus. simplicitatis et innocentie bonum amplectitur. quo iustus esse
studet. profecto quod dum diligit. ipsa sua iustitia loquitur. Porro
quale sibi modum uiuendi constituit. ut in omnibus suis actibus sese
discretionis moderamina habere nouerit. dum se et a mundi
uoluptatibus priuare studia tempat. et iustitie bonum non in
discrete tractat. quam mundus et rectus in omni sua opatione sit
demonstrat. Bene quoque sponsus sponsam. quam ad officium predicationis
suscitat. sororem. amicam. columbam. et immaculatam uocat.
ut ei insinuet. in omnibus suis officiis et actibus. quam quadratam mente
consistere debeat. Sed illa pulsanti respondet. et abullo deliba
to uitiorum quietis ocio surgere detrectat dicens. Expoliauit
me tunica mea. quomodo induar illa? Lauit pedes meos.
quomodo inquinabo eos? Impedimenta inquit seculi. et curas
actualis uite. quibus hactenus implicata eram. ab animo
meo reieci. ut in diuina contemplacione libenter uacare possim.
quoniam nec uterum officium predicationis a quiete ista me surgere

et actuq; utte studus deseruire hortaris. Lauui pedes meos hoc e.
neglegencias opum meae. quas excogitacionu terru munda
narū puluere cōtraxi. aqua cpunctionis ceduuna karitate.
surgentis pluu. qm terū eas contraha. ceilluuione strepu
trenu. Iam ualde e difficile int seli huu homines couersari.
a nulla humane fragilitatis contagione maculari. facile
qppe matia extu corporis sensib adhibita. utu anime pul
chritudine infiect. S; diu ista mecū reuoluere. a apposito
meo decedere. ni tutū arbitrarer. dica o filie hierusalem.
qd dilectus meus fecerit. Dilectus meus misit manu
sua pforamen. et uentre meus intremuit ad tactu
Quid enī est manus eius. qd foram. qd uentr ei. Willys.
Profecto manū dilecti debetis intelligere uirtutem
omnipotencie a occulte inspiracionis illi. Cū u mens homi
nis curis. uoluptatib seli dedita. nihil decō. nihil de salute
anime cogitat. quasi muro qdā. macheria puersitatis
circūclusa a obsita. nullu iā habet aditū. uel foramen.
pqd diuine gre lum dignet uitiare. S; qn nūquā tales
diuina uirtus aspirando pueniet. ut de peccatis suis con
pungant. quasi rupta pdāpnata intis maceria. foramen
quedā scissura aptt. unde effluant cōpunctionis lacrime.
ex penitentis a quasi scissi cordis dolore exerate. De quali
scissura monet ppha. Scindite uqt corda urā. a n uestimenta
urā. Cūq; duo sint gnā cōpunctionis. q mens ad dm omūsa
pri timore. p amore cōpungit. quando aliqs ptimescens
gehenne supplicia. abdicatis mundi desiderūs. peccata
que fecerat plangit. quasi foram a scissura in corde ei diui
na gra fec. Pcessu u bone couersacionis. pqua securitate
aliqua ceduuna musedia cepit. tanto indm amore ar
desc. ut qpri flebat. neduceret ad supplicū. pmodū ama
rissime flere icipiat. q differt a regno. Teg pforam quod
dolor fec cordis penitentis. pussim dns mittit manū gracie
a musedie lenentis. taq; suauissimo attactu int refiet.
ut tota indi amore succensa. nisi trenū queat. t cupiscit
ipsa etiā uisibilia omia paruipendat. solaq; celestia etiā
toto animo adipisci contendat. Ad eui tactus suauitate

uenit contremiscit. q mens contemplatiue unte dulcedinem hauriens:
uirtute aspirantis gre commouet. ut intelligat dilectionem di sine di
lectione proximi esse non posse. s; hanc esse plenitudinem perfecte dilectionis:
ut qui diligit dm ppter se. proximum q; diligat ppter dm. Hoc g modo
o filie hierlm dilect ms misit manum. h est auxilium uirtutis a
gre siue pforam punctu mei cordis. insinuans. ymmonens. ut
q ego ei in corde meo amori ei inherendo aditum feceri. n dubitem
etia in premoe cordib ei ppdicationis officium ingressum parare.
quando qdem ipse sep psto sit pauxiliatrice gram. ymm qd uel
qualit docea prorogare. a audientib mtum aures apire. Vnde
et hanc eandem sententiam qua ad emet ipsam retuli. n absurde
ad auditores q; meos referre possum. ut dicat dilect ms manum
suam p foram mittere. quotiens ad aures auditorum cetiores puoce pdicationis
sonando. ad aures uitiores manum auxiliatricis gre immittendo
ingredit. Ad cui tactum uenit ms intremiscit. q infirmiores qq;
mea que pri pimbecillitate igenii n intelligebant. intelligunt
et cum diuinum iudicium timore audientes. ytremiscunt. ad bonum qq;
operis fructum moueri discunt. Surrexi igitur ut aperiam dilecto meo. Manus mee distillauerunt myrram. et digiti
mei pleni myrra probatissima. Quia enim sum in pmisit
auxilium q laboris mei consequerer fructum dignum fuit.
ut pdicationis officium n refugerem. s; sic ei meum cor gram ipsi apu
eram. sic illi q; proximorum corda eadem gram ppdicationem aperiem.
Man aut mee distillauerunt myrram. q uxeta doctoris genetum
uocem castigauit cor pmeum a seruitutis subiecit. ne forte diuin
alius pdicare ipsa repba efficerer. Man enim mee. s opa mea
que sep myrram distillare debent. q mortificatione carnis
uiciorum abstinentiam. yuirtutum affluentiam sep redolere de
bent. Digiti u mei pleni myrra pbatissima. q ipsa mea
siqua st uirtutum opa. magna qdem debent habere discretio
nis moderamina. s; ipsam discretio redundare debet karitate
diuina atq; fratna. Qd enim est myrra pbatissima. n karitas.
omnium uirtutum electissima. Quare aut myrra. n q fortis
est ut mors dilectio. a dura sic infer emulatio. Maiorem enim
nemo karitatem habet. quam ut animam suam ponat qs pamicis
suis. Digiti g mei. idem act in una mtte. quasi unum corpore

decem p̃ceptis discreti plenis myrra karitatis. q̃ cũ dilectũ meũ
fortiũ diligo, pei legib̃ seruandis & p̃dicandis. usq; ad mortem
laborare n̄ detrecto, l̃ frm q̃; salute uel necessitate. hanc discreti
onem habere studeo. ut cũ magis in diuina ꝯplatione suspendi
cupiã. frma tam̃ karitas utilitũ me cõpellat descendere. ⁊ myrrã
laboris ad eorũ utilitatẽ colligere. IOTVR cũ exhortacione
dilecti mei. iã surrexissem ut ũbum uite proferrem p̃dicando. illoq̃
q̃; clausa corda aperẽ ei. manib̃ meis myrrã distillantib̃ digniẽ
& mirra pbatissima plenis. ad officiũ p̃dicationis me accinxi.

9 PESSVLVM enim ostiũ meũ. apui dilecto meo. at ille declinauerat
atq; transierat. SOLVI inquã ad tẽp̃ rigorẽ p̃positi mei
siue clausurã silentii mei. & precedens in publicũ os meũ apui
et attraxi spm̃. Reiecto etiã ame ipsa omni obstaculo mtis. cepi
diligentius scrutari mirabilia testimonia dilecti. quę & oportet
ostendere. ⁊ sermone enunciare. S; cũ optarẽ ut ad me tot̃
intraret. dicerẽ q; ei cũ ꝯ ⁊ se. d̃ne ostende m̄ faciẽ tuã. ille
declinauerat. atq; transierat. & tantũ posteriora sua aliq̃tenus
uidenda reliquerat. Qd enim fuit ei declinare atq; transire.
Vtq; ei declinare. fuit de illa sublimitate celoq̃. ad nãã ĩtima
nascendo ⁊ moriendo se deponere. qd q̃ fec̃ cũ tẽpore hoc fuit
ei transire. Hã cuncta illa intransitu fuerũt. xp̃c enim resur
gens. iã n̄ moritur. mors illi ultr̃ n̄ dnabitur. Cũ g̃ intendere ut
cũ sicuti ẽ aliq̃ten cõp̃hendere. ⁊ alius audire cupientibus.
q̃q̃m ostendere. abscessit. declinauit & tnsiit. q̃ i cõp̃hensibl̃
est. ⁊ i hac uita nemo diuinã illã substanciã sensu pfecte
capere potest. Cũq; transiss; sola postiora ei uidi. q̃ de huma
nitate illi intelligere aliqua. et predicare potui.

10 ANIMA mea liquefacta est. ut dilectus loquutus est. quesiui
et non inueni illũ. uocaui & n̄ respondit mihi. Inuenerunt
me custodes. qui custodiunt ciuitatẽ. percusserũt me. ⁊ uulne
rauerũt me. tulerũt m̄ palliũ meũ. custodes murorũ. Adiuro
uos filie hierusalẽ si inueneritis dilectũ meũ. ut annunciatis
ei quia amore langueo. CVM dilecti mei dicta & facta
p̃dicarẽ. ⁊ a dei p̃cepta seruanda. et uestigia sequenda am
mos audientiũ puocarẽ. maior me ꝯpunctionis uis dissoluẽ
ta ut tota i ei amore effluerẽ. q̃ ille q̃ere me alius foras

puocem p̄dicationis· m̄ q̄; unus p grām inspiracionis loquebat̄.
Quociensciq; enī cū p̄dicam· ipse in nobis et pnos loquitur·
sic & in euanglio dic· n̄ enī uos estis q̄ loq̄mini· s; spē patris
ur̄i q̄ loq̄t̄ in uobis· Vbi aut̄ spē patris loq̄t̄· loq̄t̄ et filius·
q quoq; ē una substancia· una ē & opatio· Tanta aut̄ dulce
dine locutionis ei capta sū· ut illū unt̄ audiendo· anima
mea abomī duricia n̄ tantū mollesceret· s; etiā liquesceret·
& ad bonoq opū q̄tidiana exercitia delibato ꝯ silio ēualescen·
cum psalmista diceret· audiā q̄d loquat̄ in me dns ds· Bene
q̄ppe in se loquentē dm attendit· q̄ inspirantī grē & liberum
peuntī arbitrū· pmpta uoluntate obedit· Loquentē etiā in se
dm audit· q̄ s̄q̄s ea que ī scripta sacra legit· ipso reuelante in
telligit· Cūq; frequenter in ea meditando dm querit· q̄ eum
subtilī rimat̄· eo altī in corde illī ds eleuat̄· Vn dic psalmista·
Accedet homo ad cor altū· & exaltabit̄ ds· Et ī ezechiele sep
tum ē· q cū eleuarent̄ animalia de tra· eleuabant̄ simul
et rote iuxta ea· Quo enī attenci sacre scripte intendit̄· eo
sublimī ipsa inspiralē sensū subtilit̄ ꝯ sidānī subleuat̄· Cū q̄
adhuc modi locutionē dilecti· anima mea pigne karitatis
liquesceret· uehementī illū· legendo· meditando· p̄dicando·
quesiui· ꝯ qualis ēet cognoscere desidāui· Quesiui eū· orando·
ieunando· uigilando· carne macerando· s; ī hac uita illū
sicuti ē inuenire n̄ potui· Quesiui q̄ illū· et n̄ inueni· quia
neq; ipsa eū legendo pfecte cognoscere· neq; p̄dicando alīs
ostendere potui· Videm enī nc p speculū in enigmate· Vo
caui & n̄ respondit m̄· Cū putare cū iā m̄ quasi presentem·
quāuis q̄dām longuiscule positū· ꝯ ueluti mox cōpehensura·
uocare aliqua subtilis intelligentie uoce· n̄ respondit mihi·
q retractanti m̄ que putabā me pfecte ītellexisse· precipcā
grē sue uocē ad plenū n̄ aputt· Scriptū nāq; ē in uisione
ezechielis pphe· q cū fieret uox sup firmamentū stabant ani
malia· ꝯ submittebant alas suas· Iā enī alas ītime ꝯ placi
onis expanderant· iā duuitatis quantācūq; cognitionem
quāuis tam enigmate· ītte uolando ꝯcepant· s; cū uox n̄
subfirmamēto· neq; de firmamēto· s; sup firmamentū fieret·
substitert ultra pgredi n̄ ualentes· sūmissisq; alis in choate

contemplacionis. q supra se cet ipphensibilem cophendere an
aduertere. Estimantib q ppe tapsente ut eu cophendere poss
uocauerit. s; ipse eas n respondit. q qd de eo se intellexisse puta
bant. hoc tta ce. intioris uoce allocutionis n ostendit. Vocau
g a n respondit m. q diu sup me aliqd conari uelle. qntum
mihi hoc esset agnou. diu nulla incophensibilis substancie
pfecta cognitione assequ potui. Qd g. De posiu alas qs frust
ultra posse meu expandera. ad scripta siue dicta scor patru
h est ppharu. aplor. cetor q; doctor iusa audiui. nep gdiaris
timinos qs posuerit patres tui. quiq; spu sco inspirati locuti
sit. uia modu q; credendi. siue de do disputandi ostenderit.
Ipsi nimiru sit custodes ciuitatis. h est sce ecle. deq scriptu est.
glosa dicta st de te ciuitas di. q custodiunt ea ab incursu
malor. spuu. hominu. uerbis a exemplis. orationu suarum
psidiis. Isti g inuenerit me. q me ab intencione mea priori
recedente. corum me dictis a scriptis retentu ce uolente phauerit.
Inuenerit inqua. q tantu me suor dulcedine sermonu allex
erit. ut omu alia intencione pposita. ad sola finale. sup ma
causa intendere. uita uidelic etna. que ipse ds e. cui uisio
onis nri laboris plena atq; pfecta requies e. cosiminatio.
Iui g diu eor scripta legere uel audire. p cusserit meiaculo
diuini amoris. a n tantu p cusserit. s; etia uulnerauerunt.
q tta mte mea celestis desidii. punctione transfixerit ut
de ea fons lacrimarum qsi qdam anime sanguis effluerit. Tulerit
qq; palliu meu. custodes murorum. Muri aut h loco n inue
nient accipi posse diuine scripte. q sic mur exmultis et
uariis lapidib costruit. tta diuina scripta. exmultis diuis
scor patru sententiis a documentis. structuit. Que ad modu u
muri ciuitate mununtur. tta diuine scripte scam eclam
custodiunt. q omne ei munimentu siue ornamentu. scientia
et obseruatio est scarum scriptarum. Porro custodes hor muror
possit intelligi simplices qq; in ecla. de qb scriptu est. simplicia
uiros diriget eos. qquaius scientia scriptarum. aut paruu. aut
nulla habeant. tam diuinarum scriptarum pcepta obseruanda
opib pdicant. pximos qsq; n mediocriter edificant. Isti ergo
custodes spualiu muror tulerit palliu meu. q exemplo

bonorum opũ. abstulerẽt amo impedimẽta supfluę cogitacionis
quę mtẽ meã uelauerant. ꝯ plęcione idiscrete indagationis.
mq; fiiaserẽt ñ alta sape. s; humilib' ꝯsentire. ꝯ isimplicitate do
seruire. Qua ppr aduro uos filię hierlin. si inueneritis dilectũ
meũ. ut annuncietis ei. q amore langueo. S; qd est meũ ad
unare. Pfecto fidi. ꝯ opationis sacramẽto estringere. aut oqn filię
hierlim ñ estis. q ad supne pacis unionẽ ñ ptinetis. ñ do fide et
opę placeatis. Si g dilectũ inueneritis. hẽ. si tantũ mea pdi
catione pfecistis. ut recte credendo. ꝯ bene opando. eũ habeatis.
tẽ aduro uos. hẽ sic dici fidi. ꝯ opationis sacramẽtis obligo. quę
uolare. salutẽ pdere ẽ. ut annuncietis ei. uidelicẽ signa. ꝯ qsi
caractere quendã studii. ꝯ laboris mei. qui pdicatione uirę salu
tis causã desiderau pferendo. sicẽ ad suos discipulos dicẽ apostolus.
signa autẽ aplat' mei uos estis in gentib'. Qd autẽ ei annunciare
deberitis. Scilicẽ q amore langueo. hẽ tantũ ei karitate ꝯ dilec
tione deuneor. ut ad omnẽ seli uoluptatẽ et pulchritudinem.
infirma. ꝯ languida. ꝯ qsi iã insensibilis remaneã. Vos itaq; uita
ꝯ moribꝰ annunciate. quã uera. recta. ꝯ utilis fuerit pdicatio
mea. ut ur pfect' mei q; fiat laboris fruct'. Si enim uos qui mea
pdicatione instructi estis. ad amorẽ trenoꝰ langueris. me q;
languida ꝯ infirmã inuipsii annunciabitis. q hoc pfecto
docui. qd in meis actib' ostendi. Ad hanc uocẽ dilecte dilecto
obedientis. ꝯ ad pdicationẽ surgentis. eidẽ pdicationis studui.
et utilitatẽ pdicantis. filię hierlin. hẽ sce anime aduisionẽ
supne pacis ptinentes. causas tante aduirationis peuenetamꝰ.
atq; hm dilectam alloquuntur. Qualis est dilectus ex
dilecto. opulcherrima mulie rũ. Qualis est dilect'
ex dilecto. quia sic aduirasti nos. Non parua inquit
um aduirationis hui attendimus. in qua omnẽ salutis
mẽ summã pendere didicim. atq; ideireo seu recipim potenciã
ꝯ dignitatẽ hui dilecti. cui causã sic nos aduirasti. Qualis
g ẽ dilect' ex dilecto. hẽ filii ex patre. ds de do. lum de lumine.
Magnũ q ppe ẽ illũ cognoscere. quẽ tanto pe studes cõmdare.
summeq; prudentie illũ itelligere. peui tantũ langues amo
re. S; eũ pfecte ꝯ phendi ñ possit dilect' ex dilecto. id ẽ filius
ex substancia patris. uni essentię. uni potencię. uni uolunta

tis

unus q; operationis. ex parte enim cognoscimus. et ex parte prophamus.
q'eq'd' tam illud e. qd deeo cogitari. intelligi. uel dici potest. tu o
pulcherrima mulierum id e animarum spirales do filios peren
tium docere potes. qr hoc tua specialis progatiua pulchritudinis
promeruit. ut qr dilecta dilecti huius diceris. uicini eimentis
oculo appropinquare possis. Omnis enim gla. a cōpositio tua abunt est
et mundus ds cui mundicie nihil poterit. nisi amundi
cordib' cernit. qr beati mundo corde. qm ipsi dm uidebit.
Pulchre qdē fit ceteris mulieres. id e anime fideles. que suo m
a loco. ytempore. spirales do filios gignunt. si tu pulcherrima
omium o ecclia unius salis. que qtidie filios gnas in spu. p baptisimi
sacramentum a sce pdicationis documentum. Tu q nobis insinua qualis sit
dilectus. ex dilecto. hi est qd de duuinitate ei uiuera humanam
possibilitate intelligendum sit. ycredendum. Siue a qlis sit dilec
tus ex dilecto. hi est qtibiolum dilect' fact' e. pte nascendo. ymori
endo. qualit ne dilect' est. siue t gre habundantia infundendo.
yi dilectionis siue duuina dulcedine attendendo. Siue qqndā
pori tempre mantigis patib' pfigurat. yenigmata duuinitatis
siue maiestate plurimis miraculorum signis ostendendo dilect'
fuit. qlit ne innouissimo tempre carne assumendo. et toci mundi
salute opando. dilect' est. Q d' u fit ei de ubi repetitio studio
sa est animi scire affectantis exploratio. Porro dilecta
ut pcunctanciū animos ad maiorem dilecti sui accendat amorem.
et reuerencia. qlitate ei tropologice eis exponit. diu duuinitatis
a humanitatis ei cantabile pulchritudine. dece pconius.
qsi in decachordo decantat psaltio. Denarius qppe numerus
pfect' est. yt decalogo. uel qtuor euagliorum. ytinet sacmento.
qabuno icipiens. ita ad qtuor puenit. ut denarium copleat
numerum. hā si sup unitate. tres sequentes nunos. hoc est
binarium. tnarium. yqtnarium. aggregatius. dece habebis. atq;
ita pqtnarium. yplebis numerum denarium. Psaltium aut est
istrumentum musicum. imodum dlete lute formatum. qd i greco
quatuor exprimit. Pulchre q dilecta dignitate. ypulchri
tudine dilecti. qsi in decachordo decantat psaltio. dece pconio
testimonio. ut ostendat omne sibi ex dilecti gra pfluens sacra
mentum uet' ynouum resonare testamentum. uno exhibendum ifiga

pcinente · alto ia exhibitu inuertate decantate · Ait ergo.

Dilectus meus candidus et rubicundus · elect ex milibus · 12
Capud ei sic aurū optimū · come ei sic elate palmarū nigre
quasi coruus · Oculi ei sic columbe sup riuulos aquarū · que
lacte lote sunt · et resident uxta fluenta plenissima ·
Gene illi sic areole aromatū · consite apigmtariis · Labia
eius lylia · distillantia murra primā · Manus illi tornatiles ·
aureē plene iacinctis · Venter ei eburneus · distinct saphiris ·
Crura illius columpne marmoree · que fundate st sup bases
aureas · Species ei ut libani · elect ut cedri · Guttur illius
suauissimū · et tot desidabilis · Talis est dilectus ms · et ipse
est amicus ms · filie hierusalem · Si aure cordis diligenter
appinquam · intiori auditu percipe potum · armonie huius
modi · quā in hoc decachordo dilecta modulari intendit · pnci
palem ee matā · gemine pulchritudinis pdicabile graciam ·
castitatis indelic · atq; martyrū · que pmo in ipso capite con
sidata · pmodiu · nec alternatiu · nec int myrra dulcedine · ipsi
diffundit mbra · dilect ingt ms · candidus æ rubicundus ·
Genm iste color · candor scilic · rubor · pncipalit qde æ sin
glarit atq; plenarie in capite ecle · h est xpo apparet · qui
castissime atq; scissime carnis candori · quā de castissima uir
gine mesabili spe sci opatione suscepit · nullus candor co
parari potest · Et de sapientia di patris que ipse est scribitur ·
Sup omne pulchritudine stellarū lucī coparata inuenitur
por · candor enī lucis et ne · y speculū sine macula di maies
tatis · Candid g e ex diuinitate ppt inedicibile · diuine nate
splendore · q illuminat omne homine · uenientē · in hc mūdū
candid u ex humanitate · ppt immaculata ut diximus · et
omis peccati immune carnis susceptione · Porro rubicund
ex passione specialit fuit · q nulla karitas ei karitati egri
potest · q intantū sua dilex factura · ut pea mori eligeret ·
ni dignat fieri legis peccatū · crucis q; maledictū · De qua
singlari passione sua ipse in ppha logtur · Torcular calcauī
solus · æ de gentib ni e uir mecū · Nulla enī passio huic passioi
oferit · que sola toci mundi opata e salute · sola seruū capti
uum de seruitute peccati inuera pduxe libtate glie filioe

Vnde cū p̄mussis; dilectus m̄is candid⁹ et rubicund⁹ subuuert.
dect⁹ ex milib⁹. Millenari⁹ q̄ppe num⁹ ꝗ ppfectione ponit̄ unu
ūsitate significat. Elect⁹ g̅ ex milib⁹ dr̄ ꝗ unuūsitati fideluum
sol⁹ uirtutū & grāru singlārite p̄ponit̄. De ipso q̄ppe scriptū
est ꝗ unx̄ eū d̄s oleo exultacionis p̄ participib⁹ suis. Ieū om̄s
electi duuisiuā accipiant grām. alī q̄dē sic. alī ū sic. solu unu
genito n̄ adm̄sura dat d̄s spm̄ scm̄. ⁊ de ei plenitudine om̄s
accipiunt. in q̄ habitat om̄is plenitudo duuinitatis corpo
ralit̄. ꝗ ipse ē capt̄ sup omne p̄ncipatū ⁊ potestate ⁊ uirtute
& dnationē. Iste g̅ dilect⁹ dn̄s ihc xpc singlārit candid⁹ et
rubicund⁹ insiu p̄sonali causa duuinitatis ⁊ humanitatis. ele
ꝯ est ex milib⁹. i ipsis ū milib⁹. h̄ est unuūsitate electōr n̄ uno
m̄. neq; eq̄lu m̄sura. candor scēitatis ⁊ rubor passionis enuerit.
ꝗ i gl̄ūtā utriq; i gl̄b dā n̄ utrq; s; nē isti candor mundicie
⁊ rubor martyrū simul. nē illi uel sol⁹ candor. t sol⁹ rubor t
buit̄. ut i spectū di ille candid⁹ ⁊ rubicund⁹. iste uel ut ius
candid⁹. t tot⁹ rubicund⁹. alt̄ maiori. alt̄ ū minori n̄ nigiū
eq̄lu ipsarū uirtutū grā p̄cedat. In corpore itaq; suo. hē ecclā
xpc. ⁊ candid⁹ ē ⁊ rubicund⁹ uxta modū quē unicuq; electōr
t buere. ipsi⁹ placet benignitati ⁊ grē. Vnde mox i seq̄ntib⁹
p̄partes enum̄ant̄ ipsi⁹ gemine pulchritudinis donationes.
nē simul. nē sōle. i eode xpi corpore p̄fulgentes. ut p̄ p̄mussa
incapite singlārē p̄ omnib⁹ seēis dignitatē. sub i ferant̄ duisarū
i corpore ipsi⁹ dignitatū colores. puuentē ⁊ cōcorporantē sibi
grām suo m̄ ⁊ loco p̄ficientes. Sic enī Caput ei sic aurū optimū.
Q̄d p aurū. n̄ duuinitas ei accipit̄. Sic enī aurū om̄ib⁹ metallis
p̄ciosi⁹ est. ita duuinitas xpi. om̄ib⁹ sup eminet creatis. t q̄ eqd
in ipsis creatis glē. siue dignitatis ē potest. ad cōparationem
duuinitatis nīh est. Caput g̅ dilecti. h̄ē duuinitas ei sic aurū
est. ⁊ n̄ absolute aurū. s; aurū optimū. ꝗ substancia duuinu
tatis bonū ē. ⁊ n̄ tantū bonū. s; etiā sup̄mū ⁊ gr̄ialissimū bonū.
et ut ita dictū sit bonū bonorū. ꝗ ipsa ē fons & origo tocius
boni. a q̄ bona cuncta p̄cedit. Vel ꝗ i sca scriptā p̄ncipale m̄tis
cap̄ dr̄ xpc aut̄ uirtus ⁊ sapientia di patris ē. et ūbu ex
corde patris genitū. q̄ ūbo ⁊ qua sapientia. omā facta st̄. ⁊ sine
q̄ uel qua nihil ē factū. aurū g̅ optimū ē ipsa uirt⁹ ⁊ sapientia.

13

que est splendor glę di ⁊ figura substancię ei. Qęd ů pulchri
tudinis ę honestatis in corp capitis hui diffundit. ex ipsa diuni
uirtute ⁊ sapientia pfluit. ut digne de hoc corpore pdicetur:
grā comarū oclōr genarū. ceterū q; mbrōr. que mox ī sequ intib
numerabunt. Quorum pmū est. come ei sicę elate palmarę
nigre quasi coruus. Come hui capitis. duplicit intelligi possūt. 4
uidelicet sci pphę ⁊ apli. siue scę scripte. quę p eos dō ispirante pro
fluxerūt. Ipsi etenī dō quasi capita suo ꝛtēplatorię karitatis
dulcedine adhesert. atq; idō magnā mtis subtilitatē in illo
diuino ūbo pspiciendo. ex ipsa di uirtute ⁊ sapientia pcepūt.
Vnde dicunt qsi elate palmarū. q; cū eorū ꝛūsatio in celis eēt.
mte ꝯq; p ꝛtēplacionē in celis suspendebat. deiecta ⁊ calcata
omī trenę delectacionis molestia. cui spualis tumphi glā
ppalmā significat. quę ē signū uictorię. S; q; phac uictoria
adipiscenda ñ paruis afflicti sū malis. siue ap̄ius hominib
adūsa pferendo. siue ī se ipsis carnē suā cū uicīis et ⁊ cupis
centīis crucifigendo. recte dicunt nigre quasi coruus. Con
tēptores siq̄dē mundanę glę. a mundi amatorib qsi uiles ę
obscuri reputabant. s; eo magis ad glam ⁊ decorē diuini capi
tis ueluti subtiles come aptabant. q̄ magis a sēlārib pdiui
nitatis amore despiciebant. Porro scripte scē que p eos de
prompte sū. ob hoc diuini capitis come dici possūt. q; sicē come
de capite nascunt. ita scē scripte ex diuina sapientia pdu
cunt. ⁊ sicē illę cap ornant. ita scripte scē ecclē di eminenciā
ę pncipatū decorant. Que sicē palmę elate dicunt. quia
fideliū mtes. ularū ⁊ monitione uel ⁊ solatione. a terrenis
ad celestia diligenda ę appetenda subleuant. ⁊ ubi spuale arma
turā ꝛt uicia atq; peccata pfitent. usq; ad finē q̄q; bene certan
tib ętne beatitudinis palmā pollicent. S; iste come sicē coruī
dicunt nigre. q; scē scpte multis sū obscuritatib inuolute.
Tenebrosa enī aq̄ in nubib aeris. q; pfunda ē scientia ī scptis.
seis. Quia ū ingredo ista afflictionē siue uoluntariā. siue
coactam significat. id circo diuina passio quędā animi
uel corporis attendit. dilect in hac parte unicolor. id est
rubicundus tantū in corpore suo predicat. Oculi ei sicē 5
colube sup riuulos aquarū. quę lacte lotę sū. et resident

uxta fluenta plenissima. Quid poclos dilecti. n̄ prepositi
siue angli ecclarū intelliguntur. q̄ q̄si speculatores sup domū
di. h̄ ē scam̄ eccl̄am ponunt. Vnde uni eorū dic̄ ds. Specu
latorē dedi te domui isr̄. & audies uerbu ex ore meo. & annū
ciabis eis ex me. Speculator q̄ppe exalto ct̄eplatur. ut aduen
tū hostiū q̄ longi. eo meli p̄cauendū annunciare possit.
Vnde huiūmodi speculatori. dic̄ dns ppham. Inguīt tuo
sit tuba. q̄si aq̄la sup domū di. Speculator nāq; inguīte
tuba habet. q̄n apte & publice longe latq; ubū di p̄dicat.
& q̄s finis uirtutib̄ uicīs q; sit sublimi uoce. & mte annunciat.
Qui ē q̄si aq̄la sup domū di. qe subtilis intelligentie acum
ne diuinitati intendens. ad ctēplatiue uite sublimitatē sibi
cōmissos p̄uocat. expandens sup eos alas defensionis sue. q̄b̄
eos. & doctrīe studio. & orationū suffragio. amaligneq; spiū
insidiis seruet. S; isti oculi dilecti. st̄ sic̄ columbe que lacte st̄
lote. qe sci speculatores. sup domū di intendentes. siuere oculi
di st̄. habent opa simplicitatis. & innocentie. cū cordis. & corpis
castitate. q̄b̄. & se. & sibi subiectos. ad uita nutriunt eternam.
Et unde hoc. Quia morant̄ sup riuulos aqrū. & resident uxta
fluenta plenissima. Hec nepe ē natalis & fiuetudo columbarū.
ut sup riuos aqrū sedentes. aduentū p̄caueant accipitrū.
Quia q̄ speculatores isti. sup riuulos aquarū. h̄ est sententias sp̄ra
rū cōmorant̄. ideirco sciunt & sibi. & subiectis p̄uidere. mores cō
ponendo. siue corrigendo. atq; hostis antiq insidias p̄cauendo.
Resident q̄; uxta fluenta plenissima. qe q̄tidie ante oculos hnt
utriq; testamēti documēta. que reuera n̄ tantū plena. s; & plenissi
ma st̄. omniū sacrāmtorū scientia. que & iuno p̄figuras & enigmata
p̄ponunt. & i alto inuentitate exhibita p̄dicant. Et i hoc tcio
mbro un̄ gemini coloris in corpore dilecti sup̄ p̄dicati consi
derand̄ est. uidelic̄ candor. ut anime lacteo colore lote. cas
titatis et mundicie p̄ferant insigne. Genę illū sic̄ arole
aromatū. que consite sunt apigmentarius. Genę dilecti
n̄ inuenient accipi possit continentes. diuisarum pluralitate
uirtutū. ueluti multitudine pilorū. uirilitatē animi p̄ten
denciū. p̄ppositū siui decorantes. q̄ diu auoluptate oculorū. siue au
riū. ceterq; sensiuū. ciborū. q̄q; et uestiū. aliarū q; rerū huius

mundi delectabilium · p do abstinent · qt de se ctinencie odoramta
spargunt · qsi tot aromatum areolas ostruunt · Hauerbi gracia
oclor reuerenda · cpressio siue reflexio · pulchra quedam areola
unq tot ctinentie refulgent merita · qsi tot aromatum redolens
odoramina · Auris qq; et os · nares · manus quedam possit dici areole.
que q bonarum malarum uerum st peceptibiles · quedam aut res
cum insum nata bona sunt · plerumq; abusione participantum mle
fiunt · qcienscumq; ipsarum rerum irracionabiles appetitus · uirtutis
amore franguntur · areole iste spualium aromatum speb' seruntur
ut unumqdq; aroma sedm id redoleat · sedm qd qlitas ctinentie
gnat · q q magis res oblectat · eo magis ipsi rei ctinencia do
cmdat · S; q iste ctinencie discretionis uirtute petentem
debent habere statum · ut neq; natalis necessitudo uertatur
mutcum · neq; uirtutis rigor honestum excedat modum · recte
areole iste apigmtarius dicuntur esse · q n passim n indiscrete
a qsi fuse · s; ordinabiliter · cposite · cum racione · huiusmodi ctinentie · insius st areolis esse · abillis uidelicet qhum esitionis
scientiam habuisse pbantur · Isti nepe pigmtarii · sci st apli · sci q;
doctores · qi isius dictis · a scptis · uirtutum spes · qsi quedam pig
mta ostendit · eq b' nt uicia · peccata · uelut nt morbos animeq
dda salubrium cponunt antidotum · Gene q dilecti · sicut
areole aromatum que esse st apigmtarius · q pfecto hii qi diuise
ctinencie odores ex se emittunt · ex scorum patrum dictis ex gestis
colligunt · qeqd insius morib' diligentie · honestatis cficiunt ·
Considerandum · qd in hoc q; mbro · supi plibate pulchritudinis
geminus color · scilicet rubor a candor · refulgeat · ut i ectiori habitu
utrior denotetur · q diu iste gene rubent · candent · testimonium
dant · castitatis pudori · ctinencie labori · ubi n facile diu
dicari possit · qs color sit eminencior · uel i martyrio rubor · vt
i uirginitate candor · q · uirginitas in martyrib' reperitur
ipsa martires fac · Hepe in his genis · una inre duo attendunt ·
q iuni cuiq; uirtute ctinentie · castitatis · refulget meritum ·
et martyrium plabore spat pmium · Labia ei lilia distillancia
myrra pma · Ecce pigmtarii · quae industria igenis pudici
tie pfulget gra · pdicatores scit sci · qido plabia designantur ·
q ex pdicatione diuisa uirtutum pigmenta conficiuntur ·

17

Qui sunt quasi lilia · qui ad integritatem munditiam q; uite seruan
dam · dant perceptum · et ad uulnera animarum sanandam · dant silui
et possunt dicere cum apo · xpi bonus odor sumus deo in his qui salui
fiunt · Lilium enim natura candorem simul et odorem profert · et uuan
dis uulneribus plurimum sanitatis effert · Que lilia sunt distillan
cia prima myrra · id est optima · qui dum pitegritate et munditia
cordis et corporis seruanda · uitia atq; peccata in semetipsis mortificant · alius q; eade facienda ubo et exeplo incessant
predicant · profecto ostendit · quanta erga dm · et primum karitatem
habeant · karitas enim dici potest myrra prima id est optima et
probata · qui ubi uera et perfecta est · omnia extinguit in homine
uitiosque incentiua · Sicut enim myrra mortuorum corpora edunt
ne putrescant · ita karitate diuina animae roborantur · ne putre
dine uitiosque incurrant · Et in hoc q; corporis sui membro · dilectus
candidus est · et rubicundus · qui in suis predicatoribus suis · plurimo castitatis
candidus dicitur · per myrra u passionis · omnis enim qui uxpo pie uolunt
uiuere · persecutione patientur · rubicundus predicatur

18 MANVS eius tornatiles · aureae · plenae iacinctis · Si ad ipsum
capitis respiciamus · manus eius perfecto tornatiles et aureae sunt · qua
de eo scriptum est · Quam magnificata sunt opera tua dne · omnia
in sapientia fecisti · Qui enim torno operatur citius et perfectius atq;
planius operatur · Si u umquam citius et perfectius siue planius est operatus
quam ipse dicitur · Valde enim cito fecit · que facere disposuit · qui solum
dixit et facta sunt · atq; uno eodeq; tempore · licet diuiso mundo · diuisa q;
forma · ei dicere · fecisse fuit · Perfecto eo nemo operatur · quan
diminuta uel perpartes · et que adhuc meliorandae essent · si omnia
perfecta fecit · et semel fecisse · totum et integrum fecisse fuit · Porro
planius nihil eius ope fuit · qui nullo impedimento natura rerum
retardari potuit · si; quem semel accepit · cursum modum q; per
tua lege seruauit · Nihil in eius operibus distortum et inaequale dimi
nutum uel superfluum · qui omnia in mensura et numero et pondere statuit.
Bene g manus eius tornatiles fuerunt · qui tanta ut dictum est uelocitate
perfectione et pulchritudine omnia operatus est · ut ex ipsis operibus
sideranti clarescat · quantae pulchritudinis · quantae uel maiestatis ipse conditor existat · nq id ista sideratio · ditatis ipsius
sit plenaria et phensio · si; qd sit quedam a creature dignitate

pfiescens. & quantũ humane mtis possibile ẽ sublucens. creatoris speculatio. Invisibilia enim ipsi pea que facta st̃ visibilia cognoscunt̃. Vnde ⁊ ipse man̄ dicunt̃ aureę. qr hoc qd̄ sunt qd̄ viuunt. qd̄ vigent. ⁊ florent. ex diuinitatis constat dispositione. Auro q̄ppe qd̄ omib̄ metallis p̄ciosi est. diuinitas quaneli sup̄ designat̃. S; qd̄ est qd̄ plene iacinctis dicunt̃. cui et alii sint lapides. valde etiã cõpetentes. ad ornatũ manuum. siue digitorũ. Omia q̄dẽ visibilia. quedã mira & pulchra opa diuinor̄ st ornamenta. s; in his magis st̃ miranda. quia et subtiliora. celestiũ mirabiliũ secreta. quor̄ cõsideratio. primo loco ẽ in corporea creata. supnor̄ videlicẽ spiriũ. siue scarũ mentiũ. solis celestib̄ sep intendentiũ. quarũ pia versatio. diuine bonitatis ẽ opatio. secdo loco in corporea creata. rerum supior̄. que st̃ quedã nutrimenta iferior̄. quarũ racionabilis dispositio. diuine q; sapientie ẽ mirabilis opatio. Iacinctus enim aeriũ coloris est. atq; ido man̄ dilecti iacinctis plene dicunt̃. qr opa creatoris. magis in celestiũ decore ⁊ ornatu p̄dicantur.

Porro si ad mbra capitis respicias. man̄ ei tornatiles. aureę. ⁊ plene iacinctis st̃. qr bonis opib̄ intenti. & sep futura reqem ingredi festinantes. n tarde. neq; pigre. s; velocit̃ et studiose viam mandator̄ di currunt. q̄cq̄d̄ in suis morib̄ prauũ et i equale cernunt. recte opationis tornatura repellunt. et planũ faciunt. et i oculis sui conditoris. ipso tam̄ opifice. perfectũ reddunt. cui efficientie causa est. sens in eis auro sapientie diuinitus collate resplendens. et sep celestiũ bonorũ felicitatib̄ replatiue utte dulcedine intendens. Qui ido man̄ ei dicunt̃. qr q̄cq̄d̄ boni faciunt. n ppe virtutis s; di gre est. cui ⁊ hoc q; qd̄ tornatiles mor̄ pfectione. qd̄ aureę sensiũ claritate. qd̄ plene iacinctis. anglicę cõuersationis sublimitate. Sane & i hui mbri ꝓsideratione. duplex color in corpore dilecti speciali laude p̄dicat̃ apparet. qr in eo qd̄ tornatiles st̃ man̄. laboris siue passionis est signũ. q̃ab omi mor̄ supfluitate & i eqlitate. in uas honoris ⁊ diuinis spectabile oculis st̃ tornate. qd̄ ũ aureę & iacinctis plene. fulgida vir̄ celibis utte. qua castitatis et pudicitie claritate rutilant designat̃. hoc q; m ⁊ in usta parte dilectus

candidus & rubicundus decantatur. Venter ei eburneus
distinctus saphyris. Si persona ipsi dilecti inspiciamus humanitate
ipsius uentris nomine designari. ñ absurde accipimus. quia
fragilior pars corporis uentr est. & humanitas illa omnem huma
nu corporis fragilitatem preter peccatum excepta est. S; qd ē qd iste
uentr eburneus dr. Ebur quippe os elephantis est. qd animal
castissimum esse phibet. Qd autem casti humanitate xpi. q ex
castissima uirgine. absq; ullo uiriliu opere. p solam sci spiritus operationem
assumpta ē. Uentr q dilecti eburneus. q cum omis homines mundi
tibus & peccatis excipiant. solus ipse in humanitate singlariter
sine peccato de castissima ut dictum ē uirgine conceptus est.
Qd porro ē. qd ipse uentr saphyris distinctus esse memoratur.
Saphyrus quippe cerulei coloris est. Saphyris autem uentr dilecti
distinctus dr. q & si ex humanitate trena pertulit. esurie siti
lassitudine. cetaq; secdm qd homo pati potuit. patiendo
tamen celestia ex diuinitate ostendit. miracula faciendo.
Ar si multitudine fideliu. que ipsi persone. uelut capiti membra
per fide adherent. cideremus. quanda uti omne uiuentium
que per maiore sui fragilitate uentri coparari potest. Sicut enim
in ecclia aliq; uinculo iugali dediti. sicut aliq; mure se continentes
insecu fragili. S; q uxores habentes. taquam nñ habentes sint
recte uentr eburneus dici possit. q & si fortis fragiles uidentur
per carnis iunctione. uiri tamen fortes sint. per castitatem
honestate. Unde de sicis iugatis scriptum est. q erant incedentes
in omibus mandatis & iustificationibus dni sine querela. Hoc
ē enim uentre distinctum esse saphyris. q uiri cuiusq rerum mun
danarum. quam iugalis fragilitas exposcit. celestium preceptorum
de uota observatione refulgent. Porro mure se continentes
insecu fragili. laudabiliore in hoc propositi sui ostendit iuc
sacione. q cum sint infirmi & fragiles corpore. fortiu tamen ad
sectatis merita assurgunt animi uirtute. Unde et in his
uentr dilecti eburneus dicitur. q magis insecu fragili. uirtus
castitatis predicatur. Distinctus u saphyris memoratur. q uirtus
castitatis aliarum q; uirtutum ornamentis decoratur. Aliter namq;
castitas corporis. uirtus esse ñ potest. ñ ornetur castitate mentis.
que constat humilitate. patiencia. sobrietate. & ceteris

sclaris uite. ceterorũq; celestiũ p̃ceptor. observatione. Hã ut de
corpore huĩ dilecti ee possit. uentr eburneĩ. saphyrus debet ee
distinctũ. qr nisi pdest castitas corporis. sine bono ope. nec op̃
bonũ sine castitate. Quia q̃ fragilis sexus castitatis uirtutem
fortiter animo tenet. uentr dilecti eburneĩ e. qr ũ a aliis uirtu
tib̃ p̃celesti glã studet. saphyrus distinctũ est. Iniusta q̃; cor
poris sui parte. dilectũ candidũ a rubicundũ est. qr uiuentis
eburneo. color castitatis nitet. i saphyro quãuis ceruleo.
tamen plabore uirtutũ. color passionis rubet. Ipsa q̃; castitã
que eetĩ in corpore mundo candet. uitĩ p̃ nitis martyriũ
rubet. Hã naturali carnis motui repugnare. quedã in
muriũ passio nitis est. Presentis sane decantacio particule.
ad ure pfessionis normã ñ modice spectat sorores dilec
tissime. qr cũ reuera de corpore huĩ dilecti stis. tale eĩ
mbriũ decentissimũ ee potestis. Nã cũ intã fragili corpis
uri uasculo. candido castitatis ⁊ pudicitie i diuito re
splendetis. pfecto uentr dilecti huĩ eburneĩ dici ⁊ ee pote
tis. Quia ũ cũ ista castitate aliis q̃; uirtutũ ornatib̃ refulge
tis. numeriũ saphiro distincte relucetis. S; siũ ope uob̃ atten
dendũ est. ne psola castitate dõ uos placere posse putetis. si
alia bona opa ñ habuertis. atq; idcirco sep̃ a castitatem
bono opi ⁊ op̃ bonũ castitati uungere debetis. ut dõ per
fecte placere possitis. CRURA eĩ colupne marmoree. 19
que edificate st̃ sup̃ bases aureas. OCTAVO loco quasi
octauã tangit cordã de cachordi platiũ. attenta spec
tatrix dilecti. ueluti simphoniã illã diapason reddens.
cui p̃pũ est. eandẽ habere uocẽ octauã quã p̃mam.
Hã cũ sup̃ p̃ma chorda sonuerit. cap̃ dilecti aurũ esse
optimũ. nẽ dicẽ crura sup̃ bases aureas posita. ut sit
cadẽ uox grauis et acuta. resonans supmũ ⁊ infimum
dilecti aureũ ornamtũ. S; ⁊ siderandũ. que nã sint huĩ
dilecti crura. cui ue ipsa cõparent̃ colupnis marmoreis.
sup̃ bases aureas edificatis. Cũ ds i sui natura immobilis
atq; incõmutabilis sit. q̃ppe q̃ est illocalis. omnia cũ cõplet.
a ⁊ tinet. ipse aut̃ a nullo ẽtinet̃. q̃tĩ sep̃ ubiq; e. cũ q;
localis sit q̃ de loco ad locũ mouet̃. ds aut̃ ñ mouetur

atq; ido illocalis sit. q immobilis. moueri tam dr. n in se. sm
his qs suo nutu & uoluntate mouet puurtute omia disponen
tem. siue secdm iusticiam. siue secdm misericordiam. cui enim uult
misereat. & que uult indurat. quae unum est misericordie. alterum
iusticie. Cui g omne creatura sua quasi pabulet. hac gemina
dispositionis siue ira. uidet iusticia. ⁊ misericordia. recte possunt
dici eius crura iusticia. ⁊ misericordia. Vnuuiuse enim uie eius sic dicit
psalmista misericordia ⁊ ueritas. & ueritas autem & iusticia idem est.
Qd enim uerum est. iustum est. ⁊ qd iustum est. uerum est. Cur autem
crura ista dicuntur columpne marmoree. n q recta sunt ⁊ fortia.
Nam in columpna est rectitudo. in marmore duricia. Iudicia
enim dei occulta. nimiqua tam iniusta. Quis enim scire potest
qr hic misericordiam eligat. illum iudicialiter repellat. Ido clamat
apls. O altitudo diuiciarum sapientie et scientie dei. quam
incomprehensibilia sunt iudicia eius. ⁊ inuestigabiles uie eius. Porro
que sunt bases auree. sup quas columpne iste marmoree. quae
crura illa intelliguntur. sunt fundate. Numerum si recte per
pendas. sunt sapientia eius. ⁊ bonitas. q omia que fac. sapient.
⁊ benigne ordinat & disponit. Bases nempe sunt. q omnia
continet ⁊ sustentant. auree q in ipsis rerum efficientius
mirabiliter claresct. Crura g dilecti. si ad ipsum cap intendas. sunt ut dictum est misericordia ⁊ ueritas. que sup bases. idest
pedes sapientie. ⁊ bonitatis illi fundata aut stant. aut
ambulant. secdm naturam & qualitatem eorum que facta sunt.
Omia enim que facta sunt. aut etna sunt. aut temporalia. Stant
autem in his que etnaliter mansura secdm gram ⁊ misericordiam
suus ds ipse pfinuit. ambulant in his que temporaliter aut
confert. aut auferit. siue misericoriter. siue iudicialiter.

Porro si ad umbra ipsi capitis respicias. qd putas crura
dilecti hui dicenda sunt. Nullo antiq di pplo. in quo te
tantum nor erat ds. duas pcipue dignitates posuit ds.
quib ipse ppls muniret & ornaret. regnum uidelicet
⁊ sacerdotium. In extiorib qdem regia fortitudine armabatur. contra eos q auctore diabolo laborabant destruere ypositum di. qd ptoci mundi salute habebat. ⁊ idem
pplo in typo pmonstrabat. quatenus in tota sua re publi
ca

cū pace & honore p̄currerent in figura diuine p̄missionis
fideliū ad implenda negocia. Porro in ēiorib̄ sacerdotali
officio erudiebat̄ ad ipsa negocia prudenti p̄figurā intelli
genda ⁊ reuerenti tractanda. ut ipsi p̄posito di quandoq;
adimplenda allaboraret fide & dilectione. in spe future
salutis. In q̄b̄ iudet̄ dignitatib̄ tantū erat eidē populi
firmamentū. ut p̄modiu cū eidē p̄plo peccanti ita d̄s multa
cōminaret̄ penas. postremo minime se corrigenti hanc
finalē p̄poneret penā. ut ablato & destructo regno ⁊ sac̄
docio omis eor fundit̄ mutaret honor & religio. Dicit̄
enī sic p̄ Iheremiā p̄pham. Obliuioni tradidit dis ysyon
festiuitatē ⁊ sabbatū. ⁊ obp̄brio in indignatione furoris
sui regē & sac̄dotē. Regē q̄ppe ⁊ sac̄dotē ñ ēē. hoc fuit
omnē ritū ceremoniarū defecisse. Nonne & i hoc tēpore
q̄ p̄missio illa iā impleta est huiūmodi duab̄ dignitatib̄.
sēd subsistit ecclā. Pugnat enī ꝗ infideles ⁊ incredulos.
mātiali gladio ecc̄ī regalis iudicii potestas. pugnat &
intī ꝗ eosdē spīuali gladio sac̄dotalis officii maiestas.
Vnde cū dis p̄ defendenda hui nouē que nē est rei pub
lice iminēti salute gladiū p̄mittet. duos q; paratos
ēē audiret. sat ēē respondit. q̄ duas nē mē ecclā senten
cias p̄emptorias ⁊ statuit. unā gladio mātiali. alterā
gladio spīuali. Et enī hoc ecc̄ī agit̄ regni timore. ut
ecclā di seruat d̄o cū pace ⁊ honore. intī erudit̄ sac̄
docio. ut sciat seruire d̄o. cū reuerentia et amore.
Ad q̄. Huiūmodi cū he duē dignitates sint ecclē di in omī
religione p̄paganda quasi q̄dā firmamētū ⁊ ut recti
dicam. tocī corporis dilecti hui fortissimi sustenta
culū. ñ recte posset dici crura eidē dilecti regnī et sac̄
docii. Et he p̄pter sui fortitudinē ⁊ eminentiā colum
ne dicunt̄ marmoree. q̄n ⁊ ipse iuritute & potestate
erigunt̄ ⁊ i eis tota dōm sc̄e ecclē sustentat̄. Ad ū ft̄
bases aureē. sup quas iste columne ft̄ edificate. Plane
oportet. ut i ipso regno. siue sac̄dotio. q̄ causa debent
ēē comunis utilitatis & honestatis. magna resplendeat
uis rationis. & uirtū discretionis. ut in omī sua dispen

sacione & iudicio semp sit ratio et discretio. S; cui hec omnia
na debeant sensus & sapientie claritate preclere. nec recte
dici possit harum columnarum bases aureae. Circa q ista dilecti
hui columne sit marmoree sup bases aureas collocate. quia
in sca ecla regnum & sacerdotium iugent dispensacionis & iudi
cii ratione & discretione. hui qq; octauc chordc cantiu sic
cunt pcent illc iuuta uirtutum ipsi decachordi carmum positus
q dilect decantat candid & rubicund. qn hoc agit puri ista
regni cui labore et pcio uite ut in se dilect iste pulcrcundus
pdicet. in defensione sce di eclc. porro alta pars sacerdotum in
pace & tranqllitate hoc agit. ut in se dilect candid pnuncict
in sce & castitate. & iustitione. & mandatorc di obseruatione et
predicatione. SPECIES ei ut libani. elect ut cedri.
20 SICUT mqt mons libani montib ceteris pstanior e decore et
pulchritudine miroq; odore arbor in ibi positarum sic dilect
ms omnib sciis eminentior & longe pulchrior e potencia ut
tutum. sapientia qq; & scientia atq; omni decore mirandarum
actionum omniq; plenitudine diuinarum gratarum. Non enim ad
admensura dat ds spm. s; habitat in eo omis plenitudo diui
nitatis corporaliter. & de hac ei plenitudine sci accipiunt
gram pgra. qdq; ipse uniuersaliter hab; ista particularitcr
consequuntur. & hoc n semp pcui q; uoluntate. qr et uniduin
pmpta est. & in diu quasi sopita segnit iacet in eis eadem particula
gre. qua suscitari oportet non sine aliq labore. Unde paulus
ad timotheum. ppt qua causa mqt admoneo te. ut resuscites
gram que in te est. pimpositionem manuum mearum. Suscitat
autem multis modis. maxime tamen orando & psallendo. Exempli
gra. Cum diceret rex israel ad heliseum. qr cogrogauit ds tres
reges istos ut tradat eos in manu moab. respondit. Viuit dns
in cui ospectu sto. qr n multum iosaphat regis iuda erubescere.
nec attendissem utiq; nec respexissem. Hc autem adducite mihi
psaltem. Et factum est diu caneret psaltes: facta e sup eum man dni.
& reliq. Excepto q dilecto isto de q septum est. sup que uidcris
spm descendente & manente sup eum. hic est q baptiat in spu
sco. ceti omis sci diuisiua uel particulare accipiunt gram
spis sci. prut ipsi sco spiu placet. q ubi et qn uult spirat.

Verum g̃ hui dilecti species ut libani dr. q speciosius forma
p filius hominũ. & nulla spes ei speciei. nulla virtus ei virtuti
nulla grã ei grẽ cõparari potest. Electus ut cedri. Cur p cetis
arboribus libani electi st cedri. n q quasdã speciales naturę
sue habet grãs. Est enim cedrus inputribilis. ẽ odorifera. ẽ serpen
tibus ẽtraria. Quis autem sine corruptione ẽe potuit. n sol iste
dilectus q peccatũ n fecit. nec inuentus est dolus in ore eius.
Nullum umquã tã sẽs. tã innocens ẽe potuit. q n aliqd corrup
tionis ntraxerit. cũ scriptũ sit. q & i anglis suis ds ñ q̃tatẽ
repit. Peccatũ nẽpe quedã putredo. quedã corruptio est.
et cũ in alio maior. i alio minor sit. i nullo tamẽ quãtus valde
sco. valde iusto n potest n ẽe. lic etiã parvissima. porro i solo
isto dilecto nulla prsus huimodi putredinis siue corruptionis
uel tenuissima surripe potuit macula. Bene g dr electus
ut cedri. q hoc uri specialiter habet ex natã. qd nulli sco
concessũ est ex grã. hec q dẽ de solo capite dicta sint.
Ceterũ si ad corp respicias. qd capiti ẽunctũ unũ fit. sed in De coepe
i corporatione qua ipsi capiti p grãm ipsi incorporatur.
ẽgrue spes ei libano ꝓparat. q n tot dilect iste. in se et in
corpore suo i discrete attendit. Qd enim in facie siue spe
cie cõsidari potest. ni p sentia diuinitatis. in excellentia
sacerdotij. i enuntiacione diuinq. eloq. i dispositione et
ordinatione ẽuenientiũ & rationabiliũ causarũ. Qs ũ iste
liban est. cui spes hui dilecti in toto suo corpore assimilat.
Si ipsã rẽ sicuti est attendas. liban mons phenices est. habun
dans cedris. in se ipso radicatis & i altũ porrectis. Sic aut iste
mons cedros multitudine decorat. ac p hoc magnã siu pul
chritudinẽ aspicientib offert. ita dilect iste i corpore suo
multitudine electos suos sibi i fide radicantiũ. ꝗ karitate
coherentiũ decorat. mirabile p fecto toti mundo p bet sẽta
tis. ꝗ honestatis spectaculũ. Si aut metaphoricos intelligas.
liban iste ẽ. de q p phetic sermo clamat. aperi ingens libane
portas tuas. & comedat ignis cedros tuas. Templũ enim di
qd in illa terrestri ierlin ẽstructũ fuerat. ꝗ habebat tabulata
intrinsec percussũ de lignis libani. lignis cedrinis. idcirco
libani nomine appellatũ est. q in eo fuit sem sanctorum.

qd erat decus qddā & eminens pulchritudo. ñ tantū illus
cuitatis. s. ⁊ voci ppli eiusdē p multos ānos dilatati. Spes q
dilecti ut spes libani. q sic hoc tēplū fuit qndā cap & singlare
monūtū religonis illi antiq di pplo. ita nē uent ecclē ubi
xpe honorat in suo corpore cap qddā. ⁊ eminentia quedam
sctatis ē omī pplo xpiano. q in eo attendit ua quedā ⁊ pnon
tio ad illi sūmi boni sublimitatē. & fitē salutis ⁊ uitatē.
Ad hoc enī ⁊ uentū quasi ad quendā montē di currit qui de
fidelis ppls. pspicere in spe tā regnmissionis illi quā dis suis
dabit electis. in qua est tēplū illi sūpne therusalē. qd inha
bitat ipse sēs sēx. in q multiplicant sēi ut cedri libani. im
putibiles facti participatione illi ētne beatitudinis. ⁊ sūmi
boni qd est dis. Electus ut cedri. Quom dilect iste i corpore
suo hoc ē ecclā elect dī ut cedri. Si naturas cedri quas sup
memorauī attendas. uidet qd imputibilis ē. qd odorifera.
qd serpentes fugat. nimirū ppendere potes. qnta sit uti
litas. sēc ecclē unitas. ⁊ quantū omī anime eligenda.
qntūq; reb ceteris sit pferenda. Hā ubi i corruptio anime
adipsciū. odor uirtutū sentit. uicia. ⁊ peccata. qsi serpentes
uenenati fugant. Qd haere pstanci. Oerto q xpo in
corpore suo electo ut cedri dicit. q in omī ei actione siue
dispositione canonica. uel dispensatiua. ipse ē omis spūal
efficientie causa. Hoc aut loco dilect q supra ut sepe dictum
duplicit colorat induci. candidus uidet & rubicund.
sola candoris pulchritudine i corporis sui hoc ē ecclē splendet
facie. quā sibi elegit ñ habentē maculā neq; rugā. qd ipsius
partis pbat decantacio. de spe libani. qui pat candidatio.
VT TYR eius suauissimum. et totus desiderabilis.
Ly gutture uox. unuoce son est. in sono suuor articulata est.
alicui rei certa expssio. Qd q pgut. ñ sēc scripte son acci
pit. Tota ū scriptura sacra. aut ipsi dīni uoce. aut sanctor
quib ipse ds quasi q bdā organis utebat. ostituta nouum.
Qd enī diuine scripture sonant. ñ aut pse ipsū. aut pfuos
loquente dīni. Qd porro loquente. Humirū fitē pmissionis
qualitatē. uiuta ppositū ipsi pdestinantis. uocantis. usti
ficantis. ⁊ glificantis electos suos. cui glificationis dulcedine

et suauitate · concedit eis p gustare ne p spem sublevantem
a adipsa toto desidio anhelante · quasi qddam ia expmitu
suauitatis eide qdam capiente · Ipsu nepe expmitu guttur
qq; dilecti hui dici potest · qmmte cui q; sce anime duune
bonitatis dulcedine p gustantis · delectabilit sapit suauita
illa qua ex sacre scripture pdicatione intellegit · deq dis
qd nec oculis uidit · nec auris audiuit · nec i cor hominis as
cendit · que pparau ds diligentib se · Vnde · ipsi suauitati
expmito pficientib die psalmista · Gustate · uidete · qm
suauis e dns · beat q spat in eo · Gust g dilecti · uel uoe est
sacre scripte · duune pietatis suauitate enarrantis · uel
expmitu eide pietatis · animi cui fidelis suauit refici
entis · Qd gust suauissimu est · qtante memoria habun
dantie duune suauitatis eructat · ut atento auditori
nis dulci in aure cordis uideat sonare · qua future
beatitudinis phemia bona n tantu spare · s; et firma cer
titudine tenere · idoq; toto ea animo desiderare · Vnde eu
sup single partes alicui coparent rei · ut pote capitis auro
come elatis palmaru · oculi colubis · gene aromatu areolis
cete q; sic supra digestu est · reb sibi copetentib · hec ultima
sola nulli coparatur · qbonu illud supremu · qualissimu
sic inedicibile · ita et i coparabile · Enumeratis
aut p partes hui dilecti p conuis · siue in se ipso · siue i corpe
suo · quasi singlis in hui modi decachordo expensis neruis
finale qdam decantate laudis reponit uoce laudis · dicens ·
tot desidabilis · a esi dicat · Qd est qd p partes pulchritu
dine a dignitate ei pdico · Nihil est i eo qd excipere possim
Ha tot est desiderabilis · siue diuinitatis ei celsitudinem
attendas · siue humanitatis humilitate respicias · hec e enim
suma toci laudis · que i fine canit · quenda in se colorem
toci cantionis expmit · Qd enim breui · mag definite ad
suma laudis dici potest · de xpo do · homine · qua ut dicat
tot desidabilis · Si enim totu qd meo e · ut de eo dici potest
desidabile est · sic septu est · inque desidant angli pspice
porro qeqd totu desidabile e · ab omi parte beatum est ·
pfecto concludit · sup mu · finale modii laudis ee · totu

desiderabile dicere. Talis est dilectus meus. et ipse est amicus
meus filie hierusalem. Quesistis inquit amicus. qualis
est dilectus meus. pq̃ uos tantope adurauerit. ecce ostendi uob
qualis sit dilectus mis. cui habitu ꝓ singla mbra expssi. S; quid
dicendu de habitu isto. Nuqd dilectus iste ꝓ dispositione siue
affectione sortitus est habitu istu. a susceptibilis est itencionis
et remussionis. Insiu qdē natura munume. q essentialit bonus
sapiens. pulcher. scs. iust est. porro in corpore suo hi est ecclia
ꝓ dispositione siue affectione transit i habitu istu. suscipiens
magis. minus. sedin qd siue placet grē. in singlo suo mbro dispo
nere. Ista qualitas. siue iste habitus nata ei est. q ipse e bonitas.
sapientia. pulchritudo. sctas. iustitia. Et iste digni meo
quesitu est. ni qd ego sim ei necessaria. s; qd ipse m ualde sit ne
cessari. Quare. a ua ipse est amicus mis. o filie hierlm. Oei
qppe uitioris hominis habitus ex illo informat. quasi ex imagine
in imagine. ꝓ participatione grē habitantis in corde meo. cui
illuminatione apiunt m archana illa iuisibilu reru que
etinent insubtilitate. significatione preceptorum. sacramtorum
diuinorum uirta qd me istruunt a ducunt. intellectus. ratio
que st ipsi mei uitioris habitus maxima pulchritudo. Iste ami
eius mis custodit ime huimodi scientia phumilitatis grām.
Na ipse patri dicit. Confiteor t pat. q abscondisti hec a sapi
entib. prudentib. a reuelasti ea paruulis. humilitas nepe
custos uirtutu est. Or autē amicus. quasi amici custos. Vt eni
istu amicu ꝓpdā. debeo eu phumilitate habere. qsi animi
mei custodia. Si eni anim adduma scientia affect siue disp
sit qnq; ꝓcoopante grām susciptt habitu. hi est pmanentem
in se eimodi scientiam. quasi unu cu do efficit ipse animus.
participatione ipsi. ut ipse qq; excedi. sortio dicat dis. Vnde
qdā sapiens dic ad filiu. Si ds est anim nob ut carmina dicit.
hic t perpue sit pura mte colend. A esi apte dicat. Cu anim
sit nob ds. hoc e uera. spiualis uita. hic perpue scit dm. bene
uiuendo q lifica. Anim qppe pinstta sibi ui rationis. intellec
tus recte disenendo. bene uita sua agendo. dm in se retinet
ds est. talis q; e iunctionis uirt. magne e amicitie foedus.
s; hui amicitie bonu attendentes. ni filu s; filie hierusalem

h. ni qdē essentialit s; nuncupative. sic de scis dic ppha. Ego
dixi dis estis. filii excelsi oes

hoc est infirme, adhuc anime. a ñ dñ pfectione uirtutū assequ
ualentes. ⁊ hoc dilecta dilecti huī magnā pulchritudinē spī
ostituisse. ardore sci desidii. ⁊ ipse accense cupunt. ⁊ huī amici
tie bono pfruī q⁊ eandē spī pulchritudinē ualeant adipisci.
dicit enim. Quo abiit dilectus tuus ō pulcherrima mulie 23
rū. q declinauit dilectus tuus. et quaeremus eum tecum.
Quiu abire di uel declinare est. q loco ñ capit. a. apd quē non e
transmutacio. nec uicissitudinis obūbratio. duplicit di. dis
abire ut declinare. scil. ⁊ p appinquationē. a. precessionē gre
sue. uera pfectū. siue defectū animi cuiūq; ut addin appinq
tū. uel abeo recedentis. S; hoc loco dilecti huī abire est misēdia
bonitatis siue sup quēpiā moueri. declinare q q; ei est. gre siue
munere uiti cuilib; illabi. Die inquit nob ō pulcherrima mu
lierū. q nā dilect tuus abeundo. ⁊ declinando p misēdiam et
grām suā. exemplū nob bene uiuendi. siue iqualib; uirtute
amplī studendi. in aliq fiue fidelū ppositi. die ḥ est ostende
uel lectione qua ex uita q die p numeras. ut actione. q eos q
die uitiu ⁊ sortū annumeras. ⁊ nos q q; ex exēplo induci. que
rem tecū dilectū istū. orando. ieiunando. aliisq; bonis opib
eū uocando. q ten ad nos etiā declinare dignet. siue nos gre
munere uisitando. Ipse enī die. Si quesieritis me in toto corde
uro. inuenar a uob. Hā eū querere. ñ est sola oratione. s; etiā
bona actione. sic. ⁊ alibi de sequentib die. Oe eteni de die
in die quer. ⁊ seire uias meas uolit. Quos enī die uias ei seire
uelle. pfecto ostendit bona eos actione querere. Quaerem ergo
tecū dilectū ḥ in ō pulcherrima mulierū. Qualiū ū mulierū.
Iuniorū uel in seipsis dō boni opis fructū uelut sētaris filios.
fide. ⁊ dilectione gignentiū. uel alios quasi lucis filios uerbo
a. exemplo. adetine ut die gnantiū. Quia q tanta in te pul
chritudinē mirā. ō pulcherrima mulierū. quā t admiraris
querendo. ⁊ iuenendo dilectū tuū. ideireo. ⁊ nos tante. ⁊ tam
gnose pulchritudinis tue aliqd uestigiū adipisci cupientes.
ad qs moueat uel ad qs declinet dilect tuus p misēdiam et
grām. seire cupim. ut eū q q; tuo exēplo querentes. p quā inue
nerim. ⁊ si ñ pulcherrime. aliquatenī tamī pulchre existam.
Ad hec ecclā. siue dilecta dō anima. locū motionis siue de eli

Cap. VI

I

cionis dilecti sui demonstrans. actu quoque simul mipsa declinatione ei insinuat dicens. DILECTVS meus descendit in hortum suum. ad areolam aromatum. ut pascat in hortis. et lilia colligat.

QVID nempe fuit dilectum querere. nisi ad eum per meplacionis uirtutem ascendere. Quia enim inscrutabile cordis fidei per dilectionem quit. dilectio uero mente sepe ad supna tendit. bonum quoque opari. est ad dm mente ascendere. Sed cum omne bonum ado sit. sine quo nihil boni existit. ab illo quem pia in bono adiuuari. profecto est ei ad eum descendere. Scriptum quippe est in exodo. quia moyses in monte ascendit. et dns ad eum descendit. Quantum enim quisque. ad dm ascendit. cogitacione et actione illum querendo. tantum ad illum dns descendit. siue sua ei misteria intellectum aperiendo. siue adiutorium ei siue gre. puritate animi conferendo. Vbi enim liberum arbitrium. uoluntate. et ope. quibus. ad dm ascendit. ibi ad eum dns pauperiu atque gram. misericordia. et dignatione sua descendit. Vnde et hic dilecta querere dilectum cupientibus. et gre respondit. quia dilectus meus descendit in hortum suum. Acsi diceret. Quia scire desiderastis. quo abiit uel declinauit dilectus meus. ecce dico uobis. quia dilectus meus descendit in hortum suum. Quis est hortus dilecti. nisi aut sancta ecclia. aut sancta quelibet anima. diuisa uirtutum spe germinans. Quique dilectus descendit. quia bonus actibus germinanti sue adiutorium gre impendit. Sed pquam in hortum descendit. quoniam se inclinauit. Ad areolam inquit aromatum. Quae est areola aromatum. nisi mens uarijs uirtutum suauitatem rerum spebus esita. siue diuisarum grarum opinione quasi bono odore respsa. Quid enim potest dicere cum aplo. xpi bonus odor sinus domini loco. isti pfecto in horto dni hoc est in sancta ecclia. singuli quique. suo in posset dici areola aromatum. quia in illis primque sunt odore boni opinionis. per exempla opum bonarum. Cur uero in area. sed pdiminutione die areola. nisi quia mens sancta que uirtutum sublimitate fulget. parua debet esse in oculis suis. et magnopere attendere quia excelsus dns humilia respicit. et humiles spiritu saluabit. Ad hanc quoque areolam. dilectus in hortum suum descendens declinat. quia sancte inti pmeremita sectatis. et scientie facile se. et quasi tractabile prestat. Omne enim studium in choarti difficile. assuescenti facile uidet. Et uia mandatorum di. siue

sce scripture scientiam ingredienti. angusta uidetur porta.
et difficilis uiatur. longa u exercitacione terenti. ⁊ quasi
frequentes obices repellenti. lata ⁊ spaciosa panditur uia
sentatis & intellect. atq; ido facilis deinceps patet ingressus
et egressus. Subdit u causam cur descendit. ut pascatur inter
hortis. ⁊ lilia colligat. Pascitur ipse hortis. qe delectatur
odore illo qi spargit ex areola spualium aromatum. idem opm bo
noe. Ipse enim meuanglio dicit. Meus cibus est ut faciam uoluntatem
patris mei. Voluntas ipse patris est. omnis homines saluos
fieri. porro homines salutem appetere ⁊ ad eam puenire. op est
illi. Que autem patris opatur. hec eadem opatur ⁊ filius. qe quod uult pater
uult ⁊ filius. ⁊ una e amboe uoluntas ⁊ opatio. Lilia u colligit.
qe magis eos qi integritate ⁊ mundicia cordis ⁊ corporis can
dent. eligit. siue fide & ope pfectos. metina beatitudinem
remunerandos assimilat. Ego dilecto meo. & dilectus mihi.
mihi qui pascitur inter lilia. Dilectus inquit mis supra
mihi peceperat dicens. surge propera mea soror mea. amica mea.
columba mea. immaculata mea. cui ego obediens. pessulum
ostii mei aperuit. cumetis eum pdicando ⁊ quam qualisue sit
rationabilitur ostendendo. S; qd adhec dilectus mis. ipsum iu
dice rependit obedientie mee. gratulabunde in decantans
de laude dignationis siue. in mea s; sua in me beatificans gram
ti enim fuit qd uolui. qd potui. qd pfeci. atq; ido sua in me ipse
dona pdicat. ut in ⁊ omnib qre siue obedientib. quanti sit
apd dm meriti uita sentati ⁊ honestati obediens ostendat.
Qualis u dilectus. Qui pascitur inter lilia. hi est munda
cogitacione ⁊ opatione delectat. ni qd ei aliqd ex accidenti
accrescat. qi nullum umquam recipit augmentum uel de mento.
cui semp in una eade q; essentia & ppetate incommutabilis pma
neat. s; qd paliquem modum locutionis a creata translatum.
affect bonitatis ei exprimat erga eos qs sua dilectione et
gra dignat fuerit. Pascitur inq; dicit. qui in mente cuiq; qua
sua gra inhabitat. uirtutum pfect auget. Qualium u canticorum
uel cantici in. insonuit in uoce hui dilecti. Canticorum certe
suauis. canticorum ni mediocrem attendendo. in qd de octochordo.
s; in singlis chordis ppter uim cuiq; soni ppria theoremate

3

ursiguter hoc m̃ disposito. PVLCHRA es amica mea suauis
& decora sic̃ hierlin. tribulis ut castrorũ acies ordinata. auerte
oculos tuos a me. qua ipsi me auolare fecerũt. Capilli tui sicut
grex caprarũ. que apparuerũt de galaad. Dentes tui sic̃ grex
ouium. que ascenderũt de lauacro. Omnes gemellis fetib̃ et ste
rilis non est in eis. Sic̃ cortex mali punici sic gene tue. absq;
occultis tuis. Sexaginta sũt regine. & octoginta cõcubine. et
adolescentularũ ñ est numer̃. Vna est colũba mea. pfecta mea.
una ẽ mat̃ sue. electa genitrici sue. Viderũt illã filie. & beatis
simã p̃dicauerũt. regine & cõcubine laudauerũ eã. Que est
ista que pgredit̃ quasi aurora ẽsurgens. pulchra ut luna.
electa ut sol. terribilis ut castrorum acies ordinata.

SPECTABILIS TER hic utrueri libet. qualit̃ p̃sentis cantici
modulatio. octo partib̃ ueluti octo decurrit uocib̃. ut ppetas
ei symphonie quã diapason musici dicũt hic attendatur. cui
ultima uox eadẽ est que p̃ma. sic̃. & in harũ dispositione par
eiũ uidere licet. ubi eiũ prima pars h̃ m̃ deponãt. terribilis
ut castrorũ acies ordinata. ultima pars mirabilomodũ ecclẽ m̃
munit̃. scilicet. tribulis ut castrorũ acies ordinata. Si singule
partes singlas deposeũt rationes. que h̃ m̃ distinguuntur.
Prima ẽ. pulchra es amica mea. suauis. & decora sic̃ hierlin.
tribulis ut castrorũ acies ordinata. secũda. auerte oculos tuos
a me qm̃ ipsi me auolare fecerũt. Tercia. capilli tui sic̃ grex
caprarũ. que apparuerũt de galaad. Quarta. dentes tui
sic̃ grex ouium. que ascenderũt de lauacro. omnes gemellis
fetib̃. & sterilis ñ est in eis. Quinta. sic̃ cortex mali punici
sic gene tue absq; occultis tuis. Sexta. sexaginta sũt regine
& octoginta cõcubine. & adolescentularũ non est numer̃.
una est colũba mea. & pfecta mea. una est mat̃ sue. electa
genitrici sue. Septima. uiderũt illã filie syon. et beatissimam
p̃dicauerũt regine & cõcubine. Laudauerũt eã. Octaua.
que est ista que pgredit̃ quasi aurora ẽsurgens. pulchra
ut luna. electa ut sol. tribulis ut castrorũ acies ordinata.
Pulchra es inq̃t amica mea. suauis et decora sic̃ hierusalẽ.
Pulchra intencione. suauis locutione. decora operatione.
ac ido m̃ sec̃ amicitie unudabili federe copulanda. et q̃m

ista pulchritudo uel suauitas siue decor apparent. Sic hierlim.
Ca aut hierlim interpretat. ñ uisio pacis. Tres autem qualitates.
huius uisionis sub nomine hierlim denotant. una terrestris.
alta spiralis. tertia celestis. Et media quidem ad similitudinem
extremorum constituit. cum tamen ipsa sit prime supergressio. ultime
uero apparatio. Quorum autem media ad similitudinem extremorum
constituit. Innumerabilium quorum sit uirtutes. quasi animae cuues a do
mestici. qui opponuntur uicia. peccata. qui ipsi animae hostes
amarissimi. Datur autem ei similitudo aterrenae pacis uisione.
ut quemadmodum ciuitas de uiciis. et expulsis hostibus. in pace floreat.
letatur. proficit. ita mens superatis uiciis a peccatis. in delecta
cione uirtutum suauiter quiescit. et inde quia pacifice crescit
subiecta carne spiritui. eoque magis ad diuinitatis contemplationem
erigitur. quanto aterrenis desideriis impugnatur. Porro altera
similitudinem accipit a superne pacis uisione. sed non omnino co
parabile. quia hec in enigmate. illa autem in ueritate. ut sic ibi
anima ab omni miseria. et labore libera. uigeat dum contempla
tioni spiritu karitate. ita hic mens ab omni carnis impugnati
one liberata. ad eidem contemplatione uite dulcedine. quotidiano profi
ciendo. Vnde ista media recte ut dictum est illum ultime a
etine potest esse apparatio. quia prista pueniet ad illa. Porro prime
est supergressio. quia licet aliquo modo sit exratione similitudo. nulla
tamen est indignitate. paratio. dum illa sit mundane pacis
momentanea susceptio. ista superne etina speculatio. quae hic
quidem incipit. sed ibi proficiet. Cui quoque istarum trium uisionum pacis. pul
chritudo dilecte. parat. Si dicam primae. quae erit comparatio carnis ad spiritum. lucis ad tenebras. temporis ad etinitatem.
Si uero dicam ultimae. quae. paratio eorum quae ad huc cum timore
tenet. et illorum quae ab omni timore libera. secura sine fine. ce
dit. Videtur quoque posse. ut ista pulchritudo. ista suauitas. iste decor. ex ultimae pacis uisione colligatur. et hec ibi
orantur. proficiant. et maneant. ubi nullae animum delectaci
ones rerum temporalium fatigant. sed cessante pugna carnis
et spiritus sedin aplin. pax xpi quae exsuperat omne sensum. custodiat
corda. et intelligentias in amore contemplatione uite quiescentis.
Pulchra est quoque dilecta. suauis et decora sicut hierusalem. hoc est

quemadmodum visio pacatę mentis· quā nulla ingerendus iuria
nulla adversitatis molestia· insecę ꝛ replacionis iocunditate disturbat· Quę ū effectū parit hui ꝛ replacionis iocunditatis· Profecto
magnū· q̃ totā mentē in di· ꝛ primu karitate succendit·
ꝛ malignus spiritib' animę inuidelie sue hostib' terribile facit·
Iam subdit· Terribilis ut castrę acies ordinata· acies nāq;
castrę q̃n ita ordinat' ut ex una animitate· ꝛ cōcordia exerent'
insimul dispositi· nullus hosti adit' irrūpendi patere possit·
tē profecto ipsi hosti tribilem se ostendit· Vbi aut hosti aditus
irrūpendi ex inordinatione exercit' tribuit' ibi certe nullo
m tribilis uidet' Sca q̃ ecclā· siue dilecta dō anima· dū ꝛ
malignos spis· spūalis certaminis acie ponit· sūmope necē
est· ut p karitatem semp unita atq; estricta· ꝛ inūquā p discordiā intrupta inuenat' q̃ quelib' bona habuerit· si karitas
desit· p malii discordie loc' apit' in acie· unde ad feriendum
hostis ualeat intrare· Antiq' enī hostis· neq; castitate· neq;
abstinentiā· neq; distributione terrenarū rerū· si sine karitate fuerint· timet· q̃ ipse carne ñ p̄mit' ut uel ei luxuria dissoluat' ut necessitate ipsi' insumēdo cibo· siue diuciarū subsidiis ad q̃rendis urgeat' Valde aut karitatem
uerā· idē amore humile quē sibi fideles uelsim impendit·
timet· Et nimis ꝛ cordię ex inuidet· q̃ hanc ipsi tenent
intra· quā ipse tenere nolens amisit in celo· Bene q̃ dicit tribilis ut castrę acies ordinata· q̃ electę multitudinē
eo malignu spis p timescunt· q̃ eos p karitatis concordiā
unitos contra se· ꝛ cōglobatos aspiciunt· Avertę
oclos tuos a me· quia ipsi me auolare fecerunt·
Quia mq̃t edificū tuę mentis a fundamento fine karitatis·
honeste ꝛ utilit' surgit· instar hierlin· idē visionis pacis·
pulchritudinē sua longe ostendens· cogitacione· locutione· ꝛ opere· hoc in murū eid' edificū summū· ꝛ supmū
ꝛ quasi quedā ꝛ elusio est· ut ūno ꝛ sūmet' cubito· uidel'
totā intencionē tuā· in di soli amore ꝛ stituendo· unde
ꝛ istud ō amica adhuc habundanti mea habes exgrā·
ut aliq̃d de mei potencia ꝛ claritate· purgatę mentis
penetrare possis subtilitate· Attam quantū coneris·

quantū animi tui acuīn prendas. labor tuus frustrat̄ q̄ in
p̄hensibile. ꝗ ceteris scriptū. impossibile ē aliq̄ ingenio uel ra
tione diffinire. Quadere. aīte oculos tuos ame. h̄ est noli
diuinitatis mee substanciā uelle p̄fecte cognoscere. q̄ nulli
mhac uita ēcedit. q̄n potū ad te ipsā ꝗtere. ꝗ memore esto
fragilitatis humane. ꝗ ocli tui. h̄ est sensus mētis tui. ūme
nunis deficiū. ipsi me auolare fecerūt. q̄ quanto pl̄ in me in
tenderis. tanto ampliū in cōp̄hensibile p̄babis. uita q̄ sēp
tū est. accedet homo ad cor altū. ꝗ exaltabit dē. Quanto
q̄ppe ad me accesseris. altū atq; subtilū substancie mee p̄pe
tatem discutiendo. tanto sublimū auolo. omnē sensū tui
ēsidātionē. ꝗ subtilitatē excedendo. Quapp̄ aīte oculos tuos
ame. q̄ ualde q̄dē p̄spicaces fūt sensū tui mee grē largitate.
mētis. ꝗ ēplatione. s; me quasi auolante p̄rei p̄funditate.
p̄rs deficiunt ūmei. ꝗ sidātione. S; cū tanta sit grā oculōr tuōr.
quia q̄q; est grā capillōr siue dentū. C AP 3 23. 1 inquit
tui sicē grex caprarū. que apparuerūt de galaad. dentes tui
sicē grex ouū. que ascenderūt de lauachro. omīs gemellis fētb.
a sterilis nō est inter eos. P AV 2 o sūpi laus dilecte eisdē decan
tata ē modis. q̄s ido ne repetit. uel ut ostendat eandē debere
eā habere habitū. ꝗ animi decorē a pulchritudinē mūbi di
p̄dicatione. p audītōr eruditione. quā habuit ī ēplacionis
solitudine. p sūmet utilitate. vt q̄d cōmendabilior ē sancta
eccla siue uniūsalis. siue particularis. in suo genuino ordine
erq̄ ostituūt. unde lie p̄ppositōr. ꝗ subiectōr. in quib̄ omīs eius
pulchritudo decē. ꝗ honestas. ꝗ sidātur. exillōr q̄dē uita et
doctrina. existōr ī obedientia. ꝗ disciplinē reuerentia. ꝗ am
quē admodū capilli de capite nascentes. capiti adherent.
ita subiecti p̄latis q̄ eos ūbo uite genuerūt. fide et moribus
adherent. quasi de galaad ascendentes. q̄ dū eis docentib̄. acer
uum testimonii. h̄ est sacre scripture ferūt. uitā suā ad celum
bene ꝗsando sustollunt. Ipsi nēpe doctores fūt dentes. grossi
tudinē litere. in subtilitatē spūalis sensū cōmuentes. ita
uite munditia a simplicitate candidi. tāquā lauachro
sē. ꝗ penitentionis loti. unde. ꝗ ipsi gemina fūt karitate fecundi.
siue duplici testamēto instructi a sibi subiectos eādē kari

tate · eodem q; testamento reddit fecundos: ita instruendo · ut nullum eos: si est propositos uel subiectos iurgiorum sterilitate deturpet.
Particularis ut anime capilli · de principalitate mentis · quasi de capite nati · et cogitationum subtilitates · in acerui diuinae sententiae arii scripturarum intendentes. Porro dentes eidem mentis tractantis & retractantis uehementes cum studio applicationes duras et fortes scripturarum propositiones siue oppositiones infringentes · & plurima carum inuolucra expedientes. Inquibus nulla est sterilitas · quia quanto studiosius animum diuinis applicant scripturis tanto uehementius ad amorem dei · premio opinguntur · tanto quoque plenius utriusque testamenti scientia assequuntur · siue custodientes precepta · sup addunt · osilium. Preceptum quippe est aliena manu esilium · sua tribuere. Isti nempe sunt gemelli fetus · quibus anima fecundatur: amor uidet dei · premium · scientia uetus · motu testamenti · obseruatio preceptorum cum sup addicione · osilium · horum profecto intentione & studio omnis interior sterilitas propulsatur · ut merito incogitacione operatione · predicatione · pulchra · suauis · decora · dilecta · pnuncietur.

SICVT cortex malipunici · sic gene tue absque occultum tuus.

SIMILITER adiuta ecclam referam · gene eius possunt dici spiritualiter in ea · uisantes · quidem ubis · factis memorabilibus · imitandis nitent · miraculis quoque stupendis fulgent · quasi in facie ecclie uenerabiles apparent. Pulchritudo namque genis in rubore considerat carum. Si tanta est decoris eius glia in his que apparent · que putasit glia eius erit in his que nondum apparent · de quibus scriptum est · quod nec oculis uidit nec auris audiuit · que preparauit dis diligentibus se. Gene quoque ecclie cortici malipunici comparantur · si occulta eius quia ineffabilia · idcio & incomparabilia. Et si specialiter ad sce anime honestatem referam · plerique pulchritudo ipsius interior · signis quibus dia exteriorib declarat. Nam dum pudor uirginalis pudicitie rubet in facie · his foris ostenditur quod uir in animo tenet. Gene quoque eius fit sicut cortex malipunici · absque occultis eius · quia foris quidem exuere cuidia signum quod dia secretis profert · si quantum in occulto mentis eius ipsa secretas uigeat · illi soli patet que nubi late potest.

SEXAGINTA sunt regine · octoginta concubine · adolescentularum non est numerus. Una est

colũba mea · pfecta mea · una est matri suę · electa genitrici suę.
C vos ꝓcedentib' pulchritudinẽ ecclie ꝓpartes ꝓplatus et
subiectis · ꝯspiualit' ꝯsantib' · q' p capillos · dentes · ꝯ genas · de
signati sũt · pdicass · nẽ a toto pfectũ ei decorẽ · ꝯmutare fidi
celebri laude pseq'. Nam cũ sca ecclia aliq'm pdiuisitate me
ritorũ diuisa uideat' · tam ꝓpt' una eandẽ q' fidẽ · diuisa nun
uenit' · tres q'ppe qualitates ꝯsantiũ mea ꝯsidari possũt · q'a
sũt nulla · ꝯpfecti · ꝯmuni pfecti · ꝯꝯmpfecti · pfecti q'dẽ sũt illi
q' omia sua reliquerũt · ꝯdo soli tota mte adhesert · ꝯmunis
pfecti · q'n q'dẽ omia sua reliquerũt · s; de his que habere
possũt · do ꝯsius mbris ministrare satagũt · ꝯmpfecti · q' fide
q'dẽ superiorib' adherent · s; quasi ꝯtenera adhuc cõuersatione
ñdũ pfecte bonũ discretionis sũt assecuti · Vnde hic ñ mco
uenient trũ numorũ summa iducit' · uidel' senariũ · octonariũ
atq; denariũ · denari q'ppe psenariũ multiplicat' · ꝯsecage
nariũ surgit · octonari ũ p denariũ ducit' · octogenariũ
efficit · Senari aut pfectus · arithmetica lege dr · q' cum
omib' suis partib' · que sũt · tres · duo · ꝯ unũ · alta q'ppe pars
ei sũt tres · tercia duo · sexta unũ · ꝯsimul aggregatur · ꝯpri
orẽ summã absq; aliq' augmto uel detrimto reparat'. Porro
octonari diminut' numerũ · q' cũ ei alta pars sunt · ñ ·
quarta duo · octaua unũ · eisdẽ partib' aggregatis · septena
ri efficit' · minor scil' summa pori quantitate · Denari ũ q'
decalogũ legis insinuat · q' ex septenario · ꝯ ternario costat ·
septiformẽ spũ sci gram · a fide sce trinitatis significat ·
que omia · uidel' dece preceptorũ · obseruatio · diuinorũ donorũ
attributio · fidei sce trinitatis · ꝯfessio · q' sunt pfecti · q' minus
pfecti · q' ꝯmpfecti · demonstrant · Ipse enim spus sesi in donorũ
suorũ effectis ostendit · q' dm pfecte · q' mni diligant · q' ad
hic neq; timorẽ · neq; amorẽ di habeant · duo q'ppe sunt ·
que nos omino do subiectos efficiunt · timor uidelicẽ · a
mor · cui potencia q'dẽ · ꝯsapientia maxime timorem
incutiunt · cui ei que ee sentũ · a cuncta que uoluerit
punire posse · ꝯnihil latere cognoscũ · Benignitas autẽ
ei specialit' ad amorẽ pungit · ut que benignissimum
habem · potissimũ diligam · Exqua etiã certũ est ·

eū uletis. uelle in pietate. q q plus ei placet eqtas. magis dis
plicet uqtas. sic scriptū est. Dilexisti iusticiā. odisti iqtate.
Sexagenario q numero. q p senarū q p fecit est denario mul
tiplicatū sicut. pfectoq; uita exprimit. q p fecte pcepta dui
na ñ obseruarent. ñ p mo timore mutuale. p amore filiorū
ipsū timore excludere haberent. Et tales animę bene re
gine municipantur. q diuina cooperante grā. scirent. posse
se pitione & intellectū regere. qn discernunt iniquitatem
glam. honore in boni executione. porro dapnū miseriā
horrore in mali ppetcione. ideoq; bonū fortū affectant.
malu fortū declinant. Octogenario ū numero. q denario
octonarū q diminutū dr. ducto cpletū. minū pfectoq; uita
denotat. q p cepta q dē diuina obseruant. s. nta pfecte dim
amant. ut omnia terrena relinquere ualeant. Iste ū animę
cubinarū nomine designantur. q quatenus p bona opa do
mingantur. ñ diu tamen uis illud legitimū adeptus. deq dicit.
q adherent dno. unus cū eo sps efficit. hec est enim plenaria
spualis dotis sceptio. ut q funditus renunciant sclo. nūquā
a diuino separentur sortio. Adolescentularū ū numerus.
ñ definitur. q infinitus est numerus in pfectoq; q adhuc sub
pmitus fidei statuti. maioq; erudicione indigent ad cepi
endū timore di. pguē qnq; adipsi pficiant amorem.
In q b ñ nulli sit. de q b plerū q; dubia ē estimatio. diu ñ
omis ad electoq; sortem pmeant. iuxta uocē diuinam
que dic. multi sūt uocati. pauci ū electi. Cū q tā diuse
sint qualitates meritoq; ecclā. mū ido diuisa ē dicit.
Omnime. s. sic sequitur. una est colūba mea. pfecta mea.
una est mat sue. electa genitrici sue. Vnde una. Vide
lic ppt unā eandē q; fidei sacramentoq; susceptionem.
& ppt unū di cultū. similē q; religionis ritū. Vna est
enim fides sic dic aplus. unū baptisma. unus dis. pater
omnium. q sup omis & in omnib nob. Vna ē ingit colūba
mea. pfecta mea. Ha alit ñ est colūba mea. ñ pacis
& misericordie signū ferens more. unitatē spis seruet in
corde. pmutūe misericordie exerceat in ope. Misericor
dia enim. iuiertitas obuiauerūt sibi. iusticia. pax osculate sūt.

Obsediam qppe & iudicii semp cantare debet. in cōcessa
sibi ame potestate. ligandi atq; soluendi. Heq; alit pfecta
mea erit. n plena habeat scientia discretionis. ut sciat
qs iuste & digne ligandus sit siue soluendus. Vna e autem
columba et una pfecta mea. q extra illa n dat remissio pecca
tōr. neq; distributio donōr. idoq; excludunt. quā scam catho
licam & unusale eclam n sitent. In una enim domo agnus
comedit. ei carnes extra n esserunt. q nulla e sacramtōr
efficacia. n in una catholica eclia. Vna est mat siue. id est
hierlin supne. q que hic uniri una e in fide & sacramtorum
dignitate. ibi in celis una erit i etne uite beatitudine. Vna
enim e beatitudo scōr. quamus n unom ea fruant ppter
diuisas meritōr qualitates. Electa genitrix siue. id e eclie an
tiquāe patrū. iudeie patriarcharū. ppharū. quāe in mitta
fide. hereditauit pmissione. Ha ipsa electa e cui exiberet
illa pmissio ppositi di. que i primis dieb facta ad patres. in
nouissimis dieb impleta est. eade fide ea iustificante. de pte
ritis & futuris. que patres antiqs iustificauit solum defuntis.
fides enim est ta de psentib & futuris. qua de pteritis. lic abu
siue. n ppe fides dicat de psentib. Cu enim apls. fide diffini
ens dicit. fides est substancia spandarū rerū. argumtū non
apparentū. pfecto liquet. q fides illarū rerū argumtū est.
que apparere n possit. Que enim st apparentia. fide n habent
s. agnitionem. Sed quia agnus de canticis canticorum.
tum aliqd ad ea attinet duorū numōr sup positōr sexage
narii scilic & octogenarii musica speculatio. Non sane extra
re videt ee. si ubi de canticis agit. modos canendi int dum
speculem. Et enim cui tota anime corporis q nri cōpago. mu
sica coaptacione iuncta sit. pspicui est. & exemplis pbatū
et auctoritate diuine. humane scripture. ad ponendos.
uel ad cōmouendos siue ad pacandos animos. multū ua
luisse uim musice armonie. Hūqd et in hoc cantico canti
cōr. qd totū intendit ad amorē celestis sponsi animos ac
cendere. n debet ualere ad cōpositionē uel cōmotionē anime.
aliqua speculatio musice. sonantia. Certe & in hoc loco n
modicū suffragari poterit imperfectioni concubinarū. et

adolescentularū · quatenus metent aliqm ad assequendā per
fectionē · quā eas ndū ostat habere · S; q omis ymma dispo
sitio numōr pporcionib assignat · uidendū que ysonantia
in hōr duōr numōr · hoc ē sexagenarū · ytogenarū pporcio
nalitate ysistat · Est q octogenarū ad sexagenarū habitudo
epitrita siue sesqtertia · q octogenari totū habet in se serage
narū · ytertiā partē idē · ee · que pporcio i musica diatesse
ron ysonantiā sonat · Vr aut diatesseron de qtuor · eo qd in
uocib resonet · ē tans duob tonis & semitonio · Sequitur
qd adre hoc i loco pistōr numōr pportionē hui symphonie
confidatio · respondem satis ypetente in hiuimodi sidati
one ee rationē · q tota uniuisalis eccla · pqtuor mundi par
tes diffusa · que ut dictū est · trib qualitatib in ea cōsantiū
hoc est pfectōr · min pfectōr · impfectōr · distinguit · pfidem
& sacramta noui testamti · qd qtuor euangliōr pfectione
institutū est · omne siue salutis siima ysequit · vt sit quasi
quida suauis ycent diatesseron symphonie · euanglistarū
cōsonantia · qtuor libris uelut iui ystans uocib · quib omiū
xpianōr animi · ad sacre religionis cōmouet · yponit cult

8 Uiderunt eā filie sion · & beatissimā pdicauerūt · regine
& laudauerūt eam · Talem in qt ecclam ut dictū est
meritōr qualitate distantē · s fidi ysacramtōr unitate
simile · uiderūt filie syon · hi est animē intis speculatione
ñ carnali uisione intendentes · ypensantes tocī ecclie pul
chritudinē & honestatē · inspualiū dignitatū excellentia
& uirtutū grā · ipsi qq; pulchritudinis necessariā utilitatē
dū in ea ysistant · ytemporaliū largior · ysalubrior cōcessio
& etnōr inseparabilis · yniquā terminabilis attributio; l inde
eā beatissimā pdicauerūt · q nih beati quā diu semp habere
hic tēporalit eo insius donis utendo · ibi etnalit fruendo ·
Regine qq · laudauerūt eā · q sciis animalib que secunt ra
one sensiis suos inferiores · yectiores regere · ualde placet
ista sce ecclie honestas · yhonestatis utilitas · multiq; lau
dant · hoc ē apphant · opationū ei spualiū insignia ·
& rerū sacramentaliū pia suffragia · Vnde · ysite filie
syon · siue ipse dilect · hanc ei pulchritudinē pdicates ·

non interrogatiue quasi ignorantes: sed affirmatiue quasi
demirantes: quam bene quidem agnoscit. tali preconio attollunt.
Quae est ista quae pgredit quasi aurora consurgens: pulchra ut
luna: electa ut sol: terribilis ut castrorum acies ordinata. Non
transeunt: sed diligenter hic inspicientibus mhuiusmodi laudis mo
dulo offerit plubatae symphoniae quam diatesseron diuinum non con
tempnenda modulatio: qua sub unitate fidei spei karitatis et sacra
mentorum firmatio: per uiii. partes mundi euangelii predicatio: iii.
quoque uirtutum principalium utilis et necessaria assertio. Cur enim
hic non attendatur qsi quatuor uocum distinctio. rerum diuisarum qtn
comparatio. uidelicet aurore pgressio. lune pulchritudo. solis
electio. aciei ordinate fortitudo. Nam quid amplius est in decore
tocius ecclie. Denique si deest fides spes karitas et sacramenta sin re
cipit euangelii predicatio. si non adest quatuor uirtutum fundamenta
de quibus omnium aliarum uirtutum surgit edificia. quae erit ecclesie
siue cuiusque sancte anime pulchritudo. Sed uidendum quomodo insinuent
iste similitudines rerum. qualiter conpetant ad supdicta. uidelicet
fidei spei karitatem et sacramenta. Aurora initium est diei. Porro
fides initium est sectatis religionis. ueluti cuidam diei. qui nomine
diei et luminis sectatis accipitur. sic nomine noctis ac tenebrae
peccatum. Ecclia quoque siue quelibet sancta anima. quasi aurora pgdit.
quae diuina uocante gratia. primo ad fidem uenit. perque eandem gratiam
quidem eidem fidei incrementa capit. Luna uero a sole semper lumen
accipit. atque in alia parte hemispherii ita sole posita. plenum
sui orbis lumen tris effundit. Sed cum deficere incipit. ad sole rei
tur. ut iterum abeo reaccendatur. denique sui luminis plen
itudine mundo suffragetur. Vnum autem sancta ecclia siue sancta quelibet
anima. lumen scientiae. lumen quoque sectatis iustitiae. et sancte spei
accipit. non abillo uero sole iustitiae domino ihu xpo. qi illuminat
omnem hominem uenientem in hc mundum. Sed qualde differt
pulchritudo eius abilli pulchritudine. aut accipit ut pulch
sit non absolute pulchra. sed peparatione pulchra dicitur ut luna.
Ha quae admodum luna soli coparata siue cum sole lucens non
lucet. quemquam tamen luminis habet. a sole hit ita sci. seo sanctae
coparata sci non sit. quemquam tamen sectatis habent. abipso habent.
Qit autem e ecclia non sanctae collectio. Cuique adtuma contemplatione

causa frne dilectionis · uel obiectu pprie fragilitatis · plerq;
recedentes alumne · subtilis intellegentie paululu defecerint.
se adse qnq; recolligentes · ad illu tota mte recurrt · deq; septu
est · accedite ad eu · illuminamini · ut illu quasi pqddam mtis
oppositu respicientes · sua qualecuq; plenitudine recipiant
abeo deq; dr · & de plenitudine ei omis nos accepim · Qd q;
isti fide fidi q; opib pgredientes · n spem ceciperunt · Cur en
n spent futa bona · quae opa st luminis plena · ut merito
meis eccla pulchra dicat ut luna · Sed cu fides sit qsi
aurora pgrediens · h est pmu religionis & secitatis lum effundens.
pfide utiq; ad spem accedit · q qd credim · qnq; nos adeptos
spam · Vnde apls · accessu inqt habem pfide in gram istam
inqua stam & glam in spe glie filiae di · Ac si alis ub dicat.
Pfide que e principiu · qsi quda intrit toci boni opis · que
admodu aurora diei · accedim · pficim in gram plenilu
minis ide secitatis · uxta modu que ipsa nob gra · cesserit
incu luminis gra stam · h est pseueram · q spem habem.
phanc associari fute glie filiae di · Stati q; subinfert · non
aut solu · sub audit in hac spe glam · s · glam in tribulatio
nib · scientes · qd tribulatio pacientia opat · patiencia aute
pbationem · pbatio ut spem · spes aute non confundit.
Et ut ostenderet causa efficiente hui spei certitudinem · subdit.
quia karitas di diffusa est in cordib nris · pspm sem qd datus
est nobis · hec e enim anchora toci bone itencionis · opacios
q ut ide die apls · karitas nuquam excidet · hoc est aut qd
sequit · electa ut sol · iudet ppter karitate · q sic sol omib astris
clarior est · ita karitas omib uirtutib excellentior est · Et
sol iusticie xpe ihc · omib seis magnificentior e · quis secm
diuinitate prsus incomparabilis · Sca u eccla mhis q pfecta
karitate ardent · opatione lucent · electa ut sol dr · quia
cu stella abstella differat iclaritate · ea pars scae soli copa
rat · que ceris secitate clarior iuenit · Hempe mhis qd hinc
rudes · teneri st in fide · ope · quasi aurora pgredit · in
illis u qpcessu iustationis ia aliqntulu pfecert · pulchra
ut luna dr · porro illis qpfecti st · pkaritate que per
fecta foras mittit timore · insuma spiu q seraphin.

idest ardentes nuncupantur. ⁊ sortiu transeuntes. uero soli uici
ni ⁊ uiginti. recte electa ut sol memorat. Siue electa ut sol
hest predestinata i adoptione. ut ipsa hoc sit pgram. qd ille
uer sol est pnatura. qd dedit potestate filios di fieri his qui
credit in nomine ei. Quid u ad sacramta pinet dicet
aliqs. qrtu hoc mbru. quasi quarta uox pscriptre diatesseron
symphonie. tribulis ut castrorum acies ordinata. Plane inquit
sitis pinet. ⁊ hoc ex ipsorum sacramtorum effectis ⁊ stat. ita qd tri
bili est hostib anime. hoc e maligniis spitib. quia uirtutes
sacramtorum. qb ex uirt debilitat. omis q; potestas ⁊ audacia
fugat. Vbi enim qcuq; sacramtu ita pagit. ut res q sacmti
adesse possit. h est in pace ⁊ unitate ecclie ext quia n e loc
salutariu sacramtorum. ibi pfecto ualde tribulis & omino
inportabilis est ipsis malis spitib eide sacmti effect. siue
hoc sit in baptisinate. siue in chriuco corpore. siue in ordinum
distributione. siue in qrucuq; rerum ordinatione. q ecclasticis
paginis instituis. hoc enim insinuare uidet coparatio ista.
quadi tribulis ut castrorum acies ordinata. q sic bene unita
acies & ordinati ⁊ stipata nulla siu irruptione patit. ita
ecla unitatis sacramto colligata. nulla maligno spiu
incursione dissipat. Heretici u qse ab hac unitate pcedert.
q i hac acie n ⁊ timent. foris positi. nullas ipsorum spiu aduer
sitates repellere ualent. qmqdem sacramta ecle que uideis
habere. n habent iure. s tantu insp. Ipsa tam sacramta
recte abeis celebrata si fideles acceptunt ⁊ sacramtu & re
sacramti. hoc e uirtute utiu opante accipiunt. dii ipsi here
tici sacramtu qdem. n aut rem sacramti sumere cophentur.
idoq; illorum collectio. n est tribulis ut castrorum acies ordinata.
q quantu ad eos n hoc opant sacramta. que nulla eis ⁊ ferr
remedia. Descendi in hortu nucu. ut uiderem
poma conuallium. & inspicere si floruissent uinee. et ger
minassent malapunica. Post qua dilect pulchritu
dine dilecte sce uidet ecclie. gracioso pscrit est laude. cui
tam eadem laus ex ipso est. qsua gra illa sibi exhibuit. non
habente macula aut ruga. ostendit insequentib ppt in
credulitate iudaici ppli. ista pmeruisse doniu ⁊ meritu

fidi. sic dic apl's. illoꝝ delicto salus gentib'. & delictū eorum
diuicie mundi. ⁊ diminutio illoꝝ diuitie gentiū. Qui enim
ista admiratiuo modo exultat. eodē m̄ illa deprimit. qui ista
credente. ⁊ di uerbū sit sapiente. illa neq; credere neq; ipsi
uerbū suscipere uoluit. Vnde scriptū est de ea meu angl'o. &
mirabat' hauō dubiū q̄n ihe sup incredulitate eoꝝ. dicit g.
descendi in hortū nucū. Q'd fuit ei' descendere. n̄ de dig
nitatis sue celsitudine in mundū istū nascendo uenire. de
inde omia humanitatis infirma tolerare. postremo usq; ad
mortē crucis se humiliare. Hoīne hec omia suo ordine
ꝑpleta. q̄dā descensus fuerit. Vbi aut isti descensus celebra
sunt. Hoīne in iudea. Denig; ipse dis dic. Non sū missus. n̄
ad oues que pierit dom' isr. hoc est enī q̄d hic dic. descendi in
hortū nucū. Hort' enī nucū. n̄ in eueniēt dici potest gen
uidoꝝ. Sic enī in nuce sub cortice ⁊ testa nucle' tegit' ita ap'
uidos spiualis intelligentie dulcedo. sub duricia litralis sup
ficiei abscondit'. Illa g̃ gens hort' nucū dic. q̄ quāuis ꝑpt lega
lis utilitate ꝑceptoꝝ & obseruationū. que suo tēpore flore
bant. siusq; obseruatorib'. usq; ad tēp' gr̄ ꝑdurant. hort'
dicat'. omia tam futa eccle sacramenta in eo sub figura quasi
sub nucis cortice latebant. In hc ita q; hortū dis descendit.
q̄ ꝑmis iudaico ꝑplo sue carnis ꝑsentia ꝑdicando. ⁊ mira
cula faciendo exhibuit. Q uare aut in hc hortū descendit.
Vt uidere inq̄t poma ⁊ nalluū. h est. ut cognoscere utrū aliq;
fructū fidi & iustitie fecissent. atq; ratione ostendente intelli
gerent. q̄d ex opib' legis iustificari n̄ possent. s; ex fide q̄ ꝑpo
sui credentib' ꝑ grām noui testamti. Dico aut ut cognoscere.
n̄ q̄d hoc uel aliud q̄d in ꝑscientia mea abet no n̄ habuerim.
q̄ubiq; sū. ⁊ cui omia ꝑterita & futa semp ꝑsentia st. s; huma
no more loquens. eoꝝ opa mundo ostendere. utrū sequenda
essent. ann̄. Cur ū dico cualluū. ꝓpt humilitate interq
quā carnalit exequit'. siue ꝑpt umbra legis qua circūdantur.
ne ueritatis luce illustrent'. Et inspicere. si floruissent uinee.
hoc ē si saltē aliquē saporē spiualis intelligentie cōcepissent.
ut aliq̄ initio boni opis fidi se applicuissent. Vinee enī dicūt'
dom' isr. que ꝑtrib'. xii. distincte st. Q ue cū uinee dicūt'.

ppt distinctiones tribuu. una tam dicunt uinea, ppt una
legis obseruantia. sic cu multe ne dicant ecle ppt diuisitate
locor. una tam di ecla ppt unitate fidi. Qd u uniuersitas
illi ppli. uinea diu dicatur. ppha testat. Vinea inqt domini
dom isrl est. Dequa dic et psalmista. Vinea de egipto trans
tulisti. S; cu expectare. ut hec uinea floreret. y uua faceret.
fecit labruscas. Ha p quam gentes crediderunt. ipsi incredulita
te pmanserunt. Descendi etia. ut inspicere si germinassent mala
punica. hec. ut n tantu inme crederent. s; etia pme pacienti
uoluntate haberent. At illi neq; credere. neq; aliqd ppter
me pati uoluerunt. qn immo me eis pdicante. & uia salutis
ostendentem occiderunt. A 230 qq. m psimilitudinem
nucis hanc particula psentis cantici exponere. n uidetur
onerosu. quatenus lector eligat qd mihi meli. & rectius pensat.
hortu nucu. unusitate humani gnis accipe. n uidetur absurdu.
Innuce enu tria y sidant. cortex. testa. & nucleus. In humano
autem gene. y stat homo. carne. osse. & anima. Carnis nam; mties.
est quasi cortex. uuri u ossea. e quasi testa. porro anime dulce
do. e qsi nucleus. Et sic nucleus cortice y testa tegitur. ita anima.
carne. y ossib uestitur. Vn his tb homine y stare. iob. y sidans dic.
Pelle & carne uestisti me. ossib y neruis copegisti me. Ut ceteru
qd duo illa uuificat & uegetat. hoc anima ostenderet subd.
Vita y misericdiam tribuisti mihi. In hortu g nucu xpc descendit.
qn humana natura. in hc mundu ueniendo suscepit. Iqre.
Ist uideret poma y alluu. hec. ut uisitaret humiles. fructu
iustice habentes. eos; sibi eligeret. uidere qppe ei eligere est.
quatenus humilis ueniens. insinuaret se humiles. y obedientes
suscipe. sic scriptu e. y humiles spu saluabit. descendit qq;
ut inspiceret si floruissent uinee. & germinassent mala pu
nica. hec. si fideluu ecle recte uiuendi seu docendi studiu
inchoassent. y usq; ad mortem mei dilectione pseuerare con
tenderent. quatenus suu eis adiutoru impendendo. ipse
& inspirator. y cooperator existeret. que admodu eis pmittens
dic. Ecce ego uobicu sii omib dieb. usq; ad sumatione seli.
Nesciyi. anima mea turbauit me. ppt qdrigas ammadab. XI 55
Causa 01 ignorantie & cecitatis sue pretendit ppls iudeor.

qd' post quā lex data fuerat · que eos uiuificare & saluare
et hanc ds multis signis · ⁊ magnis scōe patrū auctoritatib'
ēfirmasset · impossibile foret · hanc aliqua nouitate euacu
ari · cū ds sit mēomutabilis · nec humano more aliqd' uno
tēpore dicat · p'cepiat · & instituat · qd' alio tēpore phibeat
& destruat · Si enī inquit hoc ī fūto displicet · qd' nē placet
mutabilis est · qd' absurdissimū est dicere · nec aliq' ratione
potest ⁊stare · dm mutabile ēē · Si autē ipse mēomutabilis
est · ūba q̄q; ea atq; p'cepta mēomutabilia fē · S; q ipse omino
mēomutabilis est · q'eq'd' dē uel ⁊stituit · fīeū ⁊ cōmutabile
ēē necesse est · Nulla q̄ legē sēdam & noua posuit · ut p'ma
et antiqua destrueret · Quib' respondet · ⁊cedendū ēē quod
p'posuerunt · iudelicē dm mēomutabile ēē · unde innoua le
ge nūh ⁊stituisse · qd' p'ori derogarit · q̄n p'ori candē ēē legē ·
noua & antiqua · s; illa inlitta · hanc inspū · illa infigura
ta uuertitate · Qd' ita ēē · oli inuisione ezechieli pphe pre
monstratū est · ubi rota ī medio rote uisa ēē memorat · Rota
q̄ppe ī medio rote · ē testamētū nouū · ut testamētū uetus ·
q qd' uet' testamētū designau · hoc nouū exhibuit · Nichil
q̄ ds mēomutabilis in hoc mutauit · q̄ alterū alto trasip
posuit · ut ūnū eēt significans · aliud significatū · hoc q̄ p'mo
ppls iste nesciuit · q significans legit · s; significatū ī intellexe ·
Post quā ū diuina uisitat' grā · cepit agnoscere & credere · late
ram ēē occidentē · spm ū uiuificantē · penitens erroris sui
cepauit dicens · Nescui · anima mea ūbauit me · ppt' q̄drigas
animadab · Ac si diceret · Jdo credere ī potui · q grām euāgli
minime adhuc intellexi · Nā turbau me anima mea · qua
mirabar · qd' nā eēt · qd' quatuor libros euangelē · nē debere
recipe · q̄ pri' quinq; libros moysi recepā · quasi hec mutacio
in dm caderet · ut ei hm ī placeret · qd' pri' placuerat ·
q̄ noua ⁊deret legē · uete translata · At p' quā mirabilem
di p'uidentiā intellexi · q̄ me p carnalia adspūalia erudi
ebat · ut ī pri' spūale s; qd' animale · dein qd' spūale · facilius
& ueraci' coprehendere · deposita omi dubietate · ueritate
quā pri' impugnauim · p' ea defendebā · ī tantū ipsā ueri
tatē credendo & docendo · s; etiā p ea moriendo · Cur autē

dico quadrigam ammadab. Hymnum ppt quatuor libros euangli-
mqb pdicant. quatuor sacramenta eidem ammadab. quum pretatur
spontanee pplm mei. Quise autem iste ammadab. nisi xpe qui sponte
posuit animam suam. ut me sibi faceret pplm spontaneum. do q;
acceptabile. Que porro ei sint quatuor sacramenta. nisi incarnatio.
passio. resurrectio. ascensio illi. Quadriga igitur ammadab.
hui lib est. iiii. euangliorum. tenens. a. ferens quatuor pdictorum
sacramentorum cognitionem. aurigante spiritu sco. cum inspiratione
posite. ordinate sit huiusmodi quadrigae. Liq; eiusdem pplm
qui excaecatione crediderat. tersa ignorantiae caligine adse
reuertentem benigni pater suscipit. quasi solatoria. a. exhortatoria
uoce ei occurrens. ad penitentiam uocat dicens.

REVERTERE reuertere sunamitis. reuertere reuertere ut intue
amur te. ECCE inquit occurrit ei uox quadrigae meae.
que resonat causam. ordinem. atq; necessariam utilitatem sacra
mentorum meorum. uidet nativitatis. passionis. resurrectionis. et
ascensionis mee. quam uocem quidem pri ignorans neq; audire
neq; recipere noluisti. si nec o sunamitis. idem captiua. quadhuc
captiua tenuis. eo quod nondum pbaptismi ablutionem. corporis
q; sanguinis mei participationem. originalis sine actu
alis peccati nexus deposuisti. reuertere. quasi pe habes uenie.
Recessisti enim a me pincredulitatem. a. pingratitudinem.
oblitus beneficiorum. que erga te opatus sum. quando te de egyp
tia seruitute liberaui. qui te celesti pane pauit. qui te lege mea
dedi. a. pomnib gentib tem impplm peculiarem elegi. Sed nec
reuertere ad me puocem quadrigae meae. p quatuor euangelia
quasi p iiii. rotas adhuc clamantis. ut te ad penitentiam quat
adhortantis. reuertere. reuertere. reuertere. reuertere. Reu
tere pfidem. reuertere popationem. reuertere precta intencio
nem. reuertere pdilectionem. Primo nam q; debes credere. de
inde opari. quia fides sine opib ociosa est. porro opatio tua
debet ex bona intencione pcedere. ea uidelicet ut fides pdi
lectione operetur. Nam opatio tua finem est ex dilectione diuina
uane quem subiacet. atq; ido mercede caret. quia meritum
sanctitatis non habet. Reuertere autem ut intueamur te. hoc est.
ut decorem animae tuae quem pfidem accepisti. appbemus.

a aliis te sequendā, p exemplo ponam. hec est enim tua laudabi
lis pulchritudo que placet oculis nris ut errore deposito ue
ritatē sequaris. a que per errorē ⁊ umbrā legis deformis a ob
scura uidebaris. p reuersionē puritatē a lucē euangliū formo
sa a clara ⁊ spiciaris. Quā diu enim sub umbra latebas. despica
bilis eras. p quā ū aduertatis lucē existi ⁊ spicabilis appa ru
isti. a te ⁊ cupiuit rex decore tuū. ille uidelicē rex celestis
q te sibi fec sponsā. p spe sci grām. p quā adeū reuisa es.
fide. opatione. recta intencione. dilectione. hec quidē
dicta sint specialit. q̄ritur ad illū antiquū di pplm. qui
amm adab nri quadrigā. q̄ritomum primo intellexe. tanto
ampli p quā intellexe uenerata suscepit. Vt autem
ad moralitatē reuertam. potest ni inutilit referri ad hiuius
gnis uniuersitatē huiū quadrige significatio. ita ut de toto
duas ⁊ stituam partes. quarū una ea dem quadrigā. cui
auriga sit ds. alta ū ea. cui auriga sit diabolus. homo
naq; ⁊ stans ex quatuor elementis ⁊ iii. humoribus. quatuor
q̄q; etatū incrementis. quasi quandā matialē uidet habe
quadrigā ex parte corporis. porro ex parte anime dum
⁊ stat quatuor affectionibus. quatuor a uirtutibus. q̄b ad
bonū ducit. ipsi anime uis ⁊ pfectus uidet spiualē habere
quadrigā. Videam q primo quantulecūq; animo ocerem.
p q̄tuor uū dispositas in homine sed in corp eōplexiones. de
inde sed in animā etiā quadriformit designatas affectuū
qualitates. ut ex his sic dicam duas ⁊ stituam quadrigas.
matialē scilicē ⁊ affectualē. que utreq; ad duos respicientē
auriga. xpm uidet a diabolū. alta ex subiciant. di non
possit duob seruire dnis. ⁊ aut pdi grām spialis recte
ac feliciter currens dicat quadriga xpi. aut ppuacione
eidē grē. carnalis puerse ac infeliciter currens. dicat q̄driga
diaboli. Quatuor itaq; ut dicam sit elementa q̄b ⁊ stat ho.
ignis. aer. aqua. tra. que q̄tuor intermiscent qualitatib
uidet. calore. frigiditate. humiditate. siccitate. Ignis
q̄ppe calid e. ⁊ sicc. aer calid ⁊ humid. aqua frigida et
humida. tra frigida ⁊ sicca. Ipse autē homo his quatuor
constans elementis. elementorq; qualitatib dū habet calorē

exigne · spm ex aere · sanguinem ex aqua · carnem ex terra · mq̃que
tẗporib̃ · quatuor pmittat̃ humorib̃ · p·ūm · etatū mereṁta
Ver q̃ppe qui est quasi pm̃ flos & pncipū anni · tē enim terra
florere incipit · ⁊ germinare · & est calid̃ · ⁊ humid̃ · puerciā
pstendit que est calida · ⁊ humida · q̃ in puero sanguis ē calid̃ ·
& humidus · estas ū que ē calida & sicca · adolescentiā ostendit ·
que ē calida & sicca · colera habens rubea · que habundant
in adolescentib̃ sicca · ⁊ calida · porro autūn̄ qui est frigidus ·
& sicc̃ · iuuentutē denuntiat · que ē frigida & sicca habens
melancolica · idē colera nigra · que fit in iuuenib̃ frigida &
sicca · hiemps autē que est frigida & humida · senectutē in
sinuat · que ē frigida & humida · habens flegma · qd̃ i senib̃
habundat · frigidū · ⁊ humidū · hui modi cōplexiones · nēpe
q̃ in homine bene · ⁊ ordinate iugent · hominē sanū osten
dit · q̃n ū inordinate uagant̃ · hominē pturbant · et ifirmū
efficiunt · S; q̃ hēc quadriformis constitucio maēialit̃ in cor
pore hominis est · ex quatrahit̃ ipse homo adamorē carnis ·
& mundi hui desidia · que contrax̃ ex traduce peccati ori
ginalis · nascunt̃ q̃q; ex hac maēiali ⁊ stitucione · quatuor
affectuales qualitates · que pncipalit̃ uim & naturā tenent ·
ex quatuor mbris intrinsecis · uidelicē felle · splene · iecore ·
& corde · Denq; habet homo ex felle · ut sit irascibilis · ex splene
ut sit risibilis · ex iecore ut sit cupiscibilis · ex corde ut sit
racionabilis · Porro ex ipso corde siue mte seu animo, pcedit
quasi quedā quatuor ⁊ ceptiones · que omnē pcedit actionē ·
uidet · cogitacio · intencio · uoluntas · deliberatio · Hā aliquid
agere pri cogitam̃ · dein intendim̃ · qr · ⁊ qualit̃ id faciam̃ ·
p̃ in uoluntate faciendū ponim̃ · postremo pficere deliberamus · At ū ipsa uis racionis quadrifariā diffundit̃ · q̃ habet
ingenium · memoriā · intellectū · discretionē · habet q̃ppe p
ingenium · ignota & abscondita querendo & inuestigando in
uenire · p memoriā · inuenta retinere · p intellectū retenta
prudent̃ · utilit̃ & honeste disponere · p discretionē bene
disposita · modeste locis sibi cōpetentib̃ assignare · Quatuor
q̃q; affectiones sit sibi insitas · ipsa racionalis anima · h̄ est
timorē · spem · gaudium · atq; tristiciā · De q̃b̃ dicit poeta ·

Hii metuunt · cupiunt · gaudent q; · dolent q; · Et philosophia
euida suo alumno · que abstarum affectionum passionum releuare
cupiebat · dicit · Gaudia pelle · pelle timore · spe q; fugato ·
nec dolor assit · Et he q dē affectiones abeis q de physica tetant
dicunt · sed in cōplexiones materialium qualitatum qs sup posui
mus · mq dā magis · mq dā min dmari · s; p est omnib his am
mus · ratione uigens · q ea eius e inordinate ingerit · cōponat ·
& ad aliquē modū honestatis ut utilitatis spū regente di
uino deflectat · Ad hunc modū studium vt disciplina necessa
rio adhibende · & ad o flagitande st · quatuor uirtutes pn
cipales · hoc est · prudentia · fortitudo · iustitia · tēperantia ·
que q mōm spūalis edificii structura qsi q dā angulares
ponunt lapides · q b cete uirtutes indiuiduā & retinent ·
maiora ineis diuine gre dona sidant · Quia g duas cōsti
tuim quadrigas · materiale scilicet & affectuale · ponam q q;
quasi duos utrq; psidentes · spm & carne · aurigantes uero
dim & diabolum · Nam illa affectualis tantum plus vl minus
mouet ad ratione · honestate · quantum pl minue impel
lit · ab illa materiali p carnis cura · ad tēporalis ute amore ·
& quantum utq; psidens superior fuerit ut inferior · spl scil
& caro · que duo semp sibi inuice aduersant · q caro cōcu
piscit aduersus spm · spe aut aduersus carne · Et enim
ideireo utq; psidere dicum spm · y carne · q st ineis quedā
partes que de carne tendit ad spm · ut de spu labunt ad
carne · Nam q; in illa materiali quadriga plerū q; aliq q nata
lis carnis calore · humore inflantur · tanta pdi gram
spe fortitudine decertant · ut omne illum natale carnis
impetum · pigne diuini amoris & impetum spe frangant ·
& fundit quandoq; excoquant · atq; ita addim calescant ·
ut adsecim omino frigidi remaneant · Econtra aliq frigi
de natura · sic ad omne actione extrinsece tepidi st · ita q q; in
trinsece indi amore frigent · idoq; ad nullu op bonum labo
rando student · In illa quoq; affectuali quadriga · st qui
urascunt · tēporali meo modo · st & q urascunt pu iustitia
st q q; q concupiscunt bona · st q concupiset mala · st q rident
et gaudent + maduersitatib, ppt spem & securitate sute,

+ ,ppt hui ute miserā ,p spertate · st etiā q rident
y gaudent ·

beatitudinis. sed etiam quibono rationis bene utuntur et recte sapi
unt. & agunt. sed quimale utuntur. ⁊puerse sapunt & agunt.
Sed nihilominus aliqui quingenio naturali adbonum utuntur. sed qui
admalum. sed quibonum recte. sed quimale intelligit. sed quirecte offert.
s; nirecte diuidit. hoc est discernunt.. ⁊sed quirecte offert. et
recte diuidit. hoc e discernit. sic e contra quida neq; recte offert.
neq; recte diuidit. hi e discernit. Vnde ambabus quadrigis istis.
quatuor coherent spes. que utrasq; in plenos, pprium studium de
ducunt mores. uidel suggestio. delectacio. consensus esuetudo.
Deducitur quippe animi cuiq; siue ad bonum. siue admalum. istis
quatuor modis. adbonum quidem suggestione spe sci. sic deeo dr.
ipse enim suggeret uobis omnia quecuq; dicero uobis. delectacione
anime. ⁊sensu spe.. ⁊suetudine boni ipsius. admalum u suggest
tione diabolu. delectacione carnis. ⁊sensu spe. cosuetudine
mali ipsius. In medio quatuor istarum quadrigarum. que ex materia
carnis. & affectu mentis formantur. quatuor uirtutes principales.
quas sup posuimus. scil prudentia. fortitudo. iustitia. temperancia.
⁊statuantur necesse est. ut exearum quadam quasi circumpositione.
tota ⁊erecto interioris positu corporis regatur. et ad aliquem modum
rationabilis forme coponatur. Ha sic quidam dic. uirtus est medium
uiciorum. & utriusq; reductum. hoc e abutraq; parte remotum.
Verbi gra. hebetem ee. ut male calliduum. uiciosum est. s; hoc in
medio uiciorum. scil hebetudinis et male calliditatis. pruden
tie uirtus estituitur. cui moderamine ista inequalitas corri
gatur. fortitudo quoq; inter timiditatem et audaciam ponitur. ut hoc
sit uere forte ee. quinec timid in bono. nec audax in malo in
uenitur. Similis et inceptis uideri potest uirtutibus. exquarum
considerationem uicta se positarum intelligitur qualitas uiciorum.
Tota quidem materia huiscemodi carnalis scil ⁊spiritualis quadrifariam
distincta. unum quidem fit materiatum. quod in se quasi gemina profert
quadrigam. carnis ⁊spe. cui prestit auriganis ut dis. ut diabolus.
s; dis regens. saluans.. ⁊mortificans. diabolus subuertens.
dampnans. & occidens. Hom quidem equocum est. quicumuti q;
quadriga appellet. diffinitione tam diuisum est. Ha per
suggestionem diabolu.. ⁊delectacionem carnis. ⁊sensum quoq; spis.
et ⁊suetudinem mali opis. adeo deficere. est quadriga diabolu

esse. a. e. uerso. psuggestione ũ di. ⁊ delectacione anime. cõ
sensu qq; sps. a. consuetudine boni opis. addin pficere. est
quadriga di ee. ⁊ e. uso. a. uadriga qq; di est mens. quatuor
uirtutib' quas sup' posum'. hoc est. prudentia. iustitia. te
pantia. fortitudine. quadrata. cui opponit' q'driga diabol.
mens scilicet. quatuor uitiis. ipsis uirtutib' ẽtrariis. hoc est
stultitia. ingratitudo. luxuria. fortitudine eneruata. Clamat
g' ecclia. siue ipse sponsus p ecclam suam. ut. h' est anime. uni
hsi modis captiue. uidet suggestione. delectacione. ⁊ sensu.
consuetudine. Clamat aut quat. reuertere. reuertere.
reuertere. reuertere. ut que quatuor his modis deliquerat.
quatuor qq; penitencie fruct'. addin reuertendo. a. hec
ipse p di grãm et uirtutem animi mortificando offerat.
Reuertere ingit ppenitencia. a. satisfactione pteritorum
malorum. reuerte p contemptu scli. reuerte p mortificatione
carnis. reuertere p uirtutum constancia. Reuertere autem
ut uiuiam' te. hoc e ut p' qua penitencia egeris. misere
atur tui.

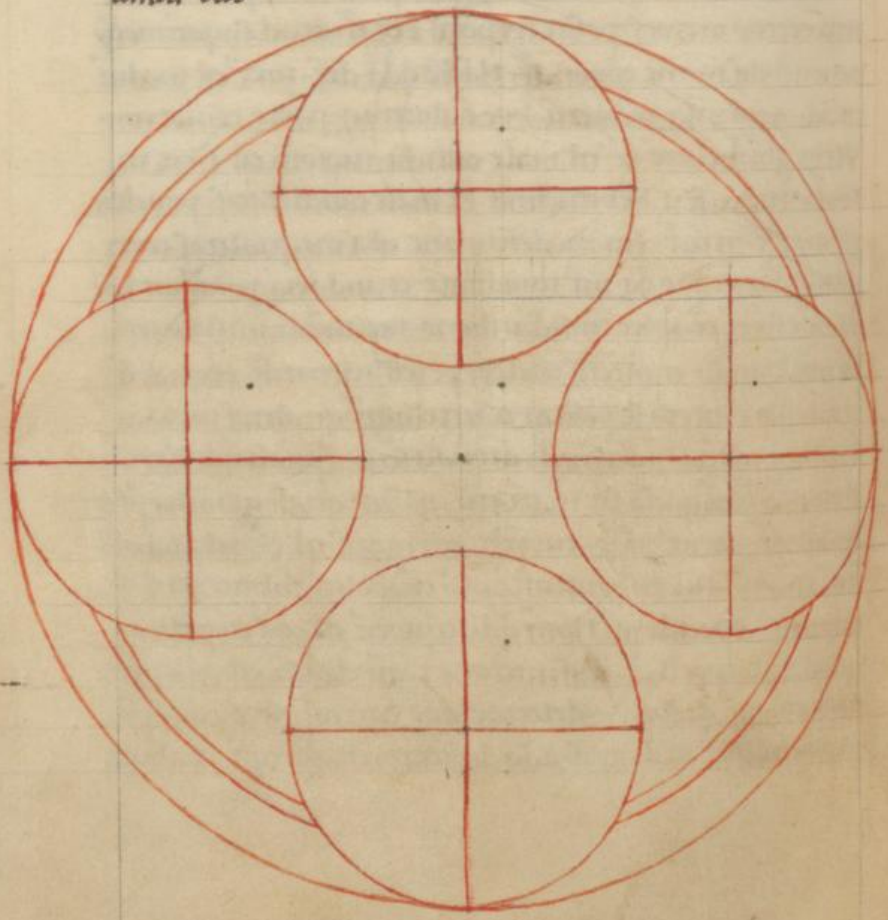

Videre enim dñi · est misereri · Unde psalmista ad dñm · respice
mihi mihi & miserere mei · Econtra auersio uultus eius · ira est
illi · sicut idem psalmista dicit · auertisti faciem tuam a me · & factus sum
conturbatus · Quod autem pluraliter dicit · ut inducam te · modus ille
locutionis est in deo · quod · alibi dicit · faciamus hominem ad ima
ginem & similitudinem nostram · quomodo inducitur ppter pluralitatem
personarum in sacra trinitate · Sed ut hec omnia melius ecidari
possint · figuram hanc subiecimus · quam quadrigam animae ab
appellare iudicauimus · qua unusquisque ex libero arbitrio habet · inse
ut sponte sentiat · siue spiritu · siue carnis hoc est · ut deo · uel
diabolo · sentiens autem · ut dei gratia adiuuante proficiat · vt
eadem se deserente deficiat · Quid iudebis in sunamite. (℣ VII SS a
nisi choros castrorum · Quia ego diu iudam erroris sui um I SS a
culo · siue quelibet anima peccati iugo tenebatur captiua · nulla
mea iocunditas · si miseria iuderi poterat · quia et illa inter
pugnam iustitie et spiritus · & ista autem pugnam carnis · spe · meliore
parte semper inferior erat · Nam illa solam iustitiam sequebatur ·
ista carnem · At ubi ppenitenciam illa sensum spiritualem agnouit ·
& recepit · ista carnis amore calcato sedim spm uuere cepit ·
benignus pater utriusque misericiter suscipiens · ostendit suum
eis adiutorium impensurum · ut uera ia et plena iustitiam
adepta · & quasi victoriam de parte sibi adiusa consecuta ·
deuotas et laudes carne & spiritu letabunda psoluat · hoc enim ipse
yppham premittit dicens · Reuertimini ad me · & ego reuertar
ad uos · Unde · ecce · visionem congaudens dicit ecclie · Quid iudebis
in sunamite · in choros castrorum · In choris quippe concordia resonan
tis melodie alternacio attenditur · in castris uero bellatorum societas
pruicione colligitur · Quid sit quod chori castrorum · in laudes bellatorum ·
Et est sensus · Quia sunamitis ista de captiuitate subiecti peculpa
detinebatur · ad me reusa est · tanta ei iustitiam · securitatis
gratiam · sera · ut nihil aliud mea odilecta iudere & mirari
debeas · quam pdeuectis ac depressis uiciorum motibus · & concessis
uirtutum profectibus letas gratiarum actiones · quotidiana laudum
preconia · Quam pulchri sunt gressus tui in calciamentis ~~SS a~~
filia principis · Ita ego quasi murum · uuinetis duobus SS 1
parietibus · ex aduerso uenientibus · iudaico iudeli cet atque

gentili pplo. qb' ostendit tota uniuersale constare eccla'm.
dirigitur rursus in laude ipsi? ut pdicet mundo corpore
tã diuisas siue dignationis grãs. insignit ostituras. & ob hoc
iuste. ⁊ digne sibi grãrũ actiones psoluendas. Dicit ergo.
Quã pulchri st gressus tui mea calciamentis filia principis.
Qd pgressus in actionũ cursus exprimit. Qd pcalciamenta
que ex mortuo animalũ pellib' fiunt. in pcedentiũ pa
trũ et ex hac uita subtracto exempla signant. Sic enim
calciamentis pedes tuent. ita sco patrũ exemplis mores
eos sequentiũ defendunt. Que ũ filia principis in aut ecla
aut sca quelib; anima. illi p adoptionis gr'am dedita.
quest princeps regũ terre. Pulchros g gressus hnt eccle.
siue sca quelibet anima mea calciamentis. quia pulchros et
reuerendos habet actus. ex scorũ patrũ gestis & documentis.

55 3 IVNCTVRA feminũ tuorũ. sic monilia. que fabricata st
55 manu artificis. PER iunctura feminũ. concordia duo
testamto accipitur. q tã equalit iungunt uet et nouũ
testamtũ. ut qd unũ annunciat insignia. hoc aliud rep
sentet in ueritate. S; qd est. qd hec testamta monilibus
coparat. Monile enim componit ex auro et argento. preciosis
q; lapidibus. et in pectore matronarũ ponitur. ut sit eis
et munimento & ornamento. Utrũq; aut testamtũ con
structũ est. ex duum sensus fulgore. ⁊ eloqi nitore. quasi
ex auro et argento. uirtutũ qq; diuisarũ predicamentis.
quasi quibus dã preciosis gemmis. Et sicut matronarũ
pectus monile munit & ornat. ita utrũq; testamtum
sce eccle. siue cuiusq; sce anime pectus spialit munit
et ornat. munit qdẽ aniciorũ hostilitate. ornat uero
uirtutum pulchra uarietate. Iunctura ergo feminũ
eius sicut monilia. quia concordia duorũ testamto
quib' quotidie sca eccla uel queuis sca anima istruit.
magnum ei confert uitamtum et ornamtum. uita
mentum quidem contra peruersitates hereticorum.
ornamentum aut propter decore et pulchritudine
sensuum et eloquiorum. siue que in ea celebrantur
uirtutem sacramentorum. et honestatem ordinũ
⁊ ecclastico.

Qs ū ē iste artifex · cui manu ista monilia · hoc ē testamēta fabricata sūt.
nisi omnipotēs · cui uoluntate · potestate · operatione · hec honeste cōpo
sita · utilit̄ exposita · feliciter susceptā ? Quare dignitas hoꝝ testa
mentoꝝ ualde ē cōmendabilis · q̄ndo tali sunt auctore constituti ·
cui artificii non ē humani · sed diuini · non mutentur · sed
uoluntarii & potestatiui · omnia enim quecūq; uoluit fecit ·
semp q; ei uelle fuit & ē fecisse. Omne ē g decore & pulchritu
dine uterioris hominis sui · sēa ecclēa · siue quelibet sēa aīa
existoꝝ testamentoꝝ considerationē colligit · q̄ ibi quasi ispecu
lo uidet · q̄d deformitatis · q̄d mundi formositatis habeat · ibi
etiā intelligit · q̄d credendū · q̄d sperandū · q̄d amandū necessaria
sibi utilitas ponat. Vnde merito uinctura feminū ei a sponso
laudat · q̄a concordia duoꝝ testamentoꝝ · siue duoꝝ pplōꝝ · siue germine
karitatis · maximā & totā bene uiuendi constituunt regl̄am ·
certissimā p conseruata regl̄a reponunt remunerationis gl̄am ·
ut bene uinctura ī feminoꝝ · s̄ feminū dicit · q̄a ex his concepti
nascent · ꝝ pficient omnis sēe ecclē · ul̄ cuilibet fidelis anime hones
tas · utilitas. Vmbilicus tunis stellē crater tornatilis · nūq indigēs
pplis. Vmbilicus uentris medullulū est. Q̄d g est umbilicus ecclē ·
ī sēi pdicatores ꝝ doctores q̄ in medio ppli uersant̄ · eundem
pplm sibi colligantes doctrina ꝝ operatione ? Sicut enī umbilico
omā adherent uiscera · ita ppl̄s suus adhereat pdicatorib̄ ·
ad eoꝝ uita ꝝ exempla semp quasi ad q̄dā medullulū circa se
positū respiciens · ut in eoꝝ moribus ꝝ sermonib̄ firmamentū sibi
q̄dā bene uiuendi constituat. Sed ꝝ iste umbilicus sicut erat tornatilis
dr · q̄a ut superflua & inequalia moꝝ resecent · sēi doctores semp
ad id uersant̄ · q̄ndo, hoc adipiscendo q̄d semp est immutabile ·
id ē in sui qualitate pseuerat · currunt · laborant ꝝ alios sēcū
trahere festinant. Qui erat nūq indigere poculis dr · q̄a idem
pdicatores semp habundant diuinoꝝ sententiis eloquioꝝ · q̄b
& ipsi p gratiam sēi spūs debriant̄ ꝝ sitibunda pploꝝ pectora · suffi
cienter reficere student. Alio quoq; nī si adeuīq; fidelis anima
intendum specialit̄ spūalit̄ umbilicus nitis · sēa dei karitas
potest · que uelut ī centro quodā posita · omnis quasi p circū
ferentiā uirtutes tangit · quia dū nulla uirtus sine karita
te ēē potest · omnis pfecto uirtutes ad eā respicientes · quasi

4

karitatis appendices eē uident. Sed quia hec dr erat tornatilis.
Apls dicit. qa finis pcepti karitas ad iusticiā omi credenti. Ergo
omis pfectio in karitate consistit. qa est tornatilis. nichil in se
superfluitatis vel obstantis uicii retinens. atq; idō pfecta vel plana per
fecta quippe karitas foras mittit timorē. qa timor nē in kari
tate. Ista etenim pfectio. finis ē pcepti. id est cōsumatio. sicut dicit
ppha. ubi ē sūmatū. qd fecit dns supomnē trā. Quom aut nūq;
indigens poculis. O iusto plenu dicebant apli. qndo spū sēo. hoc
est igne diuine karitatis ardebant. Libri enim erant poculo illo ca
licis spūalis. de q dicit psalmista. calix meus inebrians q. pclar est.
Qui g diuina karitate replent. qm nisi semp illo indeficienti sps
sei madent. ē calent poculo. Cōmē tra sitiarere dr. q diuine
karitatis infusione nō respergit. Vnde dns hac sitiarentib clamat
dicens. Qui sitit ueniat ad me. et bibat. et de uentre ei fluent
aque uiue. Ig erat iste tornatilis nūq indiget poculo. quia
pfecta karitas nūq eget rore celesti. illi sūmi bom desiderio.
5 Venit tuus sicē aceruus tritici. uallat lilius. Quia sicut in eccla pre
lati et subiecti. fortes et infirmi. prudentes et simplices. pquā
ui plato uirtutib xpe eccla sua laudant. subdit quoq;
laudabile testimoniū de obedientia et disciplina subiectorū.
uenit tuus unquiens sicē aceruus tritici. Quia enim uentr pars
est corporis fragilis et mollis. puentrē fragilitas subiectorū.
q indu pfectionē magistri ac consequi possunt designatur.
Sed qa et ipsi quoq; ad eccla pruenit. et de sorte sicē electorū. qs
ille sūm pat familias tritici suū appellat. si horreū suum
congregari iubet. si incongrue aceruo tritici cōparant.
Aceruus aut inferi dilatat. supi aciit. tota u congeries. est
granorū quasi inuicē se cōplectentiū et portantiū collectio.
Qd g p aceruū tritici. si multitudo fideliū platis obedien
tiū exprimit. q quanus p infirmitatē carnis curas rerū secu
larū circa latā et spaciosā uiā aliquantulū deprimantur.
tam pobedientiā et humilitatē firmā quoq; karitatē. fide
et spe ad supna erigunt. Ipsā inuicē se cōplectentes et adiu
uantes. atq infirmitates morū et corporū tolerantes. impleū
illud apli. alī alteri onera portate. et sic adimplebitis legē xpi.
Sed iste aceruus tritici uallat lilius dr. qa precē fidi odorē

& peccatorꝫ confessionē · multū pficit ad ętnę uitę candorē.
Lilio enī ē ꝯ odor ꝯ candor ꝯ medicina. Odor enī ē in fide
& oratione · medicina ī peccatorꝫ confessione. candor ī uitę
ętnę retributione. Duo ubera tua sicut duo hinnuli gemelli
capreę. Duo ubera ī absurde accipi possunt duo karitatis pcepta. pquę gruma cuiq; fidelis quasi p teneritudinē
uitum lactis nutrit. ꝯ spiritalis exercitu robur pducit. ut
possit cū aplo dicere · omnia possū in eo qui me confortat. Ita
fortis ē ut mors dilectio. ꝯ a karitate aspi · nulla scos separat
tribulatio. Hanc enī eunt de uirtute ī uirtutē. unde ꝯ recte
ipsa karitatis pcepta · duob gemellis hinnulis capreę · quę na
turaliter semp alta petit cōparant. Sed quare gemellis · hi
nuli ppter ipsi gemine karitatis di uidelicet ꝯ proximi concor
dia ꝯ unitatē. qa ita insimul in uite sicꝫ concipiunt ꝯ crescunt.
ut neutra possit esse prior altera · si cū diligit dm · diligit
& proximū. ꝯ cū diligit proximū · diligit dm. Utriusq; enim
alteri est pbatiuū. qa sic dicit lohes. q dicit se diligere dm
ꝯ ī diligit fratrem suum mendax ē. atq; ideo ista duo karitatis
pcepta · quasi duo gemelli st capreę. qa ꝯ uno generant
loco ꝯ tępore. ꝯ sęp ad altiora quotidiano uirtutū pficiunt
incremento. Sunt duo uliui · duo st testamenta. qb sci ecclia quo
tidie ad pietatis enutrit opa. Quę etiā st quasi duo hinnu
li gemelli capreę. qa ita unū st significans ꝯ significatū.
ut quūuis ī uno fuerint tępore in exhibitione · uno tamen
sint tępore in significatione. ꝯ tanta ē ipsorꝫ testamentorꝫ ma
iestas ut de eis disputantib semp maior ꝯ altior occurrat
subtilitas. Collū tuū sicut turris eburnea. Quia p colli fistu
lam uox egredit. ꝯ eis uentri ministrat. recte p collū sci
pdicatores designant. qp pdicationis officiū conseruis
ministrant cibaria doctrinarū. Sed considerandū · quare
dicat turris. ꝯ quare eburnea. Turris unde primo. qa pdica
tio scorꝫ alta est ppter sensus sublimitatē. deinde qa exal
ta mtis speculatione uelut ex quadam turri aduent hostis
pspicit. ut eorꝫ insidię praueant. ꝯ hęc mtis speculatio.
ex scorꝫ sumit doctrina pdicatorꝫ. Eburnea. ppter cando
rē interi refulgentis sapientię. castā ū pnuntiationē

exteri resonantis eloquentie. sic in psalmo cantat. qa eloqa dni
casta. et preceptum dni lucidum illuminans oculos. Collum g sce
ecclie. sive sce cuiq; anime. e sic turris eburnea. qa illi predica
tio alta et firma et pulchra e. et dum inte ad dm erigit. abhostium
insidias defendit. atq; nulla heretice prauitatis macula eo
rum pmittit. Econtra synagoga p ppham dr turris nebulosa.
qa obscura et inuoluta e carnalis iudeorum sciencia. que quide
turris e, ppter sublimium sacramentorum que mea tegunt. continen
tia. s; nebulosa ppter carnale solum intelligencia littere.

8 Oculi tui sicut piscine in esebon. q est in porta filie multitudinis.
Oculi sce ecclie sive pori cuiq; fidelis anime. ii inconuenienter
accipi possunt duo in inte qsi i capite considerationes. dextra
leuaq; intendente. iudelicet ad puitate et miseria temporalis
uite. ad eternitate et felicitate ppetue et iconmutabilis uite. Que
recte dicunt quasi piscine in esebon. qd uti pretiat cingulum
meroris. qa pfecto ex merore et tristicia peccatorum. sive ex desi
derio etnorum bonorum pfluunt p conpunctione ueluti piscine
fontes lacrimarum. Iste siquide piscine pfluunt ex duplici
conpunctione. que nascuntur ex istorum duorum oculorum considerati
one. qa dum mens futura supplicia pensat. et suorum remuniscit ma
lorum. ad penitentia compungit. atq; inde p fontem lacrimarum quasi
ex una piscina lauat. cuiq; p cerebra lanita penitentie. de ima
di sperare cepit. amore ia penarum deposito. ad amorem futu
rorum succendit bonorum. ex quorum desiderio diuusq; ad lacrimas
compungit. quasi ex altera piscina irrigat. S; iste piscine fuerunt in
esebon. qa ex hac gemina conpunctione. ex una parte peni
tentie. ex altera dilationis cingit merore. ut et ad pora uicia
ex futurorum malorum recordatione ii defluat. et ad iuriuum stu
dia ex futurorum bonorum desiderio se fortius stringat. illud dniici
preceptum adimplens. sunt lubi uri peniti. Piscine autem iste dicun
tur esse in porta filie multitudinis. S; que e ista porta: Hmuri
exitus uite huius. et introitus uite future. Vnde dicit i psalmo uiro
beato. Non confundet cum loquetur inimicis suis i porta. Nulla
quippe confusio erit uiro seo in exitu huius uite. cum ei pars adiusa
obstare et nocere uoluerit. qa illi iuita sua seruiunt. iq mebul
suum pnecepsi mundi huius inuenit. Que e autem filia multitudinis.

cui ista porta dr ee. i. sca cui q; fideli anima. illi uidelicet
multitudinis filia. cui erat cor unum ⁊ anima una. Que re qdem
matris rudiserat ⁊ primitiua ecla. s; illi pfigurabat unitate
que ne uelis uera ⁊ pfecta concordia cui xpo regnat p uneffabi
lem ⁊ immutabile karitate. Hui minori multitudinis filia.
piscinas illas geminę cōpunctionis in sua habet porta. qa p penu
tentia preterito malo ⁊ p desiderii futuro bono. confidenter ⁊
feliciter de hac uita exiens intrat regna celo. Pulchre g oculi ecle
siue sce anime dicunt ee uelut piscine in esebon. que st in porta
filie multitudinis. qa diu ex peccato recordatione. ul ex etine
uite amore p geminā cpunctionē madent lacrimarū fonte.
meroris sibi regni celestis apiunt i exitu uite. Alii oculi ecle
possunt ni inconuenient dici pnsores ⁊ doctores eide. qb ista si
militudo qq; aptari potest. ut sic piscine i esebon dicant. qa sic esebon
ciuitate cingit ⁊ munuit piscine. ita isti munuunt ⁊ cingt ecla
cingulo meroris. qd esebon intpretat. diu sua doctrina ⁊ pdicatione
quasi quodā salutari fonte pnocant ad cpunctionē. ad con
fessionē. ad satisfactionē. dicentes illud euangliciū. penu
tentia agite appinquabit enim regnū celo. Pententia
ipse recte dici potest cingulū meroris. qa sic undiq; cingi
⁊ muniri debet uita penitentis. ut ⁊ cōmissa lugeat. ⁊ lu
genda uteri ni admittat. Ca neq; uera penitentia e. q sic
retroacta peccata conspiciunt. ut futura timeant. habeatq;
merore ex preteritis. timore ex futuris. S; qa timor iste penā
habet. diu ex recordatione preterito ⁊ timore futuro. me
rore animū contrahit. recte pentens cingulo meroris uita
constringit. S; piscine iste i esebon st in porta filie multi
tudinis. Que autē e filia multitudinis. uel que e ista multitu
do. Nome scam ecclam genuerūt apli ⁊ eo; successores apliei
uri. Quo; dignitate intuens psalmista. nimis inqt hono
rati st amici tui ds. nimis confortat e principat eo;. Qs n
paucos s; multo fuisse considerans. dinumerabo inqt eos. ⁊
sup harenā multiplicabunt. Hui g multitudinis filia. est
sca ecla. qm ut dicum sua genuerūt doctrina. q habet por
tā. diserectionis uidelicet ianuā. p quā discernit. qs. t quale
i suo corpore recipiat. vl a suo corpore repellat. Ha eum

semp tritico mixta sunt zizania. bonos q̃dẽ sibi quasi dulces
cibos incorporat. malos ũ uelutti malos humores in corpore suo
tolerat. porro hereticos quasi uenenũ mortiferũ a se prorsus
alienat. In hac q̃ discretionis porta stant cotidie pnsores sive
doctores scẽ ecclẽ. quasi q̃dã oculi i capite. q̃ discernere scuns
pspin sapientie. q̃ pruneant vl ñ pruneant ad corp ecclẽ. qui
pisces eligendi. qui uero reiciendi sunt i ultime stationis litore.
Denq; fidelib aptas uite ianuas ostendũt. peccatorib uero pen
tentib clausas apiunt. porro impius ñ penitentib etnaliter
claudunt. Sive porta filie multitudinis fides dr. que est
unitũ quasi q̃dã introit ad uiã salutis. sine qua impossibile
est đo placere. qm pma fronte pponunt sei doctores uiã uite
querentib ad celestẽ patriã puenire cupientib. qa pmo debet
q̃sq; recte credere. ac deinde recte credens bene operari. S;
qa portã istã filie multitudinis dixim discretionis grãm.
qua sei pnsores doctores ecclẽ uel penitentes admittere. uel
ñ penitentes excludere scuunt. qualis ipsa discretio sit uel
esse debeat subdit. eũ dr. Nasus tuus sicut turris libani. que
respicit contra damascũ. Pnasũ q̃ppe q odores fetores q; dis
cernunt. scũq; discretio designat. pquã nort discernere odo
res uirtutũ. fetores q; uitiorũ. ut intelligant q̃d eligere. q̃d
reprobare debeant. Quinimmo nasus sicut turris eẽ libani dr.
qa uidelicet ppositorũ discretio munita semp debet ee. ex
cu circũspectione. i altitudine uite consistere. idest i malle firm
mu opis ñ iacere. Sicut enim turris i monte ideirco ad speculũ po
nit ut hostes q̃uenunt longi uideant. sic pdicatoris uita sep
i alto debet fixa pmanere. ut more narũ discernat fetores
uitiorũ. odores q; uirtutũ. ne ursus maligni spũũ pspiciat longe.
q̃ comissas animas p suã prudentiã cautas reddat. Et qa
ipsa discretio mat uirtutũ ee dr. recte turri libani q candi
dationẽ sonat cõparat. quatin p eã omniũ uirtutũ pulchritu
do custodiri intelligat. S; hec turris contra damascũ respicere
dr. qa scũq; uita contra uiciorũ tẽptationũ pa altã discretionis con
sideratione. forti custodia munit. Damasc qppe sanguinẽ
bibens uitã pretat. q mundi iste recte designat. q quotidie
uiciis q peccatis inebriat. Sanguine enim peccata designari

nasus

ppia indicat dicens: & sanguis sanguinem tetigit. hoc est peccato peccatui accessit. & psalmista. libera me inquit de sanguinib' ds ds salutis mee. Turris quoque ista cont' damascenum dirigat. qa sicut urbs uirtutib' alta & munita. cont' mundi hui' uoluptates. forti & discreta consideratione p'munit'. Caput tuum sicut carmelus. Caput principale mtis designat. carmel' autem sicens circumcisionem. siue mollis fluuii int'pretat'. Recte quoque mens sancta carmelo cop'at'. qa & in diuina contemplatione alta est. & a se carnalitatem mox siue cogitationum. spiritali circumcisione abscidere nouit. atq; diuinum sp's infundente gratia. suauis doctrina quasi molli fluuio. audientium corda irrigare studet. Et come capitis tui sicut purpura regis. uincta canalib'. XI

Come capitis cogitationis mtis accipi possit. quod sicut purpura regis uincta canalib' dicunt. qa quanto magis seis iungunt. & intendit scripturis. quasi qb'dam canalib'. tanto magis accendunt' ad imitationem passionis xpi. carnem suam mortificando uicius & concupiscentiis. siue ipsam carnem si necesse fuerit, p. xpo p'secutionib' offerendo p'iosam do purpuram. cordis & corporis martirio sanctificantes. Possum' & alio modo hanc orationis particulam ipsi capiti eccle. hoc est dno ihu xpo aptare. ut uidelicet eo psona sua ecclie ecclie sponse siue seipsum inducat loquentem. Caput tuum sicut carmel'. & come capitis tui sicut purpura regis. uincta canalib'. Ego inquit o sponsa q dicor & sum caput tuum. monti carmelo ppter altitudinem & nominis int'pretationem cop'ari possum. qa cum sim bonum generalissimum. nichil est qd mea natura excellentius esse possit. secdm diuinitatem. porro secdm humanitatem nichil uita & conuersatione mea sanctius. in mea doctrina uera & p'fecta cordis circumcisio discit'. atq; omnis mea p'dicatio uere quasi mollis fluuius decurrit. ut audientium mtes siu salubritate reficiat. & ad bonum opus studia informet. Huius capitis tui come. mei st' apli. ceteri qq; mei sci. q in karitate sicut come capiti adherent. qb' purpura bene congruit. qa sicut purpura que uicinior canalib' est meli tinguitur. ita illorum mens q magis meis ut' meorum ppharum uerbis & institutionib' uicina efficit'. eo magis ad amorem mei uirtute accendit'. & intra bernaculo meo hoc est in eccla mea. p'iosa & regalis purpura coccum scilicet bis tinctum di & p'ximi dilectione refulgere conat'.

3 Ig qa caput uri ds. si hui capitis sui coma qsq; fidelis iustitie am
mi ee desiderat sacris scripturarū canalib necesse e ut sedul seru
tate inhereat. qa ibi inuenit unde tinguat. ut regis sui celestis
amore immū purpura mortificatione carnalis uite efficiat.
Notandū autē qd pulchre respondet dilectē dilecte. huimodi
laudis peomo. decē partib quasi decē cordis. uno resonans spiū
ut decachordo. qd ita supiori decachordo qd i laude sponsi spon
sa decantauerat. decenter opponit. ut illud supiorib istud ab
inferiorib modū gratissime melodie imponant. Quia enim
sponsa ad sponsū recta intentione ꝗ pfecto amore semp ascende
debet. iustū e. ut de minorib ad maiora assurgat. atq; ido a
sponso pficientis ꝗ quasi crescentis ad iustitiē animi. ei peoniū
dignant decantat. ñ qd iste pfect iust ꝗ potentia sit accipient.
s; poti qa laus e sponsi dantis. ꝗ hanc ei iustitē atq; potentiā suo
munere tribuentis. At ū sponsa intendens uenerabilitē immensā
sponsi benignitatē. de celo descendentis ꝗ ad iām se infirmitatē
ppt nos humiliantis. laudis ei peonia. a sūmo corporis peonio.
hoc e a capite qsi a supiori ordine chorda. ut ostendat se inferi posi
tā. sep respicere debere ad uitā ꝗ doctrinā sponsi siu supi sibi ere
gione opositā. ꝗ ad illū pmittatione ascendere. quē cognoscit
ad se p cōpassionis pietatē descendisse. Quā pulchra es ꝗ quam
decora. k ma undeltinis. statura tua assimilata e palme. ꝗ ubera
tua botris. Postquā sponsus i sponsā ppartes. pdicauit uarie
tatē mbroꝝ exhabitu mtis bene ꝗ honeste cōpositoꝝ. unūqdā
totū exinde pereusse ostendens unūsitatē uirtutū stature
nomine appellat. doctrine ū habundantiā uberū significa
tione declarat. Que enī pulchritudo moꝝ siue eloquioꝝ. de
est i toto corpo sce ecle. Hā cū iste ista. ille illa. ali alia uirtu
te resplendeat. quidā plura. qdā pauciora uirtutū genera pos
sideat. que potest ee species pulchritudinis ꝗ decoris. quā i suo
corpore scā ecla ñ habeat. Cūq; diūsi diūsa scārū doctri
narū eruditione clarescant. que potest ee uiritatis uel sci
tatis scientia. qua scā ñ exuberet ecla. Hā cū sedm aplm
alu det sermo sapientie. alu sermo scientie. alteri fidē. alu
grā sanitatū. alu opatio uirtutū. alu pphetia. alu discretio
spūū. alu genera linguarū. alu interpretatio sermonū. omnis

pfecto pulchritudo atq; ornat opū siue sermonū. i interiori
statura sēē ecclē spūalit refulget. Vnde merito pulchra ⁊
decora ſ; in delitiis ki ap nuntiat. qa pfecto magne ſt dili
tē amme. uirtutū habundantia. ⁊ sapientiē salutaris doc
trina. ſ; q magis anima his delectat. tanto ampli diuinē
dilectionis dulcedine replet. Cū autē hui modi statura assi
milata est palmē. Palma nēq. uictoriē signū est. Quē aut
maior ⁊ glōsiē uictoria. quā de uitiis ⁊ peccatis triūphare.
Vnde aut eimodi mirabilis ⁊ glōsa sucreuit statura. nisi
ex uictoria uirtutū. ⁊ destructione uitiorū. Non incongru
e g statura ecclē palmē assimlat. qa omis ei mor honestas
⁊ pbitas. insignes loquit uictorias. Porro ubera ei botris
assimlant. quia doctrina ⁊ pdicatio ei. dulci ⁊ suaui ha
bundat sapore sapientiē. ⁊ spūalis intelligentiē. ⁊ audito
res suos ita inebriat. ut a mundi hui uoluptatib uelint in
sensibiles faciat. Vt aut ostendat ipse sponsus. qd pulchri
tudo hui staturiē maxime ⁊ pncipalit pficiat ⁊ sucrescat
ex mortificatione carnalis uitiē. passionis suē ei prendit ex
emplū. ⁊ ipsi passionis emolumētū. Dixi inquit ascendā STATVRA
in palmā. apphendā fruct ei. dē si ede sponse suē patem
dicat. Vnde habes uincerē. unde habes pficerē. Est ne
tuē uirtutis ⁊ industriē. qd tantē pulchritudinis dec t
potes cōparare. Si recte considerēs. nequaquā tuē forti
tudini vel prudentiē alicui boni meritū ascribes. Ego
eū dixi. hoc ē ante tēpora sēlaria decreui. ⁊ determinate
disposui. ut qa pligni pūaricatione occubuisti. ⁊ impotēs
esse cepisti. ⁊ inimicū tibi ipsi peccando inuenisti. eū post
modū pualere ñ potuisti. ſ; quasi captiua ei dominio
subiacuisti. rursus pligni oppositione pdtū t bonū
recuperarē. ⁊ ab inimici potentia ⁊ a captiuitate qua
detinebaris eripere. reddita q; libtate inimicū tibi
substernerē. ⁊ contra ei insidias pui dentiā t preca
uendi ⁊ uirtutē resistendi dare. Idcirco dixi. ascen
dā in palmā. hoc ē in crucē. in qua pquā de hoste
triumphauero. ⁊ fruct hui passionis meē apphendero.
atq; in signū uictoriē resurgendo ptulero. omib m

obedientib⁹. ⁊ i mea uirtute spē habentib⁹. hui⁹ consolationis ora
culū pferā. Confidite. ego uici mundū. Tu q⁹ debes pugnare.
et q̄a secura es de uictoria. me uictoriā iā adepto. crucē meci
carnē mortificando ascende. ut omis statura tue anime
assimulet palme. ⁊ pseuerantie titulo eīne mancipet uicto
rie. S⁹ ueneranda ⁊ adoranda omī anime. hui⁹ ascensio
palme. Quare. Qua magni⁹ pfecto ⁊ incomparabilis fruct⁹ ei.
Qd enī. Nonne pho fructū. refectū ⁊ reparatū ē totū gen⁹
humanū. Qs autē ⁊ qualis fruct⁹ iste fuit ⁊ ē. Humānī ge
neris humani redeptio. mumentie erga dm reconciliatio.
quotidiana peccatoꝝ remissio. contē insidias inimici fir
ma defensio. mundane miserie excū. ⁊ regni celestis unit⁹.
Omis enim pfect⁹ eccle. ex tepore passionis ⁊ resurrectionis xpi
cepit. atq; exinde seētatis ei pconia. ⁊ sps sei dona habundan
tissime pfluxerunt. Unde ⁊ sequit. Et erit uberatua sicē boti
uinee. Hā pdicatio ⁊ doctrina ei⁹ post remotionē umbre
p exhibitionē ueritatis suauior ⁊ uberior emanauit. ⁊ post pas
sionē ⁊ resurrectionē xpi. multos diuina karitate ita ebrios
fecit. ut omnē uneis mundane uoluptatis humorē. calore sei
sps excoxerit. ⁊ ad celestis uite amorē accenderet. Et uox
oris tui sicē odor malorū. gutt⁹ tuū sicē uinū optimū. dignū
dilecto meo ad potandū. labiisq; dormientū ad ruminandum.
Ex gutture uox egredit⁹. ⁊ ideireo p gutt⁹ memoria pceptorū
diuinorū. p uocē ipsoꝝ pceptoꝝ pdicatio non incongrue
accipit⁹. Nisi enim prius in mente p memoriā teneant.
minime foras p sermonē pferent⁹. S⁹ huimodi uox sermo
nis malo⁹ odori cōparatur. q̄a sicē p odorē res non tantū
presens sed etiam absens sentit⁹. sic a tempore passionis
⁊ resurrectionis xpi. p pdicationē eccle. ñ tantū psen
tia dni ipsi⁹. siue seō⁹ ei facta ⁊ dicta. sed etiā pterita cog
nita sunt. ⁊ cotidie legendo ⁊ audiendo cognoscuntur.
futura quoq; bona seu mala ex his colliguntur. quando
⁊ iustoꝝ pmia ⁊ peccatoꝝ supplicia longe quasi ex quoda
intimi tact⁹ odore pensant⁹. Non autē ad odorē florū sed
malo⁹ uox ista refert⁹. q̄a pdicatio eccle que nē p totum
resonat mundū. non rudis uel tenera. s⁹ matura et

pfecta. una fide credentib ostendit. Gutt uero sic unu opti
mu dicit. qa memoria preceptorum diuinorum mente sua dulce
dine mebriat. qd suauiu interiu meditando bibit. utiliter
exteriu eloquendo pfundit. Bigniu dilecto meo ad potandu
xpe in corpore suo hoc est in ecla. que cu eo p spm unu effi
citur. sic iustitia fide. sitate reficit. ita potari dicitur.
que admodu e contrario in infidelib iustitia fide. sitate
esurire atq; siture pducat. Ha in cruce pendens eu diceret
sitio. fide. sitate infidelis ppli sitiebat. qa ppter eu quasi
quoda estu laboris fatigat fuerat. que de egypto multis
signis portentis eduxerat. ante quos facie gentes contri
uerat. ad qs testamti sui legis pactu confirmauerat. qb tia
repmissionis urbe tepliq; delegauerat. p quos salute postre
mo ipsa morte suscipere n dedignat fuerat. Cu g sca ecla
siue sca quelibet anima lege dni die ac nocte meditat. i inte
ipsi xpe qda dulci meditationis uino potat. illi sci medita
tio. e quasi suauis digna do potatio. Vnde eu sponsus. gutur
dilecti hoc e meditatione mandatoru di. quasi unu optimu
pducaret. illa laudantis uoce intrumpens. cooperatrici gre
adgaudens. dignu inqt dilecto meo ad potandu. hoc e dignu
qd ipse sua gratia puehat. ad effectu pducat. Quom. Labris
dentib rumuiando. Qd enim secu frequenter meditando intel
ligit. debet alius docendo impendere. exponendo tractare.
disertiendo retractare. qd est quasi mundi animalis ppriu
ruminare. In uno enim corpore ecle. qd unusqsq xpe intelli
git. gutt est diuine scripture meditatio. labia. ipsi scripte
pnuntiatio. dentes. eide explanatio. uelut grosse litere con
fractio. ad spualis intelligentie subtilitate diminutio. Quare
ipsi sponso dignu dicit ad potandu. siue ruminandu. qa omis
pfect ecle. siue cui libet sce anime. ei muneris est & gre.
Ego dilecto meo. ad me conuersio illi. Quinquide inquit
preeunte ipsi dilecti mei gratia. placeo illi scarum scripturarum
meditatione. erudtione. expositione. ergo uolo. iure
debeo magis ei appinquare obediendo. bonis actib studen
do. ceterisq; pecpta illi annuntiando. ut fiat hoc qd scriptu
est. appinquate do. appinquabit uobis. Si enim me

adipsũ conũtero · tẽ ad me conũsio illi. sic ipse dicit · conuertimini
ad me · ego conũtar ad uos. Nulla autẽ mutabilitas in dõ. ut
humano more auerti uel conuerti posse dicat. s; qd a mot uemen
tis siue recedentis gr̃e in homine · quedã conuersio siue aũsio di
appellat. Conũsio g illi ad nos. e gr̃e uocantis. iustificantis. et
glificantis miseratio. p quã liberũ iuuat arbitriũ · y bone uo
luntatis intentio. ad bom ppositi pducit effectũ. Vnde bene
primo dicit · ego dilecto meo. ac deinde · y ad me conũsio illi. qu
nrm est primo bone uoluntatis intentionẽ ad bom opis studiũ
assumere. illi bona intentione conceptũ op̃. p cooperatricem
grãm · ad bonũ usq; finẽ pducere. Quo circa · qa pmptã in se sen
tiens uoluntatẽ · de cooperantis sibi adiutorio fiduciã assumit.
continuo ad operationis studiũ accingit dicens. V em dilecte
mi egrediam in agrũ · cõmorem in uillis. Egrediam inquit
qa postquã ad me conũsio tua facta fuerit p cooperantẽ grãm
libere y secure possũ exire · y ad pdicationis officiũ · y ad bone
actionis studiũ · ut omnis mea operatio · y ate semp incipiat · y pre
cepta finiat. Nichil enim boni sine te possum facere. s; q primo
egrediemur. y In agrũ iudeorũ. hoc est in gentẽ iudeorũ · q
iam habilis ẽ ad suscipiendũ sem̃ uerbi di · quia iã excarata
habet corda · p legẽ scriptã · y etiã naturale. atq; ido magis
intelligere potest ex lege y ppheis. diuine bonitatis ppositum.
q decreuit restituere geñ humanũ. Illis enim primo oportet
loqui ũbũ di quorũ adoptio filiorũ ẽ · y gla · y testamentũ · y legis
latio · y obsequiũ y pmissa. quorũ patres ex q̃b̃ xpe secũdũ carnẽ.
qui ẽ ds benedictus in secla. In be g agrũ diuinum uerbi semine con
spergendũ. egrediam pp̃dicationis officiũ. y qa primo cre
dita sũt eis eloquia di · prima qq; in eis fidei y diuinorũ sacram
torũ seminaria iaciam. Deinde p gredientes in uillis cõmorem
mur. hoc est in gentib̃ que actenus de di id est ecclia remote
sũt. in q̃b̃ qa tardiores sũt ad credendũ. ppter insolitã y inauditã
fidei pdicationẽ · necesse erit moram facere · y frequenti uerbi
uite annuntiando. ad urbane consuetudinis elegantiam
hoc ẽ ecclia fidelium · cuiusque honestatẽ y uerã sapientiã infundam. p
quã illi supne ciuitatis felices accolẽ asseribi mereamur.
Cũ autẽ hos duos parietes ediuerso uenientes · iudeos scilicet
ut eas. tu o dilecte
p grãm inspirans. ego p pdicationẽ adiuuans. ut in gentiã ex ignorantiã
y rudis animi simplicitatẽ crebra eruditione auferentes. nrã

legis obseruantiã reducere.

Cõmorem g

⁊ gentiles unum fide communi rerum. non duo ſ; unum erit ppls. una
ecclia. una dñi ſabaoth uinea. que ſpe ſci opere exculta. ñ iam
labruſcas ſ; dulces faciat uuas. ad has autem uineas exercu
ciſione ⁊ ppitio plantatas. mane ſurgam in exortu ſcilicet
fidei. qndo uer ſol in cordib credentiu oriri cepert. ⁊ ſuie ſa
pientie clarritate irradiare. ⁊ uirtutis calore accendere. et
uideam ſi uinea nra floruit. hoc e. ſi ia uni xpiano ppls fac
tus. uitia bonoꝝ opu ptulit. ſi flores fructu parturiuit. hoc e
ſi ipſa uitia ad integritate ⁊ pfectione aliqua aſſurgere
conant. ſi floruerit mala punica. hoc e. ſi tanto di amore
flagrent. ut ñ ſolu mte ſ; ⁊ corpore peo pati deſiderent.
ibi dabo tibi ubera mea. Poſtqua enim hos duos pplos p unitate
fidei unu fecerum. ⁊ ad boni opis ſtudiu pmouerum. te ad laude
tui nominis o dilecte ſacramenta que ex ſubtilitate duoꝝ teſta
mntoꝝ tuo munere cognouum. eis qq; cmittem. quatin i eis
ſemp ⁊ ad maiora uirtutu opa nutriant. ⁊ cont mundi tep
tamta roborent. ⁊ ad fitiure beatitudinis bona appetenda
magis accendant. Confident qppe pdicabo. ⁊ peceptoꝝ tuoꝝ
ſacramta reſerabo. qm habeo ſpem fructificandi. ⁊ effectu
bni opis conſequendi. Vnde: Quia mandragore dederit
odore in portis nris. Ipſe nepe odor ſpe in affert pdicandi.
qa credo ex odore illo conſequent puenire utilitate fruct
percipendi. S; conſiderandu diligent que ſit iſta mandragora.
qſue hui mandragore odor. Si ad litera reſpicias. mandra
gora e herba aromatica. que ad ſimilitudine humanoꝝ
membroꝝ formata. ſolo capite caret. cui uirt e. ut in potu
data his qſ uigilie pmunt. ſomnu adducat ⁊ requiem.
porro ſteriles ſi ea utant concipere faciat. Si uero ſpiua
le ſenſu adtendas. mandragora ñ abſurdo accipi pote
gentilitatis comuſio. que quadiu in ſiu erroris prauitate
agebat. ñ in anu tantu ſed etia exercabili labore fatiga
batur. ſed pqua conuſa dñm agnoſcere cepit. in curis ⁊ uo
luptatib rerum ſecularium mm uigilare. immo magis quaꝝ
dormire. ⁊ a prauo labore hui mundi quieſcere didicit.
⁊ que prius a bono ope ſterilis erat. poſtmodu fecunda
uirtutib extitit. impleta pphia que dicit. Letare ſterilis

18
Mane surgam ad uineas etc

Mandgore
19

que ñ paris. erupe ⁊ clama que ñ parturis. q̃a multi filiũ deserte
magis quã ei que habet virũ. O) andragora ũ vir dicit. cũ ha
beat humanã corporis similitudinẽ capite caret. q̃a gentilis
ppls eũ naturalitẽ ratione vigeret ad discretionẽ bonorũ ac mali
tamẽ ipsa vis rationis hac in parte in eo hebetata erat. qua cre
atorẽ suũ cognoscere ñ valebat. quẽ q̃a in sui cognitione non
habebat. quasi capite carebat. Iudaico qq; ppls p mandragorã
significari potest. q̃ dñi ratione p observantiã legis utebatur.
caput tamẽ ñ habebat. q̃a xpm suscipere recusabat. S; mandrago
ra ista primo dñi odorẽ dedit. q̃a que pri p infidelitatẽ sterilis
fuerat. postea credens. multos dño filios generabat. O) andragore
g dederẽt odorẽ in portis nris. q̃a iudaico ⁊ gentilis ppls te o dñi
lecte in celũ ascendente. p tuã grãm ⁊ meã pdicationẽ fidei
sacramenta susceperunt. Que nã autẽ fẽ iste porte. inqb credentẽ
ppl'm dicit dilecta odorẽ dedisse. ℣ Iunior ũ si diligenter con
sideres. agnoscere poteris p qs portas anima dñm invenire
cupiens. paulatim usq; ad ipsa cubilis secreta pgrediat. Primo
nãq; in homine est animi conceptio. qua concipit id cuius
siiã adipisci desiderat. quo concepto. q̃d vel quale sit. inves
tigat. donec ipsi cognitionẽ habeat. cognito autẽ eo am
plectit. ⁊ sic eo ad utilitatẽ sui utitur. ut omnẽ ei integritatẽ
ad se quandoq; convertere conetur. Est g in unoquoq; credituro
queda porta ⁊ quasi p'ma ad dñm introitus. p'ma fidei in animo
conceptio. qua voluntatẽ credendi accipit. deinde ipsi fidei
investigatio. ut cognoscat. q̃d vel qualitẽ credere debeat. pqo
sedam investigationis portã. aperit ei tertia porta fidei scili
cet cognitio. post cognitionẽ sequitur operatio. sine qua fides ociosa
esse decernitur. bene autẽ operantẽ dño conjungit mundi cordis
contẽplatio. Has g portas ad dñm venire contendentes. in
ipsarũ portarũ introitu. bone voluntatis odorẽ spargunt.
S; iste odor p sedam portã investigatie fidei transiens. tertiã
quoq; cognitie fidei iã portã attingens. ac deinde quartam
operationis portã pertransiens. p quintã demũ contẽplatiue dul
cedinis portã. ad ipsa interiora celestis sponsi secreta illa
bitur. Cũ g mandragore dant odorẽ in nis portis. eui
dens est q̃d dñm querentes animie. ad fructũ boni operis

iam maturescunt. Digna g̃ gratulatione sponsa dilecto allu
dit dicens. mandragore dederũt odorẽ in portis nr̃is. qa d̃u
ecclia filiorũ suorũ pfectũ intendit. eo petentes d̃o gr̃arũ actio
nes solvit. Vnde magis ad p̃dicationẽ accingit. quia in eorũ
cordib̃ pficere se sperat. qs ad d̃m toto corde conuersos esse
considerat. Ipsũ uero pfectũ suũ ñ suo labori ꝗ industrie. s;
diuine gr̃e impiutat dicens. Omnia poma noua ꝗ uetera di
lecte mi seruaui t̃. Ad tuũ inquit honorẽ seruaui o dilecte
omnẽ fructũ sẽitatis. quẽ ex veteris uel noui testam̃ti in
stitutione cognoui. siue quẽ ex p̃ceptorũ informatione di
dici. siue quẽ ex patrũ uita ꝗ moribꝫ imitando collegi. Tui
enim hoc ẽ muneris non mei laboris. uel qd ipsa bene uiuen
do ꝗ docendo pfeci. uel qd alii meo exemplo siue doctrina
pficere potuerunt. Siue ut alio modo dicã. omnia poma
noua ꝗ uetera seruaui t̃. qa omnia quę in veteri testam̃to miste
rialit̃ facta ꝗ dicta. in nouo aut̃ realit̃ exhibita leguntur.
de tua natiuitate. passione. resurrectione. ꝗ ascensione.
scripta docui ꝗ exposui. eumdẽq; legentib̃ ꝗ audientib̃
fructũ meis fidei ꝗ bonę operationis ostendi. Quis mihi
det te frẽm meũ sugentẽ ubera matris mę. ut inue
niam te solũ ꝗ deosculer. ꝗ iam me nemo despiciat.
Apprehendã te ꝗ ducã in domũ matris mę ibi me doce
bis. dabo t̃ poculũ ex uino condito. ꝗ mustũ malorũ gra
natorũ meorũ. Si sensũ allegoricũ inspiciam. potest uox
ista referri ad illos s̃cos. qui ante aduentũ d̃ni magno
desiderio estuabant uidere. qd a patriarchis ꝗ ꝓphis diu
p̃dictũ nouerant. ꝗ ipsi in spũ p̃uidebant futurũ. uide
licet incarnationẽ x̃pi. p qua uniuersale mundi salutẽ
p̃uenire non dubitabant. Dicit g̃ antiquus ille s̃cor̃ ꝓphs
desideratiuo locutionis modo. qs michi det te frẽm meũ
sugentẽ ubera matris mę. frẽm inquã meũ ꝓp̃ humanę
carnis susceptionẽ. siue generis cognationẽ. sugentẽ uba
matris mę. hoc est natũ ꝗ nutritũ in synagoga iudeorũ
et quare hoc desidero? Vt inueniãte inquit foris ꝗ de
osculer. hoc est ut in carne te apte uidẽã. ꝗ amplectar.
quẽ in diuinitatis secreto uidere non possũ. et iã me

20

Cap. VIII.

nemo despiciet. immo potius uenerabitur & diligat, ppter specialem
tam generose sobolis de mea carne nascentis nobilitatem. Appre
hendam autem te & ducam in domum matris mee. qa hoc tue dig
nationi placuit. ut in sola gente iudeorum carnis tue presen
tiam exhiberes. & miraculorum tuorum potentiam demonstrares.
Ibi quippe me docebis & uerbis & factis qd in figura qd in ueritate
intelligere debeam. & qd ipse sis finis preceptorum ad iustitiam omni credenti.
Si quantum tue doctrine suauitate pficiam. Dabo tibi poculum ex
uino condito. qa quasi potaberis delectatione fidei & operationis
mee. quam tibi offeram ex nomine patris & filii & spiritus sancti. & uirtute fidei
spei. & karitatis. Sicut enim uinum conditum ex tribus principalibus con
stat. hoc est uino. melle. atq; pigmentis. ita mens mea ex tuorum
doctrina sermonum. conditur fide sancte trinitatis. siue ut dictum
est uirtute fidei spei & karitatis. Dabo quoq; mistum malorum grana
torum meorum. qa predicatio tua sine operatione pariet in me animae
autem expurgate nouitatem & suauitatem ex feruore kari
tatis. & studio multiplicium uirtutum. Porro si moralem sensum
considerem. uni cuiq; fideli anime uocem istam aptabimus. que
sacre scripture intentam se ipsam scientiam. & alios uerbo exhor
tationis edificat. Que enim sacre scripture scientiam habe
re desiderat. tota animi auditate his uerbis ad deum
clamat. Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera matris mee.
Vt qd te fratrem appello. humanum & propter participationem huma
nitatis. & propter gratiam adoptionis. qua te ipsum fratrem nominas
dicens. Ite nuntiate fratribus meis. et quicumq; fecerit uoluntatem
patris mei. ipse mihi frater. soror. & mater est. Quis qui in det te
fratrem meum ut meum sis. & mecum laboresq; cooperatrice gratiam te
dico sugentem. hoc est sugere facientem ubera matris mee.
Hoc enim eo locutionis modo dictum sit. quo & alio loco scrip
tura utitur. ubi dicit. ipse enim spe postulat pro nobis gemitibus
inenarrabilibus. postulat dicens. peto qd est postulare faci
ens. Que autem sint ubera matris mee. & cum matris mee. si fecto
ubera matris mee. dogmata sunt sancte ecclesie. que ex utriusq;
testamenti pagmis. mentis mee infantiam nutriunt. & robur
uirilis intelligentie producunt. Vt qd uero tantope te me
cum esse desidero. Vt inuenia te foris & deosculer. Qd est

hoc. Vbi eū lates. quido foris nes. Humerū in nube diei. hoc mobscuri
tate & subtilitate spūalis intelligentie. quāpquā illuminatione ignis
tui. id est spe sci accepo, pfecto quē latebas foris inuenio. Cū autē te
inuenero deosculor. hoc totis mtis mee lacertis amplector. qa tantū
in pcepto munere intelligentie delector. ut libet eū ppha dicere.
qm dulcia faucib meis eloqa tua sup mel & fauū ori meo. Iā ū tuis
amplexib sicme iberentē. & sce scripture mysteria sapienter eloqn
tē. nemo despiciet. qa sic scriptū ē. sapiens implebit benedicti
onib. & uuentes illū laudabit. & sapiens in pplo hereditabit ho
norē. & nomē illi erit uuens in eternū. Et iterū. Osprudentis queri
t ineccla. & uerba illi cogitabit in cordib suis. Hemo g me despiciet.
qa audiunt qd unctio tui sps docet me de omib. immo cadente
mtia adorabit dnm, pnuntiantes qd uere ds in nob est. Tantū
autē placet hec dulcedo palato cordis mei. ut te hoc in inuentū
sola ad mea utilitate tenere nolim. uerū potū apphendens duca
te in domū matris mee. familia scilicet sce ecclie. ut qd ex tua
gra intelligo. hoc fratib meis audire & discere cupientib. eū beni
uolentia cōmunicē. Ibi g me docebis. qa q pl alios docuero
tanto ampli eū eis disco. Plus enim confert collatio. qā lectio. Et dabo
t poculū ex uino condito. qa sic docendo vel conferendo. exponā
figurā legis eū ueritate & gra euangli. siue sensū historicū cū alle
goria & moralitate conditū. & hoc poculū t dabo. qa omnē hanc
scientiā ad tuū honorē & gram refero. Dabo qq t mustū malo
granatorū meorū. qa discō patientiā & multiplicē ut tutū laborē
pdico. ipsa qq exēplū laboris & patientie ipsorū accepio. que tam omna
nec ipsa nec mee potentie. sed tue pietatis & gre asseribo. Ig tanta di
lectio mei & fratris mei psentia. mecū q cōmorantis dulcedine & gra. qsi
ab omib mundi huius uoluptatib & curis abrepta. ad uos osculē ierlm
conuertor. & qd in meo habeā pposito denuntio. qm tanta ei charitate
cohereā ostendo. Qd inquiunt hoc est. Leua inqt ei sub capite meo.
& dextera illi amplexabit me. Bona enim omnia teporalia ab eo in
concessa. amore etnorū bonorū ppono. ipsa ū eterna tota mte
concupisco. & ad illa puenire tota anima ut tute ppono. Licet
eū in sinistra ei sint diuitie & gla. qm tū ad utilitatē & pulchri
tudinē creature. q homo ad cognitionē sui creatoris ducit. ut
n sit inexcusabilis. Longitudo tam dierū in dextera ei ē. n que

finiat. sq; que immutabilit in sui beatitudine consistat. Leua g ei sub
capite meo erit. s; dextera ei amplexabit me. qat temporalium memoria me
tenebit. ñ tm ad sui delectationem & usu ppetuu. et no; ñ desideriu tota
me circudabit. adeo ut omis sensus meos in sui studiu conuertat. & ea que
retro fuerant oblitus sum. atq; i ea q ante fuerat tota me extendere cõpellat. Verũ
q d hec agit spons. q pius anime studus. atq; pfectib gaudet. atq; ei
deuotionis & pure intentionis dulcedine delectat. Ad uero uos
filie hierlm ne suscitetis neq; euigilare faciatis dilecta. donec ipsa
uelit. Nolite inq filie hierlm dilecta ata utili & honesto ppositio
3 suo abducere. aliq rerũ transeuntiũ cura. inportune ei suggerendo
uiam ut sui ipsi necessitate circa exteriora. q ñ pmittit libũ esse
animũ ad appetenda & pfecte conseruanda sec contemplationis
ocia. s; hoc magis ei iudicio relinquite. q ex unctione mei spo docet
hanc habe discretionem. ut sciat q ndo sit utile ne diuinis reb insiste
re. ne ure ifirmitati condescendere. Siue dilecta fiituram nullom
suscitetis neq; euigilare faciatis. cõpellendo minis vel pmissionib q a
ds coacta seruitia ñ appbat. qn poti ea sine relinquite uoluntati qu
ser ptie uoluntarie sacrificabo t. & q sponte se offert dno. benedicius
dno. Nemo auẽ uenit ad me. ñ pater q misit me traxerit eũ. Si eni trahit
uenit. si ñ uenit. ñ trahit. ergo ñ cõpellatis ea donec ipsa uelit. Sic eni
acceptabile deo erit bonum opi sacrificiũ. si bone uoluntatis conditio
to fuerit. Vos auẽ dilectissime sorores q aliqua anculũ morosi & pluri
par sanctiu hui sua modulatione tenuit. ista quasi extrema i depositi
one uoce adtendite. considerante q m acceptũ deo & dulce sit anime
i sec conuersationis ppositio quescere. & i diuine contemplationis studio
dormire. & econtrario q m periculosũ q nq; deo adusũ de hoc uos ppo
sito aliq occasione abducere. & adrerũ temporaliũ cura detorquere.
Tomus IV. Si tamẽ pur uitatis mee studiũ in hoc perpuo genere cantici apd
uiam dilectione pfecisset. ut toto spiu conectate p ppositis tempora
liũ curis. eũ aplo dicere posset. orabo spiu. orabo & mente. psallam spi.
psallam & mente. multũ pfecto cor meũ exultaret i dno. qa ñ pura
hec mea ect gratulatio. dicere eũ aplo. gauduẽ & corona mea
uos estis i dno. Sicut ad modũ cantationis mee iam aliq mitiũ
fronderis i dno. bene collaudatis canticũ. qa hoc numerũ est
laudare canticũ. canticum experiri & modũ. Que autem
uis est canticum hui? Sedm nomen ei qd dr canticũ canticorũ

pcellentē ⁊ sublimē ferre intē ad amorē suī conditorī ⁊ pfecte ab
ea deponere. q̄ eq̄d ad huīmodi speculationē. ex mundi potest
reb' obstare. Sīg ūā ista aliqūtulū expressī dicat uob concordia
⁊ armonia carmī ⁊ spe. q̄s mutuē sibi ñ adiūsari. ē pulchre ēcinere.
⁊ recte modulari. Si ancilla seruit libē. hoc ē si caro consentit
rationi. nonē melior neq; suauior concentū q̄ sīūne placeat diuinita
ti. Hoc nēpe ē cantare canticū nouū. ⁊ huīmodi laus ē i ecclā scōr.
Siq̄dē laus dī ē pia mutua ⁊ uersatio scōr. q̄a hoc suū tale uuere. ha
bent ex dīgra ⁊ benignitate. Inde ds laudand' ē ñ ipse homo. q̄a ñ
hoc ē op' hominī. sed op' dī. ipsū hominē iustificantis. Q̄d enī ē canticū
nouū. ñ uenerabile nouū testamētī mandatū. Q̄d ē canticū nouū
cantare. ñ uetere hominē exuere. ⁊ nouū induere. Ea ūte igt
ap̄ls uetere hoīē ⁊ induite nouū. q̄ secdm dm creat' ē in iustitia ⁊ sēī
tate, frgo iustū ⁊ sēm ē; pfecto ē canticū nouū cantare. Omis enī
sēitatis pfectio. ex euangliē istitutionis agnosēt instrumēto.
Hā cū lex dicat. ñ occides. euglm docet sine causa nec irascendū.
⁊ cū lex dicat ñ mechandū. euglm docet nec i concupiscentia peccan
dū. Talisq; sēitatis pfectio. mirū nouū canticī ē modulatio. Hoc
canticū nouū cantat ecclā scōr ⁊ huīmodi decantatione frequēt
pueniūt ad cantandū canticū canticōr. Bona q̄ipe mutua ⁊ conūsatio
scā. q̄ndoq; pducit intē ad illā fortē ⁊ ineuitabilē suī conditorī ka
ritatē. Q̄d nēpe ē canticū canticōr cantare. i dm tota intē. tota
anima. tota uirtute diligere. Sīē enī canticū canticōr dī. q̄d
omia alia sua dignitate super cantica. ita karitas dici potest
uirtutū uirtutū. q̄d omis sua excellentia pcellat uirtute. Sīg uos
o dilecte soror ē uere ⁊ sincere dm diligitis. pfecto canticū
canticōr cantatis. & q̄a laus dī ē in ecclā scōr. i uob certe
laus dī erit. q̄ iter eudm ecclā scōr est. Benedicite g dm
in opib' suis. ⁊ cantate illi in canticis labiorū ⁊ cytharis.
Quecūq enī i uob sēitatis ⁊ religionis insigna ft. ei pfecto opa
ft. in q̄b' eū benedicitis. q̄ndo hec omia ñ uire industrie. sed eī
gre asscribitis. Vnde illi cantare debetis in canticis labiorū
⁊ cytharis. nec de uob dicat. ppls histe labis honorat. cor
aut illorū longe ē a me. Q̄d enī ē cantare in canticis labiorū
⁊ cytharis. Homē cū dm laudat uox ⁊ mutua. tē ei bene con
cinit labiū ⁊ cytharā. In cytharā autē extendūtur

chordę. de mortuoꝝ animaliũ uisceribꝫ facte. quę ita i lugno diuiso
aptantur m ut diuisa reddant uocem. sed in tensionũ ⁊ mensurarũ
diuisitate. Qd g in cythara. n mensiusti potę designari. Inq
ex mortuoꝝ animaliũ uisceribꝫ facte extendunt chordę. qa
i ea uiciorꝝ mortificationem qs ex sco patrũ de hac uita subtracte
dictis ⁊ scriptis siue gestis dicitur presentant. qb ita sensus suos interiores
exteriores castigat. ut i auribꝫ dni sabaoth. dulci modulatione
carmis ⁊ spe concordia depmat. Diuisita autem quedam uocem ibi
qdam denotat. qa dn alio m mortificatio superbię. alio m luxurię
alio iracundię. atq; alio auaritię agit. recte pulcherrima qdam
armonia. mens dno de suo canticum nouum. immo canticum canti
coꝝ delectabiliter psonare uidet. In canticis g labioꝝ ⁊ cytharis
canticis. qndo ⁊ uoce ⁊ ope dno deuotę seruitutis officium impendit.
Sig aduocem cantici huius mensura aliquantulum exercitata est ut ere
dim ad amorem celestis sponsi ⁊ si autem cordis pmtam habeat ad
huiusmodi concentum. magis ad ea quę restant. unum nos deuotio
animabit. Nemo enim multo auditori libenter refert. Extremam
g partem qsi finale huius cantici chordam. spiuseo digito nitis regen
te tangere incipiam ⁊ si ea totam pmissi tetrachordi consonantiam
dno adiuuante deponam. Quę est ista q ascendit de deserto delicis
affluens. innixa sup dilectum. Suo cem ista ecclę admirantis
de comissione uidęę asseriba. absurdum n erit. qa profecto muran
dum fuit. pplm durę ceruicis ⁊ indomabilis cordis. p passionem dni
eum credere multis signis dignatem ei attestantibꝫ noluit. qin poti p
multas ei illatas iniuria. eum affixit. subito p discentibꝫ aplis
uia salutis arripuisse. ⁊ nouę legis dogma suscepisse. Quat au
n sine causa. qa magno pe adrendit. qd de deserto ascendit. qd
delicis affluens. qd innixa sup dilectum ascendit. Desertum enim qdam
synagoga fuit. ipm infidelitatem ado derelicta. sicut de ea p ypha
comminat. ⁊ derelinquet inquiens filia syon sicut umbraculum in uinea
⁊ sicut tugurium in cucumerario. sicut ciuitas quę uastatur. et dns in
euglo. relinquet inqt uob dom uram deserta. De hoc g deserto
iudea qndo credidit pfide ascendit. qa de illo uallosoꝝ infimo
carnalis obseruantię intellectu. ad spiuale ⁊ sublime euan
gelicę institutionis forma transiuit. Ascendere autem non
potuit. n delicis affluens. qa ad illa nouę intelligentię

& gre sublimitate puenire n potuit. n p uirtutu affluentia
& sce karitatis habundantia. S; his uirtutu delicus af-
fluere n potuit. n sup dilectu sce ecle hoc exm uniteret.
qa sine cooperatre ei gra nulla potuerit ea puenire scitatis &
fidei peoma. Porro alio m si adunaquaq; scam animam
respicias. supiora diligenter attende. ubi dilect filias
Iherlin adiurat. ne susitent neq; euigilare faciant
dilectam donec ipsa uelit. Qd enu putam hac sua dorm
tione dilectam consecutam fuisse. ut tantope dilect, phibeat
ea susitari ⁊ euigilare. Qd unq. omps ds tam pulchrum
tam delectabile taq; gratiosu s. in hac ei dormitione atten
dit. Humru si recte consideres. magnu qdda ⁊ honestu
ac admiratione dignu dulcissim iste dilect. placabilu
dignationis sue multu intendit. Oirat enu ascendente.
loeu qq; ascensionis. ascendentis habitu. ⁊ ascendendi psi
dui. Que e enu ista qsi dormientis ⁊ quescentis ascensio. nisi
de terrenis ad celestia. de mundo ad dm. contemplativa sub
leuatio. Verum qamultu uiuat ascensione ista animi ⁊ cor
poris solitudo. na alia abalia uiuat. qndo quem intus defen
dit solitudine corpori. parúq; pdest solitudo corpori. si cir ca
mundi strepitu uersitatum. omps pat sereno pietatis uiu
tu. d deserto ascendente anima mirat dicens. Que e ista que
ascendit d deserto. Que e mqt ista. que ascensione i corde
suo disposuit. i ualle lacrimarum. ascendens de deserto. hoc e
solitudine intus. mundi hui strepitu contemnenti. ⁊ i quiete
spi dormientis. meoq; mandatoq; solum obseruantia eligen
tis. Ex hoc enim seqt. ut eu concipiat habitu quo uideat
delitis affluere. qa hoc confert obseruantia mandatoru
meoq. ut uirtutu delitis affluat. nec est aliud uirtutib
affluere. qua mea pcepta seruare. Quicqd enim uirtutis ee
uel diei potest. hoc totu in meoq; pceptoq; catalogo conti
netur. S; unde habet hoc posse. uidelicet ascendere. deli
tis affluere. Hu qd a se ipsa. Omnime. qa infirma ⁊ debilis
est omis anima sine cooperatrice gra. Virgo qd potuit.
ido potuit. qa innixa sup dilectu fuit. Quis est autem iste
dilect mis. Filia inquam mis. de quob dicit. hic est filia mis

dilect. unq m coplacui. Quia g supeui innixa fuit. qa ei uestigia
secuta est. seruando ⁊ pposse imitando que ille pcrne exhibuit ⁊ docuit. agendo ⁊ loqndo. ido inte ascendere ⁊ deliciis iuuenum
affluere potuit. Alio qq m intelligere absurdu n erit. iudicet
ut desertu psente uita. deliciis ui ista qb dilecta affluei ascendit
sacra scriptura accipiam. Cur enim sacra scriptura deliciis n dicatur.
in qua tanq diuersitate intelligentie ad pfectu anime. uelut
in una mensa diuersa cibor fercula inuenium. Sicut enim in
diuersa fercula cib cibo delicatior est. ita in sacra scriptura in
diuersas intelligentias. sens sensu subtilior est. Ibi enim legentem
m uelut grossior cib nuda pascit historia. m sub textu latitere
medullis quasi subtilior cib moralis refiert allegoria. m ad altiora
suspendens. uelut singulari ⁊ elect cib. suauiu inte afficit contemplatio. Qisqs enim deliciis affluit. in quada sui remissione resoluit.
atq alabori studio quasi ex lassitudine relaxat. qa iuuenum
anima cu uinis deliciis habundare cepit. terrenis ia desideriis incubare minime consentit. s amore conditori capta. &
suauitate capiuitate libera. ad contemplanda specie ei deficiendo
suspirat. ⁊ quasi lassescendo conualescit. qa du sordida
onera portare ia n ualet. ad illu p quiete pperat. que amat
uit. De deserto g uite psenti seli anima deliciis affluens ascendit. qa du scarii scripturarii mysticis intelligentiis pascit.
ad supna quotidie contemplanda subleuat. Que tam sup dilectu innixa describit. quia nisi ipsa sacre scripture studiose
inuestigando adhereat. minime ad illa sublimia spiualis intelligentie capienda ascensionis sue gradu subleuat. Sup
dilectu qppe suu mens sacre scripture intenta innitit. qa
du in ipsa scriptura ds inuenit ⁊ agnoscit. qsi sup ipsu mei
agnoscentis ⁊ diligentis inclinat. Vox g ista potest ee ecle
de pfectu cuiq sce anime exultantis ⁊ dicentis. Que est ista
que ascendit de deserto deliciis affluens. innixa sup dilectu
meu. Ac si aliis uerbis dicat. Que est ista que tanto studio
dilecto meo dno ihu xpo meditatione scarii scripturarii
intenta adheret. ut earu mysticis intelligentiis uelut
qb da deliciis affluens. ad amore uite eterne p contemplatio
Sub arbore malo nem potens sit ascendere. Sub arbore malo suscitaui

Pte. ibi corrupta est mat̃ tua. ibi uiolata est genitrix tua.
ostquã dilect̃ dilectã hoc est fidele animã puritatis statu ⁊ ha
bitu ipsi munere collato appbauit. repente ad eã ipsã facta est apos
tata. reducens ei in memoriã boni statũ uictoriã. quatenũ in ma
iorẽ diuinę karitatis coalescat grãm. Sub arbore inq̃t malo sus
citauite. ac si diceret. Si animaditis qd̃ i pmo parente fueris
uide cũ toto humano genere. quasi extraduce contra xisti
culpã. ñ frustra m studiosi adherebis: eũ adtendis quale
te m fecerim. ⁊ l quantã contuleri grãm. Sub arbore
enim malo suscitaui te. qa ut i mea pseuerare grã. conditi
onis tuę t forma ptendi ⁊ ut sub mea disceres eẽ potestate.
obedientię te lege constrinxi. Quando enim dixi adã ex omni
ligno paradysi comede. Sligno aũ scientię boni ac mali
ne comedas. qsi adhuc tepidũ ⁊ ignarũ suscitaui ⁊ monui
ad rationis bene utendę officiũ. ut disceret se aptare ad dis
cipline ⁊ obedientię studiũ. Sed qd. Transgressus ẽ pceptũ. ⁊
contempsit disciplinę ⁊ obedientię bonũ. Ibi g corrupta ẽ
mat̃ tua. ibi uiolata est genitrix tua. Quom. Sua a ser
pente seducta est. psuasit uiro. & psumpsert ambo de ligno
uetito. Corrupta est g ⁊ uiolata sub arbore malo mat̃ suae
genitrix tua. Corrupta in exterior sensuũ incontinentia.
uiolata p consensũ sp̃s ⁊ animę. in inobedientię culpa.
Vidit enim ⁊ concupiuit. obediuit serpentis psuasioni.
& tangens de fructu uetito comedit. ⁊ uiro comedendũ
porrexit. Hoc g peccatũ. pqua consumatũ fuit. morte
generauit ⁊ hui morti pena. quasi de hac tuor p̃ parenti
ũ radice pgressa. in totũ humani generis posteritatẽ est
diffusa. Sed g in pmi parentũ tui te suscitaui. ⁊ ad uirtutum
studia puocaui. Sed tu ipsis parentũ tuis magis ad uicia de
diuasti ⁊ morti obnoxia fieri ñ timuisti. Verũ cũ tali m
pdita ẽs. q̃ te saluti restituit. qs te tale quali m uideris fecit.
Nonne ego pte mortẽ suscepi. ut te a illa morte redemi.
Nonne te erũ te sub arbore malo. hoc est sub crucis ligno
suscitaui. ⁊ ad tantã uite honestatẽ ⁊ pulchritudinẽ erexi.
Sed ut hanc uite honestatẽ ⁊ pulchritudinẽ inuiolatã custo
dias. necesse habes. ut in mea karitate forti aio psistas.

Pone g me ut signaculu sup cor tuu. ut signaculu sup brachiu
tuu. qa fortis e ut mors dilectio. dura sicut infer emulatio. Duo
hec signacula pponit dilect dilecte. unu uidelicet sup cor po
nendu. alteru sup brachiu. Q d enim st hec duo signacula. cordis
scilicet & brachii. nisi custodia cordis & custodia opis. De signacu
lo enim. hoc e custodia cordis. scriptu est. omni custodia serua
tui cor. quo ex ipso uita pcedit. De signaculo u hoc e custodia
opis. scriptu e. in omib opib tuis memorare nouissima tua. e in eis
non peccabis. Et bene hec duo homini in omni uita sua necessaria
st. primaq custodia si neglecta fuerit. altera perit. Hi sic bon
homo de bono thesauro cordis siu pfert bonu. ita mal homo
malo thesauro cordis siu pfert malu. Q eqd enim foras uop pcedit.
in corde pri conceptu est. atq; ido si cordis custodia negligit ne
ratione regat. qeqd foris ope ostendit. irrationabile iudicat.
Sic cor ratione cponit. honestu e qd inde i op pfert. qa secdm sta
tu & qualitate intis omis actio vl bona vl mala intelligit
agentis. Q d e g qd dicit sponsus sponse. pone me ut signaculum
sup cor tuu. ut signaculu sup brachiu tuu. Que custodia pote
esse tuta & secura sine do. Nisi enim dnis custodierit ciuitatem.
frustra uigilant qi custodiunt eam. Idoq; psalmista peat. custodi
me dne ut pupilla oculi. sub umbra alaru tuaru pege me.
Quia u sic nichil bonu absq; eo inchoari. sic nec pfici potest.
dicit idem psalmista. Nisi dnis edificauerit domu. in uanu la
borant qi edificant eam. Idcirco etiam necesse e ut signaculu di
sup brachiu ponat. ne bonu opis edificatio destruat. Recte g
sponse dicit. pone me ut signaculu sup cor tuu. ut signaculu
sup brachiu tuu. qa n pote recta cogitare vl facere. nisi diuina
gia aspirante & gubernante. neq; hec ad fine pseueranido pdu
cere. nisi eadem gia se custodiente. Quando enim clausa & quasi sig
nata st secretis opa. ne aliq prauitate corrumpant. te reuera sig
naculu di sup cor & brachiu anime euiq positu. in meo uenienter
accipit. Siue dicam signaculu di secretis impressione g sup cor
& brachiu euiq anime. sce & iuste cupientis uiuere ponenda est.
Quando enim uita & conuersatio siue doctrina dni ihu xpi uitan
da siue obseruanda sce anime pponit. recte signaculu ei sup
cor & brachiu ei figit. ut sic portauit imagine tirem. porter et

imagine celestis. Nonne cum dicuisset discipulis suis. discite a me quia
mansuetus et humilis corde. quasi dicere videret. ponite me ut signaculum
super cor vestrum. Ibi enim quasi figuram mansuetudinis et humilitatis cordibus
eorum impressam relinquere voluit. Iterum cum diceret. exemplum dedi vobis
ut quemadmodum ego feci vobis ita et vos faciatis. nonne visus est dicere.
ponite me ut signaculum super brachium vestrum. Ibi enim relinquere eis
voluit figuram quandam et imaginem bonae operationis et officiosae karitatis. quam
ipsi postea suis auditoribus docendo et operando imprimerent. Unde
et apostolus ad philipenses scribens. signaculum siue sigillum sententiae ex sua
mente eorum mentibus imprimere volens. fratres inquit quecumque sunt vera. quecumque
pudica quecumque iusta quecumque sancta quecumque amabilia quecumque bonae famae. si quis virtus.
si quis laus disciplinae. haec cogitate. quae et didicistis et accepistis et audistis
et vidistis in me haec agite. et deus pacis erit vobiscum. Dicit igitur sponsus. idem et pe
sponsae suae hoc est fideli animae. pone me ut signaculum super cor tuum.
ut signaculum super brachium tuum. Aliis uerbis dicat. Quia quod in
mea doctrina. quia quod in meis operibus legis. in mente tua repone. et actibus
opere. ut ex eius forma et imagine sententiae accipias. per quam omnem uetus
hominis figuram quam sub arbore malo peccando assumpsit. deponas.
et quare. Quia fortis est ut mors dilectio. dura sicut infernus emulatio. vel
lampades eius lampades ignis atque flammarum. Aquae multae non potuerunt ex 7
tinguere karitatem. nec flumina obruent illam. Si dederit homo
omnem substantiam suam domui pro dilectione. quasi nihil despiciet
eam. Bene et congrue cum premisisset dilectus dicens. pone me ut sig
naculum super cor tuum. ut signaculum super brachium tuum. continuo subdit.
quia fortis est ut mors dilectio. dura sicut infernus emulatio. quia cum ipse
deus sit karitas. sicut iohannes dicit. dum super cor ponere. et eius karitatem
habere. super brachium ut ponere. et per eandem karitatem bonum opari. qua
sicut scriptum est. fide per dilectionem operatur. karitas autem radix est omnium uir
tutum. quia sicut de una radice multitudo emanat. ita de una karitate
multae uirtutes generantur. Si igitur karitas multas uirtutes generat.
et nemo uirtutes in se nutrit nisi qui deum diligit. profecto karitatem
habere. deum et habere. atque ideireo ipsi super cor et brachium ponitur.
bona et honesta est per dilectionem operatio. Quid est autem quod deum incarnari
et mori fecit. nisi karitas. Sicut enim deus dilexit mundum. ut filium suum
unigenitum daret. ut omnis qui credit in ipsum non pereat. sed habeat
uitam aeternam. Itaque ut signaculum super cor et brachium suum. unaquaeque

fidelis anima dim ponit. qndo ad imitationem ipsi. sic ipse p ea
anima posuit vita ipsa p eo laborare. & si causa poposcerit mortem
qq. suscipere ñ dubitet. Vnde bene ipsa dilectio fortis ut mors dr:
qa mitem quere dim diligit tanta ui accendit. ut peo mori ñ dubi
tet. que aliq amore rei selaris offendere timet. Ipsa enim karitas
que pfecte possederit. ab amore rerum selarium fundit occidit.
fortis q e ut mors dilectio. qa sic mors uita temporale perimit. ita di
lectio di uinitate iusti amore elui mundi uitificit. que ut pfecte kari
tas imbuerit. ad exteriora omia carnalia appetenda. uelut insensibilem
reddit. Iuxta qq. sic infer emulatio e. qa imitatio opum aspira ualida
est. a peccatis hominem absoluere & iustificare. sic infer e ualid peccatores cruciare. Que tamen emulatio ex ardore karitatis procedit. qtanta
tum dolorem ex desidio supne uite importat. sic infer ex recordatione
malorum suorum peccatoribus qs cruciat. Vnde subdit. qa lampades eius lampades
ignis atq flamarum. ut electorum cordibus ipsa karitas ñ simplicit calor
sed ignis flama ee intelligat. Aq enim multe ñ poterit extinguere ka
ritatem. nec flumina obruent illam qa tanta uis ei e. uinitate cuiq sci
ut sic uinentis ignem aq ñ possit extinguere. ita feruorem karitatis inter
sei. multe tribulationes mundi ñ poterit auferre. Vnde qdam qi hoc
igne karitatis ardebat dicit. Qs nos separabit ab karitate xpi: Tribu
latio. an angustia: an persecutio. an fame. an nuditas. an periculum. an
gladius: Sin bus omnibus superamus. pter eum q dilexit nos. Certus sum enim. qa
neq uita neq mors. neq angeli neq principatus. neq potestates. neq
uirtutes. neq denationes. neq creatura aliq poterit nos separare
ab karitate qe est in xpo ihu dno nro. Vnde recte subdit. qa si dede
rit homo omnem substantiam domus sue p dilectione. qsi nichil de
spiceret eam. cur enim sca anima p amore di omnem substantiam suam ñ
despiceret. q semetipsam ita despicit. ut pter eam de karitate di ma
rem intuetur. Si enim omia illa q ds ñ est causa dilectionis ei despicit.
qd est qd ei de dilectionem pponere possit. Cum q nichil sit in celo vel
subcelo qd karitati q ds e ipse pponat. pfecto ñ parum est. nichil est
si omnem substantiam pter eam despiciat. Sequit. q summum bonum ee ka
ritatem. si nullum bonum ei pponi potest. S oror mea parvula e. &
ubera ñ habet. Qd faciem sorori nre in die quando alloq nda
est: Si murus est edificemus super eum propugnaculum argenteum. si ostium
compingamus illud tabulis cedrinis. Qua sup dilectione karitatis

eminentia cōmendaverat. ⁊ qle vel quantū bonū ipsa karitas esset. ostendere. quōm ad eā pervenire possit. nec demōstrare intendit. qa eiūs tante sit excellentie. tante dignitatis. ⁊ facile esset illa apprehendere illa ⁊ tenere in pace perpetue securitatis. Necessaria q̄ fuerit ad eā optinenda. constantia vel fortitudo animi. scientia scarū scripturarū. ⁊ pseuerantia bonī opis. Quā ait dilectus dilecta hoc est ecclesia. sive quilibet sca anima. quā sorore appellat ppter fidē ⁊ bonā opationē. qa parvula sit ⁊ ulla n̄ habeat. datq; primū consiliū qd̄ phac impfectione sit agendum. Soror inquit mea parvula est. Vnde parvula est. Quia adhuc tenera est. in fide. i sensu. i verbo ⁊ ratione. i mīs fortitudine. ⁊ bone vite actione. et ulla n̄ habet. Quōm ulla n̄ habet. Intellectū sacre scripture que in duob testamentis continet. n̄ dū habet. qa quāvis legit ⁊ audiat qd̄ littera ostendit & sonat. n̄ dū tamen scientiā spūalis intelligentie accepit. in q omnis vis ⁊ ratio recte loquendi & disputandi consistit. sine q̄ nec docendi nec pdicandi virtus optineri potest. Quapp̄ prius euacuare debet que sunt parvuli. ⁊ ad pfectionē tendere. credendo ⁊ opando. vt p quā ubera habuerit puritatē cognitionē duorū testamentorū. tē demū officiū docendi ⁊ pdicandi congrue arripere possit. Qd̄ q̄ faciem inquit sorori mīe in die quando alloquenda est. Cū soror mea adhuc parvula sit. atq; ido alloqui n̄ possit. crescat tamen quotidie ⁊ ad pfectionē cupiat pervenire. quando tēp̄ ei alloquendi venerit. vt dicat ei. surge ppera amica mea. ostende mihi faciem tuā. sonet vox tua in auribus meis. quale invenient consilium. i die discretionis sīa habite. intelligentie q̄q ⁊ scientie. ac vite honeste. Due enim sunt platorū qualitates. una eorū q̄ publice pdicationis officio intenti. contra hereticos ⁊ q̄sq; reprobos. sequasi murū p domo isrl hoc est sca ecclesia opponunt. altera eorū q̄ solūm doctoris officiū gerentes. ⁊ cōplatiue vite inherentes. subiectos suos ad bone actionis studiū. verbo & exemplo accendunt. qb̄ sunt quasi ostiū. quando eis introitū regni celestis recte docendo ⁊ bene opando ostendunt. Qd̄ q̄ faciem sorori mīe in die tali quando alloqnda est ⁊ amonenda vt sīa surgere incipiat ad pdicandū sive docendū. duo ei oportet habere huic officio necessaria. murū videlicet & ostiū. vt sit constans & docta. hereticis resistens. ⁊ ppl'm di erudiens. Murū enim

habebit pdefensione. ostiũ p introductione. Si g mur' ē. qd faci
em'. Edificem inquit super eũ ppugnacula argentea, s ppugnacula
eius fiũt necessaria contra hostiũ insidiã. Sed quare argentea. Quia
eloquia dñi argentũ igne examinatũ, s ppugnacula g argen
tea. diuinorũ eloquiorũ fiũt munimenta. q mente pdicatorũ p scien
tiã sacrarũ scripturarũ fiũt edificienda. Si inquit mur' est. edifice
m' super eũ murũ ppugnacula argentea. Si uiquit uita adusta
p spera spm habet fortitudinis. tante ē constantie. ut quasi
mur' stet p iustitiæ defensione. dem' ei etiã sacrarũ scientiã scrip
turarũ. ex quarũ sententiis uelut qb'dã ppugnaculis contra
hereticorũ siue peruersorũ hominũ puritates dimicare. uel ratis
rationē defendere possit. Porrosi ostiũ ē. ad hoc studiosa
uuigilet. ut auditores suos uerbo uite erudiat. ad bonum
uiuendi modũ introducat qd faciem'. Conpingam' inquit
illud ostiũ tabulis cedrinis. Pictura enim litteras nescientibus p
lectione ē. Que ē g materia picture huius. que in hoc ostio po
nenda ē. nisi uita conuersatio sacra. Quando enim qsq; plat
causa edificationis subiectis suis pponit exempla sacra. profecto
in eorũ mentib' quasi pingit. qd amare. qd timere. uel qualiter uita
sua ad eorũ imitationē cõponere debeant. Unde ipsa pictura
tabulis cedrinis dicit cõponenda. Cedrus quippe imputribilis
est naturę. uideo tabulę cedrinę recte sei intelligunt.
quia nulla uitio putredine corrũpunt. immo bono odore
replent ecclam. quia xpi bonũ odor sunt in omni loco. Tabu
lis g cedrinis ostiũ cõpingit. quando qsq; pdicator pdicationem
sua uirtutib' sacris que p exemplo inducit. confirmat. ut ęne
uitę uel imitantib' aperiat. uel contẽpnentib' claudat. Igit
sacra ecla siue quelibet sacra anima q ad sponsi sui dilectionē ten
dit. diu adhuc parula et tenera est in fide. scientia. in moribus
disciplina. si perfectionē illa adipisci desiderat. que plenã in se
dei karitatē pariat. necesse erit eũ animi constantia. diui
norũ eloquiorũ habere ppugnacula. in doctrina qq; bona
uita feliciter stare pseuerantia. Cũ enim ubera pdicationis et
doctrinę habuerit. ut alios qq; nutrire. ad perfectionē pducere
possit. quasi ex debito uidet debere. ut hoc qd ex dei gratia habet.
primis etiã communicet. sic dicit apls. qa grecis barbaris

sapientib' ⁊ insipientib' debitore sũ. ita q̃d unme pmptũ ẽ. ⁊ uob'
q̃ rome estis euangelizare. Vnde mox p̃ acceptã scientię grãm
ad ostiũ p̃dicationis sponte se exhibens. sponso suo constanter
respondet. ego mur' & ubera mea sicut turris. ex q̃ facta sũ
corã illo quasi pacẽ reperiens. Causã enim collate sibi grẽ os
tendit. uidelicet repertionẽ pacis. pq̃ ad pfectũ suũ ⁊ alio⁊
constanter p̃dicando ⁊ opando tendere satagit. Cũ enim militia
sit uita hominis sup̃ terã. q̃ndo est in pugna. & adũsantũ uin
patur. quom̃ p alio⁊ defensione stare. q̃p sua adhuc laborat.
Necesse g̃ habet. ꝓmo in seipso sentire pacẽ ⁊ quietẽ. ⁊ in tunam
adipisci securitatẽ. ⁊ tẽ demũ ad defensionẽ alio⁊ murũ esse.
ꝓmo scire seipsũ instruere. regere & docere. deinde ad alio⁊
pfectũ ubera suę doctrinę extendere. q̃d etiã cuidã pacis
signũ est. q̃a eũ mens ppter ignorantiã laborat. ⁊ p scientia
adipiscenda secũ conflugit. adepta iam scientia p qua diu
secũ pugnabat. magnę pfecto fructũ pacis ⁊ quietis assecuta ẽ
cophat. Quã g̃ pacẽ dicit se reperisse. ⁊ ubi. Hi mur ũ pacẽ illã quę
exsuperat omnẽ sensũ. quã ipse sponsus suis amatorib' reliquit di
cens. pacẽ relinquo uob. pacẽ meã do uob. Quę enim pax isti pacis
p̃ferri potest. quę hne quidẽ meritum. sed ibi etnaliter manet.
Ipse ñeq; a p̃ pax est. de q̃ dicit apls. Ipse est enim pax nrã. qui
fecit utraq; unũ. Vnde ⁊ hanc dicit se reperisse corã eo. sa
q̃ inq̃t facta sũ corã eo quasi pacẽ reperiens. Ibi enim pacẽ reperit.
ubi eũ qui uera pacẽ p̃sentẽ agnouit. Quom̃ autẽ eũ reperit
p̃sentẽ ⁊ agnouit. Quom̃ ũ eo p̃sente pacẽ inuenit. Tali
mur ũ modo q̃ ipse docuit. q̃ sius dicit. Habete sal in uob.
⁊ pacẽ habete inter uos. Doctur enim de pace habenda. in fine
causã p̃misit. habete sal in uob. Nullom̃ q̃ppe pacẽ istã qui
conseq̃ potest. in mente habuerit sale sapientię condita. Vt
enim q̃dã dicit. sapientia ẽ stultitia caruisse. q̃a sicut sal
aufert putredinẽ a carne. sic sapientia stultitiã a corde.
Condimento aũ sapientię. ablata stultitia a corde. quę gene
rat putredinẽ uitio⁊ cito ad pacẽ istã p̃tinguit.
qua inter carnẽ ⁊ spm omis pugna sopit. nichilq; caro
desideret q̃d spiũ repugnet. sic q; pace ista in hac uita
repta. ad illã q̃ndoq; pueniet. quę nullo ẽ fine auferen

da.

Quom̃ autē pugnanta auferet ut pax concedat̃. nisi coram
eo. nisi p̃sente illo q̃ suo sic pugnaturos consolans dicit. con
fidite ego uici mundū. ac si diceret. q̃a ego uici. p me ꝯ uos
uincetis. Recte ꝯ sponsa dicit. ex q̃ facta sū coram eo quasi
pacē reperiens. ego mur ꝯ ubera mea sicut turris. q̃a ex quo
ei q̃ uici carnales affect. ꝯ spūali sū pace confortata pos
sū pali ꝯ quoq; salute stare. ꝯ uerba exhortationis constant̃
edicere. Vbera nēpe mea sicut turris. q̃a tantū ex diuina gra
mu uerbo exhortationi exercui. ut possim iuxta ꝓpham
montē excelsū ascendere. ꝯ exaltare in fortitudine uocē
meā. ut euangelizē hierusalē. Nēpe mur sū ad defen
dendū ꝯ custodiendū pplm dei. ꝯ ubera mea sicut turris
ut possim exalto ꝓspicere. ꝯ alonge futura annuntiare.
XI. Vinea fuit pacifico i ea q̃ habet pplos. Tradidit eā
custodib. Vir affert p fructu ei. mille argenteos. Vag
nope considerandū. q̃s iste pacific. ul q̃ sit uinea pacifici
huī. q̃ ū ppli. ul q̃ custodes. siue q̃s fruct uineę ist. Paci
fic iste. dns ē ihs xpc. ppt causas supi pnotate pacis. pa
cific appellat̃. cui i pace facto ē loc. quiq; nos i pace uo
cauit. soluens inimicitias i carne sua. legē mandatorū
in decretis euacuans. ut duos conderet i semetipso. i uno no
uo homine faciens pacē. ut reconciliaret utrosq; i uno
corpore deo. p crucē uitificiens inimicitias in semetip
so. ꝯ ueniens euuangelizauit pacē his q̃ longe. ꝯ pacē
his q̃ ppe. Illuminato oculo uitioris hominis. diligenter
inspiciendū. q̃ congrue. q̃ uere ꝯ unice pacific iste
sit. q̃ tales ꝯ tantas. tāq; longas inimicitias solut
in carne sua. facta reconciliatione p sanguinē suū uni
dm ꝯ hominē. ñ temporali. sed etna. cui reconciliaci
onis miranda ꝯ adoranda maiestas. tē magis agnosci
tur. quando inimicitię qualitas ꝯ quantitas pensatur.
Quantā enī inimicitiā pmus homo contraxit. ex ga
dm. p inobedientię malū. ut ñ solū felicitatē illā
paradysi. in quo positus erat amitteret. uerū etiā
mortē p uaricationis ultricē suscipet. Sed huius
inimicitię pondus p successionē humanę ꝓpaginis

ex augmento malicie ⁊ nequicie succreuit · ut ipse condi
tor sic dicit scriptura tactus dolore cordis intrinsecus
diceret · penitet me fecisse hominem · ⁊ ideo data
uidiciali sententia · excepto noe q̃ tc solus cum uxore
⁊ filius saluatus e · uindice aqua tot consumpti sit
mundus · Quis autem hui tante inimicitie pondus re
solueret · ⁊ iunq̃d angli · Sed angli eque ut homo
creatura di · gra di indigebat · ⁊ catura caturam ab
huiusmodi necessitate liberare n̄ poterat · Venit q̃
ipse conditor caturę · nulli indigens · omnipotens · ⁊ hui
inimicitie parietem destruere · reconciliationis autem ⁊
pacis uere etnum pactum statuere sine aliq̃ obstaculo
omnimodis sufficiens · Qui qm̄ p diuinitatem uideri
n̄ potuit · ut uisibilis fieret · p humanitatem uenit ·
cui nascenti · signo temporalis pacis tot occurrit mun
do · annuncians ⁊ p̄dicans insigne illi summe ⁊ etne
pacis · p eum constituendę · unde ⁊ i ei natuitate cla
mabant angli · gla in excelsis do ⁊ in tra pax hominib
bone uoluntatis · Quis q̃ magis ⁊ uere pacificus · qua iste
talis ⁊ tante pacis etne conditor etn · Salemon q̃dem q̃ ex
nomine suo dictus e pacific · salemon q̃ppe intpretat pa
cific · temporale pacem rex temporalis do concedente habuit ·
quatenus domum do nullo impediente edificaret · s; suo
nomine ⁊ ope ⁊ tempore he uerum pacificum p̄essit · sio
nor die · umbra ueritatem · q̃ ut sibi domum scam uidelicet
ecclam conderet · signum hui mirandę ⁊ cseruandę pa
cis · quasi in fundamento posuit · pacem mq̃ens relinquo
uob · pacem meam do uob · Huic pacifico fuit uinea · sca u
del ecclia · que ideo n̄ incongrue uinea nuncupat ·
quia si cultura siue etna natura uinee attendat · n̄ par
uam sui pfectus utilitatem ex ei similitudine sibi attrahere
uidetur · Quis nempe modus e culture · q̃ uinee adhibet ·
Putationis tempore recisis inutilib sarmentis · quasi
purgat · deinde circufossa · erigit · ⁊ ad palos religatur ·
Porro si naturę ei qualitatem attendas · uidebis · quia
pmo uuam defigit radicem · deinde q̃a flexibilis ⁊ caduca

est · quasi brachius qbusdã · ita clauiculis qeqd cpre
hendit · stringit · hisq; se erigit ⁊ attollit · Que nã est
in ecclia · siue i qualibet anima putatio · nisi utrũq;
de cœdib' amputatio · Que aut circũfossio · n pepunc
tionẽ ⁊ cfessionẽ · peccatorũq; ad mentẽ reductio · Quasi
enim sarculo quodã pũctionis moles ĩtrinsecus opm ad me
moriã reducit · ut p cfessionẽ ⁊ satisfactionẽ mens
exonerata · melius in bonis actib' fructificare possit ·
Quid aut agit hui' officii minister · q pentitente sus
cipit · eiq; confitendi modũ pentitentiæ ĩponit · Qa
nu certe cõsolationis ⁊ spe diuinæ miserationis erigit ⁊
quale deinceps uitæ ppositũ teneat · plcõq; exempla
pponit · quib' se quasi ad palos religat · ne cadat sustenta
re debeat · Porro uxta natuã unius ecclie siue cuiuslibet
animæ pfect' considerat · qa postq fidi radice plantata ⁊
fixa fuerit · repressa humilitatis ppagine ne aliquibus
pcellis · ul' tempestatib' seli possit reflecti siue deduci ·
quasi clauiculis ⁊ circulis amplexib' charitatis · parimos
quosq; cplectit · ⁊ i eorũ cõunctione reqescit · Talis g uinea
fuit uero pacifico dno nro ihu xpo · n qd in fit · ul' i fu
turo ee n debeat · s; fuit ductũ accipe debem i pscien
tiam ⁊ pdestinatione ipsius · sic alibi scriptũ e de omni ere
atura · qd factũ e · in ipso uita erat · qa i ei pscientia omnia
ia erant · ⁊ uiuebant · quẽ admodũ in mente alicui' artifi
cis rei faciendæ forma ul' exemplar e · cui' similitudinẽ ma
ni' operantis imitat' · ut re in aptũ pducat · Vinea aut fuit
i ea subaudit' pace que habet pplos · qa ecclia n de una
gente iudeorũq; sed de omnium e nationũ pplis collecta in
unitate fidi · dilectionis ⁊ pacis · sic scriptũ e · erat eis cor
unũ ⁊ anima una · Porro notandũ qd n dicit · i ea pace qua
habent ppli · s; q habet pplos · ut magis attendat gra uo
cantis · iustificantis · glorificantis · quã labor ⁊ studiũ uolen
tis · currentis · cprehendẽtis · qa sic dicit apls n uo
lentis · neq; currentis · s; miserentis e di · Ipse e enim pax
nra qui fecit utraq; unũ · ⁊ ea pax que exsupat omem
sensũ · Cũ g ista pax habet pplos · n potest aliquod scisma

siue aliqua dissensio unitatē fidei illæ urrumpe · quin
firmiū in ea pace ita cohereant · ut electissima uinea ue
ro pacifico dno nro ibi xpo fiant · ita si ipsi haberent
pacē sine habente eos pace · ñ firma radice tenerent ·
qa illi paci ēplantati non essent · uiqua iudipsii dce
mirent y requiescerent · Que dæmicio y reges post hæc
uita dat in idipsii · qa uidebim eū sicuti ē · y ñ est ibi
transmutatio nec uicissitudinis obumbratio · s; pacē quia
semel accepim · i eiūū sine aliqua pmutatione ser
uabim · s; hos pplos qi habet ista pax · qmuis primo
loco accipe debeam universalē ecclam ex iudeis
y gentib congrēta · sed ho tam loco ñ incongrue ac
cipe possim particularē ecclam · p diuersa pfessi
onū genera in ipsa uniuersali constituta · q etia uinea
dni potest dici y eadē pace y unanimitate debet colli
gari · Porro si ad indiuidua descendam · potest ñ absurde
dici uinea dni aliqua fidelis y ho seruens anima · cui
cultor spē sēs est p grām · qm secdm sicma supi posita
qua uniuersitati diuim congruere · singulari qq; ñ
incuenient uidel · petere · uidel ut hoc ei sit studiū ·
uitia y peccata uelut iutilia sarmta · manu pri labo
ris p cooperatricē grām resende · terrena opa p ēpunctio
nē y cfessionē quasi p circūfossionē ad mentē reducere ·
sicq; penitendo y bona opa agendo · acceptū ho fructū
afferre · Tradidit ea custodib · Custodes hui uinee
hoc ē sce ecclie fuerunt sci apli siue eor successores
aplici uiri · quæ studii y diligentie fuit · ea in sentate
y iustitia erudire · y a malæ opm atq; prauæ dogma
tū peste · uerbo · y exemplo defendere · ñ qd eor ppri
fuerit opis · qd in hac custodia consecuti sunt pfectus ·
sed qd ministri y officiales fuerint diuine operationis y
efficientie · sic dicit a dno i numeris ad aaron · Vos po
nite nom meū sup filios israhel · ego dns benedicā eos ·
ac si alis uerbis dicat · Vos p ministeriū uob traditū
grām meā uerbo · y opē transfundite hominib meū
erit · ipsi gie bonū in eis ostendere · y ad effectū pdu

cere · Verbu aut traditionis qd hac enuntiatione, platu est
ñ absq; fœnuctine attendendu · omib ecliarū platis atq;
eoe subiectis qa y illos ad puidentie y istos ad obedientie ur
tute cautos y sollicitos esse pmonet · Loquit aut platis aplis:
Attendite uob y uniuerso gregi · in q uos spe ses posuit epos
regere ecliam di qua adquisiuit sanguine suo · Pœro sub
iectis · obedite inquit ppositis uris y subiacete eis · ipsi enim
puigilant · quasi rationē reddituri p animab uris · ut
cū gaudio hoc faciant y ñ gementes · hoc enim ñ expedit
uob · Illos q hoc ē platos cū sollicitudine · puidentia · y is
tos hoc ē subiectos cū humilitate · obedientia · attentos
facere debet · ppt uerbu traditionis hui q dicit · tradi
dit eā custodib · Si q ds ecliam sua tradidit custodib ·
ualde timendu est · ne si custodes custodiā negligunt · y
custodiendi custodes despiciunt · ul custodie repugnant
y detrahunt · illu q custodes posuit y custodia statuit ·
graui offendant · Istos nepe custodes ds speculatores ap
pellat · sic ipse pphete loqt · Speculatore dedi te domu
israel · que audes annuntiabis eis ex me · Que audes inquit ·
annuntiabis eis ex me · hoc ē que oculo mentuali intel
ligis · siue oculo corporali aspicis · corrigenda ul emēda
da · annuntiabis eis · exhortatione consilio y pcepto · ex
me · hoc ē · secdm rationē y modu que tibi aspirando
pmonstrauero · Et i hui custodie traditione · ipsis custo
dib · siue speculatorib piculu · y modu euadendi picu
lu ds pponit dicens · Si dicente me ad impiu morte
morieris · y ñ annuntiaueris ei · ipse quidē iniquitate sua
morietur · sanguinē aut eius de manu tua requira · Ecce piculu ·
Modus uero euadendi piculu istud · seqt in eo qd dicit · si
aut annuntiaueris impio ut ab iniqtate sua conuertat ·
y ille te ñ audierit · ipse quidē iniqtate sua morietur · tu
aut animā tuā liberasti · Hoc q custodib hoc ē platis in ec
clia piculu p neglegentia securitas p uigilantia pposita
est · unde maxe eos cura y sollicitudo erga officiu sibi
creditu tenere debet · Pœro puatos siue subiectos ñ minus
immo gtuis ē piculu p contemptu y inobedientia · qa cū

plari ex infirmitate ⁊ neglegentia plerumq; peccent.
isti ex superbia ⁊ temeritate delinquunt. ⁊ illoq; ctempt
o ⁊ reuerentia. di est ctempto. siue reuerentia. sic ipse
dicit. Qui uos audit. me audit. ⁊ q uos spernit. me
spernit. Et ad ypheta que dicit se speculatore domui
isr' dedisse. ido inquit te n audiunt. qa audire me no
lunt. qa dom exasperans est. Mala ⁊ metuenda appellatio.
ut dom indisciplinatoq; ⁊ inobedientiu. dom exasperatio
nuncupet. ⁊ alio loco duia ceruice ⁊ incircumcisi cor
de dicant. qa spiu sco resistunt. Qui enim uerbo discipli
neq; ⁊ honestatis resistunt. di uerbo resistunt. uerba aut
di spc ⁊ uita sc. atq; ido spiu sco resistunt. Vnde ypheta
qa di uerbo resistere damnabile iudit. bonitate ⁊ disciplina
se docere a do postulauit. eo qd mandatis ei credidit
⁊ obediens fuerit. Precipit aut sermo diuin in sacra lege
de filio contumaci ⁊ pterio. atq; inobediente. ut app
hensu parentes ducant ad seniores ciuitatis. ⁊ ad porta
iudicii. ne scit' sua percipiant sententia. sed sapientes ad
hibeant. in testimoniu. qa scire debent. qa pma gnis
tri q omis huius culpa e inobedientia. ⁊ qa ctumacib ⁊
pteris nulla iustitia di reponit uenia. sed sic scriptu e.
ds superbis resistit. humilib aut dat gram. Semp enim tales
ad porta iudicii exiuiandi sunt. ut si in sua ctumacia
ut temeritate pmanserint. ⁊ obedire noluerint. a ⁊ sce
tio frm eiciant. si uero penituerint. ⁊ humiles ⁊ quieti, fuerint
denuo recipiant. Hec est enim porta iudicii in ciuitate
di hoc e sca ecclia. ut contumaces ⁊ rebelles si corrigi
nolunt. ferro excmunicationis tanq putrida menbra
a corpore ecclie pcidant. de qb scriptu est. a nob qdem ex
irunt. s; n erant ex nob. poro penitentes ⁊ suę malicię
fine imponentes. tanq curata ⁊ sanata menbra i corp
ecclie reponant. Iqui ceta quidem peccata tolerandа
sc in domo di. contumaces aut ⁊ pruos filios seueri
tas patru sapientu obruit. ut auferat malu de me
dio siu. cu auctoritate legis dni qua memorauim.
immo ppo exemplo di q inobedientes primos homines

de paradyso expulit. Verbu igt traditionis qd de dno
uinee pnuntiat. non neglegent s, diligent. cu ti
more cogitandu. pensandu e. qa utrbiq; neglectu
ul contemptu siue a platis siue a subrectis. ad tradentis
respiciet iudiciu. Vir affert p fructu ei mille argen
teos. Diligens studiosus inspector hui capitulu ppen
dere debet. quis ul qualis aut quantus sit hui uinee
fructus. qui tanti ptu estimat. ut p ei assecutione non
dece aut uiginti. aut tqnta. s, determinate mille
sim argentei deferendi. qd hos deferens cparare
hc fructu possit. n quilib; potens diues. siue
ossitialis ul puat. s, absolute uir dici. ee debe
at. Quis igt fructus e iste. Ymitu qda ille q uelut tb
pulchritudinis coloribus depingit. iudel. potentia
sapientia. bonitate. Potentia quide q nichil effica
ti. sapientia. q nichil rationabili. bonitate. q nichil
dulci. Ita potentia. nulla ipossibilitatis ul infir
mitatis lege stringit. sapientia nichil admittit.
qd rationis uirtute careat. bonitas tanta dulcedinis
multitudine affluit. ut nichil sup. Preta huimodi
fructus attactus usus efficax salubrimu sanitatis to
ti homini pbet expuntu. S, ubi hoc i creatis uisi
bilib inuenit. Ymqd i anglis. Scriptu e aut. qa
in anglis suis iniqtate reperit. creatura eni corrup
tioni mutabilitati subiacere potest. qd aut n pote
immutabile icorruptibile ee necesse e. Porro tres
pulchritudines hui fructus. diuini tales ee. ut nichil
sup se suscipe possint. Potest tam aliqd infra ee qd ex
earu affectione ul participatione. dicat aliq m poten
sapiens. bonu ee. s, n substantialit. ut dicat. potentia
sapientia bonitas. Qd eni susceptibile participabi
le e. n ide e qd susciplens participans. Ita suscipi
ens participans e quando nec suscipit nec partici
pat. atq; ido mutabilitati subiacet potest corru
pi. Porro susceptibile participabile in sui semp es
sentia immutabilit sistens. nunq potest corrumpi.

55

12

y nulla aut creatura susceptibilis y participabilis est.
Dic igit est. Cu q querim quisnā fruct hui uner sit.
y omis ei uirtutis y pulchritudinis circūstantias at
tendim; p culdubio dim ee postremo y cludim. Sus
ceptione aut y participatione hoc y sequit rationalis
creatura. ut quandoq; transeat in incorruptionē
y immutabilitatē. n natura s; gra. atq; ita ex homi
ne opante y do coopante quasi nasci y crescit fruct
iste. qui e pmiu omium ad di regnū pinentiuos.
y appellat uera beatitudo. Vera aut beatitudo ipse e
dis. que habe y quo fru eternalit est uere beati esse;
fruct igit iste. dis. Porro de qualitate hui modi fruct.
qd dicem. cu de ea scriptu sit. qd nec oculi uidit nec
auris audiuit. nec in cor hominis ascendit. Veritam
supi eundē fructū trib distinxim colorib. qd magis
ad qualitatē pinet. n qd differentia colōr diuersū
faciat fructum. s; qd hec diuersitas ita īseparabilit
uni substantie cohereat. ut nulla pprietatis uirtute
y efficacia aliq m admitat. Sic enim uerbigra i uno
aliq subiecto tres conueniunt colores. y unus nom
habet ut dicat rubeus. alt alb. tert uiridis. una ta
m substantia y eade est. que hos y tinet. sic in isto
fructu cu aliud nom sit potentia. aliud sapientia.
atq; aliud bonitas. un tam y ide e fructus. y una
atq; eande uirtute y efficacia. ubiq; habet. uidel pos
se. sape. uegetare. que ta efficiunt. ut nichil boni sit.
qd ei plenitudini desit. De quantitate uero hui fruct
quid dicendū est. cu tante īmensitatis sit. ut nullo circū
scribat loco. nullo y cludat termino. Videt tam que
da spatia habe. n sedm se. s; sedm participans. y nullū
aut hui rei participans ee potest. nisi rationalis
creatura. Porro rationalis creatura. alta spiualis e. ut
angli. y anima. alta corporalis. ut elemta. y que ex
his y posita sunt. S; qa non e hui loci de corporalis rei
dimensionib disputare. que lnea. supficie. ul solido
corpore y structuunt. fruct aut iste. de cui quanti-

tare dicere cepim· n̄ corporalis· s; spiualis ē· dis enī spc ē· de
cui quantitate qa incomphensibilis y inscript ē· nec cogi
tare· nec dicere alius potest· uideam nic· q sint spatia que
habere tam̄ potest· n̄ secdm se· s; secdm participans· Qcqd
enī honestatis· scitatis· bonitatis· disciplinę ul scientie·
habere potest participans anima· de participabili dō· qsi
p profluentē unse grę fumit uigorē· atq; phoc uidet ha
bere participans aliquid longi ul breui· lati ul angustius
alti ul inferi· secdm qd illi placet distribuere q dat uni
cuiq; grām· secdm mſurā fidi· Vnde apls ad illos loquens
qs ad huimodi dimsiones suscipiendos hortabat· in kari
tate inquit radicati y fundati· ut possitis y phendere
cū omib scis q sit longitudo· latitudo· altitudo· y pfundi
Quia ū fruct iste de qlqm de radice karitatis nascit
y crescit· y ad maturitatē quasi ad pfectionē puenit· non
quantū ad capabile dm q semp pfect ē· s; qntū ad capa
cē hominis mentē q augmto y detimento subiacet· ut
hoc m pficiendo· dm quandoq; y phendat· cū q suo
m pfect y immutabilis fiat· pmo uideam de ipso capi
te uro dno ihu xpo qm iupta humanitatē de radice karita
tis omis has in se suscepit dimsiones· longitudinē uidel·
latitudinē· altitudinē y pfundū· Quis enī maiorē eo
karitatē habuit· q animā suā p omib suis posuit· Si aut
ponam oclos mentis in grie y qlitate passionis ei· uidebim
omis has dimsiones ī ea uenerabilī y laudabilī y uneri·
y hoc exemplo omem xpianā animā utilit pmoueri· In
figura qppe crucis· notandę sē quatuor dimsiones istę
scil longitudo· altitudo· latitudo y pfundū· q ex radice
karitatis xpi in totū ptendunt mundū· significantis
y monentis omem animā que ei passione redepta fue
rit· si pdictū fructū hoc ē etnā beatitudinē consequi
uoluerit· ei de karitatis dimsionib uxta modū y m
surā sibi y cessā· ad eā ptingere debere· Qata enī ē
debet karitas· qa usq; ad dilectionē inimicę extend
i debet· sic xpc in cruce pendens p inimicis orauit·
dicens· pat ignosce illis· qa nesciunt· qd faciunt· Longa

debet ee quia n horaria s; usq; ad finem uite. sic de xpo scriptu
e. cu dilexisset suos in fine dilexit eos. Tanta qpe pseuerantia debet habere karitas. ut p nulla tribulatione ut angustia deficiat. alta debet ee. ppter causa finale. ut scil attendat. ppter qd agat. ut patiatur. hoc e ppter etna beatitudine. que est fructus iste de q loqmur. ppter que semp sursu intende. y in celo ꝯuersatione habere monet. Profundu debet habe. qa nunq absq; timore debet ee. s; semp attendere. qd qo qd ex latitudine. longitudine. y altitudine ꝯsequitur. non ex suis meritis. s; ex di misericordia habet. y ido qa ignorat occultu y profundu di iudiciu qr unu eligat. y altu repellat. y semp finis incertus e. du multi uocantur. pauci eliguntur. nunq sine timore debet ee. Itaq; qm in xpo habitat omis plenitudo corporalit. y ei n ad mensura datur spm. omis aut sci de plenitudine eius accipiunt. gram p gra. uidentur ad hatu dimsionu spatia. suo qq; modo ut mensura pingere. secdm qd eis datur q plenarie habet. y de sua plenitudine dare potest quantu uoluerit. Pro quia karitas ueluti centru in medietatis posita. omis quasi p circuferentia uirtutes tangit. omis enim uirtus ex radice karitatis descendit. cumq; omis mor sex species habeat. sit namq; ante y retro. sursu. deorsu. dextrorsu. sinistrorsu. ad quancuq; parte mens hominis intentione dirigit. p ꝯsequendo eimodi fructu. semp originem omis boni mor a karitatis iugore accipit. Et quia ipse homo minor mundus dicitur. ad instar maioris mundi quatuor constat elementis. quatuor quoq; mensuratur partibus. quibus ꝯtinetur tot. si ad di similitudinem ꝯseruanda fuerit instituit. uidet prudentia. iusticia. tempe rantia. fortitudine. His quatuor partibus a centro mentis hoc est karitate. equa distantia porrectis. qeqd uirtutis in anima potest ee. quasi circulu circuferendo tangis y ꝯcludis. Hec q aliquom ee potest mensura. siue dimsio. qua potest habere fructus iste participabilis. n secdm se. ut dictu est. s; secdm participans. ut quandoq; a participante sicuti e adeptus. omem demceps adimat dimensionis i crescendo ut decrescendo passibilitate. siue mutabilitate. y eferat pfec

te ętnā impassibilitatē. immutabilitatē. immortalitatē. Ig
iste fructus uera est beatitudo. uera aut beatitudo. dī est.
cui qualitas. ī mensitas inconprehensibilis ē. Sed qa ia cog
nouimus. qui sit fructus pscriptę uineę. uideamus nc de offe
rente. qui sit. qa uir dicit ēe. nec alit nisi uir sit offer
re possit. Vir quippe a uirtute dī. ī qui p tanto fructu
offerre debet. oportet ut uirtutū pulchritudine ī grā
resplendeat. quia non erit accepta oblatio q nulla uirtutū
ī mendat claritudo. In ratione enī dati ī accepti ea debet
esse forma. ut talis sit in dante habitus ī positio. ī honesta
tis atq; disciplinę grā. ut in accipiente pariat benepla
citū ī hilaritatē uitiū. ī munus reddat accepti. Et si hoc
disciplinę ī honestatis bonū mortales uti sē affectant
ī appbant homines. qd puram dīn omipotentē ī imor
talē uelle ī querere a nobis. cui natura bonitas. sctitas.
honestas singlaris. ī disciplina ē. Ergo qui tali dino of
ferit. uiditis ēe debet sortitudine. ī pcinct uirtute.
fortitudine quidē mentis ad coercenda ī repellenda in
tia ī peccata. uirtute animi ad bona opa agenda ī ex
ercenda. non enī recta ē oblatio. q culpę repellit obfus
catio. quia ī cam dns dicit. si recte offeras. recte autē
ñ diuidis. peccasti. Recte qdē obtulit. qui fruges terrę
dō dedit. s; ñ recte diuisit. q cęa in malo deiuuit. ī ob
lationē suā mundie peste maculauit. Secernere enī debu
it bonū a malo. quia nulla participatio luci ad tenebras.
nec possunt in ī spectu dī simul ēe ueritas ī falsitas. ęqtas
ī malitia. Recte quidē obtulit. qa cui debuit. dō optu
lit. s; non recte diuisit. quia qd erat meli dō negauit.
qd uili dedit. Non enī satis dō carus est. immo dō
indigni ē. qui rē suā illi qdē offert. seipsū aut sibi
retinet. Talē q uirū ī pheta describit in pmo psalmo.
ubi huiusmodi habitum uiri ī ī ppositū repsentat. quē
psalmū qa intelligentib nor est. qcunq; hē uirū
assumere cupit. iugiter meditet. ī opę exercet. Alio
quoq; loco hē eundem uirū breuiter ī memorat di
cens. Beatus uir q timet dnum. ī mandatis eius cupit ni

nus ⁊ cetera. Hoc ē enim qd hēs/uirum efficit ⁊ beatum. qa
uirtus ē timere dm̄ ⁊ mandata eius ⁊ sidare ⁊ seruare.
beatitudinis ū. qd ppt̄ hoc potens in terra erit sem̄ eius ⁊
iustitia eius manet in sēlm̄ sēli. Descripto offertore que
uirū decet ēe. undendū nē qd sit ꝓ tali fructu uir
affert. ⁊ afferre debet. Ville inquit argenteos. Ville
nari numer. ꝓ ꝓfectione pmiū. Argentū aut castor
eloq̄ dm̄ purū ⁊ lucidū designat sensū. sic scriptū
ē eloq̄a dm̄ eloq̄a casta. argentū igne examinatū. S;
qd possum dicere argenteū. de hoc argento fœmatū
⁊ inscriptū. Si diligenter inspiciam. qd ē qd fœmat ul
inscribit in mente hominis imaginē dī. imaginē scīa
tis ⁊ iustitiē. n pceptū dm̄ lucidū. illuminans oculos.
oculos uidel hominis interioris. Vbi aut pceptū dm̄
audim ⁊ unde cognoscim. nisi ex scā scriptura. quē est
eloq̄ium dm̄. Hēc q scriptura bene intellecta. fœmat
⁊ quasi quandā inscriptionē facit in mēte hominis. ut
cū ex lectione sēē scripturē. learitatē ꝓfectē assūpserit
de cœde puro ⁊ scientia bona ⁊ fide n ficta. argentei cu
iusdā monetā suscipiat. hoc m inscriptā. ad imaginē
⁊ similitudinē dī. Hanc enim fœmā ipse rerū ⁊ dire ho
mini creando impmendā instituit. dū diceret faciam
hominē ad imaginē ⁊ similitudinē nrām. qd ē dicere.
faciam hominē uiuentē rationabilē. dō similē. sunc
ta eternū aminantia. duplici honore pcellit hominis
odirio. dū dicit. ad imaginē. ⁊ similitudinē nrām. ad
imaginē uidel ut sit rationalis. ad similitudinē nrām.
ut rectus sit sēcando iustitiā dī. Horū altero scil ratio
nalitate carere n potest. alterū. hoc ē diuine rectitu
dinis ul iustitiē similitudinē. n p grām assēq non
potest. S; ea qua carere n potest homo facultas ratio
nalitatis. instrumentum est. sine oclis qdā ad queren
dā similitudinē dī. Est q mercusabilis. cū ad di
similitudinē non peuenerit. qa uidel bono instru
mēto ad hoc ppt̄ quod sibi datū est uti noluit. Ve
rū cū primum fecit dis hominē. n solū rationalē s;

⁊ similitudinis suę fecit honore pollentē. Ds enim inquit
scriptura fecit hominē rectū. ipse u implicuit se multis qs
tionib⁹. Nuo autē seduct⁹ pdidit q dē honorē similitudinis
di. s; facultas rationis in eo remansit. p quā reuocantē
audire ⁊ ad restaurationē siu. ducē ac pceptorē uale
at sequi. Argentū q huimodi. diuin ⁊ summ⁹ ille trape
zeta in anima hominis inscripsit. qndo eā rationalē
⁊ suę scitatis participē fecit. Quocirca debitē homo dō
ut qa ds eū hoc duplici honore insignuit. intelligat
debitū suū. uidel ut rationis capax. ipsa ratione duce
semp ad di similitudinē p scitatē pficiat. ne sin intel
legat. ⁊ paret iumentis insipientib⁹. ⁊ similis fiat illis.
Hoc demq; debitū qa homo debeat dō ostendit dns in
euuanglio. qa cū tempt⁹ a scribis ⁊ phariseis dicen
tib⁹. si licet censū dari cesari an non. respondit. osten
dite mi nomisma census. Qui cū ostendissent. dixit.
Cui ē hęc imago ⁊ suprscriptio. Quib⁹ respondentib⁹
cesaris. reddite inquit. que sū cesaris cesari. ⁊ que sunt di
dō. Hac q sententia sua demonstrat dns. ⁊ demonstrat
⁊ demonstrando docet. ut sic iustū est. homini mortali
ea que illi sunt. ⁊ q ab illo donata sunt. tributaria sub
iectione reddi. ita iustū. immo iustissimū ē. dō omipo
tenti ⁊ immortali. ea que illi sunt. ⁊ q ab illo cessa sunt
homini. summa deuotione ⁊ humili subiectione defer
ri. Sunt autē homini a dō cessa ratio ⁊ intellect⁹. quib⁹
ita uti debet. ut ad di similitudinē bene uiuendo pfi
ciat. atq; hanc suprscriptionē argenteī in anima ⁊ mte
sua ex scitatis fulgore suscipiat. Ad imaginē ⁊ similitu
dinē di. Iqit huiuscemodi argenteū unū ul duos. siue
tres. aut plures. secdm mensurā donationis di. aliqs fi
delis offert. ut paret fructū illū. hoc ē uita ęternam.
qndo fide que p dilectionē opat⁹ rendit ⁊ pficit ad di
similitudinē. S; mille affert argenteos. qui pfecte
scitatis claritate. di adept⁹ ē imaginē ⁊ similitudinē.
Siue millena unitas. una significat fidē. unū baptis
ma. unū dm q opat⁹ oia in omib⁹. ⁊ q fructū illū hoc

est ęternam desiderat unta · oportet ut uera ⁊ recta fide te
neat · ⁊ doceat · unu dm · ⁊ unu dnum habeat ⁊ colat · nom
xpianitatis qd in baptismo suscepit · fide ⁊ opib exercet · uera catholica · ⁊ una diuina scriptura legat · doceat ·
amplectat · ⁊ sequat · Igit cu hec de semetipsa dilecta ad
gram ⁊ glam dilecti dicit · ⁊ sponso dilect respondens ait ·
Vinea mea cora me e · Mille tui pacifici ⁊ ducenti his q 13 55
custodiunt fruct ei · Vinea mquit mea cora me e · h est
cognosco ⁊ appro mea uinea · ex hoc qd gram plantationis meę
mea uenio · qua si n inuenire · cora me ee non posset · nec
mea uinea dici posset · Sa de uob q uinea mea dici ⁊ ee po
testis · p ppheta locut sum · qa aspiria uos ⁊ crescere fatia · mul
tiplicabimini ⁊ firmabo pactu meu uobiscu · Qui eni cora me
sic st · ut psentia mea ⁊ uisione digni sint · bonoę opm clarita
te fulgentes · illos agnosco ⁊ custodio · qa oculi dni supę ustos · sic
ecetario · q me postponunt ⁊ tempnendo · illos qq ; ⁊ ego ppono
repbando · atq ; ido aduersoru gre meę n impendendo · Mille
tui pacifici ⁊ ducenti his qui custodiunt fruct ei · Se oppo
sito illi uineę q in pui ⁊ uersa est · de qua dicit · qa exspecta
ui ut faceret uua · fecit aut labrusca · meli hui capitulu
sensus patebit · Sicut eni dns p osee de ea sub specie meretris ·
⁊ fodi ea michi quindeci argentes · ⁊ choro ordei · ⁊ dimidio
choro ordei · Sacramtu aut in his numeris absconditu est
pulcherrimu · hic in mille argentes · illic i quindeci argen
tes · ⁊ choro ordei · ⁊ dimidio choro ordei · cui uidet hęc suma
e · qd ista ⁊ uirgo sit · ⁊ uiro iuncta · illa aut neq ; uirgo neq ;
uiro iuncta ; hui namq ; uirginitate · unitas millena · iuncti
one uero siue nuptias · binari centen significat · Arithmetici
siue abacistę meli norunt qd dr · ⁊ qua ratione unitas uirgo
permanet · usu habent i suis tractatib qd uidet i semetipsa
multiplicata · michil creat · qa semel un · un e · qd nulli alu
numero iungit · ita ceti numeri i semetipsos ducti · alios
creant · ut his duo quatuor · ⁊ ter ta · nouem · Porro nuptias
hui centen designat binari · ⁊ hoc felicissimu e · qa dilec
ta hec · quę ex fide e · ⁊ semp uiro iuncta · ⁊ semp uirgo
permanet · Semp generat · semp tam uirgo permanet · Leont

illi uidentate simul & corruptione illud designat. qd
ptiu ei neq; in unitate mansit. neq; ad binariu puenit.
cu dicit. fodi ea in quindeci argenteis. & choro edei. & di
mdio choro edei. Si argenteos attendas. neq; dece sunt
argentei. que eet unitas decena. neq; uiginti. q eet bi
narius deceni. sed sunt quindeci. in quo uidet numero. plus
unitate. mui e binario. Similit neq; uni tantu choro edei
neq; duo sunt chori. s; chor & dimidi edei. plus monade
mui binario. Itaq; & illi hoc uirelicissimu est. qa neq; uirgo
e. neq; uiru habet. Igit mulier tui pecisiei. argentei. hi est
omis sermones in una fide & sonantes. numer enim iste mul
lena unitas e. & pace. hi e remissione peccatoe facientes.
ut adquirentes sit tibi. qm qdem unu dnum. una fide. unu
baptisma habe est. i catholica eclia ee. ubi dat remissio
remissio peccatoe. p pace id e xpm. q est pax nra. q fecit
utraq;. unu. Sca etenim scriptura. q hec tria resonat et
docet. tota hui pacis summa in se gtinet. qa qcqd legis.
de do. de fide. de xpianitatis religione e. & omia ecliae
sacramta. eo hui sunt gstituta. & qui ea habet sic habere
debet. pace illa. & seqt. que n sentit bella uitioe sui; hac
pace ad uirtutu habundantiu pfecerit. data sibi remissi
one peccatoe. ad illa ppetua & muiq tiendia pace pun
get. ubi nullus labor. nulli dolor. nichil omino erit qd ei
aduersari possit. Sunt igit tria ista hui pacis instruma.
qa omi animae ad hanc tendenti. semp & sidandu. cui cre
dat. qd credat. quom credat. Si enim quiras. cui. ut in
que credere debeas. dic t ponit. si uero quis qd credere.
ecliae t sacramta ostendunt. porro si quis quom crede
re debeas. xpianitatis t religio pscribit. fides enim sine
opib otiosa. immo mortua est. & sine fide impossibile est
do placere. Pinde ut dicemu ppt isti tru reu unita
te. q uera eterna q; stituunt. & adquiunt pace. rede
qdem huic unice mulie dicunt pacifici ee. Sed dicemu
his q custodiunt fruct ei. cur ee dicunt. Primo qdem
indendu. q sint hui fruct custodes. deinde qd uelit
eis dat numer iste binari centeni. de q sup paulum

plibamur · a quo omnis numerosq; incipit peccatio · Custodes
huius fructus primo loco dicere possumus eos · q; in ecclia di prsunt
uerbo & opere · & ne pharisaicos aliosq; puerosq; homines fructus
iste a fidelium mentibus rapiat · lingua manuq; hoc est doctrina
& operatione, studeant obsistere · munq; steriles esse sese; in seipsis · & in alius
semp uirtutum sobole peccare · Sdo uero loco qualiter omnis xpi
ani hui fructus custodes esse debent · qa hoc ab eis exigit xpi
ana religio · ne male uiuendo uitam eternam pdant · s; semp
cum do uni spe existentes · ex hac spuali iunctione bonorq;
opum secunditate cumulentur · sicq; tandem uirginali iu
gio in celestibus nupciis · quas hic significat binarius centen ·
cum do in sempiternum pfruantur · Cui conuiuium dos erit duplex
stola · uidet beatitudo corporis & animi · q; etiam poterit signi
ficare binarius centen · qa & centenarius in dextera manu ei
de beatitudinis expmit corona · Que habitas in hortis · amici 14 55
auscultant · fac me audire uocem tuam · Post multa & diuersa
pulchre & laudabiliter plata · dilecti & dilecte colloqa · qsi sum
ma & finale epithalamium hui deponens uocem idem dilecti ·
tanq; erudite ia · & ex sacrio sermonis ei ad plenum edocte
pclamat · atq; ut specie sua & pulchritudine qua ex hac eru
ditione assumpsit, pcedat in exemplum aliosq; denuntiat · Que
habitas inquit in hortis · Qui sunt horti nisi amenitas scriptu
rarum · uel delectatio uirtutum · Nichil enim iocundius floret ·
uel dulcius olet · quam circa riuos & fluenta · siue germina
sacrarum scripturarum · & pulchra delectabilesq; ac salubre ua
rietate uirtutum · Vtrobiq; enim laudabilis & celestis est dis
ciplina · hic in discendo · ibi in faciendo · Qd autem est in his ho
rtis habitare · nisi sce legis frequenti meditatione · & uirtutum
exercitatione requescere · Cui enim uoluntas in lege dni est ·
& in lege eius meditatur die ac nocte · simplicitate eum iacob domi
habitat · hoc est in mentis suae tranquillitate secura stabi
litate morat · nichil uarium · nichil mutabile · in fidei uel
moris identitate recipiens · Ar contra in his hortis non habitat ·
q; cum esau rerum sacrarum uenationi intendens · circa mun
di strepitum p siluas cogitationum uagatur · neq; unitate
fidei · neq; moris integritate seruans · Jg o dilecta q; in his

honestis simplicem ac salubrem habitas: fac me audire vocem tuam.
Quale vocem? Vocem pii sermonis: vocem virtutis. Vocem bene et
recte docentis: vocem iuste et pie viventis. Sic enim vox magna
est predicatio vera et recta: sic et vox magna est conversatio pia et sancta.
Vox magna est humilitas: vox magna est obedientia: vox magna
est castitas: vox magna est patientia: vox magna et sonora est kari
tas: et quemadmodum sancta anima radiat: quasi tot magnis vocibus
ad dominum clamat. Et quare volo audire vocem tuam? Videlicet ut te
verbo et opere clamante sicut scriptum est: filii cum nascentur et exsurgent
audiant et narrent ea filiis suis: ut ponant in deo spem suam: et non
obliviscantur opera dei: et mandata eius exquirant. Et quid est meum au
dire? Illorum applaudere acceptare: et meo adiutorio digna iu
dicare. Cum enim audio: approbo: cum exaudio: adiuvo. Tu autem fac
me audire vocem tuam. Quomodo faciet? Honeste et pie conversando.
vera et recta docendo. Sicut de ratione et intellectu memoriam et
ingenium et processi: ut sis inexcusabilis: neque dicas te nec scire nec
posse: quia omnem et impossibilitatis excusationem necessitatem quem ex de
bito habeas: ut facias. Ego autem debitor et esse volo: ut cum feceris
quod iure facere debes: uncar: cum iudicor. Tuo inquit iudicio: um
ci volo: quia valde delector si meo bene uteris dono. Et ideo
tuum est facere: ut velim vocem tuam audire: attamen tuum facere
in est tuum: si meum: quia ut velis et possis: mihi est gratia mea fac
me inquit audire vocem tuam. Quare? Quia amici auscultant
cui amici? Et mei et tui. Dei precipitate qui me diligunt.
sermone meum seruando: et opere implendo: tui quia te diligunt
salutem et optando: et precibus actibus quoque adiuvando. Sunt enim amici
qui corporalibus oculis non videsti: quia de proceritate tuo: et salute: sive de iuve
sione tua gaudent: de quibus scriptum est: quia gaudium est angelis dei super
uno peccatore penitentiam agente. Hii nempe administratorii
spiritus sunt: missi in omnem terram: propter eos qui hereditatem capiunt salu
tis. Hii enim sollicitii sunt: et agunt pro salute hominum. sicut a quia
istorum amicorum invisibilium: cuidam amicorum visibilium dicit: quia in te
pore illo exsurget michael qui stat pro filiis populi tui: ac subinde et
nemo est adiutor eius meus in omnibus his: nisi michael princeps vestrum. Isti
quoque amici auscultant: quia valde delectantur audire vocem tuam ad
me clamantem: sive orando: sive psallendo: sive predicando: sive

oprando · Sunt ⁊ alii amici · qui p̄ oculis habent · q̄ etiam huiūmodi uo
cis tuæ q̄ditidū · ocentū · uelut pulchrū dyatessaron sympho
niā · audire delectant · ⁊ ideo aures adhibent ⁊ auschultant
atq; optant audire te cantantē ⁊ dicentē · ego autē sic eluta
fructificaui · i domo dñi · speraui i mucdio dñi mei · ⁊ exspecta
bo nomen tuū ante ⁊ spectū sōcōr tuōr · Hui inq̄ sci ⁊ tales ami
ci · auscultant optatuo ⁊ desidāruo m · ut fias qualis ipsi si ·
sicūt ipsōr optabat anathema fieri p frib̄ suis · quōr salutē
desidābat · ⁊ q̄a ipse i hortis uirtutū · sapientiæ q̄q; ⁊ scientiæ
ita habitabat · sollicit̄ erat sic uocē suā in auribus meis tempe
rare · ut ⁊ dō ⁊ hominib̄ placeret · ⁊ q̄d salutē hominū compe
teret · uita ⁊ doctrina ostendet · Vnde hæc uox ei ē · ex hor
tis sapientiæ ⁊ uirtutis resonans · ⁊ m audibilis · castigo corp̄
meū · ⁊ seruitutī subicio · ne forte dū aliis p̄dicauero · ipse reprb̄
efficiar · hoc t m dū caro ita spū subiect̄ · ut nichil infra se cu
piat · solū q̄d sup̄ se ē querat · hæc ē uox quæ delectabilit̄ sonat
i auribus meis · immo hoc ē canticū canticōr · q̄ nichil dulci in
hac mortali uita cantare potest homo mortalis ⁊ passibilis · qua
li uoce ⁊ quali cantico semp rapit̄ ad illā ineffabilē dulcedinē
capiendā · quā nec oculis uidit · nec auris audiuit · cui assertio
pficiet hominē immortalē ⁊ impassibilē · Hanc nempe uocē ⁊
hoc canticū dū angli ⁊ omnis sci mei auscultant ⁊ audire de
sidant · ad eandē gl̄am quā iti hoc ē angli adepti sunt · ⁊ illi
hoc ē homines sci p fidē · spē ⁊ karitatē se adepturos n̄ dubi
tant · te q̄q; quæ n̄ dū adepta es · secū adipisci p̄optant · atq;
p hoc m incessabilit̄ supplicant · Qd tandē ad hanc uocē dilec
ta respondet · fuge dilecte mi · assimilare capreæ · hinnuloq; 88
ceruōr sup montes aromatū · Si attente ispiciam · magna 15
hæc uox ē · humilis cordis · siue ad tota ecclia referam · siue ad
qualib; dō deuota anima · sur enim sca ecclia · siue qlib; sca ani
ma · hac ad dñm n̄ utat̄ uoce i psenti uita · Dicit nempe uni scōr
ex parte cognoscimus · ⁊ ex parte ꝓphetamus · cū aut̄ uenerit q̄d
pfectū ē · euacuabit̄ q̄d ex parte ē · Qd ute pensit · q̄ cognoscendi
⁊ ꝓphetandi ipfectionē m hac uita psenti pnuntiant · Qd enim
ex parte ē · pfectū n̄ est · Sed hanc ipfectionē dicit euacuandā ·
q̄ndo i futura uita uenerit q̄d pfectū ē · Hui modi aut imp-

fectione si recte videt · numeru hui dilecti fuga e · Sacro q
d in sacramentis ecclie agit magna & profunda misteria omne
que omia hui dilecti potentia · uirtute · & gram pdicant
S; qs e · q de his ad plenu disputare ualeat · Vnde di
lecta p hui modi magnitudine attonita · ex parte cog
noscit · & ex parte pphetat · s; qa ad plenu ophende n
ualet · deficit · & dilecto ut fugiat · n p negligentia · s; p de
fectu pclamat · fuge enim subtilitatem rerum in discussione
sacramentorum dilecti hui fuga e · Ha quando uim ex
& efficacia ad plenu enarrare · ul discutere n possumus ·
fugit nos iste dilectus · Ite cum sacre scripture fatue tren
dimus · s; ea plene pundere & archana tesaurorum eius introire n
possumus · pfecto fugit nos iste dilectus · S; fugiente n
temere retineamus · uerum q q in sacramento ul sca
rum scripturarum subtilitate ophende n possumus · igitur obnam
hoc e seo spiritu reseruemus · & ne in sensu hereticum numis dis
cutiendo incidamus · fugere dilectum sinamus · Hempe uera
exemplum beati iacob · q cum angelo luctatus e · nos quide cum di
uerbo luctari monemur · s; p q data benedictione tactu ner
uu claudicamus · fugere di uerbum permittamus · Ad naq; e lucta
ri cum di uerbo n infatigabiliter sensum sacre scripture inuesti
gare · Ad denq; uictore a uicto benedictione postulare
& suscipere · n ipsi sensus intellegentia querere & inuenire ·
S; uictor a uicto accepta benedictione femore emaruerit
re claudicat · qa is qui sacra scriptura do inspiratre bene
intellexerit · omni carnis uoluptate restincta · in actiua & ne
platiua uita profecit · & grandi q de spe omodo · s; magno carnis
sue umeri detrimento · Denq; is claudicat · q uicit · qa tetigit
q uictus e nerui femoris eius · & emarcuit · Quom claudicat ·
Videlicet uno pede terre intentus · alteru a tra suspendens · id est
actiua uita p cura subditorum n omino relinquens · & contempla
tiue p ei dulcedine totis uiribus inherens · Sic claudus salit ·
ul ascendit sicut cerui · terraq; uix tangere dignatur · na uer
satio eius in celis e · Veritatem ex parte · uno enim tantu pede ne
iterum illuc suspensus e · donec ueniat qd pfectu est · Et id
circo qa ne pfecte & ophende n potest · recte dicit · fuge

dilecte mi · cū q̄ sensū uerbi dī ī monte cū dīo loquentes
mente percipim · illud apli attendam · noli altū sapere · s; ti
me · ne dū dilectū fugiente īcaute · psequ · īpuerti dog
matis foueā dilabam · tē hoc m dilectū fugere dicim · qa
semp ē īcomphensibilis · ita ut id cedendū ē · maiestati
ei · ut ñ possit ꝯphendi · sempq; sit desidāt · ac desidābilis ·
nosq; lateat · qdiu sum ī hoc corpore · q magna sit multitudo
dulcedinis ei · q abscondit timentib se · dicam q ei · fuge · fuge ·
caut nob ac pnid · ne unq dū uium · nos ꝯphendisse arbitre
m · sequentes ut ꝯphendam · Siue h m ducat quis fidelis a
nima ꝯ sapiens dō · humili ꝯ deuota mente · Unē ñ sū digna
ut intres sub tectū meū · ñ sū digna · ut ī me ostendas aliqd
frequens psentię · ul' inspirationis tuę miraculū · fuge tnq dī
lecte mi · ñ quero īpsenti uita glām · s; desidō gram · ñ q̄ro
claritatē miraculoꝝ · s; opto remissionē peccatoꝝ · fuge in
quā dilecte mi · ꝯ salt hmōdi similes saltib capreę aut
hinnuli ceruoꝝ effice · ñ sup me · s; sup montes aromatū ·
sup excelsa mentis scōꝝ atq; pfectoꝝ · ita ē meū de diuinita
tis tuę arbitrio · de altissimis pceptoꝝ tuoꝝ documtis · de
pfundis sacramentoꝝ tuoꝝ misteriis tractare · ul' dispurare ·
s; illoꝝ poti q montes excelsi · possunt dici · ppē eminentiā
sapientię ꝯ uirtutū · qui tacti spū tuo sō fumigant tui
boni odorē · ut possint dicere cū aplo xpi bon odōr sum
dō ī omni loco · atq; ido recte dicum montes aromatū · l tq d
mtū · si te ego īfirmitatis meę conscia · fugere dico · cū ip
si montes magni ꝯ docti · ī ipsoꝝ tuoꝝ opm · siue pceptoꝝ ul'
euā sacramtoꝝ · ꝯ sidātione obstupescant · ꝯ te ñ nūq fuge
re sinant · ita um istoꝝ montū · qui usq; ad tertū celū pe
rect fuerat · ꝯ q ñ licet homini loq audierat · fugiente te
dilectū psequ timent · O altitudo inq diuitiarū sapien
tię ꝯ scientię dī · q īꝯphensibilia sū iudicia ei · ꝯ inuesti
gabiles uie ei · Qs enī cognouit sensū dī · aut qs ꝯsiliā
rius ei fuit · aut qs pior dedit illi · ꝯ retribuet ei · Qm ex ip
so ꝯ ipsū · ꝯ ī ipso sunt oia · ipsi honor ꝯ glā ī sēla sēlorū ·
Idcirco dilecte mi fuge · ñ ut me omino derelinquas · s; qd
hic qa īꝯphensibilis es · adipisci ñ ualeo · ī futura m uita

tiera ⁊ ęrna beatitudine · fine fine ⁊ cedas · Similis esto capreę
hinnuloq; ceruoq; sup montes aromatū · h' ē etiā pfectoq; scoq;
itellectū · i⁊ phensibili diuinitatis tuę cognitione transcen
de · Siue i eoq; cordib' tales fac salt' · ut de uirtute i uirtute
pficiant · q̄a q̄ries electi de bonis ad meliora de uirtutib'
ad uirtutes pfitiunt · quasi q̄sdā i eoq; mentib' salt' facit dis ·
quatenus his paulatim gradib' siue saltib' · ad illu summū ⁊ pfec
tū pueniant statū · i q̄ uideat' dis deoq; i syon · ubi possint in
cessabilit' dicere ⁊ cantare i auribus dni sabaoth n simplicit'
canticū · s; canticū canticoq; · hoc ē cognoscere ⁊ percipere illud
summū ⁊ optimū bonū i sclā sclorq; ā o m e n ·
Ecce dilectę sorores · ut potium' uob' cantauim' · ⁊ quantū u
le nr' summ' pcentor donauit · sub cui' disciplina omis sit q̄
recte ⁊ bene canendi scientiā querunt · S; q̄a recte ⁊ bene
canendi scientia tripliciter ⁊ stat istrumto · uidel' corde · ore · ⁊
ope · cui hec m' desunt · conuincor pri' n ee cantor · Ore q̄dē
cantare possū · s; si reliq' duo defuerint · omis meę cantionis spe
ries coram do ianis erit · Sicq̄dē corde ⁊ ope cantare · potest do pla
cere · etiā si n cantet ore · ore aut solum' cantare · n etiā corde
⁊ ope · ipossibile ē do placere posse · Porro pfectā habe canendi
scientiā · ⁊ summā ipsi' cantionis nosse dignitatē · triū istorq; ope
ter semp habe facultatē · Quia apls se nosse ⁊ habe ostendens ·
psallā inq̄d spiū · psallā ⁊ mente · ysā spiū psallere ē · ⁊ uerba
spiualia memoriū pferre · qd ē ore cantare · ⁊ ad opa spiū ⁊ cep
ta pcedē · qd ē ope cantare · mente ū psallere ē · uitalē uer
borq; sensū mente percipere · qd ē corde cantare · Porro aut istrumto
ad recte ⁊ bene canendi scientiā · sequencia · op' ē · ut etiā
sciam' · q̄d primo sit i canendo discendū · ⁊ quale canticū ut pue
niam' ad canticū canticoq; Primo q̄ppe discere ⁊ cantare nos
oportet canticū illud nouū · de q̄ cantando · hortat' nos spe
ses i psalmo · Cantate inq̄d dno canticū nouū · laus ei' i ęcclā
sctorq; Si relatiuoq; ppetate ⁊ sides · ubi dr nouū · ⁊ sciēt' ut ⁊ ue
tus sit · S; primo uideam' · qd sit uet' canticū · ut ex ei' agnitio
ne · meli nouū intelligam' · Vet' illud canticū · uet' homo à
dā cantauit ⁊ docuit · s; nouo cantico qd postea auditū est ·
ualde oppositū ⁊ contrariū · ⁊ ea distantia distans · q̄ ē inter mor

Epilogus · Panarcii ad S. Ingrum

tificans ⁊ uuulificans. Et qd ē illud canticū ⁊ humilitū illud
q̄uer ille homo factori suo reclamauit. ⁊ ita iustitiā ⁊ pie
tatē uociferat ē. uidel superbia i obedientia ⁊ peccati sui ex
cusatio. Justū q̄ppe fuit. ut factori ⁊ rectori suo subdit esset
⁊ obediret. miserū aut fuit. qd p culpā se ñ recognouit.
neq; de pietate di presumpsit. s; contēptū. culpe sue penā in
omnē suā posteritatē ex eul paradisi transfudit. Iuū canti
ti flebile tragediā. multi qnto plus cantant. illi presumptio
nē ⁊ negligentiā imitando. tanto maiorē ipositē moetis
exsoluunt uindictā. huic aut cantico oppositū ē illud
nouū canticū. canticū pacis ⁊ letitie. canticū iustē ⁊
iustitie. canticū uirtutis ⁊ salutis. qd pcinuit ille no
uus homo. ⁊ ñ tantū simplicit homo. s; ds ⁊ homo. Limo
di nēpe pcentore q dicit. discite a me. qa mitis sū ⁊ humi
lis corde. ⁊ inuenietis requiē animab uīs. monem nouū hu
militatis cantare canticū. pcero exemplo ipsi dñi de q dicit
apls. xpe factus ē obediens dō pt usq; ad moetē. mone
m suaue obedientie cantare canticū. Ad uocē qq;
eidē nouū pcentoris q dicit. penitentiā agite appinqua
bit enī regnū celoē. monem ñ declinare cōtrīn i uerba ma
licie. ad excusandas excusationes i peccatis. qa hec ē grauis
sima immo miserrima uox ueteris hominis i penitentis. uox
inq ueteris ⁊ dolore plenī canticī. qn poti uersō m. eī modi
canticī ⁊ i nouū mutato. laboriosā dē qntū ad corp. s; salu
brē qntū ad animā. spē ⁊ tribulati melodiā. quatuor modos
q̄ne. h ē ⁊ punctione. ⁊ fessione. satisfactione. pseuerantia.
dō concinam. ⁊ i quatuor ipsos modos finales. uidel cogita
tionē. locutionē. actionē. ⁊ suetudinē. quotidie deponam.
Siqdē uīusq; canticī h ē ueteris ⁊ nouī sē isti finales. cogitatio.
locutio. actio. ⁊ suetudo. ⁊ secdm pcedentis speciē modi. depo
sitionē suscipiunt. siue grauē ⁊ elegiacā qntū ad uet. siue
suauē ⁊ musicā qntū ad nouū. Musica nempe depositio ē.
que fit rationabili uocū siue tonorē iunctione. dispositio
ne. tenore. ⁊ hanc magis immo semp suscipit nouū canticū.
ppē rationabilē motū mentis. bene ⁊ pulchre canentis. ⁊
ad bonū finē. cogitando. loqndo. agendo. ⁊ suescendo. semp

tendentis. Cont elegiaca hi e tristis ⁊ misera depositio e.
q fit irrationabili ⁊ inequali motu mentis. ⁊ qa ⁊ fusa e
huiusmodi cantionis species. instabile ⁊ inuite depositionis
generat qlitate. Et g int huiusmodi duo cantica ea dis
tantia. q e int uita ⁊ morte. qa uet occidit. nouu aut
uiuificat. Et hi asimilis ⁊ ia dicunt quedam marine bestie
q sirene nuncupant. que du nauigantes dulcedine
cantus sui allicunt ⁊ attrahunt subito in
cantos ⁊ neglegentes sub
mergunt. Hoc aut in du carna
les quq; in hui mundi pelago quasi
nauigantes. carnalis uite dul
cedine ⁊ peccati delectatione
tenent. repente salute anime sue neglegentes. ⁊ uer
ti p penitentia nolentes. ab immundis spiritib ad eter
na morte rapiunt. Et hic e uetis cantici modus. q a spu
superbie ⁊ inobedientie incheans. in etne damnationis vara
tru. grauissimo ⁊ miserrimo cordis ipenitentis sono.
extrema deponit uoce. Ex alia parte ea similitu
do e. que nob ostendit ex diuina ⁊ humana scriptura.
ex diuina qdem. q scribit dauid citharam suam furore sa
ulis mitigasse. ex humana u. q scribit orpheus cantu
suo lenisse tigres ⁊ leones. ⁊ anphyon sono testudinis. saxa
mouisse. qd significat nouu cantici hanc esse uiuite. ut
cont salute sua furentes mitiget. bestiales hominu
mentes. ⁊ dura mortalium corda rationabili uerbo ⁊ sen
suum motu. ad bonum uiuendi modum. ⁊ rationabile morum
honestate ponat. Et iste e nouu cantici modus. q a spu
humiliatis ⁊ obedientie incheans. in etne beatitudinis
gaudium altissimo ⁊ lenissimo cordis innocentis siue pe
nitentis sono. ultima deponit uoce. Sic g ⁊ contraria sibi
sit uita ⁊ mors. ita sibi ⁊ contraria sunt uetus ⁊ nouum canti
cum. uetera qlitates psonarum. quarum auctoritate utrumq;
cantic. mutuum accipit ⁊ fine. Veius siqdem cantici auctor
e diabolus. nouu u cantici auctor e xpc. Huic ergo ⁊ pro
auctore mortis. auctore uite seqmur. cui delectabile ⁊

suauissimū scitatis ⁊ centū iugit attendentes · ieptas syre
narū uoces · hi ē stultas maligno spiritū persuasiones · sir
da peransean̄t aure · Officine ant̄ ⁊ mansiones i quib̄ istru
mta hui̇ nouū ⁊ salubris cantici paran̄t ⁊ seruan̄t · ⁊ i quib̄
ipsū canticū audiam̄ ⁊ discam̄ · ⁊ cantandi ⁊ suetudine ⁊
exercitio puenian̄t ad illud canticū canticorū cui̇ suauitas
⁊ dulcedo nunq̄ deficiet · sī dilecta dni̇ tabnacula · de q̄b̄
quondā dicit̄ ille q̄ dicit sē audituū sermonū di · ⁊ uisi
onē di iuuenē · q̄ cadit ⁊ sic aptos habet oculos · p̄conat̄ est ·
Quā dilecta inq̄d tabnacula tua o iacob · ⁊ tentoria tua
o isr̄l · ut ualles nemorosē · ut horti iuxta fluuios irrigui ·
ut tabnacula q̄ fixit dnis · q̄si cedri ppē aq̄s · fluet aqua de
situla ei · ⁊ sem illi erit i aq̄s multas · Veri aut̄ isr̄l ac spiua
lis iacob pegrinantis ul̄ militantis i p̄senti sēlo · tabnacula
sī religiosi ⁊ sēdm disciplinā xpi bene dispositi ordines ·
uidel̄ ordines iugatorū ⁊ tinentiū · uiduarū · atq; uirgi
nū · sēdm utriusq; sexū · Hec plane tabnacula singla i suo
ppositio pulchra sī · Et q̄ pulchra tabnacula · q̄ pulchra ten
toria · Vt ualles nemorosē · ut horti iuxta fluuios irrigui ·
Ista similitudo · ex aliis scripturē locis p̄spicua ē · Sicdē i
ysaya dnis dereliquē q̄ndā gentilitati · spiualiū uirtutū
merita · tanq̄ deserto arbusta p̄mittens · dabo inq̄d i solitudi
ne cedrū ⁊ spinā · myrtū ⁊ lignū oliuē · Pona i deserto abi
etē · ulmū · ⁊ buxū simul · ut uideant ⁊ sciant · ⁊ recogitent ·
⁊ intellegant pariter · Ergo pulchra tabnacula · ut ualles ne
morosē · Valles ppē humilitatē · nemorosē ppē diuersarū
pulchritudinē uirtutū · In his enī tabnaculis di · hi ē p̄fes
sionib̄ scil̄ sī cedri · hi ē sci fide ⁊ ope incorrupti · ⁊ i putribiles ·
atq; odore uirtutū redolentes · sī spiritē uerbo ⁊ exemplo
alios ⁊ pungentes · ⁊ ad bona opa p̄uocantes · sī myrr̄ · p̄ primo
tribulationes · p̄ passionē uerbo ⁊ solationis repetantes · sī oli
uē · misericordie ⁊ pietatis actib̄ p̄fluentes · sī abietes · ⁊ replatio
nis uirtute ad alta semp surgentes · sī ulmi · quis sēlares · ⁊
mitē fructificantes · alios tam bene uiuentes · suis facultatib̄
sustentantes · ⁊ adiuuantes · sī buxus · quis ad alta uirtutū
ñ surgentes · neq; fructū facientes · parentū tam fide semp

uirentes. Sic g hec tabnacula dni. ut ualles nemorose. qa hoc
ex humilt cede. actu qq; ⁊ habitu ifimo ⁊ trahunt. ut tantarū
ubiate uirtutū uirescant. atq; florescant. Sic etiā ut hoeti
uxta fluuios irrigui. sic alibi dr. Et erit qsi ort irriguus. ⁊
sic fons aquarū. cui ñ deficient aque. Et ī eisdē canticis. Ort
⁊ cluso. fons signat. fons ortoq; puteus aquarū uiuentiū. q
fluunt ī petra de libano. Ecce tabnacula pulchra. ut hoeti
uxta fluuios irrigui. qa ex humore spe sci semp sit uirentes
⁊ florentes. sermone. actione. ⁊ assidua diuinoq; preceptoq; me
ditatione. Sic qq; qsi cedri; ppt aqs. qd psalmista ostendit. q
oū dixisset. rigans montes de superiorib sius. ⁊ cetera. ⁊ tnuo sub
sequit. saturabunt ing'd campi ⁊ cedri libani qs plantauit.
Ergo pulchra tabnacula ut cedri ppt aquas. id ē uxta aqs.
uidel ī quib passeres nidificant. quoq; habundantia cū sit
diuites homines. paupū supplet ī opia. Sic g hec tabnacula sit.
ut tabnacula q fecit dns. qa omis ista eoq; pulchritudo. ornat
⁊ positio. op ē di omipotentis. sua gra. illa collocantis. pmo
uentis. decorantis. ⁊ sustentantis. fluet aqua de situla ei. ⁊
sem ei erit ī aquas multas. Que ē situla ei. Immo q ē aqua
ei. Et cui ei. ⁊ unuru ueri iacob. h ē subplantatoris. siue ue
ri israel. h ē mentis dni uidentis. quoq; ñ nulli ī his tabnacu
lis. h ē pfessionib habitant. Cui situla ē xpc. de q haurit aq
h ē sca scriptura. P eū q ppe sca scriptura aprit. immo ab illo
situs executat. ut hec aqua desidet. ab illo seus aprit. ut scrip
ture intelligant. fluet g aq de situla ei. id ē uera manabit
intelligentia scripturarū de xpo ei. Qa deinde. Et sem ing'd uli
erit ī aquas multas. Qd ē aqua de situla ei. h ē multitudo aqrū
de semine illi. ⁊ a sem illi. sem patris ei habraq. illi uidel qui
uere pat excelsus. siue pat multarū gentiū. xpc ē. Hoc sem illi
erit ī aquas multas. id ē. h sem fundet aquas multas. bibendo
expti sum. qd uere ī aqs multas sit sem illi. Qui ī me credit
ing'd. flumina de uentre ei fluent aque uiue. Ite. Qui bibit
ex aqua. q ego dabo ei. ñ sitiet ī etnū. s; aqua quā ego dabo
ei. fiet ī eo fons aque. saliens ī uta etna. Hoc ing' gra ei
bibendo expti sum. Ecce enī de hac situla q ē xpc ipse. mul
ta sci spe ī una ecla dona pcepim. multa ⁊ largissima scrip-

tutarū fluenta possidem. Sg̃ i his tabnaculis dni. nouū illud
semp resonat canticū. qd cantant hoc tabnaculoq habitatores.
septē uocū differentiis. regente cantū spū sco. sua septifaria
gra. uidel sapientia. y intellectu. y silio y fortitudine. scientia.
y pietate. atq; timore dni. Sacro ex his septenis uocū differen
tiis. diuersę fiunt beatitudines. quasi octo modoq speries.
uidel humilitas. mansuetudo. luctus siue tristicia secdm dm.
pax. misedia. mundicia. uisti. cię appetit. patientia. Et
iste cant. siue laus di. n ē nisi i ecclia scoq. qa qd sci sunt.
y qd scium y possimus hoc unde sci sumus. di solī grę mus ē.
Et tales cotidie exeuntes de egypto hui mundi. y ęptu
ppę uoluntatis tenentes citharas di. h ē carnis mortificatio-
nē. n solū cantant canticū nouū. s. y canticū canticoq. qa
h m ad illa ineffabilē di laritatē. pficiunt. qē uir uirtu
tū. y exq pcedit. y iqua ymnet omnū uirtutū plenitu
do. Vos itaq; dilecte sorores. qa tabnaculū di estis. siue
i tabnaculis di habitatis. h nouū semp ymnite canti
cū. humilitate. castitate. patientia. obedientia. carnis
carnis mortificatione. di y primi dilectione. cantabiles
uob sint iustificationes dni. i loco peqnationis uię. ut qn
doq; de egipto hui seli exeuntes. y ad irā ępmissionis pue
nientes. atq; bonis ipsi terre. que nec ooli uidit. nec au
diuit. nec in cor hominis ascendit. ętnalit pfruentes.
cū omni suauitate y dulcedine sine intimissione cante
tis n solū canticū nouū. s. y canticū canticoru o
p omia sela seloq a o e y.

Oymis seuipiterne ds in cui manus sunt oi
um potestates. & oia iura regnoq respice ad
xpianoq benignus auxilium. ut gentes que in
sua feritate confidunt potentie tue dextera com
primantur. Per ym dnm nostrum. a o e t.

Incipit ethimologia grecorum nominum.

Theos. deus. Visio. unus. subsistens. xpc. unctus. paclitus. consolator. agnus. sancti. archangelus. summus nuntius. apostolus. missus. propheta. predictor. martires testes. episcopus. superinspector. presbiter. senior. diaconus. minister. clerus. sors. ecclesia. euocatio. catholica. universalis. Synagoga. congregatio. ethnice. gentilis. hypocrita. simulator. heresis. secta. Monachus. solitarius. hemo. desertum. Prochyra. adiacens domus di. Ecclesiastes. gubernator. laycus. popularis. Catechumenus. instructus. ut audiens. Neophytus. nouella plantatio. Baptisterium. tinctorium. Crisma. unctio. Eucharistia. bona gratia. Holocaustum. totum. obustum. Symbolus. collatio. t pactum. t placitum. hymni. carmina laudis di. Antiphona. antisonas. Pentateuchus. c. v. lib. moysi. Exodus. exitus. ut egressus. Deuteronomium. secta lex. Paralipomenon. premissorum. ut reliquorum librorum omissio. Euangelium. bonum nuntium. Apocalipsis. reuelatio. Synodus. conuentus. t cetus. Apologia. excusatio. t patrio. Anagoge. superior sensus. Tropologia. moralis. intelligentia. Pascha. transitus. hebreus. phase. greco. transitus. Pentecostes. quinquagesima. Scenophegia. tabernacula. solleptnitas. Encenia. noue dedicationis obseruatio. Epiphania. apparitio. ut ostensio a stella. Neomenia. noue lunae templi dedicatio. Paceue. preparatio sabbati. Sabbatum. requies. quia in ea die preceptis omnibus ab omni opere absoluti requiescunt dies.

Handschr.
657a

arbkarte #13
B.I.G.
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black